Raftul
Denisei

John Updike

Rabbit e bogat

roman

HUMANITAS
fiction

Raftul Denisei

Colecție coordonată de
DENISA COMĂNESCU

JOHN UPDIKE

Rabbit e bogat

Traducere din engleză și note de
GEORGE VOLCEANOV

HUMANITAS
fiction

Coperta
ANGELA ROTARU

Redactor
RALUCA POPESCU

JOHN UPDIKE
RABBIT IS RICH
Copyright © 1981 by John Updike
This translation published by arrangement with Alfred A. Knopf, a division of Random House Inc.
All rights reserved.

Toate personajele şi firmele din această carte sunt fictive şi orice asemănare cu persoane sau locuri reale este o pură coincidenţă. În Pennsylvania nu există o reprezentanţă Toyota de care autorul să fi avut cunoştinţă.

Mulţumiri pentru permisiunea de a cita din materiale deja publicate:
Alfred A. Knopf, Inc.: Extras din „A Rabbit as the King of the Ghosts" de Wallace Stevens. Din *The Collected Poems of Wallace Stevens.* Copyright 1942 by Wallace Stevens, copyright renewed 1970 by Holly Stevens.
Rightsong Music, Inc.: Extrase din Hot Stuff de Pete Bellotte, Harold Faltermeyer, şi Keith Forsey. Copyright © 1979 by Rick's Music, Inc., and Revelation Music / Ed. Intro. Published in the U.S.A. by Rightsong Music, Inc. Extras din *One Night in a Lifetime* de Peter Bellotte şi Harold Faltermeyer. Copyright © 1997 by Rick's Music, Inc. Earborn Music, and Purple Cow Music. Administered by Rightsong Music, Inc., throughout the world. International Copyright Secured. All Rights Reserved.
Used by permission

© HUMANITAS FICTION, 2010, pentru prezenta versiune românească

EDITURA HUMANITAS FICTION
Piaţa Presei Libere 1, 013701 Bucureşti, România
021/408 83 73, fax 021/408 83 74
www.humanitas.ro

Comenzi CARTE PRIN POŞTĂ: tel./fax 021/311 23 30
C.P.C.E. – CP 14, Bucureşti
e-mail: cpp@humanitas.ro
www.libhumanitas.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
UPDIKE, JOHN
Rabbit e bogat/John Updike; trad.: George Volceanov. –
Bucureşti: Humanitas Fiction, 2010
ISBN 978-973-689-367-4

I. Volceanov, George (trad.)

821.111(73)-31=135.1

La căderea serii își aprinde un trabuc ca lumea, urcă în micuțul autobuz hârbuit și poate că-și înjură carburatorul, după care o taie spre casă. Tunde gazonul sau exersează pe furiș cu mingea de golf la o gaură, iar apoi e gata de cină.

GEORGE BABBITT, despre Cetățeanul Ideal

Dificultatea de-a mai gândi la sfârșitul zilei,
Când umbra diformă acoperă soarele
Și nu mai rămâne nimic, în afară de lumina de pe blana ta...

WALLACE STEVENS, „Un iepure pe post de rege al stafiilor"

I

S-a zis cu benzina, își spune în sinea lui Rabbit Angstrom, stând în vitrina salonului auto Springer Motors, peste care s-a așternut praful verii. Privește traficul de pe Route 111, un trafic oarecum subțire și timorat, în comparație cu cel de altădată. A dracu' lumea asta, i se termină benzina. Lui însă n-au ce să-i facă, cel puțin deocamdată, fiindcă nici o rablă de pe șosea nu consumă mai puțin la suta de kilometri decât Toyotele lui, care au și costuri de întreținere mai mici. Celor care intră în salonul auto nu trebuie să le zică decât „Citiți numărul din aprilie al revistei *Consumer Reports*". Și de intrat lumea intră, căci pe zi ce trece e mai disperată, știe că s-a zis cu marea călătorie americană de pe șosele. Se stă la cozi la care galonul de benzină se vinde cu 99,9 cenți, iar nouăzeci la sută din benzinării urmează să fie închise în weekend. Guvernatorul statului Pennsylvania cere să se introducă vânzarea de benzină în valoare de minimum cinci dolari de persoană, ca să se pună capăt panicii crescânde. Iar camionagiii care nu pot cumpăra motorină au ajuns să tragă cu arme de foc în propriile camioane. S-a semnalat un astfel de incident chiar în ținutul Diamond, pe lângă Pottsville Pike. Lumea o ia razna, își cheltuiește în draci toți dolarii buni de aruncat la gunoi, de parcă ar veni sfârșitul lumii. Și, când oamenii cumpără o Toyota, el le spune că își preschimbă dolarii în yeni. Iar ei îl cred. În primele cinci luni ale anului 1979 s-au vândut o sută douăsprezece bucăți noi și la mâna a doua, iar în primele trei săptămâni ale lunii iunie au plasat deja opt Corolla, cinci Corona, inclusiv una break, ediție limitată, plus o Celica despre care Charlie spunea că arată a mașină de pește, cu un profit brut mediu de opt sute de dolari pe automobil. Rabbit e bogat.

Este proprietarul firmei Springer Motors, una din cele două reprezentanțe Toyota din zona Brewerului. Sau, mai curând, coproprietar, cu soția lui, Janice, pe o jumătate din afacere, iar cealaltă jumătate îi aparține mamei ei, Bessie, care a moștenit-o acum cinci ani, la

moartea bătrânului Springer. Rabbit se simte însă stăpân pe toată compania, se prezintă la salon zi de zi, verifică hârțogăria și statele de plată, intră și iese, îmbrăcat la patru ace, din atelierul de service și piese de schimb, unde oamenii lucrează acoperiți de-o peliculă de ulei și se uită în sus, cu ochii lor albicioși din motoarele luminate de becuri, ca de pe lumea cealaltă, în timp ce el ia contact cu publicul, cu comunitatea, este vedeta și vârful de lance al celor douăzeci și cinci de angajați și al spațiului de lucru de zece mii de metri pătrați, care pare o umbră întinsă undeva în spatele lui, în timp ce el stă în față. Pe peretele din imitație de lambriu, în realitate placaj cu striații neregulate, de lângă ușa care dă în biroul său, sunt agățate vechi tăieturi din ziare, înrămate, și fotografii cu echipa, inclusiv două cu lotul complet al selecționatei districtuale, din vremurile când era un erou al jocului de baschet, cu douăzeci de ani – ba nu, cu mai bine de douăzeci și cinci de ani în urmă. Până și sub sticlă, hârtia continuă să se îngălbenească, asta ține de compoziția chimică a hârtiei, nu doar de contactul cu aerul, îl duce cu gândul la pata tot mai vizibilă a păcatului cu care îi speriau cei mari pe copii. ANGSTROM ÎNSCRIE 42 DE PUNCTE. *„Rabbit" duce Mt. Judge în semifinale.* Readuse la viață din podul unde părinții lui răposați le ținuseră mult timp în albume al căror lipici se uscase, astfel încât se desprinseseră de pe pagini ca pieile de șarpe, aceste tăieturi din ziare au fost expuse la sugestia lui Fred Springer, care avea o vorbă, cum că reputația unei firme este imaginea proiectată de omul care intră în contact cu publicul. Știind că moartea începuse să-i dea târcoale cu mult timp înainte de a se duce, Fred îl pregătea pe Harry să devină imaginea publică a firmei. Când te gândești la cei dispăruți, n-ai cum să nu le fii recunoscător.

Cu zece ani în urmă, când Harry a fost concediat din postul de linotipist și s-a împăcat cu Janice, tatăl ei l-a angajat ca vânzător și după cinci ani, când i-a sosit sorocul, a avut amabilitatea să moară. Cine-ar fi crezut că un omuleț așa de agitat și activ, uns cu toate alifiile, ar putea sfârși din cauza unui infarct masiv? Era hipertensiv: de ani de zile avea tensiunea diastolică în jur de doisprezece. Îi plăcea la nebunie sarea. Îi plăcea la fel de mult să discute politica republicană, iar atunci când Nixon nu i-a mai lăsat nimic de zis, într-un fel, a explodat. De fapt, a mai apucat un an sub Ford, dar pielea de pe față i-a devenit tot mai rigidă, iar petele roșii de pe pomeți i s-au înroșit și mai tare. Când s-a uitat să-l vadă cum arată rujat pe față, culcat

în sicriu, Harry și-a dat seama că moartea îl păștea de mult – după ce murise, Fred nu se schimbase mai deloc. După cât s-au văicărit Janice și maică-sa, ai fi zis că a dat colțul vreun Făt-Frumos Curajos sau Moise. Poate că Harry n-a pus la suflet treaba asta din cauză că la data aceea el își îngropase deja ambii părinți. S-a uitat la Fred, a văzut că nu are cărarea bine pieptănată, dar n-a simțit nimic. Marele avantaj cu morții ăștia e că se face loc în jurul lor.

Pe vremea când bătrânul Springer încă își dădea de zor ifose, viața la salonul auto era grea. Îi punea să rămână peste program, ținea salonul deschis în serile de iarnă, când pe Route 111 nu era nici țipenie de utilaj de deszăpezire, turuia tot timpul ca o moară stricată, cu glăsciorul lui pițigăiat, despre principiile călăuzitoare ale randamentului și despre profitul dezastruos, despre serviciile oferite clienților și despre mecanicul auto care și-a lăsat sau nu amprenta degetului mare pe volanul vreunei rable sau vreun muc de țigară în scrumieră. Când era la salonul auto, cu toții încercau parcă să umple o piele uriașă, imaginată de Springer, o piele căreia își dedica tot timpul și toată energia, un Springer Motors ideal. După moartea lui, pielea aceea a devenit pielea lui Harry, în care acesta a ajuns să se simtă bine. Acum, că el este regele salonului auto, îi place locul ăsta, cu pogonul de asfalt, mirosul de mașină nouă-nouță, care se simte până și în pliante și în corespondența cu încurajări primită de la Toyota, din California, mocheta spălată cu detergent spumant, care acoperă toată suprafața salonului, isprăvile lui de baschetbalist, îngălbenite de vreme, înșirate pe pereți alături de plachetele pe care scrie Kiwanis, Rotary și C of C, și trofeele de pe o poliță mai înaltă, câștigate de echipele din campionatul de copii sponsorizate de firmă, tihna totală, mulțumitoare a acestui loc masculin, condimentată de fetele de la contabilitate și recepție, care forfotesc sub comanda bătrânei Mildred Kroust, și miniaturalele cărți de vizită care au imprimat pe ele HAROLD C. ANGSTROM și dedesubt DIRECTORUL DEPARTAMENTULUI VÂNZĂRI. Omul-imagine. Pe postul de centru, cu care nu este obișnuit, el, care fusese jucător de atac. Harry se simte un pic aerian stând aici în propria lui piele, proiectându-și imaginea. Filozofia lui este aceea că mașinile se vând de la sine. Reclamele la Toyota sunt difuzate tot timpul la televizor, băgând oamenii la idei. Îi place să participe la toată tărășenia asta; îi place să vadă cum comunitatea îi dă dreptate după ce l-a ignorat ca pe un gunoi încă de când a terminat liceul. Descoperă că ceilalți bărbați din Rotary și Chamber sunt tipii cu

care a jucat baschet pe vremuri sau frații lor mai mici, urâți ca dracu'. Îi place să înoate în bani, percepția lui despre sine este aceea a unui vlăjgan nesărat, cumsecade, înalt de un metru nouăzeci și trei și care acum trage vreo nouăzeci și șapte de kilograme, cu o talie de o sută cinci centimetri, după cum i-a spus vânzătorul de la raionul de confecții din magazinul Kroll's, până când a supt burta și degetul individului a mai scăzut, fără tragere de inimă, câțiva centimetri la măsurătoare. De unde odinioară îi plăcea să se privească în oglinzi, acum le evită. Chipul lui dintr-un trecut îndepărtat, cu părul tuns perie și cu fălci înguste, și cu privirea aceea adolescentină, somnoroasă, pusă pe rele, din fotografiile lucioase cu echipa, mai dăinuie în prezent asemenea tijelor de crom din botul și aripile unui automobil privit din față. Nasul i-a rămas mic și drept, poate că privirea de-acum îi e mai puțin somnoroasă. Vârfurile urechilor i le ascunde o tunsoare de om de afaceri, cu părul bogat, înfoiat, curat, pieptănat peste începutul de chelie din zona tâmplelor. Nu s-a dat niciodată în vânt după cultura underground, cu drogurile ei și cu tentativele de eschivare de la efectuarea serviciului militar, dar îi place să fie lăsat, în limite rezonabile, să aibă părul ceva mai lung decât pușcașii marini de pe vremuri și să-l poarte înfoiat. În oglinda în care se bărbierește, vede că sub bărbie i-a răsărit un haos de piele flască și striuri, pe care nu suportă să-l contemple. Și totuși, viața e dulce. Asta era expresia folosită pe vremuri de cei vârstnici și, în tinerețe, se întreba ce-o fi vrut să însemne.

Astă-noapte a căzut grindină în Brewer și în suburbii. Pietre de mărimea bilelor de sticlă au sărit în sus din micile curți în pantă și au bătut darabana pe indicatoarele de tinichea pe care pâlpâiau lămpile de neon din centru. A urmat apoi o aversă în ale cărei bălțoace s-au oglindit zorii cenușii ca piatra. Apoi s-a pornit un vânticel și soarele și-a revărsat razele aurii, iar asfaltul peticit, cu dungi albe, din fața salonului auto este uscat în după-amiaza târzie din cea mai lungă sâmbătă a lunii iunie și totodată prima a verii calendaristice. De regulă, într-o zi de sâmbătă, pe Route 111 e o forfotă nebună de cumpărători ce iau cu asalt mallurile înălțate pe locul fostelor ogoare cultivate cu porumb, secară, roșii, varză și căpșuni. Dincolo de autostradă, de cele patru piste de beton și de parapetul median din aluminiu, hârbuit de nenumărate accidente date uitării, se află o clădire scundă, cu fațada acoperită cu cărămidă închisă, din zgură presată, în care, de la data când a fost înjghebată în pripă, din placaj, chiar sub ochii lui Harry, au funcționat de-a lungul vremii mai multe restaurante

falimentare, și pe care acum a preluat-o firma Chuck Wagon, specializată în mâncare pentru acasă. Astăzi până și Chuck Wagon pare pustiu. Dincolo de parcarea lui presărată cu cartoane turtite, în care s-a vândut mâncarea, un copac însingurat, un arțar prăfuit, se adapă dintr-un canal ce a ajuns în timp un simplu șanț. Sub ramurile lui putrezește o masă de picnic nefolosită de nimeni, căci se află mult prea aproape de containerul de gunoi plin ochi al restaurantului, ținut lângă ușa bucătăriei. Șanțul marchează hotarul unei parcele de teren arabil care a fost vândută și care, deocamdată, își așteaptă dezvoltatorii imobiliari. De la distanță, acest bătrân arțar falnic pare să-i adreseze lui Harry tot timpul o rugăminte pe care el este nevoit s-o ignore.

Se întoarce de la vitrina prăfuită și-i spune lui Charlie Stavros:

— A dat panica în ei.

Charlie ridică privirea din hârțoagele de pe birou, nota de vânzare și un formular NV-1 pentru un Barracuda 8 model '74 pe care, în sfârșit, l-au măritat ieri pe două mii opt sute de dolari. Nimănui nu-i mai trebuie mașinile astea vechi, care înghit benzină multă, dar ești obligat să le primești la schimb. Charlie se ocupă de mașinile second hand. Deși are o vechime de două ori mai mare decât Harry aici, la Springer Motors, biroul lui se află într-un colț al salonului, fără pereți despărțitori, iar funcția trecută pe cartea de vizită este ȘEF DEPARTAMENT VÂNZĂRI. Și totuși, nu îi poartă pică. Își așază stiloul paralel cu marginea hârtiilor și îi răspunde șefului său cu o întrebare:

— Ai văzut zilele trecute în ziare că undeva, în mijlocul statului, proprietarul unei benzinării și nevastă-sa făceau plinul automobilelor care așteptau la coadă, iar una dintre mașini a ambreiat din greșeală și a strivit-o pe femeie de automobilul care urma la rând, am citit că parcă i-a zdrobit șoldul sau așa ceva, și, în timp ce soțul a prins-o în brațe și a strigat după ajutor, șoferii, în loc să-l ajute, au pus mâna pe pompe și și-au făcut plinul gratuit?

— Mda, răspunde Harry, cred că am auzit chestia asta la radio, deși e greu de crezut. Și am auzit și altă poveste, despre un tip din Pittsburgh, care și-a proptit niște butuci sub roțile din spate, să și le salte în sus și să aibă în rezervor benzină de câțiva cenți în plus. Asta se cheamă nebunie curată.

Charlie emite un hohot sardonic, scurt, și-i explică:

— În ziua de azi omul de rând acționează ca o companie petrolieră. Eu am petrolul meu, tu du-te-n mă-ta.

— Eu nu dau vina pe companiile petroliere, răspunde Harry liniștit. Până și ele sunt depășite de situație. Pământul Mamă și-a secătuit resursele, atâta tot.

— La naiba, bătrâne, tu nu dai niciodată vina pe nimeni, îi spune Stavros bărbatului mai înalt. Skylab[1] ar putea să-ți pice-n cap chiar în clipa asta, iar tu ai mușca țărâna zicând că guvernul a făcut tot ce i-a stat în putință.

Harry încearcă să-și imagineze scena respectivă și îi dă dreptate:

— Tot ce se poate. Sunt și ei legați de mâini și de picioare, ca tot omul. În ziua de azi, tot ce mai pot face federalii este să-și încaseze statele de plată.

— Poți fi sigur de asta, ai dracu' nesătui. Uite ce e, Harry. Știi al naibii de bine că alde Carter și companiile petroliere se află în spatele acestei porcării. Ce vor marii mahări ai petrolului? Profituri și mai mari. Ce vrea Carter? Importuri de petrol mai scăzute, mai puțină depreciere a dolarului. E prea laș să raționalizeze consumul, și speră că prețurile mai mari o să-i rezolve problema. Galonul de benzină fără plumb o să salte la un dolar juma' înainte de sfârșitul anului.

— Iar oamenii vor scoate banii, spune Harry împăcat sufletește acum, când a ajuns la vârsta mijlocie.

Cei doi bărbați amuțesc, de parcă ar încheia un armistițiu, în timp ce traficul timorat stârnește praful de pe fâșia comercială a lui Route 111, iar Toyotele din salon, încă nevândute, împrăștie un miros de mașină nouă. În urmă cu zece ani, Stavros a avut o aventură cu Janice, soția lui Harry. Harry își aduce aminte de cariciul lui Charlie înfipt în Janice, și îl încearcă sentimente și de ostilitate, și de prietenie, în proporții aproape egale, dar balanța se înclină în favoarea prieteniei. Când și-a angajat ginerele, bătrânul Springer l-a întrebat dacă o să suporte să fie coleg cu Charlie. Rabbit nu vedea de ce să nu suporte. Intuind că i se cere să se tocmească, a răspuns că o să lucreze cu el, nu sub el. *Nici nu se pune problema, o să fii numai și numai subalternul meu atâta timp cât trăiesc.* Springer îi promisese: *voi doi o să lucrați cot la cot.* Cot la cot i-au așteptat pe clienți în toate anotimpurile anului și au deplâns mofturile șefului lor, și cot la cot au decis în fiecare lună care dintre mașinile second hand de pe inventar nu se vor mai

---

1 Stație spațială orbitală lansată de Statele Unite în 1973.

clinti niciodată din loc și ar trebui vândute angro, ca să se reducă cheltuielile de transport. Cot la cot au suferit cu Springer Motors când franciza Datsun a pătruns pe piața din zona Brewerului și apoi în anii când toată lumea cumpăra Volkswagenuri și Volvouri, iar acum Honda și Le Car, astea de se prezintă drept ultimul răcnet în materie de inovație pe piață. În acești nouă ani, Harry a mai pus pe el vreo treișpe-paișpe kilograme, iar Charlie, dintr-un grec mătăhălos, care atunci când își punea ochelarii de soare și costumul în carouri ziceai că e agent de pariuri ilegale, a ajuns sfrijit ca un țâști-bâști de parior. Stavros a avut dintotdeauna o ticăitoare cu probleme, de la febra reumatică de care a suferit în copilărie. Treaba asta, slăbiciunea ascunsă în trup, în pieptul lui lat, a impresionat-o pe Janice. Astăzi, ca un defect care se ramifică până ajunge la suprafața cristalului, infirmitatea îl face să pară deshidratat, efeminat, ca un pilangiu adus pe calea cea bună, cu un trup conservat de pe o zi pe alta de gândul morții. Sprâncenele lui, care odinioară i se uneau pe frunte formând parcă o bară de oțel, s-au micșorat până au rămas doar două smocuri întunecoase, despărțite, aproape că aduc cu dârele de mangal de pe fețele clovnilor. Perciunii i-au încărunțit, așa că părul cârlionțat de pe creștet îi pare vopsit pe o porțiune lată. În fiecare dimineață, de cum intră în salon, în locul ochelarilor cu ramă neagră de baga și lentile vineții, Charlie își pune unii cu lentile gălbui și, cât e ziua de lungă, își vede de treabă ca un berbec bătrân, cărunt, care nu vrea să alunece de pe o stâncă și să cadă. *Cot la cot, îți promit.* Bătrânul Springer i-a făcut promisiunea asta; când aborda ceva cu toată seriozitatea, petele roz din obrajii lui se înroșeau de tot, iar buzele i se zgârceau dezvelindu-i dinții, așa că aducea cu un cap de mort. Avea dinții galbeni plini de plombe lângă gingii, iar mustața lui de culoarea nisipului nu arăta niciodată nici dreaptă, nici foarte curată.

Morții, Doamne. Se înmulțesc și își înalță privirile în sus, implorându-te să li te alături, promițându-ți că e-n regulă, e foarte plăcut aici, jos. Papsi, mami, bătrânul Springer, Jill, bebelușa numită Becky în scurta ei existență, Tothero. Până și John Wayne s-a dus zilele trecute. În fiecare zi, rubrica decese dezvăluie o nouă recoltă veșnic mănoasă, cu chipurile unor foști profesori, clienți, celebrități locale care, ca și el, au strălucit o clipă pe firmament, iar apoi s-au stins. Pentru prima oară din copilărie încoace, Rabbit e fericit, pur și simplu pentru că încă-i în viață. Îi spune lui Charlie:

— Imi închipui că petrolul o să se termine cam odată cu mine, prin anul două mii. Poate sună ciudat, dar îmi pare bine că am trăit în vremurile astea. Copiii ăștia care vin din urmă vor trăi din resturi. Noi am prins ospățul.

— Te-au luat de fraier, îi spune Charlie. Și pe tine, și pe mulți alții. Magnații petrolului au în subsol rezerve cât să le-ajungă pe cinci sute de ani, dar vor să-l dea cu țârâita. Chiar acum am auzit că în Delaware Bay sunt șaptesprezece tancuri petroliere, șaptesprezece vase ancorate, care așteaptă să crească îndeajuns prețurile ca să intre în port la rafinăriile din South Philly și să-și descarce țițeiul. Iar în vremea asta oamenii se omoară între ei la cozile la benzină.

— Lasă-te de șofat. Fă mișcare, îl sfătuiește Rabbit. M-am apucat de jogging și mă simt minunat. Vreau să dau jos paișpe kilograme.

De fapt, hotărârea lui de-a alerga în fiecare zi înainte de micul dejun, pe roua zorilor, n-a ținut nici o săptămână. Acum se mulțumește să bată străzile din jurul cvartalului câteodată, după cină, să scape de nevastă-sa și soacră-sa, care își scot ochii una alteia.

A atins un punct nevralgic. Charlie mărturisește, discutând parcă cu formularul NV-1:

— Doctorul zice că se spală pe mâini dacă încerc să fac vreun efort fizic.

Rabbit se simte ușor jenat.

— Serios? Doctorul Cum-îl-cheamă parcă zicea altceva. White. Paul Dudley White.

— A murit. Ăștia de-s maniaci cu sportul cad secerați ca muștele prin parcuri. Despre treaba asta nu se scrie în ziare, din cauză că industria fitnessului a devenit foarte profitabilă. Ții minte toate prăvălioarele alea cu hrană sănătoasă pe care le aveau hipioții? Știi cine le deține acum? General Mills.

Harry nu-și dă întotdeauna seama dacă să-l ia sau nu în serios pe Charlie. Știe că, spre deosebire de fostul său rival, este jovial și uriaș, privilegiat de Dumnezeu în loteria care e sănătatea. Dacă Janice ar fi fugit cu Charlie, așa cum și-a dorit, acum ar fi fost condamnată să facă toată ziua pe infirmiera. Așa însă, joacă tenis de trei-patru ori pe săptămână și arată mai bine ca oricând. Harry vrea întruna să facă pe neînsemnatul când se află în preajma lui Charlie, să-l protejeze pe bărbatul mai fragil de apăsarea propriului său noroc. Tace în timp ce mintea lui Charlie lasă în urmă rușinea și umbra doctoru-

lui care se spală pe mâini de el și se înapoiază la resursele de energie ale memoriei.

— Benzina, spune el pe neașteptate, cu gâjâitul lui grecesc, care aproape că aduce cu un șuierat. Înainte n-o iroseam aiurea? Am avut odată un Chrysler Imperial cu carburator dublu corp; dacă le scoteai filtrul și te uitai în jos prin ventilul-fluture, în ralanti arăta ca o toaletă când tragi apa.

Harry râde, se lasă furat de amintiri.

— Plimbările cu mașina, spune el, în vacanțe, n-aveai nimic mai bun de făcut decât să te plimbi cu mașina, înainte și înapoi pe Central, dus-întors. Vechile V-8-uri, ia zi, cât crezi că consumau? Un galon la zece, douăsprezece mile? Nu-și bătea nimeni capul să țină socoteală.

— Unchii mei nici în ziua de azi nu vor să conducă o mașină mică. Cică nu vor să se facă armonică dacă se ciocnesc cu un camion.

— Ții minte jocul ăla, de-a care-i mai fricos[1]? E ciudat că sunt mai mulți copiii care au scăpat decât cei care au murit.

— Și Cadillacurile alea. Dacă unul din frații lui își lua un Buick cu aripi la spate, taică-meu trebuia să ia un Cadillac cu aripi și mai mari. Nu puteai să-i numeri luminile de semnalizare de la spate, ziceai că-i un carton de ouă roșii.

— Era un tip la liceul din Mt. Judge, Don Eberhardt, care s-a dat jos din Dodge-ul lui taică-său din mers, în timp ce cobora la vale prin spatele fabricii de ambalaje, și a condus stând pe scara mașinii. Până jos în vale.

— Prima mașină pe care mi-am cumpărat-o a fost un Studebaker model '48, cu botul ca de avion. Avea la bord aproape o sută cinci mii de kilometri, asta se întâmpla în vara lui '53. Mamă, ce-i mai dădeam blană! Când plecai de la stop simțeai că roțile din față încep să se ridice, exact ca la un avion.

— Hai să-ți zic eu una bună. Odată, când eram proaspăt căsătoriți, m-am supărat pe Janice nu mai știu de ce, probabil din nimic, și am condus până-n West Virginia și-napoi într-o singură noapte. Demențial! În ziua de azi nu poți face așa ceva fără să umbli mai întâi la contul de economii.

— Mda, face Charlie încetișor, întristându-se.

---

1 Întrecere în care doi șoferi fie conduc unul spre celălalt, iar cel care virează pentru a evita coliziunea pierde, fie se îndreaptă spre capătul unui drum, iar cel care frânează primul spre a nu avaria mașina și a nu fi rănit pierde.

Rabbit n-avusese de gând să-l întristeze. N-a reușit să-și dea seama niciodată, cu exactitate, cât de mult a iubit-o omul ăsta pe Janice.

— Mi-a povestit chestia asta. Pe-atunci ai umblat haihui în draci.

— Un pic. Totuși, am adus mașina înapoi. Când m-a părăsit, și-a luat mașina cu ea, după cum îți amintești.

— Oare?

A rămas neînsurat, iar ăsta-i un compliment la adresa lui Janice și, în concluzie, și a lui Harry, pentru cum au evoluat lucrurile. Un tip îți fute nevasta și-i conferă o nouă valoare, până la un punct. Harry vrea să readucă conversația la tema veselă a resurselor de energie în continuă scădere. Îi spune lui Stavros:

— Zilele trecute am citit o glumă bună în ziar. Zicea așa, „Cristofor Columb nu poate fi întrecut la consumul de carburanți. Uite ce departe a ajuns cu numai trei galioane“[1].

Pronunță cuvântul-cheie atent, în patru silabe, dar Charlie nu reacționează de parcă ar fi înțeles poanta, ci schițează doar un rictus, care ar putea fi provocat de durere.

— Companiile petroliere ne-au păcălit, zice Charlie. Ne-au spus „Dați-i drumul, ardeți gazul ca nebunii“, cu toate autostrăzile, mallurile astea, totul. Peste-o sută de ani oamenilor n-o să le vină să creadă că am fost așa de nepăsători.

— Așa a fost și cu lemnul, comentează Harry, bâjbâind prin istorie, care pentru el este un fel de pâclă colorată, marcată de secole aidoma unui teren de fotbal american, cu câteva date – 1066, 1776 – clar conturate și cu câteva chipuri – al lui George Washington, Hitler – care o freacă pe margine, nu fac galerie. Sau cărbunele. Îmi amintesc din copilărie cum zăngănea antracitul pe toboganul de cărbune, cu punctele alea roșii pe care le puneau pe el. Nu-mi dădeam seama cum făceau chestia asta, credeam că-i ceva care se-ntâmplă sub pământ; că-s niște spiriduși mititei cu pensule roșii. Acum nu mai există deloc antracit. Chestia aia pe care o scot acum din mină și se sfărâmă în mână.

Lui Rabbit îi face plăcere, îl face să se considere bogat, să contemple secătuirea resurselor lumii, să știe că pământul e și el muritor.

— Ei bine, oftează Charlie, măcar o să-i împiedice pe chinezoii ăia să facă revoluția industrială.

---

1 Joc de cuvinte între *gallon* (galon) și *galleon* (galion).

Replica asta pare să epuizeze subiectul, deși Harry simte că au lăsat să le scape ceva important, ceva viu legat de problema energiei. Totuși, în ultimul timp a observat că, în conversațiile particulare și chiar și la televizor, unde oamenii sunt plătiți să dea din gură, o mulțime de subiecte se sleiesc, se epuizează de la sine, de parcă s-ar fi spus deja totul în acest domeniu. Și în viața interioară, Rabbit slalomează printre mai multe pete albe decât înainte, printre petice de celule cenușii uzate de timp, unde pe vremuri sălășluiau poftele trupești și visele aievea și groaza cu ochii bulbucați; de exemplu, adoarme cât ai da cu pălăria de pământ. N-a înțeles niciodată expresia asta. Dar nici n-a purtat înainte pălărie, iar acum, la prima pală de vânt rece, și-o pune. Acoperișul mansardei i se rărește, se zăresc prin el stelele.

VOI AȚI CERUT-O, NOI V-AM ADUS-O, răcnește imensul banner de hârtie din vitrina salonului auto, în ton cu campania publicitară lansată de Toyota la televizor. Afișul acoperă o felie din soarele după-amiezii și-i împrumută salonului aerul străveziu al unui acvariu, sau al unui uriaș vapor scufundat, în care cele două Corona, plus Corolla SR-5 verde-vitriol, cu cinci uși, așteaptă să fie cumpărate și săltate cu troliul în aer, de partea cealaltă a vitrinei, depuse în siguranță în parcarea salonului, să circule pe Route 111 și în lumea de asfalt de dincolo de ea.

O mașină venită din această lume trage pe dreapta: este un break Country Squire din '71 sau '72, cu roți masive, cu suspensii bune, cu o aripă înfundată și îndreptată de tinichigiu, dar încă nevopsită. Din ea coboară un cuplu tânăr, fata are picioare albe ca laptele, fără ciorapi, clipește mărunt la lumina soarelui, dar băiatul are pielea feței aspră și înroșită de soare, are blugii scorțoși de jeg, de muncă în glodul roșcat de la țară. De acoperișul cromat al Squire-ului a fost atașat un soi de ladă din șipci verzi, iar din locul unde stă, de la o azvârlitură de băț, Rabbit observă cum s-au ponosit tapițeria și capitonarea din interior, din cauza folosirii mașinii pe post de camion de fermă.

— Niște țopârlani, decretează Charlie de la birou.

Perechea intră timidă, ca niște animale cu gâtul întins, adulmecând aerul condiționat.

Îmboldit de un sentiment protector, Dumnezeu știe de ce, cu remarca usturătoare a lui Charlie răsunându-i încă în urechi, Harry se îndreaptă spre ei și aruncă o privire scurtă spre mâna fetei, să vadă dacă poartă verighetă. Nu poartă, dar asta nu înseamnă mare lucru.

Copiii din ziua de azi trăiesc în concubinaj. Îi dă în sinea lui vreo nouăsprezece sau douăzeci de ani, băiatul îi pare un pic mai în vârstă – de vârsta lui Nelson, fiu-său.

— Cu ce vă pot ajuta, oameni buni?

Băiatul își dă pe spate părul, dezvăluind o frunte albă, îngustă. Fața lui lată, smeadă îi dă un aspect zâmbitor chiar și atunci când nu zâmbește.

— Am intrat *toar* să *fă* cerem niște informații.

Accentul îl trădează ca fiind de fel din sudul districtului, ceva mai puțin influențat de germană decât nordul, unde bisericile din cărămidă au vârful ascuțit, iar casele și hambarele sunt construite din calcar în loc de gresie. Harry își închipuie că vor să plece de la vreo fermă ca să se mute la oraș, să nu mai trebuiască să care stâlpi de gard, baloturi de fân, bostani sau orice altceva i se cere bietei rable să care. Combină-te cu o gagică, ia-ți o slujbă la oraș și fâțâie-te într-o Corolla mică. Noi v-am adus-o. Dar poate că băiatul a venit numai să se intereseze de prețuri pentru taică-său, iar prietena doar îl însoțește la drum, sau poate nici nu e prietena lui, ci soră-sa ori vreo autostopistă. Are un vag aer de fufă, cu trupul ei molatic ce parcă ar vrea să se reverse din hainele strâmte, pantalonii scurți din denim decolorat și topul purpuriu, din lână, cu model complicat. Pielea de pe umeri și de pe brațe îi este strălucitoare, discret pistruiată, iar părul bogat, lasciv, brun-roșcat îi sclipește în zeci de nuanțe. O sonerie îngropată undeva începe să sune. Are ochi albaștri înfundați în orbite și tăcerea unei fete de la țară obișnuite să-i lase pe bărbați să vorbească în timp ce ea ține în gură și suge un secret dulce-acrișor. Pantofii ei, cu tocuri de plută înalte și cureluțe la glezne au o tentă disco discordantă. Degetele de la picioare îi sunt roz, are unghiile date cu ojă. Fata asta n-o să rămână o veșnicie cu băiatul ăsta. Rabbit își dorește să aibă dreptate; i se pare că simte cum spiritul ei plutește fără să-și dea seama în sus, spre al lui, deși stă nemișcată. Simte că vrea să se ascundă de el, dar e prea mare și albă, prea brusc feminină, prea aproape goală. Pantofii îi accentuează lungimea picioarelor; este înaltă peste medie și nu tocmai grasă, deși are tendințe de corpolență, mai ales în zona pieptului. Buza de sus o acoperă pe cea de jos, pare umflată și vineție. E vulnerabilă, iar el ar vrea s-o protejeze. Îi dă drumul din strânsoarea privirii lui, o idee prea lungă, și se întoarce către băiat.

— Asta-i o Corolla, îi explică Harry, bătând cu palma în tabla portocalie. Modelul cu două uși pornește de la trei mii nouă sute și

consumă un galon de benzină la șaptezeci de kilometri pe autostradă și un galon de benzină la treizeci și doi până la patruzeci de kilometri în oraș. Știu că alte firme fac mai multă reclamă, dar crede-mă, în America de azi nu poți să cumperi ceva mai bun decât bătrânica asta de-aici. Citește numărul din aprilie al *Consumer Reports*. Se comportă cu mult mai bine decât media celorlalte mașini la capitolul întreținere și reparații în primii patru ani. În ziua de azi și în vremurile astea, cine păstrează o mașină mai mult de patru ani? La cum merg lucrurile, nu-i total exclus ca peste patru ani să ajungem să pedalăm cu toții pe biciclete. Mașina asta e dotată cu transmisie sincronizată cu patru viteze, sistem electronic de aprindere, frâne cu disc, scaune din vinil rabatabile și capac anti-furt la rezervorul de benzină. Acest ultim accesoriu devine pe zi ce trece mai important. Ai observat că în ultimul timp toate magazinele de piese auto și-au epuizat stocul de pompe de absorbție? În ziua de azi, să dai cu tunul și nu găsești o pompă de absorbție în Brewer. Ghici de ce! Zilele astea, soacră-mii i-au golit Chryslerul de benzină în Mt. Judge, în față la coafor. Abia-și mai scoate hârbul la drum, doar cât să se ducă la biserică. Oamenii s-au ticăloșit. Ai văzut în ziarul de azi-dimineață articolul despre cum o să ia Carter benzina de la fermieri și are s-o dea camionagiilor? Vezi ce-nseamnă să ai arme?

— N-am citit ziarul, recunoaște băiatul.

Rămâne locului atât de impasibil, încât Harry se vede nevoit să-l ocolească cu pas iute, ferindu-se de o reclamă din carton ce înfățișează o clientă fericită cu un câine și pungi de cumpărături, și bate cu palma în capota mașinii de un verde-vitriol.

— Ei, dacă vrei să înlocuiești namila aia de break, de-acu' un secol, cu alt break care îți oferă aproape același spațiu, dar cu cheltuieli pe jumătate, acest SR-T are tot ce-i trebuie – cutie cu cinci viteze, cu o transmisie care chiar economisește carburantul la drumurile lungi, plus bancheta din spate, cu scaune separate, rabatabile, ceea ce-ți permite să transporți un pasager și încă să ai spațiu alături, pe lung, pentru crose de golf, stâlpi de gard sau altceva. Nu știu de ce ăștia din Detroit nu s-au gândit niciodată la acest tip de banchetă. Noi ar trebui să fim Raiul Automobilelor și, când colo, străinii vin cu toate ideile. Dacă vrei să știi ce cred, Detroitul ne-a dezamăgit pe toți, două sute de milioane de americani câți suntem. Aș prefera să vând mașini autohtone, dar, fie vorba-ntre noi, sunt niște rable. Carton presat. Făcături.

— Da' alea de acolo ce-s? se interesează băiatul.

— Acelea sunt Corona, dacă vrei mai mult. Motor mai mare – de două mii două sute de centimetri cubi, față de numai o mie șase sute. Aspect mai european. Am și eu una și-mi place la nebunie. Consumă cam un galon la cincizeci de kilometri pe autostradă, optișpe și ceva în Brewer. Depinde și de cum conduci, firește. Depinde de cât de greu ți-e piciorul. Băieții ăștia care testează mașinile pentru *Consumer Reports* chiar că trebuie să o calce la blană, nu glumă, consumul de benzină e singurul lucru unde mi se pare mie că exagerează. Break-ul ăsta de aici e cotat la șase mii opt sute cincizeci de dolari, dar ține cont că dai dolari pe yeni, iar când vine vremea să o dai la schimb, îți primești yenii înapoi.

Fata zâmbește la auzul cuvântului „yen"[1]. Băiatul, mai încrezător, îl întreabă:

— Dar ăsta de-aici?

Tânărul fermier a atins caroseria neagră, delicată, a mașinii Celica. Lui Harry îi piere entuziasmul. Dacă se interesează de aia, puștiul n-are de gând să cumpere nimic.

— Tocmai ai pus mâna pe o supermașină, îi spune Harry. Celica GT Sport Coupe, o mașină care ține oricând piept unui Porsche sau unui MG. Pneuri cu inserție de sârmă oțelită în stea, ceasuri de bord cu cristale de cuarț, stereo AM/FM – toate standard. *Standard.* Imaginează-ți ce dotări opționale are. Asta are servodirecție și trapă. Sincer să fiu, e scumpă, bate spre zece mii, dar, cum spuneam, e o investiție. În zilele noastre, ăsta devine tot mai mult criteriul folosit pentru cumpărarea unei mașini. Vechea mentalitate Kleenex[2], de a schimba mașina la doi ani, s-a dus pe aripile vântului. Cumpără acum o mașină bună, solidă, și o să ai ceva pe termen lung, în timp ce dolarii, dacă-i ții la saltea, se duc dracu'. Cumpără lucruri de calitate, ăsta-i sfatul meu pentru orice tânăr aflat la început de drum.

Pesemne că se aprinde prea tare, deoarece tânărul îl temperează:

— Noi *toar* aruncăm o privire.

— Înțeleg, răspunde Rabbit rapid, întorcându-se să dea ochii cu fata tăcută: Nu vreau să fac nici un fel de presiuni asupra voastră. Alegerea unei mașini e ca alegerea unui partener de viață – îți trebuie timp de gândire.

---

1 Dorință (engl.).

2 Aluzie la sloganul producătorilor de batiste igienice de unică folosință: „Folosește-le și aruncă-le".

Fata se îmbujorează și își pleacă privirea. Harry continuă să-și reverse asupra lor trăncăneala paternă, generoasă:

— Suntem încă o țară liberă, comuniștii n-au ajuns mai departe de Cambodgia. Nu vă pot obliga nicicum să cumpărați ceva, oameni buni, până când nu vă hotărâți. Mie mi-e indiferent, modelul ăsta se vinde de la sine. De fapt, aveți noroc că aveți de unde alege, că ne-a sosit un transport acum două săptămâni și nu vom mai primi nimic până în august. Japonia nu poate produce destule mașini din astea ca să fie fericită toată lumea. Toyota e numărul unu mondial la importuri.

Nu-și poate dezlipi privirea de la fată. Ochii ei înfundați în orbite îi amintesc de cineva. Umerii lăptoși, pistruiați, urmele lăsate în carne de șnurul topului. Dacă o strângi în brațe, o învinețești cu degetele, așa-i de pufoasă, ca scoasă din cuptor.

— Spuneți-mi, la ce dimensiune v-ați gândit? Plănuiți să transportați cu ea o familie sau doar pe voi doi?

Fata se îmbujorează și mai tare. Nu te mărita cu caraghiosul ăsta, își zice Harry în sinea lui. Mucoșii pe care o să ți-i facă o să te tragă în jos.

— N-avem nevoie de alt break, răspunde băiatul. Taică-meu are o furgonetă Chevy și mi-a lăsat mie Squire-ul când am terminat liceul.

— O rablă formidabilă, recunoaște Rabbit. Poți să-i faci rău, dar nu și s-o omori. Până și în '71 băgau mai mult metal în ele decât acum. Detroitul a ajuns pe butuci.

Simte că parcă plutește – peste tinerețea lor, banii lui, strălucirea acestei după-amiezi de iunie și promisiunea că mâine, o zi de duminică, va fi o vreme frumoasă pentru partida lui de golf.

— Dar, pentru niște tineri care plănuiesc să-și pună pirostriile și să fie serioși, vă trebuie ceva mai mult decât o piesă nostalgică, aveți nevoie de ceva în genul ăsta.

Bate din nou cu palma în tinicheaua portocalie și în paloarea rece a ochilor fetei citește iritarea, când aceasta ridică privirea să se uite la el. Iartă-mă, fetițo, crăpi de plictiseală aici, iar când prinzi ocazia ai tendința să toci câte-n lună și-n stele.

Stavros, de care a uitat cu totul, strigă de la biroul lui, din partea cealaltă a salonului scăldat în razele soarelui care acum cad aproape orizontal:

— Poate vor să dea o tură.

Are nevoie de liniște, să se poată ocupa de hârțoagele lui.

— Vreți să încercați mașina? îi întreabă Harry.

— E cam târziu, remarcă puștiul.

— Vă lămuriți într-o clipă. Cine știe când mai treceți pe aici. Distrați-vă. Aduc niște chei și o plăcuță de înmatriculare. Charlie, cheile de la Corolla albastră de afară sunt la panou sau în sertarul tău?

— Le aduc eu, mormăie Charlie.

Se ridică de la birou și, încă îndoit de șale, se duce pe coridorul din spatele paravanului până la brâu din sticlă jivrată – o îmbunătățire de prost-gust comandată de Fred Springer spre sfârșitul vieții. În spatele lui, se află trei uși de placaj ieftin, încastrate în peretele de furnir imitație de nuc, care dau în birourile lui Mildred Kroust și al fetei care se ocupă de facturi în luna aceea, la mijloc fiind biroul șefului de vânzări. Ușile sunt, de regulă, întredeschise, iar Mildred și fata se tot fâțâie dintr-un birou în altul, să se consulte. Harry preferă să stea aici, în salon. Pe vremuri, aici erau doar trei birouri din metal și o fâșie de mochetă; singura încăpere cu ușă era toaleta companiei, cu dispozitivul de fulgi de săpun pe care trebuia să-l întorci cu fundul în sus ca să curgă cât de cât ceva. Astăzi recepția se află într-o cămăruță separată, lângă sala de așteptare unde puțini clienți se întâmplă să aștepte. Cheile pe care le caută Charlie sunt atârnate printre multe altele, dintre care unele nu mai descuie nimic pe lumea asta, pe un panou înnegrit de atingerea degetelor unsuroase, lângă ușa care dă spre depozitul de piese de schimb: depozitul, acel tunel de rafturi din oțel încărcate cu piese, al cărui geam glisant dă spre caverna zăngănitoare a service-ului. Charlie n-are nici un motiv să se ducă el după chei, doar că el e cel ce știe unde sunt toate, iar clienții nu trebuie lăsați nici o clipă singuri, să aștepte ca fraierii, ar fi în stare să profite și s-o șteargă. Clienții sunt mai timizi decât căprioarele. Fără să mai aibă ce să-și spună, fata, băiatul și Harry aud șuieratul discret, istovit pe care îl scoate Charlie când revine cu cheile Corollei și cu plăcuța de înmatriculare a dealerului prinsă de clama ruginită.

— Vrei să-i conduc eu pe tinerii ăștia? întreabă el.

— Nu, tu stai și odihnește-te, îi răspunde Harry, și adaugă: Ai putea să începi să încui în spate.

Orarul spune că sâmbăta e deschis până la șase, dar, în această zi de iunie prevestitoare de penurie de benzină, e destul dacă stau până la șase fără un sfert.

— Mă întorc într-o clipită.

Băiatul o întreabă pe fată:

— Vrei să vii și tu, sau rămâi aici?

— Of, *hai odată*, spune ea și chipul blând i se înroșește de nerăbdare când se întoarce și-i spune pe nume: Jamie, mama mă așteaptă *acasă*.

— Terminați într-o clipă, o liniștește Harry.

Mama. Ce n-ar da s-o poată ruga să i-o descrie pe maică-sa.

Afară în parcare, vântul scânteietor aduce o adiere de vară. Peticele de iarbă din jurul asfaltului sunt împestrițate cu păpădii gălbioare. Prinde plăcuța de înmatriculare la spatele Corollei și îi înmânează cheile băiatului. Glisează scaunul pasagerului în față, pentru ca fata să se poată așeza pe bancheta din spate; în timp ce urcă în mașină, șortul de blugi îi permite lui Rabbit să vadă, timp de o fracțiune de secundă, o bucă. Se ghemuiește pe locul mortului și-i explică lui Jamie toate chițibușurile de pe tabloul de bord, inclusiv ce-i cu spațiul liber unde ar putea încăpea un casetofon. Cei trei pasageri sunt cu toții înalți, așa că micuța mașină pare supraaglomerată. Totuși, plină de o vervă de import, Toyota se pune rapid în mișcare și-și găsește locul pe banda de intrare pe Route 111. Parcă ai zbura pe spinarea unei gărgărițe uriașe, simți că stai călare pe motorul care zumzăie.

— E nervoasă, recunoaște Jamie.

— Și, cu toate astea, merge ca unsă, adaugă Harry, încercând să nu pună frână în podeaua goală. Se întoarce către fată și o întreabă: Stai comod? Să-mi trag scaunul în față să ai mai mult loc?

La cât de scurt pare șortul acum, te întrebi dacă nu cumva o doare între picioare. Poate o roade cusătura.

— Nu-i nevoie, stau bine, mă așez pieziș.

Vrea să se întoarcă și să se uite la ea, dar la vârsta lui nu-i ușor să întorci capul și, într-adevăr, în unele zile se trezește dimineața cu niște dureri groaznice de ceafă și umeri, fără nici un motiv aparent, în afară de propriul lui tonaj întins în pat peste noapte.

— Ăsta-i modelul o mie șase sute de centimetri cubi, ei produc și un model de bază de o mie două sute de centimetri cubi, dar nouă nu ne place de el, n-aș vrea să am pe conștiință moartea vreunui șofer care n-a avut destulă accelerație ca să ocolească un camion sau mai știu eu ce pe drumurile astea americane. Și mai credem că oferim un pachet destul de complet de opțiuni; fără ele, o să te simți tras pe sfoară când va sosi timpul să dai mașina la schimb.

Reușește să-și sucească corpul și să se uite la fată.

— Japonezele, cu toate calitățile lor remarcabile, au picioare scurte, îi spune ei.

E obligată să stea cu fundul aproape pe podea și cu genunchii ridicați, niște genunchi luminoși, tineri, la doar câțiva centimetri de fața lui.

Deloc studiată, își dă la o parte câteva fire de păr lungi de lângă gură, pe care i le-a suflat curentul, și se uită pe geamul lateral la zona comercială a marelui Brewer. Dughene de fast-food cu forme atrăgătoare și prăvălii unde se vinde orice, de la rochii de mireasă până la scăldători de ipsos pentru păsări, au lărgit înfățișarea vechiului Weisertown Pike, cu parcările lor, scoțând dureros în evidență puținele case care au mai supraviețuit cu peluzele lor ciuntite. Concurența – Pike Porsche și Renault, Diefendorfer Volkswagen, Old Red Barn Mazda și BMW, Diamond County Automotive Imports – își flutură afișele cu ECONOMIE DE CARBURANT în timp ce benzinăriile dintre reclamele lor au pompele acoperite cu un giulgiu și remorci parcate pe benzile pe unde odinioară intrau, erau alimentate și porneau mai departe automobilele. Au aspectul unor baricade ostile în ceasurile târzii ale după-amiezii. Oare de unde au apărut giulgiurile astea? Unele sunt croite elegant, din pânză de cort de culoare roșu-aprins, cu colțurile rotunjite. Iată o nouă industrie, giulgiuri pentru pompele de benzină. Printre ochiurile de asfalt libere, câteva tarabe mici oferă cumpărătorilor căpșuni și mazăre nouă. Un indicator înalt arată spre o clădire din panouri prefabricate situată la oarece distanță de drum. Rabbit își amintește de vremurile când acolo era un Domn Arahidă imens, care te îndruma spre o prăvălie scundă, unde alunele sărate erau așezate în recipiente de sticlă, nuci braziliene, alune de pădure, caju și, la un preț mai mic, alunele sfărâmate. Districtul Diamond e un loc minunat pentru alune, dar nu chiar atât de minunat, căci magazinul a dat faliment. Structura exterioară i-a fost distrusă, dublată ca mărime și transformată într-un club de noapte, iar indicatorul a fost revopsit, s-a păstrat jobenul, dar Domnul Arahidă a devenit un chefliu cu cravată albă și pantaloni largi. Acum, după nenumărate mutilări, indicatorul a fost transformat într-o femeie prost modelată, o siluetă neagră fără nici o proeminență care să sugereze că ar fi îmbrăcată în vreun fel, cu capul dat pe spate, și cu literele mari D I S C O curgând ca niște bule smulse parcă una câte una din beregata ei tăiată. Dincolo de asemenea reclame, dealurile verzi

erodate sunt învăluite în ceață, câmpiile spălăcite se scaldă în soare, iar șirurile de porumb se îndesesc. Interiorul Corollei se încălzește, se amestecă în el mirosurile umane. Harry se gândește la coapsele lungi ale fetei, cum și le-a întins pe bancheta din spate, și are impresia că simte miros de vanilie. Pizda ar putea fi o aromă a-ntâia la înghețată. De chestiunea asta ar trebui să se ocupe Sealtest[1].

Tăcerea tinerilor îl îngrijorează. Vorbește să o rupă:

— Ce furtună strașnică am avut azi-noapte! Azi-dimineață am auzit la radio că pasajul subteran de la intersecția Eisenhower cu Seventh a fost inundat mai bine de o oră.

Apoi adaugă:

— Știți, mi se pare sinistru să vezi atâtea benzinării închise, de parcă ar fi murit cineva.

După care continuă:

— Ați văzut în ziar că firma Hershey a trebuit să concedieze nouă sute de oameni din cauza grevei camionagiilor? Mâine-poimâine o să stăm la coadă până și la ciocolată.

Băiatul depășește cu grijă un camion al brutăriei Freihofer's, așa că tot Harry răspunde în locul lui:

— Magazinele din centru se desființează toate. N-au mai rămas în buricul târgului decât băncile și poșta. Au plantat copacii ăia, să facă o promenadă, dar n-o să ajute la nimic, oamenii sunt încă prea speriați să se ducă în centru.

Băiatul rămâne pe banda rapidă, în viteza a treia, fie pentru senzații tari, fie din cauză că a uitat de existența vitezei a patra. Harry îl întreabă:

— Începi să-i simți gustul, Jamie? Dacă vrei să întorci, urmează o intersecție.

Fata îi prinde ideea.

— Jamie, ar fi mai bine să ne întoarcem. Omul vrea să meargă și el acasă la masă.

În timp ce Jamie încetinește să vireze frumușel la dreapta în intersecție, un Pacer – cea mai caraghioasă mașină de pe șosele, arată ca o cadă de sticlă răsturnată – face stânga fără să se asigure. Șoferul e un mexican grăsan cu o cămașă hawaiiană. Băiatul lovește volanul, căutând în van claxonul. Într-adevăr, cei de la Toyota au montat

---

1 Companie americană producătoare de lactate.

claxonul într-un loc ciudat, pe două arcuri micuțe, la îndemâna degetului mare, pe partea interioară a volanului; Harry se întinde repede și claxonează pentru el. Pacerul virează înapoi pe banda lui, iar de deasupra cămășii hawaiiene li se aruncă o privire sumbră. Harry dă indicații:

— Jamie, la următorul semafor ia-o la stânga, traversează autostrada, apoi fă stânga din nou dacă poți, iar drumul ăsta ne va duce acasă.

Fetei îi explică:

— E mai frumos pe-aici.

Gândește cu voce tare:

— Ce să-ți mai spun despre mașină? Are o mulțime de încuietori. Japonezii ăștia trăiesc înghesuiți, claie peste grămadă, și sunt obsedați de zăvoare. Să nu vă faceți iluzii, tot acolo o s-ajungem și noi, eu n-am să mai apuc ziua aia, dar voi – da. În copilăria mea nimeni nu se gândea să-și încuie casa, iar acum o încuie toată lumea în afară de nebuna de nevastă-mea. Dacă ar încuia ușa, ar pierde cheia. Unul din motivele pentru care aș dori să vizitez Japonia – Toyota îi invită pe unii dintre dealeri, dar trebuie să ai o cifră de afaceri mai mare decât a noastră – e că vreau să văd cum se încuie o casă din hârtie. Cât de cât. Nu poți să scoți cheia din contact fără să eliberezi opritorul ăsta de aici. Portbagajul se deschide cu maneta asta. Despre capacul antifurt al rezervorului de benzină ți-am vorbit deja. A auzit vreunul din voi de femeia aia de prin Ardmore care săptămâna asta a trecut peste rând la coada de la benzină, iar tipul din spatele ei și-a ieșit din pepeni și și-a montat pe furiș propriul capac etanș la rezervorul ei, așa că atunci când cucoana a ajuns la pompă vânzătorul n-a putut să i-l mai deșurubeze? Au trebuit s-o remorcheze de-acolo. Eu zic că bine i-au mai făcut ticăloasei.

Au virat de două ori la stânga, iar acum gonesc pe un drum unde lanurile se întind până la marginea lui, de se zăresc bulgării de pământ roșu, încă lucioși acolo unde i-a întors plugul; firmele de aici – ASCUȚIM MAȘINI DE TUNS GAZONUL, ARTIZANAT GERMAN AUTENTIC – par să provină dintr-un deceniu anterior celor de pe Route 111, care înaintează paralel cu ei. Pe rambleurile de pe margine, printre cutiile poștale dintre care unele au pictate o inimă sau un hexagon, coroniștea a înflorit violetă. De pe o culme se văd în zare rezervoarele de benzină ale Brewerului, de culoarea elefanților, și șirurile de case

din cărămidă roșie ce urcă Mt. Judge și-i pătează povârnișul. Rabbit își face curaj și o întreabă pe față:

— Ești de prin zonă?

— Mai degrabă de pe lângă Galilee. Maică-mea are o fermă acolo.

Și pe maică-ta o cheamă Ruth? simte Harry nevoia s-o întrebe, dar se abține, să n-o sperie și să nu-și distrugă senzația palpitantă pe care i-o dă posibilitatea neverificată. Încearcă să o mai privească o dată pe furiș, să vadă dacă tenul ei alb e o oglindă, dacă albastrul inocent al ochilor ei e leit cu al lui, dar corpolența lui, ca și spațiul strâmt al mașinii, nu-l lasă. Îl întreabă pe băiat:

— Te uiți la meciurile lui Philly, Jamie? Ce zici de meciul ăla pierdut cu șapte-zero aseară? Nu-l vezi pe Bowa[1] s-o dea în bară-n fiecare zi.

— Bowa e ăla cu salariu mare?

Harry se va simți mai bine când va lua Toyota din mâinile acestui tâmpit. La fiecare viraj simte cum trag pneurile și cum crește înlăuntrul lui secretul neașteptat, cerc după cerc, ca o sămânță: sămânța care se strecoară în pământ nevăzută și care, dacă se prinde, nu mai poate fi oprită, ajunge la forma pentru care a fost programată, își împlinește destinul, sigur ca moartea noastră, armonioasă.

— Cred că te referi la Rose[2], răspunde el. Nici el n-a fost de cine știe ce ajutor. N-o să ajungă nicăieri anul ăsta. Pittsburgh e echipa adevărată. Pirates sau Steelers, ăștia câștigă întotdeauna. Ia-o la stânga la semaforul galben intermitent, numai bine traversezi 111, apoi virezi în parcare venind din spatele salonului. Care-i verdictul?

Din profil, băiatul are un aspect oriental – o porțiune întinsă de piele între urechea roșie și nasul roșu, ochii exoftalmici, al căror licăr nu spune nimic. Harry întotdeauna i-a considerat pe oamenii care scot bani din gunoi meschini din naștere. Jamie îi răspunde:

— După cum spuneam, doar tatonăm piața. Mașina asta pare destul de mică, dar poate că *f-ați* obișnuit cu ea.

— Vrei să faci o tură cu Corona? După ce te-ai plimbat cu una din astea, zici că-i un palat. Nici nu-ți vine să crezi, nu-i decât cu vreo doi centimetri mai lată și cu vreo cinci mai lungă.

---

1 Larry Bowa (n. 1945), celebru jucător american de baseball, a activat în liga profesionistă nord-americană între 1970 și 1985.

2 Pete Rose (n. 1941), jucător de baseball care a activat la Philadelphia Phillies între 1978 și 1983.

Se minunează de el însuși, cum îi zboară centimetrii de pe limbă. Încă cinci ani cu mașinile astea, și-o să vorbească japoneza.

— Ar fi însă bine să te obișnuiești cu niște dimensiuni ceva mai reduse, îi spune lui Jamie. S-a dus vremea măgăoaielor. Ni le aduce lumea la schimb și nu mai scăpăm de ele. Jumătate din ele le vindem angro, iar angrosiștii le transformă în jardiniere. Reducerea de cinci sute de dolari pe care ți-o ofer la schimb pentru hârbul tău e o favoare, crede-mă pe cuvânt. Ne place să ajutăm cuplurile tinere. Cred că am ajuns să trăim într-o lume tare afurisită, în care tinerii ca voi nu-și pot permite să cumpere o mașină sau să aibă o casă proprietate personală. Dacă nu reușești să pui piciorul nici măcar pe treapta cea mai de jos a unei societăți gândite astfel, oamenii își vor pierde încrederea în sistem. Anii șaizeci au fost raiul pe pământ pe lângă ce ne-așteaptă dacă lucrurile nu se îndreaptă.

Dalele pavajului slăbit din spatele salonului auto trosnesc. Parchează pe locul de unde a ieșit Corolla, iar băiatul nu-i în stare să găsească butonul care dă drumul cheii de contact până ce Harry nu-i arată încă o dată cum să procedeze. Fata se apleacă înainte, nerăbdătoare să scape, iar răsuflarea îi zbârlește lui Harry firele de păr incolore de pe încheietură. Când se dă jos din mașină și rămâne drept, Harry constată că i s-a lipit cămașa de omoplați. Toți trei se îndreaptă de șale încetișor. Soarele e încă strălucitor, dar fuioarele de nori de pe boltă pun sub semnul întrebării starea vremii pentru partida de golf de a doua zi.

— Ai condus frumos, îl laudă pe Jamie, renunțând la orice speranță legată de o posibilă vânzare. Intră o clipă, să-ți dau niște broșuri.

În salon, razele soarelui cad pe afișul de hârtie și fac să se vadă literele O-SUDA MA-V ION. Pe Stavros ia-l de unde nu-i. Harry îi întinde băiatului cartea de vizită pe care scrie DIRECTOR și-l roagă să semneze în registrul clienților.

— Păi ziceam că... îngaimă băiatul.

Harry și-a pierdut răbdarea după escapada asta.

— Nu-ți faci nici un fel de obligații, îi explică el. Toyota îți va trimite o felicitare de Crăciun. Atâta tot. Hai că scriu eu. Prenumele, James...?

— Nunemacher, adaugă precaut băiatul și i-l spune pe litere. R. D. numărul doi, Galilee.

Scrisul lui Harry s-a deteriorat odată cu trecerea timpului, are un tremur în capătul brațului său lung, care nu-i însă destul de lung ca să nu vadă clar ce scrie. Are ochelari de citit, dar e prea vanitos ca să-i poarte în public.

— Gata, spune el, apoi se întoarce cu un aer firesc spre fată. OK, domnișoară, dar tu? Același nume?

— Nici o șansă, răspunde ea chicotind. Numai eu nu vă lipseam.

În ochii reci, serbezi îi scapără îndrăzneala. Ca mai toate femeile, s-a învârtit și ea în jurul cozii, când naivă, când alunecoasă. Când licărul din ochi i se stinge, îi rămâne ceva sexy în zbaterea pleoapelor de jos și în umbra lăsată sub ele de somnul insuficient. Are nasul ușor cârn.

— Jamie e vecinul nostru, eu doar am venit cu el la plimbare. Voiam să-mi caut o rochie de plajă la Kroll's dacă mai aveam timp.

Ceva îngropat în fundul încăperii aruncă sclipiri spre lumină. Razele piezișe ale soarelui au ajuns la raftul unde trofeele sponsorilor Springer Motors așteaptă clipa când vor fi decernate; gravurile ovale strălucesc pe suprafețele lor ușoare, din cositor. Păstrează-ți numele pentru tine, pizduțo, doar trăim într-o țară liberă. Totuși, el i-a dat ei numele lui. Ea a luat cartea de vizită din mâinile roșii, mari ale lui Jamie, iar ochii ei, însuflețiți de un licăr copilăros, alunecă de la scrisul caligrafic spre fața lui, apoi spre peretele din fund, unde vechile lui decupaje din ziare atârnă îngălbenite, prăjite de trecerea timpului.

— Ai fost cândva un baschetbalist faimos? îl întreabă ea.

Nu-i ușor de răspuns la întrebarea asta, e atât de mult de-atunci.

— Cu secole-n urmă. De ce mă-ntrebi, îți sună cunoscut numele meu?

— A, nu! îl minte voioasă vizitatoarea asta din vremuri de mult apuse. Doar că aveți alura asta.

După ce îi vede plecând, cu Country Squire-ul hâțânându-se pe suspensia lui elastică, Harry folosește toaleta de dincolo de ușa lui Mildred Kroust, din spatele paravanului pe jumătate din sticlă jivrată, și se întâlnește cu Charlie, care se întoarce după ce a încuiat ușile din spate. Totuși, există niște mici ciupeli, discrepanțe misterioase care micșorează profitul. Banii sunt ca apa dintr-o găleată spartă: de-ndată ce se-adună, încep să se scurgă.

— Ce zici de fată? îl întreabă Harry, odată întorși în salon.

— Nu mă mai uit eu după fete cu ochii pe care-i am. Dacă m-aș uita, cu boala mea tot n-aș putea face nimic. Mi s-a părut multă și îngrămădită. Cu cracii lungi.

— Nu la fel de îngrămădită ca țopârlanul cu care era, îl contrazice Harry. Dumnezeule, când vezi în ce se bagă unele fete, te-apucă plânsu'.

Stavros ridică din sprâncenele ca două pete întunecate.

— Serios? Unii ar putea susține că-i taman invers.

Se așază la birou să se apuce de treabă.

— A apucat Manny să stea de vorbă cu tine despre Torino-ul ăla pe care l-ai acceptat la schimb?

Manny e șeful service-ului, un bărbat scund, adus de spate și cu puncte negre pe nas, de parcă și-ar vârî nasul în toate treburile unsuroase ale zilei. Firește că-l urăște pe Harry, care datorită mariajului cu fiica lui Springer se scaldă în soarele din salon și acceptă la schimb niște Torino-uri ca vai de ele.

— Mi-a zis că partea din față e strâmbată.

— Acum crede că ar trebui să schimbe ventilul. Și mai are impresia că proprietarul a dat înapoi kilometrajul.

— Ce puteam să fac, tipul avea catalogul de prețuri în mână, n-am avut cum să-i ofer mai puțin decât scria acolo. Dacă nu le dau prețul din catalog, fii sigur că Diefendorfer sau Pike Porsche i-l vor da.

— Trebuia să-l lași pe Manny să-l verifice. El și-ar fi dat seama dintr-o privire c-a avut un accident. Și dacă observa și mânăreala de la kilometraj, l-ar fi luat la șuturi pe individ.

— Nu poate să echilibreze roțile din față cât să le ascundă trepidația?

Stavros își întinde răbdător mâinile pe tăblia verde-deschis a biroului.

— E o chestiune de respect față de client. Clientul pe care-l potcovești cu acest Torino n-o să se mai întoarcă niciodată, poți fi sigur de asta.

— Atunci, ce mă sfătuiești?

— Dă-l cu o reducere substanțială la reprezentanța Ford din Pottsville. Ai avut o marjă de nouă sute de dolari la vânzarea aia și-ți poți permite mai ușor să renunți la două sute decât să obții sprijinul lui Manny. El trebuie să ridice prețul la piesele lui de schimb, ca să-și protejeze propriul departament, iar când vorbim despre piese de schimb pentru Ford, ai deja asigurată o majorare. Pottsville o să-i aplice un strat de parafină și-o să-l fericească peste vară pe vreun puști.

— Sună bine.

Rabbit arde de nerăbdare să iasă, să se plimbe în aerul serii, să viseze la fiica lui.

— Dacă ar fi după mine, îi mărturisește lui Charlie, aș vinde angro toate automobilele americane de-ndată ce mi-ar intra pe stoc. Nu le mai vrea nimeni, în afară de cioroi și de mexicani, dar până și ei se vor trezi la realitate într-o bună zi.

Charlie nu-i de acord cu el.

— Mașinile la mâna a doua pot să meargă bine dacă știi unde să le plasezi. Fred avea o vorbă, că fiecare mașină are un cumpărător undeva, dar că n-ar trebui să accepți mai mult la un schimb decât ai plăti în bani gheață pentru mașina respectivă. Tot bani *gheață* sunt, știi. Cifrele sunt bani, chiar dacă nu-ți trece prin mână nici un verzișor.

Își înclină scaunul pe spate și își freacă, cu un scrâșnet, palmele de birou.

— În '63, când m-a angajat Fred Springer, nu vindeam decât modele americane la mâna a doua, nu vedeai nici urmă de mașină străină atât de departe de coastă. Mașinile veneau direct de pe stradă, noi le vopseam și le făceam revizia, și nici un producător nu ne impunea prețul la care să le revindem. Le scriam prețul pe parbriz cu cremă de ras, apoi îl ștergeam și, dacă nu se vindea într-o săptămână, încercam alt preț. Fără taxe de import, fără devalorizarea monedei; era care pe care, atât și nimic mai mult.

Amintiri. Ce trist e să vezi cum îl tâmpesc de cap pe Charlie. Harry așteaptă respectuos să-l vadă trecând peste aceste aduceri-aminte, apoi îl întreabă ca din senin:

— Charlie, dacă aș avea o fiică, cum crezi că ar arăta?

— Urâtă, răspunde Stavros. Ar arăta ca Bugs Bunny.

— Ar fi haios să am o fiică, nu-i așa?

— Mă îndoiesc.

Charlie își saltă palmele, așa că picioarele scaunului se trântesc de podea.

— Ce mai știi de Nelson?

Tonul lui Harry devine vehement:

— Nu mare lucru, slavă Domnului, răspunde el. Puștiul nu-mi scrie niciodată. Ultima oară zicea că o să-și petreacă vara în Colorado cu o fată pe care a agățat-o.

Nelson urmează cursurile unui colegiu la Universitatea Kent din Ohio, mai chiulește, mai se duce la ore, și mai are de luat credite

cât pentru un an de studiu ca să poată absolvi, deși a împlinit douăzeci și doi de ani anul trecut în octombrie.

— Ce fel de fată?

— Dumnezeu știe, nu le mai țin socoteala. Sunt care mai de care mai ciudate. Una din ele era o adolescentă alcoolică. Alta se ocupa cu ghicitul în cărți. Cred că tot aia era și vegetariană, pe deasupra, dar nu-i total exclus să fi fost alta. Cred că le alege special ca să mă calce pe nervi.

— Ai răbdare cu puștiul. Doar pe el îl ai.

— Doamne, ce idee.

— Ia-o înainte. Vreau să termin treaba de-aici. O să-ncui eu.

— Bine. Mă duc să văd ce-a uitat Janice pe foc pentru cină. Nu vrei să-ți încerci norocul? O să-i facă plăcere să te vadă.

— Mulțumesc, dar mă așteaptă *manna mou*.

Mama lui Charlie, pe zi ce trece mai ramolită, stă acum la el, la locuința lui din Eisenhower Avenue, iar ăsta-i încă un lucru care îi leagă pe ei doi, de vreme ce și Harry locuiește cu soacră-sa.

— Bine. La revedere, Charlie. Ne vedem la curățenia de luni.

— Numai bine, barosane.

Afară, ziua e încă aurie, un aur de-acum vechi în lunga viață a lui Harry. A văzut vara sosind și plecând până când trecerea ei a ajuns, în inima lui, una și aceeași cu venirea ei, deși încă nu știe cum se numesc buruienile care înfloresc fiecare pe rând cât e vara de lungă, nici gâzele care apar, mănâncă și pier tot într-o ordine stabilită de pronie. Știe că în iunie școlile intră în vacanță și locurile de joacă se animă, că dacă ești bărbat trebuie să tunzi iarba tot timpul, iar dacă ești copil, te poți juca afară în timp ce vesela pregătită pentru cină clincheteşte în bucătăriile părintești, tihnite, și descoperi luna care se uită peste umărul tău de pe un cer încă albastru, iar pe genunchi ți-a apărut în chip misterios un strop argintiu de suc de laptele-câinelui. Mare noroc. Vânzările de mașini merg cel mai bine în iunie: pentru un dealer de trei sute de mașini pe an, cum e Harry, asta înseamnă mai mult de douăzeci și cinci de bucăți, cu douăzeci și una deja vândute, și mai sunt șase zile de vânzare. În medie un profit brut de opt sute înmulțit cu douăzeci și cinci egal douăzeci de miare minus cei douăzeci și cinci la sută estimați pentru plata vânzătorilor atât salariul cât și indemnizația rămân cincisprezece miare minus opt până la zece mii pentru celelalte salarii, ale pizduțelor care se tot fâțâie

la facturare una de acum câțiva ani se numea Cissy era poloneză au ajuns să-și frece popourile unul de altul pe coridorul strâmt și chiria pe care o are de plătit Springer Motors bătrânul Springer nu credea în proprietăți pe care banca i le putea lua dar până și el a trebuit să plătească ipoteca în cele din urmă băi frate acum ratele precis îi omoară pe cei care își lansează o afacere și Brewer Trust practică de ani de zile dobânda la finanțare de două cifre și pentru cei doisprezece la sută pe care-i ai de plătit trebuie să găsești o soluție să pui deoparte cei doi sau trei la sută care-ți revin ca rezervă pentru pierderi nimănui nu-i place să le zică rabat comercial iar IRS[1]-ul le numește venituri impozabile și cheltuielile de regie curentul electric calculatorul acela Sun 2001 de care are nevoie Manny ar consuma o grămadă plus uneltele electrice în ziua de azi nu se mai poate înșuruba nici măcar un șurub decât cu un *rrrrrrt* pneumatic și căldura slavă Domnului că nu mai e cazul să dea de câteva luni nenorociții ăia de arabi ne omoară cu zile iar oamenii nu vor să poarte un pulover sub salopetă mecanicii tineri sunt cei mai dați naibii spun că nu-și mai simt buricele degetelor și asigurarea de sănătate e o belea tot mai mare pe capul omului iar în spitale sunt ținuți în viață niște oameni în realitate morți de parcă și-ar bate joc de programul de asistență medicală și publicitatea asta câteodată se întreabă la ce e bună în principiu a citit pe undeva că reprezintă unu virgulă cinci la sută din vânzările angro dar dacă te uiți la pagina de Vânzări Auto a ziarului de duminică nu vezi niciodată vreo harababură ci doar lista de prețuri fără fasoane și umbra unui dealer cum spunea bătrânul Springer că ajunge să fie cunoscut drept omul de la Rotary sau din restaurantele din centru și la country club așa că ar trebui să scadă toate cheltuielile astea drept cheltuieli de reprezentare cei patru sute șaptezeci și cinci de dolari pe săptămână salariul pe care și-l plătește sieși nu include și costumele pe care le poartă ca să fie prezentabil trebuie să-și cumpere trei-patru pe an și nu le mai ia de la Kroll's nu-i place de vânzătorul ăla care i-a măsurat talia grăsană Webb Murkett știe un magazin mic pe Pine Street e ca și cum ți-ai cumpăra haine croite la comandă și apoi impozitul pe proprietate iar copiii aruncă întruna cu pietre și trag cu alice în reclamele înrămate în sticlă de afară ar trebui să ne întoarcem la lemn da la lemn și mortar dar Toyota are standarde unice pe toată

---

1 Administrația Financiară a Statelor Unite.

țara, unde a rămas, hai să zicem nouă cheltuieli lunare totale variabile și invariabile care îi lasă un profit net de patru, din care scade o altă mie pentru inflație, acoperirea ciupelilor și a cheltuielilor neprevăzute, care apar tot timpul, îți rămân trei, o mie cinci sute pentru bunica Springer și o mie cinci sute pentru Janice, și el plus două mii salariu, pe când amărâtul de taică-său, acum mort, pornea în fiecare dimineață spre tipografie la șapte și un sfert pentru o leafă de patruzeci de dolari pe săptămână, iar asta, pe atunci, însemna bani frumoși. Harry se întreabă ce-ar zice taică-său dacă l-ar vedea acum, bogat.

Corona lui model 1978, ediție de lux cu cinci uși, e parcată pe locul ei. Culoarea ei, numită roșu-metalizat, bate mai mult spre maroniu, ca supa de roșii sleită. Dacă japonezii au un punct slab, acela e simțul culorilor: arămiul lor metalizat e în ochii lui Harry maro-creozot, verdele-mentă metalizat e în mintea lui culoarea cianurii de potasiu, iar ceea ce ei numesc bej e galben-lămâie toată ziua. În timpul războiului erau caricaturile alea care-i înfățișau pe japonezi purtând ochelari cu lentile groase și se întreabă dacă ăsta o fi adevărul, nu văd prea bine, toate culorile lor nimeresc între dungile curcubeului. Cu toate astea, Corona lui e o mașină confortabilă. E solidă, îți dă senzația că ești într-o mașină mare, cu volanul capitonat, pârghie de ajustare a scaunului pentru confort lombar, radio AM/FM/MPX montat din fabrică, cu patru boxe. Îi place să asculte radioul, când se strecoară prin Brewer cu geamurile ridicate și blocate, cu aerul condiționat pornit și cu muzica disco revărsându-se din cele patru colțuri ale mașinii ca din cele patru colțuri ale unei săli de dans imaginare. Energică sau lentă, muzica îi amintește lui Rabbit de cântecele date la radio pe vremea când era licean, „How High the Moon“[1] cu soloul lui de clarinet, îi spuneau batonul de lemn-dulce, „Puttin' on the Ritz“[2]: era muzică citadină, diferită de muzica country a anilor '60, care încerca să dea timpul înapoi și să ne facă mai buni decât suntem. Negrese cu glasuri cristaline, delicate cântă vorbe fără noimă pe ritmuri trepidante, electronice, iar lui îi place chestia asta, se gândește la negresele alea probabil originare din Detroit, cu iubiții lor care ard gazul de pomană la montaj, în rochii cu paiete sclipitoare

---

1 Piesă clasică în repertoriul de jazz, compusă de Morgan Lewis în 1940.

2 Compoziție a lui Irving Berlin lansată în filmul muzical cu același titlu, din anul 1930. Traducerea românească a expresiei argotice *puttin' on the Ritz*: „pus la țol festiv“.

din care se revarsă culoare după culoare în timp ce se rotește orga de lumini. Ar trebui să meargă cu Janice măcar la chestia aia de pe Route 111, zisă D I S C O, pe care a observat-o azi pentru a suta oară, dar în care n-a îndrăznit să intre niciodată. În mintea lui încearcă să le adune la un loc pe Janice, pe negrese și orga de lumini, dar imaginea se destramă. Își aduce aminte de Skeeter. Acum zece ani, negrul ăsta pricăjit a venit și a locuit cu el și cu Nelson un răstimp demențial și distrugător. Acum Skeeter e mort, a aflat asta nu mai departe decât în aprilie. Cineva i-a trimis o scrisoare anonimă, într-un plic lung, ștampilat, de felul celor pe care oricine le poate cumpăra de la poștă, cu adresa scrisă în pix, cu litere pătrățoase îngrijite, cu scrisul unei contabile sau al unei învățătoare, un decupaj cules cu caracterele bine cunoscute lui Harry din ziarul *Vat*, tipărit în Brewer, la care a lucrat ca linotipist până când linotipul a ieșit din uz:

FOST LOCUITOR AL BREWERULUI
UCIS ÎN PHILLY

Hubert Johnson, un fost locuitor al Brewerului, a murit la Spitalul General Municipal din Philadelphia de pe urma unor răni prin împușcare, după un pretins schimb de focuri cu poliția.

Poliția pretinde că Johnson ar fi tras primul, fără să fie provocat de polițiștii care cercetau niște reclamații referitoare la încălcarea prevederilor sanitare și a regimului persoanelor cu domiciliu flotant într-o comunitate religioasă condusă, se pare, de Johnson, din a cărui Familie a Libertății Mesia Acum făceau parte câteva familii și tineri de culoare.

Vecinii au înaintat numeroase plângeri din cauza imnurilor cântate la ore târzii și a comportamentului lor ireverențios. Familia Libertății Mesia Acum își avea sediul pe Columbia Avenue.

Johnson dat în urmărire generală

Johnson, cu ultimul domiciliu în Plum Street, Brewer, era cunoscut de localnici sub numele de „Skeeter" și, totodată, se dădea și drept Farnsworth. Purtătorul de cuvânt al poliției a confirmat că era dat în urmărire generală în urma mai multor reclamații.

Locotenentul Roman Surpitski de la poliția din Philadelphia a declarat reporterilor că el și echipa lui n-au avut de ales și au fost nevoiți să riposteze la focurile de armă trase de Johnson. Din fericire, nici un polițist și nici un alt membru al „comunei" n-a fost rănit în schimbul de focuri.

Biroul de presă al primarului Frank Rizzo, aflat la sfârșit de mandat, a refuzat să comenteze incidentul. „Nu ne mai confruntăm cu țicniți la fel de mulți ca pe vremuri", a declarat locotenentul Surpitski.

Tăietura din ziar nu fusese însoțită de nici un bilețel. Și totuși, expeditorul trebuie să-l fi cunoscut, să fi știut ceva despre trecutul lui și să-l fi urmărit așa cum se zice că fac și morții. Înfiorător. Odată cu moartea lui Skeeter, lumea a pierdut o anume lumină, o cutezanță, o promisiune cum că totul va fi răsturnat. Skeeter își prorocise sfârșitul timpuriu. Harry îl văzuse ultima oară traversând o miriște de porumb, printre niște ciori care ciuguleau boabele căzute pe glie. Dar asta se întâmplase cu atât de mult timp în urmă, încât bucata de ziar din mâna lui, de-acum, din aprilie, i-a părut un pic mai altfel decât orice altă știre sau decât acele decupaje sportive despre el, ce atârnau înrămate la salon. Și eurile tale mor. Partea aceea din el care s-a lăsat fermecată de Skeeter s-a scofâlcit și a fost sufocată. Nu mai cunoscuse la viața lui vreun alt negru atât de îndeaproape și, într-adevăr, cu toată spaima și disconfortul pe care i le-a provocat, se simțise flatat de atenția acestui străin ostil pogorât ca un înger; Harry simțea că omul ăsta furios vedea prin el, de parcă ar fi avut raze X. Și totuși, cu siguranță era

un nebun cu pretenții exagerate și interminabile, iar acum, că-i mort, Rabbit se simte mai în siguranță.

În timp ce stă comod în mașina lui etanșă și bine asamblată, venerabilul oraș Brewer se derulează pe margini ca o peliculă de film mut, pe lângă geamurile lui închise. Merge pe Route 111, pe valea râului, către West Brewer, unde a locuit odinioară împreună cu Skeeter, apoi o taie peste podul Weiser Street, redenumit așa după un primar mort, al cărui nume nu-l folosește nimeni niciodată, apoi, ca să evite promenada cu fântâni arteziene și mestecenii pe care edilii orașului i-au plantat de-a lungul celor două cvartale mai late, chipurile ca să reînnoiască centrul (nostim e că au plantat de două ori mai mulți pomi decât trebuia, închipuindu-și că jumătate din ei o să se usuce, dar de fapt s-au prins aproape toți, așa că acum au un fel de pădure în centrul orașului, unde s-au înregistrat mai multe cazuri de tâlhărie și unde soilesc bețivanii și drogații), Harry virează la stânga pe Third Street și trece prin niște cvartale semi-rezidențiale, unde se află mai ales cabinete de oftalmologie, către Eisenhower, strada principală ce taie orașul în diagonală, prin zona vechilor fabrici și depouri de cale ferată. Căile ferate și cărbunele au ridicat Brewerul. Peste tot în orașul ăsta, odinioară al cincilea ca mărime din Pennsylvania, dar care acum a căzut pe locul șapte, construcțiile vorbesc despre energia cheltuită. Coșuri semețe, falnice, care n-au mai scos fum de jumătate de secol. Stâlpii de fontă pentru iluminatul stradal care nu s-au mai aprins din vremea celui de-al Doilea Război Mondial se succedă unul după altul. Urmează cvartalele din partea de jos a Weiserului, unde se vând mărfuri la preț redus și articole porno, iar singurul centru comercial nou e o anexă fără vitrine, din cărămizi albe, a firmei de pompe funebre Schoenbaum. Vechile fabrici de textile au făcut loc dughenelor ce vând haine la preț redus, acoperite cu afișe publicitare de-o veselie de prost gust ca PREȚ DE FABRICĂ și slogane *Acolo unde dolarul încă e dolar.* Aceste pogoane de cale ferată scoase din uz și depouri de vagoane și roți îngrămădite claie peste grămadă și vagoane de marfă goale sunt înfipte în inima orașului ca un uriaș pumnal ruginit. Toate astea au fost realizate în secolul trecut de ceea ce azi par a fi fost niște giganți, într-o explozie de fier și cărămidă ce s-a păstrat intactă în acest oraș, unde singurele clădiri noi sunt pompele funebre și birourile guvernamentale, forțele de muncă și birourile de recrutări.

Dincolo de cimitirele de mașini și de pasajul subteran de la Seventh, care a fost inundat astă-noapte, Eisenhower Avenue urcă abrupt

printre cartierele înghesuite, cu șiruri de case solide construite de muncitorii asociațiilor germane de economii și împrumuturi, doar oberlihturile cu vitralii au rămas imune la straturile ulterioare de pânză aluminizată și tencuială de ciment ce imită piatra, polonezii și italienii lăsându-le treptat locul negrilor și hispanicilor care în tinerețea lui Harry erau obligați să locuiască în cvartalele de jos, de lângă râu. Tineri de culoare care gândesc în limbile lor proprii se zgâiesc de pe verandele de piatră triunghiulare ale vechilor băcănii situate la colțul străzii.

Giganții albi care au dispărut, pe măsură ce umpleau Brewerul dându-i forma actuală, denumeau străzile mai importante cu care se întretaie Eisenhower după fructe și anotimpuri: Strada Iernii, Primăverii, Verii, dar nu și Toamnei. În urmă cu douăzeci de ani, timp de trei luni, Rabbit a locuit pe Summer Street[1] cu o femeie, cu Ruth Leonard. Acolo a conceput-o pe fata pe care a văzut-o azi, dacă o fi fost, într-adevăr, fiica lui. Nu există cale de scăpare; păcatele noastre, sămânța noastră se întorc la noi. Muzica disco trece acum la Bee Gees, niște bărbați albi care au reușit performanța minunată de a suna ca niște negrese. Se difuzează „Stayin' Alive", cu ritmul acela amplificat și cu un vaier ciudat, nazal pe fundal: cântecul de pe genericul filmului cu John Travolta[2]. Rabbit încă îl consideră unul dintre recalcitranții din clasa domnului Kotter[3], dar pentru un timp vara trecută Statele Unite au fost sută la sută ale lui, fiecare pițipoancă sub cincisprezece ani voia să fie călărită de un fost Sweathog[4] pe bancheta din spate a unei mașini parcate în Brooklyn. Își revede cu ochii minții fiica, așezându-se pe bancheta din spate a Corollei, cu picioarele goale până-n cur. Se întreabă dacă o fi având părul pubian de culoarea ghimbirului, ca maică-sa. Curbura aceea unde o întreagă femeie delicată pare la doi centimetri depărtare, ca după un colț, unde nu atârnă nici un penis urât, plin de vinișoare, ca un cârnat în cârlig. Ochii ei au albastrul lui: e minunat să te gândești c-a fost transformat într-o pizdă, printr-un mesaj secret purtat de gene pe tot acest drum cu un du-te-vino continuu din toți acești ani, prin tunelul sângeriu al

---

1 Strada Verii.

2 Aluzie la filmul *Saturday Night Fever* (*Febra de sâmbătă seară*), lansat în anul 1977.

3 Aluzie la *Welcome Back, Kotter*, serial american de televiziune difuzat pe canalul ABC între anii 1975 și 1979.

4 Membru al grupului pe care încearcă să-l educe personajul Kotter în serialul TV *Welcome Back, Kotter*.

creșterii și vieții, al supraviețuirii. Mai bine nu s-ar mai gândi la asta, îl umple până la refuz cu o încântare inutilă. Unele melodii îi mai dau starea asta.

O mașină cu faruri duble, un LeMans galben cu acea bară verticală masivă în mijlocul grilei, îl urmează atât de îndeaproape, încât preferă să tragă pe dreapta în spatele unei mașini parcate și-l lasă pe nemernic să-l depășească: la volan e o tinerică blondă cu profilul finuț și nasul cârn. În ziua de azi vezi adeseori așa ceva, câte un nesimțit băgăreț care își închipuie că șoseaua e a lui și pe care ai boală se dovedește a fi o puștoaică, una care trebuie să fie fiica cuiva, iar după mutra impasibilă, inexpresivă, s-ar zice că n-are de gând să fie mitocancă, nu vrea decât să ajungă la destinație. Când Rabbit și-a luat permisul de conducere, șoseaua era plină de bătrâni băsinoși care mergeau prea încet, iar acum nu vezi decât puștani grăbiți nevoie mare, care-ți suflă în ceafă. Motto-ul lui e „Lasă-i să treacă". Poate că peste un kilometru o să crape intrând într-un stâlp. Așa speră.

Traseul îl poartă în sus, spre zona falnicului liceu din Brewer, numit Castelul, construit în 1933, nu uită asta fiindcă-i și anul nașterii sale. Acum nu s-ar mai construi așa ceva, s-a zis cu încrederea în educație, într-adevăr, zic ei, dacă rata natalității se apropie de zero, nu sunt destui elevi să umple școlile în ziua de azi, se închid deja multe dintre școlile elementare. Ajunși sus, întemeietorii orașului au terminat anotimpurile și au mers pe nume de copaci. Pe Locust[1] Boulevard, situat la est de Castel, se înșiră case cu peluze de jur împrejur, deși spațiile dintre ele sunt înguste și întunecoase, iar rododendronii mor din lipsă de soare. Înstăriții locuiesc aici sus, sunt chirurgii ortopezi, ciolănarii din barou și eșalonul doi din conducerea fabricilor, oameni care n-au avut câtuși de puțin inspirația să se mute la sud ori s-au stabilit aici de-atunci încoace. Când Locust începe să descrie un arc de cerc prin parcul municipal, își schimbă numele în Cityview[2] Drive, deși, din cauza copacilor care au crescut aici în decursul timpului, n-a mai rămas cine știe ce priveliște. Brewer poate fi văzut, cu adevărat, cât e de întins de la hotelul Pinnacle, cândva un loc al dansului și săruturilor languroase, ajuns între timp un loc al vandalismului și terorii. Mexicanii ăștia au o chestie, nu le place să-i vadă pe puștanii albi giugiulindu-se, le înconjoară mașina și le sparg parbrizul cu pietre,

---

1 Salcâm (engl.).

2 Panorama (engl.).

fac ferfeniță hainele fetei și-l cotonogesc pe băiat. Halal lume în care să crești, mai ales dacă ești fată! El și Ruth s-au dus pe jos până la Pinnacle de vreo două-trei ori. Traversele de cale ferată probabil că sunt de-acum putrede. Ea și-a scos pantofii, fiindcă tocurile înalte se înfundau în pietrișul dintre șine, își amintește cum își sălta ea picioarele de orășeancă nebronzată, sub privirile lui, părea să și le fi dezgolit doar pentru el. Oamenii se mulțumeau cu mai puțin pe atunci. În parc, un tanc din al Doilea Război Mondial, transformat într-un monument, își îndreaptă tunul către terenurile de tenis unde fileurile, până și cele din sârmă de împrejmuit locurile de joacă, sunt tot timpul zdrențuite. Câtă putere irosesc puștii ăștia numai și numai ca să distrugă. Oare așa a fost și el la vârsta lor? Vrei să lași ceva în urmă. Lumea pare indestructibilă și nu te lasă să scapi. Lasă-i în pace.

Urmează un semafor și, luând-o la stânga, trece printre case crenelate, cu fronton, așa cum se făceau la începutul secolului, când oamenii purtau pălării de paie, făceau înghețată de casă și mergeau cu bicicleta, apoi urmează un centru comercial, unde un complex de patru cinematografe face reclamă pe panoul cocoțat sus, pentru ca vandalii să nu poată fura literele, la ALIEN MOONRAKER[1] PARFUMUL BANILOR[2] EVADARE DIN ALCATRAZ[3]. Nu vrea să vadă nici unul din filmele astea, deși îi plac părul cârlionțat al lui Streisand și nasul ei de evreică, nu numai nasul, și vocea ei are ceva inflexiuni evreiești care îl excită, trebuie să fie ceva legat de faptul că sunt poporul ales, puținii evrei pe care-i cunoaşte chiar par să se simtă mai acasă aici pe pământ, sunt mai plini de energie. Ce-i nostim la Streisand, dacă nu-i distribuită într-un film cu un egiptean ca Sharif, e partenera unui anglo-saxon sută la sută, ca Ryan O'Neal. La fel se întâmplă și cu Woody Allen; Diane Keaton n-are nimic jidănesc în ea, deși, dacă stai să te gândești, și ea are părul cârlionțat.

Muzica se oprește, încep știrile. Sunt citite de o voce feminină, tânără, nazală, parcă ar ști că ne face să pierdem timpul. Combustibil, camionagii. Cercetările de la Three-Mile Island[4] continuă. Readucerea pe

---

1 Film din seria James Bond, cu Roger Moore în rolul principal.

2 Comedie care i-a reunit în distribuţie pe Barbra Streisand şi Ryan O'Neal.

3 Film de acţiune cu Clint Eastwood în rolul principal.

4 Centrală electrică nucleară din Pennsylvania, unde în anul 1979 s-a înregistrat cel mai grav accident nuclear din istoria SUA (topirea parţială a miezului unui reactor nuclear).

Pământ a stației spațiale Skylab a fost amânată. Somoza[1] are și el probleme. Amânarea execuției ucigașului condamnat în Florida a fost respinsă. Fostul lider al Partidului Liberal din Marea Britanie a fost achitat de acuzațiile de premeditare a asasinării fostului său iubit homosexual. Treaba asta îl nemulțumește pe Rabbit, dar indignării provocate de faptul că ștabul poponar a fost scos basma curată îi ia locul curiozitatea stârnită de următorul caz penal dat la știri, cazul unui medic din Baltimore acuzat de uciderea unei gâște canadiene cu crosa de golf. Acuzatul susține, continuă imperturbabila voce feminină nazalizată, că a lovit gâsca accidental, cu o minge de golf, iar apoi a mătrășit pasărea rănită cu o crosă, să-i curme suferința. Vocea conchide: „E vorba de-o crimă comisă din milă, sau de-o crimă odioasă?" Râde tare, în mașină, de unul singur. Va trebui să-și amintească de chestia asta, să o povestească mâine găștii de la club. Mâine va fi o vreme însorită, îl asigură femeia, și prezintă rubrica meteo.

— Iar acum, melodia clasată pe locul întâi de la un ocean la altul, „Hot Stuff" interpretată de regina muzicii disco, Donna Summer!

Stau, mă perpelesc în așteptare,
Doar m-o căuta un iubit...

Lui Rabbit îi place când intră corul de fete, ți le și imaginezi stând în vreun colț fierbinte al orașului și mestecând chewing-gum sau cine știe ce:

Tare
Am nevoie de ceva tare
Îmi trebuie ceva tare
Am nevoie de ceva taaaaaare!

Totuși, cel mai mult îi plăcuse de Donna Summer pe vremea când făcea discurile alea pe care gâfâia, icnea și gemea de parcă ar fi juisat. Poate nici măcar nu era ea, ci vreo altă pipiță neagră și slabă, însă el crede că ea era.

Șoseaua primește un număr, 422, și șerpuiește pe coasta lui Mt. Judge; pe partea dreaptă sunt un povârniș abrupt și priveliștea viaductului care odinioară aducea apă în oraș din nordul districtului, traversând albia lată, negricioasă a râului Running Horse. Două benzinării marchează hotarul orășelului Mt. Judge. În loc să-și continue

---

1 Anastasio Somoza Debayle (1925-1980), dictator nicaraguan, a exercitat funcția de președinte între 1967 și 1972, iar apoi între 1974 și 1979.

drumul pe 422, spre Philadelphia, Harry iese cu Corona de pe autostradă și intră pe Central, pe lângă biserica baptistă din granit, apoi o ia oblic pe Jackson Street, iar după trei cvartale iese direct în Joseph. Dacă ar merge mai departe pe Jackson, cale de încă două străzi, ar ajunge la vechea lui casă, cu un număr mai încolo de la colțul străzii Maple[1], dar de când s-a dus papsi, după ce a mai rezistat câțiva ani fără mami, făcând singur toată munca din curte, și datul cu aspiratorul, și gătitul, până ce i s-a agravat emfizemul, de-l găseai șezând în fotoliu ghemuit ca o mână care ferește de vânt flacăra pâlpâitoare a unei lumânări, Rabbit rareori mai trece pe acolo: oamenii cărora le-au vândut casa el și Mim i-au vopsit lemnăria într-un violet-închis oribil și au agățat o lampă cu ultraviolete la fereastra mare de la intrare. Au procedat la fel ca toate cuplurile tinere din Brewer, care-și închipuie că unei case standard, oricât de drăguță ar fi, i se potrivește orice, și că fac lumii o favoare ocupându-se de ea. Lui Harry nu i-au plăcut nici accentul, nici tunsoarea și nici costumul tipului; i-au plăcut însă prețul pe care i l-a plătit: cincizeci și opt de mii pentru o casă care i-a costat pe mami și papsi patru mii două sute în 1935. I-a rămas o sumă frumușică, chiar și după ce Mim și-a luat jumătatea și s-a întors în Nevada și după ce le-a plătit comisioanele agenților imobiliari și avocaților; ăștia își vâră coada peste tot unde banii trec dintr-o mână într-alta. La vremea aceea a implorat-o pe Janice să folosească cele douăzeci de miare ca să-și cumpere o casă nouă, doar a lor, poate în Penn Park, în West Brewer, la cinci minute de salonul auto. Dar nu, Janice a considerat că nu trebuie s-o părăsească pe maică-sa: bătrânii Springer i-au primit la ei când au rămas pe drumuri, căci le-a ars casa, iar căsnicia lor ajunsese într-un punct critic; lui Harry i s-a promis conducerea departamentului care se ocupa de mașinile noi cam pe când a murit papsi, iar Nelson avusese deja parte de atâtea șocuri la viața lui și în partea aceea a Brewerului continuau să mocnească amenințător efectele întârziate, ancheta deschisă în legătură cu Jill, investigațiile poliției, intenția părinților ei de a-l da în judecată tocmai din Connecticut, compania de asigurări care a tărăgănat plata daunelor din cauza împrejurărilor suspecte, și biata Peggy Fosnacht, care a trebuit să jure că Harry a fost cu ea, așa că n-a avut cum să pună el focul; cu toate problemele alea pe cap, era mai bine să se facă mic, să se ascundă în spatele numelui Springer, în casa lor mare, cu fațada de stuc, iar săptămânile s-au transformat

1 Arțar (engl.).

în luni și lunile în ani, fără ca tinerii Angstrom să se mai mute la casa lor, apoi Fred a murit pe nepusă masă și Nelson a plecat la colegiu, așa că au avut tot mai mult loc și tot mai puține motive să se mute. Casa din Joseph de la numărul 89, cu pomii cu coroane învoalte și cu gazonul netuns, îl duce pe Harry cu gândul la căsuța din marțipan a vrăjitoarei din povești, cu pereții din pandișpan și acoperișul din napolitană. Deși privită de afară casa pare mare, parterul e înghesuit cu mobilă moștenită de bunica Springer de la Koerneri, iar storurile sunt întotdeauna pe jumătate trase. Cu excepția verandei din spate, ascunsă privirii, și a cămăruței de la etaj care în copilărie a fost a lui Janice, iar apoi timp de cinci ani a lui Nelson, până să plece la Kent, nu există nici un ungher în casa Springer unde Harry să simtă că poate respira în voie.

Virează pe aleea circulară cu pietriș de râu și bagă Corona în garaj lângă Chryslerul Newport model '74 bleumarin pe care Fred i l-a făcut cadou bătrânei doamne de ziua ei, cu un an înainte să moară, și cu care ea iese în oraș ținând ambele mâini încleștate pe volan, cu o față de om speriat de bombe, de parcă stă să-i explodeze vreuna sub capotă. Janice întotdeauna își parchează Mustangul decapotabil în fața casei, lângă bordură, unde stropii de umezeală prelinși din arțar pot distruge capota mai rapid. Când vremea se încălzește, strânge capota nopți în șir, așa că banchetele sunt mereu lipicioase. Rabbit coboară ușa garajului și o ia pe aleea de ciment ce traversează curtea din spate, purtând cu sine sentimentul straniu, aidoma farurilor gemene ale unei mașini aflate într-un tunel, că acum are nu un copil, ci doi.

Janice îl întâmpină în bucătărie. Se-ntâmplă ceva. Poartă o rochie apretată cu dungi de culoarea mentei, dar părul îi este încă răvășit și reavăn după o după-amiază de înot în piscina clubului. Aproape în fiecare zi joacă o partidă de tenis cu câte o prietenă de la clubul la care s-au înscris, The Flying Eagle Tee and Racquet, o organizație destul de nouă, înființată la poalele fratelui împădurit al Mt. Judge, care are un nume indian, Mt. Pemaquid; apoi își omoară restul după-amiezii pe marginea piscinei, bârfind sau jucând cărți, și se cherchelește încet-încet cu șprițuri sau vodcă cu tonic. Lui Harry îi place că are o nevastă care stă la club atât de mult. La patruzeci și trei de ani, Janice se împlinește în talie, dar are picioarele încă ferme și frumoase. Și smolite. A avut dintotdeauna tenul închis și, cu toate că încă n-a sosit luna iulie, e bronzată ca un sălbatic, brațele și picioarele

îi sunt aproape tuciurii ca ale unei mici polineziene dintr-un film de demult al lui Jon Hall[1]. Buza de jos are o urmă de unguent de oxid de zinc, ceea ce-i sexy, deși nu i-a plăcut niciodată aspectul de fisură încăpățânată al gurii ei. Părul ei încă reavăn, dat pe spate, dezvăluie o frunte înaltă, nițel pătată, ca hârtia brună pe care a picurat apă și apoi s-a uscat. O vede că parcă scuipă foc și își dă seama că tocmai s-a certat cu maică-sa.

— Ce s-a mai întâmplat? se interesează el.

— Balamuc, răspunde Janice. Stă în camera ei și zice să mâncăm fără ea.

— Mda, păi, o să coboare ea. Da' ce avem de mâncare? Nu văd nimic pe foc.

Ceasul digital încastrat în aragaz arată 6:32.

— Harry! Jur că am avut de gând să ies la cumpărături de-ndată ce mă întorc acasă și-mi dau jos echipamentul de tenis, dar am dat peste cartea asta poștală și de-atunci mă tot cert cu mama din cauza ei. Oricum, e vară, nu trebuie să mănânci prea mult. Doris Kaufmann, aș da orice să am serva ei, zice că la prânz nu pune nimic în gură în afară de-un pahar de ceai cu gheață, chiar și în toiul iernii. Mă gândeam la supă și la pastrama aia pe care am cumpărat-o și de care tu și mama refuzați să vă atingeți, trebuie să o mâncăm la un moment dat. Iar lăptucile cresc așa de repede în grădină, că trebuie să mâncăm salate până nu apucă să îmbătrânească.

Și-a plantat o grădiniță de legume în partea din spate a curții, unde pe vremuri era leagănul lui Nelson, a angajat un tip din vecini să-i are pământul cu Rototillerul. Solul a fost miraculos de moale și înmiresmat sub crusta iernii, iar Janice a ieșit entuziasmată cu săpăliga și grebla sub umbra vârstată a pomilor înmuguriți; dar acum, odată cu sosirea verii, copacii înfrunziți adumbresc grădina și au început jocurile la club, așa că și-a lăsat grădinița în paragină.

Și totuși, n-are cum să nu-i placă femeia asta cu ochi căprui, care este soția lui insignifiantă de douăzeci și trei de ani împliniți în luna martie. E bogat datorită moștenirii ei, iar conștiința mutuală a acestui lucru îi unește ca o formă de sex, în chip confortabil și viclean.

— Salată și cârnați uscați – mâncarea mea preferată, zice el resemnat. Lasă-mă să trag întâi o dușcă. Chiar când să plec, au trecut pe la salon niște clienți de-ăștia gură-cască. Ia zi, ce carte poștală ai primit?

---

1 Actor american (1915-1979).

Stă lângă frigider și își prepară un gin cu suc de lămâie amară, conștient că sucurile astea cu zahăr mai adaugă ceva la caloriile din alcool și-l îngrașă, dar își face socoteala că cina frugală o să compenseze asta și, poate, o să iasă la un pic de jogging după aceea. Janice trece prin sufrageria întunecoasă în salonul cu aer stătut din față, unde storurile sunt coborâte și domnește spiritul posac al bunicii Springer, și se întoarce cu o carte poștală. E o ilustrată cu o pantă înzăpezită sub o fâșie de cer de un albastru-intens; două minuscule siluete întunecate, ghemuite trasează S-uri îngemănate pe pârtie. SALUTĂRI DIN COLORADO scrie cu litere roșii schițate de-a curmezișul cerului parcă vopsit cu albastru. Pe verso, niște mâzgălituri familiare, contorsionate, de parcă ceva dinlăuntrul băiatului ar fi fost strâns prea tare pe vremea când învăța să scrie, îi lămuresc:

Bună mami & tati & buni,
Pe lângă m-ții ăștia, Mt. Judge e de doi bani! Da n-avem zăpadă doar iarbă cât cuprinde (glumesc). Învăț să mă dau cu deltaplanul. Nu mi-a ieșit figura cu slujba, tipul era un vagabond. Pennsylvania îmi face cu ochiul. E OK dacă vin acasă cu Melanie? Și-ar putea găsi o slujbă și nu ne-ar deranja. Cu drag,

Nelson

— Melanie? se miră Harry.

— De-asta mă cert cu mama. Nu vrea ca fata să stea aici.

— E aceeași fată cu care a mai fost acolo acum două săptămâni?

— Asta mă-ntrebam și eu, mărturisește Janice. Parcă o chema mai degrabă Sue sau Jo, sau așa ceva.

— Și unde o să doarmă?

— Păi, ori în camera cu mașina de cusut din față, ori în camera lui Nelson.

— Împreună cu băiatul?

— Ei, haide, Harry, ce atâta tevatură? A *făcut* douăzeci și doi de ani. De când ești, mă rog, așa de puritan?

— Nu sunt puritan, ci sunt practic. Una e să-ți plece copiii haihui în lume și să se apuce de deltaplanorism sau mai știu eu ce, și alta e să se întoarcă în cuib cu droguri și pipițe. Casa asta, știi și tu, e nasoală rău la etaj. Holul e prea mare și nu poți să strănuți, să tragi o bășină sau să te fuți fără să te-audă toată lumea; sincer să fiu, a

fost raiul pe pământ cât am fost doar noi doi cu maică-ta. Ții minte că tot liceul puștiul asculta radioul până la două dimineața, de adormea cu el deschis? Iar patul lui e îngust, de-o singură persoană. Ce-o să facem acum, le cumpărăm lui și lui Melody un pat dublu?

— Melanie. Nu știu ce să zic, poate să doarmă pe podea. Cu toții au saci de dormit. Ai putea încerca s-o culci în camera cu mașina de cusut, dar știu că n-o să stea acolo. Noi n-am fi stat.

Ochii ei căprui, încețoșați, privesc dincolo de el, întorși spre trecut.

— Ne-am irosit toată energia furișându-ne pe coridoare și înghesuindu-ne pe banchetele din spate ale mașinilor și am sperat că măcar pe copiii noștri o să-i scutim de chestia asta.

— Avem un copil, nu copii, i-o întoarce el pe un ton glacial, în timp ce ginul i se răspândește în trup.

Odată au avut copii, dar bebelușa lor, Becky, a murit. A fost vina neveste-sii. Toată viața lui secătuită și schilodită e numai și numai vina ei. Oriunde întorcea, se lovea de ea ca de un zid înălțat împotriva libertății.

— Uite ce, îi spune el, de ani de zile încerc să scap din nenorocita asta de casă deprimantă și nu vreau ca plodul ăsta puturos și arogant, crescut de noi, să se întoarcă și să mă blocheze aici. Țâncii ăștia cred că lumea există doar ca să-i servească pe ei, dar m-am săturat să tot stau așteptând să fiu cuiva de folos.

Janice îi ține piept aproape deloc ezitantă, blindată cu bronzul de la country club.

— E fiul nostru, Harry, și n-o să refuzăm un musafir de-al lui doar pentru că-i de sex feminin. Dacă ar fi un prieten de-al lui Nelson, n-ai mai fi atât de pornit, problema e că-i vorba despre o *prietenă*, asta te supără, prietena lui *Nelson*. Dacă ar fi prietena *ta*, etajul n-ar mai fi prea aglomerat ca să te bășești în voie. E fiul meu și vreau să stea aici dacă așa vrea el.

— N-am nici o prietenă, protestează el.

Sună jalnic. O fi insinuând Janice că ar trebui să aibă? Femeile, de-ndată ce sexul nu mai e un secret, devin niște monștri. Ești un ticălos și dacă le-o tragi, și dacă nu le-o tragi. Harry trece în sufragerie cu pași mari, de se cutremură geamurile vitrinei străvechi, și strigă în sus, spre scările înnegrite de vizavi de vitrină.

— Hei, Bessie! Vino jos! Sunt de partea ta.

Urmează un moment de tăcere ca lăsat de Dumnezeu din ceruri și apoi scârțâitul unui pat eliberat de povară, și niște pași se târâie

fără chef, traversând tavanul, spre capul scărilor. Doamna Springer coboară scările cu picioarele ei umflate și îl anunță:

— Casa asta, din punct de vedere legal, e-a mea, iar fata aia n-o să petreacă nici o noapte sub acoperișul ăsta, pentru care tatăl lui Janice a trudit toată viața.

Vitrina zăngăne din nou; Janice apare în sufragerie. Zice pe un ton la fel de încordat ca al maică-sii:

— Mamă, n-ai mai avea acoperișul ăsta imens deasupra capului dacă n-am fi Harry și cu mine, cu care să împarți cheltuielile. E un mare sacrificiu din partea lui Harry, auzi, un bărbat cu salariul lui să n-aibă o casă a lui. Și n-ai nici un drept să-i interzici lui Nelson să vină acasă când vrea, *nici un* drept, mamă.

Bătrâna doamnă rotofeie coboară gemând până la palierul aflat cu trei trepte mai sus decât podeaua sufrageriei și rămâne ezitantă locului, spunând cu vocea înecată de lacrimi:

— Sunt bucuroasă să-l văd pe Nellie oricând vrea el. Îl iubesc pe băiatul ăsta din toată inima, deși nu a ajuns ceea ce am sperat eu și cu bunică-său.

Pe cât de răscolită vrea să pară coana mare, pe-atât de furioasă îi zice Janice:

— Te folosești întotdeauna de tati când el n-are cum să-și spună părerea, dar cât a trăit a fost *foarte* ospitalier și tolerant cu Nelson și prietenii lui. Îmi amintesc de petrecerea pe care a dat-o Nelson la terminarea liceului în curtea din spate, după ce tati avusese deja primul atac. M-am dus sus, să văd dacă nu-l deranjează hărmălaia, iar el mi-a răspuns cu zâmbetul lui obosit – de-acum și ea are vocea înecată în lacrimi – „Sunetul glasurilor tinere îi face bine inimii mele bătrâne".

Zâmbetul ăla alunecos, de vulpoi bătrân, încă îi apare lui Rabbit în amintire. Ca un cuțit cu arc ce se deschide fără zgomot.

— O petrecere în curtea din spate e una, zice doamna Springer și coboară tropăind greoi în cipicii murdari cele trei trepte; se uită drept în ochii fiică-sii și adaugă: Iar o știoarfă în patul băiatului e alta.

Lui Harry replica i se pare destul de îndrăzneață pentru o doamnă bătrână și izbucnește în hohote de râs. Janice și maică-sa sunt amândouă femei scunde; ca două capete de păpuși montate pe exact același set de pârghii, se holbează la râsul lui cu două guri căscate identic și cu două perechi de ochi ciocolatii identici.

— Nu știm dacă fata e o știoarfă, își cere scuze Harry. Tot ce știm e că o cheamă Melanie, nu Sue.

— Ziceai că ești de partea mea, îl acuză doamna Springer.

— Sunt, bunico, sunt. Nu văd de ce trebuie să vină puștiul valvârtej acasă; i-am dat destui bani să se încropească acolo, aș vrea să-l văd și eu odată cu picioarele pe pământ. În nici un caz n-are s-o frece pe-aici toată vara.

— Ah, banii, intervine Janice. Numai la bani îți stă mintea. Și mă rog, *tu* ce altceva ai făcut în afară de faptul c-ai frecat-o pe-aici? Taică-tău ți-a făcut rost de-o slujbă, iar taică-meu, de încă una, n-aș numi asta cine știe ce mare aventură.

— Nu-mi stă mintea numai la bani, bâiguie el neconvingător, până să-l întrerupă soacră-sa.

— Harry nu vrea o casă a lui, îi zice bunica Springer fiică-sii.

Când se ambalează și se teme că n-o să se facă înțeleasă, se umflă la față și îi apar pete.

— Are amintiri urâte de data trecută când v-ați făcut de cap.

Janice rămâne neclintită, e mai tânără, stăpână pe situație.

— Mamă, habar n-ai cum se prezintă situația. Nu știi nimic despre viață și cu asta basta. Stai în casă, te uiți la emisiuni-concurs idioate și vorbești la telefon cu prietenele care mai sunt în viață, iar apoi ne judeci pe mine și pe Harry. N-ai nici cea mai vagă idee despre viața din ziua de azi. *Habar n-ai.*

— De parcă-i destul să joci cărți la country club cu parvenitele alea și să vii acasă abțiguită în fiecare seară ca să fii înțeleaptă, i-o trântește coana mare ținându-se cu o mână de mânerul balustradei, vrând parcă să-și mai aline durerea din glezne. Vii acasă, continuă ea, ametită de cap și nu ești în stare să-i pregătești lui bărbatu-tău o cină decentă, și-apoi vrei s-o aduci pe haimanaua asta într-o casă unde eu mă ocup de toată gospodăria, deși de-abia mă mai țin pe picioare. Eu o să fiu cea care o să stea aici cu ei, tu ai s-o ștergi cu decapotabila ta. Ce-o să zică vecinii? Și ce-o să zică lumea la biserică?

— Nu mă interesează nici dacă-i interesează, dar să știi că n-o să-i intereseze, răspunde Janice. Și e ridicol să aduci în discuție biserica. Ultimul preot de la St. John a fugit cu doamna Eckenroth, iar ăsta de-acum e un poponar înrăit, de nu mi-aș lăsa băiatul să meargă la școala de duminică dacă ar fi mai mic de vârstă.

— Nici Nellie nu s-a prea dus, își amintește Harry. Zicea că-i dă dureri de cap.

Vrea să mai reducă dogoarea dintre cele două femei până apucă să dea în foc și să se transforme în suferință. Își dă seama că trebuie

să pună capăt acestei situații, să-și ia o casă a lui înainte să i se termine benzina. Exterior de piatră, bârne la vedere în interior și un living pe două niveluri: iată la ce visează.

— Melanie, bombăne soacră-sa, ce nume mai e și ăsta? E nume de negresă.

— Hai, mamă, nu-ți mai scoate de la naftalină toate prejudecățile. Stai și te hlizești la familia Jefferson de parcă ai fi una din ei, iar Harry și Charlie scapă de rablele alea care consumă mult vânzându-le negrilor, și dacă le luăm banii, putem să le luăm tot ce mai au de oferit.

O fi oare această Melanie negresă? se întreabă Harry încântat. Bebeluși ciocolatii. Skeeter ar fi atât de încântat.

— Oricum, continuă Janice părând dintr-odată istovită, n-a zis nimeni că fata-i negresă. Nu știm decât că zboară cu deltaplanul.

— Sau o fi vorba de cealaltă? întreabă Harry.

— Dacă vine aici, eu plec, îi amenință Bessie Springer. De când a murit Ralph, Grace Stuhl stă singură în toate camerele alea goale și mi-a spus de mai multe ori că ar trebui să ne adunăm la un loc.

— Mamă, mi se pare *umilitor* faptul că o tot implori pe Grace Stuhl să te primească la ea.

— N-o implor câtuși de puțin, ideea asta ne-a venit amândurora așa, de la sine. Mă aștept, totuși, să primesc niște bani pentru partea mea de casă, iar prețurile au crescut bine de tot în acest cartier de când s-a interzis circulația camioanelor.

— Mamă, Harry *urăște* casa asta.

El intervine sperând încă să poată calma spiritele:

— N-o urăsc, neapărat, însă cred că spațiul de la etaj...

— Măi, Harry, îl întrerupe Janice. Ce-ar fi să te duci până afară, să culegi niște salată verde din grădină, cum am stabilit? Iar apoi o să ne așezăm la masă.

Bucuros. E bucuros să scape din casă, din încleștarea femeilor, că prea li s-a-ncins tărâța. Ce aiurea se înghiontesc cu vorbe, făcându-și bici din stafiile bărbaților, tati cel mort, Nelson cel plecat de-acasă și până și el, Harry, e un fel de stafie judecând după felul cum vorbesc despre el, de parcă nici n-ar fi de față. Nu-i normal ca mama și fiica să stea sub același acoperiș zi de zi. Ca și apa, sângele trebuie să curgă; altfel, se îngroașă. Bătrâna doamnă Springer e veșnic umflată, încheieturile mâinilor și gleznele ei arată ca niște cârnați, iar acum i s-a buhăit și fața ca actrițelor cărora li se îndeasă vată în obraji ca să pară mai bătrâne. Fața nu numai că i s-a buhăit, dar i s-a și lățit, de parcă un

șurub învârtit pe dinăuntru îi desface trăsăturile, ochii i s-au micșorat, aceeași soartă o așteaptă și pe Janice, deși încearcă să se mențină în formă; ereditatea nu poate fi oprită să-și urmeze cursul. Rabbit observă mai nou cum, câteodată, taică-său îi vorbește în creier atunci când e obosit.

Gustul de lămâie amară îi dispare din gură; cu o strecurătoare de aluminiu plăcut de ușoară în mâini, coboară treptele de cărămidă din spate spre spațiul îmbietor. Împrejurimile îi apar estompate, iar vocile din creier amuțesc. Verdele-închis din jurul lui e umed odată cu lăsarea serii, deși strălucirea zăbavnică a acestei zile lungi îi uimește ochii, ițindu-se deasupra coroanelor umbroase ale pomilor. Acoperișurile și lucarnele crestează albastrul cerului pe măsură ce acesta se împurpurează; și aici firele de înaltă tensiune și antenele distrug cu zgârieturile lor albastrul infinit, câteva rândunele zboară în picaj, așa cum fac la sfârșitul zilei, la înălțime medie, deasupra curților lipite una de alta, acolo unde ajunge un gard de sârmă sau un șir de nalbe de grădină ca să marcheze hotarul dintre două proprietăți. Dacă își ciulește urechea, aude clinchetul vaselor de gătit sau zvonul copiilor care se joacă până târziu, câte un lătrat de câine ce însuflețește acest tărâm obișnuit, un *piu-piu* de pasăre, bocănitul ritmic, îndepărtat, al unui ciocan. O gașcă de țâțere s-a mutat la câteva case de ei și stau tot timpul afară în bocanci și salopete, cu scări și ciocane, repară una-alta, se pricep la toate, de la streșini până la uși de pivniță: formidabil. Câteodată le face cu mâna când face jogging pe înserat, dar ele n-au mare lucru să-i spună, e o făptură ce aparține altei specii.

Rabbit deschide portița strâmbă pe care a construit-o în urmă cu două primăveri și intră în dreptunghiul îngrădit, plin de legume tăcute. Salata verde a crescut frumoasă între un strat de fasole cu frunzele rău mâncate de melci și cu vrejuri ce se năruiesc la cea mai mică atingere și un strat de frunze de morcovi aproape complet înghițite de invazia de pătlagină, rocoțele, iarbă-grasă și o buruiană cărnoasă, cu flori albe și galbene, care crește în fiecare noapte câțiva centimetri. Se smulg ușor din pământ, rădăcinile cedează docile, dar sunt așa de multe, încât în câteva minute se simte vlăguit de câte are de smuls, de scuturarea pământului jilav de pe rădăcini și de așezarea buruienilor în grămăjoare de-a lungul gardului din sârmă împletită pe post de compost și de obstacol în calea ierburilor năvălitoare. Iarba ce nu vrea să crească pe pajiștea unde o plantezi răsare aici și se înmulțește sălbatică. E dezgustător de multă sămânță, iar natura o înăbușă cu

atâta cruzime. Îi revin în minte morții pe care i-a cunoscut, tot mai numeroși pe zi ce trece, și copila în viață, dacă nu a lui, atunci a altui tată, care l-a vizitat azi cu picioarele ei lungi, albe, cocoțate pe tocuri înalte din plută, ca și celălalt copil, neîndoielnic al lui, la care genele lui se văd până și în felul grăbit, speriat de a se uita la tine, care îl amenință că se întoarce acasă. Rabbit culege frunzele de salată mai mari (dar nu și pe cele de la bază, atât de mari, încât sunt de-acum fibroase și amare) și își sondează cugetul, sperând să afle acolo bucuria revederii, dragostea paternă. Când colo, nu găsește decât zbârcituri de neliniște ce au forma și consistența unui prosop scos prea devreme dintr-un uscător de rufe. Găsește o sută de amintiri, unele la fel de vii și lipsite de sens ca niște fotografii, instantanee reținute de minte din motive numai de ea știute, iar altele pur și simplu fapte, lucruri despre care știe că-s adevărate, dar nu le-a fotografiat. Viețile ni se veștejesc cu mult înainte de-a muri. A schimbat scutecele băiatului în apartamentul acela trist de pe Wilbur Street, a locuit împreună cu el câteva luni demențiale într-o casă gen ranch de culoarea mărului verde numită Vista Crescent nr. 26, în cartierul Penn Villas, iar aici, pe Joseph, la numărul 89, l-a văzut ajungând un licean cu primele tuleie de mustăcioară, ce i se vedeau când stătea la lumină, cu o bentiță cum aveau pieile-roșii în loc de tunsoare, și cu o groază de discuri de muzică rock ținute în camera însorită ale cărei transperante coborâte se află acum chiar deasupra lui Harry. A petrecut alături de Nelson ani mulți, destui cât să transforme un stâlp de cedru în putregai și, cu toate astea, acest băiat al lui îi pare mai puțin real decât frunzele de salată încrețite pe care le atinge și le culege. Trist. Cine zice? Privirea calmă a fetei care a apărut azi la salonul auto bântuie umbra tot mai deasă, o enigmă și-a făcut apariția în acest moment al existenței lui amorțite, când moartea îi ia măsura cu bocănitul acela invizibil de ciocan din vecini; în fiecare zi devine tot mai puțin speriat de gândul morții. Zărește un scarabeu japonez pe o frunză de fasole și îi trage gânganiei iridescente un bobârnac zdravăn cu unghia – are unghii mari, cu pielițe groase. Crapă.

Când se întoarce în casă, Janice exclamă:

— Ai cules cât pentru șase persoane!

— Unde s-a dus bunica?

— E în holul din față, vorbește la telefon cu Grace Stuhl. Zău că-i imposibilă. Chiar cred că începe să se ramolească. Harry, ce *ne facem*?

— O să facem tot ce ne stă-n putință.

— Ah, minunat.

— Ei bine, scumpi, e casa *ei*, nu-i a noastră sau a lui Nelson.

— Ah, du-te naibii. Nu mă ajuți deloc.

În ochii ei negri, înceţoşaţi de gin, răsare încetişor o luminiţă.

— Nu vrei să-mi fii de ajutor, îl acuză ea. Îţi place doar să ne vezi certându-ne.

Seara trece mai cu pârâitul sleit al televizorului, mai cu resentimente înăbuşite. *Doar m-o căuta vreun iubit...* Bunica Springer, după ce a binevoit să mănânce cu ei, la masa din bucătărie, nişte supă de ciuperci cu cocoloaşe, pe care Janice a pus-o la încălzit, pastrama cu un strat subţire de mâzgă de prea mult stat în frigider şi toată salata culeasă de el, urcă arogant până în camera ei şi trânteşte uşa de se-aude în tot cartierul, până la casa ţâţerelor. Câteva maşini, în căutare de senzaţii tari, dau târcoale pe Joseph Street, cu sunetul acela de cauciucuri ude care-i face pe Harry şi Janice să se simtă singuri ca pe o insulă. La cină au deschis o sticlă de doi litri de Gallo Chablis şi Janice se tot duce la bucătărie să-şi facă plinul, aşa că până-n ora zece se clatină pe picioare în felul acela pe care el nu-l suportă. Nu-i condamnă pe oameni pentru prea multe păcate, dar urăşte lipsa de coordonare, după el, rădăcina tuturor relelor, pentru că fără coordonare nu poate exista o ordine, o legătură. În halul în care se află, ea se ciocneşte de tocul uşii şi îşi aşază paharul pe braţul canapelei, aşa că o duşcă zdravănă de lichid translucid dă pe dinafară şi se absoarbe în ţesătura gri pufoasă. Urmăresc împreună un episod din *Battlestar Galactica* şi o bucată din *Croazieră de lux*, cât să-şi dea seama că nu-i unul din voiajurile reuşite. Când ea se ridică să-şi umple încă o dată paharul, el dă la meciul lui Phillies. Cei de la Phillies sunt conduşi cu un punct de Expos, nu-i vine să-şi creadă ochilor văzând toată puterea aceea. La ştiri se anunţă că la Levittown se înregistrează ciocniri violente din cauza benzinei, oamenii aruncă cu sticle de bere umplute cu benzină; acestea explodează, zici că-s imagini dintr-o peliculă veche, din Vietnam sau Budapesta, dar e vorba chiar despre Levittown, situat la doi paşi, la nord de Philadelphia. Este arătat un camionagiu grevist agitând un panou pe care scrie LA DRACU' CU SHELL. Apoi se trece la Three-Mile Island, care are scurgeri radioactive de neutroni tot la doi paşi de ei, în direcţia cealaltă. Vremea de mâine pare să fie în regulă, frontul de presiune atmosferică înaltă este în continuare dominant din regiunea Munţilor Stâncoşi către est, până spre statul Maine. E ora stingerii.

Harry știe în sinea lui, din experiența acumulată de-a lungul anilor, că Janice vrea să facă dragoste în nopțile ce urmează zilelor în care s-a certat cu maică-sa și a băut prea mult. În primul deceniu al căsătoriei lor îi era greu s-o facă să dea totul, erau o grămadă de chestii pe care nu voia să le facă și nici măcar n-avea habar că se practică, și tocmai chestiile astea îl obsedau pe Rabbit mai tare. Totuși, de la aventura ei cu Charlie Stavros, care i-a lărgit orizontul cam la data aselenizării, când stilul epocii a proclamat căderea barierelor de orice fel, iar moartea îi dădea târcoale destul cât să-și dea seama că trupul ei nu-i chiar așa de neprețuit și că nu există nici un supraom pentru care merită să și-l păstreze, Harry n-are de ce să se plângă. Și, într-adevăr, orice plângere s-ar înregistra în domeniul acesta n-ar putea veni decât din partea ei, referitoare la el. Undeva pe la începutul administrației Carter, interesul lui, care fusese până atunci destul de fidel, a început să scadă, iar de-acum s-a instalat de-a dreptul o criză de încredere. Dă vina pe bani, pe faptul că, în sfârșit, are destui, ceea ce îl satisface întru totul; iar banilor, care stau cuminți în bancă, tot timpul le scade valoarea reală, și îl frământă și chestia asta, ce să facă cu ei, plus toate celelalte chestii: echipele din Philadelphia, morții, golful. De când s-au înscris la clubul Flying Eagle, a devenit un jucător pasionat de golf, fără să facă cine știe ce progrese sau, cel puțin, fără să-și ofere impresia mai fericită a unei purități și a unei puteri absolute ascunse în încordarea mușchilor decât i-au oferit loviturile norocoase din primele lui jocuri, total relaxate. Golful e ca viața însăși, în sensul că execuția nu poate fi forțată, iar principiul lui de bază refuză să fie numit permanent. *Brațele ca niște frânghii*, își spune câteodată, cu succes considerabil, iar apoi, când figura asta nu ține, își zice *Schimbă poziția corpului*, sau *Nu trage o chiflă*, sau *Menține unghiul*, adică unghiul dintre coasă și braț, când are încheieturile flectate. Câteodată își închipuie că totul depinde de mâini, apoi de poziția umerilor, sau chiar de genunchi. Când vine vorba de genunchi, nu reușește să se controleze. Baschetul era cumva mai instinctiv. Dacă ți-ai imagina că mersul pe stradă e, pur și simplu, ca golful, ai sfârși prin a te împiedica de bordură. Totuși, o lovitură puternică, dreaptă sau una scurtă, lobată, drept în gaură, îi dau starea de beatitudine pe care o avea înainte când se gândea la o femeie, visându-se cu ea pe o insulă tropicală, pustie.

Goală, Janice se bușește de tocul ușii venind de la baie spre dormitor. Goală, se cațără bălăbănindu-se în pat, unde el încearcă

să citească numărul din iulie al revistei *Consumer Reports*, și își vâră limba în gura lui. Îi simte gustul de Gallo, cârnați și pastă de dinți în timp ce mintea lui încă încearcă să deslușească calitățile și defectele unei game largi de deschizătoare de conserve, prezentată pe cinci pagini tipărite mărunt. Modelele Sunbeam erau mai bune la deschiderea conservelor dreptunghiulare și zimțate, dar găureau cutiile de cafea cu o forță ce împrăștia granulele de cafea pe masă. La alte modele, apăreau așchii de metal periculoase, magneții strângeau atât de tare, încât conținutul conservei avea tendința să se împroaște de jur împrejur, lamele nu ajungeau până la buza adâncă a conservei, iar una din componentele minuscule din plastic se tocea atât de repede, încât modelul respectiv (Ekco C865K) a fost declarat inacceptabil. Printre aceste deosebiri foarte exacte se strecoară limba lui Janice ca un țipar orb, pofticios, și-l înfurie. De când și-a legat trompele pe la patruzeci de ani, ca să evite efectele secundare nocive ale pilulei, un demon al pierderii (n-o să mai aibă niciodată copii, niciodată, niciodată) i-a oferit sexualității ei o vioiciune falsă, un imbold oarecum aiurea. Ochii ei, când își retrage fața din sărutul căruia el i-a opus rezistență zvârcolindu-se, nu dau semne că l-ar recunoaște neapărat, au doar o strălucire indusă de băutură și o dorință oarbă, neprietenoasă. La lumina la care încerca să citească, îi vede carnea odioasă, îmbătrânită, de la baza gâtului, roșiatică și încordată, de parcă s-ar vindeca după o arsură. N-ar vedea-o atât de clar dacă n-ar purta ochelarii de citit.

— Isuse, zice el, măcar așteaptă până sting lumina.

— Îmi place cu ea aprinsă, stăruie ea vorbind împleticit. Îmi place să-ți văd părul cărunt de pe piept.

Chestia asta îi captează atenția.

— Sunt păros?

Încearcă să se vadă dincolo de bărbie.

— Nu-i cărunt, e blond, nu-i așa?

Janice îi trage pledul jos până la șolduri și se ghemuiește să-i studieze părul fir cu fir. Sânii îi atârnă, așa că sfârcurile, granuloase ca suprafața hamburgerilor, i se balansează la doi-trei centimetri deasupra abdomenului său.

— E cărunt aici și aici.

Îl trage de fiecare fir cărunt.

— Au! La naiba, Janice. *Oprește-te*!

Își ridică abdomenul, așa că sfârcurile îi dispar, iar sânii i se turtesc de coastele delicate. Furios că l-a deranjat, cu o mână o apucă de chică,

iar în cealaltă ține mai departe revista din care încerca să citească despre dispozitivele de prindere cu magneți, își arcuiește șira spinării, iar ea se trezește aruncată de pe trupul lui pe jumătatea ei de pat. În ceața iscată de pileală, Janice ia gestul lui drept giugiuleală, trage pledul și mai jos, și îi prinde cariciul într-o strânsoare stângace, febrilă. Atingerea ei e rece, căci tocmai s-a spălat pe mâini la baie. Următoarea pagină din *Consumer Reports* e tipărită pe fond albastru și pune întrebarea: *Răcoarea verii: Cum ne răcorim în vara lui 1979: cu aer condiționat sau cu ventilatorul?* Încearcă să citească la repezeală lista de avantaje și dezavantaje ale fiecărei variante (*masive și dificil de instalat* față de *ușoare și portabile*, *consum mare de energie* față de *consum mic de energie*, ventilatoarele par să conducă detașat la toate capitolele), dar nu reușește să se detașeze de freamătul iscat mai jos de talie, unde degetele pline de jind ale lui Janice par să repete la nesfârșit una și aceeași întrebare, fără să primească răspunsul dorit. Enervat la culme, azvârle revista în peretele camerei unde doarme bunica Springer. Mai grijuliu, își scoate ochelarii de citit și-i pune pe noptieră, apoi stinge veioza.

Carnea pofticioasă a neveste-sii trebuie să se lupte acum și cu somnul subit pe care-l aduce întunericul. A fost o zi lungă. La șase și jumătate era treaz și s-a sculat la șapte. Pleoapele i s-au subțiat prea tare ca să mai tolereze lumina dimineții. Chiar și acum, aproape de miezul nopții, simte cum se apropie rotindu-se zorii zilei de mâine. Își amintește de arătarea cu ochi albaștri care părea să fie un amestec din genele lui și ale lui Ruth; apoi își amintește de acea Ruth de demult pe care prima oară a futut-o stând pe spate, când a exclamat „Hei!" uimit de frumusețea ei, corpul ei o vintre lungă, dreaptă în lumina felinarului de-afară, de pe Summer Street, cariciul lui erect în trupul ei pârguit, frumusețea ei pârguită așezată deasupra lui, *Hei*, i se pare un declin melancolic faptul că dintr-un act atât de glorios n-a mai rămas decât această cuibăreală confuză a două trupuri bătrâne, unul amețit de somn și celălalt de băutură. Mozolul la care îi supune Janice cariciul a devenit ostil acum, că refuză să se scoale; atenția ei îl frige ca razele soarelui focalizate de-o lupă pe o bucată de mătase; copiii omorau furnici cu metoda asta. Harry se uita, dar nu se băga niciodată. Suntem destul de cruzi și fără să vrem. Lui îi displace că, dorind să-și mai atenueze sentimentul de abandon după cearta cu maică-sa și, probabil, înspăimântată de întoarcerea fiului lor, Janice nu-i lasă nici un spațiu de intimitate în care să se adune sângele așa cum i s-a întâmplat în prohab la ora de algebră din clasa a noua,

când stătea lângă Lotty Bingaman, care, atunci când ridica mâna să arate că știe răspunsul, lăsa să i se vadă smocurile de păr de la subsuoară și își presa bumbacul subțire al bluzei de breteaua sutienului, de i se ițea culoarea rozalie. Apoi îl cuprindea teama că o să se sune de recreație și va trebui să se ridice în picioare cu parul din șliț.

Se hotărăște să-i sugă sfârcurile lui Janice, să-și acorde sieși șansa să se adune, treaba e de-a dreptul stânjenitoare. O pauză la mansardă, ai nevoie de-o pauză la mansardă ca să te pornești. Saliva lui licărește în silueta întunecată de deasupra lui; tăblia patului lor e plasată între două ferestre ferite de razele soarelui și ale lunii datorită unui fag imens, ale cărui frunze lasă, totuși, să pătrundă un pic din lumina de pe stradă.

— E plăcut.

Ar vrea ca ea să nu-i spună asta. Plăcut nu-i îndeajuns. Fără nici o urmă de iureș sau furie, totul devine doar altă sarcină, altă datorie. Și când te gândești că în tot timpul ăsta pe Lotty o mânca să fie futută. Nu era la mijloc doar el. Avea între picioare o dorință porcoasă, exact așa cum spuneau pereții de la toaletă, desenele și cuvintele mâzgălite de aceiași puști care măreau furnicile cu lupa până le omorau, acestea mureau scoțând un pocnet vâscos, care se auzea clar, oare și fetele scot un zgomot vâscos când sunt începute? Gândul că ea *știa* că, atunci când ridică mâna, bluza i se cutează brusc spre vârful sânului și că o margine a sutienului i se ițește din țesătura de bumbac a bluzei în curbura subsuorii împreună cu acele firicele de păr ondulat, virginale, iar el o pândește, îi pompează sângele jos. În întunericul orbecăitor, impacientat, cu bunica Springer care doarme ca să-și aline supărarea la distanță de un perete de ipsos, Harry își pune într-o doară cariciul țeapăn în mâna lui Janice. *Tarreeeee.*

Dar rătăcirile minții ei i-au tocit ardoarea și atingerea ei îi transmite acest lucru, e mai mult decât poate îndura, așa că, într-un gest disperat de autoconservare, îi șuieră în ureche:

— Suge-mi-o! Suge-mi-o!

Ea se execută, întorcându-i spatele și lăsându-și capul greu pe burta lui. Întins în diagonală în pat, el își desface un braț de parcă s-ar pregăti să-și ia zborul și îi mângâie curul, globurile ei inferioare, mai puțin sferice decât odinioară, cu blănița dintre ele mai ușor de găsit cu degetele. A învățat s-o ia la cioc când a fugit cu Stavros, dar n-o face cu tragere de inimă, mai mult ciugulește câțiva centimetri din vârf. Ca să se excite în continuare, încearcă să și-o readucă în minte

pe Ruth, cu acel „Hei" exaltat și felul în care ea i-a înghițit-o o dată, dar strădania asta îi amintește în detaliu vinovăția lunilor petrecute împreună și, odată cu trădarea trădării, fuga lui și regretul dureros din final.

Janice îl lasă să-i alunece din gură și-l întreabă:

— La ce te gândești?

— La muncă, o minte el. Mă îngrijorează Charlie. Atâta se mai îngrijește, de ți se face lehamite să-l mai pui să facă ceva. Mai nou mă ocup eu de toți clienții.

— Și, mă rog, de ce nu? Tu ai salariul de două ori mai mare decât el, iar el e angajat de când lumea.

— Ei da, dar eu m-am însurat cu fiica șefului. Ar fi putut și el, dar n-a făcut-o.

— Nu căsătoria ne-a unit, zice Janice.

— Dar ce?

— Las-o baltă.

Îi mângâie distrat părul lung, moale de atâta înot, revărsat pe stomacul lui.

— Azi a venit o pereche tânără la salon, începe să-i povestească, apoi se răzgândește.

Acum, că insistența ei sexuală s-a domolit, cariciul i s-a întărit la loc, mușchii agitați care îi făceau concurență s-au relaxat, în sfârșit. Dar ea, ea e relaxată total, a adormit cu cariciul lipit de mutră.

— Vrei să intru? o întreabă încetișor, dar nu capătă nici un răspuns.

O dă jos de pe pieptul lui și îi întoarce trupul inert astfel încât să stea întinși unul lângă altul și s-o poată fute pe la spate. Ea se trezește cât să scoată un „Ah!" când o penetrează. Îl primește alunecoasă, el o pompează domol și între timp trage pledul peste amândoi. Nu-i încă destul de cald pentru a lua decizia aer condiționat versus ventilator, amândouă sunt puse la păstrare undeva în fundul podului, sub streșinile prăfuite, trebuie să-ți încordezi spinarea ca să le clintești de-acolo, nu i-a plăcut niciodată răcoarea aerului condiționat, nici pe vremea când nu exista decât la cinematograf și era socotită o chestie formidabilă, te atrăgea direct de pe trotuarul încins, cuvântul RĂCOARE era scris cu litere albastre-verzui cu țurțuri pe afiș, dintotdeauna i s-a părut mai sănătos să trăiești cu aerul pe care ți l-a dat Dumnezeu, oricât de nasol ar fi, și să-ți lași corpul să se adapteze la el, Natura se poate adapta la orice. Totuși, unele din nopțile astea-s

încleiate, iar mașinile trec pe sub ferestre cu fâșâitul de pneuri ude, puștii își țin geamurile coborâte și capotele date jos și, tocmai când vrea să te fure somnul, se aude câte un radio cu volumul dat la maximum, te ustură pielea la fiecare atingere a așternutului și în cameră ai un singur țânțar viu. Are cariciul tare ca piatra înlăuntrul unei femei adormite. Îi mângâie curul, pliul ce-i apare când se cuibărește lipindu-se de burta lui, trebuie să se apuce din nou de jogging, falia dintre cele două jumătăți și locul acela din interiorul ei, opusul unui sfârc, treptat, în decursul anilor, și-a dat seama că ea n-are nimic împotrivă s-o atingă acolo, părea să-i placă, atunci când era sub el, atingerea mâinii strecurate sub fund. Se pipăie și pe sine, să verifice dacă mai este erect; da, e gros ca un copac acolo unde se înalță din iarbă, cu vinișoarele rădăcinilor, bucile ei negre, gemene îl înghit și-l eliberează cu un șopot cleios. Curbura ei lungă, laxă, lipicioasă, de la coaste până la șold, plutește sub vârfurile degetelor lui inertă ca zborul planat al unui pescăruș. Dragostea a tras-o la somn, băutura a turtit-o. Binecuvântat fie drogul ăsta.

— Jan? zice el în șoaptă. Ești trează?

Nu-i displace să se vadă astfel abandonat, o altă conștiință trează în pat înseamnă o răspundere, un obstacol în calea gândurilor sale. Tot în revista aceea era și un articol intitulat *Cum să găsești un împrumut avantajos pentru cumpărarea unei mașini*, pe care ar trebui să-l citească din motive profesionale, deși nu-i genul de lucru care să-l intereseze, nu-i iese din minte cum au reușit să observe firișoarele de cafea care sar din cutie când i se perforează capacul. Janice sforăie: e ca șuierul aspru dinaintea cufundării în adâncuri, până la un nivel unde nasul i se transformă într-un bot de focă. Mare cât noaptea, curul ei adormit îl înghite cu totul în această cameră unde pete de lumină din stradă cernute de coroana fagului dansează pe tavan. Se hotărăște s-o fută, căci tăria pulii îl omoară. Erecția lui a fost ideea ei, oricum. Gândacul japonez pe care l-a mătrășit cu un bobârnac îi vine în minte ca un model de finețe. Ține-te bine, somnoroaso. Îi pune trei degete pe coaste, cu degetul mic ridicat ca la o numărătoare. Se mișcă pâș-pâș, să n-o trezească, dar își urmărește scopul de unul singur, rapid și pur. Orgasmul îi îngheață pielea capului și-i oprește inima în loc, totul se întâmplă pe furiș; n-a ejaculat așa năvalnic de luni de zile. Cine zicea că i se termină benzina?

*

— Lovesc mingea cum trebuie, povestește Rabbit în după-amiaza următoare, dar să fiu al naibii dacă sunt în stare s-o bag în gaură.

Stă așezat într-un slip verde la o masă albă instalată în aer liber la clubul Flying Eagle Tee and Racquet, împreună cu partenerii lui de golf și soțiile lor și, în cazul lui Buddy Inglefinger, prietena. Buddy a avut și el o nevastă, dar l-a părăsit pentru un tehnician de telefonie de pe lângă West Chester. Nici nu-i de mirare, fiindcă prietenele lui Buddy sunt ca vai de mama lor.

— Dar când ai băgat-o și tu *vreodată*? îl întreabă Ronnie Harrison atât de tare, de toată lumea din piscină întoarce capul spre ei.

Harry îl cunoaște pe Ronnie de treizeci de ani și nu i-a plăcut niciodată. Era unul din îngâmfații ăia din vestiar care se săpuneau în văzul tuturor și îi făceau să intre în pământ de rușine pe cei din liga de juniori, iar pe terenul de baschet îi buscula pe cei din jur, asudat, împărțind coate în stânga și-n dreapta, încercând să compenseze prin mușchi lipsa de talent. Totuși, când Harry și Janice s-au înscris la clubul Flying Eagle, au dat acolo peste bătrânul Ronnie, cu o slujbă respectabilă la Schuylkill Mutual și cu o soție drăguță, ca lumea, care predă la clasa a treia de ani de zile și care trebuie să fie grozavă la așternut, căci Ronnie numai despre asta vorbește întotdeauna în vestiar, e apucat de-a binelea în privința asta. Din părul rar, de culoarea alamei, care a început să-i cadă imediat după terminarea liceului, acum de-abia mai are câteva fire pe creștet, iar anii și respectabilitatea i-au mai atenuat tenul rozaliu. De la tâmple până în colțul ochilor are pielea fină și albăstrie, iar Rabbit nu-și amintește să-l fi văzut cu genele albe. Îi place să joace golf cu Ronnie, fiindcă îi face plăcere să-l bată, ceea ce nu-i deloc greu: are balansul smucit pe care tind să-l aibă tipii îndesați și, când se entuziasmează peste măsură, are tendința să trimită mingea în plopi.

— Am auzit că Harry a fost un mare marcator, zice cu glasul coborât Thelma, nevasta lui Ronnie.

Are un chip îngust, șters, și continuă să poarte genul acela de costum de baie neobișnuit, demodat dintr-o bucată, cu o fustiță plisată. Adesea își trece un prosop peste umeri sau în jurul gleznelor, să-și protejeze pielea de soare; în afară de nasul ars de soare, pielea ei are peste tot aceeași culoare bolnăvicioasă. Părul șaten-spălăcit, ondulat, îi încărunțește șuviță după șuviță. Rabbit nu se poate uita la ea fără să se întrebe ce i-o fi făcând lui Harrison să-l știe fericit.

O simte că este inteligentă, dar inteligența femeilor nu l-a interesat niciodată cu adevărat.

— Am stabilit recordul de puncte marcate în liga B a districtului în 1951, spune el în apărarea lui și, ca să se apere în continuare, adaugă: Mare scofală.

— A fost depășit de mult, simte Ronnie nevoia să pună lucrurile la punct. De cioroi.

— Toate recordurile au căzut, intervine cu tact Webb Murkett. Nu știu cum se face, dar kilometrii pe care-i aleargă puștii din ziua de azi parcă au intrat la apă. La înot, statisticienii nici nu mai țin pasul cu noile recorduri.

Webb este cel mai în vârstă din grupul lor de patru, are cincizeci și ceva de ani – e un domn slab, atent cu cei din jur, cu o afacere profilată pe montarea și furnizarea de acoperișuri și tencuieli, cu o voce calmă, gravă, cu chipul lung împărțit în fâșii longitudinale de riduri, și cu ochii căprui aproape ascunși de sprâncenele stufoase de culoarea chihlimbarului. E și cel mai consecvent jucător de golf. Singurul lucru inconsecvent la el este faptul că se află la a treia nevastă, și anume Cindy, o dulceață de fată durdulie, bronzată pe spate, încă mirosind a liceu, deși au doi micuți, un băiețel și o fetiță, de cinci, respectiv trei ani. Are părul tuns scurt și, ud cum îi e, stă într-o parte, de parcă tocmai ar ieși la suprafață după o scufundare, iar când zâmbește dinții îi par neverosimil de drepți și albi pe chipul bronzat, cu pete roz de piele cojită pe partea cea mai rotundă a obrajilor; are un aer ațâțător, neutru din punct de vedere sexual, deși țâțele îi freamătă și tresar în cupele triunghiulare ale sutienului minuscul. Costumul ei de baie e unul minimal, negru, cu doar un șnur sau două în jurul cefei și acolo unde curul începe să se împartă în două, o despicătură mai mult sau mai puțin vizibilă în funcție de poziția slipului negru. Harry îl admiră pe Webb. E un tip foarte nesigur pe sine, dar întotdeauna cade în picioare.

— Au o alimentație mai sănătoasă, nu credeți că asta ar putea fi explicația? intervine tipa lui Buddy Inglefinger cu o voce firavă, de fetiță, care nu se potrivește cu obrajii ei supți.

E un fel de fizioterapeut, deși ea însăși nu este într-o formă prea grozavă. Fetele cu care se afișează Buddy sunt o lecție bună pentru Harry despre limitele statutului de celibatar – secretare și chelnerițe micuțe, cu carnea tare, foste hipiote cu mutre de vrăjitoare și părul cenușiu strâns într-o coadă de cal, cu pieptul plat, plin de bijuterii

Navajo, secretare-şefe supraponderale de prin noile clădiri cu birouri, sumbre, fără ferestre, situate la un cvartal în spatele Weiserului, unde îşi petrec toată ziua aruncând la coşul de gunoi hârtii scoase la imprimantă. Femei puse la murat în purgatoriu, cu picioare albe ca varul şi feţele uşor contorsionate, de parcă ar fi fost azvârlite dincolo de pragul vârstei de treizeci de ani cu o lovitură venită din lateral. Lui Harry îi amintesc întru câtva de piraţii voioşi şi mutilaţi, chiar dacă le lipseşte peticul de pe ochi. Pe asta cum mama naibii o cheamă? A fost prezentată tuturor acu' o jumătate de oră, când însă cu toţii erau furaţi de jocul de golf.

Buddy a adus-o, aşa că nu-i poate lăsa în aer părerea de doi bani în timp ce tăcerea devine apăsătoare. Sparge tăcerea:

— Eu cred că-i mai degrabă o chestie de antrenament. Antrenorii, până şi cei din eşalonul secund, dispun de toate tehnicile pe care în trecut le descopereau numai sportivii ieşiţi din comun, ştiţi cum, în practică. În ziua de azi a fi ieşit din comun nu mai înseamnă acelaşi lucru ca pe vremuri, sunt o duzină de alţi sportivi care-ţi suflă-n ceafă. Sau de sportive.

Se uită scurt la toate femeile, parcă cerându-le servil aprobarea. Feminismul n-o să-l prindă niciodată pe picior greşit, a dat şi-a încasat pumni în prea multe baruri pentru burlaci.

— Iar în ţări ca Germania de Est sau China, îi îndoapă pe sportivi cu steroizi ca pe nişte vite, nu au mai nimic omenesc în ei.

Buddy poartă ochelari cu ramă de oţel, de felul celor pe care îi poartă doar strungarii ca măsură de protecţie împotriva aşchiilor, să nu le intre în ochi. Buddy lucrează în domeniul electronicii şi are o minte pe măsură, mult prea exactă. Continuă să vorbească şi aduce conversaţia pe un teren familiar:

— Chiar şi la golf. Palmer şi, mai nou, Nicklaus sunt puşi la naftalină de nişte puşti de care n-a auzit nimeni, colegiile din Sud îi clonează unul după altul, de nici nu poţi să le reţii numele de la un turneu la altul.

Harry încearcă mereu să rezume situaţia:

— Recordurile cad pentru că sunt recorduri, explică el. Aaron[1] n-ar fi trebuit să continue să joace, l-au ţinut doar ca să bată recordul

---

1 Celebru jucător de baseball (n. 1934), care în sezonul 1973 a doborât recordul de puncte marcate deţinut de legendarul George Herman „Babe" Ruth (1895-1948).

lui Ruth. Îmi amintesc de vremurile când mila parcursă în cinci minute la liceu era un miracol. Acum e o ispravă la îndemâna fetelor.

— E uimitor, adaugă prietena lui Buddy, monopolizând conversația, de ce-i în stare corpul omenesc. Oricare dintre noi, femeile de-aici, dacă am fi nevoite, am putea ieși acum afară și am putea sălta un automobil de bara din față. Dacă, să zicem, copilul nostru ar ajunge sub roți. Citești despre întâmplări din astea mai tot timpul, iar la spitalul unde am lucrat doctorii reușeau să pună pe hârtie tot felul de statistici. Nu ne folosim nici de jumătate din puterea musculară pe care-o avem.

Webb Murkett glumește:

— Ai auzit, Cin? Acum, că toate benzinăriile au tras obloanele, poți să cari tu Audi-ul acasă în cârcă. Vorbesc serios. Eu m-am minunat dintotdeauna de oamenii care știu vreo zece-douăspe limbi străine. Dacă creierul e un calculator, imaginați-vă câte celule cenușii sunt implicate. Și totuși, pare să mai fie loc destul acolo.

Tânăra lui nevastă își ridică tăcută mâna, să stoarcă niște apă din părul aproape prea scurt ca să poată fi apucat. Mișcarea asta îi saltă ușurel țâțele în hamul îngust, ud leoarcă, din material negru, și lasă să i se ghicească forma fiecărui sfârc erect. În poală are un prosop alb, parcă anume să-l cruțe pe Harry, să nu se gândească la ce are ea între picioare. Ceea ce îi displace la prietena lui Buddy, își dă el seama, e faptul că are coșuri nu numai pe bărbie și frunte, ci și pe coapse, până sus pe partea interioară, de zici că are o boală venerică. Georgene? Geraldine? Continuă cu glăsciorul acela firav, mult prea zelos:

— Sau felul în care yoghinii se pot ridica de la pământ sau se întorc în timp cu mii de ani. Edgar Cayce[1] ne oferă nenumărate exemple. Nu-i vorba despre ceva supranatural, eu nu cred în Dumnezeu, există prea multă suferință, își folosesc doar puterile omenești, pe care le avem cu toții, dar nu știm să le dezvoltăm. Ar trebui să citiți cu toții *Cartea tibetană a morților*.

— Nu zău! zice sec Thelma Harrison. Cine-i autorul?

Acum chiar că se lasă tăcerea peste grupul lor. O reflecție verzuie, ezitantă planează fantomatic și zbuciumat peste chipurile lor și se aude gâfâitul unui copil care înoată în piscină. Apoi Webb remarcă amabil:

---

1 Edgar Cayce (1877-1945), mediu american.

— Să revenim puțin pe meleagurile noastre, ni s-a întâmplat o chestie supranaturală nu demult. Am cumpărat un aparat de fotografiat Polaroid SX-70 Land, să vedem și noi cum e și să le dăm de lucru copiilor, și am rămas cu toții fascinați, e *supra*natural să vezi cum se developează o imagine drept sub ochii tăi.

— Felul cum îți arată totul pe șleau, adaugă Cindy.

Se uită cruciș și scoate limba cu un plescăit. Toți bărbații izbucnesc în râs și râd cu poftă.

— Cei de la *Consumer Reports* au scris ceva pe tema asta, îi anunță Harry.

— E fascinant, le povestește Cindy. Webb e superîncântat.

Când zâmbește dinții ei par scurți, gingiile sănătoase îi sunt joase ca ale unui bebeluș.

— De ce am paharul gol? întreabă Janice.

— Cine a pierdut face cinste, aproape strigă Harry.

Cu ani în urmă, gălăgia asta ar fi fost ceva obișnuit doar într-un grup de bărbați, însă de-acum ambele sexe au urmărit la televizor suficiente reclame la bere ca să știe că ăsta-i comportamentul pe care trebuie să-l afișezi, să fii vesel și gălăgios în weekend, într-un bar, la un grătar în aer liber, pe plajă, la șezlong și la munte.

— Câștigătorii au plătit primul rând, strigă el fără să fie nevoie, de parcă s-ar afla printre străini sau persoane lipsite de memorie, în timp ce mai multe brațe se-agită să-i facă semn chelneriței.

Echipa lui Harry a pierdut Nassau[1]-ul, dar el crede că de vină a fost coechipierul lui. Buddy e un gafeur notoriu, chiar când îi ies două lovituri reușite, acestea sunt înalte și scurte, și-i trebuie trei lovituri pregătitoare ca să introducă mingea în gaură, pe când Harry, după cum spunea, lovește mingea bine, chiar dacă nu totdeauna drept: ține-ți brațele ca frânghia, coboară crosa încetișor și *uită-te la minge* până pare să se umfle. A terminat cu o lovitură mai puțin pe traseul cel lung, de peste trei sute cincizeci de metri, care înconjoară pârâiașul cu măcriș de baltă și cu albia plină de nisip portocaliu, până aproape de peluza clubului. Iar triumful – sunetul sec, lemnos, al găurii în care intră mingea expediată cu o lovitură lungă – eclipsează numeroasele ratări și impregnează cu certitudinea clară a omnipotenței și

---

1 Partidă de golf al cărei regulament prevede acordarea câte unui punct pentru introducerea mingii în primele nouă găuri, în următoarele nouă, respectiv în totalul celor optsprezece găuri.

imortalității sale peisajul cu apa scânteietoare, dezinfectată cu clor, cu chipurile și busturile arse de soare ale amicilor lui și coasta vălurită, împestrițată de umbră, a Mt. Pemaquid, acolo unde îi începe codrul, deasupra fâșiilor strălucitoare, defrișate, ale terenului de golf. Se simte înfrățit cu muntele ăsta la lumina tot mai slabă a zilei. Mt. Pemaquid a fost îmblânzit doar de curând. Timp de două secole, în timp ce Mt. Judge domina din înaltul său creșterea metropolei Brewer, muntele de alături a rămas, dacă nu tocmai un teritoriu sălbatic, oricum un loc straniu și înfricoșător, unde hotelurile montane au dat faliment ori au ars din temelii și unde se aventurau numai autostopiștii, îndrăgostiții și cei certați cu legea. Dezvoltatorii imobiliari ai lui Flying Eagle (l-au numit după o pasăre, probabil un uliu păsărar, primul pe care l-au zărit survolând zona și l-au luat drept un semn bun) au cumpărat la un preț mic trei sute de acri de teren de la poale și, în timp ce buldozerele făceau una cu pământul frasinii, plopii, hicorii și sângerii aflați la a doua generație după incendiu, lăsând în urmă talveguri noroioase ce aveau să devină terenuri de golf și terenuri de tenis terasate, lumea spunea că clubul va da chix, căci în ținut exista deja Brewer Country Club, la sud de oraș, frecventat de doctori și evrei, iar la cincisprezece kilometri spre nord – Tulpehocken Club, cu ziduri de piatră și cu garduri înalte din fier forjat, frecventat de vechile familii de industriași și de avocații lor, iar pentru mocofani existau mai multe terenuri publice, de nouă găuri, situate ici-colo, printre ogoare. Exista însă o clasă de adulți încă tineri, care se ridicase în comerțul cu amănuntul, industriile prestatoare de servicii și partea de software a noilor tehnologii, oameni care nu se așteptau să aibă parte de barmani în livrea și saloane intime de jucat cărți, pe care nu-i deranjau clădirea clubului construită din prefabricate și nici terenurile de tenis pe care singuri trebuiau să și le măture la Flying Eagle; mocheta de poliester din vestiar le părea un lux, iar automatul de Coca-Cola instalat pe coridorul de ciment era o priveliște familiară. Erau fericiți să joace toată vara după regulile de iarnă pe terenul de golf neterminat și peticit, și să plătească, pentru toate privilegiile oferite de club, cei cinci sute de dolari, taxă majorată în prezent la șase sute cincizeci de dolari, în cotizații anuale, plus o mică avere în cecuri. Fred Springer tatonase terenul ani de zile în vederea primirii la Brewer C.C. – iar Tulpehocken nu era de nasul lui și nici College of Cardinals, era conștient de asta –, dar fără succes. Acum, fiica lui, Janice, poartă echipament alb de tenis și semnează cecuri întocmai ca moștenitoarele de la Sunflower Beer și Frankhauser Steel. Exact ca o Du

Pont. La Flying Eagle, Harry se simte în formă, mai curat, mai îndrăgit; bărbatul cel mai solid de la masă, ridică mâna și o chelneriță în uniformă, cu bluză verde și fustă în carouri alb-verzi, se apropie și-i ia comanda pentru încă un rând de băutură, în această duminică a penuriei de benzină. Nu îl întreabă cum îl cheamă – personalul îl cunoaște. Cât despre numele ei, Sandra, acesta este brodat pe buzunarul bluzei; are tenul lăptos ca al fiicei lui, dar e mai scundă, și pe chipul ei se citește deja femeia obosită care va ajunge într-o bună zi.

— Crezi în astrologie? o întreabă din senin prietena lui Buddy pe Cindy Murkett.

O fi lesbiană, poate de-aia nu-și amintește Harry numele ei. E un nume mai plăcut auzului, nu Gertrude.

— Nu știu ce să zic, răspunde Cindy, iar ochii mari de uimire îi par foarte albi pe fața bronzată. Câteodată citesc horoscopul din ziare. Unele chestii de-acolo sună atât de adevărat, dar n-o fi o șmecherie la mijloc?

— Nu-i nici o șmecherie, e o știință străveche. De fapt, e cea mai veche știință.

Acest atentat la odihna lui Cindy îl stârnește pe Harry, așa că se întoarce spre Webb și-l întreabă dacă s-a uitat aseară la meciul celor de la Phillies.

— Phillies sunt terminați, se amestecă Ronnie Harrison.

Buddy le prezintă o statistică potrivit căreia Phillies au pierdut douăzeci și trei din ultimele lor treizeci și patru de meciuri.

— Am fost crescută în ritul catolic, îi mărturisește Cindy prietenei lui Buddy cu glasul atât de coborât, încât Harry trebuie să-și încordeze auzul. Iar preoții ziceau că treburile astea sunt lucrarea necuratului.

În timp ce vorbește, se joacă cu micuțul crucifix pe care-l poartă la gât pe un lanț atât de fin, că nu i-a lăsat nici o urmă pe pielea bronzată.

— Absența lui Bowa le-a făcut mult rău, zice Webb chibzuind situația și își vâră încă o țigară în gura ridată, ridicându-și ca o cămilă buza cărnoasă de sus. În după-amiaza asta a marcat un 84 și a băgat primul de trei ori mingea la ultima gaură.

Janice o întreabă pe Thelma de unde și-a cumpărat costumul de baie așa drăgălaș. Pesemne că-i beată.

— Nu mai găsești așa ceva la Kroll's, o aude Rabbit.

Janice poartă un vechi costum albastru, din două piese imprimate cu niște abstracțiuni, cu o jachetă albă, cumpărată să se asorteze cu echipamentul de tenis, agățată ca o capă pe umeri. În mână ține

o țigară, iar Webb Murkett se apleacă să i-o aprindă cu bricheta lui turcoaz. N-arată deloc rău, își zice Harry, amintindu-și cum i-a tras-o în somn. Sau n-o fi dormit, deoarece i s-a părut că geme și s-a oprit din sforăit. Pe lângă trupul pasiv, pământiu al Thelmei, silueta lui Janice are energie, zvâc, oasele genunchilor i se conturează clar când se apleacă să accepte focul. Face acest gest cu o grație firească. Webb o respectă, doar e fiica lui Fred Springer.

Harry se întreabă pe unde o fi propria lui fiică în după-amiaza asta. Undeva la țară. O fi făcând de mâncare, după ce le-a dat de mâncare găinilor, sau așa ceva. Duminicile petrecute la coada vacii nu diferă de restul săptămânii. Animalele nu știu ce-i aia zi de odihnă. S-o fi dus la biserică azi-dimineață? Ruth nu le avea pe astea. Nu și-o poate imagina deloc pe Ruth la țară. Pentru el, ea însemna orașul, șirurile de case din cărămidă roșie din Brewer, care sunt gata să suporte orice vicisitudine. Sosesc băuturile. Se lasă cu țipete de recunoștință, ca în reclamele la bere, iar ca să o merite pe a ei, Cindy Murkett se decide să mai înoate puțin. Când se ridică, partea din spate a coapselor îi este imprimată cu pătrățele, iar dosul costumului de baie negru, minuscul, încă ud, atârnă pe fiecare fesă în câte un arc de cerc subțire cu mult sub două gropițe dispuse simetric în grăsimea ei ca niște volburi. La vederea acestei priveliști, pe Harry îl ia cu amețeli. Nu o ducea el pe Ruth la piscina publică din West Brewer? De Memorial Day[1]. Mirosea a iarbă presată sub prosopul umed întins la umbra pomilor, departe de piscina faianțată. Acum stai la soare pe scaune din sârmă emailată care, dacă nu ai o perniță, îți imprimă pe coapse un model ca de vafă. Muntele se trage mai aproape. Soarele tot mai roșu de dincolo de oraș pudrează cu auriu vârfurile copacilor înalți, o coamă pe creștetul Pemaquidului, și adâncește scobiturile întunecoase dintre toți copacii din pădurea unduitoare ce acoperă ca un covor pufos pogoanele dintre creastă și vale. Departe, pe terenul de golf cu numărul unsprezece, oamenii cât insectele continuă să-și măsoare cu grijă pașii. În timp ce ochii lui Harry scrutează panorama, Cindy plonjează în apă și câțiva stropi de apă îl împung pe pieptul gol, pe care și-l simte la fel de imens ca muntele scăldat de soare. În sinea lui își pregătește următoarea replică: *Ieri, în timp ce mă întorceam acasă cu mașina, am auzit o poveste nostimă la radio...*

---

1 Sărbătoare legală, de comemorare a eroilor căzuți în războaie, celebrată în ultima zi de luni din luna mai.

— ...dacă aș fi avut picioarele tale frumoase, își încheie conversația cu Janice nevasta cea spălăcită a lui Ronnie.

— Ah, dar tu încă ai talie. Eu sufăr de grăsunita cronică a vârstei mijlocii. Harry zice că arăt ca un gogoșar murat.

Chicotește. Întâi chicotește, apoi începe să se clatine.

— S-ar zice c-a adormit.

El deschide ochii și îi anunță pe toți:

— Ieri, în timp ce mă întorceam acasă cu mașina, am auzit o poveste nostimă la radio.

— Să-l dea afară pe Ozark[1], insistă Ronnie în gura mare. A pierdut respectul echipei, e demoralizant. Până nu-i dau papucii lui Ozark și nu-l transferă pe Rose, Phillies sunt TER-MI-NAȚI, terminați.

— Te ascult, îi spune lui Harry îngrozitoarea prietenă a lui Buddy, așa că e nevoit să continue.

— Ei, cică unui doctor din Baltimore, așa zicea crainica, i s-a intentat proces pentru c-a omorât o gâscă pe terenul de golf, cu o crosă.

— Teren de golf cu o crosă de gâscă, chicotește Janice.

Într-o bună zi o să-i facă mare plăcere să ia un pietroi rotund și să-i spargă capul cu el.

— Unde ai auzit asta, Harry? îl întreabă Webb Murkett intrând în discuție târziu, dar înclinându-și politicos capul țuguiat, cu un ochi închis, să nu-i intre fumul de la țigară.

— La radio, ieri, în timp ce mă întorceam acasă cu mașina, răspunde Harry, regretând că a început discuția.

— Apropo de ieri, îl întrerupe Buddy, am văzut o coadă la benzină lungă de cinci străzi. De la Sunco, de la intersecția lui Ash cu Fourth, la vale, pe Fourth, spre Buttonwood, de la Buttonwood până la Fifth și de la Fifth înapoi până la Ash, iar apoi o altă coadă începea din partea cealaltă a lui Ash. Erau niște tipi care dirijau circulația. Nu mi-a venit să cred, iar mașinile continuau să se pună la coadă. La o ditamai coada, de cinci străzi.

— Unul din clienții noștri, un dealer important de petrol lampant, povestește Ronnie, zice că au o grămadă de țiței, doar că s-au hotărât

---

1 Daniel Ozark (n. 1923) a antrenat echipa de baseball Philadelphia Phillies între 1973 și 1979 și a dus-o în trei finale ale Ligii Naționale, pe care le-a pierdut.

să mai strângă robinetul la benzină și să scoată mai multă păcură pentru termoficare. Țițeiul. După mintea lor, a și sosit iarna. L-am întrebat ce-o să se întâmple cu conducătorul auto obișnuit, iar el m-a privit ciudat și mi-a răspuns „N-are decât s-o ia în mână, în loc să meargă în fiecare weekend la Jersey Shore".

— Ronnie, Harry încerca să ne spună o întâmplare, îl dojenește Thelma.

— Ei, nu-i cine știe ce de capul ei, spune el, savurând faptul că se află îndelung în centrul atenției, toată comedia asta a amânării.

Muntele e însorit. Al doilea pahar de gin i se răspândește în tot corpul și-i ridică moralul. Iubește adunătura asta, gașca lui, și găștile de la celelalte mese, care sunt libere să-și trimită delegații la masa lor și să se amestece cu ei, toată lumea cunoaște pe toată lumea, îi iubește și pe copiii din piscină, pe care, la nevoie, s-ar găsi cine să-i salveze, chiar dacă fata aia cu ten caramel, care face baloane de gumă de mestecat, n-ar fi de serviciu gata să intervină, și-i mai place faptul că are parte de toate astea pe credit, clubul nu-i mușcă din cașcaval până în data de zece ale fiecărei luni.

Acum îl iau cu binișorul:

— Haide, Harry, nu fi nașpa, îl dojenește prietena lui Buddy.

Acum îi spune pe nume, așa că trebuie să-l afle și el pe-al ei. Gretchen. Ginger. Poate chestiile alea de pe coapse nu-s coșuri, ci doar o urticarie de la ciocolată sau poate s-a bășicat la atingerea oțetarilor. Pare alergică, cu moaca aia de bidon turtit, zici că are probleme de respirație. Un necaz nu vine niciodată singur.

— Deci doctorul ăsta, le face el hatârul, e adus în instanță pentru că a ucis o gâscă pe terenul de golf cu o crosă.

— Cu care anume? se interesează Ronnie.

— Știam eu c-o să mă întrebi asta, replică Harry. Dacă nu tu, se găsea alt nașparliu s-o facă.

— Îmi închipui c-a fost o crosă numărul unsprezece, de-aia folosită pe teren nisipos, zice Buddy. Îi tragi una în gât și-i retezi capul dintr-o lovitură.

— Are mânerul prea scurt, n-ai putea să ajungi destul de aproape, îl contrazice Ronnie mijindu-și ochii ca pentru a calcula distanța. Eu aș zice că numărul cinci sau chiar una mai ușoară, patru, ar fi crosa ideală. Hei, Harry, ce zici de cinciul pe care l-am folosit la gaura a

cincisprezecea, hăt de departe, de dincolo de groapa de nisip? Și am tras din porțiunea cu iarbă înaltă.

— Ai mutat-o din loc, i-o întoarce Harry.

— Ăăă?

— Te-am văzut cum ai mutat mingea din loc, să ai o poziție mai bună.

— Hai să lămurim lucrurile. Adică am trișat?

— Cam așa ceva.

— Hai să auzim povestea, Harry, îl îndeamnă Webb Murkett, aprinzându-și altă țigară, ca să dea un aer teatral răbdării sale.

Ginger, la fel, e numai ochi și urechi. Thelma Harrison îl fixează cu ochelarii ei de soare cu lentile mari, fumurii, iar treaba asta îi distrage atenția.

— Așa că doctorul s-a apărat zicând că a lovit gâsca cu o minge de golf și a rănit-o destul de grav, așa că a fost nevoit s-o cruțe de suferință. Apoi crainica a anunțat, mi s-a părut nostim atunci, prezentatoarea era femeie...

— Stai așa, dragule, că nu-nțeleg, îl întrerupe Janice. Vrei să zici că a aruncat cu o minge de golf în gâsca asta?

— Of, Dumnezeule, se enervează Rabbit, cine m-o fi pus să aduc vorba despre asta? Hai acasă.

— Ba nu, *spune-mi*, insistă Janice, părând cuprinsă de panică.

— Nu a *aruncat* cu mingea, gâsca era pe teren, probabil undeva lângă un iaz, iar lovitura tipului sau ce-o fi fost...

— O fi fost la a doua încercare și a tras o chiflă, își dă cu presupusul Buddy.

Prietena lui fără nume se uită în jur și întreabă cu glasul ei ca de fetiță:

— Gâștele au voie pe terenul de golf? Adică, poate că am pus o întrebare tâmpită, dar Buddy e primul jucător de golf cu care ies...

— Vrei să zici că *Buddy* e jucător de golf? o întrerupe Ronnie.

— Am citit undeva, le povestește Buddy, despre un teren din Alaska pe care se plimbă renii. Sau o fi fost în Suedia...

— Eu am auzit de elani pe terenurile de golf din Maine, zice Webb Murkett.

Razele soarelui ce scapătă îi aprind vâlvătăi în sprâncenele stufoase. Pare trist. Poate l-a moleșit băutura, fiindcă îi dă înainte:

— Mă întreb de ce nu auzim niciodată despre un jucător suedez de golf. Auzim de Björn Borg sau de schiorul ăla, Stenmark.

Rabbit se hotărăște să meargă până la capăt:

— Până la urmă crainica s-a întrebat: „E vorba de-o crimă comisă din milă, sau de-o crimă odioasă?“

— Aoleu! face careva.

Ronnie se preface că cugetă profund:

— Sau poate te-ai descurca mai bine cu o crosă de patru din lemn și i-ai trage una gâștei lăsându-te pe piciorul stâng.

— N-a auzit nimeni poanta, protestează Harry.

— Eu am auzit-o, sare Thelma Harrison.

— Am auzit-o cu toții, spune Buddy. Mă deranjează însă, continuă el și are un aer foarte sever cu ochelarii lui cu rame de oțel, așa că la început femeile chiar îl iau în serios, că nimeni din grupul nostru, subliniez: ni-meni, n-a arătat pic de compasiune față de gâscă.

— Cineva s-a arătat îndeajuns de compătimitor ca să-l aducă pe individ în instanță, remarcă Webb Murkett.

— Descopăr că mă aflu, se plânge Buddy neînduplecat, în mijlocul unui grup de oameni care, în timp ce pretind că sunt liberali și toleranți, sunt, de fapt, anti-gâscă.

— Cine, eu? protestează Ronnie cu vocea pițigăiată, de parcă l-ar fi ciupit cineva de fund.

Lui Rabbit îi displace genul ăsta de umor, dar ceilalți, inclusiv femeile, par să-l guste.

Cindy se întoarce strălucitoare de la înot. Costumul de baie îi stă ușor strâmb, și-l îndreaptă și roșește când le-aude hohotele de râs.

— Despre mine vorbeați?

Cruciulița îi strălucește sub scobitura gâtului. Picioarele îi par palide în contrast cu dalele din jurul piscinei. E curios cât de palide îi rămân vârfurile picioarelor.

Webb îi îmbrățișează dintr-o parte șoldurile late.

— Nu, iubito. Harry ne spunea o poveste ciudată, fără cap și fără coadă, despre o gâscă.

— Povestește-mi-o și mie, Harry.

— Nu-i momentul. Nu i-a plăcut nimănui. O să ți-o spună Webb.

Se apropie de ei Sandra, în uniforma verde cu alb.

— Doamna Angstrom.

Apelativul îl șochează pe Harry, parcă ar fi înviat maică-sa din morți.

— Da, răspunde Janice placidă.

— Mama dumneavoastră vă caută la telefon.

— Of, Doamne, ce s-o mai fi întâmplat?

Janice se ridică, se clatină un pic, se redresează. Își ia prosopul de plajă de pe spătarul scaunului și își înfășoară șoldurile cu el, în loc să defileze doar în costum de baie pe lângă zeci de persoane până la intrarea în clădirea clubului.

— Ce crezi c-o fi vrând? îl întreabă pe Harry.

El ridică din umeri.

— Poate vrea să afle ce fel de cârnați uscați o să mâncăm diseară.

O glumă răutăcioasă, rostită în auzul lumii. Prietena îngrozitoare a lui Buddy țâțâie dezaprobator. Lui Harry i se face rușine, se gândește, prin contrast, la cum a îmbrățișat Webb coapsele lui Cindy. Genul acesta de anturaj îți distruge căsătoria dacă nu ești pe fază. Nu vrea să fie neatent.

Janice îl întreabă sfidător:

— Iubitule, poți să-mi comanzi cât lipsesc o vodcă cu apă tonică?

— Nu. Apoi îndulcește pastila adăugând: Mă mai gândesc – dar de-acum s-a zis cu buna dispoziție a găștii.

Soții Murkett se consultă și ajung la concluzia că ar fi timpul să plece, au o babysitter în vârstă de treisprezece ani, fiica unor vecini. Același soare amurgit care a aprins sprâncenele lui Webb luminează acum aura firicelelor de păr zbârlite de pe coapsele lui Cindy. Fără să se mai deranjeze cu pusul unui prosop în jurul taliei, pornește cu pas vioi spre vestiarul doamnelor, să se schimbe, iar picioarele pale lasă urme ude pe dalele gri. Stai așa, ia stai, doar nu s-a terminat duminica, weekendul, pe fundul paharului a rămas o înghițitură aurie. Pe tăblia transparentă a mesei dintre scaunele de sârmă, băuturile au lăsat năluca unui mecanism cu rotițe ce devin vizibile prin refracția luminii tot mai slabe. Oare ce-o fi vrând mama lui Janice? Îi sună dintr-o lume mai întunecoasă, pe care și-o amintește, dar pe care vrea s-o îngroape în uitare, o lume a toaletelor veșnic schimbate și a saloanelor sufocante, pline de haine, a lăzilor de cărbuni și a caselor înguste, cu storurile trase în dușmănie, în care truda fermierului și a muncitorului din fabrică domină și mediul rural, și orașul. Aici, copiii curați, care dârdâie atunci când ies brusc în elementul mai rarefiat, primesc prosoape de la mamele lor. Prosopul lui Cindy atârnă pe scaunul ei gol. Să fii prosopul lui Cindy și ea să se așeze pe tine: la gândul ăsta, lui Rabbit i se usucă gura. Să-ți înfigi limba cât de adânc poți în timp ce păsărica ei îți gâdilă nasul. N-are acnee între

picioare. Are un rai. Ridică privirea și vede cum munții hirsuți încă se împing în razele soarelui, deși scaunele au umbre tot mai lungi, în formă de romburi cadrilate. Buddy Inglefinger îi spune lui Webb Murkett cu glas scăzut, cu o vehemență deloc ironică:

— Ia gândește-te și tu când ai un pic de timp cine profită de pe urma inflației. Oamenii care au datorii, toți ratații. Guvernul profită, fiindcă adună mai mulți bani din impozite fără să mărească dobânzile. Cine nu profită? Omul cu banii la teșcherea, omul care își plătește datoriile. De aceea – glasul lui Buddy scade până la un sâsâit conspirativ – genul ăsta de om e pe cale de dispariție, ca pieile-roșii. Ce rost mai are să muncesc, îl întreabă el pe Webb, dacă mi se iau banii direct din buzunar pentru profitul celor care nu muncesc?

Gândurile lui Harry se îndreaptă spre coama muntelui, unde norii se ridică parcă într-un fel de abur. Parcă pus pe pilot automat, Mt. Pemaquid despică cerul și soarele verii, deși marginea piscinei e acum acoperită de umbră. Thelma îi spune voioasă prietenei lui Buddy:

— Astrologia, cititul în palmă, psihiatria – sunt de acord cu toate. Cu orice te ajută să mergi mai departe.

Lui Harry gândul îi zboară la părinții lui. Și ei ar fi trebuit să se înscrie într-un club. Au trăit înconjurați de dușmani, mami se certa cu vecinii, papsi și sindicatul lui îi urau pe proprietarii tipografiei unde a lucrat toată viața, amândoi luau în zeflemea puținele rude care încercau să țină legătura cu ei, toți patru – papsi, mami, Hassy și Mim – erau aliați împotriva lumii, și pe fiecare din ei îl încerca un sentiment de vinovăție de fiecare dată când încerca să-și facă un prieten din afară. *Să n-ai încredere în nimeni: Andy Mellon n-are, și nici eu n-am.* Dragul de papsi. N-a ieșit niciodată la lumină. Rabbit stă întins la soare, deasupra acelei vechi lumi devenite amintire, bogat, nici capul nu-l doare.

Vocea lui Buddy, supărată, își continuă cicăleala:

— Banii care ies din buzunarul cuiva intră în buzunarul altcuiva, nu se evaporă, pur și simplu. Marii mahări se îmbogățesc din asta.

Se aude un scaun care zgârie dalele, iar Rabbit simte că Webb se ridică în picioare. Îi aude glasul hârâit, hazliu-conciliant, de undeva de sus:

— Atunci, cred că singura soluție e să devii și tu însuți mare mahăr.

— Mda, sigur, mormăie Buddy, înțelegând că-i luat peste picior.

Un punctuleț, o pasăre, poate-i legendarul uliu, nu, judecând după aripile nemișcate s-ar zice că-i un vultur, flirtează în zbor cu versantul verde-auriu al muntelui, ba deasupra lui, ca o pată pe un diapozitiv Kodak, ba dedesubt, în afara razei vizuale, în timp ce un nor cu burta albastră se răsfiră la nesfârșit, plin de vigoare. Încă un scaun zgârie dalele. Aude glasul tăios al lui Janice strigându-l pe nume, „Harry", simte un junghi în frunte, o durere arterială minoră; probabil cu o asemenea durere neglijabilă, inexplicabilă își încep oamenii drumul spre moarte, unii lent, ca rostogoliți de-o pisică jucăușă, alții rapid, ca înșfăcați de un șoim. Cancer, infarct.

— Ce-a vrut Bessie?

Janice are glasul sugrumat, un pic panicat.

— Cică a venit Nelson. Cu fata aia.

— Cu Melanie, completează Harry, încântat că și-a amintit numele.

Iar odată cu amintirea asta dezgroapă și numele prietenei lui Buddy – Joanne.

— Îmi pare bine de cunoștință, Joanne, îi spune la plecare, dând mâna cu ea.

Îi lasă o impresie bună. O face praf.

În drum spre casă, cu Harry la volanul Mustangului decapotabil al lui Janice, care are capota coborâtă, aerul se revarsă peste ei în valuri, dându-le iluzia unei viteze presante și periculoase. Vorbele le sunt parcă smulse de vânt de cum le rostesc.

— Ce pizda mă-sii facem cu puștiul? o întreabă el.

— Ce vrei să zici?

Cu părul ei negru suflat pe spate, Janice arată cu totul altfel decât o știe. Cu ochii mijiți să se ferească de curentul de aer, cu buza de sus țuguiată, cu o mână ținută lângă ureche, să nu-i zboare de pe cap eșarfa de mătase, care flutură în vânt, seamănă cu Liz Taylor din *Un loc sub soare*. Până și discreta laba-gâștei din colțul ochilor îi vine bine. E îmbrăcată cu rochia de tenis și jacheta albă din cașmir.

— Adică o să-și ia o slujbă, sau ce-o să facă?

— Păi, Harry, e încă la facultate.

— Nu se comportă deloc ca un student. Îi vine să urle: Eu n-am avut bafta chioară să fac o facultate, iar cei care au avut-o n-au frecat țiparul prin Colorado, dându-se cu deltaplanu' sau făcând Dumnezeu știe ce, tocând până la ultimul sfanț banii de la părinți.

— N-ai tu de unde să știi ce făceau. Oricum, trăim alte vremuri. Să te porți frumos cu Nelson. I-ajunge prin câte-a trecut din pricina ta...

— Nu numai dintr-a mea.

— ...după cât a suferit, ar trebui să-i fii recunoscător că *mai vrea* să se-ntoarcă acasă. Vreodată.

— Nu știu ce să zic.

— Adică?

— Nu-mi miroase a bine. Prea am fost fericit în ultimul timp.

— Nu fi absurd, îl pune Janice la punct.

Cu alte cuvinte, ea nu e absurdă. Totuși, unul din lucrurile care i-au unit dintotdeauna a fost deruta ei, mereu în ton cu a lui. În timp ce vântul îi vâjâie pe la urechi, simte cum iubește speriat, grăbit ceva ce n-are un nume. Pe ea? Viața lui? Lumea întreagă? Când te apropii dinspre Mt. Pemaquid, vezi orășelul colinar Mt. Judge dintr-un unghi obtuz, cu totul altfel decât se vede când te întorci acasă dinspre Brewer: fosta fabrică de ambalaje, un lung paralelipiped cu ferestre înguste, jos lângă cascada secată, a cărei apă a fost captată sub pământ, să producă electricitate, și reclamele noi, superînalte, la Exxon și Mobil, cocoțate pe niște stâlpi de aluminiu conici, pe marginea Route 422, la fel de stranii ca niște antene sosite de undeva din cosmos. Ferestrele înghesuite ale orașului strălucesc portocalii în razele soarelui care se preling paralel cu valea, iar din unghiul acesta panorama este dominată de turla de gresie a bisericii luterane, unde Rabbit mergea la școala de duminică, la bătrânul morocănos Fritz Kruppenbach, care tuna și fulgera în lecțiile lui, cum că viața nu e un prilej de spaime pentru credincioși, dar pentru cei care n-au credință nu există izbăvire și nici pacea veșnică. *Nici un fel* de pace. Un indicator îl înștiințează: AGLOMERARE URBANĂ. În timp ce Mustangul își reduce viteza, Harry simte nevoia să i se confeseze lui Janice:

— Am început să-ți povestesc aseară despre perechea aia de tineri care a venit ieri la salon, iar fata mi-a amintit de Ruth. Ar avea și vârsta potrivită. E mai subțire și nu seamănă prea mult la vorbă, dar avea... nu știu... ceva...

— Îți spun eu, ți-a jucat o festă imaginația. Ai aflat cum o cheamă?

— Am întrebat-o, dar n-a vrut să-mi spună. A fost și nostimă, pe deasupra. A cochetat, nu știu cum să zic, fără să dea senzația că o face anume.

— Și crezi că fata aia e fiică-ta.

Își dă seama din tonul ei că n-ar fi trebuit să-i zică nimic.

— N-am spus chiar asta.

— Atunci ce-ai spus? Vrei să zici că încă te gândești la ștoarfa aia pe care ai futut-o acu' douăzeci de ani și-acum aveți împreună o drăguță de *copiliță*.

O privește cu coada ochiului, dar Janice nu-i mai amintește de Elizabeth Taylor. Are buzele strânse pungă, parcă pârjolite de furie. Ida Lupino[1]. Unde-au dispărut toate femeile ale dracu' ale Hollywoodului? Ani de zile, în oraș n-a existat decât un singur indicator STOP, la colțul unde Jackson coboară la vale, transformându-se în Central, dar anul trecut, după ce însuși fiul primarului a bușit o mașină ignorând indicatorul, primăria a montat un semafor, cel mai adesea pus pe lumină intermitentă, galbenă din direcția asta și roșie din cealaltă. Atinge pedala frânei și o ia la stânga. Janice se înclină odată cu virajul, să se apropie de urechea lui.

— Ești nebun, strigă ea. *Întotdeauna* îți dorești ceea ce n-ai, în loc de ceea ce *ai*. Ești tot numai un zâmbet la gândul *fetei* ăsteia care nu există, în timp ce fiul tău *adevărat*, pe care l-ai făcut cu *soția ta*, ne așteaptă chiar acum acasă, iar tu zici c-ai vrea să fi rămas în Colorado.

— Chiar îmi doresc asta, ripostează Harry – zice orice, numai să schimbe subiectul, fie cât de puțin. N-ai dreptate că-mi doresc ceea ce n-am. Îmi place destul de mult ceea ce am. Problema e că ajunge să-ți fie frică să nu-ți ia cineva tot ce ai.

— Ei bine, acel cineva n-o să fie Nelson. Nu-i trebuie decât un pic de afecțiune și n-are parte de ea. Habar n-am *de ce* ești așa un tată denaturat.

Ca să termine cu cearta până să ajungă acasă la bunica Springer, reduce viteza pe Jackson, sub bolta umbroasă a crengilor de arțar și de castani sălbatici, care face ca ora să pară mai înaintată decât în realitate.

— Puștiul îmi poartă sâmbetele, spune el pe un ton blajin, așteptând să vadă reacția ei.

Pe ea vorbele lui o reaprind:

— Zici asta mereu, dar *nu-i adevărat*. Te *iubește*. Sau te iubea.

---

1 Actriță și regizoare de film de origine britanică (1918-1995), specializată în roluri de femeie dură.

Acolo unde cerul se zărește printre coroanele împreunate ale copacilor, mai există o geană de lumină, un licăr ce le-atinge fețele și mâinile ca bătaia aripilor unui fluture de noapte. Pe un ton îmbufnat, pe jumătate potolit ea spune:

— Să-ți fie clar, nu vreau să te mai aud vorbind despre scumpa ta fiică ilegitimă. E o idee dezgustătoare.

— Știu. Habar n-am ce mi-a venit să vorbesc.

Făcuse greșeala să le contopească pe cele două femei într-una singură și îi încredințase secretul care trebuia să fie numai al lui. O greșeală pe care o fac oamenii căsătoriți.

— Dezgustător, strigă Janice.

— N-o să mai pomenesc de-asta în veci, îi promite el.

Intră pe Joseph pe la colțul unde hidrantul poartă în continuare, de-acum decolorat, costumul de clovn roșu-alb-albastru pe care l-au vopsit școlarii acum trei ani, în luna iunie, pentru a marca sărbătorirea bicentenarului. În ciuda aversiunii reînnoite, o întreabă politicos:

— Să bag mașina în garaj?

— Las-o afară, în față. S-ar putea să aibă Nelson nevoie de ea.

În timp ce urcă treptele de la intrare, își simte picioarele grele, de parcă ar fi crescut gravitația. Cu ani în urmă, el și puștiul au trecut împreună printr-o poveste pe care Rabbit și-a iertat-o, dar pe care știe că puștiul n-o să i-o ierte niciodată. O fată pe nume Jill a murit în incendiul ce a mistuit casa lui Harry, o fată pe care Nelson ajunsese s-o iubească ca pe o soră. Cel puțin ca pe o soră. Anii însă au trecut în zbor, supraviețuitorii și-au vindecat rănile, și atât de mulți cunoscuți au îngroșat între timp rândurile morților, răpuși de boli de care numai Dumnezeu e vinovat, încât ce-a fost nu mai pare ceva atât de grav, e ca și cum Jill doar s-ar fi mutat în alt oraș, unde populația e în continuă creștere. Jill ar fi avut acum douăzeci și opt de ani. Nelson are douăzeci și doi. Când te gândești la toată vina pe care Dumnezeu trebuie s-o ia asupra Lui.

Ușa din față a bunicii Springer e înțepenită și cedează când o împinge zdravăn. În camera de zi e întuneric, iar la harababura de mobilă tapițată s-au adăugat și niște saci de voiaj. Pe palier e așezată o valiză uzată, în carouri, alta decât a lui Nelson. De pe veranda din spate se aud niște voci. Glasurile astea mai alungă din sobrietatea lui Harry, par să respingă zvonurile morții universale lansate de-o lume întreagă. Se îndreaptă către glasuri, trece prin sufragerie și apoi

prin bucătărie, spre verandă, conștient că e nițel prea abțiguit ca să fie îndeajuns de precaut, e supraponderal, flasc și, deci, o țintă ușoară.

Frunzele fagului se înghesuie în plasa verandei. Din mobilierul de aluminiu și nailon, fețe și trupuri se înalță ca norul unei explozii cu sonorul televizorului dat la minimum. De când e la vârsta mijlocie, lumea îi apare din ce în ce mai mult ca niște imagini televizate, vizionate la un aparat cu o defecțiune, ca acele imagini cu care ne amuză mintea înainte să adormim și care au noimă până le privim cu atenție, iar atunci ne trezim la realitate șocați. Cea care s-a ridicat prompt e fata, o creață, mai degrabă îndesată, cu ochii căprui, strălucitori, un pic bulbucați și cu un zâmbet rubiniu, cu gropițe, scos parcă dintr-o felicitare de Sf. Valentin de la începutul secolului. Poartă o pereche de blugi pe care se vede că i-a frecat în draci și un fel de cămașă hindusă, brodată, de pe care au căzut niscai paiete. Când dă mâna cu el, îl surprinde palma ei jilavă, emoționată.

Nelson se ridică greoi. Figura lui veșnic neliniștită are bronzul unui muntean și la corp pare mai suplu, s-a mai lățit în umeri. Arată mai puțin a cățeluș și mai mult a câine rău. La un moment dat, în Colorado sau la Kent, și-a tăiat părul, care în liceu îi venea până la umeri, iar acum are o față de punkist.

— Tată, ți-o prezint pe prietena mea, Melanie. Tatăl meu. Mama mea. Mami, ți-o prezint pe Melanie.

— Mă bucur să vă cunosc pe amândoi, spune fata, păstrându-și zâmbetul roșu, vesel, de parcă până și aceste cuvinte simple ar fi preludiul la o glumă, la un număr de circ.

Ah, iată de cine-i amintește lui Harry, de acele femei într-un fel ireale, dar vădit curajoase, care stau atârnate de dinți la circ sau se cațără într-un picior pe frânghia de catifea, să zboare prin aerul plin de confetti, deși este îmbrăcată în țoalele jerpelite în care se ascund fetele din ziua de azi. Între el și fata asta a răsărit imediat un zid ciudat sau o lumină orbitoare, un dezinteres pe care el îl ia drept un gest adresat lui fiu-său.

Nelson și Janice se îmbrățișează. *Mânuțele alea ale Springerilor*, își amintește Harry cuvintele maică-sii, când le vede apăsând spatele rochiei de tenis a lui Janice. Lăbuțe îndemânatice, ceva din curbura degetelor butucănoase, arcuite sugerează o putere de pungaș. Unghiile nu au striuri proeminente și capetele lor par rontăite. De la Janice a moștenit năravul de-a afișa un aer posac, de om nedreptățit, și o încăpățânare tâmpă. Sărac cu duhul.

Și totuși, când Janice se trage într-o parte s-o salute pe Melanie, iar tatăl și fiul se trezesc față în față, Nelson îl salută:

— Bună, tati.

Exact ca și taică-său, Harry se întreabă dacă să dea mâna cu el sau să-l îmbrățișeze sau să-l atingă în vreun fel, și în acest răstimp iubirea inundă stângace acest spațiu al ezitării.

— Arăți bine, îl complimentează Harry.

— Mă simt dărâmat.

— Cum de-ați ajuns așa de repede?

— Am făcut autostopul, cu excepția unei porțiuni de drum după Kansas City, de unde am luat un autobuz până la Indianapolis.

Sunt locuri unde Rabbit n-a ajuns niciodată, deși sângele îi este neastâmpărat. Băiatul îi povestește:

— Acu' două nopți am dormit pe un câmp din vestul statului Ohio, n-aș putea să spun unde anume, undeva după Toledo. A fost straniu. Ne-am vărzuit împreună cu tipul care ne-a luat cu dubița lui toată pictată cu graffiti, iar când ne-a lăsat în drum am fost atât de dezorientați, că a trebuit să vorbim întruna unul cu celălalt, să nu intrăm în panică. Pământul a fost mai rece decât ne-am fi închipuit. Ne-am trezit înghețați, însă cel puțin copacii nu mai arătau ca niște caracatițe.

— Vai, Nelson, exclamă Janice, ați fi putut păți ceva îngrozitor! Amândoi!

— Și cui i-ar fi păsat? întreabă băiatul. Iar pe bunica Bessie, dusă cu capul în nori în colțul cel mai întunecat al verandei, o întreabă: Ție nu ți-ar păsa dacă aș dispărea din peisaj, nu-i așa, mama-mare?

— Ba mi-ar păsa, vine răspunsul ei hotărât. Erai lumina ochilor lui bunică-tu.

— Oamenii sunt, în general, foarte drăguți, o asigură Melanie pe Janice.

Are glasul năstrușnic, susură de parcă tocmai și-ar fi revenit din niște hohote de râs, în răstimpuri e ușor melodios. Mintea pare să i se concentreze asupra unui motiv îndepărtat de veselie.

— Din când în când mai dai și peste unii oameni dificili, dar până și ăștia sunt OK, dacă nu te lași intimidat.

— Și mama ta ce părere are despre faptul că faci autostopul? o întreabă Janice.

— Nu-i place deloc, răspunde Melanie și izbucnește în râs de i se zguduie zulufii. Dar ea locuiește în California.

Devine serioasă, cu ochii strălucitori ca două faruri îndreptați spre Janice.

— Vorbesc serios, în ziua de azi e un mijloc de transport ecologic, economisește o grămadă de benzină. Ar trebui să-l practice mai multă lume, dar toți sunt niște fricoși.

În ochii lui Harry, e o broscuță superbă, deși trupul ei, din câte își dă seama din hainele ei ca vai de mama lor, e destul de uman, ba chiar exemplar. Îi reproșează lui Nelson:

— Dacă ți-ai fi drămuit alocația mai înțelept, ai fi avut destui bani de autobuz.

— Autobuzele sunt plictisitoare, tati. Și pline de ciudați. Nu înveți *nimic* într-un autobuz.

— Așa-i, confirmă Melanie cu glasul ei cristalin. Niște prietene de-ale mele mi-au spus niște povești de groază despre ce li s-a întâmplat în autobuze. Șoferii nu pot să facă nimic, ei doar conduc, iar dacă te uiți la ei, știi imediat ce părere au despre hippioți, chiar le dau apă la moară.

— Lumea nu mai e un loc sigur, decretează bunica Springer din colțul ei întunecos.

Harry se hotărăște să facă pe tatăl:

— Mă bucur c-ai ajuns cu bine, îi spune el lui Nelson. Sunt mândru că te descurci bine. Dacă aș fi văzut puțin mai mult din Statele Unite când eram de vârsta ta, astăzi aș fi fost un cetățean mai bun. Singurul transport gratuit l-am obținut când Uncle Sam m-a trimis în Texas. La Lubbock, în Texas. Ne dădeau liber, îi povestește el lui Melanie, în serile de sâmbătă în mijlocul unei pășuni imense. Se numea Fort Larson.

Exagerează, vorbește prea mult.

— Tati, îl întrerupe Nelson impacientat, acum, oriunde te duci, țara-i la fel. Aceleași supermarketuri, unde se vând aceleași căcaturi de plastic. N-ai ce vedea.

— Colorado l-a dezamăgit profund pe Nelson, le spune Melanie cu inflexiunea ei veselă.

— Statul mi-a plăcut, dar nu mi-au plăcut jigodiile de-acolo.

Iar face mutra aia pricăjită, de om persecutat. Harry știe că nu va afla niciodată ce s-a întâmplat în Colorado, de l-a făcut pe puști să se întoarcă la el. Ca în poveștile alea cu care vin copiii acasă de la școală, în care niciodată nu sunt ei cei care au sărit la bătaie.

— Copiii ăștia au mâncat ceva la cină? întreabă Janice, intrându-și în rolul de mamă, care se uită rapid dacă nu-i exersat.

Cu o neașteptată satisfacție în glas, bunica Springer îi anunță:

— Melanie a pregătit o salată delicioasă cu ce-a găsit prin frigider și în grădină.

— Îmi place mult grădina dumneavoastră, îi spune Melanie lui Harry. Portița. Pe-aici legumele cresc atât de frumos.

Nu-și vine în fire când o vede cum îi vorbește în triluri și, în același timp, se zgâiește la el, parcă de teamă să nu-i scape vreun detaliu.

— Mda, face el, într-un fel e deprimant. Au mai rămas niscai cârnați?

— Melanie e *veggy*, tati, îi spune Nelson.

— *Veggy?*

— Vege*tariană*, îi explică băiatul tânguindu-se teatral.

— Aha. Păi, legea nu interzice asta.

Băiatul cască.

— Poate că ar trebui să le soilim. Astă-noapte de-abia am prins o oră de somn.

Janice și Harry devin încordați și se uită la Melanie și la bunica Springer.

— Mă duc să-i fac patul lui Nellie, zice Janice.

— I l-am făcut eu, o anunță maică-sa. Și am făcut și patul din fosta cameră de cusut. Azi am fost mai toată ziua singură, se pare că voi doi petreceți din ce în ce mai mult timp la club.

— Cum a fost la biserică? o întreabă Harry.

— N-a fost foarte înălțător, răspunde bunica Springer fără chef. L-au adus să cânte la colectă, de la St. Mary din Brewer, pe unul din bărbații ăia care pot lua notele de sus ca o femeie.

Melanie zâmbește.

— Un contratenor. Fratele meu a fost cândva contratenor.

— Și ce s-a întâmplat? întreabă Harry, căscând și el. Vine cu o sugestie: i s-a schimbat vocea?

Ea îl privește solemn.

— A, nu, s-a apucat de polo.

— Pare să fie un tip de treabă.

— De fapt, e fratele meu vitreg. Taică-meu a mai fost însurat o dată.

— Mama-mare și cu mine am mâncat ce-a mai rămas din cârnați, tati. Noi nu suntem vegetarieni.

Harry o întreabă pe Janice:

— Și mie ce mi-a mai rămas? În fiecare seară mor de foame pe-aici.

Janice îi ignoră lamentarea cu un gest de regină pe care nu l-ar fi avut acum zece ani.

— Nu știu. Mă gândeam c-o să ciugulim ceva la club, iar apoi a sunat mama.

— Mie nu mi-e somn, îl anunță Melanie pe Nelson.

— Poate că ar trebui să vadă împrejurimile, propune Harry. Și ați putea cumpăra o pizza, dacă tot ieșiți.

— În Vest, zice Nelson, de-abia găsești o pizza, nu au decât rahaturi de-alea mexicane, oribile, tacos și chili. Câh.

— O să sun la Giordano's, ții minte pe unde vine? La o stradă distanță, în spatele tribunalului, pe Seventh.

— Tati, toată viața mi-am trăit-o în districtul ăsta de tot rahatul.

— Amândoi ne-am trăit-o aici. Ce ziceți de o pizza cu pepperoni? Hai să luăm două, că pun pariu că lui Melanie încă îi e foame. Ia una cu pepperoni și una cu toppinguri amestecate.

— Doamne sfinte, tati. De câte ori să-ți zic că Melanie e vegetariană?

— Aoleu! O să comand una simplă. N-ai nimic împotriva brânzei, nu-i așa, Melanie? Sau a ciupercilor. Ce zici de una cu ciuperci?

— M-am ghiftuit, răspunde ea radioasă, cu vocea parcă molcomită de propria-i încântare. Mi-ar face însă plăcere să dau o tură cu Nelson, îmi place mult de tot zona asta. E atât de verde, iar casele sunt toate atât de bine îngrijite.

Janice profită de ocazie și, atingându-i brațul, un alt gest pe care n-ar fi îndrăznit să-l facă în trecut, o întreabă:

— Ai văzut etajul? Camera pe care o folosim, de regulă, pentru oaspeți e vizavi de camera mamei, așa că va trebui să împarți cu ea baia.

— Ah, dar nu mă așteptam să-mi dați o cameră. Mă gândeam să-mi întind sacul de dormit pe-o canapea. N-aveți o canapea mare, confortabilă, în prima cameră în care am intrat?

— Nu-i nevoie să dormi pe canapea, e-atât de prăfuită, de-o să strănuți până cazi lată. Camera de sus e drăguță, pe cuvânt; dacă nu te deranjează s-o împarți cu un manechin.

— A, nu, răspunde fata. Nu-mi doresc decât un colțișor în care să nu-i stau nimănui în drum. Vreau să ies în oraș, să-mi caut o slujbă de chelneriță.

Bătrâna doamnă se agită, își mută ceașca de cafea din poală pe măsuța pliantă de lângă scaunul ei.

— Ani de zile mi-am cusut singură toate rochiile, dar de cum am trecut la lentilele bifocale n-am mai fost în stare nici măcar să-i cos nasturii lui Fred, spune ea.

— La data aceea erai oricum bogată, îi spune Harry în glumă, răsuflând ușurat la gândul că problema paturilor pare să meargă șnur.

Bătrâna doamnă Springer, odată ce-ai supărat-o, s-a zis, te ține minte toată viața. Harry s-a purtat puțin cam rău cu Janice la începutul căsătoriei lor și sesizează și azi ostilitatea lui Bessie în felul cum își ține gura. O șterge de pe verandă și se îndreaptă spre telefonul din bucătărie. În timp ce sună la Giordano's, Nelson se apropie pe la spate și-i cotrobăiește prin buzunare.

— Hei, îl interpelează Harry, de ce mă buzunărești?

— Caut cheile de la mașină. Mama a zis să iau mașina din față.

Harry își proptește receptorul între umăr și ureche, scoate cheile din buzunarul stâng și, în timp ce i le întinde, îl privește pentru prima oară pe Nelson drept în față. Nu recunoaște nimic din propria-i imagine, în afară de nasul micuț și drept și de un vârtej la una din sprâncene, care îi trimite într-o direcție aiurea un mic smoc de păr și care pare să sugereze nesiguranță. Ce ți-e și cu genele astea. Sunt atât de exacte în codul lor spiralat, încât pot să reproducă până și un mic vârtej ca acesta. Fata aia avea exact felul lui Ruth de-a se apleca înainte: buza de sus un pic ieșită în față și coapsele moi pietroase, numai bune.

— Mersi, papsi.

— Vezi, n-o freca aiurea prin târg. Nimic nu-i mai rău decât o pizza rece.

— Ce face? îl ia la rost o voce dură de la celălalt capăt al firului; în sfârșit, cineva a ridicat receptorul.

— A, nu, nimic, scuze, spune Harry și comandă trei pizze – una cu pepperoni, una cu toppinguri amestecate și o a treia simplă, în caz că Melanie se va răzgândi.

Îi dă lui Nelson o bancnotă de zece dolari.

— Va trebui să stăm de vorbă, Nellie, după ce-o să te odihnești.

Remarca însoțește, într-un fel, banii. Nelson nu răspunde nimic, doar ia bancnota.

După plecarea tinerilor, Harry se întoarce pe verandă și le spune doamnelor:

— N-a fost tocmai rău, nu-i așa? Părea fericită să doarmă în atelierul de croitorie.

— A părea nu-i totuna cu a fi, i-o întoarce bunica Springer morocănoasă.

— Hei, să știi că ai dreptate, zice Harry. Dar ce părere v-a făcut, în general? Iubita.

— Ți s-a părut c-ar fi iubita lui? îl întreabă Janice.

În sfârșit, s-a așezat și ea și are un păhărel în mână. Nu-și dă seama ce-i lichidul din pahar după culoare, e ceva grețos, de un roșu-aprins, ca vechile sucuri carbogazoase cu aromă de vanilie sau ca fluidul din termometre.

— Ce vrei să spui? Au petrecut noaptea trecută împreună, pe câmp. Dumnezeu știe ce combinație au avut în Colorado. Poate au dormit într-o peșteră.

— Nu sunt sigură că se mai poate întâmpla așa ceva. Ei încearcă să fie prieteni într-un fel în care noi n-am putut când eram tineri. Băieți și fete.

— Nelson nu pare mulțumit, îi anunță apăsat bunica Springer.

— A fost el vreodată mulțumit? întreabă Harry.

— Când era mic, părea foarte optimist, răspunde bunica.

— Bessie, ce părere ai, ce l-a făcut să se întoarcă acasă?

Coana mare oftează.

— O dezamăgire. O gălușcă pe care n-a putut s-o înghită. Totuși, te previn: dacă fata asta nu se poartă frumos sub acoperișul nostru, eu o să mă mut de-aici. Am discutat cu Grace Stuhl pe tema asta după slujba de la biserică, iar ea e mai mult decât dornică, biata de ea, să mă primească. Crede că asta i-ar putea prelungi viața.

— Mamă, o întreabă Janice, nu pierzi *All in the Family*?

— E un episod pe care l-am mai văzut, ăla în care vechea iubită a lui Archie se întoarce să-i ceară niște bani. Acum, că-i vară, nu dau decât reluări. Totuși, speram să prind *Familia Jefferson*, la nouă și jumătate, înainte de ora dedicată serialului cu Moise, dacă o să mai fiu trează. Poate o să urc să-mi odihnesc picioarele. Când i-am făcut pătuțul lui Nellie, m-am lovit într-un colț și de-atunci mi se tot zbate o venă.

Se ridică schimonosindu-se de durere.

— Mamă, îi spune Janice impacientată, aș fi făcut eu paturile alea dacă m-ai fi așteptat. Hai să mergem sus, să arunc o privire în camera de oaspeți.

Harry le urmează, pleacă de pe verandă (aici situația devine de-a dreptul tragică, fagul e negru ca smoala, iar fluturii de noapte captivi în plasă dau din aripi până la epuizare) și intră în sufragerie. Îi plac pulpele ce se zăresc de sub rochia de tenis când Janice urcă scările s-o ajute pe maică-sa să pună lucrurile în ordine. Trebuie să-ncerce să i-o tragă într-o noapte când sunt amândoi treji. Ar putea să urce să-i dea o mână de ajutor, dar în clipa asta se lasă sedus de chipul alb, exotic, al femeii de pe coperta numărului din iulie al *Consumer Reports*, pe care l-a adus la parter în dimineața asta, să-l citească în ora binecuvântată dintre plecarea bunicii la biserică și plecarea lui și a lui Janice la club. Revista încă se odihnește pe brațul fotoliului rabatabil Barcalounger, pe care cândva tronase la orele serii bătrânul Springer. Nici cu tunul nu-l puteai clinti de-acolo, iar când se ducea la baie sau la bucătărie, să-și aducă un Pepsi diet, pe fotoliu nu se așeza nimeni. Harry se așază și se face comod. Fata de pe copertă are pe cap un melon alb și are fața vopsită cu alb deasupra reverelor smochingului complet alb. E machiată cu roșu, alb și albastru, ca un clovn, iar pe mâna ridicată are un strop lipicios de lapte demachiant. Curată frișcă, manechinele sunt niște prostituate, fetele din filmele porno își întind frișca pe față. *Broadway testează produsele demachiante* scrie sub ea, pentru că demachiantul e unul din bunurile de consum testate în numărul acesta, pe lângă brânza de vaci (cât de impură este? este destul de impură), instalațiile de aer condiționat, combinele stereo și deschizătoarele de conserve (oare de ce s-or face conserve paralelipipedice?). Se apucă să termine articolul despre instalațiile de aer condiționat și citește că, dacă locuiești într-o zonă cu umiditate ridicată (iar el presupune că acesta e și cazul lui, cel puțin în comparație cu Arizona), aproape toate modelele au tendința să picure, unele până într-atât de mult, încât *fac din instalarea lor deasupra unei curți interioare sau a unei alei o alegere îndoielnică.* Ar fi drăguț să aibă un patio pe lângă livingul cu planșeul la nivelul demisolului, cum are Webb Murkett. Webb și pizduța aia de Cindy, care arată tot timpul ca stropită cu furtunul. Și totuși, Rabbit e mulțumit. Asta-i place, armonia domestică. Femeile care se învârt trebăluind deasupra lui și noaptea de vară ca un lac care clipocește la ferestre. Are timp să citească despre combinele stereo și chiar să răsfoiască și articolul despre împrumuturile pentru mașini până să se întoarcă Nelson și Melanie din noaptea asta, cu trei cutii colorate

de pizza. Harry își scoate iute ochelarii de citit, cu ei pe nas se simte de parcă ar fi în pielea goală.

Chipul băiatului s-a mai înseninat și chiar poate fi numit vesel.

— Măi, frate, îi spune lui taică-său, Mustangul lui mami o ia ca din pușcă când îi dai blană. O Panteră Neagră[1] într-un Caddy cam din '69 și-a tot ambalat motorul, dar l-am lăsat mofluz. Pe urmă s-a ținut după noi hăt până la Running Horse Bridge. A fost o scenă de infarct.

— Te-ai întors pe-acolo? Doamne, nu-i de mirare că ți-a luat atât de mult.

— Nelson mi-a arătat orașul, îi explică Melanie, cu zâmbetul ei muzical, care lasă în aer o urmă de zumzet când pornește spre bucătărie cu cutiile plate de carton; are deja mersul acela drept, plăcut al chelneriței.

Strigă după ea:

— Orașul ăsta a avut parte și de vremuri mai bune.

— Mi s-a părut ado-ra-bil, plutește până la el răspunsul ei. Localnicii își zugrăvesc casele fiecare în altă culoare, de zici că ești pe coasta Mediteranei.

— Treaba asta o fac mexicanii, zice Harry. Mexicanii și macaronarii.

— Tati, ești plin de prejudecăți. Ar trebui să călătorești mai mult.

— Ei, hai că am glumit. Iubesc pe toată lumea, mai ales când am geamurile de la mașină blocate. Adaugă: Toyota urma să ne plătească mie și maică-tii un drum la Atlanta, dar apoi o reprezentanță de pe lângă Harrisburg ne-a luat la totalul vânzărilor și au câștigat ei excursia în locul nostru. Era o chestie zonală. M-a deranjat, fiindcă întotdeauna am fost curios să văd cum e în sud: ador vremea toridă.

— Nu fi așa zgârie-brânză, tati. Du-te în vacanță pe cheltuiala ta.

— În vacanță... păi, suntem destul de legați de locșorul ăla din Pocono.

Motivul de mândrie și bucurie al bătrânului Springer.

— La Kent am urmat un curs de sociologie. Ești așa de strâns la pungă pentru că te-ai obișnuit cu sărăcia în copilărie, în timpul Crizei Economice. Ai rămas traumatizat.

---

1 Membru al grupării Black Panther Party, organizație de stânga a populației afro-americane.

— N-am dus-o așa de rău. Papsi câștiga binișor, tipografii n-au fost puși pe liber, ca alți meseriași. Oricum, dar cine zice că sunt strâns la pungă?

— Deja îi datorezi lui Melanie trei dolari. A trebuit să împrumut de la ea.

— Vrei să zici că pizzele astea au costat treișpe dolari?

— Am luat două baxuri de cutii de bere, să le stropim.

— Atunci, tu și cu Melanie n-aveți decât să vă plătiți berea. Noi nu bem bere. Îngrașă.

— Unde-i mami?

— Sus. Și încă ceva. Nu lăsa mașina maică-tii în față cu capota coborâtă. Chiar dacă nu plouă, din arțari picură o chestie lipicioasă pe scaune.

— Mă gândeam că s-ar putea să ieșim din nou mai târziu.

— Glumești. Parcă ziceai că n-ai prins decât o oră de somn astă-noapte.

— Tati, las-o mai moale. Merg pe douăzeci și trei de ani.

— Douăzeci și trei, și n-ai strop de minte. Dă-mi cheile. O să bag Mustangul în garaj.

— *Ma-mi*, strigă băiatul în sus. Tati nu-mi dă mașina ta, să mă plimb!

Janice coboară. Și-a pus rochia verde-închis și arată obosită. Harry îi spune:

— Nu l-am rugat decât să bage mașina în garaj. Seva de la arțari încleiază banchetele. Zice că vrea să iasă din nou în oraș. Dumnezeule mare, e aproape ora zece!

— Arțarii au terminat cu picuratul pe anul ăsta, îl contrazice Janice. Iar lui Nelson îi spune doar atât: Dacă nu vrei să mai ieși în oraș, poate ar trebui să ridici capota. Acum două nopți a fost o furtună îngrozitoare. A căzut și grindină.

— De ce crezi că ai toată capota neagră și pătată? o întreabă Rabbit. Seva aia sau cum i-o zice picură pe pânză și nu mai poate fi curățată.

— Harry, nu-i maşina ta, i-o întoarce Janice.

— Piz-za, strigă Melanie din bucătărie, cu glasul ei vesel, cristalin. *Mangiamo, prego!*

— Tati e îndrăgostit rău de tot de mașini, nu-i așa? o întreabă Nelson pe maică-sa. Zici că-s fermecate, acum, că s-a apucat să le vândă el.

— Cum rămâne cu bunica? o întreabă Harry. Vrea să mai mănânce o dată?

— Mama a zis că nu se simte bine.

— A, minunat, are una din crizele ei.

— Azi a fost o zi agitată pentru ea.

— Și pentru mine a fost o zi agitată. Mi s-a spus că sunt un zgârie-brânză și-mi închipui că mașinile-s fermecate.

N-ar trebui să fie așa de ranchiunos.

— Încă ceva, Nelson, am marcat la gaura optișpe din mai puține lovituri, știi gaura aia din plan înclinat? Am tras o lovitură peste pârâiaș, de s-a dus mingea la dreapta, apoi am tras cu crosa ușoară de cinci, cu boltă, de-am adus-o la patru metri și apoi am vârât-o în nenorocita aia de gaură. Tu mai ai crosele alea? Ar trebui să facem o partidă.

Își lasă o mână paternă pe spinarea băiatului.

— Le-am vândut unui tip de la Kent.

Nelson grăbește pasul să scape de atingerea lui taică-său.

— Cred că-i cel mai tâmpit joc inventat vreodată.

— Să ne povestești despre zborul cu deltaplanul, îl roagă maică-sa.

— E marfă. Foarte liniștit. Te poartă vântul și nu simți nimic. Unii mai întâi se droghează, dar e periculos, ajungi să crezi că poți să zbori pe bune.

Drăguța de Melanie a așezat farfuriile și a pus pizzele din cutii pe niște tăvi. Janice o întreabă:

— Melanie, tu faci deltaplanorism?

— Ah, nu, răspunde fata. Aș muri de frică.

Chicotitul ei nu-i curmă privirea fixă, strălucitoare, de culoarea caramelului.

— Pru făcea deltaplanorism cu Nelson. Eu una n-am îndrăznit.

— Cine-i Pru? se interesează Harry.

— N-o cunoști, îi răspunde Nelson.

— Știu asta. Știu că n-o cunosc. Dacă aș cunoaște-o, n-ar mai trebui să te-ntreb.

— Cred că suntem cu toții întorși pe dos și indispuși, intervine Janice, ridicând o felie de pepperoni și punând-o pe o farfurie.

Nelson presupune că farfuria este pentru el.

— Spune-i lui tati să nu se mai ia de mine, se plânge el, așezându-se la masă de parcă tocmai ar fi căzut de pe o motocicletă și l-ar durea tot trupul.

*

În pat, Harry o întreabă pe Janice:

— Ce-l frământă pe puști, ai idee?

— Habar n-am.

— Ceva îl roade.

— Da.

În timp ce despică firu-n patru, se aude televizorul bunicii Springer, o freacă de zor cu Moise, după tenta biblică a vocilor, strigăte și vuiete cu muzică în crescendo între ele. Coana mare adoarme cu televizorul deschis și câteodată acesta pârâie toată noaptea dacă Janice nu se duce în vârful picioarelor să-l închidă. Melanie s-a dus la culcare în camera cu manechinul. Nelson a urcat la etaj să se uite la *Familia Jefferson* cu bunică-sa și, până să urce și ai lui, s-a dus la culcare în fosta lui cameră, fără să le mai ureze noapte bună. Morocănos cât cuprinde. Rabbit se întreabă dacă tânăra pereche de la țară o să vină mâine la salon. Chipul palid, rotund al fetei și ecranul televizorului la care nu se mai uită nimeni în camera bunicii Springer se amestecă în mintea lui în timp ce muzica exaltată răsună tot mai tare. Janice îl întreabă:

— Cum ți s-a părut fata?

— Fetița Melanie. Ciudată. Oare toți cei din generația lor se poartă de parcă le-ar fi picat un bolovan în cap și li s-a părut cea mai plăcută experiență din lume?

— Cred că încearcă să se dea bine cu noi. Probabil că-i greu să intri în casa iubitului tău și să-ți și găsești locul. N-aș fi rezistat nici măcar zece minute acasă la maică-ta.

Ea habar n-are ce săgeți veninoase arunca mami la adresa ei.

— Mami a fost ca mine, explică Harry. Nu-i plăcea înghesuiala.

Câte o persoană nouă la fiecare capăt al casei și stafia bătrânului Springer așezată comod pe fotoliul rabatabil Barcalounger.

— Nu se poartă ca niște îndrăgostiți, remarcă el. Sau așa or fi oamenii din ziua de azi? Jos labele!

— Cred că nu vor să ne șocheze. Știu că trebuie să se ferească de mama.

— Sunt de-ai noștri!

Janice îi cântărește spusele. Se-aud scârțâitul patului și pașii greoi ce se târâie de cealaltă parte a peretelui, iar țipetele exaltate de la televizor sunt reduse la tăcere cu un clic. Burt Lancaster tocmai își

făcea încălzirea. Dinții ăia or fi chiar ai lui? Toate starurile de cinema și-au pus coroană. Chiar și Harry avea o grămadă de probleme cu molarii, iar acum sunt bine mersi, în siguranță, nu îl dor, îmbrăcați în jachetele din aliaj de aur, care l-au costat patru sute cincizeci de dolari bucata.

— Încă-i trează, zice Janice. N-o să adoarmă. Fierbe în suc propriu.

În felul ei de-a pronunța „s"-urile, seamănă din ce în ce mai mult cu maică-sa. Ne ascundem ereditatea un timp, apoi ea tot iese la suprafață, din spiralele înguste de ADN.

Într-o adiere de vânt ca dinaintea unei ploi neașteptate, umbrele frunzelor de fag freamătă și hâțână interstițiile neregulate ale luminii ce răzbate din stradă în locul unde tavanul se întâlnește cu peretele îndepărtat. Afară trec trei mașini una după alta, și dinlăuntrul lui Harry iese la suprafață și se întrepătrunde cu tihna nebuloasă a patului percepția lumii active de-afară, aflată într-o mișcare tăcută în timp ce el stă întins aici în siguranță. El stă în patul lui, iar molarii lui, în coroanele lor.

— E o bătrânică de treabă, spune el, se descurcă-n orice-mprejurare.

— Așteaptă și stă la pândă, spune Janice pe un ton funest, care dovedește că-i mai trează decât el. Când îmi vine și mie rândul?

— Rândul?

Patul se rotește ușurel, Stavros îl așteaptă lângă vitrina mare tivită de lumina prăfoasă a dimineții. *Tu ai vrut-o.*

— După halul în care arătam și eu, și cearșaful azi-dimineață, aseară ai terminat.

Vântul se stârnește din nou. La naiba! Decapotabila a rămas afară, cu capota coborâtă.

— Iubito, a fost o zi lungă.

Simte că i se termină benzina.

— Îmi pare rău.

— Te iert, zice Janice. Simte nevoia să adauge: Mi-aș putea închipui că nu te mai excit ca pe vremuri.

— Nu-i adevărat, de fapt, chiar azi, la club, mă gândeam cât de sexy ești în comparație cu multe din fufele alea, cu bătrâna Thelma în fustița ei și cu prietena aia îngrozitoare a lui Buddy.

— Și cu Cindy?

— Nu-i stilul meu. Prea-i dolofană.

— Mincinosule!

Te-ai prins. E mort de oboseală și, totuși, ceva nu-l lasă să atingă suprafața întunecată a somnului, iar în acea stare de semitrezie, chiar înainte să se cufunde sau chiar după ce s-a cufundat în somn, i se pare că aude niște pași ușori, mai tinerești, alunecând afară, pe hol, pornind grăbiți undeva.

Melanie se ține de cuvânt, își ia o slujbă de chelneriță la un restaurant nou din centru, chiar pe Weiser Street, de fapt, un vechi restaurant cu un nume nou, The Crêpe House. Înainte de asta se numise Café Barcelona, cu dale vopsite și paella, grătare de fier și gazpacho[1]; din când în când, Harry lua prânzul acolo, dar seara se adunau tot felul de elemente dubioase, hipioți și familii spaniole din partea de sud a orașului în locul funcționarilor din West Brewer și de pe înălțimile de pe Locust Boulevard, de care ai nevoie ca să meargă bine un restaurant din orașul ăsta. Brewerul n-a fost niciodată încântat de contactul cu latinii, cel puțin nu de la Carmen Miranda[2] și de la toate filmele alea Walt Disney *Saludos Amigos*[3] încoace. Rabbit își amintește că pe Warren Avenue era odată un Club Castanet, dar singurele chestii spaniole fuseseră numele și volanele portocalii de pe uniformele chelneriților. Înainte ca Barcelona să devină Crêpe House, aici fusese ani în șir Johnny Frye's Chophouse, unde se servea mâncare sănătoasă și din belșug, zi și noapte, pentru marii mâncăi germani de modă veche, care între timp au devenit hrana viermilor din morminte și au luat cu ei tone de cotlete de porc și varză călită, și un fluviu de bere Sunflower. Cu numele lui cel mai recent, Johnny Frye's este un succes. Noua rasă subțire de funcționari din centru iese la amiază din bănci, din birourile federale și din magazinele pustii și își croiește drum printre copacii pe care edilii i-au trântit în Weiser Square, se așază la măsuțele rămase de la Café Barcelona și se înfige la mult lăudatele clătite umplute cu tot felul de tocături. Chiar și

---

1 Supă de legume (roșii, castraveți, ardei, ceapă, usturoi), servită rece.

2 Maria do Carmo Miranda da Cunha, cunoscută sub numele de Carmen Miranda (1909-1955), cântăreață braziliană de muzică samba născută în Portugalia.

3 *Saludos Amigos*, film de desene animate produs de studioul Disney în anul 1942.

când te întorci acasă de la un film vizionat la vreunul din malluri, îi vezi acolo, înăuntru, la lumina lumânărilor, doi câte doi, aplecându-se unul către celălalt deasupra clătitelor, serioși la culme, puși pe fapte mari, tipii îmbrăcați lejer, la sacou, cu gulerele răsfrânte, iar fetele, în rochii strâmte, care se lipesc de trupul lor parcă atrase de electricitatea statică, și încă vreo zece-doișpe exact ca ei, care stau în hol și așteaptă să fie conduși la mese. Trebuie să aibă o legătură cu regimul, își închipuie Harry – oamenii din ziua de azi vor să simtă că mănâncă mai puțin, iar o *crêpe* sună mai curând ca o gustare, pe când dacă s-ar fi numit clătită ar fi speriat pe toată lumea în afară de copii și de câte o Katrinka[1] de două tone. Harry se minunează că există acest nou trib de clienți, puși pe fapte mari, cu bani. Lumea se tot apropie de sfârșit, dar noi și noi generații prea tembele s-o știe se ivesc de parcă distracția ar fi la început. The Crêpe House are un succes așa de mare, încât proprietarii ei au cumpărat și clădirea de cărămidă dărăpănată de alături și s-au extins și în magaziile de-acolo, lăsând intactă și funcțională doar vechea tutungerie, care are și-acum luminița de veghe alimentată cu gaz de lângă casa de marcat. Pentru a face față noului spațiu de desfacere, Crêpe House avea nevoie de mai multe chelnerițe. Melanie lucrează în unele zile în tura de prânz, de la zece la șase, iar în alte zile, de la cinci până aproape de ora unu dimineața. Într-o zi, Harry l-a invitat pe Charlie la prânz, s-o vadă pe-această nouă femeie din viața familiei Angstrom, dar nu prea i-a ieșit pasiența: apariția tatălui lui Nelson în postură de client, cu un bărbat necunoscut, a făcut-o pe Melanie să se îmbujoreze de jenă în timp ce-i servea în aglomerația de la prânz.

— N-arată deloc rău, a remarcat Charlie cu acea penibilă ocazie, uitându-se lung după tânără, care se îndepărta grăbită, cu mersul împleticit de emoție.

Crêpe House își îmbracă chelnerițele într-un soi de mini colonial, purpuriu, cu o fundă mare la spate, care se leagănă în timpul mersului.

— Serios? s-a minunat Harry. Mie nu mi se pare. Dacă stau să mă gândesc bine, chiar mă deranjează... faptul că nu mă excită. Puștiul e acasă de vreo două săptămâni, iar eu ar trebui să mă urc pe pereți.

---

1 Personaj din caricaturile lui Fontaine Fox publicate sub titlul *Toonerville Folks* între 1908 și 1955.

— Ești un pic cam bătrâior pentru urcatul pe pereți, nu-i așa, șefu'? Oricum, există unele femei care nu se potrivesc cu unii bărbați. De-aia sunt puse pe liber atâtea modele.

— După cum spuneai, e bine dotată. Balcoane zdravene, dacă stai să te uiți cu atenție.

— M-am uitat.

— Chestia ciudată e că nu pare să-l excite nici pe Nelson, din câte-mi dau seama. Sunt prieteni la cataramă, nu zic; când e și ea acasă, petrec ore întregi împreună în camera lui ascultând vechile lui discuri și vorbind Dumnezeu știe despre ce; câteodată, când ies de-acolo, el arată de parcă ar fi plâns, dar, din câte ne dăm seama Jan și cu mine, ea doarme în camera din față, unde am găzduit-o în prima noapte de ochii lui coana mare Springer, fără să ne gândim că figura asta o să țină la infinit. De fapt, deja a și cucerit-o pe Bessie, o ajută în gospodărie mai mult decât Janice; așa că, în momentul de față, oriunde ar dormi, cred că madam ar închide ochii.

— Nu se poate să *nu* și-o tragă, a insistat Stavros, punându-și mâinile pe masă în felul lui caracteristic, vag amenințător, cu palmele lipite și degetele mari ridicate în sus.

— Așa crezi tu, fu Rabbit de acord, dar copiii din ziua de azi sunt tare ciudați. Primesc tot timpul niște scrisori din Colorado, în plicuri lungi, albe, iar ei petrec o grămadă de timp răspunzând la ele. Ștampila poștei e din Colorado, dar adresa tipărită pe plic este de la biroul unui decan de la Universitatea Kent. Poate-a fost exmatriculat.

Charlie însă aproape că nici nu-l asculta.

— Poate ar trebui să-i bag o sârmă, dacă Nelson nu-i trage clopotele.

— Ei, hai, Charlie, n-am zis că nu i le trage, doar că nu se simte nici o mișcare în casă. Nu cred că și-o pun pe bancheta din spate a Mustangului, are tapițeria din vinil, iar puștanii din ziua de azi sunt prea răsfățați pentru așa ceva.

Sorbi din Margarita și-și șterse sarea de pe buze. Barmanul e același de pe vremea Barcelonei, pesemne că are o pivniță plină de tequila.

— Să ți-o spun pe-a dreaptă, nu mi-l imaginez pe Nelson cordind pe cineva, e un smiorcăit cum nu s-a mai văzut.

— Are constituția lui bunicu-său. Iar Fred era sexy, nu te mai amăgi. Tot timpul punea mâna pe fetele de la contabilitate, de-asta au plecat așa de multe. De unde ziceai că-i fata?

— Din California. Taică-său cred că-i un vagabond, locuiește în Oregon după ce a fost avocat. Părinții ei s-au despărțit de mult.

— Deci e departe de casă. Poate are nevoie de-un prieten ceva mai matur.

— Păi, eu unul sunt la doi pași de ea, pe același palier.

— Tu faci parte din familie, bătrâne. Nu se pune. În plus, n-o apreciezi la justa valoare și, fără-ndoială, și-a dat seama de treaba asta. Femeile își dau seama.

— Charlie, după vârstă, ai putea să-i fii tată.

— Ooof. Tipelor ăstora cu trăsături mediteraneene le place să vadă puțin păr cărunt pe piept. Bătrânul *mastoras*.

— Cum rămâne cu ticăitoarea ta de tot spanacul?

Charlie zâmbi și își cufundă lingura în supa rece de spanac servită de Melanie.

— E un mod la fel de bun de-a o mierli ca oricare altul.

— Charlie, ești nebun, îi spuse Rabbit cu admirație.

Admiră încă o dată, în lunga lor prietenie, ceea ce i se pare c-ar fi puterea superioară de înțelegere a elementelor fundamentale ale vieții de către Charlie, elemente pe care Harry nu reușește să le ordoneze în mintea lui.

— Nebunia este cea care ne ține în viață, spuse Charlie și sorbi cu ochii închiși în spatele lentilelor fumurii, să savureze supa mai bine. Prea multă nucșoară. Poate lui Janice i-ar face plăcere să vin în vizită, a trecut ceva timp. Așa o să-mi dau seama cum stau lucrurile.

— Uite ce e, nu pot să te invit la mine s-o seduci pe iubita fiului meu.

— Ai zis că nu-i iubita lui.

— Am spus că nu se comportă de parc-ar fi iubiți, dar, la urma urmei, ce știu eu?

— Ai nasul destul de fin. Am încredere în tine, bătrâne. Schimbă oarecum subiectul: Cum se face că Nelson se tot arată pe la salon?

— Habar n-am. Cu Melanie mai tot timpul la serviciu, nu prea are mare lucru de făcut, doar să stea pe-acasă cu Bessie ori să meargă la club cu Janice și să înoate până i se fac ochii roz de la clor. S-a interesat oleacă prin târg după o slujbă, dar fără spor. Nu cred că s-a agitat prea tare.

— Poate îi găsim un locșor la salon.

— Nu vreau asta. Prea stă în puf și prea-i totul roz în jurul lui.

— Se întoarce la facultate?

— Nu știu, mi-e și groază să-l întreb.

Stavros își așază lingura cu grijă pe masă.

— Ți-e groază să-l întrebi, repetă el. Și tu ești cel care plătește facturile. Dacă taică-meu ar fi spus vreodată cuiva că-i e groază să facă ceva cu mine, cred că ne-ar fi căzut tavanul în cap.

— Poate n-am folosit cuvântul cel mai bun.

— Ai folosit cuvântul groază.

Își înălță privirea mijită cu ceea ce, prin lentilele lui groase, păru să fie un acces de durere, să o privească mai atent pe Melanie în timp ce, într-un freamăt de volane coloniale, purpurii, pune dinaintea lui Harry o *Crêpe con Zucchini* și dinaintea lui Charlie o *Crêpe aux Champignons et Oignons*. Mirosul aburilor de legume a rămas ca un nor de parfum degajat din volănașele fustiței înainte ca ea să-și ia zborul.

— Drăguță, comentă Charlie, referindu-se la altceva, nu la mâncare. Foarte drăguță.

Rabbit tot nu reușea să vadă ce-o fi așa grozav la ea.

Se gândea cum ar arăta trupul ei fără volane și singurul sentiment pe care i-l inspira era o anume teamă, de parcă îi era dat să vadă o armă scoasă din teacă, sau de parcă s-ar fi uitat la o mașină inflexibilă, cu care trupul lui flasc n-ar trebui să intre în contact.

Într-o seară se simte însă obligat să-i bată un apropo lui Janice:

— Nu l-am mai invitat de mult pe Charlie pe la noi.

Ea se uită la el întrebătoare.

— Ții morțiș? Nu-l vezi destul la salon?

— Mda, eu da, dar tu nu-l vezi acolo.

— S-au dus vremurile când mă vedeam cu Charlie.

— Uite care-i treaba, tipul locuiește cu maică-sa, care pe zi ce trece-i tot mai cicălitoare, a rămas neînsurat, tot timpul îmi vorbește despre nepoatele și nepoții lui, dar pe ăia cred că-i doare-n cur de el...

— Bine, nu trebuie să-i faci atâta reclamă. Îmi face *plăcere* să-l văd pe Charlie. Totuși, mi se pare ciudat că încurajezi vizita asta.

— De ce nu? Din cauza poveștii ăleia vechi? Nu-i port pică. A făcut din tine o persoană mai bună.

— Mersi, replică Janice sec.

Apăsat de un sentiment de vinovăție, încearcă să socotească de câte nopți n-a mai adus-o la orgasm. În nopțile astea de iulie ți se face sete, desfaci încă o bere în timp ce Phillies se dau de ceasul morții, iar apoi în pat te cuprinde o oboseală groaznică, o letargie plăcută,

care te face să înțelegi cum de e posibil ca bărbații să moară de bunăvoie, bucuroși, eliberându-se pe veci de iadul obligației de-a satisface o femeie. Cum Janice n-a mai fost futută de oarece timp, gesticulează tot mai rapid, iar gândul la vizita lui Charlie îi sporește agitația.

— În ce seară? întreabă ea.

— Nu contează. Ce program are Melanie săptămâna asta?

— Are vreo importanță?

— Ar putea s-o întâlnească mai ca lumea. L-am dus la prânz la restaurantul cu clătite și, deși a încercat să fie drăguță, era tot pe fugă și n-a prea ținut figura.

— Și ce „figură" vrei să zici că ar fi ținut la o adică?

— Nu mă mai chinui și tu, e-o umezeală dată naibii în atmosferă. Mă gândeam s-o rugăm pe bunica să cumpărăm pe din două o instalație nouă de aer condiționat, am citit că marca Friedrich e cea mai bună. „Figura" la care mă refer e, pur și simplu, interacțiunea obișnuită dintre semeni. Îmi tot punea întrebări jenante despre Nelson.

— Ca de pildă? Ce-i așa de stânjenitor la Nelson?

— Ca de pildă dacă are de gând să se întoarcă la colegiu sau nu, și de ce tot dă târcoale salonului.

— De ce n-ar da? A fost al lui bunicu-său, iar lui Nelson i-au plăcut dintotdeauna mașinile.

— Cel puțin îi place să le bubuie în stânga și-n dreapta. Ai observat că Mustangul scoate un zgomot ciudat?

— N-am observat, răspunde Janice precaută, turnându-și încă o dușcă de Campari.

În încercarea de-a mai reduce consumul de alcool, de-a încetini instalarea grăsunitei cronice, a declarat că pentru ea băutura verii ar fi Campari cu sifon, dar uită tot timpul să toarne și sifonul. Adaugă:

— S-a obișnuit cu drumurile alea netede din Ohio.

La Universitatea Kent, Nelson cumpărase de la un absolvent un Thunderbird vechi, iar când s-a hotărât să plece în Colorado l-a vândut pe jumătate din banii cu care-l cumpărase. Amintirea asta îi sporește lui Rabbit senzația sufocantă că-i tras în piept.

— Și acolo au limita de viteză de o sută de kilometri pe oră, i-o întoarce el. Biata noastră țărișoară încearcă să economisească niște benzină înainte ca arabii să transforme dolarii noștri în firfirici, iar copilașul ăla al tău merge cu o sută la oră în viteza a doua.

Janice știe că încearcă s-o scoată din pepeni și-i întoarce spatele cu acea iuțeală electrică a unui film dat cu repezitorul, apoi se îndreaptă către telefonul din sufragerie.

— Îl invit săptămâna viitoare, spune ea, dacă asta o să te facă mai puțin prost.

Charlie întotdeauna aduce flori, ambalate într-un cornet de hârtie verde prins cu capse, pe care i le înmânează bunicii Springer. După toți acești ani de pupat în cur familia Springer, știe cum s-o ia pe văduvă. Bessie le primește fără să schițeze un zâmbet prea larg; numele ei de fată a fost Koerner și nu a aprobat niciodată din toată inima faptul că Fred a angajat un grecotei, apoi presimțirea ei funestă s-a adeverit când Charlie a avut cu Janice o aventură cu consecințe absolut dezastruoase, pe vremea aselenizării. Ei bine, în ziua de azi nimeni nu se mai duce prea des pe Lună.

Odată dezambalate, florile se dovedesc a fi niște trandafiri de culoarea șargului. Janice le pune gângurind într-o vază. S-a îmbrăcat pentru ocazia asta cu o rochie de vară cu un imprimeu de margarete plăcut ochiului, care-i pune în valoare umerii bronzați. Din cauza căldurii, își poartă părul lung prins în coc, să le reamintească tuturor gâtul ei subțire și să-și etaleze lanțul de aur din solzișori de pește suprapuși, pe care i l-a oferit Harry în urmă cu trei ani, la a douăzecea aniversare a căsătoriei lor. La data aceea a dat pe el nouă sute de dolari și acum trebuie să valoreze o mie cinci sute, căci aurul a luat-o razna în criza actuală. Se apleacă spre Charlie să-l sărute pe gură, nu pe obraz, reamintindu-le astfel fără vreun efort deosebit celor care îi privesc că odată aceste două trupuri s-au întrepătruns.

— Charlie, ești prea slab, remarcă Janice. Nu știi să mănânci cum trebuie?

— Bag în mine ca într-un spital, Jan, dar nu se mai lipește nimic de mine. Tu, în schimb, arăți minunat.

— Melanie ne-a impus tuturor un stil de viață sănătos. Nu-i așa, mamă? Mâncăm grâu încolțit și lăstari de lucernă și nu mai știu ce. Plus iaurt.

— Mă simt mai bine, Dumnezeu mi-e martor, se pronunță Bessie. Nu știu, totuși, dacă e vorba despre dietă, sau faptul că avem mai multă veselie în casă.

Buricele pătrate ale degetelor lui Charlie încă se reazemă pe brațul bronzat al lui Janice. Rabbit vede acest lucru cu aceiași ochi cu care

ar privi orice fenomen al naturii – un scarabeu japonez pe-o frunză sau două crengi de copac ce se freacă una de alta în bătaia vântului. Apoi își amintește, coborând la nivelul molecular, cum e dragostea: uriașă, cu pielea lipită de piele, ca niște planete ce se ciocnesc.

— Mâncăm cu toții prea mult zahăr și sare, spune Melanie, cu vocea ei veselă, ce răsună din sfere înalte, părând detașată de ceea ce se-ntâmplă dedesubt, ca o binecuvântare solicitată de nimeni.

Mâna lui Charlie se desprinde ca arsă de pe pielea lui Janice; e numai ochi și urechi, ca un războinic; în semiobscuritatea acestei camere din față, prin care trebuie să treacă toți musafirii, profilul îi strălucește, cu fruntea îngustă și cu bărbia proeminentă, iar mușchii din jurul scobiturii din bărbie îi freamătă. Pare mai tânăr decât la salon, asta poate din cauză că aici lumina-i slabă.

— Melanie, spune Harry, ți-l amintești pe Charlie de la prânzul de zilele trecute, nu-i așa?

— Bine-nțeles. A comandat o porție cu ciuperci și capere.

— Ceapă, o corectează Charlie, cu mâna încă întinsă, pregătită s-o apuce pe-a ei.

— Charlie e mâna mea dreaptă la salonul auto, sau, dacă-l întrebi pe el, eu sunt mâna lui dreaptă. Vinde mașini pentru Springer Motors de când...

Nu-i vine în minte nici o glumă.

— De când se numeau șarete fără cai, completează Charlie și apucă mâna fetei.

În timp ce se uită la ei, Harry se minunează de cât de îngustă e mâna ei tânără. Cu timpul, ne lăbărțăm peste tot. Picioarele bătrânelelor arată ca niște pâinișoare cu vinișoare care dospesc. Oricum, judecând după privirea ei dusă, s-ar zice că Melanie a căzut pe spate. Charlie o ia la vrăjeală:

— Ce mai faci, Melanie? Cum îți plac locurile astea?

— Sunt drăguțe, zâmbește ea. Aproape pitorești.

— Harry îmi spune că ești o păpușică de pe Coasta de Vest.

Fata își înalță privirea, așa că i se vede albeața de sub irisuri în timp ce-și scrutează originile îndepărtate.

— Ah, da, m-am născut în Marin County. Maică-mea locuiește acum într-o localitate numită Carmel. Asta-i mai la sud.

— Am auzit de ea, spune Charlie. Aveți niscai staruri rock pe-acolo.

— Nu tocmai... zic eu... ar fi Joan Baez, dar ea cântă mai curând muzică așa-zis tradițională. Locuim în ceea ce pe vremuri era casa noastră de vacanță.

— Cum de s-a ajuns la așa ceva?

Luată prin surprindere, îi povestește:

— Taică-meu lucra în San Francisco ca avocat al unei mari companii. Apoi, el și mama s-au despărțit și a trebuit să vindem casa de pe Pacific Avenue. Acum e-n Oregon, învață meseria de pădurar.

— S-ar zice că-i o poveste tristă, intervine Harry.

— Tăticu' nu crede asta, îi spune Melanie. Locuiește cu o fată adorabilă, care-i pe jumătate indiancă Yakima.

— S-a întors în sânul naturii, comentează Charlie.

— E singura cale de urmat, spune Rabbit. Luați niște soia.

Glumește, căci, de fapt, le întinde un castronel cu alune caju prăjite, marca Planter's, pe care le-a cumpărat acu' un sfert de ceas, pe-o inspirație de moment, de la băcănia de lângă magazinul de băuturi alcoolice. A dat o fugă cu Mustangul care hârâie ciudat să cumpere câte ceva pentru invitatul din seara asta. Prețul de pe borcan, 2,89 dolari, mai mare cu 30 de cenți decât data trecută când s-a uitat la prețuri, aproape l-a pus pe fugă și a preferat să ia alune prăjite, însă până și acestea costau mai mult de un dolar, mai exact 1,09 dolari, alune pe care în copilărie le puteai cumpăra cu sacul, în coajă, la un sfert de dolar. Așa că și-a pus întrebarea: Atunci, de ce dracu' mai ești bogat?! Așa că a luat, totuși, alunele caju.

Se simte jignit când Charlie își coboară privirea și ridică o palmă cu un gest mofturos, fără să ia una.

— N-au sare, îl îndeamnă Harry, sunt pline de proteine.

— Nu mă ating de chestii nesănătoase, îi explică Charlie. Doctorul mi-a interzis categoric.

— Nesănătoase!? dă Harry să-l contrazică.

Charlie însă continuă să-și facă lipeala cu Melanie.

— În fiecare iarnă mă duc o lună în Florida. La Sarasota, pe malul dinspre golf.

— Ce-are asta de-a face cu California? îl întreabă Janice amestecându-se în discuție.

— E-același gen de paradis, răspunde Charlie, întorcându-i doar un umăr, astfel încât să i se adreseze în continuare tot lui Melanie. E plăcerea vieții mele. Să simți cum îți intră nisipul în pantofi, să porți zi de zi aceiași pantaloni jerpeliți, care-ți vin până la genunchi. Asta se-ntâmplă pe litoralul Golfului Mexic. Urăsc partea de litoral de la Miami. Nu m-aș duce la Miami decât în burta unui aligator. Și

au destui pe-acolo: se năpustesc din canale chiar pe peluza ta și te trezești că-ți mănâncă animalul de companie. Chestiile astea se-ntâmplă mai tot timpul.

— N-am fost niciodată în Florida, spune Melanie, părând până și ea mai strălucitoare ca de obicei.

— Ar trebui să te duci, o sfătuiește Charlie. Acolo o să dai peste oamenii adevărați.

— Vrei să spui că noi *nu* suntem oameni adevărați? îl întreabă Rabbit provocator, sărind în ajutorul lui Janice.

Pesemne că treaba asta o doare. Ia un caju între molari și îl sparge delicat, prelungindu-și clipa de extaz. Prima frântură, cu limba, saliva și dinții. Adoră alunele. Hrană curată, nu cum e carnea. În Grădina Edenului se mâncau alune și fructe. Prăjite, alunele caju pișcă un pic. Le preferă sărate, pline de sodiu, dar a luat din astea din considerație pentru Melanie; îl spală pe creier în legătură cu chimicalele. Totuși, ceva substanțe chimice trebuie să fi pătruns și în prăjeala asta, nimic din ce mănânci pe lumea asta nu-i inofensiv. Pesemne că Janice urăște chestia asta.

— Și nu sunt numai bătrâni, îi spune Charlie lui Melanie. Întâlnești o grămadă de tineri în costumul lui Adam și-al Evei. E superb.

— Janice, spune doamna Springer, pronunțând *Ceaniss*, ar trebui să ieșim pe verandă și ar trebui să ne oferi ceva de băut. Lui Charlie îi spune: Melanie a pregătit un punci grozav, cu fructe.

— Cât de mult gin poate să absoarbă? întreabă Charlie.

Harry îl adoră pe tipul ăsta, chiar dacă se dă la Melanie de față cu Janice. Pe verandă, după ce s-au așezat pe scaunele din aluminiu, fiecare cu băutura lui, și Janice e în bucătărie ocupându-se de cină, Harry îl întreabă, dându-i șansa să iasă la rampă:

— Ce părere ți-a făcut discursul lui Carter despre economia de energie?

Charlie înclină capul spre fata cu obrajii trandafirii și răspunde:

— Mi s-a părut jalnic. Omul a avut dreptate. Trec printr-o criză de încredere... față de persoana lui.

Nu râde nimeni, cu excepția lui Harry. Charlie pasează mingea mai departe.

— Dumneavoastră ce părere v-a făcut, doamnă Springer?

Coana mare, invitată pe scenă, își îndreaptă poalele și se uită în jos de parcă ar căuta niște firimituri.

— Mi se pare un creștin cu bune intenții, deși Fred întotdeauna spunea că democrații nu-s decât o unealtă a sindicaliștilor. Una peste

alta, totuși, vreun om de afaceri de la ei ar putea să aibă o idee mai bună despre ce se poate face cu inflația asta.

— Chiar *este* om de afaceri, Bessie, îi spune Harry. Cultivă alune. Cu depozitul lui de acolo câștigă mai mult decât noi.

— Mie mi s-a părut trist, zice Melanie pe neașteptate, aplecându-se în față, așa că bluza ei țigănească largă îi dezvăluie decolteul, o adâncitură de aer între sânii fără sutien, felul cum a spus că, pentru prima oară, oamenii cred că lucrurile se vor înrăutăți în loc să se îmbunătățească.

— E trist pentru o fată tânără ca tine, zice Charlie. Pentru vulpoii bătrâni ca noi, lucrurile se vor înrăutăți oricum.

— Chiar crezi asta? îl întreabă Harry, sincer uimit.

I se pare că viața lui abia acum începe, simte, în sfârșit, pământul sub picioare, acum, că are o marjă de resurse, iar spaima înăbușită, care înainte îl chinuia tot timpul, i s-a mai domolit. Se mulțumește cu mai puțin. Libertatea, despre care întotdeauna credea că-i mișcarea exterioară, se dovedește a fi nimic altceva decât prizărirea lăuntrică.

— Chiar cred, cu siguranță, spune Charlie, dar ce crede oare fata asta frumoasă? Că reprezentația s-a încheiat? Cum *poate* crede una ca asta?

— Cred că..., începe Melanie. Ah, nu știu... Bessie, ajută-mă.

Harry habar n-avea că-i spune lui coana mare pe numele mic. Lui i-au trebuit ani de zile de locuit sub același acoperiș ca să ajungă să-i poată spune așa, iar asta nu s-a întâmplat decât după ce, într-o zi, din greșeală, a dat buzna peste ea în baia ei, căci pe-a lor o ocupase Janice.

— Spune ce gândești, o sfătuiește bătrâna pe tânără. Așa face toată lumea.

Globii luminoși ai ochilor lui Melanie le scrutează pe rând chipurile și, în final, privirea i se înalță în sus, ca în tablourile cu sfinți.

— Cred că putem învăța să ne lipsim de lucrurile care sunt pe cale de dispariție. N-am nevoie de cuțite electrice sau mai știu eu ce. Mai mult mă întristează costrășul[1] și balenele decât minereurile de fier și petrolul.

Zăbovește asupra acestui ultim cuvânt, silabisindu-l, și se uită lung la Harry, de parcă el ar fi cel în mod special interesat de petrol. El își

---

1 În original *snail darter*, o specie de pește răpitor, de apă dulce, din statul Tennessee, care se hrănește cu melci de apă. A fost declarată specie pe cale de dispariție în anul 1975.

dă seama că ceea ce nu-i place la ea este faptul că încearcă tot timpul să-l hipnotizeze.

— Vreau să zic, continuă ea, că, atâta timp cât există organisme care se dezvoltă, încă avem o lume cu posibilități nelimitate.

Tonul melodios din spatele cuvintelor ei continuă să plutească în spațiul crepuscular al verandei. Zici că vine din altă lume. De pe Lună.

— Un răzor mare cu buruieni, zice Harry. Unde mama naibii e Nelson?

Îl enervează, își zice el, faptul că fata e din afara acestei lumi, ceea ce face ca lumea lui să-i pară strâmtă. Se simte mai sexy până și în raport cu baba asta grăsană, Bessie. Cel puțin, glasul ei are accentul acestui district, are în el o mare parte din viața lui. Atunci când a intrat din greșeală peste ea în baie n-a văzut mare lucru; ea a scos un țipăt, șezând cu fundul pe toaletă, cu fusta în jurul genunchilor, iar el doar i-a auzit țipătul și n-a văzut mai nimic, doar o fâșie de bucă albă ca tejgheaua de marmură a măcelarului.

Bessie îi răspunde tristă:

— Cred că are ceva treabă în oraș. Janice trebuie să știe despre ce-i vorba.

Janice se ivește în pragul verandei, elegantă în rochia ei cu margarete și un șorț portocaliu.

— A plecat pe la ora șase cu Billy Fosnacht. Ar fi trebuit să se întoarcă până acum.

— Cu ce mașină au plecat?

— Au trebuit să ia Corona. Tu erai la magazinul de băuturi cu Mustangul.

— Aha, minunat. Apropo, ce caută Billy Fosnacht pe-aici? De ce nu s-a înrolat în armată?

Are chef să joace teatru pentru Charlie și Melanie, să facă pe autoritarul.

Autoritate are și Janice în felul cum ține în mână o lingură de lemn. Se adresează tuturor celor de față:

— Am auzit că se descurcă foarte bine. E în anul întâi la stomatologie pe undeva prin New England. Vrea să devină... cum le zice...?

— Oftalmolog, o ajută Rabbit.

— Endodontist[1].

— Dumnezeule! e tot ce poate Harry să zică.

---

1 Endodonția este o subramură a stomatologiei specializată în conservarea danturii.

În urmă cu zece ani, în noaptea în care i-a ars casa, Billy a făcut-o pe maică-sa nemernică. De atunci l-a văzut des pe Billy, în toți anii în care Nelson a fost elev la liceul din Mt. Judge, dar n-a uitat niciodată de palma pe care i-a tras-o Peggy acestui puștan de doar treisprezece ani, de urmele degetelor ei, întipărite în roz pe obrazul delicat al copilului. Apoi, în timp ce frișca lui Harry încă nu se răcise înlăuntrul ei, Billy a făcut-o curvă. Mai târziu în aceeași noapte, Nelson a jurat că-l omoară pe taică-său. *Dobitocu' dracului, ai lăsat-o să moară. Te omor. Te omor.* Harry luase poziția de luptă să se apere. Nenorocirile vieții. L-au purtat departe de chipurile din verandă. În tăcerea asta se aude bocănitul îndepărtat al unei vecine care-și face de lucru cu ciocanul.

— Ce mai fac Ollie și Peggy? întreabă el, cu vocea răgușită chiar și după ce și-a dres-o.

Părinții lui Billy au dispărut din peisaj când afacerea Toyota l-a propulsat mai sus în ierarhia socială.

— Cam tot aia, răspunde Janice. Ollie e tot la magazinul de muzică. Cică Peggy s-ar fi apucat să susțină niște cauze.

Se întoarce la amestecatul ei.

— Ar trebui să iei un avion spre Florida când te saturi de locul ăsta, îi spune Charlie lui Melanie.

— Care-i treaba cu Florida? îl întreabă Harry în gura mare. Ea zice că vine din California, iar tu o tot bați la cap cu Florida. Nu văd legătura.

Charlie ia o gură de punci roz, amestecat cu gin, și arată ca un bătrânel jalnic, cu pielea parcă și mai strâns prinsă pe oasele craniului.

— Putem face o legătură.

Melanie strigă către bucătărie:

— Janice, pot să te ajut cu ceva?

— Nu, mulțumesc, drăguțo. Totu-i aproape gata. Îi e cuiva foame? Mai vrea cineva un rând de băutură?

— De ce nu? se oferă Harry, simțind că sare peste gard; adunătura de față n-o să fie veselă, așa că va trebui să se înveselească pe dinăuntru. Tu ce zici, Charlie?

— În nici un caz, bătrâne. Unul e limita mea. Doctorii spun că la boala mea mi-e interzis până și un pahar. O întreabă pe Melanie: Tu cum stai cu Kool-Aid-ul[1]?

---

1 Băutură răcoritoare obținută din amestecul unui praf aromat cu apă și zahăr.

— Nu-i spune Kool-Aid, e nepoliticos, intervine Harry, prefăcându-se că-l ceartă. Îi admir pe toți cei din generația asta care nu-și poluează trupul cu pastile și pileală. De când s-a întors Nelson, baxurile de cutii de bere intră și ies din frigider de zici că-s cărbunii de pe rostogolul unei mine.

Are senzația c-a mai spus chestia asta nu demult.

— Vi le umplu eu, se oferă Melanie cu glasul ei cântat, luând paharul lui Charlie și pe-al lui Harry.

Observă că ea nu-i spune nicicum. Tatăl lui Nelson. Băbălăul. Boșorogul.

— Pe-al meu fă-l mai slab, îi spune. Ca pe-un gin tonic.

Bunica Springer s-a cufundat în gândurile ei. Deodată îi spune lui Stavros:

— Nelson mă tot întreabă cum merge treaba la salon, câți vânzători aveți, ce salariu au, și așa mai departe.

Charlie își schimbă centrul de greutate stând pe scaun.

— Criza asta de benzină va afecta vânzările de mașini. Oamenii nu vor cumpăra vaci pe care nu le vor putea hrăni, chiar dacă deocamdată Toyota s-a descurcat destul de bine.

— Bessie, intervine Harry, n-avem cum să-i facem loc lui Nelson la vânzări fără să le facem rău lui Jake și Rudy. Sunt oameni însurați, care încearcă să-și hrănească țâncii din comisioanele de vânzări. Dacă vrei, aș putea discuta cu Manny, să vedem dacă are nevoie de-o mână de ajutor la spălătorie.

— Nu vrea să lucreze la spălătorie, strigă Janice prompt din bucătărie.

— Așa e, confirmă bunica Springer, mi-a spus că i-ar plăcea să vadă ce-ar putea face la vânzări. Știi că l-a admirat dintotdeauna pe Fred, am putea spune că l-a idolatrizat...

— Ei, *haide*, protestează Harry, i se rupea în paișpe de ambii bunici de când era prin clasa a zecea. De cum a descoperit fetele și rock-ul, toți cei săriți de douăzeci de ani i s-au părut niște fraieri. Nu voia decât să se care naibii din Brewer, așa că i-am spus: Bine, poftim biletul, dă-i bătaie. Așa că ce tot dă târcoale și șușotește cu maică-sa și bunică-sa?

Melanie le aduce băuturile celor doi bărbați. Dreaptă ca o chelneriță, ține câte un șervețel triunghiular în jurul fundului înrourat al fiecărui pahar. Rabbit soarbe din băutura lui și i se pare că-i prea tare, când el i-a cerut una slabă. Ce-i asta, vreo declarație de dragoste?

Bunica Springer își lasă câte o mână pe fiecare coapsă, cu coatele în afară, iar coatele îi sunt numai cute, ca boticul cățelușilor din rasa shar pei.

— Ei, Harry...

— Știu ce vrei să zici. Jumătate din companie e-a dumitale. Bravo, Bessie, mă bucur. Dacă eram eu în locul lui Fred, ție ți-o lăsam pe toată.

Se întoarce rapid spre Melanie și-i spune:

— La criza asta de benzină, ar trebui să se repună în funcțiune tramvaiele. Ești prea tânără ca să-ți mai aduci aminte. Mergeau pe șine, dar erau alimentate prin firele electrice de deasupra. Foarte curate. Când eram copil circulau peste tot.

— A, le știu. La San Francisco mai sunt și azi tramvaie.

— Harry, voiam să zic că...

— Dar nu *tu* o conduci, continuă el către soacră-sa, și nici n-ai s-o conduci. Iar atâta timp cât o conduc eu, Nelson, dacă vrea să lucreze acolo, poate foarte bine să-i spele mașinile lui Manny. N-am nevoie de el în salon, la vânzare. N-are deloc aptitudini. Nu-i în stare nici măcar să stea drept și să zâmbească.

— Credeam că alea-s funiculare, îi spune Charlie lui Melanie.

— Ei, sunt și funiculare, însă doar pe câteva dealuri. Toată lumea spune că-s extrem de periculoase, cablurile pot să cedeze, dar turiștii se așteaptă să vadă așa ceva.

— Harry. Cina e gata, îl anunță Janice pe un ton aspru. Nu-l mai așteptăm pe Nelson. E trecut de opt.

— Îmi cer scuze dacă par prea dur, li se adresează el când se ridică cu toții să meargă la masă. Da' uite, și-acum, puștiu-i nepoliticos și nu vine la timp la cină.

— Propriul tău fiu, spune Janice.

— Melanie, tu ce zici? Ce planuri are? Nu se-ntoarce să-și termine facultatea?

Zâmbetul ei persistă, dar îi pare cojit, parcă pictat pe chip.

— Poate lui Nelson i se pare, spune ea alegându-și vorbele cu grijă, c-a petrecut destul timp la facultate.

— Dar unde-i diploma aia? Își aude glasul în cap ca un șuier, prins în capcană. Unde-i diploma? repetă Harry, văzând că nu primește nici un răspuns.

Janice a aprins lumânări pe masa din sufragerie, deși lumina de iulie este încă atât de puternică, încât par palide. Și-a dorit să creeze

o ambianță plăcută pentru Charlie. Draga de Jan. În timp ce se îndreaptă spre masă păşind în urma ei, privirea lui Harry poposeşte pe ceea ce doar rareori îi este dat să vadă, ceafa palidă, dezgolită. În vânzoleala creată când se aşază la masă, atinge în treacăt braţul lui Melanie, şi el dezgolit, şi aruncă o privire scurtă spre rotunjimile pârguite, ce se iţesc de sub bluza ţigănească lejeră. Ferme. Mormăie către ea:

— Scuză-mă, n-am vrut să te pun în încurcătură. Doar că nu-mi dau seama ce pune Nelson la cale.

— A, nu m-aţi pus, îi răspunde ea gângurind.

Buclele i se revarsă pe umeri în unde; obrajii îi ard. În timp ce bunica Springer se târâie spre locul ei din capul mesei, fata se uită cu coada ochiului la Harry, cu un licăr care lui i se pare şiret, şi adaugă:

— Ştiţi, cred că un factor ar fi şi faptul că pe Nelson îl preocupă tot mai mult siguranţa.

El n-o prea înţelege. Sună de parcă puştiul ar avea de gând să intre în Serviciile Secrete.

Se aud scaunele trase sub fund. Rămân în aşteptare în timp ce o vagă amintire tribală a graţiei divine se înalţă la ceruri. Apoi Janice îşi cufundă lingura în supa de roşii de culoarea Coronei lui Harry. Pe unde-o fi acum? Afară în noapte, cu puştiul la volan, scârţâind din toate încheieturile. Rareori iau masa în camera asta – chiar şi acum, când sunt cinci, mănâncă la masa din bucătărie –, iar Harry observă mai nou, sprijinite de bufetul în care este ţinută argintăria familiei, fotografiile color cu Janice în ultimul an de liceu, cu părul până la umeri, pieptănat şi întors înăuntru, ca al unui paj, cu Nelson când era mic, cu ursuleţul lui preferat (care avea doar un ochi), aşezat teatral lângă o fereastră însorită din chiar această casă, apoi din nou cu Nelson, în ultimul an de liceu, cu părul aproape la fel de lung ca al lui Janice, dar mai puţin pieptănat şi cu aspect unsuros, zâmbind asimetric în faţa aparatului, pe jumătate sfidător. Într-o ramă aurită mai lată decât cea cu pozele fiicei şi ale nepotului, Fred Springer, cu ochii înceţoşaţi şi lipsiţi de riduri, graţie magiei din camera obscură a studioului, se uită fix, dintr-un profil studiat, pe trei sferturi, la ceea ce or vedea morţii.

Charlie îi întreabă pe meseni:

— Aţi văzut că Nixon a dat o mare petrecere la San Clemente, la aniversarea aselenizării? Tipul ăsta ar trebui ţinut pentru totdeauna pe-aproape, ca o pildă vie a urii neîmblânzite.

— A făcut și niște lucruri bune, protestează bunica Springer pe un ton oarecum ofensat, înțepat și sec.

Harry îl recunoaște imediat după toți acești ani.

Încearcă s-o ajute, să-și ceară scuze dacă a fost prea dur cu ea în legătură cu cine conduce compania.

— A inițiat relațiile diplomatice cu China, spune el.

— Și cu ce dureri de cap ne-am ales de pe urma asta, i-o întoarce Stavros. Cel puțin, în toți anii în care au avut boală pe noi nu ne-au costat un sfanț. Nici petrecerea asta dată de el n-a fost ieftină. A fost acolo toată lumea – și Red Skelton[1], și Buzz Aldrin[2].

— Știți, cred că i-a frânt inima lui Fred, se pronunță bunica Springer. Afacerea Watergate. A urmărit scandalul până la sfârșit, când de-abia își mai putea sălta capul de pe pernă și-mi spunea: „Bessie, n-a existat nicicând un președinte care să nu fi făcut mai rău ca el. Lumea îi poartă pică fiindcă nu-i un tip monden. Dacă ar fi fost implicat Roosevelt sau unul din băieții Kennedy, spunea el, n-ai fi auzit nici măcar un *huo* la adresa cazului Watergate". Și chiar credea ce spune.

Harry aruncă o privire spre fotografia cu ramă aurită și i se pare că-l vede dând din cap a aprobare.

— Eu te cred, spune el. Bătrânul Springer niciodată nu mi-a dat sfaturi proaste.

Bessie îl privește pe furiș, să vadă dacă nu-i cumva sarcastic. El însă își păstrează expresia nealterată ca o fotografie.

— Apropo de familia Kennedy, deschide Charlie subiectul – chiar că vorbește prea mult din cauza unui singur Kool-Aid –, ziarele e clar că iar se ocupă serios de incidentul Chappaquiddick[3]. Ajungi să te-ntrebi ce se mai poate spune despre un tip aflat într-un loc uitat de Dumnezeu, care, în loc să ajungă acolo, cade cu mașina de pe un pod?

---

1 Comic american (1913-1997), cunoscut mai ales pentru emisiunile de radio și TV din perioada 1937-1971.

2 Edwin Eugene Aldrin (n. 1930), pilotul modulului lunar folosit de misiunea spațială Apollo 11 în timpul primei aselenizări, în anul 1969.

3 Aluzie la moartea lui Mary Jo Kopechne, al cărei cadavru a fost găsit în iulie 1969 într-un automobil al senatorului Edward Kennedy, răsturnat într-un canal de pe insula Chappaquiddick, din largul coastelor statului Massachusetts. Scandalul provocat de acest incident l-a împiedicat pe senatorul Kennedy să candideze la alegerile prezidențiale din 1972.

Și Bessie se poate să fi luat prea mult sherry la bord, pentru că de-abia își mai stăpânește lacrimile.

— Fred, spune ea, nu s-ar mulțumi niciodată cu o chestie prea simplă. „Uită-te la rezultat", mi-a spus el nu o dată. Uită-te la rezultat și apoi fă calea întoarsă.

Ochii ei negri ca murele îi provoacă enigmatic.

— Care a fost rezultatul? pare să-i întrebe acum cu propriul ei glas. Rezultatul a fost că o biată fată din ținuturile miniere a fost omorâtă.

— Ah, mama, intervine Janice. Tati avea un dinte împotriva democraților. L-am iubit enorm, dar nu puteai să-i scoți chestia asta din cap.

— Nu știu ce să zic, Jan, o contrazice Charlie. Cele mai rele lucruri pe care le-am auzit rostite de tatăl tău despre Roosevelt au fost că ne-a momit să intrăm într-un război și că a murit de gât cu amanta. Se pare c-a avut dreptate în ambele cazuri.

Acestea fiind zise, se uită la lumina lumânării, ca un trișor care a scos un as din mânecă.

— Și când te gândești ce povești ni se servesc acum despre cum se distra Jack Kennedy la Casa Albă cu gagicuțele mafioților și cu fetele adunate direct de pe stradă, lucruri pe care Fred Springer nici măcar în visele lui cele mai negre nu și le-ar fi imaginat.

Alt as. Lui Harry i se pare că seamănă, într-un fel, cu Fred Springer: aceleași tâmple înfundate, același păr bine pieptănat. Chiar și aceleași smocuri de sprânceană care ies în afară ca niște tunuri de jucărie.

— N-am înțeles niciodată ce-a fost atât de rău cu treaba aia de la Chappaquiddick. Doar *a încercat* s-o scoată afară.

Confruntat cu apa, flăcările, bolboroselile fără sens: un om e neajutorat în astfel de situații.

— Ce-a fost rău în toată treaba asta, îi explică Bessie, e faptul c-a băgat-o înăuntru.

— Tu ce crezi despre toată povestea asta, Melanie? o întreabă Harry, să-l calce pe nervi pe Charlie. Tu cu ce partid ții?

— Ah, partidele astea! exclamă ea în transă. Cred că amândouă sunt rele.

Re-le: un cuvânt suspendat în aer.

— Dar, în ceea ce privește Chappaquiddick, o prietenă de-a mea își petrece fiecare vară pe insulă și se miră cum de nu cad mai mulți de pe podul ăla, că n-are parapete, nimic. Supa asta e formidabilă, o laudă ea pe Janice.

— Supa aia de spanac de acum două zile a fost excepțională, îi spune Charlie lui Melanie. Poate avea un pic prea multă nucșoară.

Janice fumează o țigară și își încordează auzul, doar o să se audă o portieră trântită.

— Harry, mă ajuți să strâng masa? Poate vrei să tai carnea în bucătărie.

În bucătărie aerul e înăbușitor din cauza mirosului puternic, respingător, de miel prăjit. Lui Harry nu-i place să i se reamintească că mâncăm creaturi vii, cu ochi și inimi; îi plac alunele sărate, hamburgerii, mâncarea chinezească, plăcinta cu carne.

— Știi că nu știu să tai carnea de miel, îi spune. Nimeni nu știe. Ai gătit așa ceva doar pentru că îți închipui că asta mănâncă grecii, să te dai mare în fața fostului tău iubițel.

Ea îi dă setul de cuțite cu mânere de os crestate.

— Ai făcut treaba asta de sute de ori. Taie feliile paralele, perpendicular pe os.

— Ușor de zis. De ce n-o faci tu, dacă-i așa de ușor? Futu-i!

Își zice că-i mai greu să înjunghii pe cineva decât pare prin filme, când tai din carnea nefăcută bine, întâmpini o rezistență strașnică, dai peste zgârciuri, porțiuni tari. Dacă ar fi să se-ajungă până acolo, mai curând i-ar da cu un pietroi în cap, sau cu oul acela de sticlă verde, pe care bunica-l păstrează de bibelou în camera de zi.

— Ascultă, șuieră Janice.

Din stradă s-a auzit o portieră trântită. Se-aud pași tropăind pe verandă, pe veranda lor, iar năbădăioasa ușă de la intrare se deschide brusc cu un zbang. Un cor de glasuri din jurul mesei îl întâmpină pe Nelson. Dar el înaintează, își caută părinții și-i găsește în bucătărie.

— Nelson, exclamă Janice, începeam să ne facem griji.

Băiatul gâfâie, dar nu de oboseală, ci are un gâfâit superficial, de om speriat. Pare scund, dar musculos în tricoul lui cu imprimeu de culoarea strugurilor: zici că-i un spărgător îmbrăcat să se cațere pe-o vitrină, dar a fost găbjit aici, la lumina puternică a bucătăriei. Ocolește privirea lui Harry.

— Tati. S-a întâmplat un mic accident.

— Mașina. Știam eu c-așa o să se-ntâmple.

— Mda. Toyota s-a ales cu o zgârietură.

— Corona mea! Cum adică cu o zgârietură?

— N-a fost rănit nimeni, hai să nu exagerăm.

— A fost implicată vreo altă mașină?

— Nu, așa că nu te neliniști, n-o să ne dea nimeni în *judecată*, îl asigură pe un ton sfidător.

— Nu face pe deșteptul cu *mine*.

— Bine, bine, ce naiba!

— Ai adus-o acasă?

Băiatul dă din cap a încuviințare.

Harry îi dă cuțitul înapoi lui Janice și iese din bucătărie să se adreseze mesenilor care stau la lumina lumânărilor – bunica în capul mesei, Melanie, cu ochii strălucitori, alături de ea, Charlie de cealaltă parte a lui Melanie, pe butonii lui dreptunghiulari se reflectă un pic dintr-o flacără.

— Păstrați-vă calmul, n-a fost decât un mic accident, așa zice Nelson. Charlie, vrei să tai tu carnea în locul meu? Trebuie să ies s-arunc o privire.

Vrea să pună mâna pe băiat, fie să-l împingă, fie să-l liniștească, nu știe nici el; simpla atingere l-ar lămuri ce are de făcut, dar Nelson se ține departe de degetele lui taică-său, ferindu-se din calea lui în noaptea de vară. Pe stradă s-au aprins felinarele, iar culoarea roșie, de tomată a Coronei pare malefică în iluminarea de sodiu otrăvitoare – are o nuanță de negru găunoasă, cu lustrul metalic secat. Grăbit, Nelson a parcat-o ilegal, cu partea șoferului la bordură. Harry spune:

— Partea asta arată bine.

— E partea *cealaltă*, tati. Vezi tu, explică Nelson, mă întorceam cu Billy de la Allenville, unde locuiește prietena lui, pe un drum lăturalnic, cotit, și, pentru că știam că întârzii la cină, poate am mers puțin mai repede, nu știu, oricum, nu poți să mergi prea repede pe drumurile astea de țară, sunt prea întortocheate. Și marmota asta, sau ce-o fi fost, îmi taie calea și, încercând s-o evit, ies de pe drum puțin, iar partea din spate patinează și intră într-un stâlp de telefon. S-a întâmplat atât de repede, de nici nu mi-a venit să cred.

Rabbit a înconjurat mașina și, la lumina sumbră, studiază avaria. Zgârietura începuse de la mijlocul portierei din spate și s-a adâncit peste ușița capacului de la rezervorul de benzină; stâlpul a smuls semnalizatorul din spate și lumina de poziție laterală, plasticul translucid s-a sfâșiat și a căzut ca un ambalaj de Crăciun, lăsând să se vadă centimetri buni de sârme colorate. Spoilerul de plastic, atât de negru, mat și frumos finisat, încât lui Harry îi dădea o senzație aproape voluptuoasă ori de câte ori atingea cu el borna de beton de la parcarea din fața salonului, marcată cu numele ANGSTROM, era acum smuls din lăcaș.

Zgârietura se prelungea până în capota portbagajului, care n-avea să se mai închidă niciodată ca lumea.

Nelson turuie ca o moară stricată:

— Billy cunoaște un tip care lucrează într-un atelier auto de pe lângă podul spre West Brewer și zice c-ar trebui să mergi la un service simandicos, să-ți facă estimarea pagubei, iar pe urmă, când primești cecul de la compania de asigurări, să-i dai lui mașina, că ți-o repară pe mai puțini bani. În felul ăsta, se alege toată lumea cu un câștig.

— Câștig, repetă Harry ca lovit cu leuca-n cap.

Cuiele sau niturile din stâlp au lăsat zgârieturi paralele, longitudinale, pe toată lungimea zonei de impact. Fâșiile de crom și cauciuc au fost smulse și atârnă jalnic, iar în spatele aripii de pe partea asta – cu o protuberanță discretă, ce aduce cu o sprânceană, unul dintre numeroasele detalii drăguțe pe care le apreciază la japonezi – un segment din fâșia laterală a dispărut cu totul, lăsând în urma lui un șir de găurele. Până și capacul butucului este înfundat și zgâriat. Se simte ca și cum el însuși ar fi fost rănit. Simte că, la lumina malefică, asistă la o crimă la care a fost și el complice.

— Ei haide, tati, îi spune Nelson. Să nu facem din țânțar armăsar. Compania de asigurări o să plătească reparațiile, nu tu. Și, oricum, poți să primești una nouă pe mai nimic, n-o să-ți ofere o reducere extraordinară?

— Extraordinară, îl îngână Rabbit. Abia ai ieșit cu ea și mi-ai și bușit-o. Corona mea.

— N-am *vrut*, a fost un *accident*, futu-i! Ce vrei să fac? Să mă piș cu sânge? Să cad în genunchi și să plâng?

— Nu te deranja.

— Tati, e doar un *lucru*; arăți de parcă ți-ai fi pierdut cel mai bun prieten.

În aer se stârnește o adiere, prea sus să-i poată atinge pe ei, face să freamăte vârfurile copacilor, iar lumina străzii tremură pe metalul sluțit. Harry oftează.

— Ei bine, și cu marmota ce s-a întâmplat?

II

După ce trece primul weekend de violențe și zvonuri, vara se dovedește a nu fi chiar așa de rea; niciodată nu se mai formează cozi așa de lungi la benzină. Stavros zice că, deocamdată, companiile petroliere și-au impus prețul pe care l-au vrut, iar guvernul le-a spus să stea în banca lor, căci, altminteri, se vor confrunta cu un impozit pe profituri excesive. Melanie zice că lumea se va întoarce la bicicletă, după modelul Chinei Roșii; din salariul de chelneriță, și-a cumpărat o bicicletă Fuji cu douăsprezece viteze, iar în zilele senine pedalează pe panta muntelui și la vale, cu buclele ei castanii în vânt, prin Cityview Park, până în Brewer. Spre sfârșitul lui iulie vine o săptămână cu temperaturi-record; ziarele sunt pline de statistici meteo și fotografii șterse, ale începutului de secol, când din cauza canicule șinele de tramvai s-au dilatat și s-au îndoit în Weiser Square. O astfel de dogoare apasă și dinlăuntrul nostru hainele cu care suntem îmbrăcați; vrem să evadăm, să ne găsim un alt eu la marginea mării sau la munte. Harry și Janice nu vor merge mai devreme de august în Pocono, unde familia Springer are o cabană pe care în iulie o închiriază altora. Peste tot în Brewer, din aparatele de aer condiționat picură apa în curțile interioare și pe alei.

Într-o astfel de după-amiază toridă, cum încă mai e de lucru la caroseria Coronei, Harry împrumută de la salon un Caprice second-hand și pornește spre sud-vest, spre Galilee. Înaintează pe drumuri șerpuitoare, lăsând în urmă case din piatră de râu, lanuri de porumb, o fabrică de ciment, un panou care te îndrumă spre o peșteră naturală (nu s-a dus moda peșterilor naturale cu ceva timp în urmă?), un alt panou ce înfățișează silueta uriașă a unui bărbat amish bărbos, și pe care scrie: „Smörgåsbord autentic olandez". Galilee e ceea ce se numește un orășel-șnur, cu un șir deluros de case, cu un magazin alimentar într-un capăt și-o agenție de închiriat tractoare în celălalt. Iar în mijloc

se înalță un han vechi din lemn, cu o verandă lată pe toată lungimea etajului al doilea și cu un restaurant renovat la primul etaj, cu vitrina plină de abțibilduri cu cărțile de credit acceptate, lipite să atragă atenția turiștilor din autobuzele care vin de la Baltimore, în majoritate negri, Dumnezeu știe ce-or spera să găsească aici, prin pustiurile astea. Un grup de tineri de prin partea locului taie frunză la câini în față la Rexall; pe vremuri nu vedeai așa ceva la țară, lumea era prea ocupată cu muncile. Harry vede și un jgheab vechi, din piatră, un șir de pripoane vopsite în negru, o bancă nouă, plină de sclipici, un scuar cu un monument a cărui semnificație îi scapă și un micuț oficiu poștal din cărămidă, cu o firmă argintie, strălucitoare, pe care scrie GALILEE, pe o stradă perpendiculară pe strada mare și care, ceva mai încolo, se termină în marginea unui câmp. Funcționara de la poștă îi spune unde-i ferma Nunemacher, pe R. D. 2. Folosește punctele de reper oferite de ea – o tarabă de legume, un iaz înconjurat de sălcii, un siloz dublu aproape de drum – și bâjbâie printre delușoarele și depresiunile de pământ roșu acoperite de-a valma de buruieni ce licăresc în soare, o vegetație nemiloasă, ce nu permite nici măcar terasamentelor crăpate, erodate, să rămână sterpe, năpădindu-le cu smocuri și covorașe de măzăriche-neagră și lujere de caprifoi, și umple aerul dogoritor, lipsit de cea mai mică adiere, cu o pâclă de vapori. Geamurile Caprice-ului sunt larg deschise, iar semnalul postului de radio din Brewer, specializat în muzică disco, se pierde, apoi își revine printre valurile de paraziți, pe măsură ce-l obstrucționează pământul și cablurile electrice. NUNEMACHER e un nume șters pe-o căsuță poștală de tinichea ca vai de ea. Casa și hambarul sunt hăt departe de drum, pe-o uliță colburoasă, cu pietre maro îngropate în praf roz.

Rabbit simte că inima i-o ia razna. Merge cu o viteză constantă, uitându-se la cutiile poștale din vecini; Ruth nu i-a dat însă, atunci când s-au întâlnit întâmplător în centrul Brewerului, cu vreo zece ani în urmă, nici un indiciu privitor la noul ei nume, iar acum o lună fata a refuzat să și-l scrie pe-al ei în registrul lui de la salon. Pe lângă faptul că Nunemacher ar fi vecinul fiică-sii, dacă chiar e fiică-sa, trebuie să se bizuie doar pe spusele lui Ruth, cum că soțul ei n-ar fi doar fermier, ci și proprietarul unui parc de autobuze de școală. Era mai în vârstă decât ea și de-acum ar trebui să fie mort, își închipuie Harry. Autobuzele trebuie să fi dispărut. Cutiile poștale de pe această porțiune de drum au numele BLANKENBILLER, MUTH și BYER. Nu-i ușor să potrivești numele cu locuințele care i se arată o clipă

în văgăunile lor, printre copaci, la capătul ulițelor de iarbă și pământ. Își dă seama că bate la ochi conducându-și fără grabă Caprice-ul roșu-aprins, deși nu se arată nici țipenie de om, din acest peisaj vast, care să-i urmărească mișcările. Casele cu pereții groși își țin locuitorii înăuntru în după-amiaza asta cețoasă, toropitoare, e prea cald să poată munci. Harry pornește cu mașina pe-o uliță la întâmplare, apoi se dă în marșarier în spațiul bătătorit, cu făgașe, dintre clădiri, în timp ce niște porci pe lângă cocina cărora tocmai a trecut încep să se vânzolească și să grohăie, iar o femeie grasă, cu șorț, iese pe una din ușile casei. E mai scundă decât Ruth și mai tânără decât ar fi ea acum, cu părul negru prins sever sub o bonetă de menonită. Îi face cu mâna și își continuă drumul. E o Blankenbiller, constată el scrutând cutia poștală când cotește pe drumul de țară.

Celelalte două case sunt mai aproape de drum și se gândește că pe jos s-ar putea apropia și mai mult. Parchează pe o fâșie lată de refugiu, pe pământul bătătorit, brăzdat de desenul în V al pneurilor de tractor. Când coboară din mașină, îl întâmpină de la distanță duhoarea puternică, dulceagă degajată de cocina familiei Blankenbiller, iar ceea ce îi păruse până atunci liniște devine un zumzăit constant, sec, de insecte, un substrat al peisajului. Bălăriile înflorite în toiul verii, margaretele, rușinea-fetei, cicoarea cresc din belșug pe marginea drumului și-i lovesc cracii pantalonilor când sare pe terasament. În costumul lui bej, de vară, purtat la serviciu, se furișează în spatele gardului viu de cenușari și cireși sălbatici năpădit de iederă, ale cărei frunze lucioase sunt mari ca felicitările de Sf. Valentin și ale cărei tulpini s-au cățărat până-n vârful copacilor strangulați. Bolovanii de gresie colțuroși dintr-un vechi zid surpat se înșiră dincoace de gardul viu, abia se mai ține piatră pe piatră. Într-o breșă prin care au trecut vehicule cu roți se oprește să examineze grupul de clădiri din vale – șura și casa de locuit, cotețul găinilor, cu pereții lui de azbest, pătulul de porumb cu pereții de ardezie, ambele nefolosite, plus o clădire ceva mai nouă, din blocuri prefabricate, cu un acoperiș din fibră de sticlă ondulată. Arată ca un fel de garaj. Pe acoperiș sunt montate un paratrăsnet din cupru, care s-a coclit în timp, și o antenă de televizor foarte înaltă, în formă de H, proiectată să prindă semnalele care bat până aici. Harry nu vrea decât să treacă în revistă aceste acareturi, să facă o legătură între ele și ferma Nunemacher de peste drum de următoarea pantă cu bălării, însă un zornăit discret venit de undeva dinspre clădiri, undele încrețite de la suprafața unui pârâiaș ce se varsă

într-un mic iaz unde cândva, probabil, erau rațe, și o harababură nevinovată de scaune și osii de tractor vechi, și o troacă de fier ruginită, de pe-un strat lăsat în paragină între stiva de lemne și pajiștea tunsă din curte îl ademenesc la vale ca un fel de muzică în timp ce în minte i se învălmășesc pretextele la care o să apeleze în caz că cineva o să se apropie și-o să-l ia la întrebări. Această fermă pașnică, neîngrijită, s-ar zice că-i ferma unei femei care are nevoie de ajutor. O presimțire irațională îl face să-și audă inima bătând la fel de tare ca zumzăitul insectelor din jur. Pe urmă, în spatele șurii, unde pădurea, mai ales prin cenușari și cedri, pare să năpădească ceea ce odinioară a fost pământ defrișat, zărește carcasa galbenă, înclinată a unui autobuz de școală. Roțile și geamurile i s-au dus, iar capota joasă a motorului a fost smulsă, lăsând să se vadă spațiul gol unde un motor a fost demontat piesă cu piesă; dar, ca un galion scufundat, stă mărturie că aici a existat un imperiu, un parc de autobuze al cărui proprietar a murit, lăsând în urmă o văduvă ce are de crescut o fiică ilegitimă. Țărâna de sub picioarele lui Rabbit pare să se miște, încă un cetățean îngroașă rândurile celor de pe tărâmul celălalt, al morților.

Harry s-a oprit în ceea ce cândva era o livadă, unde chiar merii și perii acum cocârjați își lansează spre cer lăstarii din trunchiurile lor hăcuite. Deși soarele dogorește, umezeala de la rădăcina ierbii din ogradă i-a făcut fleașcă pantofii din piele de căprioară. Dacă se încumetă să mai facă câțiva pași, o să iasă în câmp deschis și o să poată fi reperat de la ferestrele casei. Acum se aud glasuri în casă, deși au ecoul constant, vag al vocilor de la radio sau televizor. După alți câțiva pași va ajunge pe gazon, lângă o copăiță din ipsos pentru păsărele, cocoțată strâmb pe un stâlp albastru, canelat, apoi va fi obligat să înainteze curajos, cu pași mari, să pășească pe veranda joasă, din ciment, și să bată la ușă. Ușii de la intrare, încastrată adânc în cadrul ei de piatră, ar cam trebui să i se împrospăteze vopseaua verde. De la șindrila uzată de pe acoperiș până la transperantele prăpădite de la ferestre, casa degajă aerul obosit al sărăciei.

Ce-o să-i spună lui Ruth dacă o să-i deschidă când bate la ușă?

Bună. Poate nu-ți mai amintești de mine...

Dumnezeule. Ce n-aș da să fie așa cum zici.

Nu, stai puțin. Nu-nchide. Poate-ți pot fi de-ajutor.

Cum mama dracului să m-ajuți tu pe mine? Ieși afară! Jur pe Dumnezeu, Rabbit, că mi se face silă doar cât mă uit la tine.

Acum am bani.

N-am nevoie de ei. N-am nevoie de nimic ce pute-a tine. Când am avut nevoie de tine, ai fugit.

Bine, bine. Dar hai să ne uităm la situația de-acum. Fata asta a noastră...

Fată? E femeie-n toată regula. Nu că-i frumoasă? Sunt atât de mândră de ea.

Și eu. Ar fi trebuit să avem o droaie. Strașnice gene.

Nu fi atât de al naibii de simpatic. Sunt aici de douăzeci de ani, tu unde-ai fost?

E-adevărat. Ar fi putut să-ncerce s-o găsească, știa până și faptul că locuiește pe lângă Galilee. Dar n-a făcut-o. N-a vrut să dea ochii cu ea, cu felul ei de-a fi, complicată și acuzatoare. A vrut să păstreze amintirea ei de femeie proaspăt futută și satisfăcută, sprijinindu-se deasupra lui, albă și goală, într-un cot. Până să-l fure somnul, ea i-a adus un pahar cu apă. Nu știe dacă a iubit-o sau nu, dar cu ea a cunoscut dragostea, a trăit acea nebuloasă sporire a respectului de sine care ne face din nou prunci și care ne încarcă fiecare moment cu un scop simplu, voluptuos, la fel cum și aceste fire de iarbă din jurul genunchilor lui sunt încărcate cu propriile lor semințe delicate.

De jos din vale se aude o ușă trântită, dar nu pe una din laturile casei aflate în raza lui vizuală. Se aude un glas care strigă cu nota aia ascuțită pe care o folosim când ne adresăm animalelor de companie. Rabbit se retrage în spatele unui puiet de măr prea mic ca să-i poată fi ascunziș. Din dorința lui nestăvilită de-a vedea, de-a se apropia de acea ramură misterioasă a trecutului său care a înflorit fără el și prin care încă mai curg energia pierdută și înțelesul pierdut, își dă de gol trupul masiv, îl transformă într-o țintă. Se înghesuie atât de tare în bietul copăcel, încât îi atinge cu buzele scoarța în punctul unde i se bifurcă crengile, o scoarță netedă ca sticla, cu excepția locurilor în care ridicăturile mai închise, rugoase îi înconjoară la intervale regulate griul. Ce miracol: lucrurile cresc amintindu-și întotdeauna să fie ele însele. Buzele i se retrag din sărutul involuntar. Chestiile alea vii, roșii, microscopice – acarieni, păduchi, îi vede – vor pătrunde în el și se vor înmulți.

— Hei! strigă o voce.

E vocea unei femei, tinerească, speriată și diafană. Oare ar putea fi glasul lui Ruth așa de tânăr după atâta amar de vreme?

În loc să dea ochii cu persoana respectivă, o ia la fugă. Urcă la deal prin iarba deasă din livadă, ferindu-se de pomii bătrâni, sprintând

de parcă de partea cealaltă a gardului viu părăginit îl așteaptă un coș înscris cu o singură mână de sub panou, până pe cărarea roșiatică de tractoare și înapoi la Caprice, uitându-se să vadă dacă nu cumva și-a rupt costumul în timp ce fuge cu pași mărunți, simțindu-și din plin vârsta. Gâfâie, și-a zgâriat dosul palmei în zmeuriș sau măceș. Inima îi bate să-i sară din piept, nu alta, nici nu e-n stare să vâre cheia în contact. Când nimerește contactul, motorul merge în gol câteva rotații înainte să pornească, supraîncălzit de-atâta stat în soare. Vocea de femeie care a strigat atât de diafan „Hei!" se agață de timpanul lui în timp ce motorul se pornește să toarcă, iar el își încordează auzul să prindă strigătele urmăritorilor sau chiar o împușcătură. Fermierii ăștia au cu toții pistoale și nu stau mult pe gânduri când vine vorba să le folosească, pe vremea când lucra la *Vat* ca zețar nu trecea o săptămână fără vreo crimă rurală, iar toate erau amestecate cu sex, pileală și cazuri de incest.

Dar norii de praf de pe lângă Galilee rămân tăcuți deasupra huruitului scos de motorul mașinii sale. Se întreabă dacă silueta lui s-a văzut destul de clar ca să fie recunoscută de Ruth, care nu l-a mai văzut de când a pus pe el tot surplusul acesta de greutate, sau de fiică-sa, care l-a văzut o singură dată, acum o lună. Dacă o să-l reclame la poliție și-i menționează numele, treaba o să ajungă la urechile lui Janice, iar ea o să-i facă viața un iad dacă o să audă că-i dă târcoale acestei fete. N-ar da bine nici la Rotary. Trebuie să se întoarcă. De teamă să nu se rătăcească pe partea cealaltă, îndrăznește să întoarcă mașina și să o ia înapoi pe drumul de la venire, pe lângă cutiile poștale. Conchide că cutia poștală a fermei pe care a spionat-o jos în văiuga neîngrijită, cu iazul de rațe, este cea albastră, pe care scrie BYER. Vopsea proaspătă de culoarea cerului, aplicată în această vară, cu un abțibild în formă de floare, genul de ornament pe care l-ar folosi o tânără.

Byer. Ruth Byer. Rabbit își aduce aminte prenumele fiicei sale, pe care Jamie Nunemacher nu l-a rostit niciodată.

Într-o seară îl întreabă pe Nelson:

— Unde-i Melanie? Am crezut că săptămâna asta lucrează în schimbul de dimineață.

— Așa-i. A ieșit în oraș cu cineva.

— Serios? Vrei să zici că are o întâlnire?

Meciul lui Phillies a fost amânat din cauza ploii, iar în timp ce Janice și maică-sa stau la etaj și se uită la reluarea unui episod din

serialul *Familia Walton* el și puștiul se trezesc că-s doar ei doi în living, Harry frunzărește numărul din august al *Consumer Reports*, care tocmai a sosit (*Sunt vopselele de păr sănătoase?*, *Teste pe șosea: 6 furgonete*, *O alternativă la înmormântarea de 2 000 de dolari*), în timp ce băiatul se uită într-o carte pe care a furat-o din fostul birou al lui Fred Springer de la salon, care acum îi aparține lui Harry. Nu-și ridică privirea.

— I-ai putea spune și întâlnire. Mi-a spus doar că iese în oraș.

— Dar *cu* cineva.

— Desigur.

— Și tu ești de-acord cu asta? Ca ea să iasă cu cineva?

— Desigur. Tati, încerc să citesc.

Aceeași ploaie care a dus la amânarea meciului dintre Phillies și Pirates de pe stadionul Three Rivers a măturat tot statul Pennsylvania de la vest la est, iar acum le bate în ferestrele de-aici, din Joseph Street nr. 89, în ramurile joase ale fagului care este mândria grădinii lor, și, din când în când, răpăie pe acoperiș și se revarsă șuvoi de pe acoperișul verandei din față.

— Ia să văd ce citești, îl roagă Harry și întinde un braț lung de pe fotoliul rabatabil.

Enervat, Nelson îi aruncă volumul, un manual gros despre arta vânzării automobilelor, scris de-un amic al bătrânului Springer care avea o agenție în Paoli. Harry s-a uitat de vreo două-trei ori: predominau frazele bombastice legate de adaptarea la volumul crescând al cererii, care-i de așteptat în zona Philly.

— Aici, îi zice el lui Nelson, scrie mai multe decât ai nevoie să știi.

— Încerc să înțeleg partea cu finanțarea, răspunde Nelson.

— E foarte simplu. Mașinile noi sunt ale băncii, iar mașinile second-hand sunt ale dealerului. Banca dă banii lui Mid-Atlantic Toyota când mașina pleacă din Maryland; de asemenea, există și o garanție pe care fabricantul o păstrează pentru cazul în care dealerul nu-și îndeplinește obligațiile privitoare la achiziția de piese de schimb, dar pe care o înapoiază anual și care, sincer să fiu, are efectul de a reduce profitul aparent al dealerului, în caz că se trezește pe cap cu unul din clienții ăia deștepți nevoie mare, foarte interesați de cifre, care-și închipuie că pot să te facă la bani. Toyota insistă să vindem totul la prețul propus de ei, așa că nu prea avem loc de-ntors, iar asta, dacă vrei să știi ce cred eu, te scutește de-o grămadă de dureri de cap. Dacă nu le place prețul, n-au decât să se-ntoarcă peste-o lună

și să-l găsească majorat cu trei sute de parai, în funcție de cursul yenului. Totuși, mai e și-o altă belea cu finanțarea asta, când clientul se împrumută de unde-l trimitem noi – în general, de la Brewer Trust și, deși în revista asta de-aici a fost un articol nu mai departe de luna trecută despre cum ar trebui să cauți cea mai bună ofertă de împrumut în loc să te duci unde te trimite agenția, de fapt, e mai mare daraua decât ocaua să te iei în hără cu sistemul, doar ca să economisești, poate, zero cincizeci la sută din preț – banca păstrează un procent în contul nostru, zice-se ca să acopere pierderile de la vânzările la mâna a doua, însă, de fapt, asta aduce mai mult a mită. Înțelegi? Dar de ce te interesează?

— Doar mă întrebam...

— Ar fi trebuit să te-ntrebi pe vremea când trăia bunicu-tău Springer și puteai discuta cu el. Știa totul despre rahaturile astea. Când îi vindea o mașină unui client, fraieru' avea impresia că-l lasă pe bietul Fred în curu' gol, când, în realitate, negocierea avea fațete multiple, ca pânza de păianjen. Când a vrut ca Toyota să-i ofere lui franciza, a revendicat cinci mii cinci sute de metri pătrați de teren pentru un spațiu suplimentar, pentru service, un maidan plin de bălării, apoi a găsit un constructor care-i datora o favoare, să-i trântească o fundație și să-i ridice o construcție neizolată. Atelierul ăla încă-i imposibil de încălzit iarna, ar trebui să-l auzi pe Manny cum înjură.

— Se făceau mânăreli la vitezometru?

— De unde-ai învățat expresia asta?

— Din carte.

— Păi...

Nu-i rău deloc, îi trece lui Harry prin minte, să aibă o discuție pe bune cu puștiul, în timp ce ploaia cade răpăind. Nu știe de ce îi dă o stare de neliniște faptul că puștiul citește. De parcă ar complota împotriva lui. Se spune că cititul ar trebui încurajat, dar nu se spun și de ce anume.

— Știi că falsificarea kilometrajului e-o infracțiune. Dar poate pe vremuri, uneori, un mecanic, făcându-și de lucru la tabloul de bord, mai lăsa să-i scape șurubelnița în kilometraj. Cei care cumpără o mașină la mâna a doua știu că-și asumă, oricum, un risc. O mașină poate să meargă treizeci și cinci de mii de kilometri fără nici o problemă, sau poate să-i crape un cilindru chiar de-a doua zi. Cine poate să știe? Am văzut un grad de uzură incredibil la mașini care mergeau de ziceai că-s noi. Broscuțele alea VW, să vrei și n-ai cum să le distrugi.

Au caroseria mâncată de rugină în ultimul hal, de vezi șoseaua sub picioare de la volan, dar motorul merge ca uns.

Îi azvârle cărțoiul verde. Nelson se întinde stângaci să-l prindă. Harry îl întreabă:

— Cum te simți la gândul că iubita ta iese cu altcineva?

— Ți-am mai spus, tati, nu-i iubita mea. E prietena mea. Nu poți să ai o prietenă de sex opus?

— Poți încerca și treaba asta. Atunci, cum se face că s-a hotărât să se mute aici cu tine?

Răbdarea lui Nelson e pusă la grea încercare, dar Harry își spune că-i mai bine să-l piseze cu întrebări, la urma urmei, n-o să afle nimic dacă o să-și pună lacăt gurii.

— Avea mare nevoie să scape de atmosfera din Colorado și eu mă întorceam spre est și i-am spus că la bunica sunt o mulțime de camere libere. Sper că nu-i o povară pentru voi, nu?

— Aș, a vrăjit-o imediat pe bătrâna Bessie. Ce nu era în regulă cu atmosfera din Colorado, de-a trebuit s-o șteargă?

— Păi, știi cum e... S-a dat la ea un tip nasol și a vrut să-și facă un pic de ordine în viață.

Ploaia își reia răpăitul zdravăn în geamurile subțiri. Lui Rabbit i-a plăcut întotdeauna senzația pe care i-o dă faptul că-i înăuntru când afară plouă. Țiglele din pod, foile de sticlă nu mai groase decât cartonul fac ca el să rămână uscat. Lucruri care-l ating și, totuși, nu-l ating.

— *Știi* cine-i tipul cu care-a ieșit? îl întreabă Harry delicat.

— Da, tati, și știi și tu.

— Billy Fosnacht?

— Mai ai dreptul la o încercare. Gândește-te la cineva mai în vârstă. Și care-i grec.

— Dumnezeule! Glumești! Escrocul ăla bătrân?

Nelson îl privește cu o vioiciune și-un calm răutăcios. Nu râde, deși i s-a oferit prilejul. Îi explică:

— A sunat la Crêpe House și i-a lansat o invitație, iar ea și-a zis „De ce nu?". Pe-aici e plictiseală mare, trebuie să recunoști. Iau doar masa împreună. Nu i-a promis c-o să se culce cu el. Problema generației tale, tati, e că aveți vederi înguste.

— Charlie Stavros, zice Harry încercând să priceapă cum stau lucrurile.

Puștiul pare pus pe vorbă. Rabbit îndrăznește să continue:

— Ții minte că un timp a ieșit cu maică-ta.

— Îmi amintesc, dar toată lumea de-aici pare să fi uitat. Dați pe-afară de prietenie.

— Vremurile se schimbă. Nu crezi c-ar trebui să fim? Să fim prieteni?

Nelson râde mânzește, cuibărindu-se mai comod pe canapeaua veche.

— Mă doare-n șpiț. Nu-i viața mea.

— Dar a fost, zice Harry. Erai și tu acolo. Mi-a părut rău de tine, Nelson, dar n-am găsit nici o altă soluție. Biata fetiță, Jill...

— Tati...

— Skeeter a murit, știai? Ucis în Philadelphia, într-un schimb de focuri. Cineva mi-a trimis o tăietură din ziar.

— Mi-a scris mama despre asta. Nu mă miră. Era nebun.

— Și da, și, parcă, nu. Știi că zicea că-n zece ani o să moară. Chiar avea o anume...

— Tati. Hai s-o lăsăm mai moale cu discuția asta.

— Bine. Nici o problemă. Sigur.

Plouă. Atât de dulce, atât de solid. În grădină cele mai mici pojghițe de pământ, de sub salată și de sub frunzele de fasole înclinate, găurite de cărăbuși, se închid la culoare, murate, frunzele de deasupra lor sclipesc, picură în lumea vegetală ce împărtășește pretutindeni secretul ploii. Rabbit își ia ochii de pe chipul încăpățânat și posomorât al lui Nelson și se întoarce la revista lui. Cel mai bun tip de prăjitor de pâine cvadruplu, citește el, este cel cu control separat pentru fiecare pereche de fante în care se introduc feliile. Stavros și Melanie, ca să vezi! Charlie îi tot zicea că-i place stilul ei.

Vrând parcă să-și ceară scuze că i-a tăiat-o scurt lui taică-său când ploaia l-a făcut nostalgic, Nelson rupe tăcerea:

— Ce funcție are Charlie acolo?

— E șeful departamentului vânzări. Se ocupă de mașinile second-hand, iar eu, de cele noi. Mai mult sau mai puțin. În realitate, facem de toate amândoi. Împreună cu Jake și Rudy, firește.

Ține morțiș să-i amintească puștiului de Jake și Rudy. Ei nu sunt copii de oameni bogați, își câștigă dolarul cu sudoarea frunții.

— Și ești mulțumit de prestația lui Charlie?

— Categoric. Știe toate chichițele afacerii mai bine decât mine. Și cunoaște jumătate de district.

— Mda, dar mă gândesc la sănătatea lui. Câtă energie crezi că are?

Întrebarea asta are o anume tentă studențească. Nu l-a întrebat pe Nelson ce-ar fi trebuit în legătură cu facultatea, poate că ar trebui să se apropie de el. Cu atâtea femei în jur, lui Nelson nu-i e deloc greu să se ascundă.

— Energie? Trebuie să fie atent, să nu se agite prea tare, dar își face treaba. În ziua de azi, oamenilor *nu le place* să fie zoriți, s-au săturat, asta era valabil pe vremuri în comerțul cu mașini. Cred că oamenii au mai multă încredere într-un vânzător care-i un pic – cum să zic? – reținut. Nu mă deranjează stilul lui Charlie.

Se întreabă dacă o deranjează pe Melanie. Oare unde or fi, într-un restaurant? Își imaginează chipul ei, cu ochii strălucitori, aproape exoftalmici, ca într-o boală tiroidiană, și obrajii care arată întotdeauna rumeni, rozalii de efort chiar și dinainte să-și fi cumpărat Fuji-ul, fața ei tinerească etanșă și netedă când zâmbește și o ține tot într-un zâmbet vizavi de profilul clasic de vulpe bătrână al lui Charlie, în timp ce o ia la vrăjeală. Iar apoi, ceva mai târziu, va urma socoteala aia de sub centură, pula lui groasă maro-albăstrie cum o au mediteraneenii, și se mai întreabă dacă ea are acolo jos părul la fel de cârlionțat ca pe cap, s-or da huța-huța, nu-i vine să creadă c-o să se-ntâmple asta în timp ce ei, ceilalți, stau aici și ascultă răpăitul ploii.

— Mă întrebam dacă n-am putea face ceva cu decapotabilele, zice Nelson.

O anume modestie și jenă îi îngroașă vorbele, astfel încât par să-i curgă de pe buze una câte una, rostogolindu-se pe canapeaua gri, veche, pe care șade cu tunsoarea lui de rozătoare.

— Cu decapotabilele? Ce să facem?

— Știi, tati, nu mă face să-ți zic eu. Cumpără-le și vinde-le. La Detroit nu se mai fabrică, așa că alea vechi sunt din ce în ce mai valoroase. Pe Mustangul lui mami ai putea lua mai mult decât ai plătit.

— Dacă nu-l faci tu praf mai întâi.

Replica asta are efectul scontat.

— Căca-m-aș, exclamă băiatul, dintr-odată vulnerabil, aruncând priviri către fiecare colț al tavanului, căutând o portiță de salvare. Nu ți-am făcut praf nenorocita aia de Corona, ci doar i-am înfundat puțin caroseria.

— Încă e-n service. Aia da înfundătură.

— N-am făcut-o intenționat, Dumnezeule, tati, reacționezi de parcă ar fi o caleașcă divină sau așa ceva. Ai devenit așa de scorțos la bătrânețe...

— Zău? întreabă el sincer, zicându-și că ar putea ține cont de informația asta.

— Da. Nu te gândești decât la bani și la *lucruri*.

— Și asta nu-i bine, nu?

— Nu.

— Ai dreptate. Hai să-o lăsăm baltă cu mașina. Povestește-mi despre facultate.

— E câh! vine răspunsul prompt. E Plicti-City. Oamenii își închipuie că, pe chestia cu împușcăturile de-acum zece ani, e cine știe ce lăcaș radical, dar adevărul e că majoritatea copiilor sunt localnici din Ohio, care n-au altă idee cum să se distreze decât pilind bere până-și varsă mațele și caftindu-se cu cremă de ras în dormitoare. Majoritatea oricum vor intra în afacerile părinților, așa că nu le pasă.

Harry îi ignoră răspunsul și-l întreabă:

— Te-ai gândit vreodată să te duci la măgăoaia aia de fabrică Firestone? Tot citesc prin ziare că au continuat să fabrice anvelopele alea cu fibre de oțel de tip radial, model cinci sute, chiar și după ce-au explodat o grămadă[1].

— E tipic, confirmă băiatul. Toate produsele pe care le cumperi sunt așa. Toate produsele americane.

— Cândva eram cei mai buni, spune Harry, cu privirea pierdută, ațintită parcă asupra unui tărâm pe care el și cu Nelson s-ar putea înțelege de minune.

— Așa mi s-a spus.

Băiatul își coboară privirea spre carte.

— Nelson, apropo de serviciu. I-am spus maică-tii că-ți înființăm un loc de muncă de vară la salon, la spălătorie și întreținere. Ai învăța o grămadă doar uitându-te la Manny și la băieți.

— Tată, sunt prea mare să mai spăl mașini. Și poate că am nevoie de mai mult decât de-o slujbă de vară.

— Vrei să zici că renunți la facultate când nu mai ai decât un nenorocit de an până la absolvire?

Vocea îi devine răstită, iar băiatul pare alarmat. Se holbează la taică-său cu gura căscată, iar punctul întunecos, întredeschis, împreună

---

1 Aluzie la scandalul anvelopelor model 500 produse de Firestone, care a provocat în anii 1970 numeroase accidente rutiere, soldate cu moartea a treizeci și patru de persoane. Peste șapte milioane de anvelope au fost retrase de pe piață, iar firma a fost amendată cu o jumătate de milion de dolari.

cu orbitele ochilor formează trei găuri într-o față găunoasă. Ploaia răpăie pe acoperișul verandei în șuvoaie. Janice și cu maică-sa coboară de la *Familia Walton* cu ochii în lacrimi. Janice își șterge lacrimile cu degetele și izbucnește în râs.

— Ce prostie să te lași așa dus de val. A scris în *People* cum că actorii nu se înghițeau unii pe alții, de-asta au pus serialul pe butuci.

— Ei, măcar îl tot reiau, comentează bunica Springer trântindu-se pe canapeaua gri alături de Nelson, de parcă această scurtă călătorie de la etaj la parter ar fi fost tot ce-i mai pot duce picioarele. Am mai văzut episodul ăsta, dar tot impresionează.

— Puștiul aci de față zice că s-ar putea să nu se mai întoarcă în Kent, le anunță Harry.

Janice, care dădea să plece spre bucătărie să-și toarne o dușcă de Campari, încremenește în picioare. Din cauza arșiței, nu poartă decât cămășuța de noapte scurtă și transparentă peste chiloței.

— Știai asta, Harry, spune ea.

Chiloței roșii, observă el, prin țesătură par roz-pal. Pe vârful caniculei de săptămâna trecută și-a tuns părul la un tip din Brewer la care merge și Doris Kaufmann. I-a ras ceafa și i-a tăiat bretonul; Harry încă nu s-a obișnuit cu noua ei înfățișare; parcă ar mișuna pe-aici, pe jumătate goală, o femeie străină. Aproape că urlă la ea:

— Am știut pe dracu'. După toți banii pe care i-am băgat în studiile lui?

— Păi, răspunde Janice răsucindu-se astfel încât corpul îi atinge cămășuța dinăuntru, poate că s-a ales cu tot ce-a putut.

— Nu pricep și pace. Se-ntâmplă ceva dubios. Copilul se-ntoarce acasă fără nici o explicație, iar iubita lui iese cu Charlie Stavros, timp în care el stă aici și-mi bate apropouri cum c-ar trebui să-l pun pe liber pe Charlie și să-l angajez pe el în locul lui.

— Păi, decretează bunica Springer împăciuitoare, Nelson are și el o vârstă. Fred ți-a făcut loc, Harry, și știu că, dacă era aici, îi făcea și lui Nelson.

Înăuntru, pe servanta din sufragerie, răposatul Fred Springer, cu privirea lui încețoșată, ascultă răpăitul ploii.

— Dar nu în conducere, o contrazice Harry. Nu cuiva care-și întrerupe studiile când mai are doar câteva examene până la absolvire.

— Ei bine, Harry, zice bunica Springer la fel de calmă și de blândă, de parcă serialul TV ar fi fost o pipă cu marijuana, unii ar fi zis că

nu-i nimic de capul tău când te-a angajat Fred la salon. Au fost destui cei care i-au zis că face o greșeală.

Undeva la țară, sub pământ, bătrânul fermier Byer își jelește parcul de autobuze de școală, care îi ruginește în ploaie.

— Eram un bărbat la patruzeci de ani care-și pierduse slujba fără nici o vină. Am stat la linotip și mi-am văzut de treabă atâta timp cât a existat un linotip.

— Ai lucrat în branșa lui taică-tău, îi amintește Janice, or exact asta vrea și Nelson.

— Sigur, *sigur*, răcnește Harry, când o să-și termine facultatea, dacă asta o să-și dorească. Deși, sincer să fiu, speram să-și dorească mai mult. Dar ce atâta *grabă*? Și de ce-a venit acasă? Dacă la vârsta lui aș fi avut norocul să ajung într-un stat cum e Colorado, să fiu al dracu' de nu rămâneam acolo măcar peste vară.

Mai sexy decât se crede, Janice trage dintr-o țigară.

— De ce nu vrei să-l ai acasă pe propriul tău copil?

— E *prea* mare ca să fie acasă! De ce se ascunde?

Judecând după mutrele lor, s-ar putea să le fi răscolit un punct sensibil, dar nu-și dă seama despre ce-i vorba. Nu-i sigur că i-ar prinde bine să-l afle. În tăcerea atât de grăitoare, ascultă din nou ropotul ploii, o prezență neîntreruptă la marginea domeniului lor luminat de veioză, una blândă, insistentă, de neoprit, un milion de mici rachete ce-și lovesc ținta și se scurg în pârâiașe de pe exteriorul lucrurilor. Skeeter, Jill și cei patru morți de la Kent State sunt undeva acolo, afară, oale și ulcele.

— Lăsați-o baltă, zice Nelson ridicându-se în picioare. Nu vreau să lucrez cu bășinosul ăsta.

— De ce-i așa de ostil? le conjură Harry pe femei. N-am zis decât că nu văd de ce l-aș concedia pe Charlie ca să vină puștiul să facă negoț cu automobilele decapotabile. În timp, o să se rezolve, firește. Poate chiar în 1980. Tânăra America preia frâiele. O să mă halească de viu. Dar să le luăm pe rând, Dumnezeule. Avem timp cu ghiotura.

— Nu zău? îl întreabă Janice pe un ton enigmatic.

Știe ea ceva. Pizdele întotdeauna știu ceva.

— Tu. Am crezut că măcar *tu* îi ești loială lui Charlie, o abordează el direct.

— Mai mult decât propriului meu fiu?

— Îți spun ceva. Vă spun ceva tuturor aici de față. Dacă pleacă Charlie, plec și eu, și se chinuiește să se ridice, dar fotoliul rabatabil îl reține de parcă ar fi încleiat.

— Ura, ura, ura! strigă Nelson smulgându-și geaca de blugi din cuierul-pom de lângă ușa de la intrare și trăgând-o pe el cu un gest nervos.

Arată cocoșat și amenințător, zici că-i un șobolan care iese să se înece.

— Acum iese să facă praf Mustangul.

Harry reușește să se ridice cu greu în picioare și îi domină pe toți cu înălțimea lui.

Bunica Springer își dă cu palmele de genunchi.

— Ei bine, conversația asta mi-a stricat tot cheful. Mă duc să-mi încălzesc niște apă pentru ceai. Umezeala asta îmi bagă încheieturile în draci.

— Harry, spune-i frumușel noapte bună lui Nelson.

— El nu mi-a urat frumușel noapte bună, protestează Rabbit. Încercam să discut cu el calm despre facultate și parcă trebuia să-i smulg cuvintele cu cleștele. Ce așa mare secret? Nici măcar nu știu ce specializare și-a ales. La început a fost anestezia, dar chimia i s-a părut prea grea, apoi antropologia, dar erau prea multe date de ținut minte, ultima o dăduse pe științele sociale, dar acolo se mânca prea mult căcat.

— Am făcut geografia, recunoaște Nelson, agitându-se lângă ușă, gata s-o întindă.

— Geografia! Asta-i o chestie care se predă la clasa a treia. N-am mai auzit de-un adult care să studieze geografia.

— Se pare că-i o specializare de viitor, îl contrazice Janice.

— Și ce fac toată ziua, colorează hărți?

— Mamă, trebuie s-o tai. Unde-s cheile de la mașină?

— Caută-n buzunarul de la balonzaid.

Harry nu se poate abține să nu se ia de el:

— Ține minte că drumurile de pe-aici sunt alunecoase când sunt ude. Dacă te rătăcești, sună-l pe profesorul tău de geografie.

— Te roade rău faptul că Charlie a ieșit cu Melanie, nu-i așa? i-o trântește Nelson.

— Câtuși de puțin. Mă roade că pe tine nu te roade.

— Sunt găozar, îi spune Nelson.

— Janice, ce i-am făcut copilului ăstuia ca să merit așa ceva?

— Ah, bănuiesc că știi prea bine, oftează ea.

El s-a săturat până-n gât de aluziile la trecutul lui pătat.

— Am avut grijă de el, nu-i așa? Cât ai fost tu plecată s-o dai în miriște, cine i-a pus cerealele de la micul dejun pe masă și cine l-a dus la școală?

— Tăticul meu, răspunde Nelson cu un glas înverșunat, sclifosit.

Janice intervine:

— Nellie, ce-ar fi să pleci tu acum, dacă tot vrei să pleci? Ai găsit cheile?

Pușiul le zornăie în aer.

— Comiți o auto-sinucidere, o anunță Rabbit. Băiatul ăsta-i un ucigaș de mașini.

— Doar ți-am înfundat tăblăria aia nenorocită, urlă Nelson în tavan, iar el o să-mi scoată ochii, o să mi-i *scoată* toată viața.

Se aude ușa trântită după ce mai întâi intră o rafală tăioasă cu aromă de ploaie.

— Ei, cine mai dorește ceai? îi întreabă bunica Springer din bucătărie.

Se duc la ea. Mutarea din livingul înghesuit, excesiv mobilat, în bucătăria cu suprafețele emailate curate le oferă o perspectivă mai luminoasă asupra lumii.

— Harry, n-ar trebui să fii atât de dur cu băiatul, îl sfătuiește soacră-sa. Are destule pe cap.

— Ca, de pildă, ce?

— Ei, răspunde bunica, încă blajină în ton, pregătind niște farfurii cu gustări, în stilul familiei Walton, problemele pe care le au toți tinerii.

Janice are chiloți sub cămășuța de noapte, dar nu și sutien, iar în lumina puternică i se văd sub țesătură sfârcurile, tot roz, dar de-un roz mai închis, mai mult spre vișiniu.

— E-o vârstă dificilă, spune ea. Par să aibă atâtea variante din care să aleagă și, totuși, n-au. Toată viața au învățat de la televizor să-și dorească și una, și alta, și totuși, când ajung la douăzeci de ani, constată că banii nu-s chiar așa de ușor de obținut. N-au nici măcar șansele pe care le-am avut noi.

Asta nu sună a Janice.

— Cu *cine* ai stat de vorbă? o întreabă el zeflemitor.

Janice e mai greu de pus cu botul pe labe decât înainte; își aranjează bretonul cu degetele făcute greblă și-i răspunde:

— Cu niște fete de la club. Și copiii lor s-au întors acasă și nu știu de ce să se apuce. Chestia asta are și-un nume, nuș' ce-ul întoarcerii în cuib.

— Sindromul, zice el.

A fost dus cu zăhărelul. Câteodată, el, papsi și mami, după ce Mim era dusă la culcare, se așezau exact la fel în jurul mesei din bucătărie,

cu cereale sau cacao, dacă nu cu o cană de ceai. Se simte destul de în siguranță încât să sune tânguitor:

— Numai de ne-ar *cere* ajutorul, zice el. Aș încerca să i-l dau. Dar nu ni-l cere. Vrea să ia fără să ceară.

— Și asta nu ține de natura umană? i-o întoarce bunica Springer cu o voce mai vioaie.

Ceaiul e pe gustul ei și adaugă în concluzie:

— Nelson e un băiat tare de treabă, eu cred doar că-i un pic copleșit în clipa de față.

— Cine nu-i? întreabă Harry.

În pat, probabil că ploaia e cea care-l excită, insistă să facă dragoste, deși la început Janice n-are chef.

— Ar fi trebuit să fac baie, îi spune ea, dar miroase minunat, are un miros puternic de junglă, de frunze intrate în putrefacție jos, jos de tot, sub ferigi.

Când el nu se mai oprește, înfundându-și înnebunit fața în esența asta, înverșunarea aspră și răcoroasă a gestului său pune stăpânire pe ea și juisează combativ, săltându-și șoldurile astfel încât să-și frece clitorisul de obrazul lui, iar apoi se lasă încălecată și-l lasă să termine în ea. În timp ce zace istovit și ușor ca un fulg, el ascultă din nou răpăitul ploii, care în răstimpuri se iuțește transformându-se într-un ritm metalic pe geam, unul mai rapid decât zvâcnetele din burlanul de fier în care se învolburează puhoaiele de apă.

— Îmi place când e Nelson acasă, îi mărturisește Harry neveste-sii. E minunat să ai un dușman. Îți ascute simțurile.

Fremătând dincolo de ferestrele lor, totuși atât de aproape încât s-ar putea considera la umbra lui, fagul primește ploaia, ce picură continuu din frunză-n frunză, în rafturi și praguri.

— Nelson nu-i dușmanul tău. E băiatul tău și acum are nevoie de tine mai mult ca niciodată, deși nu poate s-o spună.

Ploaia, ultima dovadă care i-a rămas că există un Dumnezeu.

— Simt, spune el, că se-ntâmplă ceva ce nu știu.

— Așa-i, recunoaște Janice.

— Despre ce-i vorba?

Văzând că nu primește nici un răspuns, o întreabă:

— De unde știi?

— Mama a stat de vorbă cu Melanie.

— Cât de grav e? E vorba de droguri?

— O, Harry, nu.

Ea simte nevoia să-l îmbrățișeze, ignoranța lui îl face, pesemne, să pară tare vulnerabil.

— Nici gând. Nelson e la fel ca tine pe dinăuntru. Îi place să se păstreze pur.

— Atunci, ce puii mei se-ntâmplă? De ce nu puteți să-mi spuneți și mie?

Ea îl îmbrățișează din nou și râde încetișor.

— Fiindcă tu nu ești un Springer.

După ce ea a adormit respirând regulat, molcom, el stă mult timp treaz ascultând ploaia, nu vrea să renunțe la acest zvon al vieții. Nu trebuie să fii un Springer ca să ai secrete. Ochii albaștri atât de spălăciți în lumina care cade pe bancheta din spate a Corollei. Gustul lui Janice i-a rămas pe buze și se gândește că, probabil, n-ar fi o aromă prea grozavă pentru înghețata Sealtest. Cât timp stă așa treaz, de două ori oprește câte o mașină afară și se aude cum se deschide ușa de la intrare: prima oară, după cât de discret toarce motorul și după pașii ușori de pe scândurile verandei, își dă seama că Stavros a adus-o acasă pe Melanie; a doua oară, doar câteva minute mai târziu, după motorul turat cu brutalitate înainte de oprire și pașii apăsați și sfidători, își dă seama că trebuie să fie Nelson, care a băut mai multe beri decât ar fi trebuit. După acustica ce însoțește zgomotele celei de-a doua mașini, Rabbit intuiește că ploaia s-a mai domolit. Își încordează auzul, să audă pașii tineri urcând la etaj, dar o pereche pare s-o rețină pe cealaltă în bucătărie, Melanie ia o gustărică. Ce ți-e și cu vegetarienii ăștia, le e tot timpul foame. Mănânci întruna, dar ce-ar trebui. Cine i-a spus chestia asta cândva? Tothero, care părea atât de bătrân atunci, la sfârșit, dar cu cât o fi fost mai în vârstă decât e Harry acum? Nelson și Melanie stau de vorbă în bucătărie până când cel ce trage cu urechea nu mai rezistă și se lasă furat de somn. Harry visează că țipă la băiat vorbind în telefonul de la salonul auto, dar, deși are gura atât de căscată încât își vede toți dinții expuși ca în buletinele acelea dentare pe care se însemnează cariile, care aduc cu un urlet, din gâtlej nu-i iese nici un sunet; fălcile și ochii par să-i fi încremenit larg căscați, iar când se trezește i se pare c-a imitat soarele dimineții, care își revarsă razele flămând după ploaia de mai înainte.

Vitrinele de la Springer Motors au fost recent spălate, iar Harry stă în picioare și se zgâiește prin ele, n-au fir de praf care să-i spună că nu se află afară, într-un loc cu aer condiționat, în lumea bine clătită

și plină de bălțoace după ploaia de aseară, dar cu o ușoară urmă de oboseală în verdele copacilor de pe Route 111, din spatele lui Chuck Wagon, cu câte o frunză îngălbenită sau moartă ici-colo, în vârful crengilor stufoase, care sunt pe ducă. În această zi de lucru, traficul e în floare. Carter tot pomenește de-un impozit suplimentar aplicat la profiturile enorme ale companiilor petroliere, dar Harry are sentimentul că n-o să se-ntâmple nimic. Carter e deștept foc și se roagă de mama focului, dar harul lui pare să fie cel al bătrânului Eisenhower, acela de-a nu lăsa să se întâmple prea multe, ci doar mici scurgeri zilnice.

Charlie se ocupă de-o pereche de tineri de culoare, bat palma la un schimb, le bagă pe gât un Buick model '73, de opt cilindri, bicolor, la prețul de trei miare, unor oameni de treabă, situați prea în coada cursei pentru supraviețuire ca să aibă de unde ști că vremurile s-au schimbat, rezervele de petrol sunt pe terminate, banii trebuie investiți în automobilele din import cu motoare ca de mașini de cusut. S-au și înțolit pentru ocazia asta, soția poartă un costum de culoarea levănțicii, cu fusta demodat de scurtă, are gambele tari și lungi și picioarele subțiri și crăcănate. Chiar că nu-s modelați după chipul și asemănarea noastră; Skeeter avea o vorbă, că ei sunt modelul de ultimă generație. Fundul îi este înalt și pietros, la fel ca și gambele, în timp ce se învârte voioasă în jurul vechiului Buick vopsit strident, în revărsarea de soare, pe asfaltul încă ud și sclipitor. O privelește drăguță, venită din trecut. Totuși, lui Harry nu-i alungă senzația de jenă acră din stomac, după scurta noapte de somn. Charlie le spune ceva care-i face să se tăvălească de râs, apoi pleacă cu rabla. Charlie se întoarce la biroul lui din colțul salonului răcoros, iar Harry îl abordează acolo.

— Ce impresie ți-a făcut Melanie aseară? întreabă el încercând să-și înăbușe ironia.

— E-o fată simpatică, răspunde Charlie fără să se oprească din scris. Dintr-o bucată.

Harry ridică glasul indignat.

— Cum adică, dintr-o bucată? Din câte-mi dau eu seama, e zăpăcită ca un cintezoi.

— Nicidecum, bătrâne. E foarte cerebrală. E una din femeile alea despre care-ți faci griji că văd totul cu atâta claritate, încât nu se abandonează niciodată plăcerilor vieții.

— Vrei să zici că nu ți s-a abandonat ție?

— Nici nu mă așteptam. La vârsta mea... cui îi mai trebuie așa ceva?

— Ești mai tânăr ca mine.

— Nu și la inimă. Tu mai ai de învățat.

E ca pe vremea când era elev în școala generală și unde întorcea capul păreau să fie numai secrete, licărind printre șirurile de bănci, țopăind de colo-colo ca mingea de pe terenul de joacă, în recreație, și nu izbutea să le dezlege, fetele le țineau departe de el, erau prea sprintene.

— A zis ceva de Nelson?

— Câte ceva.

— Ce crezi că este între ei?

— Cred că nu-s decât amici.

— Nu mai crezi că și-o trag?

Charlie se oprește din scris, bate cu palma în birou și împinge hârtiile mai încolo.

— Să fiu al naibii, habar n-am cum gândesc tinerii din ziua de azi. Pe vremea noastră, dacă nu ți-o trăgeai, îți vedeai de drum. Cu ei s-ar putea să stea altfel treaba. Nu vor să fie niște criminali, ca noi. Dacă chiar se *fut*, după felul cum vorbește ea despre el, s-ar zice că relația lor are tot atâta încărcătură emoțională cât alintarea unui ursuleț de pluș înainte de culcare.

— Așa-l vede ea, ai? Copilăros.

— Vulnerabil, așa mi-a zis.

— Lipsește ceva de-aici, mărturisește Harry. Aseară Janice mi-a aruncat niște apropouri.

Stavros ridică grațios din umeri.

— Poate c-a rămas în Colorado… piesa care lipsește.

— Ți-a spus ceva anume?

Stavros întârzie să răspundă, își împinge cu arătătorul ochelarii cu lentile gălbui, apoi își odihnește degetul pe rădăcina nasului.

— Nu.

Harry încearcă să i se plângă pe față.

— Nu-mi dau seama *ce vrea* puștiul.

— Vrea să se apuce de ceva în lumea reală. Cred că vrea să vină aici.

— *Știu* că vrea aici, dar nu-l vreau *eu* aici. Mă face să mă simt stingher. Cu mutra aia a lui, ca de înmormântare, n-ar putea să vândă…

— Nici Coca-Cola în Sahara, îi termină Charlie fraza. Chiar și așa însă, e nepotul lui Fred Springer. E *engonaki*.

– Mda, și Bessie, și Janice mă tot presează, ai văzut și tu alaltăseară. Mă scot din pepeni. Ne-am aranjat treaba de-aici foarte bine, în plus, câte mașini vindem în iulie?

Stavros se uită pe-o coală de hârtie de sub cot.

— Douăzeci și nouă, îți vine să crezi? Treisprezece second-handuri, șaisprezece noi. În care intră trei din acele Celica GT, de câte zece mii de parai fiecare. N-am crezut c-o să meargă, cu concurența pe care le-o fac mașinile alea sport mici, care vin din Detroit la jumătate de preț. Gălbejiții ăștia se pricep să cerceteze piața.

— Așa că dă-l dracu' pe Nelson. Oricum, n-a mai rămas decât o lună din vara asta. De ce să-i lăsăm pe Jake și Rudy fără comisionul din vânzare doar ca să-i facem loc unui puști prea răsfățat ca să accepte o slujbă la service? Nici măcar nu era nevoie să se murdărească pe mâini. L-am fi putut pune la piesele de schimb.

— Ai putea să-l bagi în pâine aici, în salon. Îl iau eu sub aripa mea ocrotitoare.

Charlie nu pare să-și dea seama că el e cel ce urmează a fi îndepărtat. Încerci să aperi pe cineva care între timp își trage covorul de sub picioare. Dar Charlie vede, totuși, problema; o formulează astfel:

— Uite ce e. Tu ești ginerele, de tine nu se pot atinge. Pe când eu... coana mare e cea care mă ține aici, și e sentimentală, îi place de mine fiindcă îi amintesc de Fred cel de pe vremuri. Dar sentimentele nu-s mai puternice decât legăturile de sânge. Nu sunt în situația să joc tare. Dacă nu poți să-i învingi, treci de partea lor. Mai mult, cred că pot sta de vorbă cu puștiul, să-l învăț una-alta. Stai liniștit, n-o să se lipească niciodată de afacerea asta, e prea smucit. Seamănă cu taică-său.

— Eu nu văd nici o asemănare, zice Harry, deși orgoliul îi e plăcut gâdilat.

— N-ai cum. Nu știu, se pare că-i greu să fii tată în ziua de azi. Când eram copil, mi se părea simplu. Zi-i lu' ăla micu' ce să facă, iar dacă nu se execută arde-i una. Uite cum văd eu lucrurile. Când o să pleci cu Jan și cu coana mare câteva săptămâni în Pocono, Nelson plănuiește să vină cu voi?

— L-au întrebat, dar n-a părut foarte încântat de idee. Când era mic, întotdeauna se simțea singur acolo. Doamne, ar fi iadul pe pământ, în spațiul acela înghesuit. Chiar și pe lângă casă, de fiecare dată când intri într-o cameră, hop și el pe-acolo cu o bere.

— În fine. Cumpără-i un costum și-o cravată și lasă-l să vină aici. Oferă-i salariul minim, fără comision și fără beneficii. N-o să te calce nici el pe tine pe nervi, nici tu pe el.

— Cum să-l calc pe nervi? Mă calcă în picioare. Ia tot timpul mașina și, în plus, încearcă să-mi inoculeze un sentiment de vinovăție.

Charlie nu se ostenește să-i răspundă; știe deja prea multe despre întreaga poveste.

— Păi, iată o idee bună, recunoaște Harry. Apoi o să plece înapoi la facultate?

Charlie ridică din umeri.

– Să sperăm. Poate faci un târg cu el.

Uitându-se în jos la țeasta fragilă, cu păr ondulat, a lui Charlie, Rabbit nu poate să-și treacă cu vederea propriul burdihan, o protuberanță vizibilă, care-i întinde materialul costumului; a devenit o persoană și jumătate, în timp ce aceiași ani i-au cioplit lui Charlie puțin câte puțin silueta odinioară solidă.

— Chiar vrei să faci asta pentru Nelson? îl întreabă.

— Îmi place puștiul. Pentru mine nu-i decât un alt aiurit. În ziua de azi cei de vârsta lui sunt cu toții niște aiuriți.

Un cuplu a parcat în lumina orbitoare de afară și se îndreaptă spre ușa salonului, e o pereche bine îmbrăcată, ca locuitorii din Penn Park, care probabil colecționează literatură și cumpără pe șest un Mercedes ca pe-o investiție rentabilă.

— Ei bine, tu hotărăști, tu tragi ponoasele, îl previne Harry pe Charlie.

De fapt, lucrurile s-ar putea aranja foarte bine. Melanie n-ar mai fi singură în căsoiul ăla. Și își dă seama că asta ar putea fi ideea lui Melanie și metoda lui Charlie de a-și continua vrăjeala.

— Ce citești? îl întreabă Melanie pe Nelson întinsă în pat.

— Ei, o chestie, acolo.

Au optat pentru patul ei din camera din față în aceste săptămâni cât bătrânii sunt plecați în Pocono. Într-o lună și ceva de când stă aici, Melanie a mutat încet-încet manechinul fără cap într-un colț și a dosit câteva dintre celelalte lucruri oribile ale Springerilor – a vârât sub pat un covor de pe hol făcut sul, a pus bine un cufăr cu perdele vechi și o mașină de cusut Singer cu pedala ruptă în fundul debaralei, deja ticsită cu haine demodate și rămase mici, băgate în saci

de polietilenă de la curățătorie. A lipit cu scoci pe pereți câteva postere de Peter Max[1] și a redecorat camera după bunul ei plac. Până acum au folosit camera lui Nelson, dar patul lui din copilărie e de-o singură persoană și într-adevăr se simte inhibat în el. N-au avut câtuși de puțin intenția să doarmă împreună în casa asta, dar conversațiile lor lungi și necesare i-au mânat inevitabil pe-acest făgaș. Sânii lui Melanie sunt, într-adevăr, după cum a remarcat Charlie dintr-o privire, mari; câteodată, balansul lor cald, planturos, îl dezgustă pe Nelson, amintindu-i-o pe cealaltă, mai puțin țâțoasă, pe care a abandonat-o. Precizează:

— O grămadă de chestii. Sunt tot felul de constrângeri care nu se văd, ca între agenție și producător. Trebuie să cumperi seturi de unelte speciale, în valoare de mii de dolari, iar ei își tot încarcă modelele de rahat cu ceea ce altădată erau opțiuni suplimentare și de pe urma cărora dealerul scotea și el un profit important. Charlie mi-a zis că un radio îl costa pe dealer ca la vreo treizeci și cinci de dolari, iar el adăuga o sută optzeci de parai la prețul de vânzare. Văzând că producătorul devine lacom și-i ia aceste opțiuni, dealerul trebuie să se gândească la alte șmecherii. Ca, de pildă, stratul protector de vopsea. Și protecția anti-rugină. Există chiar și un tratament aplicat tapițeriei de vinil, cică să nu se tocească în timp. Chestii de-astea. E o luptă pe viață și pe moarte, dar, în același timp, e și mișto, cu toate cuvintele astea de încurajare. Bunică-meu avea un consiliu de evaluare a eficienței, dar tati a renunțat la el. Se vede cât colo că Charlie îl consideră un trântor care nu-și conduce afacerea cu cap.

Ea se ridică în capul oaselor, cu sânii trândavi și luminoși în lumina slabă a felinarelor cu sodiu de pe Joseph Street, filtrată de coroanele arțarilor. El nu se poate sustrage ideii că ea degajă un aer profund, matern și mistic.

— Charlie m-a invitat din nou în oraș, îl anunță ea.

— Du-te, o îndeamnă Nelson.

Îi place schimbarea pe care o simte, Melanie și-a săltat bustul deasupra lui, adâncind scobitura boțită în care zace. Când era mic, iar mami și tati locuiau în apartamentul de pe Wilbur Street și veneau în vizită aici, îl culcau chiar în camera asta, pe-atunci bunica avea părul negru, dar figurinele de lumină sculptate în tavan de cercevelele

---

1 Artist plastic american de origine germană (n. 1937), lansat în anii 1960 ca exponent al pop-artului, care a evoluat de la mișcarea psihedelică spre designul publicitar.

ferestrei erau aceleași de-acum. Mama-mare îi cânta, își amintește el, dar nu-și amintește ce anume. Unele cântece erau în germana vorbită-n Pennsylvania. *Reide, reide, Geile...*

Melanie își scoate o agrafă din coc și bâjbâie în scrumieră după un chiștoc din care ar mai putea pufăi un fum-două. Îl apropie de buzele roșii și-l aprinde; hârtia arde cu flacără. Când și-a ridicat brațul să-și scoată agrafa, părul de la subraț, neras, a intrat în raza vizuală a lui Nelson. Fără să vrea, fără nici un gând anume, cariciul îi zvâcnește mărunt, i se umple de sânge și începe să i se întărească în adâncitura plină de căldura ce-i amintește de copilărie.

— Nu știu ce să zic, spune Melanie. Cred că, văzându-i plecați, e pus pe fapte mari.

— Și tu ce părere ai?

— Una nu tocmai bună.

— E-un tip de treabă, zice Nelson cuibărindu-se mai adânc lângă trupul ei distrat, bucurându-se de creșterea discretă a erecției. Chiar dacă și-a tras-o cu mami.

— Gândește-te, dacă moare, cum o să mă simt? Vreau să spun că unul din motivele pentru care am venit cu tine aici a fost să scap de tot rahatul ăsta cu figura tatălui.

— Ai venit fiindcă așa ți-a zis Pru.

Rostirea celuilalt nume îi dă o senzație delicioasă, un cuțit rece înfipt în căldura din cuib.

— Ca să nu dispar în ceață.

— Păi, da, dar n-aș fi venit dacă n-aș fi avut și motivele mele. Mă bucur c-am venit. Îmi place aici. E ca-n America de altădată. Toate casele astea din cărămidă solid construite, lipite una de alta.

— Mie nu-mi place. Totu-i așa de umed și îmbâcsit și atât de *înghesuit.*

— Chiar așa-ți pare, Nelson?

Lui îi place s-o audă pronunțându-i numele ca o mâță care toarce.

— Mi s-a părut că-n Colorado erai speriat. Era prea mult spațiu. Sau, poate, din cauza situației care s-a creat.

Nelson dă uitării statul Colorado, atenția i se îndreaptă către erecția de-acolo, de jos, ce aduce cu o bucată de fildeș rotunjită, și spre fibrele feminine, musculoase ale gâtului ei, care se umflă când trage un ultim fum din chiștocul micuț lipit de buzele ei rujate. Melanie e întotdeauna machiată, se dă cu ruj și cu fard de obraz, să-și mai atenueze tenul măsliniu, în timp ce Pru nu se dădea niciodată cu

nimic, avea buzele pale ca fruntea și tot chipul ei era precis și sec ca o fotografie. Pru: gândul la ea îi macină stomacul, e ca și cum cineva ar rostogoli o bilă de sticlă pe nisipul grunjos.

— Poate că ceea ce nu-mi place pe-aici e tati, spune el.

La acest gând abraziunea din stomac i se intensifică.

— Nu-l suport când îl văd cum stă în living, tronând tot timpul pe fotoliul rabatabil. Ăăă – de tulburat ce e nu-și găsește cuvintele – nu face altceva decât să stea în mijlocul lumii ăsteia de căcat și totul îi pică de-a gata. Habar n-are de nimic, pe lângă Charlie. A făcut el vreodată ceva pentru ridicarea acestui salon? Bunică-meu ducea tot greul, în timp ce taică-meu nu era altceva decât un soț neisprăvit. E singurul lucru pentru care s-a ales cu tot bănetul ăsta: a fost prea leneș și puturos s-o părăsească pe maică-mea așa cum ar fi vrut. Cred că-i poponar. Ar fi trebuit să-l vezi cu negrul ăla de care ți-am povestit.

— L-ai iubit pe bunicul tău, nu-i așa, Nelson?

Când se prăjește cu iarbă, glasul ei devine răgușit și ușor ca în transă, ca al unei preotese așezate pe trepied, despre care discutau la cursul de antropologie de la Kent. Kent: simte că iar îl roade stomacul.

— Lui îi plăcea de *mine*, precizează Nelson, foindu-se puțin și, pipăindu-se, constată că erecția i s-a ofilit nițel, nu mai are puritatea fildeșului, ci aspectul compromis al cărnii. Nu mă critica tot timpul că nu-s nu știu ce mare sculă de sportiv, înalt de trei metri.

— Nu l-am auzit niciodată pe taică-tău să te critice, îl contrazice ea, în afară de seara când i-ai bușit mașina.

— Ce mama dracului, *nu* i-am bușit-o, ci doar i-am înfundat nenorocita aia de caroserie, iar el face din țânțar armăsar, tot pomenește de săptămânile cât stă în service, în timp ce eu ar trebui să mă simt vinovat sau prost, sau mai știu eu cum. Și chiar *a fost* un animal pe șosea, o chestie mică, nu știu ce era, poate o cârtiță, i-aș fi văzut dungile dacă era un sconcs, nu știu de ce n-or avea animalele astea picioare mai lungi, *mergea legănat*. Drept în lumina farurilor. Mai bine îl omoram. Mai bine îi bușeam toate mașinile lui taică-meu, toate căcaturile alea din inventarul lui.

— Vorbești tâmpenii, Nelson, îi spune Melanie cufundată în transa ei împăciuitoare. Ai nevoie de tatăl tău. Cu toții avem nevoie de tații noștri. Cel puțin tu știi de unde să-l iei pe-al tău. Nu-i un om rău.

— Ba *e* rău. Foarte rău. Habar n-are cum stă treaba și nu-i *pasă* și se crede grozav. Asta mă scoate din minți, *fericirea* lui. E-al naibii

de *fericit*, zice Nelson izbucnind aproape în plâns. Gândește-te la toate nenorocirile pe care le-a provocat. Surioara mea a murit din cauza lui, iar apoi a lăsat-o să moară pe Jill.

Melanie știe toate poveștile astea. Îi spune cu un glas cântat, răbdător:

— Nu uita împrejurările. Taică-tău nu-i Dumnezeu.

Mâna ei se ia după mâna lui, spre locul unde acesta explorează sub pled. Zâmbește. Are dinți fără cusur. A fost la ortodontist, pe când biata Pru nu și-a permis, ai ei erau prea săraci, așa că ei nu-i place să zâmbească, deși iregularitatea danturii ei nu-i chiar așa de vizibilă, are doar un canin încălecat într-o parte.

— În clipa asta te simți frustrat, îi spune Melanie, din cauza situației în care te afli. Dar nu-i vina lui taică-tău că ai ajuns în situația asta.

— Ba da, stăruie Nelson. E vinovat de toate, el e de vină că-s varză, iar el se *bucură*, din felul în care mă privește câteodată se vede de la o poștă că-i în culmea fericirii văzându-mă varză. Și-apoi, și mami îl slugărește întruna, de parcă *el* ar fi făcut ceva pentru ea, nu invers.

— Haide, Nelson, dă-i încolo, gângurește Melanie. Uită o clipă de toate astea. O să te-ajut eu.

Dă pledul la o parte și îi întoarce spatele.

— Uite-aici curul meu. Ador să fiu futută pe la spate când sunt prăjită. E ca și cum aș exista în același timp în două lumi.

Melanie nu prea face eforturi să ajungă la orgasm în timp ce fac dragoste, i se pare firesc să fie ea cea care-l satisface pe masculul-copil, și nu viceversa. Cu Pru, totuși, era altfel; femeia se străduia din greu, îi șoptea la ureche „așteaptă" și își rotea pelvisul în căutarea contactului ideal. Chiar și atunci când nu mai putea s-o lungească și o dădea în bară, împreunarea lor era mult mai flatantă. Amintindu-și-o pe Pru în ipostaza asta, simte cum vinovăția ce-l macină jos în stomac odată îl mușcă crâncen, ca-n scena aia din *Fălci* când fata e trasă de rechin în adâncuri.

Apă. Rabbit n-are încredere în acest element, deși micul lac maroniu, în formă de clepsidră, ale cărui unde se preling clipocind pe plaja cu nisip granulos din fața vechii căsuțe de vară a Springerilor, din Pocono, pare prietenos și blând, iar el înoată în fiecare zi, face câte o baie înainte de micul dejun, până să se scoale Janice, în timp ce bunica Springer, în halatul ei matlasat, se agită în jurul vechii sobe cu petrol să fiarbă cafeaua de dimineață. În zilele lucrătoare,

când nu e prea multă lume prin preajmă, traversează plaja aspră de nisip importat, înfășurat într-un prosop de plajă, și, după o privire scurtă aruncată la stânga și la dreapta, spre căsuțele care o flanchează pe-a lor, în spate, printre pini, se bagă în apă în pielea goală. Ce lux! Simte o îmbrățișare răcoroasă, argintie, acolo jos, între picioare. Țânțarii care roiesc în cerc aproape de suprafața apei se împrăștie și se readună când înaintează împroșcându-i cu stropi, despicând masa de lichid încremenită, încrețind-o cu vălurele ce se propagă spre malul mâlos și rădăcinos situat la o distanță ca de câteva străzi. O peliculă de ceață atârnă vizibil pe întinderea lacului la orele mici ale dimineții. N-a fost niciodată un maniac al sculatului cu noaptea-n cap, dar acum înțelege avantajul acestui lucru, intri *în* zi de la început, până să apuce să se scurgă și să te scurgi odată cu ea. Pelicula de pâclă are gustul serii răcoroase, al prospețimii nepoluate într-o lume ce se trezește odată cu el. În copilărie, Rabbit n-a mers niciodată vara în vreo tabără, poate Nelson are dreptate când spune că erau prea săraci, nu s-au gândit niciodată la asta. Trotuarele fierbinți, crăpate și terenurile de joacă prăfuite din Mt. Judge însemnau vara pentru el, iar cele câteva excursii la Jersey Shore pe care le-au organizat părinții lui îi rămân în amintire aproape ca o tortură, cu ceasurile petrecute pe șosele înguste în vechiul lor Model A, iar apoi în Chevy-ul maroniu, de culoarea mâlului, cu soră-sa și maică-sa, care adăugau la arșița verii vaporii exasperării lor feminine, cu papsi aplecat deasupra volanului, cu ceafa transpirată, jigărită și pistruiată, în timp ce orășelele New Jersey-ului îi păreau imitații distorsionate ale propriului său oraș, ale propriei sale vieți, de care i se făcea dor după un ceas. Orașele îi demonstrau unul după altul, amorțite, că are o viață de nimic, brutal copiată de milioanele de locuitori din așezările unde casele, verandele și copacii își imitau suratele din Mt. Judge și hrăneau iluziile altor băieței, cum că sufletele lor sunt buricul pământului, importante și îndrăgite de-o forță invizibilă. Se uita la fetițele de pe trotuarele pe lângă care treceau cu mașina, întrebându-se pe care din ele o va lua de nevastă, fiindcă ideea lui despre destin era să se mute și să se însoare cu o fată din alt oraș. Când se apropiau de Shore, traficul devenea tot mai intens, mai sălbatic, mai cu fason de metropolă. Mașinile, mașinile întotdeauna i s-au părut, cu strălucirea și cu emanațiile lor, nemiloase. Apoi, în cele din urmă, soseau în mijlocul unei situații scandaloase – cu parcarea ticsită, cu veșnicul mitocan care se îngrijea de vestiar –, petreceau câteva ceasuri pompoase pe plaja străină, al cărei nisip uscat

le frigea tălpile și îi zgâria între picioare, și ale cărei margini ude, în locurile de unde marea se retrăsese, aveau un nesfârșit miros de mortăciune, un miros de moarte nemărginită. Fiecare scoică pe care-o găseau împrăștia vag duhoarea asta înspăimântătoare. Când își vedea părinții în costume de baie, îl treceau fiori. Maică-sa nu părea obscen de grasă ca alte mame, ci osoasă, longilină și pietroasă, iar când se ridica în picioare să-i cheme pe el sau pe micuța Mim din înghesuiala suspectă de necunoscuți sau de lângă murmurul periculos al curenților marini, ziceai că dă din brațe ca din niște aripi fără pene. Pe-atunci nu era Rabbit, îl strigau „Hassy! Hassy!" Cât despre taică-său, acolo unde-i era întotdeauna acoperită de hainele de lucru, pielea îi părea dureros de albă. Îl iubea pe taică-său în secret pentru albeața lui, ca un fel de comoară; în vestiarul de pe plajă, el și papsi se schimbau rapid, fără să se uite unul la celălalt, iar la sfârșitul zilei se schimbau din nou. Drumul înapoi spre districtul Diamond era mereu destul de lung cât să-nceapă să-i usture arsurile. El și Mim se apucau să-și tragă câte o leapșă doar ca să-l audă fiecare pe celălalt țipând și să mai alunge din plictiseala zilei pierdute, pe care ar fi putut-o petrece în intrigile fertile și cu anturajul desăvârșit pe terenul de joacă din Mt. Judge.

În amintirile lui despre aceste escapade i se pare că urcă întotdeauna spre ocean ca spre un uriaș munte albastru. Câteodată, noaptea, până să adoarmă, o aude pe maică-sa strigându-l cu glas șuierat, „Hassy". Acum, că-i bogat, își dă seama că acelea erau escapadele săracilor, terminate cu arsuri solare și indigestie. Lui papsi îi plăceau plăcinta de crabi și stridiile coapte, dar de fiecare dată când le mânca vomita. Când Fordul Model A era parcat în garaj și micuța Mim era culcată în pătuțul ei, Harry îl auzea pe taică-său vomitând într-un colț îndepărtat al curții. Nu se plângea niciodată de vomitat sau de muncă, nu erau decât niște chestii pe care trebuia să le faci vrând-nevrând, pe una din ele ceva mai des decât pe cealaltă.

Deci, ca un necunoscător al locurilor de vacanță, Rabbit venise la căsuța asta pe care Fred Springer o cumpărase destul de târziu în viață, după ce franciza Toyota făcuse din el ceva mai mult decât un dealer de mașini vândute la mâna a doua, după ce unicul copil îi crescuse și se căsătorise. Harry și Janice veneau aici doar în vizite de-o săptămână. Spațiul era prea strâmt, apăreau fricțiunile, iar Nelson se plictisea și se îmbolnăvea după o zi-două. N-aveai nimic de făcut

în afară de-o vizită la Cascadele Bushkill, să urci și să cobori treptele alea și să admiri ferigile.

Când bătrânul Springer a murit, Harry a devenit stăpânul acestei căsuțe și, în sfârșit, a înțeles că natura nu-i doar o chestie care se iețește prin crăpăturile de pe trotuar și care-i ține pe fermieri prizonieri la coada vacii, ci e un elixir, un lux care poate fi cumpărat, înconjurat cu un gard și păstrat în stare pură pentru cei norocoși, într-o epocă impură. Nu-i vorba că această căsuță cu cinci camere și cu acoperiș de șindrilă închisă la culoare, pe care bunica Springer o închiriază tot anul, cu excepția celor trei săptămâni din august, luând caimacul de Ziua Muncii și închiriind-o până hăt în sezonul de vânătoare, pe cât posibil, s-ar compara în vreun fel cu reședințele cu fronton, cu pensiunile și hotelurile turistice care-s peste tot în jur, ba demolate, ba reamenajate de către investitori; însă are doi acri de pădure în spatele ei și un debarcader și-o barcă a ei, și-i oferă lui Harry posibilitatea unei vieți trăite selectiv, la fel cum cineva alege mâncarea dintr-un meniu sau scoate un anumit fruct dintr-un castron. Aici, în Pocono, mâncarea, exercițiul fizic și somnul, nemaifiind înghesuite în orele de început și sfârșit ale zilei, se dilată, căpătând o importanță grandioasă. Simte plutind în aer aroma de cafea proaspătă când se întoarce, încă ud, de la înot; sărutul cetii de dimineață printr-o plasă ruginită de la fereastră; priveliștea de zi cu zi a lui Janice cu picioarele goale, bronzate, purtând același șort și un tricou negru de copii; gaița care țopăie pe balustrada verandei; pietroiul neted, cu striații roz, care ține închisă ușa de la etaj, cu zăvorul stricat; până și atingerea solului clisos, plin de rădăcini, și a stufului pe locul de unde au fost tăiate bârnele noi de cedru pentru debarcader: simte că iubește fiecare fenomen în parte și, nu pentru prima oară în viață, încearcă să se armonizeze cu lucrurile simple, întrețesute, care îl susțin, care au fost țesute în făptura lui de la naștere. Trebuie să existe un trai plăcut.

Se delectează cu gin și cu gustări. Înoată și o ascultă pe bunica Springer cum se lasă copleșită de amintiri la cafeluța de dimineață, și în fiecare zi se duce cu Janice în sat, să facă cumpărături. Serile joacă pinacle în trei la lumina violentă a lămpii cu picior. Lumina este violentă fiindcă atunci când a venit aici prima oară aprindeau lămpi cu kerosen, cu niște conuri interioare fragile, de jar luminescent, și mergeau la culcare de cum se lăsa întunericul, în țârâit de greieri. Nu-i place să pescuiască și nici să joace tenis făcând pereche cu Janice contra unuia dintre celelalte cupluri care au acces la terenul comun

al locatarilor de pe marginea lacului, un dreptunghi de argilă situat între pini, cu marginile ninse de ace maro, înconjurat de o plasă de sârmă ce atârnă ca rufele ude. Janice joacă tenis în fiecare zi la Flying Eagle, iar pe lângă grația ei eficientă el se simte greoi și nelalocul lui. Mingea sare spre el cu o viteză pe care racheta lui n-o poate egala. Tricoul ei negru are inscripționat cu litere tridimensionale, spălăcite, cuvântul *Phillies*; e un tricou pe care el i l-a cumpărat lui Nelson într-una din excursiile lor la stadionul echipei Veterans. Băiatul l-a lăsat acasă când a plecat la Universitatea Kent, iar Janice, în zburdălnicia ei de fată ajunsă la vârstă mijlocie, l-a găsit și l-a umflat. E tipic cum au evoluat lucrurile: pentru el, maturizarea puștiului înseamnă o amenințare și o tragedie, iar pentru ea, o scuză să-i fure un tricou. Nu că i-ar mai veni lui Nelson. Ei îi vine ca turnat; o simte lângă el, în afara razei vizuale, mai agilă și mai liberă decât el, în pielea ei de fată între două vârste, negricioasă, cu mijlocul îngroșat, cu părul tuns scurt și cu breton. Mingea trimisă de racheta ei descrie un arc constant, în timp ce el ba o lovește prea tare, ba, încercând s-o „mângâie", după cum îl sfătuiește ea, o trimite anemic în fileu.

— Harry, nu încerca s-o *ghidezi*, îl sfătuiește ea. Ține-ți genunchii îndoiți. Îndreaptă-ți șoldul către plasă.

A luat o mulțime de lecții. În ultimul deceniu a învățat mai multe decât el.

Ce-a făcut, se întreabă el în timp ce așteaptă serviciul adversarului, cu viața lui, din care s-a scurs deja mai mult de jumătate? A fost un băiat bun în ochii maică-sii, apoi un băiat bun pentru galeria de la meciurile de baschet, un băiat bun în ochii lui Tothero, bătrânul lui antrenor, care a văzut în Rabbit ceva special. Și Ruth a văzut ceva special la el, deși ea l-a văzut pe cale să se stingă. Un timp Harry a rezistat ferm în fața morții, apoi a cedat și s-a dus să muncească. Acum morții s-au înmulțit până într-atât, încât pentru cei care mai sunt vii în jurul lui simte un soi de camaraderie a supraviețuitorilor. Îi iubește pe acești oameni, închiși alături de el între liniile terenului de tenis. Ed și Loretta; el e din Easton și lucrează ca furnizor de instalații electrice, cu specializarea în instalații computerizate. Harry adoră coroanele copacilor de deasupra lor și siniliul cerului de august de deasupra lor. Ce știe el? El nu citește niciodată o carte, doar ziarul, să aibă și el ceva de zis lumii, și atunci, numai articole de interes general, de exemplu, încotro o apucă Șahul și cât de bolnav e în realitate, și despre doctorul ăla din Baltimore. Iubește natura, deși nu știe

cum se numește mai nimic în jur. Ăștia or fi pini, molizi sau brazi? Iubește banii, deși nu pricepe cum ajung la el sau cum i se scurg printre degete. Iubește oamenii, nu se plânge de burțile lor și de cefele roșii, groase, se rușinează de subiectul de discuție de după meci, indiferent de meci. Ce bine ne pricepem să reducem viața la niște nimicuri! Totuși, ce lucru minunat e creierul, nu se poate fabrica o astfel de mașină, deși unele din calculatoarele de care vorbea Ed umplu camere întregi; iar trupul poate executa o mie de chestii, nu-i nici o fabrică pe lumea asta care să-i poată reproduce mișcarea. Îi plăcea să și-o pună, deși acum din ce în ce mai mult își dorește doar să se gândească la asta și să-i lase pe tineri să-și facă de cap, să-și dea întâlnire în baruri și-n mașini, e uimitor cât de mulți tineri sunt în ziua de azi, e destul să se plimbe pe stradă sau să se așeze la o coadă la cinema ca să i se pară adesea că-i cel mai bătrân tip din jur. Seara, când e cu Janice și ea are nevoie de-o ciocăneală să adoarmă, încearcă să se gândească la ceva care să-l excite și cam rămâne în pană de inspirație; ultima fantasmă care dă roade e-o femeie în patru labe, fututã pe la spate de un tip, în timp ce i-o ia în gură altuia. Nu-i este prea clar dacă el e cel care i-o trage sau e cel luat în gură, se uită la toți trei din afară, de parcă ar fi proiectați pe ecranul unuia din cinematografele alea de pe Weiser, cu titluri gen *Fetele din harem* sau *Până la capăt*, iar senzațiile trăite de femeie i se par mai apropiate decât cele ale bărbatului, să ții în gură cariciul ca pe un dovlecel umed, plus celălalt, dincolo, huța-huța, huța-huța, într-un fel de penitență totală. Câte-odată spune câteva cuvinte de rugă seara, dar între el și Dumnezeu pare să predomine un armistițiu încrâncenat.

Se apucă de alergat. În pădure, pe vechile drumuri forestiere și pe cărările folosite la călărit, accelerează greoi, la început în tenișii portocalii din pricina prafului argilos, apoi în pantofii de sport Nike aurii-albaștri cumpărați de la un magazin de articole sportive din Stroudsburg special pentru asta, pantofi de jogging cu tălpile ridicate la vârf și la călcâi, tălpi ale căror inele elastice, ca niște crampoane plate, îl saltă cu putere în timp ce aleargă din ce în ce mai ușor, mai rapid și mai tăcut. La început își simte greutatea ca pe-o povară ucigătoare înfășurată în jurul inimii și plămânilor, iar mușchii coapselor îl dor dimineața, de se clatină pe picioare când se dă jos din pat și râde mirat. Pe zi ce trece însă, alergatul după cină, pe răcoarea înserării, când lumina n-a pălit încă de tot în pădure, îi obișnuiește corpul cu această nouă solicitare, picioarele i se întăresc, greutatea

pare să i se reducă, pieptul i se oxigenează mai bine, crenguțele îi zboară pe lângă urechi parcă înaripate, iar el parcurge distanțe tot mai mari, în cele din urmă reușește să parcurgă doi kilometri și jumătate în timpul în care se scurge nisipul din clepsidră, și se oprește la poarta unui vechi domeniu ce-i barează drumul. Localnicii îi zic Castelul de Carbon. Domeniul a fost pus pe picioare de un baron al cărbunelui din Scranton și acum e rar folosit de moștenitorii lui răspândiți în cele patru zări și tot mai puțini la număr, cu piscina secată, terenurile de tenis năpădite de bălării și lumina tăiată. Ochii de sticlă ai capetelor de căprioară împăiate din cabana de vânătoare se holbează printre pânzele de păianjen; reședința principală, cu acoperișul lui abrupt, de ardezie, are ferestrele romboidale acoperite cu scânduri bătute în cuie, deși, povestesc localnicii, acum vreo zece ani unul din nepoți a încercat să facă aici o comunitate de hipioți. Cică tinerii ar fi vandalizat locul și au vândut tot ce au putut clinti din loc, inclusiv cei doi brontozauri de bronz care străjuiau intrarea principală, emblemele Epocii Cărbunelui. Porțile masive de fier ale Castelului de Carbon sunt ferecate cu un lanț dublu și lacăt. Rabbit atinge metalul prohibitiv, trage adânc aer în piept vreme de-o secundă încremenită, în timp ce lumea pare să-și continue goana, să se reverse în tremurul picioarelor sale, apoi se întoarce și aleargă înapoi, lăsându-și mintea să zburde aiurea, să dea uitării trupul ostenit. La un moment dat iese în câmp deschis, cândva aici era o fâneață, acum împestrițată de cedri și ciulini, unde rândunelele se lansează în picaj și își schimbă amețitor de iute direcția, prinzând din zbor insectele reînsuflețite de umezeala serii. Ca și aceste rândunele, Rabbit, cu licărul albastru-auriu al noilor săi pantofi de sport, aproape că zboară fără să atingă pământul, deasupra morților. Morții se zgâiesc în sus. Mami și papsi zac din nou împreună, ca în toți anii aceia, în patul cu arcurile lăsate, cumpărat la mâna a doua în timpul Marii Crize, pe care nu s-au îndurat să-l înlocuiască, deși scârțâia ca o tricicletă lăsată afară în ploaie și era atât de scurt, că lui papsi îi ieșeau picioarele de sub pătură. Picioare albe ca zăpada, care, în cele din urmă, s-au pătat și au ajuns brăzdate de vinișoare: dacă ar fi făcut sport, ar fi trăit mai mult. Acolo jos, Tothero e numai ochi, ochi cât cepele, holbându-se din capul lui strâmb în timp ce limba umflată își caută disperată cuvintele. Fred Springer, care l-a așezat pe Harry acolo unde e, îl încurajează de zor, cocoșat, cu o grimasă de jucător de pocher, îi face vânt la spate de-l doare. Skeeter, despre care decupajul pretindea că a tras primul în caraliii

din Philly, deși erau vreo douăzeci în curte și pe coridoare, iar în clădirea sectanților erau doar câteva femei însărcinate și câțiva copii, Skeeter cel negru ca pământul întoarce capul. Fâneața se termină, iar Harry pătrunde într-un tunel, se întunecă, acele de brad sunt ca un covor, nu scoate nici un zvon, indienii se mișcau fără să scoată cel mai mic zgomot printre copacii nesfârșiți, unde o singură crenguță ruptă însemna moartea, istovit, nu-și poate controla picioarele exact, i se zbat aiurea pe cărarea capitonată, ca pistoanele unei mașinării slăbite, ale cărei angrenaje și îmbinări s-au tocit din cauza gradului de uzură. Becky, o simplă sămânță sădită întru odihna veșnică, Jill, un puiet palid, ferit de soare, și le închipuie atârnând în țărână ca stelele pe cer, iar în spatele lor se află miriade, rase întregi de suflete, ca de pildă cambodgienii, care au plutit spre moarte. Pășește peste toți aceștia, sunt de-o tenacitate impresionantă, îl aclamă, simte că-i ard plămânii, îl doare inima, el e doar o membrană prelevată de la cohortele de răposați, fibrele lor delicate îi mângâie gleznele, iubește pământul, n-o să facă niciodată greșeala lor, să moară.

Pe ultimii treizeci de metri, pe cărarea ce duce spre veranda înclinată, Rabbit sprintează. Deschide ușa de plasă și simte cum saltă sub el scândurile dușumelei uscate ca iasca. Abajururile de sticlă lăptoasă ale vechilor lămpi de kerosen, tot mai prețioase ca antichități, tremură, ca și geamurile vitrinei de acasă, din Joseph Street. Janice apare din bucătărie în picioarele goale și-i spune:

— Harry, ești roșu ca racul.

— Mă. Simt. Foarte bine.

— Stai jos. Pentru Dumnezeu, de ce te antrenezi?

— Pentru marea întrecere, răspunde el gâfâind. E minunat. Să-ți testezi. Limitele.

— După mine, împingi lucrurile prea departe. Eu și mama am crezut că te-ai rătăcit. Vrem să jucăm pinacle.

— Trebuie să. Fac un duș. Problema cu joggingul. E că transpiri ca naiba.

— Tot nu-nțeleg ce vrei să demonstrezi.

În tricoul ăla cu Phillies arată ca Nelson cel de pe vremea când n-avea nevoie să se bărbierească.

— Acum ori niciodată, răspunde el, cu creierul inundat de sângele fanteziei. Sunt unii care vor să-mi vină de hac. Pot să mă predau. Sau să lupt.

— *Cine* vrea să-ți vină de hac?

— Ar trebui să știi. Tu l-ai ouat.

Aici apa caldă curge dintr-un boiler și câteva minute e fierbinte, după care se răcește cu viteza luminii. Lui Harry îi dă prin cap că o metodă bună de-a ucide pe cineva ar fi să oprești apa rece când respectivul e sub duș. Iese bâțâindu-se până să se termine apa caldă, admiră urmele ude ale picioarelor lui imense pe podeaua goală din scânduri de pin a etajului în formă de mansardă și se gândește la fiică-sa, cu picioarele în sandalele alea cu talpă ortopedică din plută. Cu picioarele ei lungi și albe și cu chipul rotund, calm, lucește ca un strigoi, dar, spre deosebire de morți, se bucură împreună cu el de scoarța acestei planete, îi respiră aerul, se scufundă în apa ei, se mută dintr-un element într-altul și crește. Intră în dormitorul pe care-l împarte cu Janice și se îmbracă cu boxeri, o cămașă cu model de aligator și niște blugi Levis moi, toate spălate și uscate la curățătoria din spatele micuței prăvălii din sat. Fiecare articol de îmbrăcăminte apretat îi pare o altă cărămidă a bunăstării lui, pe care o pune la locul ei. În timp ce se așază pe pat să-și tragă șosetele curate, o rază roșie a soarelui ce amurgește se strecoară printr-o gaură din perdeaua de pini și-i cade ca un cuțit peste degetele de la picioare, bătăturile portocalii și firicelele de păr dintre articulații și unghiile semitransparente ca foițele subțiri din ferestruicile de control ale furnalelor. Sunt picioare care au ajuns mai rău ca ale lui, la multe femei care poartă sandale de vară se vede că au degetele mici îndoite dizgrațios de anii cât au purtat pantofi cu toc înalt, iar degetul mare îl au încălecat, așa că încheietura le iese în afară ca un os rupt. Slavă Domnului că, fiind bărbat, lui nu i s-a întâmplat așa ceva. Și nici lui Cindy Murkett, dacă stai să te gândești: are degetele de la picioare aliniate unul lângă altul ca niște bomboane într-o cutie. Futu-i. Păcăliciul ăla de Webb, ce baftă pe el. Și totuși. E bine să fii în viață. Harry coboară și adaugă un al patrulea element la fericirea lui; aprinde focul. Isteață, în pas cu timpul, bunica Springer a cumpărat o nouă sobă de lemne. Țeava de evacuare de-un negru strălucitor pătrunde elegant în vechiul șemineu afumat, din pietroaie urâte. Bătrânul Springer instalase un sistem de încălzire electrică pe sub pardoseală când căsuța a fost conectată la rețeaua electrică, dar văduva lui nu se îndură să dea bani pe folosirea lui, deși în august nopțile deja aduc până-n casă aerul rece din jurul lacului. Soba provine din Taiwan și e curată ca o tigaie, abia a fost instalată astă-vară. Harry pune câteva surcele găsite în jurul căsuței pe-o pagină de sport din ziarul *Philadelphia Bulletin* făcută ghemotoc și se uită la ele cum se

aprind, se uită cum iau foc și se înnegresc cuvintele EAGLES GATA DE ACȚIUNE, literele se albesc în scrumul flambat; apoi adaugă niște bucăți de lemn de cireș rindeluite în formă de semilună, pe care un producător local de mobilă le vinde la grămadă în fața fabricii. Focul salută întunericul în timp ce Janice și maică-sa, terminând de spălat vasele, intră și scot pachetul de cărți pentru pinacle.

În timp ce face cărțile, bunica Springer spune în același ritm în care împarte cărțile de joc:

— Discutam cu Janice, serios, nu credem că-i un lucru-nțelept să alergi așa mult la vârsta ta.

— Exact asta-i vârsta potrivită. A sosit vremea să-ncep să am grijă de mine, până acum am căpătat totul pe de-a moaca.

— Mama zice că mai întâi ar trebui să-ți verifici inima, spune Janice.

Și-a pus un pulover și blugii, dar a rămas în picioarele goale. El se uită pe furiș sub masă. Degetele ei de la picioare sunt destul de drepte. Nu s-au strâmbat prea tare. Sunt osoase, bronzate și băiețoase. Îi place că aici, în Pocono, ea arată atât de des ca un băiat. Tovarășul lui de joacă. Se simte ca un copil rămas peste noapte la tovarășul lui de joacă.

— Lui taică-tău, știi, îi reamintește bunica Springer, de la inimă i s-a tras.

— De ani de zile suferea de mai multe chestii, spune Harry. Avea șaptezeci de ani. Era pregătit sufletește.

— S-ar putea să nu mai gândești așa când o să-ți vină rândul.

— Mă tot gândesc în ultimul timp la morții pe care i-am cunoscut, spune Harry studiindu-și cărțile.

As, zece, popă, valet de pică, dar nu și damă. Deci nici pinacle. Nici o suită. N-are patru de o culoare. Doar o grămadă de trefle de valoare mică.

— Pas.

— Pas, anunță și Janice.

— Merg eu la douăzeci și unu, oftează bunica Springer și pune pe masă o suită de caro, plus nouarul și dama de pică, să meargă cu valetul.

— *Mamma mia*, exclamă Harry, ce mână!

— La care morți, Harry? îl întreabă Janice.

Îi este teamă că o să se refere la Becky. El se gândește însă foarte rar la copila lor moartă și, când o face, o face cu plăcere, ca la soarele

ce se-arată doar un pic într-o zi de iarnă, după ninsoarea de peste noapte, deși a chemat-o și June.

— Ei, cel mai adesea la papsi și la mami. Mă-ntreb dacă ne privesc de-acolo de sus. O bună parte din viață te dai peste cap ca să atragi atenția părinților; pare straniu că ne continuăm viața fără ei. Vreau să zic, cui îi mai pasă de tine-acum?

— Sunt destui cărora să le pese, răspunde Janice, cu o seriozitate neconvingătoare.

— Tu nu știi cum e, zice el. Tu o mai ai pe mama.

— Doar pentru puțin timp, spune Bessie jucând un as de treflă.

Adunând levata cu o mișcare expertă a mâinii, decretează:

— Taică-tău a fost un muncitor bun, nu-și dădea aere, dar pe maică-ta, trebuie să recunosc, n-am putut s-o sufăr niciodată. Avea o limbă ascuțită într-un corp dezgustător.

— Mamă, Harry și-a iubit mama.

Bessie trântește pe masă asul de cupă.

— Păi, îmi închipui că-i normal și-așa se cuvine, cel puțin așa se spune, ca băieții să-și iubească mama. Și totuși, îmi era milă de el când trăia ea. Îl îndemna să aibă o părere excesiv de bună despre sine, fără să-i poată oferi un reazem în viață, așa cum ți-am oferit ție eu și Fred.

Vorbește despre Harry de parcă și el ar fi mort.

— Încă-s aici, să știi, o anunță el, punând pe masă cupa cea mai mică.

Bessie își subțiază buzele și chipul i se umflă puțin în timp ce-și privește lung cărțile cu ochii ei negri.

— Știu că încă ești aici. Nu spun vreun lucru pe care mi-ar fi jenă să ți-l spun în față. Maică-ta a fost o femeie necăjită, care a provocat o mulțime de nenorociri. Tu și cu Janice, la început de drum, n-ați fi avut atâtea necazuri dacă n-ar fi fost Mary Angstrom, iar asta-i valabil și pentru ce s-a întâmplat acum zece ani. Prea se credea formidabilă.

Bunica afișează expresia aia fanatică, fermă, pe care o au femeile când se urăsc una pe alta. Lui mami nici Bessie Springer nu i se părea așa de formidabilă – *o mică parvenită măritată cu escrocul ăla, o femeie care n-are minte nici cât să ungă cratița cu ulei, în cosmelia aia de casă de pe Joseph Street, cu ifosele ei. Familia Koerner era neam de țărănoi, dar nu țărani adevărați, ci de-ăia de pe dealuri.*

— Dar, mamă, mama lui Harry era căzută la pat la data când a ars casa. Era pe ducă.

— Nu chiar atât de pe ducă încât să nu mai toarne gaz pe foc până să se săvârșească. Dacă v-ar fi lăsat pe voi doi să vă vedeți de treaba voastră cu cei din jurul vostru, nu s-ar mai fi ajuns la despărțire și la atâta suferință. A purtat râcă familiei Koerner de la bun început. Am cunoscut-o pe vremea când o chema Mary Renninger, în vechea școală Thad Stevens, înainte să se construiască liceul nou pe locul fostei ferme Morris, era cu doi ani mai mare ca mine și încă de pe-atunci se credea formidabilă. Familia Renninger, vezi Doamne, nu era de la țară, ei erau din Brewer și aveau mentalitatea aia de mahala, nici cu prăjina nu le ajungeai la nas. Era prea lungană ca fată și plesneau pantalonii pe ea. Soră-ta, Harry, de la taică-tău a moștenit trăsăturile alea frumoase. Se spune că bunicu-tău a fost unul dintre suedezii ăia foarte blonzi, de meserie zidar.

Dă cu degetul mare în masă punând asul de caro.

— N-ai voie să ieși cu un atu decât după a treia levată, îi reamintește Harry.

— Ah, ce prostie.

Își retrage asul și se holbează la cărți prin ochelarii pe care și i-a cumpărat recent și care nu-i vin deloc bine, deși sunt în genul la modă – cu rame albastre, masive, prinse jos de brațele în formă de S și cu un soi de continuare falsă a sprâncenelor, încrustată cu argintiu. Nici măcar nu sunt comozi, tot timpul trebuie să-i împingă în sus pe năsucul ei rotund.

Atât de tare se chinuiește să aleagă o carte, încât Harry îi reamintește:

— Nu-ți trebuie decât un punct ca să licitezi. Deja ai câștigat.

— Mda, păi... fă tot ce poți cât încă poți, vorba lui Fred.

Își desface cărțile evantai.

— Aha. Mi s-a părut mie că am încă unul din ăștia.

Pune jos un al doilea as de treflă.

Dar Janice iese cu un atu. Ia levata și spune:

— Îmi pare rău, mamă. N-am avut decât o singură treflă, n-aveai de unde să știi.

— Am presimțit eu că așa o să se-ntâmple de-ndată ce-am pus jos asul ăla. Am avut o premoniție.

Harry râde; n-ai cum să n-o îndrăgești pe coana mare. Cazat cu aceste două femei, s-a mai înmuiat, e mai deschis, ca în copilărie, când a întrebat-o pe mami pe unde fac pipi doamnele.

— Mă întrebam câteodată, îi mărturisește el lui Bessie, dacă mami l-a înșelat vreodată pe papsi.

— Nu m-ar mira, zice ea cu buzele strânse, în timp ce Janice își adună așii. Îl împunge pe Harry cu privirea: Vezi, dacă mă lăsai să joc asul de caro, nu câștiga.

— Bunico, îi spune el, nu poți să câștigi chiar fiecare levată, nu fi așa de lacomă. Știu că mami trebuie să fi fost sexy, uită-te doar la Mim.

— Ce mai știi de soră-ta? îl întreabă bunica din politețe, apoi se zgâiește din nou la cărți.

Umbra aruncată de rama ornată a ochelarilor îi brăzdează obrajii și o face să pară mai bătrână, fleșcăită când nu se umflă cuprinsă de indignare.

— Mim o duce bine. Are un salon de înfrumusețare în Las Vegas. Devine tot mai bogată.

— N-am crezut nici jumătate din zvonurile despre ea, rostește bunica cu un aer absent.

Acum Janice și-a terminat așii și joacă un popă de pică contra asului pe care își închipuie că-l are Harry. De când s-a dat cu gașca de vrăjitoare care joacă bridge și tenis la Flying Eagle, Janice nu mai e așa de moacă la jocul de cărți ca înainte. Harry defosează asul așteptat și, aflându-se pe moment la cârma jocului, o întreabă pe bunica Springer:

— Ți se pare că Nelson ar fi moștenit ceva de la maică-mea?

— Nimic, zice ea cu satisfacție, tăindu-i triumfătoare decarul de pică cu un atu. Nici o fărâmă.

— Ce pot să fac pentru copilul ăsta? întreabă cu glas tare.

Parcă prin el ar fi vorbit altcineva. Ceața se revarsă înăuntru prin plasa ferestrei.

— Să fii răbdător, îl sfătuiește bunica, începând să scoată victorioasă atu după atu.

— Să fii mai atent, adaugă Janice.

— Slavă Domnului că se-ntoarce la facultate luna viitoare.

Tăcerea umple căsuța aidoma aerului rece venit dinspre lac. Țârâit de greieri.

— Amândouă știți niște chestii pe care eu nu le știu, le acuză el.

Ele nu neagă asta.

— Voi ce ziceți de Melanie? încearcă el marea cu degetul. Eu cred că-l deprimă pe copil.

— Cred că restu-s ale mele, îi anunță bunica Springer, punând pe masă o suită de carouri mici.

— Harry, îi răspunde Janice. Nu Melanie e problema.

— Dacă vreți să știți ce cred eu, intervine bunica Springer atât de ferm încât amândoi își dau seama că vrea să schimbe subiectul, Melanie prea se simte la noi ca la ea acasă.

La televizor, Îngerii lui Charlie îi urmăresc pe contrabandiștii de heroină într-un șir lung de automobile scumpe care derapează și scrâșnesc, care plonjează prin niște tarabe cu fructe și niște vitrine imense, pentru ca, în final, să se ciocnească pe rând una de alta, bușindu-și barele de protecție și radiatoarele într-un formidabil punct culminant, filmat cu încetinitorul, de fiare îndoite, mișcare încremenită și justiție finală. Îngerul care a înlocuit-o în distribuție pe Farrah Fawcett-Majors iese din Malibu-ul ei șifonat și își dă părul pe spate: imaginea asta devine stop-cadru. Nelson râde cu triumfătoare empatie pentru toate mașinile alea de la Hollywood făcute praf. Pe urmă ritmul mai rapid și volumul ceva mai tare al reclamelor inundă camera; o paletă proaspătă de lumină reflectată pictează fețele, bucălate, ca de clovn, ale lui Melanie și Nelson, care stau pe vechea canapea cu tapițeria gri, pufoasă, cu model și se uită la televizorul așezat unde l-au repoziționat ei când au reamenajat livingul, adică pe locul fotoliului Barcalounger. Pe podea, sub picioarele lor cocoțate pe canapea, licăresc sticlele de bere; fuioare de fum dulceag pâlpâie policrom, de parcă fantomele Îngerilor lui Charlie s-ar înălța spre tavan.

— Mișto carambol, își dă Nelson cu părerea, ridicându-se cu greu și bâjbâind să închidă televizorul.

— Mie mi s-a părut o tâmpenie, îl contrazice Melanie cu glasul ei vag cântat.

— Căcat! Ție totul ți se pare o tâmpenie, în afară de-ăla, cum îl cheamă, Kerchief.

— G.I. Gurdjieff[1].

Are un fel al ei, formal, de-a se retrage în zone intelectuale unde știe că el n-are cum să ajungă. La Kent s-a lămurit că există tărâmuri

---

1 Profesor de dansuri sacre și mistic armean (1866?-1949).

reale pentru unii, dar nu și pentru el – nu doar limbile pe care nu le cunoștea sau teoremele pe care nu le înțelegea, ci și zonele volatile de cunoștințe fără rost, de unde, totuși, puteai să te alegi cu ceva foloase. Melanie era mistică, nu mânca deloc carne și nu se temea de nimic, zeii asiatici complicați, deșirați îi sugerau armonie. Îi lipsea acea furie împotriva limitelor, care devenise o componentă a personalității lui Nelson din clipa când a înțeles că n-o să crească mai înalt de un metru șaptezeci și șapte, deși taică-său avea un metru nouăzeci și trei, sau probabil chiar mai devreme, de când a constatat că nu-i în stare să-și țină părinții la un loc și s-o salveze pe Jill, care ținea morțiș să-și distrugă viața, sau probabil și mai devreme, din clipa când a privit cum oamenii mari, în costume și rochii negre, se strâng în jurul unui coșciug alb, micuț, cu mânere argintii și ceva scânteietor în vopsea, și-i spun că în el zace ceea ce-a fost surioara lui, născută și apoi lăsată să moară fără ca cineva să-i fi cerut *lui* voie; nimeni nu i-a cerut părerea niciodată, așa era lumea adulților, pur și simplu își continua mersul dintotdeauna, iar Melanie era și ea o parte a acestei lumi, acum îi rânjea satisfăcută din balonul de mister în care-i învăluită și care-i dă puterea lăuntrică. Ar fi plăcut, dacă tot s-a ridicat în picioare, să ia de jos una din sticlele alea de bere și s-o dilească pe Melanie în scăfârlia ei cu păr cârlionțat, iar ciotul din mână să i-l înfigă în obrajii durdulii, zâmbăreți, în ochii ei mari, căprui, și în buzele roșii, în calmul ei budist ironic și implacabil. Se mulțumește să-i spună doar:

— Mă doare-n cur de numele lui tâmpit, tot un căcat e.

— Ar trebui să-l citești, îl sfătuiește ea. E minunat.

— Îhî, și ce spune?

Melanie cugetă fără să mai zâmbească.

— Nu-i ușor să rezumi totul într-o frază. Zice că există o a patra cale. În afară de calea yoghinului, a călugărului și a fachirului.

— Aaa, super!

— Și, dacă urmezi calea asta, ai să ajungi treaz, cum ar zice el.

— În loc de adormit?

— Îl preocupa foarte mult să înțeleagă cumva lumea, așa cum e ea. Credea că noi toți avem identități multiple.

— Vreau să ies în oraș, o anunță el.

— Nelson, e zece noaptea.

— Am promis că s-ar putea mă-ntâlnesc cu Billy Fosnacht și câțiva băieți la Laid-Back.

Laid-Back e un nou bar din Brewer, la intersecția dintre Weiser și Pine, destinat tinerilor. Odinioară se numea Phoenix.

— Tu ieși tot timpul cu Stavros și mă lași aici, să mor de plictiseală, o acuză el.

— Ai putea să-l citești pe Gurdjieff, zice ea și chicotește. Și oricum, n-am ieșit cu Charlie de mai mult de patru-cinci ori.

— Mda, în celelalte seri ești la serviciu.

— Nu că *am face* ceva, Nelson. Ultima oară am stat și ne-am uitat la televizor cu maică-sa. Ar trebui s-o vezi. Arată mai tânără decât el. Tot părul îi e negru.

Își atinge părul negru, sănătos, elastic.

— A fost nemaipomenită.

Nelson se îmbracă cu geaca denim pe care a cumpărat-o de la un magazin din Boulder specializat în hainele demodate purtate de muncitorii agricoli și oieri. L-a costat de două ori cât una nouă.

— Am o mică afacere cu Billy. O să vină și unul din ceilalți tipi. Tre' să mă duc.

— Pot să vin și eu?

— Mâine lucrezi, nu-i așa?

— Știi că nu-mi pasă de somn. Somnul înseamnă să cedezi în fața trupului.

— Nu stau mult. Citește o carte de-a ta.

Îi imită chicotitul.

— Când i-ai scris ultima oară lui Pru? îl întreabă Melanie. Nu ai răspuns la nici una din ultimele ei scrisori.

Se înfurie din nou; geaca strâmtă și chiar și tapetul de pe pereții camerei par să-l comprime, să-l facă tot mai mic.

— Cum pot să țin pasul cu ea, că-mi scrie de două ori pe zi, băga-mi-aș, mai nasol ca un ziar. Dumnezeule mare, îmi spune ce temperatură are, ce-a mâncat, practic, până și când se cacă...

Scrisorile sunt bătute la mașină, pe hârtie furată, cu antetul Universității Kent, pagină după pagină, fără nici o greșeală.

— Își închipuie că te interesează, îi spune Melanie pe un ton de reproș. E singură și îngrijorată.

Nelson ridică glasul:

— *Ea* e îngrijorată? De ce să fie îngrijorată? Uită-te la mine, stau aici și fac frumos, și te am, a dracu' ce ești, pe post de câine de pază, de nici măcar nu pot să ies în oraș la o bere.

— Du-te!

Se simte cu musca pe căciulă.

— Pe cuvânt, i-am promis lui Billy; o să vină cu un tip a cărui soră are un '76 TR decapotabil, cu doar nouăzeci de mii de kilometri la bord.

— Du-te, repetă Melanie încetișor. O să-i scriu lui Pru și o să-i explic că ești prea ocupat.

— Prea ocupat, prea ocupat. Pentru cine mama naibii fac toate astea, dacă nu pentru fraiera de Pru?

— Nu știu, Nelson. Sincer, nu știu ce faci, și nici pentru cine. Eu știu că mi-am găsit o slujbă, conform planului nostru, în timp ce tu n-ai făcut nimic altceva decât să-l forțezi pe bietul taică-tău să-ți inventeze un loc de muncă.

— *Bietul* taică-meu! *Bietul* tata! Cine crezi că l-a pus acolo unde e? Cine crezi că-i proprietarul afacerii? Maică-mea și bunică-mea sunt proprietarii, taică-meu e acolo doar de fațadă și mai și face o treabă de tot rahatul. Acum, că lui Charlie i s-a terminat benzina, nu mai au pe nimeni care să fie motivat sau creativ. Rudy și Jake sunt niște măscărici. Cu taică-meu, afacerea se duce de râpă; e de-a dreptul trist.

— Poți să spui toate astea, Nelson, inclusiv că lui Charlie i s-a terminat benzina, chestie în care cred că eu sunt cea mai în măsură să mă pronunț, dar tu unul nu mi-ai demonstrat cine știe ce capacitate de a-ți asuma niște răspunderi.

Deși aproape că-i vine să plângă din cauza frustrării și a sentimentului de vinovăție, i se pare că aude în „capacitatea de a-ți asuma niște răspunderi" o ripostă voită la menționarea de către el a ideii de „creativ". În fața Melaniilor de pe glob întotdeauna o să i se împleticească limba în gură.

— Căcat, e tot ceea ce poate să mai spună.

— Ai o grămadă de *sentimente*, Nelson, îi reproșează ea. Dar sentimentele nu sunt acțiuni.

Îl fixează cu privirea, de parcă ar vrea să-l hipnotizeze, clipește o singură dată.

— Ah, Doamne, dar fac exact ce vreți tu și cu Pru.

— Ei, vezi, iată cum îți lucrează mintea, pui totul în cârca celorlalți. Noi n-am *vrut* să *faci* ceva anume, am vrut doar să te comporți ca un adult. Nu păreai să faci treaba asta acolo, așa că te-ai întors aici ca să revii cu picioarele pe pământ. Nu bag de seamă să-ți fi reușit mișcarea.

Când clipește din ochi așa de des, zici că are un cap de păpușă, gol pe dinăuntru. Numai bun de zdrobit.

— Charlie, îi povestește Melanie, zice că ești prea agitat ca să fii un bun vânzător: când intră oamenii în salon, îi sperii cu moaca ta.

— Îi sperie nenorocitele alea de mașini japoneze țipătoare, care costă o avere din cauza yenului de tot căcatul. Eu unul n-aș cumpăra una și nu văd de ce le-ar cumpăra altcineva. Detroitul e de vină. Detroitul ne-a dezamăgit pe toți, sunt milioane de oameni a căror slujbă depinde de relansarea Detroitului cu un model de mașină ca lumea și căcănarii n-o să-l facă.

– Nu mai înjura atâta, Nelson. Nu mă impresionezi.

În timp ce se zgâiește întruna la el, globii ei oculari îi arată destul de multă albeață; lui îi vin în minte sânii ei, tot niște sfere abundente, albe, și nu vrea să ajungă cu cearta asta prea departe, astfel încât ea să nu-l mai aline în pat. Nici măcar nu l-a luat în gură, însă pune pariu că lui Charlie îi cântă la flaut, numai așa reușesc băbălăii ăștia să mai înalțe zmeul. Zâmbind cu zâmbetul ei de Buddha cu capul gol pe dinăuntru, Melanie îi spune:

— Du-te și te joacă cu ceilalți băieței, eu o să rămân aici și-o să-i scriu lui Pru. N-o să-i pomenesc c-ai făcut-o fraieră. Dar încep să mă satur, Nelson, să te tot acopăr.

— Păi, ce, te-a rugat cineva?. Și tu te-alegi cu ceva din treaba asta.

În Colorado ea s-a culcat cu un bărbat însurat, care era și partener al jigodiei pentru care se angajase Nelson să lucreze pe timpul verii, la construirea de case pentru două familii în patria schiului. Nevasta tipului a început să guițe, deși nici ea nu era ușă de biserică, iar celălalt tip cu care se întâlnea Melanie se visa mare furnizor de cocaină pentru grangurii din Aspen, dar îi lipseau sângele-rece și pilele și părea c-o să ajungă sau la închisoare, sau cu grădinița de flori pe piept, în funcție de care avea să-i fie primul pas greșit. Pe tip îl chema Roger, iar lui Nelson îi plăcea pentru felul lui de-a se strecura ca un copoi galben, deșirat, care știe că o să încaseze un șut. Roger a fost cel care i-a inițiat în deltaplanorism, Melanie era prea prudentă, dar Pru, în mod surprinzător, a vrut să încerce, glumind că ăsta ar putea fi un mod de-a scăpa de toate problemele. Cu fețișoara atât de subțire în casca de protecție albă, mare, care se închiria la baza Highlands, sus pe Golden Horn, în secunda de dinaintea lansării în spațiul uluitor de tăcut, l-a privit pieziș, tăios, estimativ ca atunci când s-a hotărât să se culce cu el pentru întâia oară, în apartamentul ei micuț din blocul-turn

cu aspect de fabrică, din Stow, a cărui fereastră mare dădea spre o parcare. Mai întâi a cunoscut-o pe Melanie la un curs de geografia religiilor pe care l-au urmat amândoi: șintoismul, șamanismul, jainismul, tot felul de superstiții antice care prosperau, conform hărților, în porțiuni suprapuse, ca petele unei boli infecțioase, iar în unele cazuri chiar se răspândeau pe arii mai largi, atât de disperată era lumea. Pru nu era studentă, ci dactilografă la secretariatul din Rockwell Hall; Melanie o cunoscuse în timpul unei campanii a Ligii Studenților pentru un Kent Democratic care urmărea să creeze nemulțumire în sânul angajaților universității, în special al secretarelor. Majoritatea prieteniilor de genul ăsta se ofileau odată cu apariția unei cauze noi, dar Pru a menținut relația. Îi lipsea ceva. Pe Nelson l-a atras zâmbetul ei pieziș, ranchiunos, de parcă și ei i-ar fi venit greu să-și dea sufletul pe față, nu ca puștii ăștia de bani gata, care din fața televizorului au trecut direct în sala de curs, fără să aibă vreun contact cu lumea de-afară, care să le mai pună lacăt gurii. Și i-au plăcut și mâinile ei puternice, lungi, de dactilografă, ca ale bunicii Angstrom. Își luase cu ea Remingtonul portabil în speranța că-și va găsi ceva de lucru pe cont propriu, așa că-și bătea la mașină scrisorile, povestindu-i la ce oră se culcă și la ce oră se scoală, când îi vine să vomite, pe când el trebuia să-i răspundă cu scrisul lui de mână pe care-l urăște, că arată ca mâzgălitura unui copil. Perfecțiunea fluentă a torentului ei de scrisori îl copleșește, nu și-a imaginat-o niciodată ca pe-o sursă a unui asemenea puhoi. Cumva, fetele scriu cu mai mare ușurință decât băieții: își amintește de bilețelele scrise cu cerneală verde lăsate de Jill peste tot în casa lor din Penn Villas. Și, dintr-odată, își amintește mai multe versuri din cântecul pe care i-l fredona mama-mare: *„Reide, reide, Geile / Alle Schtunn en Meili / Geht's iwwer der Schtumbe / Fallt's Bubbli nunner!"*, cu ultimul cuvânt, când bebe cade, *nunner*, nu cântat, ci rostit, cu o voce atât de solemnă, încât pe el îl pufnea întotdeauna râsul.

— Eu cu ce mă aleg, Nelson? îl întreabă Melanie cu tonul ei înnebunitor și insistent de melodios.

— Cu plăcerea, îi răspunde el. Cu plăceri lipsite de primejdii, așa cum îți plac ție. Cu mine faci ce vrei, mai mult sau mai puțin. Îi subjugi pe babaci.

Glasul ei se relaxează și sună trist:

— Cred că devine plictisitor. Poate am stat de vorbă prea mult cu bunică-ta.

— Se poate.

Stând în picioare, iarăși simte că are un oarecare avantaj asupra ei. Aici sunt casa lui, orașul lui, moștenirea lui. Aici Melanie e-o străină.

— Ei bine, mi-a *plăcut* de ea, spune fata folosind, în mod bizar, timpul trecut. Mă atrag întotdeauna oamenii mai în vârstă.

— Măcar are mai multă minte decât mami și tata.

— Ce vrei să-i spun lui Pru, dacă-i scriu?

— *Nu* știu.

Umerii îi zvâcnesc sub geacă, de parcă jacheta strâmtă l-ar curenta; simte că i se întunecă fața, chiar și răsuflarea îi devine fierbinte. Plicurile alea albe, albul căștii de protecție pe care și-a pus-o ea pe cap, albul abdomenului ei. Hăul se deschidea sub tine după ce te lansai, dar, cumva, nu era amenințător, harnașamentul te ținea strâns, iar copacii se pierdeau tot mai mici în zare de-a lungul pârtiilor de schi acoperite de iarbă și al fânețelor înclinate de dedesubt, iar aripa mare de nailon răspundea la fiecare comandă a manetei.

— Spune-i să reziste eroic.

— *Rezistă*, Nelson, dar nu poate rezista la nesfârșit. Vreau să zic, *se vede*. Și nici eu nu pot să mai rămân mult timp aici. Trebuie s-o vizitez pe mama înainte să mă întorc la Kent.

Totul pare atât de complicat, fizic, în fața gurii, așa că e conștient de efortul de a respira.

— Iar *eu* tre' s-ajung la Laid-Back până să plece toată lumea.

— Ah, du-te! Pleacă! Dar mâine vreau să mă ajuți la curățenie. Ai tăi se-ntorc duminică, iar tu n-ai tuns peluza nici măcar o dată.

Aflat la volanul bătrânului Newport confortabil al bunicii Springer pe Jackson, spre intersecția cu Joseph Street, primul lucru pe care-l vede Harry este Corona lui roșu-tomată, parcată în fața casei, arătând nouă-nouță și, pe deasupra, și proaspăt spălată. În sfârșit, i-au reparat-o. Drăguț din partea puștiului s-o spele. Ba chiar e un gest de dragoste. Simte o undă de remușcare stârnită de gândurile lui urâte în legătură cu Nelson, asta îi mai taie scurt din fericirea provocată de întoarcerea în Mt. Judge într-o după-amiază scânteietoare de sfârșit de august, cu aerul încărcat de mirosul de iarbă uscată de la fotbal și cu arțarii care au de gând să devină aurii. Peluza din față, chiar și porțiunea aia incomodă dintre trotuar și bordură, unde rădăcinile ies la suprafață și trebuie să folosești foarfeca de grădină, a fost tunsă. Harry știe că foarfeca asta de grădină îți face bătături în palmă. Când băiatul iese pe verandă și coboară în stradă să-i ajute la căratul bagajelor, Harry dă mâna cu el. Îi vine să-l sărute, dar i se pare că-l vede încruntându-se

și asta îl sperie; imboldul de-a fi mai prietenos i se împotmolește și se pierde în forfota urărilor de bun găsit. Janice îi îmbrățișează pe Nelson și, un pic mai distant, pe Melanie. Bunica Springer, înfierbântată de călătoria cu mașina, își permite să fie sărutată pe obraz de ambii tineri. Amândoi sunt puși la patru ace: Melanie într-un costum de in de culoarea piersicii, de care Harry habar n-avea că-i al ei, iar Nelson într-un costum de tergal gri, despre care știe că înainte nu-l avea. Un costum nou pentru slujba de vânzător. Efectul este înduioșător de plăcut; în înclinarea capului pieptănat al băiatului, tatăl discerne cu uimire ceva din aerul răposatului Fred Springer, pehlivanul.

Melanie pare mai înaltă decât și-o amintește: poartă tocuri-cui. Cu gânguritul ei satisfăcut, le explică:

— Am fost la biserică, zice ea întorcându-se către bunica Springer. Ați spus la telefon că s-ar putea să prindeți slujba și ne-am gândit să vă facem o surpriză.

— Melanie, n-am reușit să-i scol la timp, îi spune Bessie. La munte s-au purtat ca doi porumbei.

— Aerul de munte, nimic personal, explică Rabbit, întinzându-i lui Nelson un sac de lână cu cearșafuri murdare. Doar eram în vacanță și n-aveam de gând să mă scol cu noaptea-n cap în ultima zi, doar pentru ca bunica să se holbeze ca vaca la poponarul ăla.

— Nu mi-a părut chiar așa de poponar, tati. Așa vorbesc pastorii.

— Mie mi s-a părut destul de radical, intervine Melanie. Tot îi dădea înainte cum că bogații trebuie să treacă prin urechile unui ac. Lui Harry îi spune: Parcă ați mai *slăbit*.

— A alergat ca nebunul, explică Janice.

— În plus, n-a trebuit să prânzesc în fiecare zi la câte un restaurant, spune el. Îți pun porții prea mari în farfurie. E jaf la drumul mare.

— Mamă, fii atentă la bordură, o atenționează brusc Janice. Să te-ajut?

— Mă descurc cu bordura asta de treizeci de ani. Nu trebuie să-mi spui că-i aici.

— Nelson, ajut-o pe bunica să urce scările, nu se lasă Janice.

— Corona arată grozav, îi spune Harry băiatului. Mai bună ca nouă.

Totuși, bănuiește că încă persistă problema aia cu direcția.

— I-am bătut la cap, tati. Manny o lăsa mereu pe ultimul plan, fiindcă-i a ta și tu nu erai aici. I-am spus că *până te întorci* vreau mașina *gata*, și cu asta basta.

— Trebuie să te ocupi în primul rând de clienții plătitori, spune Harry, simțindu-se vag obligat să-i ia partea șefului de la service.

— Manny e un ticălos, îi azvârle băiatul peste umăr, în timp ce intră cu bunica și cu sacul cu lenjerie pe ușă, pe sub ferestruica rotundă, cu vitralii, care susține pe cadrul de plumb lamelat numărul 89.

Cu valizele în mâini, Harry îi urmează înăuntru. Casa se estompase în mintea lui.

— Măi, să fie, gâfâie, ce bine-i acasă.

Bunica Springer își face datoria și admiră curățenia, florile din grădină aranjate în vaze pe bufet și pe masa din sufragerie, carpetele aspirate și husele spălate ale canapelei gri și ale fotoliului asortat. Atinge țesătura cu ciucuri.

— Husele astea n-au arătat atât de bine de când Fred s-a certat cu menajera, bătrâna Elsie Lord, și a trebuit s-o dăm afară.

— Dacă folosești o perie umedă, cu doar un strop de soluție de curățat covoarele... explică Melanie.

— Melanie, te pricepi să faci o treabă bună, o laudă Harry. Singura ta problemă e că ar fi trebuit să te naști bărbat.

Replica sună mai dur decât a vrut, dar o ușoară iritare venită din senin l-a făcut să-și piardă capul când a pășit în casă. Casa lui și, totuși, alta. Treptele astea, bibelourile astea. Locuiește aici ca un chiriaș, un bizar chiriaș bătrân în tricou, prea matolit ca să se mute. Până și Ruth are propriul ei spațiu. Se întreabă ce-o mai fi făcând fata lui cu față rotundă, la țară, pe terenul ăla plin de bălării, în casa aia din gresie, cu ușa ei verde scorojită.

Bunica Springer adulmecă aerul.

— Simt un miros dulceag, spune ea. O fi de la soluția de curățat covoare pe care ați folosit-o.

Nelson e lângă cotul lui Harry, mai aproape decât se ține de obicei.

— Apropo de treabă bună, tati, vreau să-ți arăt ceva.

— Nu-mi arăta nimic până nu duc bagajele astea sus. E uimitor de câte căcaturi ai nevoie doar ca să te plimbi în tenișii prin Pocono.

Janice vine trântind ușa de la bucătărie.

— Harry, ar trebui să vezi grădina, ce frumos e plivită. Salata îmi ajunge până la genunchi, iar guliile sunt *enorme*.

Harry li se adresează tinerilor:

— Ar fi trebuit să mâncați câteva, guliile se fac ațoase dacă le lași să crească prea mari.

— N-au nici un gust, tati, zice Nelson.

— Mda, îmi închipui că nimănui nu-i plac, cu excepția mea.

Îi place să rontăie câte una, ăsta-i unul din motivele pentru care-i gras. La vârsta creșterii a avut multe carii dureroase, iar acum, că și-a îmbrăcat molarii, mâncatul a devenit, probabil, o plăcere exagerată. Nu mai are dureri, ci doar aur durabil.

— Gulii, spune Melanie gânditoare, mă întrebam ce sunt, că Nelson îmi tot vorbea despre napi. Guliile sunt bogate în vitamina C.

— Cum mai merge treaba cu clătitele? se interesează Harry, încercând să mai dreagă busuiocul după ce i-a spus fetei că ar fi trebuit să se nască bărbat.

Totuși, s-ar putea să-i fi atins un punct sensibil; la ea aerele de șef, normale la un bărbat, au fost nevoite să se îndulcească.

— Bine. Le-am dat un preaviz, iar celelalte chelnerițe au de gând să dea o petrecere în cinstea mea.

— S-a transformat într-o petrecăreață, tati, o pârăște Nelson. N-am văzut-o la față mai deloc cât am rămas singuri. Amicul tău Charlie Stavros o tot scoate în oraș, o să vină chiar și azi după-amiază.

Tăntălăule, gândește Rabbit. De ce s-o fi ținând atât de aproape de el? Îi aude răsuflarea îngrijorată.

— Mă duce la Valley Forge, explică Melanie cu ochi strălucitori, ochi strălucitori care or fi ascunzând o poznă de care Rabbit n-are cum să știe.

Fata e pe picior de plecare.

— Sunt pe cale să plec din Pennsylvania și n-am vizitat nimic, așa că Charlie e drăguț și mă duce să mai văd una-alta. Weekendul trecut ne-am dus în ținutul amish și am văzut șaretele alea.

— Niște chestii de-a dreptul deprimante, nu-i așa? zice Harry, apoi continuă: Tipii ăștia amish sunt niște nenorociți – se poartă urât cu copiii lor, cu animalele, unii cu alții.

— Tati...

— Dacă vă duceți până în Valley Forge, ați putea să vizitați și Clopotul Libertății[1], să vedeți dacă încă mai e crăpat.

— Nu suntem siguri că-i deschis duminica.

---

1 Clopotul Libertății din Philadelphia este unul dintre cele mai importante simboluri ale Revoluției Americane. Se spune că bătăile lui ar fi anunțat deschiderea Primului Congres Continental din anul 1874 și i-ar fi mobilizat pe cetățenii din Philadelphia pentru a participa la citirea Declarației de Independență pe data de 8 iulie 1776.

— Philly în august merită, oricum, văzută. O mlaștină de omenire mârșavă. Pe-acolo îți iau gâtul doar ca să se distreze.

— Melanie, îmi pare rău s-aud că pleci, intervine Janice împăciuitoare.

Harry e câteodată uimit să constate cât de împăciuitoare poate fi Janice la vârsta mijlocie. Uitându-se în urmă, își zice că el și Janice au fost niște mușterii grosolani – niște puștani ranchiunoși și nu prea stilați. De fapt, deloc stilați. Câțiva biștari fac minuni.

— Mda, face musafira de peste vară, ar trebui să le fac o vizită alor mei. Mamei și surorilor, vreau să zic, la Carmel. Nu știu dacă o să mă duc să-l văd și pe tata, a devenit așa de *ciudat*. Apoi mă-ntorc la facultate. A fost minunat să stau aici, ați fost cu toții atât de drăguți. Vreau să zic, ținând cont că nici măcar nu mă *cunoșteați*.

— Nici o problemă, spune Harry, întrebându-se dacă surorile ei au aceiași ochi și aceleași buze rubinii. Te-ai descurcat singură, ți-ai plătit sejurul.

Lamentabil. Lamentabil. Niciodată n-a știut să-i vorbească.

— Știu că mama o să-ți simtă lipsa, spune Janice și o interpelează: Nu-i așa, mamă?

Dar bunica Springer cercetează porțelanurile din vitrină, să vadă dacă n-a dispărut ceva, și nu pare s-o audă.

Harry îl întreabă fără veste pe Nelson:

— Și ce voiai să-mi arăți așa urgent?

— E la salon, răspunde băiatul. Mi-am zis că am putea merge cu mașina când te întorci.

— Nu pot să mănânc mai întâi de prânz? N-am mâncat mai nimic la micul dejun, cu toate discuțiile astea legate de biserică. Doar câteva sendvișuri cu unt de arahide la care n-au ajuns furnicile.

Dacă stă să se gândească bine, chiar îl doare stomacul de foame.

— Nu cred că avem mare lucru la prânz, zice Janice.

— În frigider e niște grâu încolțit și iaurt, iar în congelator, niște legume chinezești, le sugerează Melanie.

— Nu mi-e foame, îi anunță bunica Springer. Și vreau să mă culc în patul meu. Fără să exagerez, nu cred c-am prins mai mult de trei ore consecutive de somn cât am stat acolo. M-au deranjat ratonii.

— E îmbufnată c-a pierdut slujba de la biserică, le spune Rabbit celorlalți.

Se simte prins în capcană de toată agitația asta a reîntoarcerii. Există aici o tensiune care n-a fost înainte. Niciodată nu te-ntorci

în același loc. Vai de săracii răposați care se-ntorc în Ziua Reînvierii. Iese prin bucătărie în grădină și mănâncă o gulie crudă, căreia i-a rupt frunzele cu mâinile și i-a decojit bulbul insipid, crocant cu dinții din față. Lesbienele din vecini îi dau înainte cu bocănitul – oare ce construiesc? Cum era poezia aia? *Înalță-te drept* nuș' ce *mai maiestuos... O, sufletul meu*[1]. Lotty Bingaman ar fi știut, ridicând mâna în clasă. Aerul e plăcut. O amiază mai potolită decât înainte, vara e cam pe trecute. Copacii au căpătat o culoare mai ternă decât verdele-lichid al lui iunie, iar zumzăitul discret al insectelor e tot mai scăzut, dacă stai să-l asculți, e ca un hârâit sec, continuu. Salata e înaltă și plină de semințe, fasolea e alături, un morcov pe care îl scoate e noduros ca sula unui grăsan, toată seva i s-a îndreptat în sus, în frunze. În bucătărie Janice a găsit niște salam nu într-atât de uscat încât să nu poată fi mâncat și le-a făcut niște sendvișuri lui și lui Nelson. Plimbarea asta la salon pare inevitabilă, deși Harry sperase să dea o fugă la club în după-amiaza asta, să vadă dacă gașca i-a dus dorul. Parcă-i și vede cum râd adunați lângă piscina strălucitoare, cu suprafața vălurită, umplută cu apă clorată, Buddy și ultima lui nasoală, soții Harrison, vulpoiul ăla bătrân de Webb și micuța lui Cindy. Micuța Cindy Fundulețbronzat Degețelescumpe. Oamenii cu adevărat solari, nu ca umbrele astea din ungherele sumbrei case a bunicii Springer. Charlie claxonează în fața casei, dar nu intră. Are o jenă, așa-i trebuie, al naibii pedofil. Harry se uită la Janice, să-i vadă reacția când aude trântindu-se ușa de la intrare. Nici nu clipește. Femeile se țin tare.

— Și *tu* ce-ai de gând să faci în după-amiaza asta? se interesează el.

— Aveam de gând să fac ordine în casă, dar se pare că Melanie s-a ocupat de toate. Poate o să trec pe la club să văd dacă mă pot lipi la vreun meci. Sau, măcar, să înot.

A înotat în Hourglass Lake și, într-adevăr, are talia mai suplă, pare mai lungă de la șolduri la sâni. N-arată rău puicuța, se gândește câteodată, surprins de complicitatea lor în lumea asta tenebroasă, conservatoare, cu străini obscuri.

— Ce zici de chestia asta cu Charlie și Melanie? întreabă el.

Ea ridică din umeri, imitându-l pe Charlie.

— Bravo lor, la urma urmei. Îi mai toarnă un strop de viață în vine. Nu trăiești decât o dată. Așa se spune.

---

1 Citat trunchiat din poezia „The Chambered Nautilus" de Oliver Wendoll Holmes (1809-1894).

— Ce-ar fi să te duci la club, și vin și eu cu Nellie, după ce mă uit la nuș' ce chestie de-a lui?

Nelson intră în bucătărie cu gura întredeschisă și privirea bănuitoare.

— Sau aș putea să vin cu voi doi la salon, propune Janice, și apoi ne ducem împreună la club și facem economie de benzină folosind doar o mașină.

— Mamă, e vorba de *afaceri*, protestează Nelson, iar după felul cum se întunecă la chip, ambii părinți își dau seama că-i mai bine să-l lase să-și facă damblaua.

Costumul gri îl face să pară mai vulnerabil, ca pe copiii îmbrăcați în haine cu care nu sunt obișnuiți, pentru ceremonii pe care nu le înțeleg.

Așa că Nelson și Harry, acesta din urmă pentru prima oară după o lună la volanul Coronei, se deplasează prin traficul duminical pe traseul pe care amândoi îl știu mai bine decât pe liniile din palmă, coboară pe Joseph spre Jackson, apoi spre Central și ocolesc versantul muntelui.

— Mașina parcă-i un pic mai altfel, nu-i așa? întreabă Harry.

E un început prost; încearcă să dreagă busuiocul:

— Îmi închipui că o mașină nu mai e aceeași după ce a fost bușită.

Nelson se înfurie.

— Doar i s-a înfundat puțin tabla, n-a avut nici o legătură cu transmisia, acolo ai simți o diferență, dacă ar fi cazul.

Harry își ține respirația, apoi recunoaște:

— Probabil că doar mi s-a părut.

Trec de priveliștea oferită de viaduct, iar apoi de centrul comercial, unde complexul de patru cinematografe are pe afiș filmele AGATHA MANHATTAN MEATBALLS și AMITYVILLE HORROR.

— Ai citit cartea, tati? întreabă Nelson.

— Care carte?

— *Amityville Horror*. Puștii de la Kent și-o pasau de la unul la altul.

Tipii de la Kent. Ce tipi norocoși. Ehe, de-ar fi avut și el studii superioare. Acum ar fi fost antrenor la echipa vreunui colegiu.

— E vorba despre-o casă bântuită, nu-i așa?

— Tati, e despre satanism. Ideea e că un fost locatar al unei case l-a conjurat pe diavol să i se arate, iar acesta n-a mai vrut să plece. O casă obișnuită, din Long Island.

— Și crezi în chestiile astea?

— Păi... sunt niște dovezi destul de greu de trecut cu vederea.

Rabbit mormăie. O generație fără coloană vertebrală, fără pic de vlagă, fără nimic trainic, care să-i ajute să facă diferența dintre realitate și stafii. Satanism, iarbă, droguri, vegetarianism. Jalnic. Li se oferă totul pe tavă, își închipuie că viața nu-i decât un televizor mare, plin de stafii.

Nelson îi ghicește gândurile și-l acuză:

— Ei bine, *tu* crezi în toate chestiile pe care le auzi la biserică și asta chiar că-i o treabă grețoasă. Ar fi trebuit să vezi azi, în timpul împărtășaniei, a fost de-a dreptul incredibil cum toată lumea își tampona gura și avea un aer grav când se întorcea de la altar. Ziceai că-i o chestie din cursul de antropologie.

— Asta, zice Harry, măcar îi face pe oamenii ca bunică-ta să se simtă mai bine. Coșmarul ăsta din Amityville pe cine-l face să se simtă mai bine?

— Nici nu se *pune* problema asta, e vorba doar de ceva ce s-a *întâmplat*. Nici oamenii din casa aia nu și-au dorit să se întâmple, dar s-a *întâmplat*.

Din tonul pițigăiat al puștiului, Rabbit își dă seama că l-a înghesuit mai mult decât intenționase. Oricum, nu vrea să se gândească la lucruri invizibile; de fiecare dată când a făcut un pas spre invizibil, cineva a murit.

În tăcerea care se lasă între ei, tatăl și fiul parcurg drumul șerpuitor al lui Cityview Drive, cu peticele de lumină ce se strecoară printre copacii de-acum prea înalți ai orașului de culoarea argilei, construit de muncitorii germani după planurile unui topograf englez și populat acum de polonezii, mexicanii și negrii care stau înghesuiți și își ascultă reciproc, prin pereții despărțitori, turuiala televizorului, hohotele de plâns ale bebelușilor și ciondănelile de sâmbătă seara. E o porțiune pe care se conduce greu, din cauza bicicletelor și a scuterelor și, cel mai rău, din cauza patinatorilor pe rotile, în șorturi de jogging, cu căști pe urechi, de zici că-s boxeri, cu toții drogați, care se dau cu patinele de parcă a lor e strada. Corona înaintează pe Locust, unde doctorii și avocații stau ascunși în casele lor lungi de cărămidă, locuite de câte o singură familie, retrase de la stradă și umbroase, cu ziduri laterale și ienuperi plantați împotriva alunecărilor de teren, și pe dreapta lasă în urmă liceul Brewer High, care în copilărie i se părea un castel, cu sălile lui de sport și șirurile de vestiare cum nici în vis nu visase, i se părea că tind spre infinit, în puținele rânduri când a trecut pe-acolo,

pe vremea când echipa întâi din Mt. Judge juca împotriva echipei a doua din Brewer, mai mult sau mai puțin de amorul distracției (lor). Se gândește să-i spună lui Nelson povestea asta, dar știe că puștiul detestă să-i audă amintirile despre zilele lui de sportiv. Puștii din Brewer, își amintește Rabbit în tăcere, erau dați dracu', cu gurile mânjite, de parcă tocmai ar fi supt acadele de zmeură. Fetele se cordeau, iar alea mai deșănțate fumau niște chestii care pe-atunci se numeau cuie. Acum până și puștii președintelui, băiatul lui Ford, care se pricepe la microcipuri[1], până și ăștia se fut și fumează cuie. Progresul. Într-un fel, înțelege el acum, a crescut ferit de rele, într-un marsupiu al lumii, cum spunea Melanie, ca într-unul din locurile alea de la suprafața unui râu, unde crenguțele plutesc în amonte și se îngrămădesc în mâl.

Pe când coboară panta abruptă de pe Eisenhower, Nelson sparge tăcerea și întreabă:

— N-ai locuit pe una din străduțele astea perpendiculare pe bulevard?

— Îhî. Într-o vară. Timp de câteva luni, cu secole-n urmă. Maică-ta și cu mine am avut niște probleme. De ce mă-ntrebi?

— Doar mi-am amintit. E ca și cum ți s-ar părea că ai mai fost într-un loc, doar că trebuie să fi fost un vis. Când mi se făcea rău de tot dor de tine, mami mă suia în mașină, veneam încoace și ne uitam la o casă în speranța c-o să apari. Erau una după alta în șir și toate îmi păreau la fel.

— Și am apărut?

— Nu, din câte-mi aduc aminte, dar nu-mi amintesc mare lucru, doar că eram în mașină, iar mami aducea niște prăjiturele, să am de lucru, și ea începea să plângă.

— Doamne, îmi pare nespus de rău. N-am știut că te-aducea aici.

— Poate că s-a întâmplat o singură dată, însă e ca și cum s-ar fi întâmplat de mai multe ori. Îmi amintesc că avea burta mare de tot.

Panta lui Eisenhower se termină și trec fără o vorbă pe lângă numărul 1204, unde câțiva ani mai târziu Janice fugise la Charlie Stavros și unde Nelson venea pe bicicletă să se uite la fereastră. Pe-atunci, puștiul era disperat să aibă o motoretă, iar Mim i-a luat una în cele din urmă,

---

1 Aluzie la John Gardner Ford (n. 1952), al doilea din cei patru copii ai președintelui american Gerald Ford (1913-2007), fondatorul unei reviste și al unei firme californiene de informatică.

dar n-a folosit-o mult. Îi amintea de ceva trist. Acum e doar o bucată de fier vechi aruncată pe undeva. Ce ciudat, sentimentele par să vină și să dispară într-o fracțiune de secundă, dar tot sunt mai durabile decât metalul.

Trec pe lângă cimitirul de mașini lăsat în paragină, pe lângă magazinele de prezentare ale fabricilor, fac la stânga pe Third, apoi la dreapta, pe partea de jos a lui Weiser, dincolo de clădirea albă, fără ferestre, a Agenției de Pompe Funebre Schoenbaum, după care trec peste pod. Traficul este dominat de doamne bătrâne, care se întorc de la prânzul luat la restaurant, binemeritat după slujba de la biserică, și de mașini pline cu puștani deja mangă de-atâta bere, care se duc la meciul de baseball disputat de Blasts pe stadionul din nordul Brewerului. Fac la stânga pe Route 111. D I S C O. ECONOMIE DE CARBURANȚI. Cu tensiunea asta mocnită dintre ei, au uitat să deschidă radioul. Harry își drege glasul și spune:

— Așadar, Melanie s-a hotărât să se-ntoarcă la facultate. Probabil și tu.

Tăcere. Subiectul facultății e fierbinte, prea fierbinte să fie atins. Ar fi trebuit să-l întrebe pe puști ce-a învățat în timpul petrecut la salon. SPRINGER MOTORS. Parchează. N-a mai trecut pe-aici de trei săptămâni și, la fel ca și acasă, parcă s-a produs o alterare. Caprice-ul pe care l-a mai folosit uneori cât a fost indisponibilă Corona nu-i acolo, pesemne că a fost vândut. Șase Corolla noi sunt aliniate lângă autostradă cu culorile lor dulci-acrișoare. Harry nu se poate obișnui cu gândul că roțile lor par atât de mici, aproape cât roțile de tricicletă, în comparație cu mașinile americane cu care a crescut. Și totuși, ele sunt produsul cel mai căutat: sunt ieftine, majoritatea oamenilor sunt încă săraci, hai să fim sinceri. Nu primești nimic pe gratis, dar speranța moare ultima. Ca o mică mare de bomboane topite, mașinile i se coc la soare. Fiindcă-i duminică, Harry parchează chiar lângă gardul viu care se chinuiește să crească în fața salonului, la intrare, și la rădăcinile căruia se adună toate ambalajele și șervețelele aduse de vânt de peste drum de 111, de la Chuck Wagon. Vitrinele trebuie spălate din nou. Un banner de hârtie cu sloganul noii campanii publicitare de la TV AH, CE SENZAȚIE MINUNATĂ umple jumătatea de sus a vitrinei din stânga. În salon sunt două Celica noi, una neagră cu o dungă laterală galbenă, iar cealaltă albastră cu o dungă albă. Sub posterul cu AH, CE SENZAȚIE MINUNATĂ, cu o pizdă zâmbăreață în costum de baie, bălăcindu-se într-o piscină turcoaz, cu Munții

Alpi sau Stâncoși pe fundal, se ascunde ceva deosebit, o mașinuță joasă, ca o coropișniță, care nu-i o Toyota. Harry n-are cheie; Nelson descuie ușa dublă din sticlă cu a lui. Mașina ciudată e o decapotabilă TR-6, dichisită ca pentru vânzare, dar uzată, fără doar și poate, cu parbrizul mat de-atâtea zgârieturi datorate kilometrajului uriaș și cu apărătoarea ușor ondulată acolo unde metalul a fost făcut armonică și apoi îndreptat.

— Ce mama naibii mai e și asta? întreabă Harry, care pare și mai înalt în comparație cu automobilul ăsta scund nedorit.

— Tati, asta-i ideea despre care am discutat, să vindem decapotabile. Sincer, aproape nimeni nu le mai fabrică, până și cei de la Jaguar s-au lăsat, n-are cum să nu le crească prețul. Cerem pe ea cinci mii cinci sute de dolari și deja câțiva tipi au fost cât pe-aci s-o cumpere.

— Și de ce-a vrut să scape proprietarul de ea dacă-i chiar așa prețioasă? Ce i-ai oferit în schimb?

— Ei, n-a fost chiar un schimb...

— Dar ce-a fost?

— Am cumpărat-o...

— Ai *cumpărat-o*?

— Un prieten de-al lui Billy Fosnacht are o soră care se mărită c-un tip care se mută în Alaska. E bine întreținută, a puricat-o Manny pe toate părțile.

— Manny și Charlie te-au lăsat să faci asta?

— Și de ce să nu mă lase? Charlie îmi povestea cum făcea tot felul de lucruri trăsnite împreună cu bătrânul Springer, ofereau cadou animale de pluș și lăzi de portocale și țineau niște licitații cu fete în rochii de seară, unde tipul care oferea cel mai mult pleca cu mașina, chiar dacă nu era vorba decât de cinci dolari – veneau băieții de la concursurile de bușit mașini...

— Alea erau vremurile bune de altădată. Acum trăim noile vremuri proaste. Lumea vine aici să-și ia o Toyota, n-are nevoie de niște jafuri de mașini sport britanice.

— Ba o să aibă, de-ndată ce ne facem un nume.

— Dar *avem* deja un nume. Springer Motors, Toyota și mașini la mâna a doua. Pentru asta suntem cunoscuți și pentru asta vine lumea aici.

Simte încordarea din glas, simte cum se pornește înlăuntrul lui tăvălugul excitat al furiei, ca într-un meci de baschet în care ești condus cu zece puncte și ai mai puțin de cinci minute până la finalul

jocului, ai încasat deja prea multe coate în coaste și, dintr-odată, toți mușchii ți se relaxează și ceva dinlăuntrul tău începe să-ți dea aripi și îți dai seama că nimic nu-i imposibil, dacă crezi în tine. Încearcă să-și țină-n frâu furia, are în fața lui un puștan fragil, pe propriul său fiu. Și totuși, acesta a fost până acum salonul lui.

— Nu-mi amintesc să fi discutat cu tine despre decapotabile.

— Într-o seară, tati, eram în living doar noi doi, doar că tu te-ai opărit rău de tot din cauza Coronei și ai schimbat subiectul.

— Și Charlie chiar ți-a dat undă verde?

— Bine-nțeles; a cam dat din umeri. După plecarea ta, a trebuit să se ocupe de mașinile noi, iar transportul ăsta nou a sosit imediat după aceea...

— Mda, am remarcat. Le-ați pus așa de aproape de șosea, că o să se umple de praf.

— ...și, oricum, Charlie nu-i șeful meu. Suntem egali. I-am zis că lui mama-mare i s-a părut o idee bună.

— Aha, ai vorbit cu bunica Springer despre asta?

— Păi, nu chiar atunci, că era plecată cu tine și mami, dar știu că vrea să-mi facă lipeala la salon, să fie trei generații la rând și alte alea.

Harry dă din cap a încuviințare. Bessie îl va susține pe puști, amândoi au ochii negri ai Springerilor.

— Bine, bănuiesc că nu-i mare paguba. Cât ai dat pe rabla asta?

— A vrut patru mii nouă sute, dar l-am tras în jos până la patru mii două sute.

— Doamne sfinte! Asta-i cu mult peste prețul din carte. Te-ai uitat în carte? Știi măcar la ce carte mă refer?

— Tată, bine-nțeles că știu despre ce carte de tot rahatu-mi vorbești, problema e că decapotabilele nu merg ca la carte, sunt ca niște antichități, sunt câte mai sunt și nu vor mai fi deloc. Sunt obiecte de colecție.

— Ai dat patru mii două sute pe un TR model '76 care a costat șase mii nouă. Ce kilometraj are?

— A fost a unei fete. Ele nu forțează mașinile.

— Depinde de fată. Unele pițipoance pe care le văd pe șosea chiar îi dau blană, nu glumă. Ce kilometraj spuneai că are?

— Păi, e cam greu de spus. Tipul ăsta care s-a dus în Alaska a încercat să repare ceva sub tabloul de bord și cred că n-a știut unde să...

— Măiculiță! Bine, hai să vedem dacă putem să scăpăm de ea la angro și să ne fie de învățătură de minte. O să-l sun mâine pe

Hornberger, el încă se mai ocupă de TR-uri și MG-uri, poate ne face o favoare și ne scapă de ea.

Harry își dă seama de ce-l deranjează tunsoarea scurtă a lui Nelson: îi amintește de cum arăta băiatul în școala generală, înainte ca treaba aia de la sfârșitul anilor șaizeci să strice totul. Pe atunci nu știa cât de scund va fi și dorea să devină aruncător la baseball, ca Jim Bunning[1], și purta toată vara șapcă, de i-a presat și mai rău părul pe țeastă, făcându-l să aibă moaca aia osoasă, pistruiată și veșnic acră. Acum, costumul și cravata par, ca și șapca aia de baseball, o ținută a speranțelor deșarte. Lui Nelson încep să-i lucească ochii, mai are puțin și plânge:

— Să ne scape de ea? Tată, sunt *sigur* că o putem vinde, cu un profit de o mie de dolari. Și mai sunt încă două.

— Încă două TR-uri?!

— Încă două decapotabile, în spate.

De-acum pușt iul e alb ca varul de spaimă, așa că pleoapele și vârful urechilor îi par roz. Rabbit e și el speriat, e sătul de povestea asta, dar povestea nu se oprește aici, pușt iul trebuie să-i arate despre ce-i vorba, iar el trebuie să reacționeze. O iau pe coridor, pe lângă departamentul de piese de schimb, Nelson e în față, ia un set de chei de mașină de pe panoul prins lângă ușa cu ramă de metal și apoi intră în imensul spațiu al garajului, atât de tăcut duminica, o sală de bal cu grinzile neîmpodobite, cu duhoarea ei călduță, de vaselină și acetilenă. Nelson dezactivează alarma și împinge zăvorul ușii din spate. Aer, din nou. Dincolo de râu, în depărtare, e Brewerul, cu fleșa tribunalului înalt, cu vulturul din beton în relief, care se uită deasupra pădurii de buruieni, scaieți și cârmâz, către marginea pustie a parcării de la salon. Această parte din spate este mai mare decât ar trebui să fie și-l duce pe Rabbit cu gândul la Paraguay. Formând o insuliță a lor pe asfalt, iată două decapotabile americane ieșite din uz: un Mercury Cougar model '72, cu capota de un crem murdar și caroseria de culoarea aceea palidă a spumei murdare numită vernil, și un Olds Delta 88 Royale model '74 de culoare vag purpurie, ca oja femeilor din zilele filmelor de spionaj. Cândva au fost niște mașini grozave, recunoaște Harry în sinea lui, cu toată tăblăria aia bine întinsă și cu huruitul lor aerodinamic, țâșnind pe Strada Mare direct spre luna plină cu bătrâna accelerație călcată până la podea.

---

1 Senator american (n. 1931), fostă glorie sportivă a ligii de baseball, care a activat la echipa Philadelphia Phillies între 1964 și 1967 și în 1970-1971.

— Sunt expuse aici ca mostre, sau care-i treaba? se interesează Harry. Vreau să zic, încă n-ai dat banii pe ele.

Simte că până și acum a dat-o în bară.

— Le-am cumpărat, tati. Sunt ale noastre.

— Sunt ale mele?

— Nu sunt ale tale, sunt ale *companiei*.

— Cum mama naibii ți-a reușit figura?

— Cum adică, cum mama naibii? Am rugat-o pe Mildred Kroust să scrie cecurile, iar Charlie i-a spus că-i în regulă.

— Charlie a spus că-i în regulă?

— A crezut că suntem cu toții de acord. Tati, las-o moartă. Nu-i mare brânză. Doar asta-i ideea, nu-i așa – cumperi mașini și le vinzi cu profit.

— Nu mașini din astea tâmpite. Cât ai dat pe ele?

— Pun pariu că o să avem un profit de șase, chiar șapte sute de dolari la Mercury și ceva mai mult la Olds. Tati, ești prea închistat. Nu-i vorba decât de bani. N-a fost vorba să-mi asum niște răspunderi cât ești plecat?

— Cât?

— Nu-mi amintesc exact. Cougar-ul a fost aproape două mii, iar Royale-ul îl avea un dealer de pe lângă Pottsville pe care-l știe Billy, dar m-am gândit că ar trebui să le putem oferi clienților, știi tu, o gamă variată, cred că ne-a costat în jur de două mii cinci sute.

— Două mii cinci sute de dolari.

Simpla silabisire a numerelor îl face să se simtă bine, într-un sens rău al cuvântului. Orice datorie pe care a avut-o vreodată față de Nelson e plătită cu vârf și îndesat. Repetă:

— Două mii cinci sute de dolari americani...

Băiatul aproape că țipă:

— Îi recuperăm, îți promit! Sunt ca niște obiecte de colecție. Ca aurul! N-ai cum să pierzi, tati!

Harry nu se poate abține să nu adauge:

— Patru mii două sute de dolari pentru micuțul TR cu kilometrajul mânărit, patru mii cinci sute...

Băiatul imploră:

— Lasă-mă-n pace, mă ocup eu de treaba asta. Deja am dat un anunț în ziar, o să dispară în două săptămâni. Promit.

— Promiți. În două săptămâni te-ntorci la facultate.

— Tati, nu mă-ntorc acolo.

— Nu?

— Vreau să mă las de Kent, să rămân aici și să muncesc.

Chipul micuț este speriat și înverșunat, atât de palid, încât pistruii par să-i iasă la suprafață și să plutească precum scamele dintr-o oglindă.

— Dumnezeule, asta-mi mai lipsea, oftează Harry.

Nelson se uită la el șocat. Îi arată cheile mașinii. Ochii i se împăienjenesc, buza de jos începe să-i tremure.

— Aveam de gând să te las să conduci Royale-ul, să te distrezi.

Harry repetă:

— Să mă distrez. Ai idee câtă benzină consumă vechiturile astea cu motoare puternice? Chiar crezi că-n ziua de azi, la un dolar galonul de benzină, oamenii o să aibă nevoie de măgăoaiele astea cu opt cilindri, care consumă-n draci, doar ca să simtă cum le suflă vântul prin păr? Băiete, trăiești într-o lume de vis.

— Nu le *pasă*, tati. Oamenilor nu le mai *pasă* atâta de bani, sunt un mare rahat, oricum. Banii sunt un rahat.

— Poate că pentru tine, da, dar nu și pentru mine, te asigur. Hai să ne păstrăm cumpătul. Gândește-te la piesele de schimb. Chestiile astea mie-n sută au nevoie de ceva reparații la anii pe care îi au. Ai idee cât costă în ziua de azi piesele de schimb vechi de șase-șapte ani? Asta în cazul în care ai norocul să le găsești. Ăsta nu-i un magazin de lux care vinde antichități. Vindem Toyota. To*yo*ta.

Băiatul se face mic sub tunetele lui.

— Tati, nu mai cumpăr altele, îți promit, până nu se vând astea. Se vor vinde, pe cuvânt.

— Nu-mi promite nimic. Promite-mi că nu-ți mai bagi nasul în salonul meu și că-ți miști curul înapoi în Ohio. Nu-mi place că sunt eu cel care-ți spune asta, Nelson, dar ești o catastrofă. Trebuie să-ți bagi mințile-n cap, iar asta n-o să se întâmple aici.

Îi displace profund tot ce-i spune băiatului, deși chiar asta simte. Îi displace chestia atât de mult, că-i întoarce spatele și încearcă să iasă pe ușa pe care au venit, dar aceasta s-a încuiat automat în urma lor, așa cum și trebuie. Nu poate intra în propriul garaj, iar cheile sunt la Nelson. Zgâlțâie clanța și dă cu podul palmei în ușa de metal, ba mai mult, ca într-o luptă oarbă, o lovește cu genunchiul; durerea i se amplifică și învăluie lumea în roșu, așa că, deși aude un motor de mașină ambreiat nu departe de el, nu-și dă seama ce-i cu el până când scrâșnetul cauciucului și huruitul accelerației bușesc metalul în metal. Scrâșnetul negru spintecă învelișul roșu. Rabbit se întoarce

și-l vede pe Nelson dând în marșarier, să ia viteză pentru o a doua ciocnire. Piesele mici continuă să cadă cu un clinchet în soare. Îi trece prin cap că poate băiatul vrea să-l facă afiș de ușa în fața căreia a înlemnit, dar nu e cazul. Royale-ul intră, din nou, ca un berbec, într-o parte a Mercury-ului, care se ridică pe două roți. Bara de protecție verde-deschis cedează cât să se facă țăndări farul; marginea lentilei zboară cât-colo.

Harry se aștepta să vadă coliziunea iminentă cu încetinitorul, ca la televizor, dar când colo asta se întâmplă comic de rapid, ca între doi câini care se încaieră, iar apoi le vine mintea la cap. Motorul Royale-ului moare. Prin spărtura granulară a parbrizului, chipul lui Nelson pare distorsionat, schimonosit de lacrimi, intrat la apă. În timp ce contemplă dezastrul, Rabbit simte că-l cuprinde un fel de ilaritate sugrumată, lipsită de sentiment. Pe asfalt zac cioburi de sticlă, granule strălucitoare, mai fine decât pietrișul. Pe caroseria lată de metal sunt umbre acolo unde n-ar trebui să fie. Tunsoarea scurtă a băiatului aduce cu o perie rotundă când își sprijină hohotind fața de volan. Șoaptele traficului duminical continuă să se reverse de pe cealaltă parte a clădirii. Harry simte cum îi urcă în piept ca niște clăbuci o bucurie ciudată, penibilă. Ah, ce senzație minunată!

În mai puțin de-o săptămână, la club, devine povestea pe care le-o spune despre sine.

— Metal în valoare de cinci mii de verzișori făcut *armonică*. Mi-a venit un chef nebun să râd în hohote, dar puștiul era la volan și plângea, erau mașinile *lui*, la urma urmei, cel puțin așa își închipuia el. Nu mi-a dat prin cap decât să mă apropii de Olds și să stau cu brațele întinse *așa*.

Își desface larg brațele, sub arcuirea blândă a muntelui.

— Dacă puștiul ar fi coborât din mașină și-ar fi vrut să-mi tragă una, aș fi avut burta lipsită de apărare. El însă a venit la mine clătinându-se pe picioare, umflat de plâns, și l-am luat în brațe, continuă el, mimând gestul larg, consolator. Nu m-am mai simțit așa aproape de Nelson de când avea vreo doi ani. Mă simt nasol de tot când mă gândesc c-a avut dreptate. Anunțul pentru decapotabile a apărut în duminica respectivă și au urmat vreo douăzeci de telefoane. Până miercuri am măritat TR-ul cu cinci mii cinci sute de parai. Oamenii nu-și mai numără bănuții, îi aruncă pe fereastră.

— Ca arabii, comentează Webb Murkett.

— Dumnezeule, ce ți-e și cu arabii ăștia, intervine Buddy Inglefinger. N-ar fi marfă de marfă dacă am da cu bomba nucleară în ei?

— Ați văzut ce s-a întâmplat cu aurul săptămâna trecută? îi întreabă Webb zâmbind. Asta-i lucrătura arabilor care-și vând dolarii la preț de dumping în Europa. E ceva putred la mijloc.

— Ați citit în ziarul de azi, întreabă și Buddy, că o anchetă efectuată la Washington a scos la iveală faptul că toată criza de benzină din iunie a fost mânăria guvernului?

— Dar ne-am dat seama de asta chiar de-atunci, nu-i așa? i-o întoarce Webb, și firele roșcate ce i se arcuiesc din sprâncene îi sclipesc în soare.

Azi e duminica dinainte de Ziua Muncii[1], ziua partidei de golf doi contra doi, disputată exclusiv între membrii clubului. Partida lor e programată mai târziu și, în așteptarea orei de începere, stau la un pahar de băutură lângă piscină, împreună cu soțiile lor. Cu unele din soțiile lor. Buddy Inglefinger n-are nevastă, o are doar pe aceeași Joanne tolomacă, plină de coșuri, pe care o târăște după el toată vara, iar în dimineața asta Janice l-a anunțat că se duce cu maică-sa la biserică și o să vină la club la un păhărel, la banchetul de după partida de golf. Foarte ciudat. Janice ține la Flying Eagle mai mult decât el, dar de miercurea trecută, de când Melanie a plecat de la ei, se pune la cale ceva. Acum, că Harry s-a întors din Pocono, Charlie și-a luat două săptămâni de concediu și, cum Nelson e considerat *persona non grata* la salon, directorul de vânzări nu-și mai vede capul de treabă. Spre sfârșitul verii se înregistrează întotdeauna o ușoară creștere a vânzărilor, atunci când deja se face reclamă modelelor de toamnă și se anunță majorări de prețuri, iar mașinile de pe inventar încep să pară pleașcă curată. În plus, inflația-i din ce în ce mai mare. Septembrie întotdeauna aduce cu sine o atmosferă de strălucire pârjolită, care îl izbește pe Rabbit în două feluri, îi miroase a mere și a praf de cretă, și marchează cu adevărat întoarcerea la școală și la muncă, dar în același timp îi amintește că iarăși a fost promovat, că a mai urcat o treaptă pe scara la capătul căreia îl așteaptă întunericul veșnic.

Cindy Murkett se saltă din piscină. Soarele uscat îi prinde fiecare strop perlat de pe umerii ciocolatii, așa că pielea bronzată pare să emită un licăr iridescent. Părul tuns băiețește îi cade în franjuri de șuvițe

---

1 Sărbătoare oficială în SUA, care cade în prima zi de luni a fiecărei luni septembrie.

întâmplătoare până la jumătatea cefei. Stând în picioare pe dale, își înclină capul să-și stoarcă apa din păr. Melcișorii dintre coapse i se lipesc de triunghiul negru al șnurului pe care-l poartă. Apropiindu-se de grupul lor, Cindy lasă pe jos urme plinuțe de pași, de călcâie, tălpi și degețele rotunde. Degețele rotunde, bronzate, numai bune de supt.

— Crezi că mai e o afacere bună să cumperi aur? îl întreabă Harry pe Webb, dar acesta și-a întors fața îngustă, brăzdată de riduri, să se uite la tânăra lui nevastă.

Stropii de pe streșinile dolofane ale trupului ei picură în poala lui, pe carourile pantalonilor de golf, întunecându-le verdele-deschis cu fiecare picătură. Mare minune că sprâncenele lungi ale lui Webb, care se arcuiesc în afară, nu-i împung ochii. O cuprinde de șold dintr-o parte; cu Mt. Pemaquid pe fundal, soții Murkett arată ca într-o reclamă. În spatele lor, cineva plonjează în piscină despicând suprafața apei clorate. Pe Harry îl ustură ochii.

Thelma Harrison îi ascultă povestea, substratul ei trist:

— Îmi închipui că Nelson e distrus de cele întâmplate, spune ea.

Îi place cuvântul „distrus", sună atât de demodat în gura acestei femei gălbejite, tăcute și neatrăgătoare, care, cumva, reușește să-l țină în frâu pe ticălosul ăla de Harrison.

— Nu tocmai cât să se vadă, răspunde el. A fost momentul ăla imediat după ce s-a întâmplat tărășenia aia, dar de-atunci e-al dracului cu toată lumea, mai ales după ce-am făcut greșeala să-i spun că anunțul lui a dat ceva roade. O ține una și bună că vrea la salon, dar i-am spus să stea dracului deoparte. Știi, gestul lui frizează nebunia.

— Poate că are pe cap mai multe decât îți poate spune, presupune Thelma.

Soarele trebuie să fie acum exact în spatele lui după felul în care își ține ea mâna streașină să se uite la el, deși are ochelarii de soare, din aceia mari, rotunzi, cu lentile maro mai închise în partea de sus, ca un parbriz. Îi ascund jumătatea de sus a feței, așa că buzele par să i se miște cu o independență stranie, precisă; deși subțiri, sunt frumos arcuite și, probabil, s-ar potrivi de minune în jurul cariciului gros al lui Harrison, dacă încerci să te gândești ce farmece ascunse o fi având, deși e greu să-ți imaginezi așa ceva. Aduce toată cu o învățătoare, cu fustița ei plisată și cu felul ei studiat de-a fi și de-a rosti cuvinte. Cu toate loțiunile pe care le folosește, nasul îi e tot rozaliu, iar culoarea asta roz i se extinde și sub ochi, în zona pe care ochelarii abia i-o pot acoperi.

Furat de gânduri în timp ce stă fără soție la marginea piscinei, cu paharul de gin tonic aproape gol, cu frunzulița lui de mentă veștejită, în așteptarea partidei de golf, i se pare că privirea fixă, solemnă, împestrițată a Thelmei e un pic năucitoare.

— Mda, face el cu ochii la frunzuliță, așa-mi spune și Janice, dar nu-mi zice și ce-ar putea fi la mijloc.

— Pesemne că nu poate, răspunde Thelma, lipindu-și picioarele mai strâns unul de celălalt și trăgându-și fustița costumului de baie cu doi centimetri mai jos peste coapse.

Are vinișoarele purpurii pe care le au toate femeile de vârsta ei, dar Harry nu pricepe de ce trebuie să-și facă probleme cu un vechi amic borțos ca el.

— Se pare că nu vrea să se-ntoarcă la facultate, îi mărturisește el, așa că poate-a fost exmatriculat și nu ne-a spus. Dar n-am fi primit o scrisoare de la decan sau careva? În rest, frate, primește o grămadă de scrisori din Colorado.

— Știi, Harry, îl sfătuiește Thelma, mie și lui Ronnie ni se plâng o mulțime de tați că băieții lor *nu vor* să intre în afacerea familiei. Au niște afaceri înfloritoare și n-au pe nimeni să le continue munca. E tragic. Ar trebui să te bucuri că lui Nelson îi pasă de mașini.

— Nu-i pasă decât să le facă praf, zice Harry. Așa se răzbună el. Își coboară vocea să-i spună un secret: Cred că una din problemele dintre mine și puști e că, de fiecare dată când, știi, am mai dat-o și eu în bară, a fost de față și m-a văzut. Ăsta-i unul din motivele pentru care nu-mi place să-l țin pe-aproape. Iar pramatia asta mică știe și el treaba asta.

Ronnie Harrison, în încercarea de-a se da la biata Joanne, ridică privirea și îi strigă neveste-sii:

— Ce gogoși încearcă să-ți vândă șmecherul ăsta bătrân, iubi? Nu-l lăsa să-și facă numărul cu tine.

Thelma își ignoră bărbatul cu un zâmbet vag și-i spune lui Harry într-o doară:

— Cred că asta-i mai mult în capul tău decât în al lui Nelson. Mă întreb dacă nu cumva a dat de vreo belea cu fetele... Nelson.

Harry se întreabă dacă încă un gin tonic i-ar lua durerea de cap care începe să-l chinuie. Așa i se întâmplă mereu când bea în miezul zilei.

— Păi, nu prea văd cum. Copiii din ziua de azi țopăie dintr-un pat în altul ca șobolanii. Cu fata asta pe care-a adus-o cu el, Melanie,

nu părea să aibă nici o treabă, de fapt, spre sfârșit, nici nu prea mai discutau unul cu celălalt. Ei, dintre toți bărbații, i-a căzut cu tronc tocmai Charlie Stavros.

— De ce „dintre toți bărbații"?

Zâmbetul ei e mai puțin vag, iar arcuirea buzelor ei subțiri arată că știe că Charlie a fost iubitul lui Janice pe vremea când acest club nici nu exista.

— Păi, una la mână, e destul de bătrân să-i fie tată și, a doua, e cu un picior în groapă. În copilărie a fost bolnav de febră reumatică, iar asta l-a lăsat cu o ticăitoare praștie. Ar trebui să-l vezi cum se târâie prin salon, e de-a dreptul jalnic.

— Dacă ai o boală nu înseamnă că trebuie să renunți la viață, spune ea. Știi, eu sufăr de chestia aia numită lupus, de-aia tot încerc să mă feresc de soare și nu mă pot bronza frumos, ca Cindy.

— Aha. Serios?

Oare de ce i-o fi spunând asta?

Judecând după zâmbetul ei strâmb, Thelma îi pare îndrăzneață.

— Unii oameni cu suflu sistolic trăiesc o veșnicie, spune ea. Iar acum fata și Charlie au plecat amândoi din district?

Iată încă o idee care-l frământă.

— Mda, dar în direcții total diferite. Charlie pleacă în Florida, iar Melanie își vizitează familia de pe Coasta de Vest.

Își amintește însă că Charlie i-a prezentat fetei Florida în culori atrăgătoare atunci, la cină, și posibilitatea ca ei să fie împreună i se pare deprimantă. Nu poți avea încredere în nimeni că nu și-o pune. Întoarce capul lăsând soarele să-i izbească tenul; închide ochii, iar pleoapele îi sunt de un roșu-incandescent. Ar trebui să-și facă încălzirea cu niște lovituri înalte și scurte, pentru partida de golf, în loc să stea aici, înecat în hărmălaia asta de glasuri. În drum spre club, a auzit la radio că se apropie un uragan de Florida.

De la doi pași, vocea lui Ronnie Harrison strigă:

— Ce spui, iubi, c-o să trăiesc o veșnicie? Pe poponeața ta drăgălașă, așa o să fie!

Rabbit deschide ochii și vede că Ronnie și-a mutat scaunul, să-i facă loc lui Cindy Murkett, care acum se simte în largul ei în compania lor și nu se mai deranjează să-și acopere poala cu prosopul, așa cum făcea la începutul verii; șade pe împletitura de sârmă a scaunului de piscină, goală cu excepția câtorva șnururi negre și a triunghiurilor minuscule pe care le ține pe loc, lăsându-și bidoanele să tresalte

în ritmul mișcărilor prin care își dă pe spate părul ud de pe urechi și tâmple, nu o dată, ci de mai multe ori, în deplină cunoștință de cauză. E atât de fericită cu Webb, încât nu-i mai pasă de greutate, aproape că-i prea dolofană. Când se ridică, Harry știe, modelul împletiturii de pe fundul scaunului va fi imprimat pe coapsele ei ca un prăjitor de vafe din care ies două foi calde de cocă negricioasă. Totuși, tresăltarea aia: să le lingi, să le sugi și să le lași să-ți cadă întâi unul, apoi celălalt peste ochi. Închide ochii. Ronnie Harrison încearcă să le farmece deodată și pe Joanne, și pe Cindy cu o poveste care presupune o grămadă de grohăituri groase, ca și cum eul-erou i-ar răspunde ticălosului-celălalt. Ce rahat cu ochi!

Webb Murkett se apleacă înainte și-i spune lui Harry:

— Ca răspuns la întrebarea ta, da, cred că-i o idee excelentă să cumperi aur. A crescut cu peste șaizeci la sută în mai puțin de un an și nu văd de ce nu s-ar aprecia în continuare în același ritm atât cât o să țină criza energetică mondială. Dolarul n-are încotro, Harry, o să se devalorizeze până ce-or găsi o metodă de obținere a unei benzine ieftine din alcool de cereale, care să ne readucă la putere. Cereale avem, slavă Domnului.

Din partea cealaltă a grupului, Buddy Inglefinger le strigă:

— Vă zic eu, să dăm cu bomba atomică în ei. Hai să luăm petrolul de la arabi așa cum l-am luat și de la eschimoși.

Joanne îl gratulează cu un chicotit obligatoriu, povestea lui Ronnie a trecut un minut pe planul doi. Buddy vede în Harry vioara a doua și-i strigă:

— Hei, Harry, ai văzut în *Time* articolul despre tipii care au mașini americane vechi, mari, cică le donează și se fac cu o reducere de impozit, ori le lasă pe stradă, să le fie furate, ca să poată încasa asigurarea? Cică un dealer de pe nu știu unde îți dă o Chevette pe gratis dacă cumperi un Cadillac Eldorado.

— Nu suntem abonați la *Time*, îi răspunde Harry pe un ton glacial.

Privită dintr-un anumit unghi, lumea-i plină de gogomani. Ah, dar ce bine e să închizi ochii și să-ți imaginezi că lipăi sfârcurile lui Cindy în timp ce ea și le bălăbănește înainte și-napoi, înainte și-napoi, să te excite.

Joanne încearcă să li se alăture în conversație:

— Între timp, președintele e în croazieră pe Mississippi.

— Ce altceva să facă bietul fătos? o întreabă Harry retoric, simțindu-se între timp el însuși dus de val, leneș și deprimat.

— Hei, Rabbit, îl interpelează Harrison, ce-ai zis când l-a atacat iepurele ăla ucigaș[1]?

Poanta stârnește destule râsete, așa că-l lasă cu toții în pace. Thelma îi spune cu glasul coborât:

— E greu s-o scoți la capăt cu copiii. Ron și cu mine am avut noroc cu Alex. Din momentul în care i-am dat un televizor vechi, pe care să-l deșurubeze, a știut ce vrea să se facă, electronist. Dar acum, celălalt băiat al nostru, Georgie, cam aduce cu Nelson, deși este cu câțiva ani mai mic. Crede că meseria lui taică-său e macabră, pariind pe moartea oamenilor, iar Ron nu-l poate face să-nțeleagă că asigurarea pe viață nu-i decât o părticică din toată afacerea.

— Sunt deziluzionați, afirmă Webb Murkett pe tonul lui înțelept, ca de pietriș răsturnat. Au văzut cum o ia lumea razna de când aveau doi ani, de la asasinarea lui JFK, trecând prin Vietnam, până la nebunia de-acum, cu petrolul. Și uite, zilele trecute l-au aruncat în aer fără nici un motiv pe bătrânul domn Mountbatten[2].

— Hm, mormăie Rabbit deloc convins. Skeeter zicea că lumea n-a fost niciodată un loc plăcut.

— Harry spunea, intervine Thelma, că Nelson vrea să intre în afacerile cu mașini împreună cu el și că lui asta nu-i miroase a bine.

— Ar fi cel mai prost lucru pe care l-ai putea face pentru el, spune Webb. Am avut cinci copii, fără să-i pun la socoteală pe cei doi prichindei pe care mi i-a dăruit Cindy, Dumnezeu să-i dea sănătate pentru asta, dar, când oricare din ei mi-a pomenit de afacerea cu acoperișurile, i-am răspuns: „Găsește-ți o slujbă la un alt constructor, n-o să înveți nimic dacă lucrezi cu mine". Nu puteam să le dau ordine, iar dacă le dădeam nu mă ascultau nici de-al dracu'. Când copiii ăștia

---

1 Aluzie la un eveniment istoric real: pe data de 20 aprilie 1979, în timpul unei partide de pescuit din canoe, în Georgia, președintele SUA Jimmy Carter a fost atacat de un „iepure ucigaș", care a înotat de pe mal către el cu intenții vădit ostile. Carter s-a apărat cu vâsla. Ulterior, a fost criticat pentru atitudinea sa de asociațiile de protecția animalelor. Se crede că iepurele ar fi fost, de fapt, o nutrie.

2 Amiral și diplomat britanic, Louis Francis Albert Victor Nicholas Mountbatten (1900-1979) a fost asasinat la 27 august 1979 de membrii grupării teroriste Armata Republicană Irlandeză, care i-au montat o bombă la bordul iolei cu care a ieșit în largul coastei irlandeze.

au împlinit douăzeci și unu de ani, că era fată sau băiat, i-am spus fiecăruia în parte: „Încântat de cunoștință, dar de-acum descurcați-vă pe cont propriu". Și nici unul nu mi-a trimis vreo scrisoare să-mi ceară bani, un sfat sau mai știu eu ce. Dacă am noroc, primesc o felicitare de Crăciun. Odată, unul din ei mi-a spus, era Marty, ăl mai mare: „Tati, îți mulțumesc c-ai fost așa un nemernic. Asta m-a pregătit pentru viață".

Harry își contemplă paharul gol.

— Ce zici, Webb? Să mai beau un pahar sau nu? E meci pe echipe, poți să duci tu greul.

— Nu mai bea, Harry, avem nevoie de tine. Tu ești specialistul la loviturile lungi. Rămâi treaz.

Îi ascultă sfatul, dar, cu gândul la Nelson, nu reușește să-și alunge deprimarea. Mulțumesc c-ai fost așa un nemernic. Îi e dor de Janice. Cu ea în preajmă, paternitatea îi e diluată, e ceva făcut în doi, în complicitate, pe jumătate accidental, și de care pot râde împreună. Când se gândește la asta de unul singur, aducerea pe lume a unei persoane îi pare la fel de cumplită ca îmbrâncirea cuiva într-un furnal. Când, în sfârșit, ies pe terenul de golf, verdele aduce cu o nuanță de negru. Fiecare fir de iarbă de la picioarele lui e un organism viu care va muri, care a răsărit fără nici un scop. Terenul, elastic sub tălpile lui, îi învelește pe morți, este acoperișul unui regat unde maică-sa stă în fața unei chiuvete nedeslușite, cu mâinile înroșite, cu mâneci de clăbuci când le ridică parcă vrând să-l prevină de ceva. Între degetul mare și arătătorul noduros al mâinii încă nesluțite de Parkinson se sparge un clăbuc. Mountbatten. Și tot săptămâna asta a murit și bătrânul lor poștaș, domnul Abendroth, un tip vesel, supraponderal, cu părul alb zbârlit, s-a prăpădit de tromboză la șaizeci și doi de ani. Bunica Springer a aflat vestea din vecini, el aducea în zonă facturile și revistele încă de când Janice și Harry s-au mutat acolo; domnul Abendroth a fost cel care i-a adus în aprilie plicul acela fără numele expeditorului, cu vestea morții lui Skeeter. În ziua aceea, în timp ce ținea în mână decupajul ăla din ziar, literele de tipar, ca și firele astea de iarbă, i-au atras privirea în jos, jos în negura dintre ele, ca zăbrelele unei guri de canal ce lasă să se întrezărească râul negru, nevăzut, ce gonește în canalizare. Pământul e cavernos, morții rătăcesc prin hrubele de sub învelișul lui verde, subțire. Soarele intră într-un nor și iarba capătă un luciu argintiu. Harry scoate o crosă de fier numărul șapte și se poziționează deasupra mingii. Lovește *jos*. Una dintre

slăbiciunile jocului lui Harry e aceea că nu reușește să lovească mingea la bază, să apuce și un pic de pământ și gazon, ci încearcă, fără succes, să o șteargă razant, de pe smocul de iarbă, și o lovește tangențial. De data asta o nimerește din plin și o proiectează într-o groapă de nisip din fața găurii numărul zece. Trebuie să se fi balansat înainte pe vârfuri, o altă greșeală de-a lui. Loviturile de încălzire îi sunt întotdeauna elegante și lungi, dar când e sub presiune intervin neastâmpărul și graba.

— Băi, tontule, îi strigă Ronnie Harrison. De ce-ai făcut asta?

— Ca să te-oftici tu, ciudatule, îi răspunde Rabbit.

La partida de golf în patru, unul din echipă trebuie să joace bine la fiecare gaură, altfel punctajul final are de suferit. Dintre ei, Harry avea cea mai lungă lovitură. Acum, uită-te la el. Își răsucește picioarele, să se așeze bine în nisip, păstrându-și centrul de greutate pe călcâie, și se balansează cu crosa de oțel, o ridică și lovește puternic, cu o încredere oarbă, de obicei, în timiditatea lui o expediază prea departe, dar de data aceasta, înfuriat de Ronnie, cu o nepăsare ursuză, reușește o lovitură perfectă: mingea plutește în sus de pe salteaua de nisip, aterizează și se rostogolește atât de aproape de gaură, încât ceilalți trei parteneri chiuie și-l aclamă. Introduce mingea în cupa steagului și câștigă la această gaură. Totuși, partida de azi îi pare lungă, poate de vină-i ginul băut la amiază sau tristețea provocată de sfârșitul verii, și totuși, nu se poate abține să nu vadă terenul de golf ca pe niște tobogane ce nu duc niciunde sau să nu simtă că ar trebui să fie altundeva, că s-a întâmplat, se *întâmplă* ceva, că a întârziat, că are undeva o întâlnire de care a uitat. Se întreabă dacă Skeeter a avut aceeași senzație în stomac în clipa când s-a hotărât să-și scoată pistolul și să se lase ciuruit, dacă s-a simțit ca el când s-a trezit în dimineața acelei zile. Florile obosite, sânzienele și rușinea-fetei, atârnă în praf. Milioanele de fire de iarbă lucesc, gata să moară. La asta se rezumă totul, la o bucată de hârtie care se îngălbenește în timp, la știrea pe care o decupezi dintr-un ziar și o trimiți altcuiva fără nici o explicație. O pui într-un dosar ca să uiți de ea. Istoria sapă cavernele astea cu un pic-pic continuu. Skeeter cel mort hoinărește dedesubt, chicotind. Timpul se prelinge în sus prin firele de iarbă ca o otravă incoloră. Harry s-a plictisit de vară, de golf, de soare. Acum douăzeci de ani, când era mai tânăr și a început să-i placă jocul, și chiar și când s-a reapucat de el acum opt ani sau cam așa ceva, avea niște lovituri miraculoase, drepte ca trase cu linia și mai lungi decât îi stătea lui

în putință să execute, și exact de dragul colaborării cu această putință a continuat să joace, dar când a devenit mai bun, iar handicapul lui s-a diminuat de la plus infinit la un șaisprezece acceptabil, aceste superlovituri i s-au rărit, până și cele mai bune aveau o mică ezitare sau erau ușor luftate și nimereau un pic alături de țintă într-un fel sau altul, și toată chestia a devenit mai mult un fel de muncă, o muncă plăcută, dar totuși muncă, o chestiune de aproximare pe tărâmul imperfecțiunii, fără nici o inovație, doar o fericire normală, sănătoasă. Pornit în căutarea acestei fericiri, Harry se simte vinovat, aici, pe terenul de golf, în timp ce umbrele se lungesc, în compania acestor trei bărbați, care, departe de femeile lor, îi par la fel de plicticoși pe cât i-or fi părând și lui Dumnezeu.

Janice nu-l așteaptă nici în foaier, nici lângă piscină când, în sfârșit, pe la 5:45, sosesc de la a optsprezecea gaură jucată la peste trei sute cincizeci de metri. În schimb, una din fetele în uniformă verde-alb se apropie de el și-i spune că soția îl roagă să sune acasă. N-o recunoaște pe fata asta, nu-i Sandra, dar ea îi știe numele. Toată lumea de la Flying Eagle îl cunoaște pe Harry. Se duce în foaier cu mâna ridicată într-un salut continuu către membrii de-acolo; vâră în telefonul public moneda pe care-a folosit-o să-și marcheze mingea pe terenul de golf și formează numărul. Janice îi răspunde după primul apel.

— Hai, vino-aici, o imploră el. Ne e dor de tine. Am jucat destul de bine la al doilea nouă, după ce-a ieșit ginul tonic din mine. Cu loviturile noastre de handicap, Webb consideră că mingea noastră cea mai bună o să fie un șaizeci și unu, care ar trebui să ne aducă premiu măcar un tricou Lacoste. Ar fi trebuit să-mi vezi lovitura din groapa de nisip de la a treia gaură.

— Mi-ar plăcea să vin, dar nu pot, îi spune Janice pe un ton atât de precaut și distant, încât îi trece prin minte că o fi fost răpită și trebuie să fie atentă la ce-i spune. Avem aici pe cineva.

— Pe cine?

— O persoană pe care n-o cunoști.

— Cineva important?

Ea râde.

— Cred că da.

— De ce mama naibii ești așa de misterioasă?

— Harry, vino, te rog.

— Dar urmează banchetul și premiile. Nu pot să-mi părăsesc echipa.

— Dacă ai câștigat vreun premiu, o să ți-l dea Webb mai târziu. Nu pot vorbi la nesfârșit.

— Sper să ai un motiv bun, o previne el și pune receptorul în furcă.

Oare ce-o mai fi? Un alt accident de-al lui Nelson, a venit poliția să-l salte. Băiatul ăsta are o predispoziție pentru comiterea de infracțiuni. Harry se întoarce la piscină și le spune celorlalți:

— Sonata de Janice zice că trebuie să mă duc acasă, dar nu vrea să-mi spună de ce.

Pe chipurile femeilor se așterne îngrijorarea, dar bărbații sunt la a doua rundă de băuturi și nimic nu-i doare.

— Hei, Harry, strigă Buddy Inglefinger. Până să pleci, ascultă aici o poantă pe care poate că n-ai auzit-o în Pocono. De ce-a rămas balerinul ăla rus în SUA?

— Habar n-am. De ce?

— Deoarece comunismul nu e Goodunov[1].

Râsul îndatoritor al celor trei femei, în timp ce-și ridică privirea în soarele ce scapătă roșiatic, să se uite toate la Harry, e ca un fruct, sunt trei fructe coapte în chip diferit pe aceeași cracă, și continuă și după ce el se întoarce cu spatele. Cindy și-a tras peste umerii goi o bluză de mătase de culoarea piersicii, iar în V-ul decolteului îi sclipește cruciulița de aur. N-a observat-o mai devreme când era aproape goală. În vestiar își dă jos pantofii de golf, dar, în loc să facă un duș, iese în parcare cu umerașul pe care atârnă sacoul sport și pantalonii pe care voia să-i îmbrace la banchet. Corona parcă tot nu merge cum ar trebui. Aude la radio că Phillies au reușit o victorie la mustață în Atlanta, cu 2-1. Gașca nu mai discută deloc despre Phillies, sunt pe locul cinci, au ieșit din cărți. În societatea asta, dacă ieși din cărți, ești ca și mort, te-arată lumea cu deștu'. Nu-i Goodunov. Păstrați Curățenia Orașului. Spicherul de serviciu nu-i tipa aia care face pe deșteapta, ci un tânăr a cărui voce, silabă de silabă, e ca picăturile de untdelemn pe apă. Uraganul David a făcut deja șase sute de victime în regiunea Caraibelor, anunță el, și, în sfârșit, s-ar putea să existe viață, încep să creadă unii oameni de știință, pe Titan, cel mai mare satelit al lui Saturn. Harry lasă în urmă fosta fabrică de ambalaje și se bucură încă o dată de priveliștea panoramică a orașului Mt. Judge

---

1 Joc de cuvinte bazat pe numele lui Aleksandr Godunov (1949-1995), balerin rus care a primit azil politic în SUA în 1979, fapt ce a provocat în epocă un incident diplomatic între Washington și Moscova, și adjectivul *good* (bun).

văzut dinspre Route 422. Șirurile de case urcă panta muntelui ca niște trepte, au ferestrele aurii la apusul soarelui, aduc cu găurile dintr-un dovleac de Halloween. Dacă s-ar fi născut pe Titan, oare ce altceva ar simți acum în adâncul sufletului său? Se gândește la suprafețele alea lunare pline de cenușă, la țopăitul zdrahonilor de astronauți în costumele lor albe, la urmele pașilor lor, întipărite acolo pentru totdeauna. Își amintește că atunci când veneau în vizită la familia Springer, sau după incendiu, în primii ani când au locuit aici, se uita împreună cu Nelson, de pe canapeaua gri, la *Pierduți în spațiu*[1]. Își amintește cum se mai zvârcoleau și icneau când doctorul Smith făcea câte o tâmpenie periculoasă în egoismul lui, și numai robotul acela cu glas uman și micuțul Will reparau lucrurile cu judecata lor sănătoasă, nava spațială având de luptat din greu cu plantele carnivore sau cu alți eroi negativi programați în săptămâna respectivă. Iar acum se întreabă dacă nu cumva Nelson s-a identificat cu Will, care-i salva pe adulți de ei înșiși. Se mai întreabă ce s-o fi ales de copilul-actor, unde-o fi el acum, speră că n-a ajuns un drogat, ca atâția copii-vedetă. Spațiul în care erau pierduți era unul solid, trainic, nu spațiul vâscos și psihedelic pe care-l dau în ziua de azi la TV, numai efecte speciale cu muzică și lumini, efecte pe care le asociază cu filmul *2001*, o asociație de idei neplăcută, căci pe vremea lui a fugit Janice cu Charlie și s-a instalat iadul pe frontul de acasă. Problema este: chiar dacă există un Rai, cum poate exista unul pe care să-l suportăm o veșnicie? Pe pământ, când îți ridici privirea de-atâta plictiseală, lucrurile s-au schimbat, ești cu mult mai aproape de mormânt, iar asta-i captivant. Imaginează-ți că urci sus, tot mai sus în grandiosul copac al cerului noptatic. Amețitor. Teribil. Lui Rabbit nu-i plăcea să se cațere nici măcar în arțarii ăștia mici, norvegieni din jurul orașului, deși, avându-i drept martori pe alți copii, se împingea tot mai sus, se agăța tot mai strâns pe măsură ce ramurile deveneau tot mai mici. Dintr-un anumit unghi de vedere, cel mai îngrozitor lucru de pe lume e propria ta viață, faptul că-i a ta, și nu a altcuiva. Simte cum în piept i se ridică o buclă ca atunci când răsucești o frânghie. Ce s-o fi întâmplat atât de grav, de-a făcut-o pe Janice să rateze banchetul de după concursul de golf?

---

1 Celebru serial de televiziune SF american (1965-1968) difuzat și în România la vremea lui, cu Jonathan Harris în rolul doctorului Smith și Bill Mumy în rolul lui Will.

Pe Jackson accelerează în clipa când se aprind felinarele, pe zi ce trece mai devreme. Mustangul lui Janice e parcat lângă trotuar, cu capota coborâtă, o mai fi ieșit undeva după biserică, fiindcă pe Bessie n-ar duce-o la biserică cu automobilul decapotat. Dincolo de ușa de la intrare, o grămadă de saci de voiaj și valize au fost depozitate în living parcă aduse de-o mică armată. Din bucătăria luminată răzbat râsete. Grupul voios îl întâmpină la jumătatea drumului, pe teritoriul umbros al nimănui dintre scară și vitrină. Bunica Springer și Janice sunt însoțite de-o a treia femeie, mai înaltă, cu părul moale pieptănat cu cărare, din care lumina din bucătărie împrăștie un arc de culoarea morcovului, în timp ce părul lui Melanie ar fi prins în zulufii lui o aură ciufulită. Se obișnuise cu Melanie. Nelson face prezentările:

— Tati, aceasta este Pru, zice el, iar „aceasta" sună ca o mică glumă timorată.

— Logodnica lui Nelson, adaugă Janice înfrigurată, dar categorică, dându-și silința să sune cât mai bine.

— Pe bune?! se aude Harry întrebând.

Tânăra pășește relaxată, are o siluetă zveltă, un pic gârbovită, iar el îi strânge mâna osoasă pe care i-o întinde. La lumina târzie de-afară, ce pătrunde pe ferestrele sufrageriei, stă în fața lui, fără fasoane, o tânără roșcată sărită de adolescență, cu brațele prea lungi și șoldurile prea late în comparație cu fața ei osoasă, o frumusețe stingheră, cu un trup stângaci ce nu-i doar al ei, ci, într-un fel, și al lor, suprasolicitat, cu un aer de resemnare piezișă, un pic bizară, de ființă bătută de viață în ciuda tinereții ei, dar suferința nu i-a afectat și ochii, care sunt de un verde clar, chiar dacă precaut. Când dă mâna cu el, zâmbetul îi întârzie o fracțiune de secundă, de parcă ar trebui să se asigure în sinea ei că are de ce să zâmbească, dar apoi i se așterne destul de însuflețit, cu o cută măruntă în colțul gurii. Poartă un pulover maro, lăbărțat și niște blugi largi, după ultima modă, decolorați pe coapse. Părul ei pieptănat pe spate și dat după urechi, prins într-un coc răsfirat pe ceafă, pare călcat cu fierul, așa-i de drept și vopsit, atât de vie e culoarea lui roșu-deschis.

— N-aș zice chiar logodnica, îi spune Pru direct lui Harry.

Harry, în dorința lui de-a pricepe de unde-a mai apărut și creatura asta, se uită grăbit de la Nelson, trecând prin Janice, pe care o poate lua la întrebări mai târziu, în pat, la bunica Springer. Zici că are buzele prinse cu menghina; dacă ai bate-o pe umăr, ar suna ca un gong, așa-i de rigidă în rochia ei purpurie, de biserică. Nelson are gura ușor

întredeschisă. E un bolnav fascinat de ajutorul primit de la doctorii adunați în jurul lui, în sfârșit, și-a mărturisit boala și e gata să accepte tratamentul prescris. În prezența lui Pru pare cu mult mai tânăr decât de față cu Melanie, duritatea enervată i s-a topit cu totul. Harry își dă seama că fata e mai în vârstă decât băiatul și mai are o revelație și mai profundă, instinctivă, exact în clipa când se aude rostind ca o gazdă paternă cu simțul umorului:

— Păi, în orice caz, sunt încântat de cunoștință, Pru. Ne împăcăm cu orice prieten de-al lui Nelson. Poate că asta a picat ca nuca-n perete, așa că adaugă: Pun pariu că tu ești fata care i-a trimis toate scrisorile alea.

Ea își coboară privirea, iar figura tăcută i se înroșește de parcă ar fi pălmuit-o.

— Prea multe, presupun, spune ea.

— Pe mine nu m-au deranjat, o asigură el. Eu nu-s poștașul. Apropo, a murit deunăzi, pe neașteptate. Dar nu din vina ta.

Ridică ochii din pământ, sunt de un verde eflorescent.

Pru e gravidă. La un bărbat, unul din puținele avantaje ale faptului că nu s-a născut ieri este acela că, la fel cum își dă seama cum va fi vremea de mâine după gustul pe care îl are aerul pe înserat, își poate face o idee și despre fiziologia sexului opus, despre starea lui. E mai groasă în talie decât ar trebui să fie o femeie atât de tânără, iar acea claritate verde, stranie a privirii ei și acel ceva molcom, încetinit din mișcarea ei când se întoarce de la gluma lui Harry spre Nelson, să-i ceară ajutorul, trădează o povară mai mare decât simpla tulburare, hula ce agită marea sub valuri. E în luna a treia sau a patra, bănuiește Rabbit. Iar odată cu bănuiala asta se ridică vălul și de pe lunile care au trecut. Iar pereții acestei case, tapetați cu modele reduse la niște pete, își schimbă înțelesul, cuprind între ei această sămânță. Canapeaua gri, pufoasă și fotoliul asortat, și Barcalounger-ul rabatabil, și televizorul (un Admiral), și lămpile pompoase ale bunicii Springer, din porțelan pictat și alamă coclită, și vechile acuarele înrămate, cufundate în praf din cauză că nimeni nu se uită niciodată la ele, macrameurile pe care le-a croșetat odinioară bunica Springer și colecția ei de bibelouri fragile, lucioase, așezate pe colțarele cu trei rafturi, crestate și date cu glaspapir pentru a sugera vechimea lemnului, dar care provin din epoca tâmplăriei de subsol a îndelungatei căsnicii a lui Fred Springer: toate aceste suveniruri ale morților se zbârlesc cu un înțeles nou, cu

o nouă misiune, dacă, așa cum își închipuie Harry, secretul acestei musafire nepoftite este un copil.

Simte că se umflă. Presupunerea lui l-a lovit ca un pumn. Spre deosebire de Melanie, simte că are ceva în comun cu fata asta, îl emoționează, îl excită: vrea ca *el* să-i fi dăruit copilul ăsta.

În pat, o întreabă pe Janice:

— De când știai?

— A, răspunde ea, de vreo lună. Melanie a lăsat să-i mai scape una-alta, apoi l-am luat la întrebări pe Nelson. S-a simțit ușurat să-mi povestească, ba chiar a plâns. Voia doar ca *tu* să nu știi.

— De ce nu?

Se simte jignit. Doar el e tatăl băiatului.

Janice ezită.

— Nu știu. Bănuiesc că s-a temut c-o să te-apuce pandaliile. Sau c-o să râzi de el.

— De ce să râd de el? La fel am pățit și eu.

— El nu știe treaba asta, Harry.

— Cum așa? Ziua lui de naștere e-ntotdeauna la șapte luni de la aniversarea căsătoriei noastre.

— Păi da!

De nerăbdare, sună la fel ca maică-sa, rostește apăsat fiecare cuvânt. Până și patul scârțâie când se apucă să turuie plină de emfază:

— Copiii *nu trebuie* să știe lucrurile astea, iar până cresc destul de mari ca să le pese, totul s-a întâmplat cu prea mult timp în urmă...

— Își amintește măcar când a lăsat-o borțoasă pe fată?

— Nu că-i ciudat ce repede ai ghicit că așteaptă un copil? N-aveam de gând să-ți spunem prea curând.

— Mersi. A fost primul lucru care mi-a sărit în ochi. Puloverul ăla lălâi. Asta și faptul că-i mai înaltă decât Nelson.

— Nu este, Harry. El e cu doi centimetri mai înalt, mi-a spus chiar el, doar că are ținuta aia cocârjată.

— Și cu cât e mai mare? Se vede cât colo că-i mai mare.

— Păi, cu un an sau chiar ceva mai puțin. A lucrat la secretariatul colegiului...

— Mda, și mă rog frumos, de ce nu i-a tras-o unei studente? De ce-a trebuit să dea iama-n secretare?

— Harry, ar trebui să stai de vorbă cu *ei* dacă vrei să știi totul până-n cel mai mic detaliu. Știi, totuși, că ne spunea mai tot timpul

cât de șulfe sunt fetele astea de la facultate, nu s-a simțit niciodată în largul lui acolo. Dinspre mine se trage din oameni de afaceri și dinspre ai tăi, din clasa muncitoare, și în trecut n-a prea avut parte de cine știe ce mediu universitar.

— Și nici în viitor n-o să prea aibă, după cum se prezintă situația.

— Nu-i chiar așa de rău. Fata își poate găsi de lucru. Ai auzit ce-a zis la cină, că i-ar surâde ca el să se întoarcă la Kent și să termine facultatea, iar ea și-ar putea lua lucrări de dactilografiat la ei acasă.

— Mda, și l-am auzit și pe mucea spunând că n-are chef de-așa ceva.

— Nu cu urletele o să-l convingi să se-ntoarcă la facultate.

— N-am urlat.

— Da, dar ai făcut o mutră...

— Păi, Doamne Dumnezeule, doar pentru că a lăsat gravidă o fată, puștiul își închipuie că are dreptul să conducă Springer Motors?

— Harry, nu vrea să-l conducă, nu vrea decât un post acolo.

— Nu poți să-i oferi un post fără să-i iei altcuiva locul de muncă.

— Și eu, și mama credem că ar trebui să aibă un post acolo, insistă Janice, atât de fermă, de zici c-a vorbit maică-sa din atmosfera întunecată a acestui dormitor, unde prezența bătrânei doamne se făcea întotdeauna simțită ca un murmur al televizorului sau ca o suită de sforăieli care se auzeau prin perete.

Schimbă subiectul și întreabă:

— Când a lăsat-o gravidă?

— Ei, când se întâmplă de obicei chestiile astea, în primăvară. Prima oară nu i-a venit ciclul în mai, dar au așteptat până s-au dus în Colorado, să facă testul cu urina. A fost pozitiv, iar Pru i-a spus lui Nelson că n-are de gând să avorteze, n-avea încredere în avorturi și prea multe din prietenele ei s-au ales cu complicații de pe urma lor.

— A spus ea așa ceva, în epoca și-n vremurile în care trăim?

— În plus, cred că neamurile din partea maică-sii sunt catolice.

— Totuși, arată de parcă ar avea ceva bun-simț.

— Poate că bunul-simț i-a dictat ce să facă. Dacă nu întrerupe sarcina și lasă copilul, Nelson trebuie să aibă o ocupație.

— Biata fată. Cum se face că a rămas însărcinată, din capul locului? Nu folosesc toate pilulele și diafragma și Dumnezeu mai știe ce? Citeam în *Consumer Reports* despre ligatura temporară a trompelor cu poliuretan.

— Unele din metodele astea noi sunt criticate prin ziare. Sunt cancerigene.

— Nu și la vârsta ei. Vasăzică ea a stat în Munții Stâncoși și a clocit chestia asta, iar Melanie l-a ținut din scurt aici.

Janice e din ce în ce mai somnoroasă, în timp ce Harry se teme că n-o să mai lipească geană de geană din cauza acestei roșcate trupeșe picate din cer în camera de vizavi, de pe hol. Bunica Springer le-a zis pe șleau că se așteaptă ca Pru să doarmă în fosta cameră a lui Melanie și a urcat scările șchiopătând, să se uite la *Familia Jefferson*. Coana mare a stat acolo destul de potolită toată seara, zici că-i un boiler care mai are puțin și explodează. Joacă tare. Harry o împunge cu cotul pe Janice într-o parte, unde-i molcuță și somnoroasă, doar-doar o mai discuta cu el.

— Melanie zicea că Nelson a devenit foarte nărăvaș de-ndată ce testul a ieșit pozitiv – s-a înhăitat cu o adunătură de indivizi dubioși și a obligat-o pe Pru să se apuce de planorism. Pe urmă, când a văzut că ea n-are de gând să se răzgândească, nu și-a mai dorit decât să se-ntoarcă acasă. N-au putut să-i scoată din cap chestia asta, a plecat și a renunțat la slujba bună pe care o avea la un tip care construia vile. Presupun că Melanie avea și ea motivele ei s-o întindă de-acolo, așa că s-a autoinvitat aici. Nelson n-a vrut s-o aducă cu el, dar cred că alternativa ar fi fost ca Pru să-și anunțe părinții și pe noi care-i situația și, ca să nu facă asta, el a implorat-o să-i dea timp, să încerce să-i aștearnă un cuibușor aici, și poate încă spera ca totul să se rezolve de la sine, nu știu.

— Bietul Nelson, spune Harry.

Părerea de rău pentru copil îi sângerează în sus, spre tavanul cu petele de lumină ce pătrund din stradă printre crengile fagului.

— A fost iadul pe pământ pentru el.

— Ei bine, Melanie are o teorie a ei, cum că n-a prea avut parte de-atâta iad. Nu-i plăcea că ieșea tot timpul cu Billy Fosnacht și gașca lui, în loc să ne spună cum stau lucrurile și de ce vrea, de fapt, să vină să lucreze la salon.

Harry oftează.

— Și pe când nunta?

— De-ndată ce putem face pregătirile. Vreau să zic că-i în luna a cincea. Până și tu ți-ai dat seama.

Până și tu, chestia asta îi displace, dar nu vrea să-i spună lui Janice că se simte instinctiv legat de fata asta. Pru seamănă cu mama lui, e stângace și ciolănoasă, cu mâinile mari, dar mai puțin urâte.

— Unul din motivele pentru care am luat-o pe mama la biserică azi-dimineață a fost să stăm de vorbă cu reverendul Campbell.

— Cu poponarul ăla? Măiculiță!

— Harry, nu știi nimic despre el. A fost deosebit de drăguț cu mama și a făcut destul de multe pentru parohie.

— Pun pariu că s-a ocupat mai ales de corul băieților.

— Tare îngust mai ești la minte. Până și mama e mai destupată, cât ar fi ea de mărginită.

Îi întoarce spatele și vorbește în pernă:

— Harry, sunt foarte obosită. Toată povestea asta mă necăjește și pe mine. Mai ai vreo altă întrebare?

— Crezi c-o iubește pe fată? întreabă el.

— Doar ai văzut-o. E frapantă.

— Văd asta, dar cum rămâne cu Nelson? Știi, se zice că istoria se repetă, dar nu se repetă niciodată exact la fel. Când ne-am căsătorit noi doi, toată lumea proceda la fel, dar acum, când copiii ăștia fug de căsătorie și doar trăiesc împreună, mariajul o fi însemnând mult mai mult. Vreau să zic, i-o fi speriind mai tare.

Janice se întoarce iar cu fața la el și-i spune:

— Eu zic că-i bine că-i puțin mai mare.

— De ce?

— Păi, Nelson are nevoie de cineva care să-l aducă cu picioarele pe pământ.

— O tipă care calcă pe bec, apoi vine cu texte de genul „dreptul la viață" nu-i nici ea cu picioarele pe pământ, zic eu. Ce sunt părinții ei, că veni vorba?

— Sunt niște oameni obișnuiți din Ohio. Cred că taică-său e instalator.

— *A-ha*, face el. Clasa muncitoare. Nu se mărită cu Nelson, ci cu Springer Motors.

— La fel ca și tine, i-o întoarce Janice.

Ar trebui să-l deranjeze remarca ei, dar îi place că, mai nou, ea se percepe pe sine ca pe un trofeu. Pune mâna în locul acela catifelat unde talia ei se îngustează.

— Uite ce e, spune el, când te-am luat de nevastă, tu vindeai alune la Kroll's, iar părinții mei credeau că taică-tău e un tip dubios, care o să sfârșească la închisoare.

Dar nu s-a întâmplat asta, a ajuns în Rai. Fred Springer a reușit să se cațere sus de tot în copacul stelelor. Pierdut în spațiu. Acum Janice e la rând, atingerea lui o împinge în brațele somnului chiar în clipa când el simte sub centură o zvâcnire care ar putea semnala apariția unei erecții sănătoase. Nimic nu-l excită mai tare decât gândul că fute o avere. Nu-și fute destul de des sacul ăsta amărât, tembel, de bani. A adormit în pielea goală. Când erau proaspăt căsătoriți, și ani de zile după aceea, purta cămăși de noapte din bumbac, care o făceau să arate ca în reclama aia veche „A sosit momentul pensionării", dar la un moment dat, prin anii șaptezeci, a început să vină la culcare în pielea goală, cu trupșorul ei încă îngrijit, mătăsos, bronzat în locurile neacoperite de rochița de tenis, cu abdomenul bronzat mai palid unde costumul de baie cu model Op-Art, din două piese, îi expunea mijlocul. Ce repede s-au uscat azi urmele pașilor lui Cindy pe dale! E ciudat, nu-și poate imagina niciodată că i-o trage, e ca și cum s-ar uita la soare. Se întoarce pe spate, frustrat și totuși simțindu-se ușurat să fie singur în noaptea tăcută, să poată întoarce pe toate părțile noutățile astea. La vârsta mijlocie te crezi, într-un fel, stăpânul lumii, și totuși, aceasta pare să-ți scape de sub control mai mult decât oricând, eul tău din copilărie s-a împrăștiat și împărțit ca bucățile de pâine din minunile biblice. La școala de duminică a lui Kruppenbach l-a șocat versetul care vorbește despre curățenie, cu cele douăsprezece coșuri pline de firimituri. Păstrați curățenia orașului. Trage cu urechea, să audă zgomotul pașilor care se strecoară din camera lui Melanie – nu, a lui Pru –, azi a avut parte de un drum lung și a întâlnit o mulțime de chipuri noi, cât de greu trebuie să-i fi fost în seara asta. În timp ce bunica și Janice încropeau împreună cina, tot o minune, fata a stat pe fotoliul din bambus împletit adus de pe verandă și toți s-au învârtit în jurul ei ca niște mașini care trec pe lângă locul unui accident produs pe autostradă. Harry de-abia își putea lua ochii de la femeia în toată firea care stătea atât de sfioasă, stingheră și cu trupul vizibil deformat. Emana aerul acela pe care-l uitase, de drăgălășenie liceană, care înflorește în chip neașteptat la umbra podurilor de cale ferată, pe lângă stâlpii de telefon, la o aruncătură de băț de autostrada cu parapetele din aluminiu roase de timp, născută din mame ajunse balabuste și tați măcinați de zilele cenușii de muncă, muncă și iar muncă,

într-o Americă cu dopuri de sticlă, cheițe de conserve și bucăți de amortizoare auto aruncate pe jos la tot pasul. Rabbit și-a amintit de-acest gen de frumusețe văzând-o captată aici, în Pru, în brațele ei lungi, acoperite cu firicele fine de păr, încheieturile osoase, cu brățări, și în strălucirea necăutată a părului ei, captată la fel cum un ciot de lemn blochează cursul unui râu, dând naștere unui vârtej. Janice oftează în somn. O mașină trece în viteză, radioul ei lasă în urmă o dâră de muzică disco pe geamul deschis. Ajunul Zilei Muncii, sfârșitul unei perioade. Simte cum casa se dilată sub el, prezențele invadatoare aglomerează parterul, morții reînvie. Skeeter, papsi, mami, domnul Abendroth. Fotografia lui Fred Springer care se decolorează pe servantă se îmbujorează în nuanța rozalie pe care o aveau obrajii lui Fred până spre rădăcina nasului. Gândurile îl poartă pe Harry la fetele de la Mt. Judge High, așa cum arătau în anii patruzeci, cu pulovere pufoase și perle de la magazinele de mărunțișuri, cu bluze albe prin care se vedea umbra sutienului bej, cu fuste, întotdeauna cu fuste lungi ca rochiile de seară pe vremea când Noua Modă chiar era nouă, unduindu-se pe holurile cu dulapuri pe margine, iar apoi afară, pe lângă balustrada din țevi de strajă ce fereau puțurile lungi de ciment care lăsau să treacă lumina să pătrundă pe ferestrele de la subsol ale atelierului, ale sălilor de lucru manual și de muzică, fustele lungi aliniate în șiruri, pantofii bicolori și șosetele albe în șiruri, fetele care expirau aerul rece al iernii, ca fumul de țigară, cu jachete groase de lână la două rânduri, pe-atunci nu purta nimeni hanorace, rujul închis la culoare al acestor fete, care le făcea pe toate să arate ca Rita Hayworth în vechile albume ale fiecărei promoții. Fustele ațâțătoare, cu șliț deasupra șosetelor, vino și găsește-mă dacă poți, realitatea sălbatică a părului pubian, coapsele desfăcute timid în spațiul strâmt al mașinilor, fâșia umedă a chiloțeilor, Mary Ann, prima lui fată, cu chiloții căzuți în jurul pantofilor ei ca o capcană de prins vânatul, motorul pornit, să păstreze căldura în noul Plymouth albastru al lui papsi, pe care ai lui îl lăsau să-l împrumute o seară pe săptămână, în ciuda tuturor protestelor și sarcasmului lui Mim, o scândură de puștoaică până pe la șaptesprezece ani, când a început să aibă propriile ei secrete. Între picioarele lui Mary Ann, o umezeală de vestiar și un miros de carne, o delicatesă, sunt acum ale lui. Cât a fost el în armată, s-a măritat cu altul. A invitat pe altcineva în acea taină a ei, nu i-a venit să creadă. Zile pierdute, îngropate în adâncul creierului său, adânc de tot, celule cenușii despre care a citit el undeva că mor în fiecare zi

câteva milioane, luând cu ele viața lui undeva în neant, singura lui viață, se spune că-s trilioane de sinapse, fac de rușine până și cel mai mare calculator: după regăsirea și reintrarea în spațiul acesta, constată că făcălețul i-a rămas tare și i s-a sculat și mai mult, procesul nu s-a întrerupt nici o clipă, mici cavități umplute cu sânge așteaptă ca partea mai profundă a creierului să-i revină la viață. Cu mâna stângă, pe spate, să n-o deranjeze pe Janice, se masturbează cu gândul la Ruth. Camera ei de pe Summer Street. Prima noapte, când el a fugit, toată nebunia aia tristă cu răposatul Tothero, apoi intimitatea acelei camere. Această insulă, acești patru pereți, camera ei. Trupul ei alb, gras, fără haine și ironia mușcătoare la adresa boxerilor lui. Brațele ei i s-au părut subțiri, subțiri de tot, l-au tras în jos și s-au ridicat deasupra lui, cu pântecul lung vertical în lumină.

Hei.

Hei.

Ești drăguță.

Haide! Treci la treabă.

Se trage mai într-o parte și ejaculează, cu tavanul aproape de el, își simte trupul arcuit de parcă ar fi legat de un glob care crește, crește în timp ce sămânța îi îmbibă cearșaful. Mai intens decât pompatul în întuneric. Un comportament anormal la un tip bătrân. Se ridică pe nesimțite din pat și bâjbâie într-un sertar după o batistă, nu vrea ca frecușul s-o trezească pe Janice, pe bunica Springer sau pe această Pru, că numai pizde are-n jurul lui. Întors în pat, după ce-a făcut tot ce-a putut, deși întotdeauna-i ciudată umezeala aia, poate nu curge din tine când simți că-ți vine, încearcă să se liniștească și să adoarmă gândindu-se la fiică-sa, la chipul ei palid, rotund plutind în ceea ce-i pare o dispoziție lăptoasă, senină. O voce sâsâie: *Hassy.*

Peste câteva seri, reverendul Archie Campbell vine într-o vizită stabilită dinainte. E scund și delicat, însă, în compensație, are o voce baritonală, plăcută; vorbește cu glas sonor, relaxat și zâmbitor, frazele lui par să dea colțul, după ce le rostește. Are un cap prea mare raportat la trup. Genele îi sunt izbitor de lungi, iar câteodată închide ochii de parcă ar vrea să-și arate tremurul pleoapelor coborâte. Își poartă răsfrânt gulerul cămășii negre, fără nasturi, și o haină din crepon. Când zâmbește, buzele lui groase, ca ale lui Carter, lasă să i se vadă dințișorii regulați, ca niște semințe înșirate una după alta, pătați de nicotină.

Bunica Springer îi oferă o ceașcă de cafea, dar el o refuză:

— Vai de mine, nu, mulțumesc, Bessie. Sunt la a treia vizită în seara asta și încă un pic de cafeină precis mi-ar da tremurici.

Fraza dă colțul și dispare pe Joseph Street.

— Atunci, o băutură adevărată, părinte? Scotch? Un gin tonic? Oficial, e încă vară.

Campbell se uită rapid în jur, să le surprindă reacția – Nelson și Pru stau unul lângă altul pe canapea, Janice e cocoțată pe un scaun cu spătar adus din sufragerie, bunica Springer se clatină nesigură pe picioare, după ce cafeaua i-a fost refuzată.

— Păi, la drept vorbind, da, spune tărăgănat popa. Un degetar de udeală ar fi mană cerească. Harry, ai cumva niște vodcă?

— În fundul bufetului din colț, Harry, intervine Janice, e o sticlă cu etichetă argintie.

El dă din cap a încuviințare.

— Altcineva?

Se uită în special la Pru, de vreme ce în aceste puține zile de când stă la ei s-a dovedit a nu fi deloc străină de udeală. Îi place pileala; zilele trecute s-a întors cu Nelson de la cumpărături și au adus câteva baxuri de bere, Kahlúa, Cointreau și Amaretto di Saronno, niște sticluțe gogonate, trebuie să fi băgat vreo douăzeci-treizeci de dolari în afacerea asta. În plus, au dat în bufetul din colț peste niște lichior de mentă rămas de la o cină pe care Harry și Janice au dat-o în cinstea soților Murkett și Harrison în februarie, iar câte un strop din licărul lui verzui apare lângă cotul lui Pru în cele mai neobișnuite momente, chiar și de dimineață, în timp ce se uită împreună cu bunica la *Edge of Night*[1]. Nelson răspunde că n-ar refuza o bere. Bunica Springer îi anunță că ea o să bea, oricum, o cafea, are chiar și decafeinizată, în caz că pastorul preferă așa ceva. Dar Archie rămâne pe poziție, mulțumindu-i cu o mică plecăciune zglobie și făcându-le celorlalți cu ochiul. Tipul ăsta joacă tare, remarcă Rabbit. Probabil că-i cea mai bună atitudine pe care o poate adopta la data asta târzie după Christos. S-au gândit să-i ofere fotoliul gri care se asortează cu canapeaua, dar el îi fentează și trage vechiul scăunel sirian cu fundul înclinat din spatele setului lampă-masă, unde bunica își ține o parte din bibelourile ei,

---

1 Serialul polițist cel mai longeviv din istoria televiziunii americane, cu peste șapte mii de episoade la activ, difuzate între 1956 și 1984 pe canalele CBS și ABC.

și se ghemuiește pe el. Astfel așezat, părintele le aruncă un zâmbet larg și, cu agilitatea unui maimuțoi, scoate o pipă din buzunarul de la piept al sacoului și își îndeasă tutunul cu arătătorul maroniu.

Janice se ridică și îl urmează pe Harry în bucătărie, unde el prepară băuturile.

— Drăgălaș păstorel, îi șoptește el.

— Nu fi răutăcios.

— Ce-i răutăcios în ce-am spus?

— Totul.

Ea își toarnă niște Campari într-un pahar cu suc de portocale și, fără comentarii, umple cu lichior de mentă unul din păhărelele cilindrice de lichior din setul de opt, cu carafă, pe care l-a cumpărat de la Kroll's acum câțiva ani buni, pe vremea când s-au înscris la Flying Eagle. Nu le-au folosit mai deloc. Când Harry se întoarce în living cu vodca tonică lui Campbell, cu berea lui Nelson și ginul său tonic, Janice îl urmează și așază cilindrul de un verde-țipător pe măsuță, lângă cotul lui Pru. Aceasta nu dă vreun semn că l-ar observa.

Pastorul Campbell a convins-o pe bunica Springer să se așeze pe Barcalounger, unde plănuia să stea Harry, și să-i ridice extensia tapițată, să-și sprijine picioarele.

— Trebuie să recunosc, zice ea, că face minuni la tensiunea pe care-o am în glezne.

Astfel tolănită, coana mare pare vulnerabilă și de-o importanță absurd de redusă în cercul familiei. Văzând-o întinsă și neajutorată, Janice se oferă:

— Mamă, mă duc eu să-ți aduc cafeaua.

— Și platoul cu prăjiturele cu ciocolată pe care l-am pregătit, deși presupun că cei care beau n-o să vrea și prăjiturele.

— Eu vreau, mama-mare, se oferă Nelson.

De când a venit Pru, are o altă mină – privirea ursuză, crispată i s-a relaxat într-o inexpresivitate plină de expectativă, o docilitate naivă care pe Harry îl calcă pe nervi.

De vreme ce pastorul a refuzat să se așeze pe fotoliul gri, Harry e nevoit să stea el acolo. Când se cufundă în el, își întinde picioarele, iar Campbell, fără să se ridice, sare cu taburet cu tot câțiva pași mai încolo, ca un broscoi, să nu-l atingă pantofii mari, din piele de căprioară, ai lui Harry. Zâmbind mândru de agilitatea lui, omulețul îi anunță cu glas răsunător:

— Ei bine, din câte înțeleg, cineva de aici dorește să se căsătorească.

— Eu nu, eu sunt deja însurat, bagă Rabbit pe loc o glumă în stilul lui.

Îl încearcă o spaimă caraghioasă, îl și vede pe Campbell, care-și ține mânuțele (par murdare ca și dinții) pe marginea taburetului, la câțiva centimetri de vârfurile pantofilor lui, aplecându-se brusc și dezlegându-i șireturile. Își mută picioarele câțiva centimetri mai încolo.

Pru a schițat un zâmbet trist la gluma lui și și-a lăsat privirea în pământ, paharul ei plin cu lichid verde este încă neatins. Așezat lângă ea, Nelson se zgâiește fix înainte, cu un aer solemn, fără să fie conștient de mustața de spumă de pe buza de sus. Așa mănâncă bebelușii: Rabbit își amintește cum Nelson bătea cu lingura, ținută în pumnul stâng, deși ei încercau să-l învețe s-o apuce cu dreapta, în tava de pe scaunul înalt, în fostul lor apartament de pe Wilbur Street, situat sus, deasupra orașului. N-a fost, totuși, unul din țâncii ăia de groază – întotdeauna voia să fie bun. Lui Harry îi vine să strige, în timp ce se uită la mustața de spumă de pe fața puștiului ignorată cu inocență. Îl trag în piept. Pru își atinge paharul pe furiș, fără să se uite măcar la el.

Glasul bunicii Springer se înalță ostenit din fundul Barca-lounger-ului.

— Da, ar dori s-o oficieze în biserică, dar nu va fi o nuntă din alea pompoase. Doar cu participarea familiei. Și cât mai repede cu putință, ne gândeam chiar și săptămâna viitoare.

În pantofii de sport murdari, verzui, cu botul rotund și fâșii uzate de cauciuc alb, picioarele ei par copilăroase și micuțe așa cum stau săltate de pe podea și sprijinite pe extensia capitonată.

Janice intervine pe un ton ferm:

— Mamă, nu-i nici o grabă. Părinții lui Pru vor avea nevoie de timp să-și poată aranja venirea din Ohio.

Maică-sa îi răspunde fluturându-și mâna obosită către Pru:

— Zice că ai ei s-ar putea să nu se deranjeze până aici.

Fata roșește și strânge paharul și mai tare, vrând parcă să-l ridice când n-o să mai fie în centrul atenției.

— Nu suntem așa de apropiați cum sunt cei din familia asta, spune ea. Ridică ochii de un verde translucid spre chipul reverendului și-i explică: Suntem șapte frați. Patru dintre surorile mele sunt deja măritate, iar două dintre căsătoriile astea sunt deja pe butuci. Taică-meu e fiert pe chestia asta.

Bunica Springer îi explică:

— E catolică.

Popa zâmbește cu gura până la urechi:

— Prudence pare mai curând un nume protestant.

Roșeața fetei, stârnită parcă de un vânt capricios, se accentuează din nou.

— Am fost botezată Teresa. Prietenii din liceu mă considerau pudibondă, de aici mi s-a tras numele[1].

Campbell chicotește:

— Seri-*os*?! Fasci-*nant*!

Chelește pe creștet, remarcă Rabbit, deși e atât de tânăr. Slavă Domnului, el unul nu trebuie să-și facă griji legate de acest aspect ce ține de înaintarea în vârstă: ambii părinți au avut podoabe capilare durabile, deși, spre sfârșitul vieții, părul lui papsi a trecut de la cărunt la galben, ajungând mai fragil decât mătasea de porumb și prea uscat să poată fi pieptănat. Se spune că predominante sunt genele mamei. Unul din lucrurile care nu i-au plăcut niciodată la Janice este fruntea ei înaltă, de zici că începe să chelească. Nelson e prea tânăr ca să-și dea seama cum o să evolueze. Bătrânul Springer își pieptăna părul pe spate, așa că arăta întotdeauna ca un tip din reclamele la cămăși, până și în diminețile de sâmbătă, iar în coșciug i-au făcut cărarea pe partea greșită; în necrologul din ziar, fotografia a fost inversată la autotipie, iar antreprenorul de pompe funebre s-a luat după aia. Unul din primele semne de rebeliune la Mim a fost faptul că și-a făcut șuvițe blonde, „șobolan protestant" își numea ea culoarea naturală prin clasa a zecea, iar mami a intrat în ea tare de tot: „Mai bine-așa decât să arăți ca un sconcs". Ce-i drept, cu șuvițele alea blonde, Mim părea mai dură, ziceai că-i o stricată. Așa-i viața, te mânjești de unul singur. Vocea tânărului cleric alunecă lin de la o silabă la alta, din gâtlej iarăși i se înalță chicotitul acela surprinzător de pițigăiat.

— Bessie, până stabilim niște detalii cum ar fi data și lista invitaților, cred c-ar trebui să cercetăm niște lucruri esențiale. Nelson și Teresa: vă iubiți unul pe altul și sunteți amândoi gata să faceți legămintele eterne care, în concepția bisericii, stau la baza căsătoriei creștine?

Întrebarea cade ca un trăsnet.

— Da, răspunde Pru în șoaptă și bea o primă dușcă din paharul ei cu lichior de mentă.

---

1 Joc de cuvinte bazat pe paronimele *prudish* (pudibond) și *prudence* (prudență).

Nelson pare așa de căzut în transă, încât maică-sa îl interpelează:

— Nelson?

Băiatul se șterge la gură și scâncește:

— Am *spus* o dată c-o fac, nu-i așa? Am petrecut aici toată vara încercând să aranjez lucrurile. Nu mă mai întorc la școală, n-o să mai termin facultatea din cauza asta. Ce vreți mai mult de-atât?

Cu toții se simt stânjeniți și amuțesc, cu excepția lui Harry:

— Am crezut că nu-ți place la Kent.

— Nu prea-mi place. Dar am băgat ceva timp în afacerea asta și în scurt timp mi-aș fi luat diploma, deși nu era mare brânză. Toată vara m-ai bătut la cap cu facultatea, tati, și voiam să-ți spun bine, bine, ai dreptate, dar tu nu știai cum stă treaba, nu știai de *Pru*.

— Atunci, nu mă lua de nevastă, îi aruncă Pru cu glasul stins.

Băiatul se uită pieziș la ea, pe canapea, și se cufundă mai adânc în perne.

— Aș prefera s-o facem cât mai curând, spune el. E timpul să-mi bag mințile-n cap.

— Ne putem căsători, după care ne întoarcem acolo un an, să termini facultatea.

Pru și-a mutat mâinile în poală și, odată cu ele, și pahărelul cu lichid verzui; îl privește gânditoare și vorbește cursiv, de parcă din fântâna aceasta micuță ar scoate niște cuvinte exersate îndelung, reacțiile ei la plângerile lui Nelson.

— Nț, face Nelson jenat. Ar fi o prostie. Dacă tot mă-nsor, hai s-o facem ca lumea, cu serviciu, cu o rablă de camionetă și o casă nasoală de la țară, și tot tacâmul. La Kent nu pot învăța nimic care să mă ajute să fraieresc mai bine lumea cu mașinuțele japoneze ale lui tati. Asta în caz că mami și mama-mare îl vor sili să mă primească.

— Dumnezeule, cum mai răstălmăcești vorbele oamenilor! sare în sus Harry. Cu toții o să te primim acolo, cum altfel te-am putea ajuta? Dar ai valora mult mai mult pentru companie și, mai mult, în *ochii tăi*, dacă ai termina facultatea aia. Fiindcă tot repet chestia asta, sunt tratat ca un monstru.

Se întoarce spre Archie Campbell, uitând cât de jos e așezat acesta, și-i spune peste cap:

— Scuze pentru trăncăneala asta, nu-i ceva tocmai potrivit pentru urechile dumitale.

— Ba nu, îl contrazice tânărul pe un ton mieros, face parte și asta din tabloul de ansamblu. O întreabă pe Pru: *Tu* unde ai prefera

să locuiești în anul următor? Primul an de căsnicie, așa scrie în toate cărticelele, dă tonul pentru toți ceilalți.

Pru își piaptănă cu o mână părul lung, de pe umeri, îl dă pe spate de parcă ar fi supărată.

— Nu am amintiri prea fericite de la Kent, recunoaște ea. Aș fi fericită să încep într-un loc nou.

Pipa lui Campbell umple camera cu un parfum dulceag, aristocratic. Probabil că n-are nici treizeci de ani și nu-i pot arunca nici o pastilă pe care să n-o fi auzit de la alții. Un profesionist. Rabbit îl respectă pentru asta. Dar cum de-a putut să ajungă poponar?

Bunica Springer spune cu un glas dușmănos:

— Poate te-ntrebi acum de ce nu așteaptă încă un an.

Omulețul întoarce capul mare și-i zâmbește.

— Nu, nu mă-ntrebam asta.

— A rămas grea, explică coana mare absolut fără nici un rost.

— Cu ajutorul lui Nelson, firește, zâmbește popa.

Janice încearcă să dreagă busuiocul:

— Mamă, se mai întâmplă.

Bunica i-o retează scurt:

— Mie-mi spui? N-am uitat că ți s-a întâmplat și ție.

— *Mamă!*

— E groaznic! declară Nelson de pe canapea. De fapt, de ce l-am târât pe omul ăsta aici? Pru și cu mine n-am cerut să ne căsătorim la biserică. Eu, oricum, nu cred în toate chestiile astea.

— Nu crezi? bâiguie Harry șocat, ofensat.

— Nu, tati. Când mori, mori.

— Serios?

— Ei, haide, știi că așa-i, toată lumea știe treaba asta în adâncul cugetului.

— Nimeni nu știe cu siguranță, remarcă Pru cu glas stins.

— Câți morți ai văzut la viața ta? o întreabă Nelson furios.

Harry își amintește că Nelson, chiar și în copilărie, se albea în jurul urechilor când era furios. Îl durea stomacul de nervi și se agăța de marginea balustradei când urca la etaj să-și ia cărțile. De trimis, tot îl trimiteau la școală, oricum. Harry încă mai avea slujba aceea de la Verity, iar Janice lucra cu jumătate de normă la salon și nu aveau bonă. Școala i-a fost bona.

Reverendul Campbell pufăie netulburat din pipa cu tutun aromat și îi pune lui Pru o altă întrebare:

— Ce zic părinții tăi despre faptul că te măriți în afara religiei catolice?

Roșeața aceea delicată revine și-i adâncește verdele ochilor:

— De fapt, doar mama a fost catolică și cred că, până să apar eu, cam renunțase la credință. Am fost botezată, dar nu și confirmată, deși aveam în casă rochia de confirmație pe care au purtat-o surorile mele. Tăticu' a bătut-o până i-a scos religia din cap, așa s-ar zice. Lui nu-i plăcea să aibă atâtea guri de hrănit.

— Ce religie avea el?

— Nici una.

Harry își amintește cu voce tare:

— Bunicul lui Nelson provenea dintr-un mediu catolic. Mama *lui* a fost irlandeză. Mă refer la taică-meu. Acuma, în legătură cu religia, eu unul cred că...

Toate privirile se ațintesc asupra lui.

— ...fără puțină credință, ești terminat.

În timp ce rostește aceste cuvinte, se uită insistent la Nelson, mai ales fiindcă figura băiatului, care s-a albit în jurul urechilor, se află în centrul câmpului său vizual. Tunsoarea aia de șobolan îi sugerează lui Harry capul tuns chilug al unui pușcăriaș, căruia i-a mai crescut un pic părul. Băiatul îi rânjește în față batjocoritor.

— Păi, tată, orice-ar fi, nu te lăsa terminat.

Janice se apleacă să-i vorbească lui Pru cu glasul ei manierat, matur, intim, feminin de-acum.

— *Tare-aș vrea* să-i poți convinge pe părinții tăi să vină la nuntă.

Bunica Springer se străduiește să vorbească pe un ton mai domolit, de vreme ce pastorul e aici, iar cei de față n-o prea bagă în seamă:

— Și oricum, pe-aici, pe la noi, episcopalienii sunt considerați foarte apropiați de catolici.

Pru clatină din cap, părul roșu îi licărește, e ca o fiară încolțită.

— Nu prea vorbesc cu părinții mei, zice ea. N-au fost de acord cu ceva ce-am făcut înainte să-l cunosc pe Nelson și n-ar fi de acord nici cu situația în care mă aflu acum.

— Ce-ai făcut? se interesează Harry.

Nu pare să-i fi auzit întrebarea, căci spune ca pentru sine:

— Am învățat să mă descurc singură.

— Vă mărturisesc ceva, spune împăciuitor Campbell, căruia i s-a stins pipa și care timp de un minut s-a concentrat să și-o reaprindă. Întâmpin oarece dificultăți în a-mi suci mințile – expresia asta e

însoțită de un zâmbet ghiduș, cu gura până la urechi, ca al tipului de pe coperta lui *Mad*[1] – să pricep cum pot celebra o ceremonie religioasă pentru doi oameni dintre care unul aparține Bisericii Romano-Catolice, iar celălalt, după cum tocmai ne-a anunțat, e ateu. Dă din cap spre Nelson: În ziua de azi, episcopul ne dă mai multă libertate de decizie în chestiuni din astea decât înainte. Zilele trecute am cununat un japonez divorțat, dar provenit dintr-un mediu episcopalian, cu o tânără care, inițial, voia să folosesc în timpul slujbei „Mamă Universală" în loc de „Dumnezeu". Am convins-o să renunțe la ideea asta. Dar în cazul de față, oameni buni, serios vă spun, nu văd nici un semn că Nelson și *foarte* fermecătoarea lui logodnică ar fi pregătiți sau dornici de ceea ce ați putea numi genul nostru de magie.

Pufăie un nor mare de fum și își lipește buzele în stilul acela pedant, satisfăcut al fumătorilor de pipă; așteaptă să fie contrazis.

Bunica Springer se chinuiește să se salte puțin din Barcalounger.

— Ei bine, nepotul lui Fred Springer n-o să se însoare într-o biserică romano-catolică!

Capul îi cade la loc pe tetiera capitonată. S-a înroșit la rădăcina urechilor.

— Ah, exclamă voios Archie Campbell, nu cred că i-ar putea servi nici scumpul meu prieten, părintele McGahern. Tânăra domniță n-a fost nici măcar confirmată. Știți, adaugă el împreunându-și mâinile pe un genunchi și privind în gol, la primărie s-au consumat o mulțime de cununii minunate, scurte și la obiect. Sau mai sunt ceremoniile unitarian-universale. Prietenul meu Jim Hancock de la congregația din Maiden Springs ne-a ajutat de mai multe ori la logodnele cu probleme.

Rabbit sare ca ars. Aici se comite ceva îngrozitor, dar nu știe exact ce anume și împotriva cui.

— Mai vrea cineva ceva de băut în afară de mine?

Fără să se uite la Harry, Campbell întinde paharul care i s-a golit, la fel ca și degetarul lui Pru cel cu lichior de mentă. Verdele băuturii s-a dus tot în ochii ei. Preotul le spune ei și lui Nelson:

— Serios, în unele împrejurări, chiar și pentru cei mai credincioși, aceasta poate fi soluția cea mai potrivită. La o dată ulterioară,

---

1 Revistă de umor fondată de Harvey Kurtzman și William Gaines în anul 1952.

nunta poate fi sfințită în biserică; în ziua de azi asistăm la o creștere a jurămintelor de nuntă reînnoite.

— De ce să nu trăiască pe mai departe în păcat? îl întreabă Harry. Noi nu ne supărăm.

— Ba da, spune bunica cu glas sugrumat.

— Hei, tati, strigă Nelson, nu-mi mai aduci o bere?

— Adu-ți-o singur. Am mâinile ocupate.

Totuși, se oprește în fața lui Pru și ia pahărelul de lichior.

— Ești sigură că-i face bine copilului?

Ea îi aruncă o privire neașteptat de glacială. Se credea patern și afectuos, iar în ochii ei nu-i decât un tâmpit de curcan din poliția rutieră.

— A, da, îi spune ea. Berea și vinul sunt cele care fac rău, că balonează.

Până revine Rabbit de la bucătărie, Campbell își îngăduie să cedeze în fața rugăminților. Le poate oferi tot ce vor: o nuntă la biserică, o slujbă acceptabilă în ochii cuconetului gen Grace Stuhl. Știind asta, nu se grăbește deloc. Sub genele lui de fată, ochii îi sunt la fel de negri ca ai lui Janice și ai bunicii, ochii familiei Koerner. Bunica Springer o ține una și bună pe-a ei, vârfurile rotunde ale cipicilor verzui i se bâțâie întruna.

— Nu trebuie să iei de bun tot ce spune băiatul. La vârsta lui nu știam nici eu ce să mai cred, credeam că guvernul e aiurit, iar gangsterii au dreptate. Asta se întâmpla pe vremea Prohibiției.

Nelson se uită posac la ea, cu ochii lui negri.

— Mama-mare, dacă pentru tine-i așa de important, mie nu-mi pasă prea mult, că e laie sau bălaie.

— Pru ce părere are? întreabă Harry întinzându-i otrava.

Se întreabă dacă atitudinea ei rigidă și acele scurte momente de expectativă în care îi dispare zâmbetul nu sunt, pur și simplu, semne de frică: ea este cea care poartă o altă viață în trup, nimeni altcineva.

— Cred, răspunde ea încetișor, atât de stins încât toată camera înmărmurește s-o audă, c-ar fi mai drăguț la biserică.

— În mod clar, n-am nici un chef să mă duc la porcăria aia de primărie nouă, din beton, pe care au construit-o în spatele fostului Bijou, zice Nelson. O cunoștință de-a mea mi-a zis că constructorul a dat un tun de un milion și deja au apărut crăpături în ciment.

Janice spune cu ușurare:

— Harry, aș mai vrea niște Campari.

De pe locul lui scund, de pe taburet, Campbell își ridică paharul reumplut.

— Noroc, oameni buni.

Le prezintă condițiile:

— Procedura obișnuită presupune cel puțin trei sesiuni de consiliere și instruire creștinească după interviul inițial. Putem considera că acesta a fost interviul.

În timp ce i se adresează în special lui Nelson, Harry distinge la el o inflexiune seducătoare, ce-i îmbogățește glasul extrem de plăcut.

— Nelson, Biserica nu se așteaptă ca fiecare cuplu pe care-l cunună să fie o pereche de sfinți. Le cere însă participanților să înțeleagă cât de cât la ce se înhamă. Nu *eu* mă angajez să-mi respect jurămintele, ci tu și Teresa. Căsătoria nu-i un simplu rit; e o taină sfântă, o invitație primită din partea lui Dumnezeu să luăm parte la ceva divin. Iar invitația nu-i făcută doar pentru o clipă. Fiecare zi petrecută împreună trebuie să fie divină. Simți aici prezența unei semnificații? În vechea carte de rugăciuni erau niște cuvinte minunate; spuneau că nu trebuie să purcezi la cununie „în necunoștință de cauză sau cu ușurătate, ci cu smerenie, discreție, în cunoștință de cauză, sobru și cu frica lui Dumnezeu".

După ce intonează această poliloghie, zâmbește și adaugă:

— Noua carte de rugăciuni omite frica lui Dumnezeu.

Nelson miorlăie:

— Am *spus* că o să fac tot ce-mi cereți.

Janice întreabă, puțin cam forțat:

— Cât timp o să ia sesiunile astea de pregătire?

Cum șade pe scaunul ăla cu spătar, din sufragerie, parcă ar cloci un ou din care riscă să iasă puiul prea devreme.

— Ei, răspunde Campbell, mutându-și privirea în tavan, cred că, ținând cont de diverși factori, am putea avea trei sesiuni în două săptămâni. Întâmplarea face, spune clericul serviabil, să am agenda la mine.

Înainte de a băga mâna în buzunarul de la piept al hainei de crepon, Campbell golește pipa cu un calm pedant, care lui Harry îi vorbește despre avantajele de-a fi poponar; lumea întreagă e doar o glumă pentru tipul ăsta. Pășește pe apă; mâlul femeilor și al zămislirii copiilor nu-i murdărește niciodată pantofii. N-ai încotro, trebuie să-ți scoți pălăria în fața lui: pe tipul ăsta nu-l atinge nimic. Asta da religie adevărată.

O dorință irezistibilă de a-i da un ghiont, de-a protesta împotriva felului în care au căzut la pace, îl face pe Harry să spună:

— Mda, vrem să-i cununăm până să apară bebelușul. O să fie aici până-n Crăciun.

— Cu voia lui Dumnezeu, zâmbește Campbell și adaugă: Bebelușul sau bebelușa.

— În ianuarie, șoptește Pru după ce-și pune paharul pe măsuță.

Harry nu-și dă seama dacă-i mulțumită sau nemulțumită de îndrăzneala cu care el îi tot dă înainte cu bebelușul pe care toți ceilalți vor să-l ignore. În timp ce se stabilesc datele întâlnirilor, ea stă cu Nelson pe canapea ca o pereche de păpuși Muppets mari și blege, cu brațe invizibile care, de sub perne, le pun în mișcare bustul și capul.

— Ziua de naștere a lui Fred era în ianuarie, îi anunță bunica Springer, icnind când încearcă să se ridice din Barcalounger, să-l conducă pe preot.

— Of, mamă, zice Janice. Milioane de oameni își serbează ziua în ianuarie.

– Și *eu* m-am născut în ianuarie, le spune Archie Campbell ridicându-se, și zâmbetul îi dezvelește dinții mărunți. În cazul meu, nașterea s-a produs după multe rugăciuni. Părinții mei erau *foarte* în vârstă. Mare minune că mă aflu aici.

A doua zi, o ploaie caldă începe să dea la pământ frunzele îngălbenite ale copacilor din parcul de pe Cityview Drive, în timp ce Harry și Nelson trec cu mașina prin Brewer în drum spre salon. Puștiul încă-i *persona non grata*, dar l-a rugat să-l lase să verifice cele două decapotabile pe care le-a făcut armonică, dintre care pe una, Royale-ul, tocmai o repară Manny. Mercury-ul model '72, lovit de două ori dintr-o parte, a suferit avarii mai grave, iar piesele de schimb sunt mai greu de găsit în cazul lui. Rabbit se gândea să îl vândă ca fier vechi după plecarea puștiului la școală și să-l înregistreze la capitolul pierderi. Nu l-a răbdat însă inima să nu-l lase să se uite, măcar, la rămășițe. Apoi Nelson o să ia împrumut Corona și o să-l viziteze pe Billy Fosnacht până ca acesta să se întoarcă la Boston, să devină stomatolog specializat în tratarea afecțiunilor gingivale. Harry a avut odată o lucrare pe canal; simțea că parcă l-ar gâdila cineva în spatele globilor oculari. Ce meserie diabolică. Poate că în viață nu există nici o cale în totalitate bună. Ștergătoarele Toyotei își continuă isonul cauciucat în timp ce traficul din centrul Brewerului se încetinește, luminile

de frână clipesc roșu cât ține Locust Boulevard. S-a redeschis Castle și se zăresc ca prin ceață autobuzele școlare galbene, blocate în ambuteiajul din față. Harry mută ștergătoarele de pe rapid pe intermitent și își dorește să nu se fi lăsat de fumat. Vrea să stea de vorbă cu puștiul.

— Nelson.

— Îhî?

— Cum te simți?

— Bine. M-am trezit cu o durere în gât, dar am luat două pastile din alea de cinci sute de miligrame de vitamina C, pe care le-a cumpărat Bessie la sfatul lui Melanie.

— Era obsedată rău de tot de problemele de sănătate, nu-i așa? Melanie, vreau să zic. Ne-am pricopsit cu toate cerealele alea din bucătărie.

— Mda, păi, făcea parte din rolul pe care-l juca. Știi, făcea pe țiganca mistică. Citea tot timpul dintr-un guru, am uitat cum îl cheamă. Suna ca un strănut.

— Ți-e dor de ea?

— De Melanie? Nu, de ce mi-ar fi?

— Nu erați prieteni apropiați?

Nelson evită întrebarea insinuantă.

— Spre sfârșit începuse să aibă hachițe.

— Crezi c-a plecat împreună cu Charlie?

— Habar n-am, răspunde băiatul.

Ștergătoarele, acum fixate pe intermitent, îl fac pe Rabbit să tresară de fiecare dată când mătură parbrizul, de parcă nu el, ci altcineva ar lua deciziile în mașina asta. O stafie. Ca în filmul ăla, *Întâlnire de gradul trei*, când camioneta condusă de Richard Dreyfuss începe să se zgâlțâie din toate încheieturile și semnalizatoarele de la spate se înalță în aer în loc să stea pe laterale. Comută ștergătoarele de pe intermitent pe încet.

— Nu m-am referit neapărat la sănătatea ta, ci, mai degrabă, la starea ta de spirit. După ce-a fost aseară.

— Te referi la popa ăla siropos? Nu mă deranjează să mă duc să-i ascult tâmpeniile de câteva ori, dacă prin asta salvez onoarea familiei Springer sau mai știu eu ce.

— Cred că mă refer, mai degrabă, la căsătorie în general, Nellie. Nu vreau să fii silit să faci nimic împotriva voinței tale.

Băiatul se saltă puțin la marginea razei vizuale a lui Harry; autobuzele galbene din față intră pe aleea liceului Brewer High, iar șirul

lung de mașini se pune din nou în mișcare, încetișor, pe lângă un șir lung de automobile parcate, cu capotele pline de frunze smulse de ploaie.

— Cine zice că mă silește cineva să fac ceva?

— Nimeni. Pru pare să fie o fată de treabă, în caz că ești pregătit să te însori.

— Tu crezi că nu-s pregătit. Tu crezi că nu-s pregătit de nimic.

Nu-i ia în seamă ostilitatea, încercând să vorbească meditativ, ca Webb Murkett:

— Știi, Nelson, nu cred că există vreun bărbat care să fie vreodată sută la sută pregătit să se căsătorească. Știu sigur de tot că eu unul n-am fost, după cum m-am purtat cu maică-ta.

— Mda, păi, spune băiatul cu glasul ușor năruit, văzând că taică-său n-a mușcat momeala, păi ea s-a răzbunat mai târziu.

— Nu i-am purtat niciodată pică. Și nici lui Charlie. Trebuie să-nțelegi. După ce ne-am împăcat, am ținut amândoi calea dreaptă. Chiar am avut parte și de oarece distracție mai la bătrânețe. Îmi pare rău doar că am avut atâtea de rezolvat de față cu tine.

— Mda, păi... zice Nelson răsuflând zgomotos, pe un ton încordat, fără să-și dezlipească privirea de genunchi, chiar și când Harry ia virajul la stânga complicat, care-i scoate pe Eisenhower Avenue. Băiatul își drege glasul și continuă: Vremurile au fost de vină, zic și eu. O grămadă din puștimea pe care-am cunoscut-o la Kent avea povești mai de groază decât a mea.

— Mai puțin întâmplarea cu Jill. Bag mâna-n foc că pe-aia n-a depășit-o nimeni.

Scoate un chicot chinuit. Jill e un nume sacru pentru băiat; nu vrea să vorbească niciodată pe tema asta. În vreme ce mașina își ia avânt la vale, iar copiii mexicani și negri care urcă dealul spre școală se joacă nepăsători cu focul, provocându-l să-i lovească, să le șteargă trupurile cu aripile, Harry continuă neîndemânatic discuția:

— Mi se pare ceva nelalocul lui în tot ce s-a întâmplat. Fata calcă pe bec, dar la afacerea asta întotdeauna sunt doi vinovați, ai și tu o parte de vină, nu poate nega nimeni treaba asta. Dar, din câte înțeleg, ulterior refuză cu îndârjire să facă avort, când unul din lucrurile bune care au venit în ultimii douăzeci de ani împreună cu multe alte lucruri nu tocmai bune e faptul că acum poți să avortezi pe față, într-un spital, la fel de curat și sigur ca și cum ți-ai scoate apendicele.

— Da, și?

— Și de ce n-a avortat?

Băiatul schițează un gest de care Rabbit se teme că ar putea fi o încercare de-a pune mâna pe volan, așa că îl strânge și mai tare. Nelson nu face însă decât să dea din mână, sugerându-i un evantai larg de posibilități.

— A avut o mulțime de motive. Nu le mai știu pe toate.

— Aș vrea să le aud și eu.

— Păi, în primul rând, mi-a zis că cunoaște o mulțime de femei care s-au nenorocit pe viață cu avorturile, așa că *niciodată* n-au mai putut avea copii. Zici că-i o treabă simplă ca o operație de apendicită, dar tu nu ți-ai făcut niciodată așa ceva. Ea nu *crede* în avort.

— Am înțeles că nu-i cine știe ce catolică.

— Nu e, și totuși. Zicea că-i o chestie împotriva firii.

— Ce-i firesc? În ziua de azi, în epoca asta, cu toate contraceptivele astea, nefiresc e să calci pe bec în halul ăsta.

— Păi, ea e *timidă*, tati. Nu degeaba-i zice lumea Pru. Pur și simplu, n-a vrut să se ducă la doctor, s-o ia la scobit.

— Să știi că nu. Timidă! A vrut să aibă un copil și n-a fost prea timidă să-și aranjeze treaba asta. Cu cât ești mai tânăr decât ea?

— Cu un an... cu puțin mai mult. Ce contează? N-a vrut să aibă, pur și simplu, un copil, ci copilul *meu*. Sau cel puțin așa mi-a zis.

— Drăguț... bănuiesc. Tu ce crezi despre toată povestea asta?

— Mi-am zis că, probabil, e OK. E vorba de trupul ei. Așa-ți spun toate în ziua de azi, că-i trupul lor. Nu mi s-a părut că așa avea de ales.

— Deci, într-un fel, e înmormântarea ei, nu-i așa?

— Ce vrei să spui?

— Vreau să spun... începe Harry, claxonându-i indignat pe niște copii în intersecția cu Plum Street, care de-abia se târâie venind drept către el, iar acum, la început de an școlar, încă nu s-au organizat echipajele de trecere a străzii. Așadar, se hotărăște să rămână gravidă până când nu se mai poate face nimic, între timp cealaltă fată vine să te țină din scurt, iar acum maică-ta și bunică-ta și, mai nou, fătălăul ăla de popă hotărăsc când și cum o să te însori cu bleaga asta. Vreau să zic, tu ai un cuvânt de spus? Tu, Nelson Angstrom. Vreau să zic, *tu unul* ce vrei? Ai habar?

Frustrarea îl face să dea cu podul palmei în marginea volanului, în timp ce bulevardul se scufundă sub pietrele înnegrite, din secolul al nouăsprezecelea, ale pasajului subteran de la intersecția Einsenhower

cu Seventh, care în zilele cu averse se inundă, dar nu și azi. Bolta acestui pasaj, construită fără o cheie de boltă de către zidari de mult dispăruți, e faimoasă, iar lui Rabbit îi amintește din cea mai fragedă copilărie de o criptă, de moarte. Revin la suprafață printre fanioanele ude leoarcă ale magazinelor de prezentare ale fabricilor.

— Păi, vreau...

De teamă ca puștiul să nu-i spună că vrea un loc de muncă la Springer Motors, Harry îl întrerupe.

— Pari speriat, asta-i tot ce văd. Ești prea speriat ca să-i spui nu vreuneia dintre femeile astea. Nici eu n-am fost la viața mea formidabil la a spune nu, dar nu înseamnă că trebuie să te înhami la jug numai pentru că așa suntem cei din familia asta. Nu trebuie neapărat să-mi calci pe urme, cred că asta-ncerc să-ți zic.

— Sincer să fiu, viața ta mi se pare destul de mișto.

Virează pe Weiser, iar pădurricea din scuarul central e doar o mâzgăliturăverde, încețoșată în oglinda retrovizoare.

— Mda, spune Harry, păi, mi-a luat ceva timp să ajung aici. Iar până ajungi aici ești terminat. Lumea, îi povestește el lui fiu-său, e plină de oameni care habar n-au ce i-a lovit, sunt terminați înainte să se trezească.

— Tati, îmi tot vorbești de tine, dar nu văd ce legătură are asta cu *mine*. *Ce pot* să fac cu Pru decât s-o iau de nevastă? Nu-i chiar așa de rea. Vreau să zic, am cunoscut destule fete ca să-mi dau seama că toate își au limitele lor. Dar ea e fată bună, e prietena mea. Zău că parcă ai vrea să mi-o refuzi, parcă ai fi gelos sau mai știu eu ce, după felul în care tot pomenești de bebeluș.

Puștiul ăsta n-a fost bătut la fund când trebuia.

— Nu sunt gelos, Nelson. Dimpotrivă. Îmi pare rău de tine.

— Să nu-ți pară rău. Nu-ți irosi sentimentele cu mine.

Trec de Pompele Funebre Schoenbaum. Nu-i nimeni afară, în față, pe ploaia asta. Harry înghite în sec și întreabă:

— Nu vrei să scapi... dacă putem aranja ceva?

— Cum să mai aranjăm ceva? E în luna a cincea.

— Ar putea să nască și fără s-o iei de nevastă. Agențiile astea de adopții plâng după copii albi, ai face o favoare altcuiva.

— Pru n-ar fi niciodată de acord cu asta.

— Nu fi așa de sigur. I-am putea alina durerea. E una din șapte frați, cunoaște valoarea dolarului.

— Tati, vorbești prostii. Uiți că bebelușul ăsta-i o ființă umană, un Angstrom.

— Dumnezeule, cum aș putea să uit asta?

Semaforul de la poalele lui Weiser, înainte de pod, e pe roșu. Harry se uită la fiu-său și are impresia că vede un nou-născut, unul ud și nu tocmai dezvoltat. Culoarea se face verde. O placă de bronz de pe un stâlp de beton menționează primarul care dă numele podului, dar plouă prea tare ca să poată citi ce scrie.

Reînnoadă discuția:

— Sau ai putea, nu știu, pur și simplu, să nu iei nici o decizie, ci doar să dispari un timp. Te-aș ajuta eu cu niște bani.

— Bani! Tot timpul îmi oferi bani să stau departe de tine.

— Asta probabil din cauză că la vârsta ta am vrut să plec departe și n-am putut. N-am avut bani. N-am avut minte. Am încercat să te trimitem departe, să te luminezi la minte, iar tu ai dat cu mucii în fasole.

— N-am dat cu mucii-n fasole, doar că nu-i cine știe ce mare scofală acolo, departe. Nu-i cum crezi tu, tati. Facultatea-i un jaf pe față, profesorii te învață una-alta pentru că-s plătiți, nu pentru că ți-ar prinde bine la ceva. Îi doare-n pix de geografie sau mai știu eu ce, le pasă tot atât cât îți pasă și ție. Totu-i minciună, se duc acolo doar fiindcă părinții nu mai vor să-și vadă copiii pe lângă casă după o anumită vârstă, iar faptul că-i trimit la facultate îi face să dea bine în societate. „Micuțul meu Johnny e la Haavahd." „Micuțul meu Nellie e la Kent."

— Serios, așa vezi tu lucrurile? Pe vremea mea, copiii *chiar voiau* să iasă în lume. Eram speriați, dar nu atât de speriați încât să fugim tot timpul înapoi la mami. Și la bunica. Ce-o să te faci când o să se termine femeile care să-ți spună ce să faci?

— Același lucru pe care o să-l faci și tu. O s-o mierlesc.

D I S C O. DATSUN. ECONOMIE DE CARBURANȚI. Route 111 are o frumusețe aparte pe ploaie, culorile, afișele și asfaltul albăstriu al parcărilor aleargă împreună prin vâjâitul circulației, în ritmul ștergătoarelor de parbriz. Mâinile cauciucate se zvârcolesc. *Ajutor, ajutor.* Lui Rabbit i-a plăcut dintotdeauna ploaia, pune un acoperiș deasupra lumii.

— Nu-mi place să te văd căzut *în capcană*, răbufnește Rabbit. Semeni prea mult *cu mine.*

Nelson ridică glasul.

— Nu sunt ca tine! Nu am căzut în capcană!

— Nellie, ai căzut în capcană. Te-au prins și tu n-ai zis nici pâs. Urăsc chestia asta, atâta tot. Nu încerc decât să-ți spun că, din punctul meu de vedere, nu trebuie să continui cu chestia asta. Dacă vrei să scapi, o să te ajut.

— Nu vreau să fiu ajutat în felul ăsta! Îmi *place* de Pru. Îmi place cum arată. La pat e nemaipomenită. Are nevoie de mine, mă crede formidabil. Nu crede că-s un copil. Zici că am căzut în capcană, dar eu nu mă simt într-o capcană. Simt că devin bărbat!

Ajutor, ajutor.

— Bine, zice Harry. Noroc.

— Acolo unde am eu nevoie de ajutorul tău, tati, n-ai tu de gând să mă ajuți.

— Unde?

— Aici. Nu mai încerca să-mi tot pui bețe-n roate la salon.

Fac la dreapta și parchează. Pneurile Coronei pleoscăie în apa din rigolă, care năboiește spre gura de canal pe lângă bordura autostrăzii. Încrâncenat, Rabbit rămâne tăcut.

III

Pe Weiser Street s-a deschis un magazin nou, într-unul din cvartalele alea mizerabile dintre pod și mall, vizavi de inepuizabilul magazin de mărunțișuri unde se vând ziare din alte localități, alune decojite prăjite și reviste deocheate, atât pentru curiști, cât și pentru heterosexuali. După cum arată, ai putea crede că și noul magazin vinde chestii deocheate, fiindcă are vitrina complet acoperită de niște jaluzele lungi, subțiri, deschise la culoare, iar inscripția de pe geam este izbitor de discretă. Cu niște litere aurii cu marginile negre, mici de tot scrie, fără fasoane, FISCAL ALTERNATIVES, iar dedesubt, cu litere și mai mici, *Cumpărăm și vindem monede vechi, aur și argint.* Harry trece cu mașina prin fața lui în fiecare zi, iar într-o bună zi, găsind două spații de parcare cu ceas libere, în care se poate strecura fără să blocheze circulația, parchează și intră să arunce o privire. În ziua următoare, după ce-a rezolvat niște probleme la banca lui, la Brewer Trust, aflată cale de două străzi mai încolo, iese din Fiscal Alternatives cu treizeci de monede Krugerrand[1] cumpărate cu 377,14 dolari bucata, inclusiv comisionul și taxele de vânzare, plătind în total 11 314,20 dolari. Aceste cifre au fost calculate de-o fată cu părul platinat; unghiile ei lungi, stacojii, n-au părut s-o împiedice să-și facă treaba cu minicalculatorul. Era singura persoană vizibilă, la biroul ei lung, cu tăblia de sticlă, cu sertare bej și scaun rotativ asortat. Se auzeau însă și niște voci și prezențe ce monitorizau totul din alte încăperi, niște camere din spate, în care s-a făcut nevăzută și de unde s-a întors cu aurul lui. I-a dat monedele în două fișicuri cilindrice de plastic atrăgătoare, a câte cincisprezece bucăți, cu niște căpăcele bleu, rotunde, care-i sugerau capacele de pe WC-urile căsuțelor de păpuși. Și, într-adevăr, în adâncitura acestui căpăcel erau înghesuite bucățele de ceva ce

1 Monedă de aur sud-africană.

aducea cu hârtia igienică, pentru o închidere etanșă și pentru camuflarea până și a celui mai mic licăr al metalului prețios. Cilindrii sunt atât de grei, că mai au puțin și-i rup buzunarele sacoului în timp ce urcă în pas vioi treptele de la intrarea în casa bunicii Springer, să dea ochii cu familia. Dincolo de ușă, Pru stă pe canapeaua gri și împletește, iar bunica Springer s-a așezat pe fotoliul rabatabil, să-și țină picioarele în sus, în timp ce un gălbejit de mulatru bun de gură din Philly îi prezintă știrile de la ora șase. Primarul Frank Rizzo a respins încă o dată acuzațiile cum că poliția ar fi recurs la acte de brutalitate, zice el, cu un glas rapid, imparțial, ce-i face fiecare cuvânt să sune artificial. Philadelphia de altădată era un loc situat undeva departe, pe care nu îndrăznea să-l viziteze nimeni, dar iată că televizorul l-a adus mai aproape, i-a adus crimele și politica murdară în imediata vecinătate.

— Unde-i Janice? întreabă Harry.

— Șșșt, îi răspunde bunica Springer.

— Janice l-a luat pe Nelson la club, să joace tenis la dublu cu niște cucoane, iar apoi cred că se duc să cumpere un costum, îl lămurește Pru.

— Parcă și-a luat un costum nou astă-vară.

— Ăla era costumul de serviciu. Cică are nevoie de-un costum la trei piese pentru nuntă.

— Doamne, așa-i, nunta. Cum îți plac ședințele astea cu... cum îl cheamă?

— Pe mine nu mă deranjează. Nelson le urăște.

— Zice așa doar ca s-o facă și pe bunica să meargă cu el, strigă bunica Springer sucindu-și gâtul, să i se audă vocea de după tetieră. Eu cred că-i prind foarte bine.

Nici una dintre femei nu observă cum îi atârnă haina, deși parcă ar avea niște coaie de taur care-i trag buzunarele în jos. El de Janice are nevoie. Urcă la etaj și pitește cei doi cilindri grei, imaculați în fundul sertarului de la noptieră, în care își ține o pereche de ochelari de citit de rezervă, instrumentul cu vârf de cauciuc și mâner de plastic cu care ar trebui să-și frece gingiile ca să evite apariția paradentozei, și dopurile roz pe care și le vâră câteodată în urechi când are pitici pe creier și nu reușește să facă abstracție de zgomotele din casă. În același sertar își ținea prezervativele în intervalul dintre momentul în care Janice a stabilit că anticoncepționalele îi fac rău și ziua când s-a dus și și-a legat trompele, dar asta a fost demult și le-a aruncat

pe toate, întreaga cutie metalică dichisită, după ce i s-a părut, după capacul neînchis bine, sau poate doar și-a imaginat, că Nelson sau altcineva a umblat la cutie și a șterpelit câteva. Cam de-atunci a început să se simtă încorsetat locuind sub același acoperiș cu puștiul. Atâta timp cât Nelson a stat cu nasul în statisticile din baseball, în chitara aia sau chiar în discurile rock care-și împleteau sunetul cu fiecare fibră din casă, faptul că ocupa camera de jos, de pe coridor, nu l-a deranjat pe Rabbit mai mult decât persistența propriei lui copilării într-o anexă a creierului; dar, când a început cu hormonii, fetele, mașinile și berea, Harry bucuros s-ar fi lipsit de statutul său de tată. Două priviri furișe marchează hotarele tihnei lui în chestiunea asta a bărbaților coborâtori din bărbați. Când avea vreo doisprezece-treisprezece ani, a intrat în dormitorul părinților lui din casa de pe Jackson Road, neașteptându-se să dea de taică-său acolo, iar bătrânul stătea în fața scrinului doar în maiou și ciorapi, scotocind inocent într-un sertar în căutarea chiloților, acei chiloți cu crac care lui Harry i s-au părut întotdeauna triști și jalnici, și a văzut fundul gol al lui taică-său, cu fesele atât de albe, flasce și spâne, cu pielea aia tăcută și neajutorată care storcea din el căcat o dată pe zi și în rest atârna acolo, pe lumea asta, ca lenjeria necălcată; apoi, când Nelson avea cam aceeași vârstă sau poate era cu un an mai mare, fiindcă locuiau deja în casa asta și s-au mutat aici când puștiul avea treisprezece ani, Harry a intrat în baie fără să-și dea seama că Nelson tocmai ieșea de sub duș și l-a văzut din față: avea păr pubian și, deși trupul îi era încă subțire și era un țâști-bâști, avea cariciul de dimensiunile unui adult, greu și oval, circumcis, nu ca sula lui Rabbit, și probabil că din cauza asta părea brutal și baban. Baban! Asta s-a întâmplat cu ani înainte să-i fie șutite prezervativele. Sertarul zdrăngăne, s-a înțepenit, iar Harry încearcă să-l vâre la loc, auzind că Janice și Nelson au intrat în casă și fac să răsune parterul de veștile aduse de la tenis, din magazinele de confecții și lumea de-afară. Harry vrea să-și păstreze veștile pentru Janice. S-o lase tablou. Sertarul se închide dintr-odată și el zâmbește, anticipând mutra uimită pe care are s-o facă ea aflându-i secretul prețios, strălucitor și greu ca plumbul.

Ca în cazul multor bucurii anticipate, nu se petrece totul exact cum și-a închipuit. Până ajung să urce împreună la etaj, s-a făcut mai târziu decât ar trebui și sunt neliniștiți și excitați. Au trebuit să ia cina devreme, fiindcă Nelson și Pru se duceau la Siroposu', așa-i zic amândoi lui Campbell, pentru cea de-a treia sesiune de consiliere

matrimonială. S-au întors pe la nouă și jumătate, iar Nelson era atât de furios, încât au trebuit să dea iarăși cep vinului de la cină, în timp ce el, cu o cutie de bere în mână, îl imita pe tânărul preot care-i îndemna să asculte sfaturile Bisericii în spațiul intim dintre ei doi.

— Îi tot dă înainte cum că Biserica e mir-rreasa lui Chrr-rristos. Îmi stătea pe limbă să-l întreb „Da' tu a cui mireasă ești?".

— Nelson, l-a apostrofat Janice, aruncând o privire spre bucătărie, unde maică-sa își prepara un Ovaltine.

— Vreau să zic că-i *obscen*, insistă Nelson. Adică ce face El? Fute Biserica-n cur?

Harry a observat că Pru a pufnit în râs. Oare Nelson i-o fi făcând așa ceva? Era aproape singurul lucru care mai rămăsese neobișnuit la copiii ăștia, în ziua de azi vezi papițuri în toate revistele, îi zic a lua porcul la trântă, și în filmul ăla, *Shampoo*, în care Julie Christie, actriță serioasă, de zici că joacă-n drame istorice, cu pălării de epocă, a anunțat chiar pe ecran că vrea să i-o ia în gură lui Warren Beatty, de fapt chiar așa a zis, și nici măcar nu era un film interzis minorilor, toate perechile astea de adolescenți stăteau bine mersi ținându-se de mână la fel de gingaș de parcă ar fi vizionat continuarea de la *Showboat* cu Kathryn Grayson și Howard Keel, iar fetele chicoteau de zor în rând cu băieții. Trupul taciturn, cu oase lungi, al lui Pru nu mărturisește ce chestii face, nici buzele ei palide, care în repaus au un aer sictirit, bosumflat, o expresie care, probabil, se învață la școala de secretare. *La pat e nemaipomenită*, așa îi spusese Nelson.

— Îmi pare rău, mami, dar mă oftică rău de tot. Mă face să spun niște chestii în care nu cred, iar apoi zâmbește și are o moacă veselă, de parcă totul ar fi o glumă proastă. Mama-mare, cum puteți să-l suportați tu și celelalte cucoane în vârstă?

Bessie ieșise din bucătărie, cu cana de Ovaltine aburindă, se holba atentă la ea, cu părul turtit pe țeastă, vârât sub plasă, gata de culcare.

— Ei, le-a răspuns ea, e mai presus de unii și mai prejos de alții. El măcar nu ne îneacă cu tămâia ca ăla care, până la urmă, a trecut la ortodocși. Și a făcut treabă bună, convingându-i pe habotnici să accepte noua formă. Limba încă mi se-ncurcă în gură la unele răspunsuri.

— Siroposu' părea foarte mândru că noua predică nu are „supunerea", spuse Pru.

— Oamenii niciodată nu s-au supus, bănuiesc că s-ar putea foarte bine renunța la asta, a zis bunica.

Janice a părut hotărâtă să-ncerce și ea să-l îmbuneze pe Nelson:

— Zău că n-ar trebui să opui atâta rezistență, Nelson. Omul se dă peste cap să oficieze cununia în biserică și cred, din felul cum se poartă, că îi place de tine cu-adevărat. Chiar îi înțelege pe tineri.

— Pe bune că da, i-a întors-o Nelson cu glasul destul de scăzut ca să nu-l audă bunica Springer, apoi îl imită cu glas tare: Dragii mei *mater* și *pater* erau *foarte* bătrâni. E așa o *mihnune* că m-am născut defel. Asta în caz că vă *mihnunați* de ce am mutra asta de *ciupercă*.

— N-ar trebui să te deranjeze înfățișarea oamenilor, i-a zis Janice.

— Ah, *mater*, dar mă deranjează.

Au ținut-o așa câtva timp, s-au distrat la fel de bine ca la televizor, Nelson imita vocea miorlăită a lui Siroposu', Janice pleda pentru înțelepciune și milostenie, bunica Springer se lăsa purtată într-o lume a ei, unde Biserica Episcopaliană s-a aflat la cârmă încă de la Facere; dar Harry s-a simțit deasupra tuturor, un bărbat de aur ce aștepta să-și ia nevasta la etaj și să-i arate comoara lor. Când cheful de glume s-a stins, iar la televizor a început un episod din *M*A*S*H* dat în reluare, pe care Nelson voia să-l vadă, cuplul de tineri a părut dintr-odată obosit și sâcâit, s-au așezat pe canapea, ca două boabe într-o păstaie. Deja își are fiecare locul bine stabilit, Pru la margine, lângă măsuța de cireș, să aibă la îndemână lichiorul de mentă și lucrul de mână, iar Nelson pe perna din mijloc, cu picioarele în adidașii cu crampoane cocoțate pe imitația de banchetă a cizmarului. Acum, că nu mai mergea la salon, nu se mai deranja să se bărbierească în fiecare zi, iar firele de barbă îi răsăreau ca niște țepi roșietici pe bărbie și deasupra buzei de sus, dar obrajii încă îi erau acoperiți de tuleie. Dă-l dracu' pe puștiul ăsta soios. Rabbit s-a hotărât să trăiască pentru sine la modul, în sfârșit, egoist.

Până să iasă Janice din baie goală și umedă sub halatul flaușat, el încuie ușa dormitorului și se instalează în pat în chiloți. O strigă cu un glas răgușit și insinuant:

— Hei, Janice. Uite. Azi am cumpărat ceva pentru noi.

Ochii ei negri sunt sticloși de-atâtea pahare băute și de-atâta dăscăleală la parter; a făcut dușul să-și limpezească puțin mintea. Încet, își pironește privirea asupra chipului lui, care, probabil, exprimă o plăcere atât de intensă, încât o lasă nedumerită.

Harry trage de sertarul încăpățânat și tresare și el la vederea celor doi cilindri colorați, care glisează spre el, tot verticali, tot acolo. S-a gândit că ceva atât de valoros va emite semnale care să-i atragă pe spărgători la fel cum îi atrag pe câini cățelele în călduri. Ia un fișic și i-l

pune lui Janice în mână; brațul ei este tras în jos de greutatea neașteptată, iar halatul neprins cu cordonul i se desface. Trupul ei subțire, degradat, este mai atrăgător în țesătura asta deschisă la culoare, simplă, desfăcută, decât trupul unei fete. Își dorește s-o atingă acolo, înăuntru, unde umbrele îi păstrează umezeala.

— Ce-i asta, Harry? îl întreabă ea făcând ochii mari.

— Deschide-l, o îndeamnă el, iar când o vede cum se chinuiește cu banda adezivă transparentă, care fixează căpăcelul în formă de colac de toaletă, i-o desface el cu unghiile lui mari.

Îndepărtează ghemotocul de hârtie igienică și varsă cele cincisprezece monede Krugerrand pe cuvertura matlasată. Au o culoare mai roșiatică decât își imaginase el că ar avea aurul.

— Aur, îi șoptește apropiind de fața ei două monede ținute în palmă, cu ambele fețe la vedere, pe avers e profilul unui bur bătrân, iar pe revers, ceva ce aduce cu o antilopă. Fiecare valorează aproape trei sute șaizeci de dolari, îi explică el. Să nu-i spui nici lui maică-ta, nici lui Nelson, nimănui.

Ea chiar pare fermecată, apucă una cu degetele. Unghiile ei îi zgârie palma când ridică moneda. Ochii căprui capătă reflexe aurii.

— S-a întâmplat ceva? se interesează Janice. De unde naiba le ai?

— De la un magazin nou de pe Weiser, vizavi de prăvălia de alune, care vinde metale prețioase, cumpără și vinde. N-a fost deloc complicat. Nu trebuie decât să prezinți un cec cu acoperire la douăzeci și patru de ore după ce ți-au stabilit un preț. Îți garantează răscumpărarea lor oricând, la prețul zilei, așa că nu pierzi decât comisionul lor de șase la sută și taxele de vânzare, care, la ritmul în care crește valoarea aurului, se compensează până săptămâna viitoare. Uite, am cumpărat două fișicuri. Iată-le.

Scoate din sertar și celălalt cilindru provocator de masiv, îi dă jos căpăcelul și răstoarnă cele cincisprezece antilope, lăsându-le să alunece pe cuvertură. Astfel, dublează bogăția etalată. Învelitoarea este o cuvertură matlasată, ușoară, în stilul nemțesc din Pennsylvania, formată din petice mici, dreptunghiulare, cusute laolaltă de babe îndemânatice, gradată de la nuanțe luminoase la altele mai întunecate, pentru a forma un fel de efect dimensional, cu patru pătrate mai mari, cu laturile mai deschise sau mai închise. Se întinde pe iluzia creată de ea și își pune câte un Krugerrand pe pleoape. Prin presiunea răcoroasă și roșiatică o aude pe Janice exclamând:

— Dumnezeule! Credeam că doar guvernul are voie să aibă aur. N-ai nevoie de autorizație sau ceva în genul ăsta?

— Doar de parai. Doar de niște nenorociți de parai, Femeie Fantastică.

Orbit, simte în mijlocul purei extravaganțe a aurului cum i se zbârlește sparanghelul și îi întinde țesătura chiloților mulați.

— Harry, cât de mult ai cheltuit?

Vrea ca ea să-i tragă în jos elasticul de la chiloți și să i-o sugă, să i-o sugă până se îneacă. Când vede că ea nu-i citește gândurile și nu trece la fapte, el își dă jos monedele de pe ochi și o privește lung, se holbează ca un mort reînviat. Nu dă cu ochii de întunericul dintr-un coșciug, ci doar de chipul distrat al neveste-sii, încadrat de părul ei negru, reavăn, lipicios după duș, cu șuvițe lipite de frunte, care-i reamintesc de Mamie Eisenhower.

— În jur de unsprezece mii cinci sute, răspunde el. Iubito, banii ăștia ne stăteau în conturile de economii, cu o dobândă amărâtă de șase la sută. În ziua de azi, cu doar șase la sută, pierzi bani, rata inflației e de vreo doișpe la sută. Frumusețea aurului constă în faptul că adoră veștile proaste. Dolarul scade, aurul crește. Toți arabii își schimbă dolarii în aur. Webb Murkett mi-a povestit cum stă treaba în ziua aia când n-ai venit la club.

Janice încă examinează moneda, mângâindu-i relieful fin, pe când Harry ar vrea ca ea să-și îndrepte toată atenția către el. Nici nu-și mai amintește de când n-a mai avut o erecție așa promițătoare în pantaloni. De pe vremea lui Lotty Bingaman.

— E frumușică, recunoaște Janice. Dar oare-i OK să-i susții pe sud-africani?

— De ce nu? Exploatând minele, le creează locuri de muncă negrilor. Avantajul monedei Krugerrand, mi-a explicat fata de la magazin, e acela că trage la cântar exact un carat și e mai ușor de tranzacționat. Poți să cumperi pesos mexicani dacă vrei, sau mai este o monedă canadiană micuță, cu frunză de arțar[1], dar mi-a spus că-i așa de delicată, de-ți rămâne praful de aur pe degete. Și mi-a mai plăcut și cum arată căprioara aia de pe revers. Ție nu-ți place?

---

1 „Arțarul canadian" din aur de 24 de carate este moneda de aur cu cea mai mare puritate din lume.

— Ba da. Mă înnebunește, îi mărturisește Janice, uitându-se, în sfârșit, la el, cum zace tumescent printre piesele de aur împrăștiate. Unde ai de gând să le ții?

E îngândurată, limba i se strecoară din gură și i se odihnește pe buza de jos. El o adoră când încearcă să gândească.

— În pizda ta grozavă și babană, îi răspunde el, o apucă de reverele halatului ei simplu și o trage în jos.

Din respect pentru cei din jur – de bunica Springer îi desparte doar un perete subțire, se aude sonorul dat încet al televizorului ei, cu Războiul din Coreea transformat într-o glumă – Janice încearcă să-și înăbușe țipetele când el îi dă jos halatul flaușat de pe trupul cuprins de dorință, iar monedele de pe cuvertură vin în contact cu pielea ei. Își încordează gâtlejul; se întunecă la față în timp ce se zbate în ghearele indignării și beatitudinii. Cu chiloții în vine, cu aplica încă aprinsă, cu pula ca o bucată de epavă roz ce iese din apă, o potolește și o întinde pe spate nemișcată, apoi îi pune câte un Krugerrand pe fiecare sfârc, unul pe buric și mai mulți pe păsărică, destui cât să-i acopere părul pubian cu un triunghi de monede în echilibru precar, parțial suprapuse ca solzii de șarpe. Dacă o să pufnească în râs și o să i se miște burta, o să se năruiască întregul eșafodaj. Îngenuncheat între coapsele ei, Harry ține un Krugerrand de margine vrând parcă să-l introducă într-o fantă.

— *Nu!* se opune Janice destul de tare s-o trezească prin perete pe bunica Springer, destul de tare să facă monedele să vibreze, așa că unele i se scurg între picioare.

El îi astupă gura cu gura lui, apoi și-o coboară la sud, traversează deșertul de la o oază la alta, până ajunge la jungla flocoasă pe care nevastă-sa i-o oferă pe tavă desfăcându-și coapsele docilă. Pe când îi vânează cu limba clitorisul, întrezărește un soi de dobândă la vederea aurului roșiatic, împrăștiat, care i se lipește de frunte. Găsește ritmul care-i pare optim, dar nu o simte pe aceeași lungime de undă; își zice că, pesemne, o distrage lumina de la aplică și, riscând să-și piardă erecția, sare din pat s-o stingă de la întrerupătorul de lângă ușă. Când se întoarce, observă în penumbră că și ea s-a întors cu spatele, s-a proptit în genunchi și coate, o copilă a lunii așezată capră, cu bucile moi înălțate spre el în semiîntuneric, care îl privește peste umăr. I-o trage în poziția asta, domol, geme chinuindu-se să nu-i țâșnească mujdeiul, își lasă gândurile să cutreiere aiurea. Lupta pentru titlul de campioană la baseball, recenta creștere a prețului de fabrică al Corollei.

Îi dezmiardă carnea fleșcăită a fundului vulnerabil; și burdihanul lui e revărsat și-i atârnă. Spinarea ei pare atât de fragilă, frumoasă și îngustă – șanțul lung al șirei spinării, paloarea dungii lăsate de sutienul de la costumul de baie. În spatele lui, picioarele goale îi emană o duhoare tristă, îndepărtată. Monedele zornăie, alunecă spre genunchii lor, în adânciturile formate în saltea de greutatea lor îngemănată. El o bate ușurel pe fund și o întreabă:

— Vrei să te întorci?

— Î-hîî. După o clipă de gândire adaugă: Vrei să mă așez întâi eu pe tine?

— Î-hîî. După o clipă de gândire adaugă: Nu mă face să termin.

Când se culcă pe spate, Harry își simte pielea ca pișcată de gheață. Monedele: mai nasoale ca firimiturile de pâine prăjită. Atât de udă încât el aproape că nu mai simte nimic, Janice îl încalecă, e uriașă și sferică în petele de lumină ce pătrund din stradă printre crengile fagului masiv. Ridică o monedă răzlețită și o prinde, sclipitoare, între pleoape, ca pe un monoclu. Se dă mare cu el, îl ține captiv, își freacă jumătățile ude de el; unul într-altul, bivalvă și tubercul, până la urmă la asta se ajunge.

— Nu termina, strigă ea și, în îngrijorarea ei, scapă falsul monoclu, iar acesta cade bufnind pe abdomenul lui încordat.

— Mai bine treci dedesubt, mormăie el.

În această nouă poziție, trupul ei pare subțire și negru, cu conturul schițat de cercurile împrăștiate, ce reflectă lumina în funcție de cum se hâțână ei. Zei ce se dau de-a dura printre stele, el îi gâfâie la ureche, apoi ea gâfâie în urechea lui.

După această răsplată, după ce-și trag sufletul, numără în semiîntuneric doar douăzeci și nouă de monede Krugerrand pe cuvertura mototolită, cu peisajul ei de straturi verzi. El se duce și aprinde aplica. Lumina le împunge ochii. În lumina orbitoare, și trupurile lor goale par șifonate. Panica pune stăpânire pe trupul epuizat al lui Harry; nu-și găsește odihna până când, în pielea goală, îngenuncheat pe covor, cu o șuviță întârziată de frișcă atârnându-i din gămălia înroșită, nu zărește, prinsă într-o crăpătură dintre saltea și grilajul metalic al patului, prețioasa monedă cu numărul treizeci.

Stă și se uită împreună cu Charlie la lumina sumbră, de septembrie, de-afară. Copacul de dincolo de parcarea de la Chuck Wagon și-a rărit frunzișul și are vârful îngălbenit. Deasupra rămurelelor lui

golașe, pe cer sunt câțiva nori cirus dispuși în diagonală, ca fâșiile de grăsime din șuncă, care promit ploaia de-a doua zi.

— Bietul Carter, zice Harry. Ai văzut că era să-și dea duhul urcând nuș' ce munte din Maryland?

— Trage tare, comentează Charlie. Îi suflă-n ceafă Kennedy.

Charlie s-a întors din vacanța lui de două săptămâni cu un bronz de Florida subminat de inima lui slabă și de zilele care au trecut de-atunci. Nu s-a înapoiat direct din Florida. Luni, odată cu el, a sosit pe adresa Springer Motors și o vedere din Ohio, în care îi anunța cu scrisul lui foarte înclinat, de contabil:

> *Sal'tare gașcă,*
> *Am făcut un ocol din Florida prin Gt. Smokies*[1]*.*
> *Fete frumoase în sud, milă de milă. Acum sunt aproape de Akron*[2]*, capitala lumii în materie de anvelope care explodează. Pe aici nici vorbă de economia de carburanți, continuă domnia aripilor mari & a motoarelor de 8 cilindri. Mi-e dor de voi toți. Chas.*

Poanta special adresată lui Harry era pe verso: o fotografie ce înfățișa o clădire mare, cu acoperiș plat, ce aducea cu un sfert de plăcintă, identificată drept COMPLEXUL STUDENȚESC AL UNIVERSITĂȚII DE STAT KENT, *care adăpostește cea mai mare bibliotecă publică cu autoservire din nord-estul statului Ohio.*

— Ai cam tras de tine în ultimul timp, nu-i așa? îl întreabă Harry. Ce-a mai făcut Melanie în tot timpul ăsta?

— Cine-a zis c-am fost cu Melanie?

— Chiar tu. Cu ilustrata pe care ne-ai trimis-o. Doamne, Charlie, o puștoaică din asta, dacă-ți macină coaiele, te bagă-n mormânt.

— Dar ce mod minunat de-a te duce, nu-i așa, bătrâne? Știi la fel de bine ca mine că nu-i vorba de puștoaicele care-ți macină coaiele, ci de matracucile astea între două vârste, peste care zboară vremea.

Rabbit își aduce aminte cum s-a tăvălit cu Janice printre monedele de aur, dar tot e gelos.

---

1 Parcul Natural Great Smokie Mountains din statul Tennessee.

2 Aluzie la faptul că Akron adăpostește marile firme producătoare de cauciuc și anvelope Goodyear și Firestone.

— Ce-ai făcut cu ea în Florida?

— Ne-am plimbat de colo-colo. Pe la Sarasota, Venice, St. Pete's. Nu i-am putut scoate din cap coasta Atlanticului, așa că am mers de la Naples, de pe Route 75, pe vechea Alligator Alley[1], și am văzut tot ce era de văzut – Coral Gables, Ocean Boulevard, până la Boca și West Palm. Urma să trecem și prin Cape Canaveral, dar n-am mai avut timp. Pițipoanca nici măcar nu și-a adus un costum de baie, iar cel pe care l-am cumpărat era unul din modelele alea noi, foarte decoltate. Mamă, ce corp avea. Nu știu de ce nu ți-a plăcut de ea.

— Nu *putea* să-mi placă. A venit cu Nelson. Ar fi fost ca și cum i-aș fi tras-o propriei mele fiice.

Charlie are o scobitoare portocalie, i-a rămas de la prânzul luat în centru și, în timp ce privește pe fereastra anostă, își apasă cu ea buza de jos.

— Se-ntâmplă chestii mai rele, spune pe un ton sumbru. Ce mai fac Nelson și viitoarea lui mireasă?

— Pru.

Harry înțelege că Charlie este hotărât să-i ascundă detaliile călătoriei, să-l facă să i le smulgă unul câte unul. Mile întregi de fete frumoase în sud. Să-l ia naiba. Și Rabbit are secrete. Dar, la gândul ăsta, nu-i vine în minte decât o fermă cu acareturi plasate undeva jos, într-o vâlcea.

— Melanie mi-a spus o grămadă de chestii despre Pru.

— Ca de pildă?

— Ei i se pare ciudată. Are impresia că, cu toată timiditatea ei aparentă, e o puștoaică dură, care s-a ridicat dintr-o familie cu probleme, și nu-i prea stabilă din punct de vedere emoțional.

— Mda, păi, s-ar putea spune că o tipă care se distrează trăgându-și-o cu un babalâc ca tine e și ea destul de ciudată.

Charlie își ia ochii de la fereastră și se uită drept în ochii lui; în spatele ochelarilor cu lentile colorate, ochii lui Charlie par apoși.

— N-ar trebui să vorbești cu mine așa, Harry. Amândoi îmbătrânim, doi tipi care încearcă să se țină tare ar trebui să se poarte frumos unul cu altul.

Harry se întreabă dacă Charlie are habar de cât de amenințată îi este poziția, cu Nelson care vine tare din urmă.

---

1 Șosea ce trece prin Parcul Natural Everglades din Florida.

— Întreabă-mă orice vrei despre Melanie, continuă Charlie. Ți-am mai spus, e o fată bună. Stabilă din punct de vedere emoțional. Problema ta, bătrâne, e că numai la futai îți stă gândul. Plăcerea mea cea mai mare a fost să-i arăt acestei tinere ceva ce n-a apucat să vadă pe lumea asta. A devorat totul – chiparoșii, turnul ăla cu clopote. Mi-a zis că, totuși, n-ar da California pe Florida – e prea monotonă. Mi-a mai zis că, dacă de Crăciun o să-mi mișc fundul până la Carmel, o să-mi arate împrejurimile. Să-i cunosc mama și pe cine s-o mai nimeri pe-acolo. Fără nici o obligație.

— Ce... ce viitor crezi că aveți voi doi?

— Harry, n-am nici un viitor cu nimeni.

Vocea îi este șoptită, aproape imperceptibilă. Harry ar vrea s-o ia și să i-o curețe cu o perie de sârmă.

— Nu se știe niciodată, îl încurajează el pe bărbatul mai firav.

— Ba știi, insistă Stavros. Știi când nu mai ai multă ață pe mosor. Dacă viața îți oferă ceva, nu refuza.

— Bine, bine, așa o să fac. Așa fac. Cum s-a descurcat biata ta *manna mou* cât ți-ai făcut de cap cu pițipoanca prin Everglades?

— Păi, răspunde el, s-a întâmplat o chestie ciudată. O verișoară de-a mea, cu vreo cinci ani mai tânără, cred că a cam dat cu coastele-n populație, iar bărbatu-său i-a făcut vânt astă-vară și a păstrat copiii. Locuiau în Norristown. Așa că Gloria locuiește de-o vreme singură, într-un apartament pe Youngquist, la câteva străzi de noi, și n-a avut nimic împotrivă s-o îngrijească pe bătrână cât am fost plecat și mi-a zis că pot să contez pe ea oricând. Așa că acum am mai multă libertate de mișcare decât înainte.

Harry are impresia că familiile se destramă peste tot, iar diferite bucăți se adună la un loc ca supraviețuitorii într-o barcă de salvare mare, în timp ce el și Janice continuă să stea în umbra bunicii Springer, fără a mai ține pasul cu timpul.

— Nimic nu se compară cu libertatea, îi mărturisește prietenului său. Dar să nu abuzezi de ea. M-ai întrebat de Nelson. Nunta va fi sâmbăta asta. În familie. Îmi pare rău.

— Mamă! Bietul Nellie. Semnat, parafat și livrat.

Pe Harry îl ia gura pe dinainte:

— Din câte am înțeles de la Janice și de la Bessie, probabil o să vină mama ei. Taică-său e prea șucărit.

— Ar trebui să vezi Akron-ul, îi povestește Charlie. Și eu aș fi șucărit dacă aș fi nevoit să locuiesc acolo.

— Nu există pe-acolo un teren de golf unde Nicklaus[1] organizează în fiecare an un turneu?

— N-am văzut nici un teren de golf.

Charlie s-a întors din călătoria lui mai înmuiat, pare nostalgic după viața lui chiar în timp ce și-o trăiește. Pare atât de îmbătrânit și predispus la filozofare, încât Harry îndrăznește să-l întrebe:

— Ți-a spus Melanie ce părere are despre mine?

Un cuplu de grăsani se plimbă tiptil prin salon, studiază mașinile mici, le verifică în funcție de corpolența lor, simulează că se așază lângă portiera șoferului, să vadă ce modele ar putea fi destul de mari pentru ei. Charlie se uită timp de un minut la cuplul care se învârtește printre capotele și caroseriile strălucitoare înainte să-i răspundă:

— Zicea că ești ca lumea, doar că femeile cam fac ce vor cu tine. S-a gândit cum ar fi să se dea în bărci cu tine, dar a rămas cu impresia că tu și Janice aveți o relație solidă.

— Și n-ai contrazis-o?

— N-am putut. Avea dreptate puștoaica.

— Mda, dar ce zici de ce-a fost acum zece ani?

— N-a făcut decât să vă întărească relația.

Lui Harry îi place la nebunie să-l zgândărească pe seducătorul lui Janice; îi e drag grecul ăsta isteț, cu inima fragilă sub haina de vară în carouri. Grăsanii s-au plictisit să probeze automobilele, să vină pe măsura lor, urcă în mașina lor veche, un Pontiac '77 Grand Prix, cu capota de metal crem și pleacă. Harry întreabă pe nepusă masă:

— Ce părere ai? Crezi că vom putea să ne obișnuim cu Nelson aici?

Charlie dă din umeri, într-o mișcare minimă, fragilă.

— El se poate obișnui cu mine? Vrea să fie cu un loc deasupra lui Jake și Rudy, dar nu-s prea multe locuri într-o afacere ca asta.

— Eu le-am zis, Charlie, dacă tu pleci, plec și eu.

— Tu nu poți să pleci, șefu'. Tu faci parte din familie. Eu unul sunt prăfuit. Eu pot să plec.

— Cunoști afacerea asta ca pe buzunarele tale, pe mine asta mă interesează.

---

1 Jack William Nicklaus (n. 1940) este considerat cel mai mare jucător de golf din toate timpurile.

— Ei, asta nu-ți asigură creșterea vânzărilor. Acum e ca la supermarket: ai autoservire și plătești la casă. Când lucram la mâna a doua, încercam să găsim mașina potrivită pentru fiecare client. Acum totul se rezumă la ia-o sau las-o. Cu piața de-aici, n-ai loc de improvizații. Băiatul tău a avut dreptate: mergi pe decapotabile, mașini de epocă, ceva care să aibă un pic valoare de divertisment. Nu pot să iau în serios gândăceii ăștia japonezi. Mașina asta nouă, Tercel, pe care trebuie s-o promovăm de luna viitoare, i-ai văzut configurația? Motor de 1,5 litri, anvelope de douăzeci de inci. E ca mașinuțele alea de la carusel, pentru copiii prea fricoși ca să se suie pe căluți.

— La cum merg lucrurile în lume, șase litri la suta de kilometri, astea-s cifrele care-i interesează pe oameni.

— În Florida nu prea vezi gândăcei de-ăștia, comentează Charlie. Bătrânii încă merg cu măgăoaie de rable, Continentaluri, Toronadouri, le vopsesc în alb și se-nvârtesc pe-acolo. Firește, au alte drumuri, n-au nici un deal în tot statul, și nici urmă de îngheț. Mă gândeam la statele din sud. Să mă mut acolo și să le dau cu tifla facturilor de termoficare cu păcură. Acolo însă te frigi cu nota de la aer condiționat. Nicicum nu-i bine.

— Panourile solare, asta-i soluția. Electricitatea captată direct de la soare. Peste vreo cinci ani asta ne așteaptă, așa scrie-n *Consumer Reports*. Apoi o să le putem spune arăboilor să-și ia petrolul și să-și ungă cămilele cu el.

— Crește numărul accidentelor de circulație mortale, zice Charlie. Vrei să știi de ce? Din două motive. Unul, puștanii au lăsat-o mai moale cu drogurile și s-au întors la alcool. Doi, toată lumea a dat-o pe mașinuțe mici, iar astea se boțesc ca pungile de hârtie.

Chicotește și își învârte scobitoarea aromată pe buza de jos în timp ce amândoi se uită lung pe fereastră la șuvoiul de tinichea jegoasă. O camionetă veche, cu platforma joasă, trage pe dreapta în fața salonului, dar n-are grilaj de lemn pe capotă; deși Harry simte că-i sare inima din piept, nu-i fiica lui. Camioneta face o manevră de întoarcere, apoi își continuă drumul pe 111, doar a studiat terenul. A crescut numărul spargerilor. Harry îl întreabă pe Charlie:

— Melanie chiar s-a gândit – evită să rostească „să se dea în bărci", nu-i expresia generației lui – să se culce cu mine?

— Așa mi-a spus duduia. Dar știi cum sunt copiii ăștia, spun pe șleau toate lucrurile pe care noi le țineam pentru noi. Asta nu-nseamnă

că-i bine cum procedează ei. De fapt, probabil, e chiar mai rău. Până la vârsta de douăzeci și cinci sunt terminați.

— La drept vorbind, nu m-a atras niciodată. Cât despre fata asta nouă a lui Nelson...

— Nu vreau s-aud nimic, îl întrerupe Charlie, făcând stânga-mprejur, să se întoarcă la biroul lui. Urmează să se căsătorească, ce Dumnezeu.

Aleargă. Harry continuă alergările începute în Pocono, ca pe-o metodă de a-și recăpăta silueta pe care a pierdut-o în anii aceia nechibzuiți, când nu s-a gândit niciodată la ea, ci doar a mâncat și a făcut ce-a vrut, cu prânzuri la restaurantele din centrul Brewerului plus ieșiri la Rotary Club în fiecare joi, toate astea încep să se cam adune. Orașul prin care aleargă este întunecos, plin de alei în pantă și trotuare crăpate și denivelate de jos în sus, cu dale întregi de ciment săltate de rădăcinile copacilor ca niște lespezi de criptă dintr-un film horror, morții întind mâna și dau să-l apuce de călcâi. Continuă să alerge în ritmul pe care și-l impune, trecând peste împotrivirea plămânilor și înjghebând, din mușchii înțepeniți și sângele obosit, un soi de mașinărie care se deplasează încotro o dirijează creierul, în sus, spre vârful dealului, dincolo de casa cu streșini late, aproape ca ale unei case chinezești, unde bocănesc cu ciocanul lesbienele, au ferestrele de la stradă veșnic întunecate, probabil că se uită mult la televizor sau se cuibăresc și-și văd de treaba pe care o au de făcut mai devreme sau fac economie de curent, femeile nu vor fi plătite la fel de bine ca bărbații până nu-i votat ARE[1], cel puțin nu contează că și-au făcut cuibul în cartier, spre deosebire de cioroi și portoricani, ele nu se înmulțesc.

Strada e umbrită de arțari norvegieni. Nu sunt cu mult mai înalți decât în copilăria lui. Apucă o cracă mai joasă și saltă-te sus, să nimerești într-un cuib de viespi. Despică semințele și vâră-ți-le în nas, să arăți ca un rinocer. Gâfâind, o taie prin umbra lor. Simte un junghi ascuțit sus, în stânga. Ține-te bine, inimă. Bătrânul Springer a crăpat brusc, într-o vâlvătaie roșie, oricum Rabbit și-a imaginat dintotdeauna că ultimul lucru pe care-l vezi când faci atac de cord e un fulger roșu, orbitor. Formidabil cât de întunecate sunt casele astea americane la ora nouă seara. Parc-ar fi un fel de oraș fantomă, nu-i nimeni altcineva

1 Amendamentul Drepturilor Egale, proiect de lege aprobat de Congresul SUA, dar neratificat de toate statele din componența SUA.

pe trotuar, toată lumea s-a culcat odată cu găinile, vezi doar câte o luminiță palidă, maronie, strecurându-se ici-colo printre perdele, e lumina de veghe din camera unui copil. Gândul la copii îl aruncă în genunea durerii. Micuțul Nellie proaspăt mutat în camera lui din Vista Crescent, cu ursuleții înșirați unul lângă altul lângă el, ca și ei, ține ochii deschiși, nu-i poate închide, îi e frică să nu moară în somn, se gândește mereu la bebelușa Becky, căreia nu i-a ieșit figura, care chiar a murit. Ore în șir după aceea, în cadă mai era destulă apă, praful se așternuse pe suprafața cenușie, nemișcată, un simplu dop de cauciuc trebuia ridicat, dar Dumnezeu, cu toată puterea Lui, n-a făcut nimic. Frunze uscate trosnesc și se sfarmă sub picioarele lui, e sunetul toamnei, bucuria plutește în aer. Vine Papa, iar nunta e sâmbătă. Janice îl întreabă de ce-i atât de încrâncenat împotriva lui Nelson. Pentru că Nelson a înghițit băiețelul de odinioară și, în locul lui, a răsărit încă un bărbat băgăreț pe lumea asta, cu încheieturi păroase și carici baban. Nu-i destul loc pe lumea asta. Oamenii veneau în nord dinspre ținuturile însorite ale Egiptului și locuiau în case încălzite, iar acum căldura este epuizată, numai costul benzinei pentru salon, birouri și garaj s-a dublat din '74, când s-a uitat prima oară în registrele contabile de la Springer Motors, și se va dubla din nou în anii următori, iar când încerci să reduci consumul până la nivelul cerut de președinte oamenii de la service se plâng că trebuie să muncească cu mâinile goale, muncind pe dale de ciment, pot să poarte șosete groase și pantofi cu talpă groasă, la un moment dat s-a gândit să le ia tuturor un fel de mănușă de golf care să le lase goale doar vârfurile degetelor, însă cu greu ar fi reușit să găsească mănuși pentru mâna dreaptă, în ziua de azi, indivizii sub treizeci de ani pur și simplu refuză să lucreze fără condiții confortabile și tot felul de avantaje, a apărut o întreagă etică nouă, pașnică, socialismul, căldura are tendința să se ridice în spațiile mari și să rămână atârnată printre grinzi, dacă ar construi service-ul acum, ar băga acolo cincizeci de centimetri de izolație. Dacă Papa e așa de înnebunit după copilași, de ce nu încearcă *el* să-i încălzească?

Acum aleargă pe Potter Avenue, tot la deal, păstrează valea pentru etapa de întoarcere, pe lângă rigola unde altădată curgea apa de la fabrica de gheață, un mal cu mâzgă verzuie, viața încearcă să-și facă loc oriunde, pe Pământ adică, nu pe Lună, ăsta-i încă un lucru care nu-i place la ideea călătoriei printre stele. Odinioară, pe când se prostea în drum spre școală pe lângă șanțul acum secat, a alunecat pe mâzga

aia și a căzut în el, și-a udat fleașcă pantalonii, reiații ăia pe care te obligau să-i porți, *fâș fâș*, și ciorapii lungi, e uimitor cât de departe se întoarce acum în timp, își amintește fetițele din clasa întâi, care încă purtau ghetuțe înalte. Margaret Schoelkopf era atât de plină de viață, că se pornea să-i curgă sângele din nas din te miri ce. Când a căzut în rigola plină cu apa reziduală de la fabrica de gheață, pantalonii i s-au udat atât de tare, că a trebuit să alerge acasă plângând, să se schimbe, și nu-i plăcea deloc să-ntârzie la școală. Sau oriunde altundeva, mami a fost cea care i-a băgat chestia asta în cap, ei nu-i păsa prea mult pe unde umblă, dar trebuia să fie acasă la timp, și cea mai mare parte a vieții lui l-a copleșit, peste tot, la vestiare, în autobuzul 16A, în mijlocul unui futai, senzația acută c-o să întârzie undeva și că a încurcat-o rău de tot, c-o să se deschidă în mintea lui un tunel, iar la capătul lui o să fie mami cu o nuia. *Vrei să-ți dau na-na, Hassy?* îl întreba ea de parcă l-ar fi întrebat dacă nu vrea desert, nuielele apăreau din partea de jos a micuțului păr din curtea îngustă, din spatele casei de pe Jackson Road; viespile mânioase zumzăiau deasupra poamelor căzute la pământ, intrate în putrefacție. În ultimul timp nu mai are senzația aceea că întârzie undeva; în această perioadă a vieții l-a cuprins un fel de pace ciudată: ca o minge aruncată în sus, ce rămâne o secundă nemișcată la mijlocul traiectoriei. În fiecare zi află din ziare că valoarea aurului său crește, cu zece dolari uncia sau așa ceva, de zece ori treizeci înseamnă trei sute de verzișori fără să miște un deget, și când te gândești cât a mai dat în brânci, ca un rob, papsi. Faptul că Janice și-a făcut monoclu dintr-o monedă a fost o surpriză, singurul necaz cu ea în pat este că încă nu-i place să-i cânte la flautul cu gușă, gura ei are ceva de femeie rea și așa a fost întotdeauna, Melanie avea buzele alea nostime, impertinente, încăpățânate, de culoarea cireșelor, mare minune că lui Charlie nu i-a crăpat aorta în vreun motel de pe-acolo, în ținutul nisipurilor, ce minunat e când o femeie uită cu totul de sine și deschide gura mare de tot, să râdă sau să exclame, de îi vezi întreaga cavitate rotundă, bolta rozalie, cu striuri, și limba ca un covor pus în hol, iar apoi negreața din spate, în formă de fluture, care coboară către gâtlej, așa a râs ieri Pru în bucătărie, la o poantă de-a bunicii Springer, zâmbetul ei e, de regulă, mai larg într-o parte și un pic prudent, de parcă s-ar putea arde, dar toate fetele care ies la rampă acum o iau în gură, chestia asta face parte din cultură, li se pare ceva normal, filme cu futaiuri și papiț, așa li se zice, pe față, fără ascunzișuri, îți duci prietena la FILME PENTRU

ADULȚI NOI ÎN FIECARE VINERI în vechiul Baghdad din susul Weiserului, unde pe vremea lui Rabbit se duceau să-l vadă pe Ronald Reagan jucând rolul unui copilot care luptă împotriva japonezilor. Ce noroc pe Nelson, într-un fel. Totuși, nu-l poate invidia. Trebuie să-și găsească locul într-o lume cu resursele epuizate. Ce ți-e și cu gurile astea. Trebuie să facă atâtea și nu arată niciodată ce intră în ele, nici măcar după numai un minut. Lucrul care-i displace profund este să vadă bucățele de mâncare, pilaf, cereale sau orice altceva, atârnate de perișorii faciali ai cuiva în timpul unei mese. Biata mami, în ultimii ei ani de viață.

Îi tremură genunchii. I se zdruncină burdihanul. În fiecare seară încearcă să-și lungească traseul printre casele întunecate, tăcute, printre conurile felinarelor de pe stradă, sub luna rece ca gheața, asimetrică, pe care s-a întâmplat s-o vadă ieri-seară în timp ce se întorcea acasă cu Corona, prin partea superioară, fumurie a parbrizului, și o fracțiune de secundă și-a zis: Dumnezeule, e verde. Astă-seară se silește să ajungă până-n Kegerise Street, un soi de alee care o ia înapoi la vale, pe lângă făbricuțele cu laturile negre, cu nume noi, misterioase, ca Lynnex sau Data Development și o veche clădire de fermă din piatră, care în copilăria lui avea ferestrele acoperite cu scânduri și o curte plină de bălării, știr, susai și ciulini și un gard cu ulucile rupte, dar acum totul era reparat și avea o firmă micuță și elegantă, pe care scria Ferma Albrecth Stamm, și înăuntru găseai tot felul de mobilier autentic, făcut de mână, și ustensile de bucătărie ciudate, care voiau să reconstituie imaginea unei ferme de pe la 1825, iar în vitrinele din hol erau expuse fotografii cu clădiri de la începuturile orășelului Mt. Judge, dinainte de începutul secolului, dar nici una cu lanuri din epoca în care întinderea de azi a orașului era, în mare parte, ferma lui Stamm, pe atunci nu aveau aparate de fotografiat sau, dacă aveau, nu le îndreptau spre câmpiile goale. Bătrânul Springer făcuse parte din comitetul Societății de Istorie din Mt. Judge și contribuise la strângerea fondurilor pentru restaurare, după moartea lui, Janice și Bessie s-au gândit că Harry ar putea fi ales în locul lui, dar n-a fost să fie, continua să-l bântuie trecutul lui marcat de suișuri și coborâșuri. Deși la etaj locuiește un cuplu de tineri hipioți, care au rolul de ghizi, pentru Harry vechea fermă Stamm e un loc plin de stafii, fermierii ăia din trecut duceau o viață tare ciudată, își încuiau surorile nebune în pod și o sugrumau pe fata în casă rămasă gravidă, într-o criză de etilism, și îi ascundeau cadavrul în hambarul de cartofi, iar scheletul ieșea la

lumină după cincizeci de ani. Alături era Asociația Sunshine Athletic, despre care, în copilărie, Harry credea că-i frecventată de sportivi, așa că spera să li se alăture într-o bună zi, dar când, în urmă cu douăzeci de ani, a intrat înăuntru, locul mirosea a chiștoace de trabuc și bere fâsâită pe fundul paharului. Apoi, prin anii șaizeci, a căzut în paragină și-n dizgrație, tipii care beau și jucau cărți acolo au îmbătrânit, s-au împuținat și au devenit tot mai morocănoși. Așa că, atunci când clădirea a fost scoasă la vânzare, Societatea de Istorie a cumpărat-o, a demolat-o și a transformat-o în parcare pentru turiștii care treceau pe la Ferma Stamm în drum spre Lancaster, unde mergeau să-i vadă pe cei din secta Amish sau în drum spre Philadelphia, să viziteze Clopotul Libertății. Nu-ți vine să crezi că oamenii îl pot găsi așa cum este dosit pe ceea ce odinioară era Kegerise Alley, dar îl găsesc uimitor de mulți, majoritatea ninși de ani. Istorie. Cu cât ai parte de mai multă istorie, cu atât mai mult trebuie s-o trăiești. După un răstimp scurt, devine prea multă ca s-o mai ții minte și probabil atunci își încep imperiile declinul.

Acum chiar că a prins aripi, aleea coboară pe lângă atelierul de tinichigerie auto și ferma avicolă transformată într-o fabricuță de marochinărie, foștii hipioți s-au băgat peste tot, încearcă să se mențină pe linia de plutire, au pierdut trenul, dar măcar s-au distrat, a trecut peste primul val de oboseală, când crezi că nu mai poți face un pas în plus și nu simți decât durere în coapse. Apoi ai senzația că ți s-au reîncărcat bateriile și ajungi în punctul când trupul tău face totul de la sine, e-o mașină ușor de condus, creierul ți-e ca un astronaut din vârful rachetei, gândurile-ți zboară singure. Ah, ce n-ar da să-l vadă pe Nelson însurat și plecat, să se întoarcă bogat peste douăzeci de ani... De ce nu-s în stare copiii ăștia să se descurce singuri, în loc să se târască înapoi? E prea aglomerată lumea asta. Doamne sfinte, să sperăm că n-o să-l împuște pe Papă, e o treabă tipic americană să apară periodic câte un smintit care să pună mâna pe-o armă ca să-i apară numele în ziare, Squeaky Fromme[1] aia, care și-o punea cu

1 Lynette Alice Fromme (n. 1948), fostă membră a „familiei" de hipioți anarhiști a lui Charles Manson, a fost condamnată la închisoare pe viață pentru tentativa de asasinare a președintelui american Gerald Ford din anul 1975. În anii '60, la instigarea lui Charles Manson, membrii familiei sale au comis o serie de asasinate, printre victime aflându-se și actrița Sharon Tate, soția regizorului Roman Polanski.

bătrânii cowboy din gașca lui Manson, toate fofoloancele de care-a avut parte Manson ai fi crezut că o să-l facă mai bun, de vreme ce frustrarea sexuală e cea care declanșează conflictele, așa a citit el undeva. Știe ce părere are Papa despre contracepție, el unul n-a suportat niciodată prezervativele, nici chiar când i le dădeau pe gratis în armată, numărul de luna asta al *Consumer Reports* are un articol despre ele, cu pagini întregi de teste, se pare că unii le preferă pe cele viu colorate, cu nervuri și striații care să le gâdile mai mult pe femei, te pomenești că membrii redacției le-au pus pe secretare să și-o tragă, unora chiar le plac cele din intestine de oaie, numai gândul la așa ceva îl înmoaie de tot acolo jos, au denumiri ca Horizon Nuda și Klingtie Naturalamb, Harry n-a putut să citească articolul până la sfârșit, atât de tare l-a dezgustat. Se întreabă ce-o fi folosind fiică-sa, metode băbești în legătură cu care glumeau la școală, cum ar fi statul ghemuit pe un cocean, i-a părut destul de neprihănită la prima vedere, atunci, și cine n-ar fi, în mijlocul țărănoilor? Ruth o să-i deschidă ochii, să știe ce porci sunt bărbații. Iar câinele ăla, cu lătratul lui, îi va descuraja și el pe nepoftiți.

Există un drum mai lung spre casă, la vale, pe Jackson, până pe Joseph, și gata, dar în seara asta o ia pe scurtătură, traversează în diagonală peluza marii biserici baptiste din piatră, se bucură, timp de un minut, de gazonul de sub picioare, fațada bisericii e atât de întunecată, ajunge la treptele de beton pe care le cobori spre Myrtle, apoi pe lângă camionetele roșu-alb-albastre ale poștei, parcate în șir lângă rampa neagră, steagul american atârnă obosit și luminat, peste frontonul fals, odinioară nu se arbora drapelul pe timpul nopții, dar acum toate orașele folosesc un reflector, se face risipă de energie, se duce pe apa sâmbetei ultimul strop de energie, ca să se arboreze steagul. Myrtle dă în celălalt capăt al lui Joseph. Îi va găsi adunați pe toți, așteptându-l, uitându-se la tembelizor sau trăncănind despre nuntă, discută numai tâmpenii acum, că a mai rămas atât de puțin timp, iar Siroposu' a declarat că zarurile au fost aruncate, până la urmă, i-au invitat pe Charlie Stavros, pe Grace Stuhl și un cârd de babe, plus câțiva prieteni de la Flying Eagle, și se pare că Pru sau Teresa, cum au numit-o în anunțul pe care vor să-l dea la ziar, are o mătușă și un unchi în Binghamton, statul New York, care vor să vină la nuntă, chiar dacă taică-său e un ciufut care vrea să-și sugrume fiica și s-o bage în hambarul de cartofi. O să intre pe ușă, iar Janice o să-i facă scandalul ei obișnuit despre cum vrea el să se sinucidă cu un atac de cord, ce-i

drept, chiar se înroșește ca racul, se vede în oglinda din hol, cu ochii lui albaștri, parcă ar fi Moș Crăciun fără barbă, și trebuie să se sprijine de spătarul unui scaun și să gâfâie un timp până-și recapătă suflul, dar și asta îl distrează, s-o sperie pe ea, biata tembelă, ce s-ar face ea fără el, ar trebui să renunțe la Flying Eagle și la toate, să se-ntoarcă la vândut alune la Kroll's. Va intra și o va vedea pe Pru așezată pe canapea lângă Nelson, ca un polițist care transferă un criminal dintr-o închisoare în alta, călătorind cu trenul fără să lase cătușele la vedere, acum, că Pru face parte din familie, singurul lucru de care se teme Harry este faptul că împute camera cu transpirația lui. Așa mirosea pe vremuri Tothero la Sunshine, avea duhoarea aia acră, tristă, de om bătrân, iar dimineața, când se scoală din pat, Harry se surprinde emanând el însuși această duhoare îndepărtată, de cadavru ce începe să împrăștie un miros dulceag. Vârsta mijlocie e-o țară minunată, ți se-ntâmplă toate lucrurile despre care nu credeai că o să ți se-ntâmple. Când avea cincisprezece ani, vârsta de patruzeci și șase i se părea situată la capătul drumului, credea că n-o să ajungă niciodată acolo, dacă era să i se arate vreun sens al vieții, ai crede că acesta ar fi trebuit să-i apară deja până atunci.

Totuși, uneori i se pare că i s-a arătat, doar că nu încape în cuvinte, nu-i o chestie pe care trebuie s-o cauți, ci se află sub nasul tău, pe tăblia mesei, ca o cutie nedeschisă de bere scoasă de la rece. Nu numai că vine în vizită Papa, dar și Dalai Lama, exilat din Tibet în urmă cu douăzeci de ani, se află în turneu prin Statele Unite, se adresează școlilor de teologie și apare în talk-show-uri la televizor, Harry a fost dintotdeauna curios cum e *să fii* Dalai Lama. O minge ajunsă la capătul traiectoriei ascendente, o frunză pe suprafața iazului. Într-un fel, mintea e ca un gândac de baltă, cu gropițele alea din vârful picioarelor, cu care pășesc fără să spintece suprafața apei. Când era mic, tot așa se întindea și Dumnezeu în întunericul de deasupra patului său, iar când patul a devenit ciudat, și fetei de pe rândul de alături a început să-i crească păr la subraț, El i-a intrat în sânge, în mușchi și în nervi, ca o stranie comandă, iar acum s-a retras, tratându-l pe Harry cu respectul datorat de un gentleman înstărit egalului său, lăsându-i doar o carte de vizită undeva în stomac, un pic de plumb adevărat ca o sondă, care-l trage pe Harry în jos, spre toți morții aceia de plumb din pământul cavernos de dedesubt.

Luminile din față ale căsoaiei umbroase, cu fațada de stuc, a bunicii Springer ard în neștire, sunt cu toții cuprinși de febra pregătirilor

de nuntă, acum Pru roșește tot timpul, Janice n-a mai jucat tenis de zile întregi, iar Bessie, evident, se scoală în toiul nopții și coboară la parter, să se uite la televizorul mai mare din sufragerie la vechile comedii hollywoodiene, cu bărbați cu mustăcioară, ce poartă pălării cu boruri largi, și femei cu umeri mai largi decât șoldurile, schimbând replici spirituale în redacția vreunui ziar și în apartamente de hotel de lux, bunica trebuie să fi văzut filmele astea când n-avea nici un fir de păr cărunt, iar centrul Brewerului era o arteră puternic luminată. Harry aleargă pe loc, să lase o mașină să treacă, una din Mazdele alea ușchite cu un motor Wankel ca o roată dintr-o cușcă de hamster, Manny zice că n-o să reușească niciodată să-l etanșeizeze destul de bine, traversează de pe un trotuar pe altul la lumina străzii, observă că Mustangul lui Janice nu-i parcat în față, sprintează pe aleea de cărămizi și urcă în fugă treptele verandei și, în sfârșit, ajuns pe verandă, sub numărul 89, se oprește din alergat. Inerția îi este atât de mare, încât, vreme de două-trei secunde, lumea continuă să se scurgă pe lângă el, părând să-și azvârle toți copacii și toate acoperișurile pe fundalul spațiului înstelat.

În pat, Janice îi spune:

— Harry.

— Ce-i?

După ce alergi, ai senzația că mușchii ți s-au fezandat și adormi fără probleme.

— Vreau să-ți mărturisesc ceva.

— Iar ți-o pui cu Stavros.

— Nu fi mârlan. Nu. Ai observat că Mustangul n-a fost lăsat în față, ca de obicei?

— Da, și mi-am zis „Ce bine".

— Nelson l-a parcat în spate, pe alee. Chiar că va trebui să facem curățenie în garaj într-o bună zi, să lichidăm toate bicicletele alea vechi, pe care nu le mai folosește nimeni. Fuji-ul lui Melanie e tot acolo.

— Bine, bine. Bravo lui Nelson. Hei, ai de gând să stai de povești toată noaptea? Sunt frânt de oboseală.

— A parcat-o acolo pentru că n-a vrut să-i vezi tu aripa din față.

— Ah, nu. Ticălosul. Mama lui de ticălos.

— N-a fost tocmai vina lui, ălălalt n-a oprit, deși cred că indicatorul cu Stop se afla pe strada lui Nelson.

— Ah, Dumnezeule.

— Din fericire, au apăsat amândoi pe frână, așa că s-au ciocnit ușor de tot.

— Tipul celălalt s-a rănit?

— Păi, zicea ceva de un traumatism cervical, dar așa-s învățați oamenii să zică în ziua de azi, până apucă să discute cu avocatul.

— Și aripa-i făcută zob?

— Păi, e înfundată. Farul luminează câș, într-o parte, dar pe timp de zi merge. Serios, nu-i decât o zgârietură.

— Care ne costă cinci sute de dolari. Cel puțin. Mascatul trosnitor de-aripi lovește din nou!

— Chiar îi era groază să-ți spună. M-a pus să-i promit că n-o să-ți povestesc, să n-ai ce-i reproșa.

— Să n-am ce-i reproșa? Atunci, de ce mi-ai povestit? Cum o să mai adorm acum? Simt că-mi plesnește capul. Parcă mi l-ar fi prins într-o menghină.

— Fiindcă n-am vrut să constați singur și să faci o scenă. Te rog, Harry. Până după nuntă. Se simte jenat rău de tot de povestea asta.

— Pe dracu', e încântat la culme. Mi-a prins capul într-o menghină și nu face altceva decât să strângă șurubul. Să-i facă una ca asta mașinii *tale*, după ce că te dai de ceasul morții pentru el, asta mai zic și eu recunoștință.

— Harry, e pe cale să se însoare. E ghem de nervi.

— Ei, căca-m-aș, acum sunt eu ghem de nervi. Unde-mi sunt hainele? Trebuie să ies, să văd pagubele. Ați pus odată baterii noi în lanterna de la bucătărie?

— Îmi pare rău că ți-am spus. Avea dreptate Nelson. A prevăzut c-o să-ți sară mustarul.

— Aha, a spus el asta? Cine vorbește, domnul Calmul Pământului.

— Hai să rezolvăm situația. O să mă ocup eu de formularele de asigurare și de restul.

— Și cine crezi c-o să plătească majorarea ratei de asigurări?

— Noi, răspunde ea. Noi amândoi.

Biserica episcopaliană St. John din Mt. Judge e o bisericuță care n-a trebuit niciodată mărită, construită în 1912 în stilul tradițional, cu ziduri joase și acoperiș în pantă, din piatră gri-închis extrasă din nordul districtului, în timp ce biserica luterană a fost construită din gresie roșie de prin părțile locului, iar cea reformată, de lângă unitatea de pompieri, din cărămidă. În jurul ferestrelor ascuțite ale bisericii

a fost lăsată să crească iedera. În interior, e semiîntuneric, cu strane și piedestale din lemn de nuc sculptat, iar pe pereți, între ferestrele cu vitralii ce îl înfățișează pe Isus într-o robă violet, în diferite ipostaze biblice, sunt prinse plăci de marmură în amintirea epitropilor generoși, acum răposați, care au avut o contribuție însemnată pe vremea când Mt. Judge era o suburbie la modă. WHITELAW. STOVER. LEGGETT. Nume englezești într-un district german, plecați să dea culoare lumii celor drepți, după treizeci de ani de epitropie și custodie. Și bătrânul Springer își dăduse obolul, dar spațiile dintre ferestre erau deja ocupate de plăci.

Deși e o nuntă mică, iar mireasa e doar fiica unui muncitor din Ohio, în ochii trecătorilor lumea adunată în fața ușilor roșii-ruginii ale bisericii, la ora patru fără câteva minute din această zi de douăzeci și două septembrie, ar putea trece drept un alai strălucitor, fastuos. O persoană sau mai multe persoane aflate în această după-amiază de sâmbătă în drum spre MinitMart sau spre magazinul de ferometal ar simți dorința nestăvilită de-a se afla printre invitați. Organistul, cu roba lui roșie pe braț, se strecoară discret pe ușa laterală. Are barbișon. Un tip scund, rufos, într-o salopetă verde, cu înfățișarea unui gnom așteaptă apariția lui Harry, să-i plătească florile, bunica a zis că-i firesc să decoreze cel puțin altarul, Fred ar fi murit să-l vadă pe Nellie cununat în biserica St. John cu altarul gol. Două buchete de crizanteme albe și floarea-miresei costă 38,50 dolari, Rabbit îi dă două bancnote de douăzeci, a fost un semn rău când băncile au început să umble la bancnotele de douăzeci în locul celor de zece, dar bancnota de doi dolari încă n-a prins la populație. Oamenii sunt superstițioși. Era vorba că n-o să fie o nuntă fastuoasă, dar, de fapt, îi costă o grămadă de bani. Au trebuit să rezerve trei camere la motelul Four Seasons de pe Route 422: una pentru mama miresei, doamna Lubell, o mărunțică speriată, care arată de parcă ar avea impresia că toți o să-și înfigă furculițele în ea dacă renunță vreo clipă la zâmbetul ei delicat; alta pentru Melanie, care a traversat cu autobuzul Commonwealthul[1] împreună cu doamna Lubell din Akron, și pentru Pru, care a fost mutată din camera ei – fosta cameră a lui Melanie și, mai înainte, camera cu manechinul – din cauza sosirii din Nevada a lui Mim, pe care Bessie și Janice sub nici o formă n-au vrut-o la ele în casă, dar Harry a insistat, o soră are și el, și e singura mătușă a lui Nelson; și

1 Denumirea administrativă a statului Pennsylvania.

o a treia cameră pentru această pereche din Binghamton, mătușa și unchiul lui Pru, care azi s-au pornit la drum cu mașina, dar până-n trei și jumătate încă nu apucaseră să se cazeze, când serviciul de transport reprezentat de Harry cu Corona lui le-a luat pe cele două fete și pe mamă, să le aducă la biserică. Simte cum îi zvâcnește capul. Îl deranjează mama asta, zâmbetul îi rămâne întipărit pe chip timp atât de îndelungat, încât e la fel de uscat ca o floare presată, deloc nu pare să facă parte din generația lui, e ca un ziar vechi pus de cineva pe fundul unui sertar, pe care-l scoți când faci curat și-ncerci să-l citești; Pru o fi semănând cu taică-său. La motel, femeia se tot văicărea că mesajele pe care le lasă la recepție pentru fratele și cumnata care întârzie n-o să fie destul de clare, și a început să plângă, așa că zâmbetul i s-a umezit și s-a ales praful de el. O ladă de șampanie Mumm's, a doua ca preț din acest sortiment, îi așteaptă în bucătăria din Joseph Street, la micuța petrecere de după ceremonie, căreia nimeni nu i-ar zice recepție; Janice și maică-sa au hotărât că s-ar cuveni să comande sendvișurile de la unul din nepoții lui Grace Stuhl, care o să-și aducă prietena în uniformă de chelneriță. Apoi au mai comandat un tort de la un macaronar de pe Eleventh Street, care le-a cerut o sută optzeci și cinci de dolari americani pentru un tort, *un tort* – lui Harry nu i-a venit să creadă. Fiecare mișcare a lui Nelson îl costă pe taică-său o avere.

Harry stă un minut în spațiul boltit, brăzdat de nervuri, al bisericii pustii, citește plăcile comemorative, aude chicotitul cu care Siroposu' le întâmpină pe cele trei femei gătite într-o încăpere lăturalnică, una din camerele alea dosnice ale bisericilor, unde coriștii își pun robele și diaconii numără banii din tăvile de colectă, și unde este depozitat vinul de împărtășanie, să nu-l bea ministranții, și se pregătește tot spectacolul ciudat. Billy Fosnacht trebuia să fie cavalerul de onoare, dar el este plecat la Tufts[1], așa că un prieten de-al lor de la Laid-Back, pe nume Slim, stă pe-aproape cu o garoafă la rever, așteptând să facă oficiul de gazdă. Stânjenit de felul în care îl cercetează din cap până-n picioare acest tânăr cu ochii lui piezișI, Rabbit iese afară, lângă ușa bisericii, a cărei vopsea roșie-ruginie, încinsă de soarele de septembrie, emană la rându-i căldură, amintindu-i cum stătea în uniforma de camuflaj impecabilă într-o zi de iarnă, în Texas, la marginea cazărmii, ferit de vânt, vântul necontenit ce se pogora din cerul imens, diafan,

1 Universitatea Tufts, situată lângă Boston, una dintre cele mai vechi și prestigioase universități din SUA.

peste ținutul sterp, la fel ca bocetul iscat de dorul de casă ce străbătea făptura soldatului până atunci nicicând plecat departe de Pennsylvania.

Stând aici la o gură de aer, în această zonă tihnită, se trezește prins în capcană, trebuie să-i întâmpine pe oaspeții care, dintr-odată, încep să sosească. Falnicul Chrysler bleumarin al bunicii Springer trage pe dreapta, frecându-și pneurile de bordură, iar cele trei doamne vârstnice din mașină apucă mânerele portierelor, să coboare. Grace Stuhl are un neg translucid într-o parte a bărbiei, dar încă știe să facă gropițe în obraji:

— Pun pariu că, în afară de Bessie, sunt singura de-aici care a fost și la nunta ta, îi spune ea lui Harry în pronaos.

— Nici eu nu mai știu sigur dacă am fost acolo, răspunde el. Cum m-am comportat?

— Cu multă demnitate. Cu toții am zis: ce soț înalt are Janice.

— Și nu s-a schimbat deloc, adaugă Amy Gehringer, cea mai bondoacă dintre cele trei babe.

Chipul îi este înviorat cu ruj și sulimanuri de culoarea sosului de la salata rusească. Îl împunge zdravăn în stomac.

— Bașca a mai pus pe el, glumește bătrâna doamnă.

— Încerc să mai dau jos, se justifică el, de parcă i-ar datora o scuză. Fac jogging aproape în fiecare seară. Nu-i așa, Bessie?

— Ah, mă sperie, mărturisește Bessie. După ce i s-a întâmplat lui Fred. Și doar știți că n-avea un gram în plus pe el.

— Ia-o mai ușor, Harry, îl îndeamnă Webb Murkett, din spate, sosind cu Cindy. Cică cu joggingul poți să-ți distrugi pereții intestinelor. Tot sângele se duce în plămâni.

— Salut, Webb, face Harry agitat. O cunoști pe soacră-mea.

— Încântat, zice el prezentându-se pe sine și pe Cindy celor din jur.

Ea poartă o rochie de mătase neagră în care zici că-i o tânără văduvă. Ce n-aș da să fie, Dumnezeule. Are părul înfoiat de la föhn, așa că nu mai are aspectul acela de vidră udă, cu capul mic, care îi place atât de mult. Partea de sus a rochiei îi este prinsă cu un ac în formă de gărgăriță la baza decolteului adânc.

Prietenele lui Bessie se holbează cu atâta încântare la curtenitorul Webb, încât Harry trebuie să le reamintească:

— Intrați, vă rog, e un tip care conduce invitații la locurile lor.

— Eu vreau să mă așez în față de tot, zice Amy Gehringer, să-l pot vedea bine pe-acest tânăr preot atât de lăudat de Bessie.

— Mă tem că s-a dus naibii partida noastră de golf de azi, se scuză Harry lui Webb.

— Ah, face Cindy, Webb a jucat deja o partidă, a fost acolo pe la opt și jumătate.

— Cu cine-ai jucat în locul meu? îl întreabă Harry gelos și stăpânindu-se cu greu să nu se holbeze la decolteul bronzat al lui Cindy.

Partea de sus a țâțelor e aproape cea mai bună din toate, sfârcurile se pot dovedi uneori dezgustătoare. Chiar deasupra gărgăriței se iește o porțiune albă pe care până și sutienul ei minuscul o ascunde de soare. Cruciulița este ceva mai sus, chiar sub scobitura sexy dintre clavicule. Mamă, ce bucățică bună.

— A fost cu noi tânărul asistent universitar, îi mărturisește Webb. Șaptezeci și trei, Harry. Șaptezeci și *trei*, cu o minge scăpată în iazul de la gaura cincisprezece, așa de departe o expediază.

Harry e rănit în amorul propriu, dar trebuie să întâmpine familia Fosnacht, care vine din urmă. Janice n-a vrut să-i invite, mai ales după ce au hotărât să nu mai invite familia Harrison, ca să fie o nuntă mică. Dar, de vreme ce Nelson și l-a dorit pe Billy drept cavaler de onoare, Harry și-a zis că n-au încotro și, deși Peggy a apucat-o pe cărări greșite, are aura femeii care odinioară și-a dat hainele jos pentru tine, chiar dacă rezultatul a fost dezastruos. Ce mama dracu', e nuntă, așa că se apleacă și o sărută pe Peggy pe un colț al gurii ei mari, umede, flămânde, de care își aduce aminte. Ea tresare, are fața mai lătăreață decât își amintea. După sărut, ochii ei plutesc spre el, dar, fiind sașie, el niciodată nu știe în care ochi să-i citească reacția.

Strângerea de mână a lui Ollie e flască, musculoasă și răutăcioasă: un mic ratat răutăcios, cu urechi clăpăuge și părul ca paiele murdare. Harry îi strânge mâna cu putere, aproape i-o stârcește.

— Cum mai merge negoțul de muzică, Ollie? Le mai zdrăngăni?

Ollie e unul din indivizii ăia fragili, cum vezi la tot pasul prin Brewer, care zdrăngăne toată ziua melodii, dar nu pot trăi de pe urma lor. Lucrează într-un magazin de muzică, Chords 'n' Records, rebotezat Fidelity Audio, de pe Weiser Street, pe lângă vechiul Baghdad, unde acum rulează filme pentru adulți.

— Se mai joacă la sintetizator câteodată cu niște prieteni de-ai lui Billy, îi spune Peggy pe un ton jenat din cauza sărutului.

— Ține-te de treabă, Ollie, o să ajungi Elton John-ul anilor '80. Serios, ce mai faceți? Tot punem la cale cu Jan să vă invităm la noi.

Doar peste cadavrul lui Janice. Ce ciudat, n-a fost decât futaiul ăla nevinovat și nefericit, iar Janice tot îi mai poartă râcă, pe când el e până peste poate de iertător în povestea cu Charlie, de fapt, aproape că-i prietenul lui cel mai bun de pe lumea asta.

Iată-l și pe Charlie.

— Bine ai venit la fuziune, glumește Harry.

Charlie chicotește, dă mâna scurt și moale. Știe că această căsătorie îi încurcă ploile. Totuși, mai are o marjă de siguranță, un fel de filozofie care-l ajută să nu intre în panică.

— Ai văzut-o pe domnișoara de onoare? îl întreabă Harry de Melanie.

— Încă nu.

— Astă-noapte s-au dus toți trei la Brewer și s-au îmbătat ca porcii, după spusele lui Nelson. Halal comportament în noaptea dinaintea nunții!

Charlie dă din cap încetișor, cu un îndatoritor aer de neîncredere. Totuși, acest gest bătrânicios se transformă în zgâlțâit când Mim, îmbrăcată într-un costum cu pantaloni creponați, de culoare galbenă, cu volănașe, îl apucă pe la spate de piept și nu-i mai dă drumul. Chipul lui Charlie se încordează înspăimântat, iar pentru a-l împiedica să ghicească cine este, Mim își lipește obrazul de spinarea lui, așa că Harry se teme să nu-și lase tot machiajul pe sacoul cadrilat al lui Charlie. Mai nou, Mim iese în lume la orice oră din zi sau din noapte boită ca o animatoare, cu fiecare nuanță și zuluf aranjat exact cum își dorește, dar serios, toate cremele și fardurile din lumea borcănelelor nu pot simula un ten proaspăt, iar rimelarea la greu a genelor o fi OK la fetițele necoapte care merg la discotecă, dar la patruzeci de ani o face pe o femeie să pară bântuită, bulbucată, cu ștampile în jurul ochilor. Își dezvelește dinții în timp ce se agață de Charlie, se luptă cu el pe la spate ca o fetiță de unsprezece ani cu leucoplast pe buba de la genunchi.

— Doamne sfinte, mormăie Charlie, văzând mâinile de pe pieptul lui, cu unghiile purpurii lungi cât cosașii, dar îi vine greu să treacă în revistă toate femeile pe care le-a cunoscut, să-și dea seama cine ar putea fi.

Stânjenit din cauza ei, îngrijorat din pricina lui, Harry o imploră:

— Ei, haide, Mim.

Ea nu vrea să-i dea drumul, are fața boită, cu nasul lung, boțită și crispată în timp ce-și menține strânsoarea.

— Te-am prins, zice ea. Craiul grec. Căutat pentru trecerea frauduloasă a frontierei cu o minoră și pentru măsluirea mașinilor vechi. Pune-i cătușele, Harry!

Harry, dimpotrivă, o apucă pe ea de încheieturile mâinilor, dă peste brățările pe care nu vrea să le îndoaie, poartă pe brațe aur în valoare de mii de dolari, și le desprinde una de alta, folosindu-și propriul trup ca pârghie, în timp ce Charlie, cu o mutră pe clipă ce trece mai nefericită, se ține pe picioare și își cuprinde în mâini inima fragilă. Mim e musculoasă, așa a fost dintotdeauna. Forțată să-i dea drumul, se pipăie degrabă ici-colo, aranjându-și fiecare șuviță și volănaș.

— Ai crezut că te-a prins baubau, nu-i așa, Charlie? îl întreabă ea ironic.

— La mâna a doua, îi explică el, trăgându-și jos mânecile sacoului, să-și recapete demnitatea. Nimeni nu le mai zice mașini vechi.

— În vest le spunem rable de tot căcatul.

— Șșșt, o dojenește Harry. Te aud cei dinăuntru. Trebuie să-nceapă.

Încă radioasă după trânta cu Charlie și amuzată de bărbatul dezaprobator, scrupulos în care s-a transformat fratele ei, Mim își trece brațele pe după gâtul lui Harry și-l îmbrățișează puternic. Pliurile și volanele costumului ei elegant pârâie, strivite de pieptul lui.

— O dată pușlama de surioară, îi spune ea la ureche, pușlama de surioară pe vecie.

Charlie s-a strecurat în biserică. Pleoapele lui Mim, închise, strălucesc la lumina soarelui ca urmele lăsate de ciocnirea frontală a două autovehicule rapide – adesea, pe autostradă, Harry observă urmele întunecate lăsate de cauciucuri care au virat brusc, găurile din metalul contorsionat rămase să marcheze locul în care ceva inimaginabil i s-a întâmplat brusc cuiva. Și, deși s-a întâmplat, circulația își vede de treaba ei. *Ține-mă bine, Harry,* îi striga micuța Mim de sub glugă, între picioarele lui, când sania lor ajungea la zgura împrăștiată în capătul de jos al lui Jackson Road și începeau să sară scântei portocalii. Cu ani în urmă, un copil murise strivit de o cisternă cu lapte, în timp ce se dădea cu sania pe aici, și toți copiii știau asta: chipul neînsuflețit al acelui copil le apărea dinainte în timpul fiecărui viscol. Acum Harry observă o sclipire pe pleoapele lui Mim ce-i amintește de spinarea cărăbușilor japonezi care se strângeau grămadă pe frunzele mari, mate ale strugurelui-de-mare din curtea familiei Bolger, din spate. Observă și faptul că lobii urechii i s-au alungit de atâtea giuvaieruri grele și cum îi tremură volanele în timp ce gâfâie cu răsuflarea tăiată

după hârjoană. Cu toate păcatele și nopțile ei pierdute, o ia razna și are toate șansele să devină o babă jalnică, observă el, una din femeile alea despre care nu-ți vine să crezi că au fost vreodată iubite la viața lor; pe ea n-o pot salva decât oasele puternice ale feței, moștenite de la mami. Șovăie dacă să intre în biserică sau nu. Văzut de-aici, orașul coboară în pantă ca o scară largă, înjghebată din acoperișuri și ziduri, aduce cu o epavă în care mulți americani și-au aflat sfârșitul.

Aude cum se deschide ușa laterală pe care a intrat grăbit organistul, așa că aruncă o privire după colț, gândindu-se că s-ar putea ca Janice să aibă nevoie de el. Cel care iese însă pe ușă e Nelson, în costumul de ginere crem la trei piese, strâmt în talie și cu revere largi, care pare prea mare pe el, probabil din cauză că pantalonii evazați aproape îi acoperă călcâiele pantofilor. Trei sute de dolari, și când o să-l mai poarte?

Ca de fiecare dată când dă pe neașteptate cu ochii de fiu-său, pe Harry îl încearcă un sentiment de jenă. Buza de sus i se ridică să-l strige, dar băiatul nu se uită spre el, pare doar să adulmece aerul, uitându-se la iarba din jur și în jos, spre casele din Mt. Judge, apoi în sus, în partea cealaltă, spre boltă și culmea muntelui. *Fugi*, îi vine lui Harry să-i strige, dar nu-i iese nici un sunet, nu face decât să inhaleze mireasma puternică a parfumului lui Mim. Copilul închide ușa încetișor în urma lui, fără să știe c-a fost văzut.

În spatele portalului roșu-ruginiu întredeschis, biserica se adună în tăcere întru fapta ei eternă. Lumea se va împărți atunci între aceste puține făpturi adunate într-o atmosferă duminicală și toți ceilalți norocoși care-și petrec ziua de sâmbătă lenevind, căci lumea zilelor de lucru își vede de treaba ei. Rabbit n-a suferit ceremoniile de mic copil. O bate pe Mim discret pe braț, să intre împreună, și, uitându-se peste coafura ei ca din fibre de sticlă, zărește o camionetă Ford veche și murdară, cu platforma joasă, cu grilajul cromat de pe acoperișul supraînălțat de niște scânduri verzi, grosolane, care abia înaintează pe stradă. N-apucă să-i vadă pe pasageri, surprinde în treacăt un chip grăsan, mânios, care se holbează pe lunetă. Un chip grăsan, bărbătesc, și totuși, al unei femei.

— Ce s-a întâmplat? întreabă Mim.

— Nu știu. Nimic.

— Arăți de parcă ai fi văzut o stafie.

— Îmi fac griji pentru pușți. *Tu* ce crezi despre toate astea?

— Eu? Mătușa Mim? Mi se pare în regulă. Gagica o să pună mâna pe hățuri.

— Și asta-i bine?

— Un timp, da. Trebuie să-i lași în pace, Harry. Băiatul își are viața lui, tu trăiește-ți-o pe-a ta.

— Asta îmi zic și eu, dar mi se pare că nu face decât să se fofileze.

Intră. O adunătură jalnică, puțin numeroasă de se ițește în rândurile din față. Misteriosul Slim, cel cu ochii piezișii, o conduce pe Mim cu grația unui maestru de ceremonii profesionist pe interval până la rândul doi din strană și arată cu un gest suav, mucalit unde ar trebui să se așeze Harry, în rândul întâi, lângă Janice. I-a păstrat locul. De cealaltă parte a lui Janice stă mama lui Pru. Doamna Lubell are profilul palid; la fel ca și fiică-sa, e roșcată, dar și-a vopsit părul până s-a transformat în niște cârlionți micuți decolorați. N-ar fi putut avea niciodată prestanța lui Pru și nici înfățișarea ei plăcută, zveltă. Arată, lui Harry nu-i iese din minte chestia asta, ca o femeie de serviciu. Îi oferă zâmbetul ei deshidratat, dar ciudat de perfect, un zâmbet parcă decupat din vechile filme alb-negru, sfios și sigur, un zâmbet ca o linie melodică pură, care în tinerețe o fi făcut-o să se creadă în stare de-o viață cu mult mai bună decât cea cu care s-a ales până la urmă. Janice și-a dat capul pe spate să șușotească cu maică-sa, așezată în spatele ei. Mim a nimerit în aceeași strană cu bunica Springer și babele ei, Stavros stă cu familia Murkett în rândul trei, dacă se plictisește poate să se uite în decolteul lui Cindy, să vadă și el cum arată țâțele de la un club select după toate sărmăluțele în foi de viță. În chip deliberat penibil, familia Fosnacht a fost așezată ori s-a așezat de capul ei de partea cealaltă a intervalului, în strana care ar fi trebuit să fie a miresei, dacă ar fi fost destui invitați să o umple, și se ceartă în șoaptă: răzbat șuierăturile accentuate ale lui Peggy și mormăitul stoic al lui Ollie, care privește fix înainte. Organistul clămpăne într-o doară o fugă, cât să le dea tuturor șansa să tușească și să se reașeze picior peste picior. În timpul părților pianissimo, vârful țăcăliei roșcate îi coboară până la vreo doi centimetri de claviatură. Felul în care atinge și trage de clape îi amintește lui Harry de vechiul linotip la care a lucrat el, de dispozitivul de reglare a spațiilor și cum sărea plumbul fierbinte, azi totul se face din tastele calculatorului. La stânga altarului, unul din panourile de perete cu capătul rotunjit, se deschide, e o ușă secretă ca în filmele de groază, pe ea intră Archie Campbell într-o

sutană neagră, cu anteriu și patrafir albe. Le aruncă zâmbetul lui *Cum? Eu îngrijorat?*, cu dinții lui neașteptat de neîngrijiți.

Nelson îl urmează cu capul plecat, fără să se uite la nimeni.

Slim se strecoară pe interval cu pași de pisică, să stea lângă el. În timpul liber o fi spărgător. E cu vreo doișpe centimetri mai înalt decât Nelson. Amândoi au tunsorile astea scurte punk. Părul lui Nelson are la spate un vârtej pe care Harry îl știe atât de bine, încât i se usucă gâtlejul, ca și cum i-ar sta ceva în gât.

Ultima șoaptă nervoasă a lui Peggy Fosnacht se stinge. Orga a tăcut în acest timp. Cu mâinile durdulii înălțate în aer, Siroposu' îi invită pe toți să se ridice. În acordurile foșnetului de toalete, Melanie o conduce pe Pru dintr-o altă încăpere laterală, pe lângă balustrada altarului. Informația secretă știută de toată lumea, cum că-i gravidă, îi sporește frumusețea. Poartă o rochie de crep lungă până la glezne, despre care bunica Springer spune că are culoarea terciului de ovăz, iar Janice și Melanie o numesc *champagne*, cu o eșarfă maro în jurul taliei, la care au decis să renunțe, altfel ar fi trebuit s-o lege prea sus. Melanie trebuie să fi fost cea care a împletit coronița de flori de câmp, deja ușor ofilite, pe care mireasa o poartă în loc de diademă. Nu are nici trenă, nici voal, ci doar o aură invizibilă, victorioasă. Chipul lui Pru, cu privirea în pământ și cu buzele țuguiate, e îmbujorat, iar părul morcoviu îi e pieptănat lins, pe spate, și dat după urechi, dezvăluindu-le forma delicată, încrețită, ca de scoică, de care atârnă niște cercei micuți de aur. Harry ar putea s-o oprească cu brațul când trece pe lângă el, dar ea nu se uită la el. Melanie îi privește veselă pe toți bătrâneii. Degetele lungi ale lui Pru, cu falangele lor roșii transmit un tremur buchețelului de floarea-miresei. Ținuta ei de-acum, când stă față-n față cu preotul, este gravă, are calmul domolit, magnific al femeilor ce poartă un copil în pântec.

Siroposu' le zice Preascumpii mei. Glasul ce se înalță din omulețul ăsta e nemaipomenit, Harry a observat asta încă de-acasă, dar aici, în biserica aproape goală, reverberând din lemnul de nuc sculptat, din plăcile memoriale și căpriorii înalți, arcuiți, sub fereastra centrală înaltă, cu Isus înălțându-se la Ceruri având drept rampă de lansare o ceată de apostoli reprezentați în culori pastel, timbrul i se dublează, se îmbogățește cu un ceva rotund, plin de tristețe, pe care Rabbit nu l-a sesizat până acum, ceva care-i adună laolaltă, într-o congregație, pe oaspeții răzleți, înlăturând orice temere că această ceremonie ar putea fi doar o farsă. N-aveți decât să râdeți de popi cât vreți, știu

cuvintele pe care avem nevoie să le auzim, cuvintele pe care le-au rostit morții. *Uniunea dintre soț și soție*, îi anunță el cu inflexiunile lui mărețe, amabile, autoritare, *Dumnezeu a hărăzit-o plăcerii lor reciproce*, și silabele i se așternca straturile de praf ce acoperă totul, *prosperității, vitregiei, procreării, îngrijirii*. Siroposu' își flutură genele între fraze, ăsta-i singurul lui cusur. Harry aude un geamăt stins în spatele lui: bunica Springer stă de prea mult timp în picioare. Dincolo de Janice, doamna Lubell a scos din poșetă o batistă ce pare jegoasă și-și tamponează fața. Janice zâmbește. În colțul buzelor are o crăpătură întunecată. Cu pălărioara ei albă în formă de floare, arată ca o polineziană.

Cu glasul lui cristalin, Siroposu' li se adresează căpriorilor din tavan:

— Dacă cineva dintre dumneavoastră poate invoca un motiv întemeiat pentru care cei doi nu se pot căsători în mod legal, să vorbească acum sau să tacă pe vecie.

Tăcere. O strană scârțâie. Perechea din Binghamton. Răposatul Fred Springer. Ruth. Rabbit își înăbușă impulsul tâmpit de-a urla. Își simte gâtlejul carne vie.

Preotul se adresează acum direct cuplului de însurăței. De unde până atunci s-a ținut într-o parte stingher, cu o privire tulbure în ochi și cu garoafa îndoită la rever, Nelson se trage mai spre mijloc, către Pru. El este reazemul ei. Ceafa îi pare atât de subțire și pleșuvă deasupra gulerului. Și mai are și vârtejul ăla.

Lui Pru i s-a pus o întrebare. Cu glasul excesiv de pierit răspunde *Da*.

Acum Nelson este cel întrebat, iar dorința nestăvilită a lui taică-său de-a urla, de-a face pe clovnul zurbagiu, s-a transformat în altceva, o mâncărime la rădăcina nasului, o presiune în cele două mici canale de-acolo.

De femeie, soție, legământ, promiți să fii alături de ea, s-o iubești, să-i aduci alinare, s-o cinstești și s-o întreții, la bine și la rău, renunțând la toate celelalte atâta timp cât veți trăi amândoi?

Cu o voce care, ca intensitate, se situează între cele ale lui Siroposu' și Pru, Nelson răspunde *Da*.

Iar arsura din canalele lacrimale și inflamația ce-i râcâie gâtlejul au devenit de nesuportat, toți amărâții ăștia de martori prăpădiți, suferinzi, lăsați de izbelişte, care asistă la cununie din spatele lui Harry, năvălesc în față în cercuri de groaznică cunoaștere, într-o masă de tristețe umană imaterială dintr-odată perceptibilă, care parcă se focalizează și-l arde pe Nelson pe ceafă, în timp ce el și fata stau amândoi

tăcuți, pe când ceilalți bâjbâie și își frunzăresc noile cărți de rugăciune roșii, groase, căutând titlul și numărul psalmului anunțat; Siroposu' tună angelic deasupra răspunsurilor răzlețe, *soție, viță roditoare*, la care Rabbit nu poate contribui, *omul care se teme de Domnul*, pentru că el plânge, plânge, spală cuvintele, pagina care a ajuns la fel de albă și goală ca biata ceafă tăcută și fragilă a lui Nelson. Janice îl privește fericită și mirată de sub pălăriuța ei albă, iar doamna Lubell, cu zâmbetul ei visător, de femeie de serviciu, îi întinde batista jegoasă. El clatină din cap: Nu, el e prea mare, o să facă fleașcă țesătura cu șiroaiele lui; apoi o primește și încearcă să-și stăvilească acest flux păcătos. Locul ăsta desferecat de lacrimi este nesfârșit de bogat, e un izvor.

— Să aveți parte de viață lungă, să vă bucurați de copiii copiilor voștri, intonează Siroposu' cu glasul lui răsunător și plăcut, de pitic fermecat. Să fie pace în Israel, adaugă el.

Iar afară, după terminarea ceremoniei, înmânarea verighetelor, rostirea jurămintelor cu glasuri tinerești, emoționate, sub vitraliile în culori pascale, cu lansarea lui Isus în cosmos, și după murmurarea Tatălui nostru și momentul în care tânăra pereche, după sărutul obligatoriu (bietul Nellie, nu putea să fie și el cu doi-trei centimetri mai înalt?), se-ntoarce, de-acum legal și mistic vorbind, ca un singur tot să dea ochii cu micuța adunătură de neamuri, cu tribul lor, afară, în după-amiaza lâncedă, cu nori aduși de briza ce se pornește mereu pe înserat, cu lacrimile alea ridicole uscate în niște dâre lungi pe obrajii lui Harry, iat-o pe Mim din nou în brațele lui, îl îmbrățișează ca o soră, îi amintește de toate suferințele familiale prin care au trecut din ziua când a ținut-o prima oară de mânuță, viitorul s-a pogorât sumbru asupra lor, unica lui sămânță s-a căsătorit, căsătoria – un dezastru de zi cu zi de care ea nicicând n-o să aibă parte; suplă și ridată, rămâne fată bătrână, până și o coardă poate ajunge fată bătrână, se gândește câte a avut de înghițit în toți acești ani surioara lui, îi imită lacrimile dându-și și ea drumul la plâns aici, afară, unde aerul le usucă rapid obrajii, iar zâmbetele post-ceremonie ale celorlalți zburătăcesc în jur ca niște fluturi născuți să trăiască o zi.

Astăzi, și-au oferit această zi de sărbătoare doar pentru ei, transformând în sărbătoare o sâmbătă obișnuită, această ultimă zi de vară. Ce risipă de benzină, își zice văzând coloana de mașini ce se deplasează spre casa bunicii Springer pe străzile în pantă ale orașului. Harry și Janice, cu Corona, merg în urma Chryslerului bleumarin al lui Bessie,

în caz că bătrâna doamnă ar intra în ceva, iar la urmă, Mim o aduce pe doamna Lubell în Mustangul lui Janice, cu farul din față încă lovit.

— Ce te-a impresionat de-ai plâns atât de tare? îl întreabă Janice.

Și-a scos pălăriuța și-și aranjează bretonul în oglinda retrovizoare.

— Nu știu. Totul. Felul cum arăta Nellie din spate. Felul în care cefele copiilor *au încredere* în tine. Vreau să zic că lor chiar le-a *plăcut* toată chestia, gașca asta tembelă care ne-am adunat să-i privim.

Văzând că nu-i răspunde, întoarce capul spre ea. Și-a rezemat vârful limbii ei micuțe pe buza de jos, nu vrea să zică ce nu trebuie.

— Dacă ești așa de înlăcrimat, ai putea-ncerca să fii mai puțin rău în legătură cu venirea lui la salon.

— Nu sunt rău în legătură cu asta. I se rupe-n paișpe de salon. Nu vrea decât să frece menta și să fie întreținut de tine și de maică-ta, iar cel mai simplu mod de a-și justifica această atitudine e să facă niscai valuri pe la salon. Ai idee cât a costat firma pozna lui cu decapotabilele? Ia ghicește.

— Zice că l-ai scos din pepeni, de, pur și simplu, a simțit că înnebunește. Și mai zice că erai perfect conștient de treaba asta.

— Patru mii cinci sute, atât ne costă rablele alea. În plus, cu toate piesele de schimb pe care a trebuit să le comande Manny și cu timpul cerut de reparații, poți să mai adaugi un miar.

— Nelson zice că TR-ul s-a vândut imediat.

— Ăla a fost noroc chior. Nu se mai fabrică TR-uri.

— Mai zice că Toyota și-a trăit traiul, că Datsun și Honda se vând mai bine în tot Estul.

— Uite, de-aia nu-l vrem eu și cu Charlie pe puști la salon. Tot timpul gândește negativ.

— A zis Charlie că nu-l vrea pe Nelson la salon?

— Nu chiar pe șleau, e mult prea cumsecade să facă una ca asta.

— N-am băgat de seamă să fie chiar atât de cumsecade. Cumsecade în sensul ăla. O să-l iau la întrebări când ajungem acasă.

— Ia nu sări și tu la beregata bietului Charlie doar pentru c-a trecut la Melanie. Nu mai știu ce-a zis despre Nelson.

— A *trecut*? Harry, sunt zece ani de-atunci. *Trebuie* s-o rupi cu trecutul. Dacă Charlie vrea să se facă de baftă și aleargă după fuste de douăzeci de ani, puțin îmi pasă. De-ndată ce închei un capitol cu cineva, nu-ți mai rămân decât sentimente frumoase față de acel cineva.

— Ce-i aia închei un capitol? Te uiți la prea multe talk-show-uri.

— E o expresie folosită de mulți.

— De parașutele alea cu care te fâțâi la club. Doris Kaufmann. Futu-i mama ei.

L-a lovit în amorul propriu faptul că ea îl crede trăind în trecut. Ce i-o fi venit să plângă tocmai el la nuntă? Domnul Cumsecade. Domnul Îmblânzit. Să-i ia dracu' pe toți.

— Păi, Charlie măcar a reușit să nu se-nsoare, așa că-i mai puțin fraier ca Nelson, zice el și deschide radioul, să pună capăt conversației.

Știrile de la patru și jumătate: cutremur în Hawaii, răpirea a doi oameni de afaceri americani în El Salvador, tancurile sovietice patrulează pe străzile din Kabul în urma misterioasei schimbări de la conducerea Afganistanului de duminica trecută. În Mexic, o înțelegere cu Statele Unite, cu privire la gazele naturale, semnalează o posibilă depășire pe termen lung a crizei energetice. În California, zece zile de incendiu pe terenuri cu arbuști au distrus mai mulți acri de vegetație decât orice incendiu asemănător din 1970 încoace. La Philadelphia, magnatul editorial Walter Annenberg a donat cincizeci de mii de dolari Arhidiocezei Catolice pentru amortizarea cheltuielilor controversatului podium de pe care urmează să-și țină slujba Papa Ioan Paul II pe 3 octombrie. Spicherul își încheie știrea pe un ton grav, anunțând că Annenberg e evreu.

— De ce ne-or fi spus chestia asta? se întreabă Janice.

Dumnezeule, tot proastă a rămas. Simplul gând îl reconfortează. Îi răspunde:

— Să ne facă pe noi, așa-zișii creștini, să ne simțim de tot rahatul c-am fost așa de scârțari în legătură cu podiumul Papei.

— Trebuie să recunosc, zice Janice, că mi se pare de-a dreptul extravagant să construiești o chestie din asta pe care s-o folosești o singură dată.

— Așa-i viața, răspunde Harry trăgând pe dreapta pe Joseph Street.

Sunt atât de multe mașini în fața numărului 89, că trebuie să parcheze la o distanță de jumătate de stradă, în fața casei în care locuiesc linguristele. Una dintre ele, o tânără voinică îmbrăcată într-o canadiană militară, desface un sul mare de material izolator roz pe veranda din față.

— Băiatul meu s-a însurat azi, îi strigă Harry necontrolat.

Vecina linguristă clipește mărunt și-i strigă:

— Mult noroc ei.

— Ba lui.

— M-am referit la mireasă.

— Bine, o să-i transmit.

Expresia de pe chipul femeii cu ochii oblici ca ai unui indian de pe ușile tutungeriilor se mai îmblânzește un pic; o vede pe Janice coborând din mașină pe partea cealaltă și o abordează pe ea, de data asta răcnind în gura mare:

— Jan, *tu* ce părere ai de chestia asta?

Janice întârzie cu răspunsul, așa că Harry e cel care vorbește în locul ei:

— O părere foarte bună. De ce n-ar avea?

Ce nu pricepe el la lesbienele astea nu-i de ce nu-l plac ele pe el, ci de ce-o fi vrând el să-l placă ele, de ce e de-ajuns să audă doar zvonul îndepărtat al bocănitului lor ca să-l doară, să se simtă exclus.

Nu-și dă seama cum a reușit individul ăsta, Slim, cu mașina lui Le Car de-un galben-canar cu numele ei imprimat pe-o parte, să ajungă de la biserică cu mireasa, mirele și Melanie înaintea lui Harry și Janice; la fel și Ollie și Peggy, cu Dodge Dart-ul lor '73 de culoarea scorțișoarei, cu apărătoarea din fibre de sticlă; până și Siroposu' a scos un timp mai bun, fiindcă micuțul lui Opel Manta negru, nervos, cu plăcuța de înmatriculare STJOHN aleasă de el însuși, e și el parcat lângă bordură, sub arțarul pe care bunica Springer îl vede de peste treizeci de ani de la fereastra dormitorului ei. Acești oaspeți se bulucesc deja în living, în timp ce fetița asta grăsuță, emoționată, într-o imitație de uniformă de chelneriță, încearcă să servească antreurile care costă o avere, niște chestii diforme, care aduc cu brânza topită de pe Taco Chips, cu un firicel de pătrunjel pe deasupra. Harry se strecoară prin mulțime, cu coatele ridicate ca la baschet, din reflex, în caz că cineva ar încerca să-l fenteze, să aducă șampania din bucătărie. Sticlele de Mumm's la doisprezece dolari bucata chiar și la preț de bax umplu tot raftul al doilea al frigiderului, ambalate în stilul 69, dopurile învelite în poleială alternează cu funduri masive concave, minunat. ȘAMPANIE FURNIZATĂ LA NUNTA CU MIREASA CARE A CĂLCAT PE BEC, îi trece prin minte. *Angstrom plătește.* Nepotul lui Grace Stuhl se dovedește a fi un puștan malac, n-are cum să tragă mai puțin de-o sută treizeci de kilograme, are o barbă stufoasă ca de pirat și a pus la prăjit într-o tigaie niște cârnăciori micuți, iar în cuptor are ceva învelit în șuncă. Pe tejgheaua bufetului e-o bere deschisă, pe care-a luat-o din frigider. Gălăgia din living continuă să crească, iar ușa de la intrare se tot deschide și închide, Stavros și familia Murkett intră după Mim și babele bunicii Springer. Toți fraierii dau buzna bălmăjind

când sare primul dop de șampanie. Mamă, parcă ar ejacula, nu se poate opri, paharele din plastic cu picior concav, cumpărate de Janice de la Acme sunt pe tava chinezească, rotundă de pe tejghea, în spatele berii începute de nepotul lui Grace Stuhl, prea departe să poată ajunge la ele fără să verse niște spumă aurie pe linoleum. Paharele, în timp ce le umple, îi amintesc de monedele de aur tot mai prețioase odată cu trecerea timpului, și o supapă dinlăuntrul lui se deschide și lasă să-i iasă o parte din amărăciunea acumulată. Ce mama dracu', ne ducem cu toții pe copcă. Întors în living, o vede pe bunica Springer stând în fața vitrinei, ține emoționată un scurt toast pe care l-a pregătit din timp, încheiat cu urarea nemțească de Pennsylvania: „*Dir seid nur eins: halt es selle weg.*"

— Ce înseamnă asta, mama-mare? o întreabă Nelson, temându-se să nu fie dus cu preșul, tot copil a rămas pe lângă femeia matură, îmbujorată, după care i s-au aprins călcâiele și cu care s-a însurat.

— Voiam să traduc, îi spune Bessie supărată. Acum sunteți ca unul: țineți-o tot așa.

Toată lumea o ovaționează și bea, dacă deja n-a băut.

Grace Stuhl face un pas înainte în spațiul din fața vitrinei, care s-a eliberat, poate că în urmă cu cincizeci de ani a fost o dansatoare grozavă, unele doamne în vârstă își păstrează gleznele și picioarele fine, iar ea e una dintre ele.

— Sau, așa cum se spunea întotdeauna, le propune ea, *Bussie waiirt ows, kocha dut net.* Sărutările își pierd farmecul, gătitul, nu.

Ovațiile cresc în intensitate. Harry desface încă o sticlă și se hotărăște să se-mbete. Taco Chips-urile astea cu brânză topită nu-s chiar așa de rele, dacă poți să le bagi în gură înainte să ți se sfarme între degete, iar micuța prietenă grăsuță are o pereche de sâni uimitori. Măcar la capitolul fofoloance nu există o penurie, continuă să apară pe bandă rulantă. Par să fi trecut ani de zile de când s-a trezit deranjat de sosirea lui Pru Lubell, acum Teresa Angstrom. Harry se trezește dintr-odată stând lângă mama ei.

— Ai mai fost prin părțile astea până acum? o întreabă.

— Doar în trecere, răspunde ea cu o voce subțirică, pe care el n-o aude decât dacă se apleacă spre ea, ca la patul de moarte al cuiva.

Își amintește cum și-a murmurat Pru jurămintele la ceremonie.

— Ai mei se trag din Chicago.

— Păi, poți fi mândră de fiica ta, îi spune. Noi o iubim deja.

I se pare că sună ca un actor; viața, exact așa cum ne-am închipuit la început, se joacă de-a maturitatea.

— Teresa încearcă să facă ce trebuie, continuă mama ei. Dar nu i-a fost niciodată ușor.

— Nu?

— Seamănă cu cei din familia lui taică-său. Știi, cade dintr-o extremă în alta.

— Serios?

— O, da. Sunt încăpățânați. N-ai îndrăzni să te pui cu ei.

Femeia face ochii mari. Se simte alături de ea de parcă ar fi fost puși să facă un lanț din hârtie cu un lipici prost, iar verigile se dezlipesc întruna. Nu-i ușor s-auzi ce ți se spune în camera asta. Siroposu' și Slim chicotesc acum împreună.

— Regret că n-a putut veni și soțul tău, zice Harry.

— N-ai mai regreta dacă l-ai cunoaște, răspunde cu seninătate doamna Lubell și clatină paharul de plastic, vrând parcă să-i arate că i s-a golit.

— Hai să-ți mai torn.

Rabbit are un șoc când își dă seama că ea îi este cea mai potrivită pereche: așa bătrână cum pare, femeia asta-i cam de vârsta lui și, în loc să se viseze în curul gol cu puicuțe țâțoase ca Cindy Murkett și prietena nepotului lui Grace Stuhl, ar trebui să se imagineze împărțind patul cu niște femei ca doamna Lubell. Se retrage în bucătărie, să se ocupe de aprovizionarea cu șampanie, și-i găsește pe Nelson și Melanie făcându-și de lucru cu sticlele. Tăblia mesei este presărată cu acele micuțe colivii din sârmă în care este ținut prizonier fiecare dop.

— Tată, s-ar putea să nu ne *ajungă*, miorlăie Nelson.

Fraierii ăștia doi.

— De ce nu treceți voi, copiii, pe lapte? le sugerează el, luând o sticlă din mâna băiatului.

E grea, verde și rece, exact ca banii. Eticheta gravată. Bietul lui tată răposat n-a băut în viața lui un spumant din ăsta. Șaptezeci de ani de bere și apă cu rugină.

— Bicicleta ta scumpă a rămas în garaj, îi spune lui Melanie.

— A, știu, face ea uitându-se la el cu un aer nevinovat. Dacă aș lua-o la Kent, mi-ar fura-o careva.

Ochii ei căprui, bulbucați nu arată că și-ar fi dat seama de grosolănia lui, de faptul că el s-ar simți trădat de ea.

— Ar trebui să ieși și să-l saluți pe Charlie.

— Aaa, dar ne-am *salutat* deja.

O fi plecat de la motel, din camera pe care i-o plătește el, și s-o fi combinat cu Charlie? Harry nu mai înțelege nimic. Ca pentru a pune lucrurile la punct, Melanie îi zice:

— O să-i spun lui Pru să folosească bicicleta dacă vrea. E un exercițiu minunat pentru mușchi.

Care mușchi? Întorcându-se în living, observă că nimeni n-a fost destul de amabil să-i ia locul lângă mama miresei. În timp ce-i umple femeii paharul întins cu nerăbdare, îi spune:

— Mulțumesc pentru batistă... La biserică.

— Trebuie să fie greu când ai un singur copil, zice ea uitându-se mai dezghețată în ochii lui.

N-are unul singur, îi vine să-i spună, mai amețit decât avusese de gând. Mai sunt și o surioară moartă, zace îngropată pe dealul de deasupra noastră, și o fată cu picioare lungi, care colindă ținutul agricol de la sud de Galilee. Oare de cine i-o fi amintind doamna Lubell când se uită la el cu capul dat pe spate provocator? De Thelma Harrison, așezată lângă piscină. Probabil ar fi trebuit să-i invite și pe soții Harrison, dar pe urmă te trezești cu Buddy Inglefinger rănit în amorul propriu. Iar Ronnie ar fi fost scârbos. Organistul cu barbișon (pe *ăsta* cine l-o fi invitat?) li s-a alăturat lui Siroposu' și Slim, iar ceva din veselia grupului lor îi amintește preotului de datoria pe care o are față de ceilalți. Vine lângă Harry și mamă, într-un act creștinesc.

— Ei, îi spune Harry pe nepusă masă, ce-a fost a fost, nu?

Becky a ajuns de-acum un biet schelet, ce ciudat. Cămășuța în care au îngropat-o s-o fi transformat în pânze de păianjen. Unghiuțele ei de la mâini și picioare sunt niște bucățele de confetti împrăștiate pe satin.

Dințișorii mulți, îngălbeniți de tutun ai preotului Campbell i se dezvăluie într-un zâmbet mulțumit de sine.

— Mireasa a fost încântătoare, îi spune doamnei Lubell.

— Statura a moștenit-o de la taică-său, îi explică ea. Și părul lins. Al meu se ondulează natural, în timp ce al lui Frank e numai țepi, nu reușește să și-l pieptene niciodată. Al Teresei nu-i chiar așa de îndărătnic, că-i fată.

— Absolut încântătoare, întărește Siroposu', iar zâmbetul îi devine și mai strălucitor.

— Cât consumă Opelul dumitale? îl întreabă Harry.

Își scoate pipa să răspundă cu maximum de seriozitate întrebării:

— Pe dealurile astea, când la deal și când la vale, nu-i tocmai consumul optim, nu-i așa? Aș zice cam nouă-zece litri la suta de kilometri.

Mă opresc des, apoi pornesc din nou și, cum n-am decât drumuri scurte, consum în draci.

— Știi, îi spune Harry, că japonezii produc mașinile astea, deși-s vândute de Buick. Am auzit că s-ar putea să nu mai importe nimic după modelul din 1980. Asta ar duce la o criză a pieselor de schimb.

Pe Siroposu' îl amuză discuția, asta îi transmit ochii lui jucăuși doamnei Lubell. Își întoarce privirea spre Harry, mimând severitatea, și-l întreabă:

— Încerci să-mi vinzi o Toyota?

Dacă stai să te gândești, și mami mai are puțin și ajunge schelet. Oasele alea mari zac în pământ ca oasele dinozaurilor.

— Păi, răspunde Harry, avem o nouă mașinuță cu tracțiunea pe față, numită Tercel, habar n-am de unde tot scot numele astea, dar n-are nici o importanță, ajunge până la șase litri la suta de kilometri pe autostradă și e destul de mare pentru un bărbat neînsurat.

O fi așteptând Învierea. Dar dacă n-o să mai vină niciodată?

— Dar să presupunem că mă-*nsor*, protestează omulețul, și fac o *droaie* de plozi!

— Zău că așa ar trebui, se înviorează dintr-odată doamna Lubell. Preoții părăsesc biserica cu duiumul fiindcă au mâncărimi. Cu atâta sex în filme, cărți, peste tot, chiar și la televizor, dacă stai noaptea destul de târziu, nici nu-i de mirare că nu rezistă. Zi mersi că n-ai parte de conflictul ăsta.

— M-am gândit adesea, îi mărturisește Siroposu' domolindu-și glasul ce vorbea mai devreme de căsătorie, că aș fi putut fi un excelent preot catolic. *Ador* structura.

— Chiar acum, în mașină, intervine Rabbit, am auzit că Annenberg din Philadelphia le-a dat catolicilor cincizeci de mii, să construiască podiumul pentru Papă fără cotcodăceala celor din organizațiile pentru apărarea libertăților civile.

Siroposu' fornăie.

— Ai idee câtă publicitate îi vor aduce cele cincizeci de mii? E curat gheșeft.

Slim și organistul par să discute despre haine, își pipăie reciproc cămășile. Dacă va fi nevoit să discute cu organistul, Harry îl poate întreba de ce n-a cântat „Iată mireasa"[1].

---

1 Titlul sub care a pătruns în spațiul anglo-american „Corul miresei" din opera *Lohengrin* de Richard Wagner.

— Au vrut ca Papa să vină la Cleveland, dar îmi închipui că a trebuit să-și impună și el o limită.

— Cică o să se ducă la nuș' ce fermă, pe nu știu unde, zice Harry.

Siroposu' o atinge pe încheietura mâinii pe mama miresei și se apleacă într-o parte, astfel încât Harry îi vede începutul de chelie.

— Domnul Annenberg e fostul nostru ambasador la Curtea reginei, în Anglia. Se spune că, atunci când și-a prezentat scrisorile de acreditare, regina i-a întins mâna să i-o sărute, iar el a dat mâna cu ea și i-a spus: „Sal'tare, regino!"

Mormăie a-ntâia. Doamna Lubell izbucnește în râs, într-un hohot necontrolat, spre rușinea ei, căci imediat își acoperă gura cu mâna. Lui Siroposu' îi place de ea și-i răspunde cu un râs profund ieșit parcă din pieptul ca un butoi al unui bășinos bătrân. Dacă au de gând s-o țină tot așa, Rabbit își închipuie că poate să-i lase să-și vadă de-ale lor și, dându-se pe după Siroposu', se îndepărtează de ei. Se uită peste capetele musafirilor, căutând o cale de ieșire. În sufragerie întotdeauna-i un pic cam întuneric, indiferent de numărul luminilor aprinse sau de oră; copacii și veranda blochează lumina soarelui. I-ar plăcea să aibă și el o casă cu multă-multă lumină, care să pătrundă înăuntru pe ferestre mari, pătrate. Ce rost are să te îngropi de viu?

Bunica Springer l-a prins pe Charlie, în fața vitrinei, într-o conversație unu la unu, are fața buhăită și vineție ca un strugure de cât trudește să-i strecoare în ureche cuvintele neauzite de ceilalți; el își înclină politicos capul pieptănat îngrijit, cândva falnic ca al unui berbec, acum intrat la apă ca al unei capre bătrâne, dă din cap aproape lacom, ca un pui care ciugulește grăunțe de porumb. În față, pe fundalul ferestrei mari, soții Murkett se conversează cu soții Fosnacht, bătrânul Ollie povestește, fără nici o îndoială, noului său auditoriu ce individ deștept și muzical e el, iar Peggy îi ține isonul debordantă, păstrând pentru sine faptul că acasă nu-i decât un șobolan puturos. Soții Murkett aparțin noului cerc de prieteni din viața lui Harry, iar soții Fosnacht, celui vechi și nu-i place deloc să le vadă suprapunându-se. Chiar dacă Peggy a fost destul de bună la pat atunci, nu vrea ca remorcile astea vechi, deprimante din liceu să se strecoare în grupul lui de la club; totuși, observă că lingușirea funcționează, lingușirea și șampania, Ollie o privește galeș pe Cindy (ai vrea tu), iar Peggy mugește cu ochii ei de vacă la Murkett, și-ar ridica poalele-n cap pentru oricine, pesemne că Ollie este extrem de nesatisfăcător, o fi unul din ăia cu cariciul subțire ca trestia. Harry se întreabă dacă n-ar

fi mai bine să se ducă peste ei și să spargă gașca, dar prevede că o să-l întâmpine cu un baraj de împunsături pe care se simte prea delicat să-l străpungă, după toate lacrimile alea de la biserică și după ce și-a amintit de Becky și papsi și mami, și chiar și de bătrânul Fred, care nu sunt aici. Mim șade pe canapea alături de Grace Stuhl și cealaltă babă, Amy, și să fie al naibii dacă nu se distrează pe cinste amintindu-i amândouă lui Mim cum era în copilărie, cu accentul lor de Diamond County și maniera lor de-a se exprima o fac să râdă întruna, iar ea le amintește, așa boită și gătită ca un ghiveci în poleială, de pârțotinele la care se uită zi și noapte la televizor, bietele bătrâne nici măcar nu știu că alea sunt niște pârțotine, femeile astea celebre care joacă în emisiunile-concurs *Contra cronometru* sau *Pătrate de la Hollywood* sau care le fac cu ochiul lui Merv, Mike ori Phil așezate în fotolii moi la talk-show, expunându-și genunchii dezgoliți, toate au ajuns acolo dându-se huța cu cine trebuia, nu-i mai pasă nimănui de asta, vremurile au ajuns-o din urmă pe Mim și au așezat-o pe aceeași canapea gri cu cucoanele de la biserică. Nelson și Melanie și prostălăul de nepot al lui Grace Stuhl sunt încă în bucătărie, iar prietena acestuia, după ce a făcut un tur al livingului cu cârnăciorii ținuți sub țâțe într-o șmecherie de tavă cu încălzire dotată cu un castronel de ketchup, pare să se fi lăsat de treabă și li s-a alăturat; au acolo micul televizor portabil Sony, la care Janice urmărește câteodată reluările emisiunilor lui Carol Burnett, în timp ce pregătește cina, iar după sonor – urale, muzică de fanfară – puștanii ăștia bețivani și buni de nimic au dat la meciul Penn State–Nebraska. Între timp, iat-o pe Pru în rochia ei de mireasă de culoarea șampaniei, cu cununița dată jos de pe cap, stă singură lângă lampa cu luminozitatea reglabilă, examinând globul de sticlă verde, greu, al bunicii Springer, cu o bulă de aer încapsulată în el, îl răsucește la nesfârșit în lumina palidă cu degetele ei roz, lungi, pe care acum strălucește o verighetă. Din grupul Fosnacht-Murkett, căruia i s-a alăturat și Janice, explodează hohote de râs. Webb trece pe lângă Harry, în drum spre bucătărie, cu mâinile pline de pahare de plastic.

— Ce zici de nebunul ăla de Rose? îl întreabă el din mers, doar să zică ceva.

Pete Rose are un procent de peste 60 la sută la aruncări în ultimul timp și îi mai trebuie doar patru puncte să ajungă primul jucător care obține două sute de puncte în zece sezoane jucate în liga națională. Dar asta nu înseamnă mare lucru, celor de la Phillies le trebuie douăsprezece victorii și-un egal ca să prindă play-off-ul.

— Ce fanfaron, comentează Rabbit, așa spuneau și despre el în urmă cu aproape treizeci de ani.

Probabil că, din cauza sarcinii ei vizibile, lui Pru îi e jenă și nu încearcă să-și croiască drum prin mulțime, să se alăture colegilor de generație din bucătărie. Harry se apropie de ea dintr-o parte și se apleacă să-i sărute obrazul sobru și fierbinte până să-l observe; șampania îi ușurează sarcina.

— Mireasa trebuie sărutată, nu-i așa? o întreabă.

Ea întoarce capul și-i zâmbește ezitant, apoi, dintr-odată, zâmbetul i se destinde, cu un colț al gurii lăsat în jos. Ochii ei s-au umplut de verdele sticlei contemplate, oul ăla ciudat, lucios, despre care Harry a gândit nu o dată că ar fi numai bun să-i dea la cap lui Janice.

— Firește, răspunde ea.

Ținut lipit de burtă, globul aruncă din lacrima lui centrală un fir de lumină palidă. Simte că ea conștientizase apropierea lui, îl văzuse cu coada ochiului, dar rămăsese nemișcată ca o căprioară ce simte pericolul. Aflată între atâția străini, cu soarta pecetluită de-o ceremonie, firește că-i speriată. Rabbit încearcă să-și aline nora:

— Pun pariu că ești ruptă de oboseală. Nu simți că pici din picioare de somn? Din câte-mi amintesc, așa s-a simțit Janice.

— Te simți stângace, aprobă Pru.

Pune la loc cu ambele mâini oul de sticlă verde pe măsuța rotundă care arată ca o frunză de lemn în jurul tulpinii formate din piciorul lămpii.

— Crezi că o să-l fac fericit pe Nelson? îl întreabă ea pe neașteptate.

— Aaa, desigur. Am avut o lungă convorbire cu el la un moment dat. E foarte încântat de tine.

— Nu se simte prins în capcană?

— Păi, sincer să fiu, tocmai asta voiam să aflu, fiindcă în locul lui, eu, unul, așa m-aș simți. Dar jur pe toți sfinții, Teresa, nu pare să-l deranjeze. De când era mic a avut simțul corectitudinii, iar în cazul ăsta pare să simtă că procedează corect. Uite ce. Nu-ți mai face griji. Singurul lucru care-l deranjează pe Nelson zilele astea e babacul lui.

— E foarte încântat de tine, îl contrazice ea coborând glasul, să nu pară obraznică fiindcă îl imită.

Harry fornăie; adoră când femeile îi întorc vorba, iar orice semn de viață din partea ei e primit cu recunoștință.

— O să fie totul bine, îi promite, deși aura de frică a Teresei rămâne la fel de intensă și amenință să-l învăluie și pe el.

Când fata îndrăznește să-i zâmbească larg, se vede că dinții ei ar fi avut nevoie de un aparat dentar care să-i îndrepte, dar care nu i s-a pus. Lui Harry gustul șampaniei îi tot amintește de bietul papsi. Bere, apă cu rugină și supă de ciuperci la conservă.

— Încearcă să te distrezi puțin, o sfătuiește pe Pru, apoi traversează camera ocolind gălăgiosul grup Murkett-Fosnacht-Janice, spre canapeaua unde Mim stă între cele două doamne în vârstă.

— Încercați s-o corupeți pe surioara mea? o întreabă el pe Amy Gehringer.

În timpe ce Grace Stuhl râde la gluma lui, Amy se chinuie să se ridice în picioare.

— Nu te ridica din cauza mea, îi spune Rabbit. Am venit doar să aflu dacă pot să vă aduc ceva.

— Ce-mi trebuie mie acum, mormăie Amy luptându-se să se scoale, așa că o trage sus, o să rezolv de una singură.

— Ce anume? se interesează el.

Se uită la el cu o privire dusă, ca Melanie atunci când a sfătuit-o să bea lapte.

— Să ud trandafirii, îi explică Amy, cam așa ceva.

Grace Stuhl îi întinde o mână care, atunci când o apucă s-o ridice, îi pare ca un set de pietre tocite într-o pungă din cea mai fină, uscată hârtie.

— Cred c-ar fi timpul să-i spun la revedere lui Becky, zice ea.

— E-acolo, șușotește la urechea lui Charlie Stavros, îi spune Harry.

— Da, și probabil că deja a vorbit prea mult.

Pare să știe subiectul acelei discuții; sau doar i s-o fi părând lui? Se trântește istovit, pe canapea, lângă Mim.

— Așadar, face ea.

— Acum pe tine trebuie să te mărit, spune el.

— Mi s-a mai cerut mâna, de fapt, din când în când.

— Și ce-ai răspuns?

— La vârsta mea mi s-a părut că-i prea mare bătaia de cap.

— Stai bine cu sănătatea?

— Am grijă. Nu mai fumez, ai observat?

— Cum rămâne cu orele alea înaintate? Mai stai până târziu în noapte să-l urmărești pe Ol' Blue Eyes? Știam că-i poreclit Ol' Blue Eyes, apropo. Doar că n-am știut *care* Ol' Blue Eyes, am crezut c-a apărut unul nou.

Când o sunase pe interurban s-o invite la nuntă, ea i-a povestit că are întâlnire cu un prieten foarte bun, să-l vadă împreună pe

Ol' Blue Eyes, iar el o întrebase: *Cine-i Ol' Blue Eyes?* Ea i-a răspuns *Sinatra, tontule, pe ce lume trăiești?*. Iar el i-a zis: *Știi foarte bine pe ce lume, chiar aici*, la care ea i-a trântit-o: *Mda, se vede*. Dumnezeule, o iubește la nebunie pe Mim. În cele din urmă, nimeni nu te înțelege mai bine decât cei de-același sânge cu tine.

— Dorm în timpul zilei. Oricum, am lăsat-o mai moale, sunt o femeie de afaceri.

Îi face semn către cealaltă parte a camerei și-l întreabă:

— Ce pune la cale Bessie? Încearcă să mă-mpiedice să stau de vorbă cu Charlie? Îl bate la cap de vreo oră.

— Nu știu ce se-ntâmplă.

— Niciodată n-ai știut. De-asta te iubim cu toții.

— Sictir. Hei, cum îți place de noua Janice?

— Ce-i nou la ea?

— N-ai remarcat? E mai încrezătoare. Mai feminină, într-un fel.

— E catârcă, Harry, și așa va fi pe vecie. Întotdeauna ți-a părut rău pentru ea. Asta se cheamă risipă de sentimente.

— Mi-e dor de papsi, îi mărturisește el dintr-odată.

— Semeni din ce în ce mai mult cu el. În special din profil.

— N-a avut niciodată un burdihan ca al meu.

— N-a avut dinți să rontăie toate nimicurile alea care-ți plac ție.

— Observi că Pru seamănă nițel cu el? Și are și mâinile roșii, mari, ca mami. Vreau să zic că aduce cu cei din familia Angstrom mai mult decât Nelson.

— Vouă, băieților, vă plac doamnele dintr-o bucată. I-a reușit o șmecherie care nu credeam că mai ține în ziua de azi.

El dă din cap a încuviințare, imaginându-și prin ochii ei cum se suprapune profilul știrb al lui taică-său peste al lui.

— E speriată rău de tot.

— Dar tu? se interesează Mim. *Tu* ce mai faci în ziua de azi să-ți hrănești bărbatul lăuntric?

— Joc golf.

— Și-o mai fuți pe Janice?

— Câteodată.

— Voi doi. Mama și cu mine nu vă dădeam mai mult de șase luni de căsnicie, după cum te-a prins în capcană.

— Poate că m-am băgat singur în capcană. Dar tu? Cum stai cu banii acolo, la Vegas? Chiar ești proprietara unui salon de înfrumusețare sau le servești doar de paravan rechinilor de-acolo?

— Am treizeci și cinci la sută din afacere. Cu atâta m-am ales ca paravan al rechinilor.

El iarăși dă din cap.

— Îmi sună cunoscut.

— Te mai fuți și cu altele? Mie poți să-mi spui, că mâine o să fiu în avion. Ce zici de aia cu atașul mare și cu ochii oblici?

El clatină din cap.

— Nț. De când cu Jill, gata. Povestea aia m-a dat peste cap.

— OK, dar au trecut zece ani, nu-i normal, Harry. Le lași să te transforme într-un papagal.

— Ții minte, o întreabă el, cum ne dădeam cu sania pe Jackson Road? Eu mă gândesc la asta adesea.

— Treaba asta s-a întâmplat de două-trei ori, pe-aici nu ninge *niciodată* cu adevărat, ce Dumnezeu. Vino la Lake Tahoe; să vezi acolo *zăpadă*. O să mergem la Alta sau Taos; ar trebui să mă vezi schiind. Vino singur, o să te cuplăm cu o tipă drăguță. Blondă, brunetă, roșcată, pe-alese. Cu o fată curățică, de treabă, din provincie, nu cu o mitocancă.

— Mim, o dojenește el roșind, întreci măsura. Se gândește să-i mărturisească cât de mult o iubește, dar la ușa din față se stârnește oarece vânzoleală.

Slim pleacă împreună cu organistul și, în prag, dau peste un cuplu în haine demodate, care sună de-o bună bucată de vreme la soneria decuplată. După cum arată, ai zice că-s vânzători de enciclopedii, doar că ăștia nu umblă câte doi, sau că merg din ușă-n ușă făcând propagandă pentru Martorii lui Iehova, doar că în loc de *Turnul de veghe* au în brațe un cadou de nuntă voluminos, împachetat în staniol. E perechea din Binghamton. Au luat un viraj greșit la ieșirea din Northeast Extension și s-au rătăcit prin West Philadelphia. De-ndată ce intră în vestibul, femeia varsă lacrimi de ușurare și epuizare.

— Străzi după străzi, locuite numai de negri, le povestește bărbatul încă uluit de cele văzute.

— *Ah*, strigă Pru din celălalt capăt al camerei, unchiul Rob! și se aruncă în brațele lui simțindu-se, în sfârșit, ca acasă.

Bunica Springer a pus la dispoziția tânărului cuplu casa din Pocono, pentru o lună de miere petrecută în aceste ultime săptămâni aurii de vreme caldă – frunzele mestecenilor se îngălbenesc, plutele și canoele dispar de pe lac. Toată risipa asta-i pentru puști; vor fi norocoși

dacă n-o să dea foc la casă prăjindu-și creierii și genele cu iarbă. Dar asta nu-i treaba lui Harry. Acum, că Nelson s-a însurat, parcă s-a închis o ușă în mintea lui, o datorie a fost, în sfârșit, onorată, iar gândurile i se întorc iarăși la ferma aceea din sud, unde poate că un alt copil de-al lui hoinărește, hoinărește și așteaptă să-și trăiască viața cu-adevărat.

Într-o seară când la televizor nu-i nici o emisiune care o interesează, bunica Springer convoacă o scurtă conferință în camera de zi. Își odihnește picioarele înfășurate în bandaje elastice de culoarea pielii (o nouă chestie pe care i-a prescris-o doctorul; când Harry încearcă să-și închipuie cum ar arăta o întreagă creatură din carne de culoarea pe care o dau fabricanții bandajelor, își dă seama că, prin comparație, Hulk ar arăta sănătos) pe o perniță și-l lasă pe bărbatul casei să ia loc pe fotoliul rabatabil. Janice se așază pe canapea cu un păhărel ca după cină, cu o chestie ca o otravă albă, cremoasă, fermentată din lapte de nucă de cocos, adusă de copii, și, cum stă alături de maică-sa cu picioarele strânse sub ea, zici că-i o fetiță. Picioare frumoase, musculoase. Și le-a păstrat frumoase și trebuie să-și scoată pălăria în fața ei, chiar dacă-i abțiguită jumătate din timp. Ce pretenții să ai de la nevastă decât să-ți stea alături, să vedeți împreună ce-o să se mai întâmple?

Bunica Springer îi anunță:

— Trebuie să hotărâm ce facem cu Nelson.

— Îl trimitem înapoi la facultate, propune Harry. Ea avea un apartament acolo, se pot muta împreună.

— Nu vrea să meargă, îi spune Janice nu pentru întâia oară.

— Și de ce dracu' nu vrea? întreabă Harry.

Întrebarea asta încă nu-i dă pace, deși e conștient c-a pierdut partida.

— Ah, Harry, exclamă Janice obosită, nu știe nimeni. Tu n-ai mers la facultate, de ce-ar merge el?

— De-aia. Uită-te la mine. Nu vreau să aibă parte de-o viață ca a mea. Mi-ajunge că am eu parte de ea.

— Iubitule, am vorbit din punctul lui de vedere, nu ca să ne contrazicem. Firește, și eu, și mama am fi preferat să termine la Kent, și nu să se încurce cu secretara asta. Dar n-a fost să fie așa.

— Nu poate să se-ntoarcă la facultate cu o nevastă de parcă nu s-ar fi întâmplat nimic, decretează Bessie. Acolo se știe că ea a fost angajata lor și cred că asta l-ar face să se simtă prost. Are nevoie de-o slujbă.

— Minunat, exclamă Harry, făcându-i plăcere să fie pervers, să lase femeile să gândească constructiv. Poate-i face rost socru-său de o slujbă în Akron.

— Ai văzut-o pe mamă, zice bunica Springer. Nu de-acolo o să-i vină ajutorul.

— Unchiul Rob părea însă un tip descurcăreț. Ce face la fabrica aia de pantofi? Dă găuri pentru șireturi?

Janice imită tonul plat, hotărât al maică-sii.

— Harry, Nelson trebuie să vină să lucreze la salon.

— Ah, Dumnezeule. De ce? *De ce?* Trăim într-o țară imensă. Are fabrici vechi, fabrici noi, ferme, magazine, de ce nu poate putoarea asta răsfățată să-și ia o slujbă în *altă parte*? În toate vacanțele de vară, când s-a întors de la Kent, nu și-a luat niciodată o slujbă. N-a mai avut o slujbă de la paisprezece ani, când ducea ziarele la abonați, să strângă bani pentru discurile cu Beatles.

— Faptul că-l luam cu noi în Pocono câte o lună în fiecare vară îl împiedica să se apuce de ceva în mod serios, chiar se plângea de treaba asta. În plus, a mai făcut una-alta. A supravegheat copii și l-a ajutat pe profesorul ăla de liceu care-și construia singur casa, cu panourile solare și cu pivnița plină de pietre care acumulau căldură.

— De ce nu se apucă de-așa ceva? Iată ceva de mare perspectivă, nu ca vânzările de mașini. Vremea mașinilor a apus. Petrecerea s-a terminat. În douăzeci de ani n-o să mai avem decât transport în comun. Ba chiar în zece. De ce nu face un curs la seral, să învețe cum se programează un calculator? Dacă te uiți la ofertele de serviciu, vezi că se caută numai programatori și ingineri electroniști. Vă amintiți cum a asamblat Nelson componentele alea hi-fi și a montat și boxe în verandă? Se pricepea să facă chestii de-astea, ce s-a întâmplat cu el?

— S-a întâmplat că a crescut, răspunde Janice terminându-și lichiorul de nucă de cocos.

Își dă capul atât de mult pe spate, încât i se văd cercurile palide de pe gât, care zici că-s riduri când își ține capul în poziție normală. Linge cu limba fundul paharului. De când îi are în casă pe Nelson și Pru, Janice bea mai abitir; stau împreună și se prostesc așteptând să înceapă emisiunea lui Johnny Carson[1] sau *Saturday Night Live*, iarăși fumează mai mult de un pachet de țigări pe zi, deși Harry o

---

1 Comic american (1925-2005), amfitrion al unei populare emisiuni TV de varietăți difuzate între 1962 și 1992.

pisează să renunțe. În discuția asta de-acum se poartă de parcă el ar fi o anomalie naturală care trebuie lăsată să-și urmeze cursul plictisitor.

Se înfurie mai tare:

— I-am *propus* un loc la service, departamentul unde-i permanent nevoie de-o mână de ajutor în plus. Manny ar fi scos din el cât ai bate din palme un mecanic de nota zece. Știi cât câștigă un mecanic pe oră? Șapte parai, și mă costă peste opt la plata orelor suplimentare. Iar dacă-și depășesc norma capătă prime. Oamenii noștri cei mai buni câștigă peste cincisprezece mii pe an, iar câțiva dintre ei nu sunt cu mult mai mari decât Nelson.

— Nelson, i-o taie Janice, nu vrea să fie un maimuțoi unsuros, așa cum nici tu nu vrei.

— Cele mai fericite zile din viața mea, o minte el, au fost cele în care am muncit cu brațele astea.

— Nu-i ușor, se hotărăște bunica Springer să le mărturisească, să fii bătrână și văduvă. În tot ce fac, după ce mă rog la Dumnezeu, încerc să-mi pun întrebarea „Oare Fred cum ar fi procedat?". Iar în cazul de față, știu cu absolută certitudine că și-ar fi dorit ca micul Nellie să vină să lucreze la salon, dacă asta-i și dorința băiatului. O mulțime dintre tinerii din ziua de azi nu și-ar dori o astfel de slujbă, nu au șoricul gros pe care trebuie să-l aibă un vânzător și nici nu-i cine știe ce ocupație formidabilă, dacă nu-ți începi cariera la coada vacii, așa cum s-a întâmplat cu generația mea.

Rabbit se bășică tot, stă ca pe ace.

— Bessie, fiecare generație își are problemele proprii, cu toții începem de jos. Să privim adevărul în față. Cât ai de gând să-i plătești lui Nelson? Cât salariu, cât comision? Știi care-i marja de profit a unui vânzător. Trei la sută, niște amărâți de trei la sută, din care nu mai rămâi cu nimic după toate cheltuielile pe care nu i le poți pasa clientului, din cauza prețurilor fixe practicate de Toyota. Și, odată cu scumpirea petrolului, se scumpesc toate; în cei cinci ani de când mă ocup de salon, costurile încălzirii s-au dublat, lumina s-a scumpit, s-au majorat costurile de livrare, plus toate taxele de asigurări sociale și șomajul, plătite pentru ca vagabonzii din țara asta nu cumva să-și piardă iahturile sau mai știu eu ce, jumătate din tinerii acestei țări se apucă să muncească doar cât să aibă dreptul la ajutorul de șomaj, iar acum dispare și dobânda pe capital. E ca pe vremea republicii de la Weimar, economiile populației se duc pe apa sâmbetei, toată lumea-i de acord că recesiunea o să ne bage pe toți în sperieți. Economia e

împușcată-n aripă, bunico, nu mai putem continua așa, n-avem disciplina japonezilor și-a nemților și, colac peste pupăză, tu vrei să angajez un balast care, întâmplător, e fiu-meu.

— Să-ți răspund la întrebare, zice bunica, icnind încetișor în timp ce își mișcă piciorul beteag pe perniță. Salariul minim va fi de trei dolari și zece cenți pe oră, așa că, dacă o să muncească patruzeci de ore pe săptămână, va trebui să-i dai o sută douăzeci și cinci pe săptămână, plus sporurile pe care va trebui să le calculezi după formula obișnuită, nu-s în jur de vreo douăzeci la sută din profitul brut din vânzări, până la douăzeci și cinci la sută peste un prag minimal realizat? Știu că pe vremuri erau fix cinci la sută din totalul net al vânzărilor, dar Fred zicea că n-ai voie să faci asta cu mașinile străine, dintr-un motiv sau altul.

— Bessie, ți-o spun cu tot respectul, te iubesc, dar ești nebună. Îi plătești lui Nelson cinci sute de dolari pe lună ca stagiar, iar cu comisioane cu tot o să ia o mie pe lună, pentru cele două mii cinci sute pe care o să le aducă firmei. Ca să-i dai atâția bani, Nelson ar trebui să vândă, în funcție de proporția dintre cele noi și cele la mâna a doua, între șapte și zece mașini pe lună, pentru o agenție care nu vinde în total mai mult de douăzeci și cinci pe lună.

— Păi, poate cu Nelson acolo o să vindeți mai multe, zice bunica.

— Visezi, îi zice Harry. Detroit se utilează, în sfârșit, să producă automobile mici și ieftine, și-n orice clipă există riscul să se introducă taxe de import mai aspre. Douăzeci și cinci de bucăți pe lună e cifra optimă, jur pe Dumnezeu.

— Oamenilor care și-l mai amintesc pe Fred o să le facă plăcere să-l vadă pe Nelson acolo, insistă ea.

— Nelson zice, intervine Janice, că profitul brut al vânzătorului la noile Toyota e de cel puțin o mie de dolari.

— Asta merge la modelul cu toate opțiunile suplimentare. Oamenilor care cumpără Toyota nu le pasă de îmbunătățiri. Cel mai bine merg mașinile Corolla obișnuite, vindem patru la una de-alt fel. Și chiar și la modelele mai mari costurile suplimentare se ridică la câteva sute pe bucată, de se duc toți banii la mama dracu'.

E încăpățânată și proastă.

— O mie pe mașină, spune ea, asta înseamnă că nu trebuie să vândă decât cinci pe lună, din câte îmi spui.

— Cum rămâne cu Jake și Rudy! strigă el. Cum ar putea puștiul să vândă fie și cinci fără să se bage peste Jake și Rudy? Uite ce e, dacă

voi două vreți să știți cine vă sunt angajații fideli, ăștia sunt Jake și Rudy. Execută programul de tot căcatul pe care l-ați stabilit, până seara târziu și în weekenduri, muncesc la negru în orele când nu trebuie să vină la lucru, Rudy are un mic atelier de reparat biciclete în garajul lui, în vremurile astea, când toată lumea stă cu mâna întinsă după ajutoare, ei acceptă să lucreze pe un salariu minim de șapte sute cincizeci, cu bonusuri până la o mie jumate. Nu poți s-arunci în stradă niște oameni ca ei.

— Nu mă gândeam la Jake și Rudy, zice bunica Springer, încruntându-se în timp ce își saltă o gleznă peste cealaltă. Cât mai câștigă Charlie în prezent?

— O, nu, asta nu! Am mai discutat asta. Pleacă Charlie, plec și eu!

— Vreau doar să știu.

— Păi, Charlie scoate cam trei sute cincizeci pe săptămână – adică peste douăzeci de mii pe an, cu bonusuri cu tot.

— Păi, atunci, hotărăște bunica Springer, mutându-și glezna înapoi, ai economisi, de fapt, bani angajându-l pe Nelson în locul lui. Îl pasionează mașinile vechi, iar ăsta-i departamentul lui Charlie, nu-i așa?

— Bessie, nu-mi vine să cred! Janice, pune și tu o vorbă bună pentru Charlie.

— Am discutat cu ea, Harry. Exagerezi. Mama a stat de vorbă cu mine și eu mi-am zis că lui Charlie i-ar prinde bine o schimbare. A mai stat de vorbă și cu Charlie, iar el a fost de acord.

Lui Harry nu-i vine să creadă.

— *Când* ai stat de vorbă cu Charlie?

— La petrecere, recunoaște bunica Springer. Am văzut că te uitai întruna la noi.

— Doamne, Dumnezeule, ce i-ai spus?

Asta da coană mare, își zice Rabbit în sinea lui, cu teniși, bandaje elastice, rochie de bumbac până mai sus de genunchi, gâtul buhăit, ochelari de vedere cu o ramă argintie caraghioasă și tot dichisul. Din când în când, în iernile care au urmat după ce-a dat colțul bătrânul Fred, a vizitat salonul, îmbrăcată cu haina de vizon pe care el i-a făcut-o cadou la nunta de argint, iar blana aia ca niște ace de oțel avea un licăr, ca un semnal pârâit emis de stația de control.

— L-am întrebat cum mai stă cu sănătatea, răspunde ea.

— La câte griji ne facem legate de sănătatea lui Charlie, ai zice că-i într-un scaun cu rotile.

— Janice mi-a zis că și acum zece ani lua nitroglicerină. Pentru un bărbat care pe-atunci avea numai treizeci și ceva de ani, ăsta nu-i un semn bun.

— Și *el* ce ți-a răspuns, cum stă cu sănătatea?

— Bin'șor, răspunde Ma Springer, cu accentul de prin părțile locului, rostind în doar două silabe *bin'-șor*. Iar Janice susține că și tu te plângi că nu-și mai face treaba, ci doar stă ghemuit la birou și se joacă de-a hârțogăria de care ar trebui să se ocupe Mildred.

— Am spus eu asta?

Se uită la Janice, care l-a trădat. Mereu și-a zis că pielea tuciurie a moștenit-o de la neamul Springer, dar, firește, bătrânul Springer era blond, cu pielea roz, subțire, sângele maică-sii, al celor din familia Koerner i-a decis culoarea tenului. Nervoasă, își scutură țigara în scrumieră.

— De mai multe ori, confirmă ea.

— Păi n-am vrut să zic că maică-ta tre' să-l concedieze.

— Nimeni n-a pomenit cuvântul ăsta, intervine bunica Springer. Fred nu l-ar fi concediat niciodată pe Charlie decât dacă i-ar fi scăpat de sub control viața personală.

— În ziua de azi trebuie să mergi destul de departe ca să-ți scape de sub control viața personală, i-o întoarce Harry, nemulțumit că s-a ajuns până aici.

Încercase să se distreze mult prea devreme.

Bunica Springer își mută centrul de greutate pe canapea într-o poziție incomodă.

— Ei bine, trebuie să spun că felul cum a urmat-o pe fata aia până-n Ohio...

— A dus-o și-n Florida, o întrerupe Harry atât de iute, încât ambele femei ajung să se holbeze la el cu ochii lor ca niște nasturi negri.

E adevărat, îl oftică mai mult decât ar trebui, de vreme ce el n-a reușit să se pună bine cu Melanie și, oricum, n-ar fi avut unde s-o ducă.

— Am vorbit despre Florida, continuă bunica Springer. L-am întrebat dacă nu cumva, acum, că se apropie iarna, i-ar fi mai bine acolo. Ginerele lui Amy Gehringer, care lucra într-o fabrică de azbest din New Jersey, până ce a dat spaima în ei, s-a retras acolo cu compensațiile primite și are sub cincizeci de ani. I-a spus că sunt o grămadă

de persoane mult mai tinere care se mută acolo să scape de criza petrolieră, nu numai bătrâni, ca în bancuri. Și, firește, sunt și slujbe disponibile acolo. Charlie e un băiat deștept. Fred și-a dat seama din prima.

— O are pe maică-sa, bunico. O grecoaică bătrână, care nu vorbește o boabă de engleză și care n-a părăsit Brewerul aproape niciodată.

— Păi, poate a sosit timpul să se miște puțin. Știi, oamenii își închipuie că noi, bătrânii, suntem niște târâie-bășini, dar sora lui Grace Stuhl, care-i mai bătrână ca ea, auzi ce zic, și a mai și îngropat doi soți aici, în district, s-a dus să-și viziteze fiul la Phoenix și i-a plăcut atât de mult acolo, că și-a cumpărat un apartament și chiar, spunea Grace, un loc de veci, atât de mult s-a rupt de locurile astea.

— Charlie nu-i ca tine, Harry. Pe el nu-l sperie schimbarea.

Ar putea să pună mâna pe oul ăla de sticlă verde, să fie din doi pași lângă canapea și să-i dea în scăfârlia aia zevzeacă. Preferă s-o ignore și i se adresează bunicii:

— Tot n-am auzit ce anume i-ai spus lui Charlie și ce ți-a răspuns el.

— Ei, ne-am lăsat copleșiți de amintiri. Am vorbit despre vremurile de demult cu Fred și am fost de acord că el și l-ar fi dorit pe Nellie la salon. A ținut întotdeauna cu familia Fred, chiar și când familia l-a dezamăgit.

Adică el, îi trece prin cap lui Rabbit. Faptul că l-a dezamăgit pe pungașul ăla bătrân e ultimul lucru care să-i apese cugetul.

— Charlie înțelege noțiunea de familie, se amestecă și Janice cu glasul ăla plăcut, matriarhal, pe care îl are acum, imitând-o pe maică-sa. Tot timpul cât, știi tu, m-am văzut cu el, a fost categoric dispus să se dea la o parte și să mă lase să mă-ntorc.

Se laudă cu aventura ei în fața maică-sii. Lumea asta se duce de râpă rapid.

— Așa că, oftează bunica Springer – discuția asta o istovește, o dor picioarele și nu i se mai vindecă, oamenii în vârstă au nevoie de intimitate –, am încercat să ajungem la o înțelegere a ceea ce ar fi vrut Fred și am ajuns la ideea unui concediu acordat lui Charlie, pe șase luni, cu o jumătate de salariu, apoi, la sfârșit, o să vedem cum se descurcă Nellie. Între timp, dacă Charlie primește o altă ofertă de serviciu, e liber s-o accepte și atunci îi dăm salariul pe două luni ca bonus, plus prima de Crăciun pe tot anul 1979. N-am stabilit toate detaliile astea la petrecere, am trecut pe la salon azi, când tu jucai golf.

Obținuse 83 de puncte la ultima gaură, apoi a băgat-o în pârâu și a jucat la gaura opt. Se pare că n-o să marcheze niciodată 90 de puncte, poate doar în somn. Balansul relaxat al lui Webb Murkett îl calcă pe nervi.

— Pe șest, comentează el. Credeam că nu mai ai curajul să mergi cu Chryslerul prin traficul din Brewer.

— M-a dus Janice.

— Aha. O întreabă pe nevastă-sa: Ce reacție a avut Charlie când te-a văzut părtașă la misiunea asta umanitară?

— A fost drăguț. Totul s-a petrecut între el și mama. Dar el știe că Nelson e fiul nostru, ceea ce tu nu pari să pricepi.

— Ba nu, nu, știu asta, aici e buba, îi spune Harry. Bătrânei Springer îi zice: Deci îi plătești lui Charlie mii de dolari ca să-i obții lui Nelson o slujbă căreia, probabil, n-o să-i facă deloc față. Ce economie face firma la afacerea asta? Iar fără Charlie o să vă scadă vânzările, eu n-am nici jumătate din contactele pe care le are el în oraș. Și nu mă refer numai la greci. Burlac fiind, a umblat printr-o grămadă de baruri, pe-acolo se câștigă încrederea oamenilor la noi în oraș.

— Mda, tot ce se poate.

Bunica Springer se scoală în picioare și le proptește ușurel pe covor, să vadă dacă nu i-a amorțit cumva vreunul.

— S-ar putea să fie o greșeală, dar, în viața asta, nu poți să stai tot timpul cu frica-n sân să nu faci greșeli. Asta nu mi-a plăcut la Charlie, faptul că nu dorea să se însoare. Asta-l deranja și pe Fred, știu sigur. Acum trebuie să urc să-mi văd Îngerii, deși nu mai au același haz de când a ieșit Farrah din distribuție.

— N-am și eu dreptul să votez? le întreabă Harry aproape răcnind, simțindu-se prizonier în fotoliul rabatabil. Votez împotrivă. *Nu vreau* să mă deranjeze Nelson acolo.

— Păi, zice bunica – iar în lunga pauză pe care o face ea, el are timp să-și facă o imagine despre cât de mare, cât de lătăreață e din anumite unghiuri, ca un trunchi de copac văzut din perspectiva scobitorilor care s-ar putea fabrica din el, se gândește la toate prânzurile și zilele care s-au adunat în bașoldina asta, la bascularea țeapănă, greoaie a șoldurilor ei, la osânza pestriță de pe brațe –, din câte am înțeles din testamentul lui Fred, ne-a lăsat salonul mie și lui Janice, iar eu zic că noi două gândim la fel.

— Așa că-s două voturi contra trei, Harry, oricum ai lua-o, îi zice Janice cu un zâmbet triumfător.

— Vă fut muma-n cur, înjură el. Și-mi bag pula și-n Springer Motors. Îmi închipui că, dacă nu dau frumușel din coadă, o să mă zburați și pe mine.

Ele nu-l contrazic. În timp ce bunica urcă scara cu mersul ei căznit, Janice, pe chipul căreia începe să se așternă expresia aia înceţoșată, ce i se trage de la pileala băută peste zi, se ridică și-i spune confidențial:

— Mama credea c-o să faci mai urât de-atât la aflarea acestei vești. Vrei ceva de la bucătărie? CocoRibe ăsta e-așa de bun, că-ți dă dependență.

Data de întâi octombrie pică într-o luni. Toamna începe să-și arate reversul: din norii joși, aidoma unui șir de saltele sfâșiate, se revarsă o ploaie cenușie ce dă la pământ, una câte una, frunzele din copaci. Arțarul singuratic din spatele restaurantului Chuck Wagon, de pe cealaltă parte a lui Route 111, a chelit până la crengile cele mai de jos, care-i atârnă ca o tonsură de călugăr. Nu-i o zi bună pentru cumpărători: Harry și Charlie se uită lung pe geamul vitrinei cu postere care acum anunță ÎN CURÂND NOILE COROLLA • *Noul motor de 1,8 litri* • *Noul design aerodinamic* • *Roți de aluminiu la modelele SR5* • *Trapă pe acoperiș* • *Cea mai bine vândută mașină din lume!*. Pe un alt afiș de hârtie scrie: COROLLA TERCEL • *Primul model Toyota cu tracțiunea pe față* • *Cel mai mic preț & cel mai mic consum din toată gama Toyota* • *7 litri la suta de kilometri* • *5,5 litri la suta de kilometri pe autostradă (estimarea Agenției pentru Protecția Mediului)*.

— Ăăă, face Harry după ce și-a dres glasul, cei de la Phillies au ieșit cu fruntea sus din lupta pentru titlu.

Prin victoria cu 2-0 în fața lui Montreal Expos, în ultima zi a sezonului, le-au permis celor de la Pittsburgh să câștige campionatul Ligii Naționale, zona Est.

— Eu țineam cu Expos, zice Charlie.

— Mda, știu că nu-ți place să-i vezi pe cei de la Pittsburgh câștigând din nou. Prea se dau rotunzi. Și-atâta o mai freacă cu familia lor[1].

---

1 Formația Pittsburgh Pirates a fost prima echipă americană de baseball care a avut în componența ei toți jucătorii titulari de culoare. Cântecul „We Are Family" de Sister Sledge a fost adoptat ca imn al echipei care a câștigat campionatul de baseball în anul 1979.

Stavros ridică din umeri.

— Păi, cu o echipă de negri cum e aia, ai nevoie de un slogan. Toți au crescut cu ochii-n reclamele de la televizor, tembelizorul le-a fost mamă. Asta-i tragedia negrilor din ziua de azi.

Harry se simte ușurat să-l audă pe Charlie vorbind. Când intrase, mai că se aștepta să-l găsească zdrobit.

— Cel puțin Eagles le-au tras-o celor de la Steelers, comentează el. Mi-a mers la suflet.

— Au avut noroc că s-au bâlbâit în treimea proprie. Era de așteptat ca Bradshaw să rateze niște intercepții, dar nu se aștepta nimeni ca Franco Harris să se bâlbâie în propria treime.

Harry râde cu poftă, își amintește câtă plăcere i-au provocat fazele alea.

— Dar ce zici de tipul începător care bătea loviturile libere desculț? Nu c-a fost superb?

— Șuturile astea cu piciorul nu mai sunt fotbal american, zice Charlie.

— A marcat de la patruzeci și trei de metri cu piciorul gol! O fi având degetul mare tare ca piatra.

— Dacă vrei să știi părerea mea, n-au decât să-i trimită pe toți fotbaliștii ăștia bătrâni înapoi în Argentina. Fotbalul american adevărat înseamnă jocul cu mingea la mână. Ăștia de la Steelers până la urmă te termină. Nu-mi fac eu griji pentru ei.

Lui Harry îi miroase a pandalii, așa că schimbă subiectul, uitându-se la vremea de afară. Picăturile de pe geam cresc, apoi țâșnesc brusc spre sol în zigzag, lăsând urme. Cum mai plângea. Încă de mic copil, de la primele amintiri înfiripate lângă radiatoarele din vechea jumătate de casă de pe Jackson Road, lui Harry i s-a părut nemaipomenit să stea lângă o fereastră în timp ce plouă, cu fața uscată la doar câțiva centimetri de geam, când la alți câțiva centimetri mai încolo totul e ud.

— Mă întreb dacă o să-l plouă pe Papă.

Papa ajunge la Boston în această după-amiază.

— Niciodată. Ajunge să dea din mâini și cerul o să se umple de prigori. De prigori și balegă.

Deși nu-i catolic, lui Harry i se pare că Charlie a cam sărit peste cal; e clar că-i șucărit în dimineața asta.

— Ai v'zut mulțimea de la televizor? Irlandezii au înnebunit. Cică s-au adunat în număr de peste un milion.

— Țopârlanii ăia-s niște tâmpiți, răspunde Charlie dând să se îndepărteze. Trebuie să mă apuc de niște formulare NV-1.

Harry nu-l poate lăsa să plece.

— Și aseară au retrocedat și Canalul Panama.

— Mda. M-am săturat de știrile astea. Țara asta-i jalnică, toată lumea face ce vrea cu noi.

— Tu ai fost cel care voia să plecăm din Vietnam.

— Și aia a fost o chestie jalnică.

— Hei.

— Ă?

— Am auzit că ai avut o discuție cu bunica Springer.

— Ultima dintr-o lungă serie. Ea nu-i așa de jalnică. E o dură.

— Te-ai gândit încotro ai s-o apuci?

Nelson și Pru trebuie să se întoarcă vineri din Pocono.

— Deocamdată niciunde. O să văd niște filme. O să colind prin baruri.

— De Florida ce zici? Tot timpul vorbeai despre Florida.

— Ei, hai. Nu-i pot cere bătrânei să se mute acolo. Ce să facă acolo? Să se-apuce de *shuffleboard*[1]?

— Parcă ziceai că are grijă de ea o verișoară de-a ta.

— Gloria. Nu știu, ceva nu-mi miroase a bine. S-ar putea să se împace cu bărbatu-său. Nu-i place să-și facă singur jumările de dimineață.

— Ah, îmi pare rău. Harry face o pauză, după care continuă: Îmi pare rău de tot ce se-ntâmplă.

Charlie ridică din umeri.

— Ce poți *tu* să faci?

Exact asta vrea să audă; simte cum îl învăluie ușurarea ca un fel de lumină. Când te simți mai bine, vezi mai bine; vede toate hârtiile, ambalajele și capacele de plastic purtate de vânt dinspre Chuck Wagon, peste autostradă, zac în gardul viu de sub fereastră și se îmbibă de apă.

— Aș putea să plec și eu, zice el.

— Ar fi o prostie, bătrâne. Ce să faci? Eu unul pot să vând oriunde, nu-mi fac probleme. Mi-am întins deja antenele. Veștile se răspândesc rapid în afacerea asta. E-o afacere dinamică.

---

1 Joc de îndemânare în care niște discuri de lemn sunt introduse, cu ajutorul unor prăjini, în casele unei diagrame desenate pe o suprafață de joc netedă.

— I-am spus: „Bunico, Charlie e sufletul lui Springer Motors. Jumătate din clienți vin la noi datorită lui. Mai mult de jumătate".

— Mulțumesc c-ai încercat să pui o vorbă bună. Dar știi tu, vine o vreme...

— Tot ce se poate.

Nu și pentru Harry Angstrom. Niciodată, niciodată.

— Dar Jan? *Ea* ce-a zis în legătură cu punerea mea pe liber?

Iată o întrebare grea.

— Nu prea multe, din câte-am aflat. Știi că ea nu-i în stare să-i țină piept bătrânei doamne; n-a fost niciodată.

— Dacă vrei să știi, eu cred că mi-am tăiat craca de sub picioare plecând în excursia aia cu Melanie. Chestia asta m-a scos din inima ambelor fete Springer.

— Crezi că lui Janice încă îi mai pasă chiar atât de tare?

— Îți pasă pentru totdeauna, bătrâne. Îți pasă și de fetița ai cărei chiloței i-ai văzut la grădiniță. Dacă îți pasă o dată, îți pasă pentru totdeauna. Atât de tâmpiți suntem.

Un pietroi în spațiul cosmic, asta-i imaginea pe care i-o evocă lui Rabbit cuvintele. E pasionat de cosmos și caută prin ziar în fiecare zi mai multe amănunte despre quasarii titanici de la marginea universului cunoscut, iar în ziarul de duminică studiază noile fotografii gros-plan cu planeta Jupiter, așteptându-se să descopere un indiciu care le-a scăpat oamenilor de știință; Dumnezeu poate că nu și-a spus încă ultimul cuvânt. În vidul inimii iubirea e de-a pururi prezentă. Janice geloasă pe Charlie; ne intră în cap ideile astea și nu mai putem scăpa de ele. Au trecut douăzeci de ani de când s-a culcat cu Ruth, dar de fiecare dată când vede din spate, în vreun magazin din centru sau de pe Weiser, o femeie cu părul de culoarea ghimbirului prins într-un coc neglijent, cu câteva șuvițe rebele, simte cum inima i-o ia razna. Iar Nelson, era mic pe-atunci, dar nu ești niciodată prea mic să te îndrăgostești, a iubit-o pe Jill, și dacă stai să te gândești bine, Pru are ceva din stilul hippy, cu părul lung, drept, pieptănat pe spate și cu privirea ei încremenită, care te provoacă s-o rănești, deși Jill, firește, era cu o clasă peste ea, nu era fiica unui instalator din Akron. Harry îi spune lui Charlie:

— Ei, acum poți măcar să dai o fugă până-n Ohio din când în când.

— N-am ce să caut acolo, răspunde Charlie. Melanie, pentru mine, e mai curând ca o fiică. E o fată isteață, să știi. Ar trebui s-o auzi turuind despre meditația transcendentală și filozoful ăla rus nebun. Vrea să-și

continue studiile și să-și ia doctoratul dacă o să poată scoate bani de la taică-său. El e undeva pe Coasta de Vest și se fute cu fecioare indience.

De la un ocean la altul, îl fulgeră pe Rabbit, suntem o imensă casă cu oglinzi dintr-un parc de distracții. Treaba se face cu oglinzi.

— Totuși, îi mărturisește lui Charlie, ce n-aș da să am și eu o parte din libertatea ta.

— Ai o libertate pe care nici măcar n-o folosești. Cum se face că voi doi încă locuiți în hambarul ăla dărăpănat, împreună cu mai-că-sa? Nu-i face deloc bine lui Jan, de-aia e așa de copilăroasă.

Dărăpănată? Harry n-a considerat niciodată locuința Springer o dărăpănătură: o fi ea demodată, însă are camerele mari, pline cu bunătăți de ultimă oră, ca și atunci când a văzut-o prima oară, la începutul curții pe care i-a făcut-o lui Janice, în vara când amândoi lucrau la Kroll's. Totul părea nou și mirosea a curat, iar în camera de lângă living, pe o masă lungă, din fier forjat, erau o mulțime de plante tropicale, o junglă în toată puterea cuvântului, care părea atunci culmea luxului. Acum masa e goală și pe podeaua de lemn se văd urmele picăturilor ruginii. Apoi își amintește canapeaua gri, pereții tapetați și acuarelele care au rămas ca pe vremea când venea s-o ia pe Janice, să se mozolească la greu o seară întreagă pe bancheta din spate a vechiului Nash cumpărat în armată, și poate-i chiar dărăpănată. Bunica nu mai are energia de altădată și nimeni nu știe ce-o fi făcând cu toți banii ei. Sigur nu cumpără mobilă nouă. Iar acum, că-i toamnă, fagul din fereastra dormitorului își leapădă jirul, micuțele teci triunghiulare explodează și, cu foșnetul și pârâitul de-afară, greu se mai poate dormi. Camera aia n-a fost niciodată ideală.

— Copilăroasă, zici?

— Apropo, zice Charlie, ții minte copiii ăia care au venit aici la începutul verii, fata aia care te-a excitat? Băiatul s-a întors sâmbătă, în timp ce jucai golf... nu-mi amintesc numele lui.

— Nunemacher.

— Exact. A cumpărat Corolla aia portocalie cu cinci uși și cu transmisie standard, din fundul parcării. Fără nici un schimb, iar cu modelele astea noi care urmează să sosească, i-am cerut cu două sute mai puțin decât prețul afișat. Mi s-a părut că vrei să fiu drăguț cu el.

— Așa-i. A fost și fata cu el?

— N-am văzut-o.

— Și nu și-a dat la schimb Country Squire-ul?

— Știi cum sunt fermierii ăștia. Le place să țină vechituri în curte. Probabil i-a cuplat motorul la un ferăstrău cu curea.

— Dumnezeule, se minunează Harry, Jamie a cumpărat Corolla portocalie.

— Ei, hai, că nu-i cine știe ce minune. L-am întrebat de ce-a așteptat atât de mult și mi-a zis că s-a gândit că, dacă așteaptă până-n toamnă, modelele din '79 vor intra la reduceri de preț. Iar dolarul o să valoreze mai puțin. La fel și yenul, după cum se pare.

— Și când vine s-o ia?

— Mi-a zis că mâine pe la amiază. Ăsta-i unul din NV-1-urile la care trebuie să lucrez.

— Căca-m-aș. Taman atunci trebuie să fiu la Rotary.

— Fata n-a fost cu el, așa că ce-ți pasă? Zici de mine; tipa-i mai tânără decât Melanie. Fata aia tre' să aibă șaisprezece-șaptesprezece ani.

— Ar trebui să aibă nouăsprezece, îi scapă lui Rabbit. Dar ai dreptate. Nu-mi pasă.

Inima îi tresaltă în ploaie; și el, ca și Charlie, are de ales.

Marți, după Rotary, cu șprițul încă în nas, Harry se întoarce la salon, constată că Corolla portocalie nu mai e acolo și, de-atâta fericire, i se împăienjenește privirea, Dumnezeu l-a sărutat din cosmos. Pe la patru și jumătate, cu Rudy în salon și Charlie plecat la Allenville, unde încearcă să mărite niște mașini la mâna a doua unui dealer de-acolo, să mai aranjeze registrele până-i preia Nelson funcția, iese din birou, străbate coridorul, trece prin atelier, unde băieții lui Manny încă mai bocănesc în metal, dar au glasurile tot mai vioaie pe măsură ce se apropie clipa fericită când își termină programul, și iese pe ușa din spate, având grijă să nu-și murdărească manșetele de zăvor, iese afară, la aer. Paraguay. Pe această porțiune de asfalt mai joasă, Mercury-ul cu partea stângă înfundată, aripa și bara de protecție tamponate încă așteaptă să-i fie hotărâtă soarta. Se pare că Charlie a reușit să facă vânt Royale-ului reparat, pe trei mii șase sute, unui tânăr medic din Royersford. Nici măcar nu era un doctor obișnuit, ci unul din ăia homeopați sau holiști, cum li se spune acum, care văd că ai pojar și-ți spun să mănânci morcovi sau doar să fredonezi o anume notă acută de trei ori pe zi, trebuie că-i merge bine, fiindcă s-a aruncat la vechiul Olds, zicea că un tip pe care l-a admirat în facultate avusese

o mașină exact la fel și că și-a dorit dintotdeauna un model de aceeași culoare, firește – acel roșu-purpuriu ca de ojă. Harry se strecoară în Corona lui de culoarea supei de roșii sleite, se furișează încetișor din parcare și o ia spre 111, pe sensul dinspre Brewer către Galilee. Cu Springer Motors rămas mult în urmă, deschide radioul și ritmul disco puternic amplificat riscă să-i bubuie boxele. Sunete metalice, sunete șuierate, sunete ca de drâmbă auzite prin telefon se năpustesc spre el din cele patru colțuri ale interiorului tapițat cu vinil, făcându-i să răsune ca un clopoțel miezul acela plin de speranță dintre coaste. Gândul îi zboară înapoi la prânzul de la Rotary și la Eddie Pastorelli de la Imobiliarele Pastorelli, care a ajuns să aibă pieptul cât butoiul și piciorușele anchilozate și crăcănate și care pe vremuri alerga 400 de metri în mai puțin de cincizeci de secunde. Eddie le-a prezentat planul de dezvoltare imobiliară a cvartalelor din partea de nord a Weiserului, unde în prezent terenul e ocupat mai ales de parcări, baruri și mici afaceri cum ar fi atelierele de reparat aspiratoare și magazinele cu hrană pentru animale de casă, care nu au avut capital să se mute în malluri. A încercat să-i convingă că niște cutii mari, de sticlă, și niște garaje de beton cu pante în spirală i-ar aduce înapoi pe cumpărători în ciuda puștanilor mexicani care-și fac veacul pe acolo cu tranzistoare lipite de urechi și cuțite sub manșetă. Lui Harry îi vine să râdă, și-l amintește pe Eddie de pe vremea când era rezerva apărătorului din echipa de la Hemmingtown High, un nasol de mexican al dracu', de la școala de corecție. Donna Summer începe să cânte: *Stinge toate luminile, iubitule...* Când o vezi în fotografii, e mult mai puțin neagră decât ți-ai închipui, se uită la tine cu obrazul ei îngust și galben, întrebându-te parcă ce gânduri ai. Problema cu amicii de la Rotary este că, dacă i-ai cunoscut în copilărie, nu te poți stăpâni să nu vezi în ei copilul de altădată, înecat în grăsime, cu părul chelit și bani, parcă purtând un frac din carton dintr-o piesă montată de un liceu. Cum să respecți lumea când vezi că-i condusă de niște copii care-au îmbătrânit? Asta-i gluma pe care Rabbit o gustă întotdeauna la Rotary. După câteva pahare de martini, Eddie e nostim foc, ca atunci când a spus bancul ăla cu cei cinci tipi din avion, își ținea nasul aplecat de parcă era prins cu o sfoară și râsul îi aducea cu gâfâitul unei babe. *Cu rucsacul! Hii, hii, hii!* Rabbit trebuie să încerce să-l țină minte și să-l spună și găștii de la Flying Eagle. Cinci tipi: un hipiot, un preot, un polițist și Henry Kissinger, cel mai deștept om de pe pământ. Dar cine o fi fost al cincilea? Donna Summer spune

ceva cum că-și transformă trupul ciocolatiu în alb, cel puțin asta i se pare lui că ar fi spus, nu poți fi sigur cu acest *uauauau* disco, un inginer de sunet vărzuit învârte la butoane, să obțină efectul ăla, nu contează cuvintele, ci ritmul care ți se-nfige între coaste ca un cuțit, făcându-ți sufletul să vibreze.

Case de gresie. Un panou publicitar anunță apropierea de o peșteră naturală. Se întreabă cine o mai fi mergând s-o viziteze, peșterile naturale țin de domeniul trecutului, ca și cascadele. Oameni cu pălării de paie. Femei cărora nu li se văd nici măcar gleznele. Minuni ale naturii. Crainica aia tânără, care face pe deșteapta – n-a mai auzit-o de-un timp, credea că, poate, au concediat-o fiindcă era prea obraznică sau a rămas gravidă – trece la microfon și anunță că Papa s-a adresat ONU și se va opri în Harlem în drum spre Yankee Stadium. Aseară Harry l-a văzut la televizor pe omulețul degajat, ud leoarcă în Boston, în anteriul lui alb, n-aveai cum să nu-i admiri engleza, cam a șaptea limbă pe care o știe. Oare cine o fi fost tipul ăla sobru, care-i ținea umbrela deasupra capului? Un mahăr de la Vatican, dar nici Pru nu părea să știe mai mult decât el. Ce mare fâs mai e să ai o educație catolică? În Europa, aurul a atins un nou nivel maxim, de patru sute patruzeci și patru de dolari pe uncie, în timp ce dolarul și-a continuat scăderea. Semnalul pălește, apoi revine după cum drumul șerpuiește printre lanurile deluroase. Harry socotește: o creștere de optzeci de dolari în mai puțin de trei săptămâni, treizeci înmulțit cu optzeci face două mii patru sute, când ești bogat, devii și mai bogat, vorba lui papsi. În unele locuri, porumbul e înalt, în altele a rămas doar miriștea. Trece cu viteză redusă printre șirurile urâte de case din care-i format Galilee, căutând din priviri Corolla portocalie. De data asta nu trebuie să se mai intereseze la oficiul poștal. Aprozarul e închis în acest sezon. Pe iaz sunt niște gâște, nu-și amintește să le fi văzut, s-au pornit să migreze deja, lasă peste tot pe terenul de golf găinați verde, poate că doctorul ăla de-aia a... Închide radioul. BLANKENBILLER. MUTH. BYER. Parchează pe aceeași fâșie lată de refugiu de pe drumul de țară cu pământ roșcat. Inima îi bate să-i sară din piept, mâinile amorțite și umflate și le ține pe volan. Oprește motorul, se vâră și mai adânc în belea. Ei, dar nu face nimic ilegal. Când coboară din mașină, nu-l mai izbește duhoarea aia de cocină de porci, vântul bate din sens opus, și nu mai aude nici zumzăitul insectelor. Au murit, de ordinul milioanelor. Liniștea este spartă de geamătul și mârâitul îndepărtat al unui fierăstrău cu lanț. Noul imn național.

Ah, spune, poți să tai...[1] Pădurea e la vreo opt sute de metri și n-are cum să facă parte din ferma Byer. Trece la încălcarea proprietății. Gardul viu care a năpădit zidul de piatră și-a mai pierdut din frunziș, nu se mai poate camufla la fel de bine. Un vânticel răcoros își face loc printre crengile încâlcite ale arbuștilor tupelo și ale cireșilor sălbatici, și-i adie pe mâini. Frunzele de iederă au acum culoarea galben-verzui-roșcat, unele din ele sunt doar pe jumătate colorate, de parcă ar fi fost înmuiate în vopsea. Aventurându-se prin livada bătrână, pășind cu grijă, calcă pe un covor gros de mere căzute în iarba înaltă, uscată. Să nu cumva să-și scrântească o gleznă, să ajungă să zacă și el acolo și să putrezească. Bieții pomi, degeaba rodesc toate fructele astea viermănoase. Poate că, din punctul lor de vedere, nu tocmai degeaba, tot asta făceau și când nu exista omul. Ce gând ciudat. Harry se uită de sus la clădirea fermei, la ușa verde, la copăița cocoțată pe stâlpul bleu, în care se scaldă păsărelele. Pe coș iese fum, mirosul nostalgic de lemn ars vine spre el. Apropiindu-se, se ascunde în spatele unui măr muribund, cu trunchiul numai bine bifurcat la înălțimea capului său. În putregaiul catifelat, maro-deschis, din trunchi fojgăiesc furnicile, își ating boturile, își transmit știrile, apoi zoresc mai departe. Trunchiul copacului este despicat, zici că-i un palton neîncheiat la nasturi, dar încă transportă viață prin coaja lui aspră către frunzulițele rotunde care tremură pe crenguțele tinere și netede. Văzduhul pare să se pogoare în jos nu numai în fața lui, ci și de jur împrejur, și se întreabă ce-o fi căutând aici în costumul lui bej cel bun, cu spatele expus oricărui fermier înarmat, care s-ar plimba pe câmpul din spatele lui, cu fața așezată în bifurcația trunchiului ca o cutie de conserve așezată pentru exerciții de tras la țintă, în caz că ar privi spre el cineva din casele din vale, el, care are un birou cu numele pe ușă și o carte de vizită pe care scrie DIRECTORUL DEPARTAMENTULUI VÂNZĂRI, și care, în urmă cu câteva ore, îi distra pe alți bărbați puși la costum povestindu-le despre cheltuielile și complicațiile de la nunta lui fiu-său, organistul care a plecat cu Slim și cuplul care a venit atât de târziu, de-au crezut că-s de la Martorii lui Iehova; în panica lui de câteva secunde nu-și poate răspunde la întrebarea: de ce simte că-i cu adevărat viu doar aici, afară, în aer liber, fără să aibă nici un nume. Apoi își aduce aminte; speră să-și zărească o clipă fiica. Ce-ar fi să-și ia inima-n dinți, să coboare, să

---

1 În original, „*O! Say can you saw...*“, parafrazare a primului vers din imnul Statelor Unite (*O! Say, can you see...* – „Spune, poți vedea...“).

bată la ușa verde încastrată în perete, și ea să-i deschidă? La vremea asta din an ar purta blugi și un pulover sau o jachetă. N-ar mai avea părul lăsat în voia lui și umed ca în timpul verii, poate i-ar sta pieptănat pe spate și prins în coadă cu un elastic. Ochii ei depărtați ar fi ca niște oglinjoare bleu.

Bună. Nu cred să-ți amintești de mine...
Ba da. Sunteți dealerul de mașini.
Cred că-s mai mult de-atât...
Adică?
Pe mama ta o cheamă cumva Ruth Byer?
Păi... da.
Și ți-a vorbit vreodată despre tatăl tău?
Tata a murit. Avea o companie de autobuze de școală.
Nu el a fost tatăl tău. Eu sunt tatăl tău.

Iar chipul acela palid, larg, în care s-a recunoscut pe sine, s-ar uita la el furios, neîncrezător, temător. Și dacă, până la urmă, ar reuși s-o facă să-l creadă, ar fi furioasă pe el fiindcă i-a furat viața pe care a dus-o și i-o înlocuiește cu una pe care n-are cum s-o ducă acum. Observă că lanurile astea unde-i posibil să fi rodit sămânța lui nu-i oferă nici un rod, doar spațiul din spatele lui, în care să evadeze, în caz că l-ar culege. Rămâne, totuși, pe loc, în costumul lui de vară ponosit – a sosit timpul să-l dea la curățat și să-l pună la iernat în sacul ăla mare de plastic, de haine, până în aprilie –, năucit de încremenirea peisajului din vale, animat doar de fumul care se înalță în văzduh. Inima îi bate întruna nebunește la gândul că s-a aventurat atât de departe. Ai o viață și există și volumele astea, de-o parte și de alta, care rămân neexplorate; într-o bună zi, destul de curând, după cum merg lucrurile, o să zacă sub glia pe care stă acum, mort ca și insectele alea al căror zumzăit nu-l mai aude, iar iarba va crește și pe mai departe, sălbatică și oarbă.

Inima căzută în visare îi tresare la auzul unui foșnet din spate, din imediata apropiere, în livadă. Ridică brațele și își pregătește o scuză, câteva vorbe prin care să-și explice prezența, până să observe că nu are de-a face cu un om, ci cu un câine, un collie care pare bătrâior, are un ochi roșu și blana plină de scaieți. Rabbit, în general, nu se simte prea bine în compania câinilor și știe că cei din rasa collie sunt neastâmpărați și au tendințe agresive, taman pe dos decât Lassie[1].

---

1 Celebru personaj canin de film și televiziune creat de scriitorul englez Eric Knight, care a dat titlul unui serial TV difuzat între anii 1954 și 1973.

Câinele ăsta-i mai negru decât Lassie. Stă destul de aproape, cam la distanța de la care introduci cu ușurință mingea de golf în gaură, cu urechile ciulite și blana zbârlită, gata să latre.

— Salut, zice Harry cu glasul răgușit, aproape șoptit, să nu-l audă cei din casă.

Collie-ul își înclină capul îngust, vrând parcă să-și apere ochiul bolnav, iar blana albă, lungă din jurul gâtului, ca o bavețică, netezită de briză, i se ondulează la loc.

— Ești un cuțu cuminte? întreabă Harry.

Calculează distanța până la mașină, se și vede alergând, câinele îl ajunge din urmă în două secunde, îi sfâșie țesătura, îi vede caninii gălbejiți, ascuțiți, în felul în care-și saltă câinii buza superioară, neagră, despicată, să-și arate plini de ură dinții mărunți din față; parcă și simte glezna țintuită ca între două roți dințate, căderea, cu brațele ridicate într-o încercare inutilă de a-și apăra fața.

Câinele ia însă o decizie în craniul lui îngust. Începe să dea prudent din coada lăsată în jos, apoi se apropie în pas rapid, cu ușurința aceea oribil de tăcută a patrupedelor, prin iarba din livadă. Amușină genunchii lui Harry, apoi se sprijină de picioarele lui, lăsându-l să-i scarpine gâtul, în timp ce Harry bolborosește în șoaptă:

— Brrravo băiatu', cuminte fetița, de unde-ai adunat toți scaieții ăștia? Scaieți *răăăi*.

Nu-i lăsa să-ți miroasă frica. Știi sigur că ești la țară când dai peste câini care zburdă fără zgardă, ca urșii.

Din depărtare se-aude o ușă trântită. Sunetul reverberează din peretele hambarului, așa că la început nu se uită unde trebuie. Apoi zărește prin trunchiul bifurcat al mărului, printr-o crăpătură de un milimetru care-i permite să vadă panta, Corolla portocalie în spațiul viran vast dintre casă și garaj, cu caroseria galbenă a autobuzului de școală în spatele ei.

I se confirmă, așadar, speranța nebunească, dar gândurile i se îndreaptă, în cea mai mare parte, spre maldărul opac de mușchi și dinți de la genunchi, cum să facă să nu-l latre, cum să facă să nu-l muște. Au creierul minuscul, odată își schimbă purtarea, un collie al bătrânei doamne Zug, de pe Jackson Road, locuia într-un butoi, l-a înhățat odată când nu se aștepta nimeni, Harry încă are cicatricea albă, discretă, pe două degete de la mijloc, când a dat să și le elibereze, s-a simțit ca un morcov curățat, și-acum mai are senzația asta.

Și câinele aude portiera trântită și, cu urechile lipite de cap, o zbughește la vale prin livadă. Când ajunge la Corolla, începe să latre frenetic, dar zgomotul pare îndepărtat, întârziat de ecou și distanță. Harry profită de prilej și o ia la goană îndărăt, spre un alt copac. De-acolo îl vede coborând din mașină pe șofer, pe slăbănogul de Jamie, care nu mai poartă o salopetă murdară, ci pantaloni rozalii evazați și o helancă roșie. Collie-ul țopăie, îi întâmpină, își cere scuze că a lătrat la mașina necunoscută. Glasul tărăgănat al băiatului se aude până-n capătul livezii, îi vorbește câinelui cu glas cântat, pe limba lui, nu pricepe ce-i spune. Rabbit își lasă o clipă privirea în pământ, unde două viespi sapă într-un măr putred. Când se uită din nou în sus, o fată, fata lui, cu fața ei albă, rotundă, inconfundabilă, cu părul mai scurt decât în iunie, coboară de pe scaunul de lângă șofer și îngenunchează lângă câine, participând la bucuria revederii. Întoarce capul, să se ferească de botul umed al câinelui, și se uită lung exact spre locul de unde Harry, împietrit, o privește. Când se ridică, observă că-i îmbrăcată elegant, într-o fustă maro-închis și un pulover maro-roșcat, iar pe deasupra are o jachetă în carouri, cu umeri pătrățoși, așa că arată șic, ca o studentă, ca o fată de la oraș. Totuși, mersul ei pare moleșit când face doi-trei pași mari spre casă. Strigă pe cineva cu glas tare. Au fețele tinere întoarse spre casă, așa că Rabbit profită de ocazie și se retrage către un copac și mai îndepărtat, mai subțire decât cel dinainte. Acum însă s-a apropiat de hățișul gardului viu și, probabil, e invizibil pe-acest fundal cu costumul lui maro-deschis, camuflat printre peticele de cer.

Jos, reverberând din zidurile de stuc și cărămizi de BCA, saluturile și strigătele de bucurie sună melancolic, stingându-se încetișor. Din casă, imediat după ce s-a auzit ușa trântită ușurel, a ieșit o femeie grăsană, destul de vârstnică, mișcându-se atât de prudent sub povara kilogramelor ei, încât collie-ul o mână de la spate, o împinge înainte, învârtindu-se roată în jurul ei. Asta o fi femeia pe care a zărit-o în camioneta veche trecând prin fața bisericii în ziua nunții, dar nu poate fi Ruth, fiindcă părul ei, care fusese o vâlvătaie de fire moi și țepoase, este ca o bonetă gris-fer, lipită de cap, și are un trup enorm, atât de mare, încât, de la distanță, hainele îi par largi ca o pânză de corabie. În pantaloni și cămașă, persoana asta se duce greoi să admire mașina nouă. Nu se schimbă pupături, dar, după felul cum se învârt și alunecă unul pe lângă altul, cei trei se cunosc foarte bine. Glasurile lor răzbat până la Harry, dar nu înțelege ce-și spun.

Băiatul îi arată cum se deschide portiera de la spate. Fata o bate pe umăr pe bătrână, parcă spunându-i *Haide*; o tachinează. Apoi scot din mașină două pungi mari de hârtie maro, cu alimente, iar câinele, plictisit de ce se întâmplă, își înalță capul și își îndreaptă botul în direcția unde Harry, cu inima gata să-i sară din piept, stă la fel de încremenit ca omul ascuns în încâlceala de linii a desenelor-puzzle care apăreau în ziarul de duminică.

Câinele începe să latre și o ia la fugă prin livadă, spre el; Harry n-are încotro, se întoarce pe călcâie și o ia la goană. Poate reușește să treacă prin gardul viu până să se uite și să-l vadă cei din vale. Răsună strigăte adresate câinelui – „Fritzie! Fritzie!" –, sunt două glasuri de femei. Rămurelele îi zgârie mâinile; aproape că se împiedică în pietrele desprinse din vechiul zid și își zgârie un pantof. Acum zboară ca vântul. Parcă nici n-ar atinge pământul roșcat, brăzdat de roți de tractor. Totuși, observă el aruncând o privire peste umăr, câinele o să-l prindă din urmă înainte să ajungă la mașină; animalul, cu blana și urechile date pe spate de viteza pe care o are, a trecut de gardul viu și își continuă goana pe lângă miriștea de porumb. Dumnezeule! Rabbit se oprește, își acoperă fața cu brațele și așteaptă. Casa nu se vede din cauza dâmbului; e singur în fața primejdiei. Aude ghearele câinelui tropăind dincolo de el, din inerție, iar lătratul i se transformă într-un mârâit gutural. Simte că-i amușină picioarele prin pantaloni, iar apoi că-l împinge cu botul. Câinele nu vrea să-l doboare, ci să-l mâne înapoi, alături de ceilalți.

— Cuminte, Fritzie, îi zice Harry. Bravo, Fritzie. Hai să mergem la mașina mea. Hai, repede, să mergem.

Prudent, pas cu pas, parcurge mica distanță până la refugiul de pe marginea drumului, cu câinele care se ciocnește de el și-l adulmecă tot drumul. Strigătele dinspre casa nevăzută stăruie tot mai obosite; collie-ul dă ezitant din coadă, îl lovește pe Harry peste gambe, în timp ce craniul lung se uită întrebător în sus cu ochiul lui bolnav, roșu. Harry își trage mâinile sus, la nivelul reverelor. Dinții murdari, îngălbeniți, băloși i-ar sfâșia pielea degetelor ca o răzătoare de morcovi.

— Ești o fetiță frumoasă, o fetiță cuminte, o complimentează el pe Fritzie și ocolește Corona prin spate.

Fierăstrăul încă zumzăie în depărtare. Deschide portiera de pe partea șoferului și se strecoară înăuntru. Trântește ușa. Collie-ul rămâne pe ridicătura de pământ roșcat acoperită de bălării, se uită nedumerit, cu misiunea de a-l mâna înapoi la turmă încheiată. Harry scoate cheile

de la mașină din buzunar, pornește motorul. Inima încă îi bate cu putere. Se apleacă spre fereastra de la portiera din dreapta și bate darabana în geam.

— Hei, Fritzie! strigă el și continuă să bată darabana până când câinele începe să latre din nou.

Ham. Ham, ham, ham.

Râzând, Harry ambreiază și pornește, simțind că are în piept o chestie fragilă și iridescentă ca o bulă mare de săpun. N-are decât să-i plesnească. Nu l-a mai fript atât de tare la inimă de când a bușit Nelson decapotabilele alea.

Webb Murkett e un gospodar priceput; are o pivniță plină de unelte electrice scumpe și e abonat la reviste cu titluri precum *Prelucrarea lemnului* și *Amenajări interioare*. În fiecare colț al casei coloniale pe care o împarte cu Cindy de șapte ani, de când s-au luat, vezi piese de mobilier finisate manual, rotunjite, băițuite, lăcuite – rafturi, scrinuri, tăvi turnante cu tot atâtea compartimente câte are o scoică –, ce exprimă răbdarea și iubirea de cămin a stăpânului casei. Există o metodă de prelucrare a lemnului putred prin care-l faci la fel de solid ca marmura și, tot ca marmura, cu striații de diferite nuanțe. Arta aceasta poate fi admirată de la suportul mai multor veioze și castronașul cu o spirală neatinsă de țigări de pe măsuța cu rotile, făcută tot de Webb, până la balamalele lucioase de aramă în formă de fluture. Unele din aceste obiecte trebuie că provin din casele pe care Webb le-a împărțit cu fostele lui soții, iar Harry se întreabă ce-or fi păstrat femeile astea fantomă, de vreme ce i-au rămas atât de multe. Fostele căsătorii ale lui Webb sunt reprezentate în livingul lui minunat, lung, cu podeaua mai joasă, doar prin fotografii color, într-un set de rame de proporții neobișnuite pe care Webb însuși le-a tăiat, canelat și încleiat din rășină acrilică, înfățișând niște copii prea mari ca să fie ai lui și ai lui Cindy, imortalizați într-un moment însorit pe pridvorul din dale de piatră al unei alte case din suburbii, sau într-o barcă cu pânze pe fundalul albastru al lacului căruia chimicalele Kodak îi permit să pălească de zici că-i galben, sau în momentul căsătoriei ori al absolvirii unei școli – căci unii din acești copii sunt acum adulți, mai mari decât Nelson, iar bebelușii din a treia generație se holbează deloc zâmbitori, rezemați de o pernă sau ținuți în brațe ferme, tinere, din mulțimea de zâmbete ale acestor grupuri familiale. Aflat în vizită la Webb acasă, Harry a încercat, de mai multe ori, pe furiș, să dea în fotografiile astea de

vreo fostă nevastă; dar, deși există femei decapitate sau făcute bucățele de câte o ramă sau de fotografia următoare și, ici-colo, răsare în cadru, pe neașteptate, câte o mână sau un braț de adult neidentificabil în spatele copiilor, nu pare să se fi păstrat nici un chip al vreuneia dintre stăpânele dispărute ale acestei fericiri conjugale efemere.

Când Webb și Cindy primesc oaspeți, boxele încastrate în perete umplu camerele de la parter cu o continuă dulcegărie de muzică de coarde și aranjamente muzicale insipide ale unor șlagăre vechi de la varietăți sau ale unor rock-uri clasice domolite, doar muzică instrumentală, fără nici un chichirez, cu amintiri dureroase pentru Harry, căci e identică cu cea de la dentist. În spatele unui bar din lemn de mahon pe care Webb l-a salvat din taverna unui hotel de fermieri care era demolat în Brewer și apoi l-a transportat cu rama din bronz cu tot într-un colț al livingului, a construit un soi de altar pentru pileală, cu două uși înalte, cu marginea de sus rotunjită, care se întâlnesc într-un punct, și cu rafturi care ies în afară pe principiul cleștilor cu zimți, care conțin nu numai whisky, gin și vodcă, ci și băuturi exotice ca rom, tequila, sake, plus toate chestiile de vis, de la bitter la pulberea la pliculețe cu ingrediente pentru cocteilul Old-Fashioned. Iar barul își are propriul mini-frigider. Oricât l-ar admira pe Webb, Harry se gândește că, atunci când o să aibă și el casa lui de vis, o să se descurce și fără muzica ambientală și un lăcaș așa de sofisticat pentru băuturi alcoolice.

Baia, totuși, îl încântă, cu savonierele emailate, cu săpunurile în formă de boboc de trandafir, cu capacul de la toaletă bleu matlasat și oglinda uimitoare, înconjurată de becuri fără abajur cum au actorii în cabinele de teatru. Aici, tot ce nu strălucește e colorat și parfumat. Hârtia igienică, extrem de fină, e imprimată cu benzi desenate, fiecare bucată e un cadru. Bietul Popeye mănâncă rahat în loc de spanac. Iar prosoapele au câte o monogramă atât de aspră și mare, câte un W, un M și un L de la Lucinda, că îi e și groază să se gândească ce i-ar face lui Cindy în părțile ei gingașe dacă ar uita de ea și s-ar freca prea tare. Harry se întreabă însă dacă baia asta de la parter e folosită vreodată de cei doi soți Murkett și de micuții lor cam palizi sau e destinată, în principal, oaspeților. Anumite obiecte misterioase din ea – un fel de zaharniță albă, cu un capac cu mâner, pe care-s pictate două femei în rochii diafane, așezate pe nori sau pe-o canapea care se pierde în zare, cu balerini roz în picioare și cu gleznele încrucișate, degetele uneia le ating pe ale celeilalte, iar brațele goale li se împletesc deasupra mânerului, totuși, când ridici capacul, vasul e cu desăvârșire gol, atât

de gol, încât simți că niciodată n-a fost pus nimic în el; și o mână de plastic roz pe un băț, probabil o perie de spate comică; și un borcan în formă de ou plin pe-o treime cu sare de baie cu aromă de levănțică; și un soi de cărucior miniatural, ca al lăptarului, plin cu ceea ce crede el că ar fi uleiuri de baie; și un cilindru flexibil din plastic, pe care-i un curcubeu pastel de pămătufuri de pudră, ca o stivă de clătite – toate par să fi fost puse acolo pe un set de rafturi deschise, agățate de două dibluri negre, între cadă și vasul veceului, mai mult de decor decât pentru a fi folosite. Și totuși, se gândește la micuța Cindy, cum își toarnă uleiul acela în cadă, iar apoi, pur și simplu, se înmoaie acolo, jucându-se cu peria de spate, cu sfârcurile ieșindu-i prin pătura de clăbuci. Harry simte că-l trec căldurile. În oglinda în care totul pare prea plin de viață, ochii i se holbează cu o paloare aproape albă, ca a micuțelor flori de gheață care apar dimineața pe capota mașinii, iar buzele îi par vinețiii. E beat. A băut două pahare de tequila cu suc și sifon înainte de cină, apoi vin roșu Gallo Chablis cât a putut în timpul mesei, și un coniac și jumătate după aceea. La mijlocul celui de-al doilea coniac, nevoia de a urina l-a năpădit ca o altă presiune venită din partea fericirii, pe lângă bogăție, prosperitate și privilegiul de-a ședea vizavi de Cindy la măsuța de cafea, uitându-se la ea cum își răsucește trupul în țesătura scorțoasă, ciudată, a chestiei ăleia exotice, arăbești, pe care o poartă, cu mâinile și picioarele goale, cu excepția sandalelor, la fel de excitantă în această costumație ca și priveliștea coapselor ei într-un bikini. În afară de el și Janice, soții Murkett au invitat familia Harrison și, ca de-o variație, și pe tâmpiții de Fosnacht, pe care abia i-au cunoscut la nunta lui Nelson, cu două săptămâni în urmă. Harry nu crede că soții Murkett știu de aventura pe care a avut-o cu Peggy cu ani în urmă, când Ollie era plecat într-una din escapadele lui, sau poate știu, oamenii știu mai multe decât îți închipui și, până la urmă, nici nu contează așa de mult. De exemplu, citești toate chestiile alea, săptămână de săptămână, în revista *People*, dar tot te uiți la televizor, deși toți actorii sunt niște drogați și adulterini. Îi vine să arunce o privire în dulăpiorul cu medicamente înconjurat de rama cu becuri de spectacol și așteaptă până când gașca abțiguită din living izbucnește în hohote de râs, să-i acopere orice *clic* care s-ar auzi când ar deschide ușița cu oglindă. Clic. Dulăpiorul are în el mai multe lucruri decât și-ar fi închipuit: borcănele groase din sticlă opacă, pline cu cremă de față, sticluțe din plastic de culoarea pielii, cu tot felul de loțiuni și tuburi maro cu loțiune de plajă, Parepectolin

pentru diaree, Debrox pentru ceara din urechi, Chloraseptic mentolat, apa de gură numită Cepacol, mai multe feluri de aspirină, și Bayer, și Anacin, și Tylenol tamponat, și o sticlă albicioasă de Maalox lichid anti-ulcer. Se întreabă care din cei doi soți Murkett are nevoie de Maalox, amândoi arată întotdeauna atât de relaxați și calmi. Smacul roz contra alergiilor o fi ținut la parter anume pentru cei mici, ca și plasturii, dar ce-o fi cu cutiuța galbenă, plată, cu Preparat H pentru hemoroizi? Carter precis are hemoroizi, e genul ăla de om serios, supramotivat, care vrea să le facă pe toate la timp, indiferent dacă-i pregătit sau nu, insistă, insistă, dar bătrânul Webb Murkett, cu vocea lui groasă, răgușită și cu balansul lui lejer, ca balansul cântăreților participanți la turneele celebrităților, el o fi desfăcând supozitoarele alea de glicerină, să și le vâre în găoază? Trebuie să te lași pe vine, iar locul nu-i ușor de găsit, Rabbit își amintește din proprie experiență, cu ani în urmă, când stătea toată ziua la linotip pe banca aia dură, de oțel, sub tensiune, matrițele zăngăneau la atingerea degetelor lui, fiecare neatenție însemna un rând greșit, toată lumea din jurul lui era nefericită, puștiul era încă mic, propria lui viață era redusă la o dimensiune pe care sufletul lui încă nu se îndura s-o adopte. Și ce-o fi cu toate sticluțele astea gălbui de medicamente inscripționate *Lucinda R. Murkett* cu litere albastru-deschis pe etichetă? Pilule albe, periculos de mici. Ar fi trebuit să-și ia ochelarii de citit. Harry e tentat să ridice una din ele de pe raft, sperând să poată descifra ce boală și-a făcut loc în trupul acela bucălat și suplu și minunat, dar teama superstițioasă de amprente îl împiedică. Dulăpioarele cu medicamente sunt tragice, observă el în lumina asta puternică, și închide ușa atât de încetișor, încât nimeni nu-i aude clicul. Se întoarce în living.

Se discută în gura mare vizita Papei.

— Ați văzut, strigă Peggy Fosnacht, ce-a zis ieri la Chicago despre *sex*!

În anii care au trecut de când a cunoscut-o Harry, s-a emancipat de purtatul ochelarilor cu lentile fumurii, meniți să-i mascheze privirea crucișă, nu mai e acea persoană ezitantă, cu păreri ezitante; a devenit genul de femeie care mereu arată ca scoasă din cutie, parcă într-un gest de protest.

— Zicea că tot ce se-ntâmplă în afara mariajului se cheamă *păcat*. Nu numai dacă ești căsătorit, ci și *înainte* de-a te căsători. Ce *știe* omul ăsta? Nu știe nimic despre *viață*, viața așa cum e trăită.

Webb Murkett intervine cu glasul lui domol, încercând să-și calmeze oaspeții:

— Mi-a plăcut ce-a zis Earl Butz acu' câțiva ani: Cine nu joacă să nu facă reguli.

Webb poartă o helancă maro sub un pulover de lână aspră gri, care, după părerea lui Rabbit, are ceva de-a face cu pescarii scandinavi. La felul cum e croit gâtul. Harry și Ronnie au venit puși la costum; Ollie era la curent cu faptul că nici măcar sâmbătă seara nu se mai poartă costum când ieși undeva. El a venit în blugi prespălați, strâmți și cu o cămașă brodată, care-l face să arate ca un cowboy prăpădit, neluat de nimeni în serios.

— Cine nu joacă! țipă Peggy Fosnacht. Pune-te în pielea unei gravide de la mahala, care nu poate avorta legal, dacă totul ți se pare un joc.

Rabbit îi explică:

— Webb e de acord cu tine.

Ea însă nu-l aude, turuie ca o moară stricată, cu chipul îmbujorat de vin și de compania selectă în care se află, coafura i se despletește în șuvițe ce-i atârnă ca o caramelă ce se topește la soare.

— A mai văzut cineva în afară de mine – nu m-am putut dezlipi de televizor, așa de rău m-a înfuriat – bâlciul de la Philly, unde-a zis un NU hotărât femeilor-preot? Și tot zâmbea, chestia asta m-a scos din pepeni, tot zâmbea în timp ce-și împroșca toate căcaturile alea sexiste, cum că numai bărbații pot fi preoți și că Biserica-i încredințată că numai așa e bine și că asta-i voia lui Dumnezeu, ce tâmpenie! Era așa de *senin*, cred că asta m-a scos din sărite, Nixon sau Hitler au avut măcar decența să fie niște exaltați.

— E un leah bătrân și senin, conchide Ollie, stânjenit de ieșirea neveste-sii.

El e un lasă-mă să te las, se vede cu ochiul liber. Muzică, droguri. În doze mici, cât să te țină în priză.

— Dar să știi că le are cu pupatul puradeilor de cioroi, intervine și Ronnie Harrison, încercând poate să-i vină în ajutor.

Rabbit e fascinat de lungimea șuvițelor de păr pe care și le piaptănă Ronnie peste chelie în ultimul timp. Dacă ai trage de una în sens invers, i-ar ajunge până sub ureche. În vremurile de azi, la vârsta asta, ce rost are să te mai lupți cu calvița? Există și-o modă a chelioșilor, urmeaz-o. Pleșuv, roz și bombat ca un cur. Cui nu i-ar plăcea un cur? Oare supozitoarele alea cu glicerină din cutiuța galbenă or fi fost ale lui

Cindy? O fi având probleme acolo, dar chiar i-o fi punând-o Webb? Harry a citit undeva că homosexualii au mari probleme cu hemoroizii. Nici nu-ți vine să crezi ce încearcă să-și bage acolo – pumnul, becuri. Se foiește pe perniță.

— Mie mi se pare foarte sexy, afirmă Thelma Harrison.

Are un fel profesoral de-a vorbi, clar și îngrijit. Se uită la ea prin lupa băuturilor consumate: are buze subțiri și o paloare nesănătoasă. Harry nu se poate uita la ea fără să-i vină în minte cariciul lui Ronnie, gros la rădăcină, de zici că-i o scândură.

— E un bărbat bine, insistă Thelma.

Are ochii pe jumătate închiși. Și ea a băut peste măsură. Își ține gâtul perfect vertical, ca o persoană care se abține să nu sughițe. Pe Harry ținuta ei îl face să se uite la rochia din catifea de culoarea gri-albăstrui a scaunelor din vechile cinematografe. Nimic interesant. Trebuie să fii călugăriță să-l consideri sexy pe tipul ăla bondoc, îmbrăcat în alb, cu nasturii ăia aurii și tot felul de pălării caraghioase. De fapt, și Ronnie e bondoc. Îi plac îndesații. Își îndreaptă din nou privirea spre rochia ei. Poate, de fapt, are acolo mai mult decât ți-ai închipui.

Janice povestește că o cunoaște pe Peggy de secole și încearcă s-o salveze de ea însăși:

— Ce mi-a plăcut azi, nu știu dacă ai văzut și chestia asta, Peggy, a fost atunci când a ieșit în balconul catedralei din Washington, înainte să meargă la Casa Albă, în fața mulțimii care scanda: „Îl vrem pe Papă! Îl vrem pe Papă!“ Iar el a ieșit în balcon, le-a făcut cu mâna și a strigat: „Ioan Paul II vă vrea pe voi!“ Serios.

„Serios“, fiindcă bărbații izbucniseră în râs, pentru ei asta era o noutate. Trei dintre ei fuseseră azi pe terenul de golf de la Flying Eagle; vara dăduse un ultim ocol prin districtul Diamond, făcând să răsară niște boboci strașnici pe magnolia de lângă punctul de unde începe jocul la a șasea gaură. Al patrulea jucător fusese tânărul asistent universitar, același puști care scosese 73 de puncte în ziua nunții lui Nelson. Aruncă mingea departe, în privința asta Webb avea dreptate, dar lui Harry nu-i place balansul lui, lovește prea din încheietură. Las' să treacă câțiva ani peste șalele lui, pe toate o să le lovească strâmb. Pe Buddy Inglefinger îl cam săriseră din schemă în ultimul timp, juca golf ca o cizmă și nevestelor nu le plăceau poamele cu care umbla. Ollie Fosnacht nu-i poate lua însă locul. Nu știe decât să cânte la sintetizator, iar șleampăta de nevastă-sa îndrugă întruna verzi și uscate.

— Mi-ar *plăcea* să mă amuze, zice Peggy, ridicându-și glasul peste hohotele de râs, dar toate chestiunile pe care le calcă în picioare îmi par al naibii de serioase.

Pe neașteptate își dă cu părerea și Cindy Murkett:

— A fost preot într-o țară comunistă; s-a obișnuit să adopte o atitudine fermă. Ce te supără, Peggy, dacă nu ești catolică și nici nu trebuie să-l asculți?

Cuvintele ei îi reduc la tăcere pe ceilalți, deoarece, în afară de cei doi Fosnacht, știu cu toții că ea a fost catolică până să se mărite cu Webb. Peggy își dă acum seama cum stau lucrurile, dar, ca o vițea albă, tristă, care a pornit în galop într-o direcție, nu mai poate da înapoi.

— Ești catolică? o întreabă ea de-a dreptul.

Cindy își saltă bărbia, nu-i obișnuită să fie în centrul atenției, e copilița din gașca lor.

— Am fost crescută în această credință, răspunde ea.

— Și noră-mea, din câte am aflat, intervine Harry.

Îl amuză ideea că are o noră. O nouă mlădiță a bunăstării lui. Și speră să le abată atenția. Nu-i place să vadă femeile păruindu-se, ar fi bucuros să-i distragă de la fetele astea. Cindy iese din piscină udă ca o poluție nocturnă, iar Peggy s-a purtat frumos și și-a pus-o cu el când era la pământ.

Dar manevra nu-i reușește.

— Când m-am măritat cu un bărbat divorțat, îi explică Cindy calmă celeilalte, n-am mai putut primi împărtășania. Dar câteodată mă mai duc la slujbă. Încă mai cred.

La aceste din urmă cuvinte, glasul i se îmblânzește, căci e gazdă, chiar dacă-i mai tânără.

— Și iei anticoncepționale? o întreabă Peggy.

Ați dat-o în bară, alde Fosnacht! Harry e încântat; îi plăcea gașca așa cum era.

Cindy ezită. Poate să facă pe fetișcana și să chicotească, evitând răspunsul la întrebare, sau poate adopta o atitudine demnă. Cu un surâs demn, abia schițat, îi răspunde:

— Nu cred că te privește treaba asta.

— Și nici pe Papă! Aici am vrut să ajung!

Peggy sună triumfătoare, dar până și ea trebuie să simtă că-i pe cale să piardă bătălia. N-o să mai fie niciodată invitată aici.

Webb, gentleman ca întotdeauna, se cațără pe brațul fotoliului în care amețita de Peggy și-a declarat poziția antipapală și se apleacă scurt, doi centimetri, cât să-i spună doar invitatei:

— Din câte-nțeleg eu, Cindy vrea să spună că Ioan Paul abordează chestiunile doctrinare pentru confrații săi catolici, transmițându-le un mesaj de bunăvoință tuturor americanilor.

— În ceea ce mă privește, n-are decât să-și țină și bunăvoința, și doctrina pentru el, i-o întoarce Peggy, încercând zadarnic să-și țină gura.

Rabbit își aduce aminte că sfârcurile ei aveau consistența jeleurilor și cât de trist i s-a părut atunci, cu zece ani în urmă, faptul că a ajuns să se frigă mișto după ce-a părăsit-o Ollie.

Cindy iese un pic la atac:

— Dar vede necazurile în care s-a băgat biserica de când cu al doilea consiliu ecumenic al Vaticanului. Preoții...

— Biserica e la ananghie pentru că-i un monument ridicat în cinstea unei minciuni, condus de o șleahtă de șovini ramoliți, care habar n-au de *nimic*. Îmi cer scuze, zice Peggy, vorbesc prea mult.

— Păi, asta-i America, intervine Harry sărindu-i oarecum în ajutor, hai să ne-o spunem verde-n față. Azi i-am zis la revedere singurului prieten pe care l-am avut vreodată, lui Charlie Stavros.

— Ei, hai, Harry, face Janice, dar nimeni nu-i prinde ideea din zbor.

Bărbații ar fi trebuit să spună că *ei* sunt prietenii lui.

Webb Murkett se apleacă într-o parte, cu sprâncenele arcuite spre Ronnie și Ollie.

— A văzut careva din voi în ziarul de azi unde și-a cumpărat Nixon până la urmă casă în Manhattan? Chiar lângă David Rockefeller. Nu-s vreun mare admirator al șmecherașului de Dick, dar trebuie să spun că felul în care l-au dat afară dintr-un imobil situat într-un mare oraș e o palmă dată Constituției.

— Dacă ar fi fost vreun cioroi tuciuriu, începe Ronnie, toate drepturile civile...

— Și cum ți-ar plăcea ție, trebuie să se amestece și Peggy Fosnacht, să-ți percheziționeze geanta o droaie de agenți secreți de fiecare dată când te-ntorci de la cumpărături?

Fotoliul pe care-i așezată Peggy e pătrățos, masiv, modern tapițat cu o stofă de culoare deschisă și groasă ca placa de furnir; se asortează cu un alt fotoliu și o canapea lungă, aranjate în jurul unei măsuțe cu marginile tăbliei delimitate de cele patru picioare, numită măsuță

Parsons, cu tăblia din pătrate alternative de lemn închis și deschis la culoare, cu fibre curbate, noduroase ca ale capetelor de crosă de golf. Întreaga adâncime a camerei pe care Webb a adăugat-o când a cumpărat împreună cu Cindy casa asta în cartierul rapid ce-a răsărit peste noapte în Brewer Heights e aproape neîncăpătoare cu piesele ei de mobilier alese astfel încât să se armonizeze între ele. Tapetul roșiatic are dungi verticale, ca și faldurile draperiei ceva mai închise la culoare, iar reproducerile după acuarelele lui Wyeth[1] luminate de spoturile montate pe șină, deasupra lor, imită și ele nuanța lor, iar aceeași iluminare dezvăluie și niște mici scânteieri, ca de mică de pe plajă, în arcurile îmbinate în eclisă ale tavanului tencuit brut. Când Harry dă din cap, scânteile astea din tavan își schimbă și ele locul, răsărind val după val de argint ascuns.

— Zilele astea, la Rotary, zice el, am auzit o chestie amuzantă în care apărea și Kissinger. Webb, nu cred că erai acolo. Cică erau cinci tipi într-un avion ce urma să se prăbușească – un preot, un hipiot, un polițist, nu mai știu cine și Henry Kissinger. Și aveau doar patru parașute.

— Și la sfârșit hipiotul se întoarce către preot și-i zice: „Stai liniștit, părinte. Cel mai deștept om din lume tocmai a sărit cu rucsacul meu", se bagă Ronnie. L-am auzit cu toții. Apropo, mă întrebam cu Thel dacă ai văzut chestia asta.

Îi dă un decupaj dintr-un ziar, din articolul lui Ann Landers publicat în *Standard*, ziarul respectabil al Brewerului, nu *Vat*. Al doilea paragraf e subliniat frumos cu pixul.

— Citește cu voce tare, îi cere Ronnie.

Nu-i place să primească ordine de la un chelios asudat ca Harrison, când a venit la o întâlnire degajată și plăcută la soții Murkett, dar toți ochii sunt ațintiți asupra lui și asta măcar le distrage atenția de la Papă. Le explică, mai mult soților Fosnacht decât celorlalți, căci soții Murkett par să știe deja care-i poanta:

— E o scrisoare primită de Ann Landers de la cineva. Primul paragraf preia o știre despre un individ al cărui piton de casă l-a mușcat de burtă și nu voia să-i mai dea drumul, iar când au sosit paramedicii a țipat la ei să iasă din apartament dacă au de gând să-i facă vreun rău șarpelui.

---

1 Andrew Newell Wyeth (n. 1917), reprezentant de seamă al realismului în pictura americană.

Răsună câteva hohote scurte de râs, iar soții Fosnacht, nedumeriți, încearcă să râdă și ei. Al doilea paragraf zice așa:

> **Cealaltă știre era despre un medic din Washington, D.C., care a omorât în bătaie o gâscă canadiană cu crosa de golf la gaura 16 a unui club. (Gâsca a gâgâit tocmai când el se pregătea să introducă mingea în gaură). Am tipărit aceste scrisori pentru a demonstra că adevărul bate ficțiunea.**

După ce a citit articolul cu voce tare, le explică soților Fosnacht:

— Ăștia fac mișto de mine fiindcă astă-vară am auzit la radio știrea despre incidentul ăsta și, când am încercat să le vorbesc despre el la club, nu m-au ascultat, nimeni nu m-a crezut. Poftim, iată dovada că s-a întâmplat cu-adevărat.

— Băi, fraiere, nu *asta*-i poanta, îl contrazice Ronnie Harrison.

— Poanta, Harry, îi explică Thelma, e că s-a întâmplat cu *totul* altfel. Tu ai zis că tipul e din Baltimore, iar aici scrie că-i din Washington. Tu ai zis că mingea a lovit gâsca din greșeală și că doctorul a eutanasiat-o.

— Îți amintești, intervine Webb, „E vorba de-o crimă comisă din milă, sau de-o crimă odioasă?". Am crezut c-o să mor de râs.

— Nu mi s-a părut atunci, pe moment, zice Harry, până la urmă încântat.

— Ann Landers consideră c-a *fost* o crimă odioasă, zice Thelma.

— Cui îi pasă? o întreabă Ronnie schimonosindu-se la față.

Tăietura a fost în mod clar ideea ei. Tot ea a făcut și sublinierile cu pixul.

Janice ascultă totul cu privirea sticloasă, sumbră pe care o afișează când se abțiguiește bine; ea și Webb degustă de ceva timp un lichior irlandez nou importat numit Greensleeves.

— Păi, nu și dacă gâsca a gâgâit, comentează ea.

— Nu-mi vine să cred că un gâgâit de gâscă poate deranja atât de mult o lovitură, își dă cu părerea Ollie Fosnacht.

Toți jucătorii de golf de față îl asigură că o deranjează.

— Căcat, face el, în muzică, cea mai bună treabă o faci la două dimineața, prăjit cu droguri și mangă, pe deasupra.

Referirea la muzică le reamintește tuturor că, pe fundal, boxele ascunse ale lui Webb difuzează muzică neîncetat; în clipa aceea, o melodie hawaiiană, la vibrafon.

— Poate că n-a fost o gâscă, zice Harry, poate a fost un băiat scund de tot, cu pene, care-i căra sacul cu crose.

— Aia da muzică, ricanează Ronnie la observația lui Ollie. Hei, Webb, cum se face că n-aveți strop de bere în casa asta?

— Avem bere, avem bere. Miller Lite și Heineken. Ce să v-aduc?

Webb e un pic agitat, iar Rabbit se teme să nu se fâsâie petrecerea. Îi e dor exact de cine nu și-ar fi închipuit c-o să-i fie vreodată, de Buddy Inglefinger, și încearcă să aducă în discuție genul de subiect pe care l-ar propune Buddy dacă ar fi de față:

— Apropo de chestia cu gâștele moarte, spune el, zilele astea am citit în ziar că un antropolog sau așa ceva susține că circa un sfert din speciile de animale existente pe pământ vor dispărea până în anul 2000.

— O, *nu*, protestează Peggy Fosnacht cu voce tare, cutremurându-se atât de ostentativ, de-i tremură ca piftia grăsimea de pe brațe; poartă o rochie cu mâneci scurte, nepotrivită pentru acest anotimp. Nu-mi pomeni anul 2000, numai gândul la el mă bagă-n *sperieți*.

Nimeni n-o întreabă de ce.

Într-un târziu, Rabbit se interesează:

— De ce? O să trăiești bine mersi.

— Ba nu, nu-i adevărat, spune ea răspicat, căutând sămânță de ceartă până și din asta.

Roșeața dogoritoare pe care i-a stârnit-o lui Cindy disputa legată de Papă încă îi încălzește gâtul și partea de sus a pieptului, care, împreună cu cruciulița de aur, este pe jumătate expus de cei doi nasturi sau găici neîncheiate ale rochiei în stil arăbesc, antebrațele subțiri îi par fragile, ca de copil, sub mânecile largi, iar sub poalele brodate, picioarele goale îi sunt încălțate doar cu niște sandale aurii subțiri de tot. În zăpăceala creată de Webb, care le ia comanda la băuturi, și de Janice, care se îndreaptă cu pași nesiguri spre budă, Harry traversează camera și se așază pe un scaun cu spătar, lângă tânăra lor gazdă.

— Hei, spune el, eu zic că Papa-i un tip grozav. Știe să se folosească de televiziune.

Cindy îi răspunde clătinând brusc din cap, de parcă ar fi înțepat-o ceva:

— Nici mie nu-mi plac multe din chestiile pe care le spune, dar trebuie să tragă linia undeva. Asta-i treaba lui.

— E și el speriat, își dă Rabbit cu părerea. Ca toți ceilalți.

Se uită la el cu ochii ei un pic oblici, de chinezoaică, așa cum a descris-o Mim, pernițele de grăsime de sub pleoapele de jos dau impresia că are ochii mijiți, de parcă ar fi încasat o chelfăneală sau ar suferi de alergie, așa că îi sticlesc chiar și atunci când e serioasă, cu pupilele dilatate în centrul acesta mai întunecos al camerei, departe de șirul de spoturi.

— Ah, nu pot să gândesc așa ceva despre el, deși, probabil, ai dreptate. Sunt încă plină de învățăturile școlii parohiale.

Inelul căprui din jurul pupilelor e o ciocolată delicioasă, fără scame sau flăcări.

— Webb e atât de blând, nu-mi forțează mâna niciodată. După ce s-a născut Betsey și am căzut de acord că-i ajunge și lui Webb de câți copii a pus, nu m-am putut hotărî să folosesc diafragma, părea atât de periculoasă, iar el n-a vrut să trec pe pilule, după câte a citit despre ele, așa că s-a oferit să-și facă el o operație, știi, din aia pentru care bărbații-s plătiți să și-o facă în India, cum îi zice, da, vasectomie. Decât să-l las să-și facă chestia asta, Dumnezeu știe cu ce urmări asupra psihicului său, într-o zi mi-a venit nuș' ce, m-am dus și mi-am pus o diafragmă, încă nu știu dacă o bag cum trebuie, dar bietul Webb... Știi că are încă cinci copii, cu nevestele dinainte, și cu toții aleargă *întruna* după banii lui. Nici una din fiicele lui nu s-a căsătorit, deși trăiesc în concubinaj, asta mi se pare de-a dreptul imoral, să-l sugă de bani în halul ăsta.

Harry află mai multe decât s-ar fi așteptat. Încearcă să i se confeseze și el:

— Janice și-a cauterizat trompele anul trecut și trebuie să recunosc că-i minunat să nu trebuiască să-ți bați capul cu asta, ți-o pui când ai chef, ziua sau noaptea, fără creme sau alte tâmpenii. Totuși, câteodată o apucă plânsul din senin. Din cauză că-i sterilă la patruzeci și trei de ani.

— Dar, firește, Harry, și eu aș plânge.

Cindy are buzele lungi și, rujate, i se împreunează conștiente parcă de apropierea unei răbufniri, colțurile i se lasă în jos la sfârșitul propozițiilor, chestie pe care el n-a observat-o până astă-seară.

— Dar tu ești o copiliță, îi spune el.

Cindy îl privește pieziș, cu înțelepciune, și-i răspunde aproape dur:

— O s-ajung și eu acolo, Harry. În aprilie fac treizeci de ani.

Douăzeci și nouă, deci trebuie să fi avut douăzeci și doi când a început s-o fută Webb; ce țap șmecher. Își imaginează trupul ei bronzat, cu micile lui pante mătăsoase și delușoare de ușoară dolofăneală sub veșmântul lejer, din fibre aspre, cu spații umbroase pe unde poți să-ți bagi mâna, pentru ca trupul să poată respira în dogoarea deșertului, veșmânt ce se asortează cu sandalele aurii din picioare și cu brățările de la încheieturile ei mici și rotunde ca ale unui copil, nebrăzdate de vene. Vehemența poftei trupești îl face să-și simtă gura uscată. Se ridică să-și aducă coniacul, dar își pierde echilibrul și se lovește cu genunchiul de fotoliul masiv, pătrățos al lui Peggy Fosnacht. Ea nu șade în fotoliu, ci stă în picioare, pe cele două trepte de la ieșirea din living, cu sacoul în carouri, demodat și decolorat cu care a venit pus pe umeri. Se uită la ei de sus în jos, ca o ființă superioară, neînțeleasă, care se vede alungată.

Ollie, totuși, e așezat la măsuța Parsons, îl așteaptă pe Webb, să aducă berea, și nu-i pasă de retragerea neveste-sii. Ronnie Harrison, cu buzele umede de beat ce e, și cu părul lung pieptănat peste chelie sculat într-o buclă, îl întreabă pe Ollie:

— Care mai e treaba cu muzica în ziua de azi? Am auzit c-ar fi trecut nebunia cu chitarele acum, că nu mai e rost de-o revoluție.

— Acum la modă-i flautul, e ciudat. Nu numai fetele, dar și băieții, cei care vor să cânte jazz. O grămadă de cioroi. Zilele astea a venit la mine un cioroi care voia să-i cumpere fiică-sii un flaut de platină cadou la împlinirea a op'șpe ani, cică citise că un francuz ar avea unul. I-am spus „Omule, ești nebun. Nici n-am idee cât ar putea costa așa ceva". La care el: „Mă doare-n cur, omule", și-mi arată un sul de bancnote, trebuie să fi avut vreo trei centimetri de bancnote de-o sută de dolari acolo. Cel puțin alea de la suprafață erau de-o sută.

Deocamdată nu se mai simte în stare s-o tatoneze pe Cindy; Harry se așază greoi pe canapea și li se alătură bărbaților.

— Ca și crosele alea cu lama de aur de-acu' câțiva ani. Măiculiță, pun pariu că *lor* chiar le-a crescut valoarea.

Dar, ca și Peggy, nu-i luat în seamă. Harrison i se bagă pe sub piele. Agenții ăștia de asigurări: se pun pe treabă și te freacă la icre până când ori urli, ori spui sigur și semnezi o nouă poliță de asigurare pe viață de cincizeci de mii.

Ronnie îl întreabă pe Ollie:

— Dar cum merg chestiile electronice? Am văzut la televizor un tip care avea vioară electrică. Așa ceva trebuie să coste, nu glumă.

— Un purcoi de bani, răspunde Ollie, ridicându-și recunoscător privirea când Webb îi pune un Heineken în față, pe un pătrat deschis la culoare de pe tăblie. Doar amplificatoarele înseamnă câteva mii, adaugă, încântat că poate să spună și el ceva, să-l creadă lumea bogat.

Bietu' gogoman, după ce că cea mai mare parte a afacerii lui constă în vânzarea de discuri vechi de treisprezece ani, mai încearcă să-i și impresioneze. Cum îi zicea Nelson? Muzică de acadele. Nelson se apucase serios de chitară, de cea pe care o salvase Harry din incendiu și apoi de cea pe care i-au cumpărat-o, cu față sidefată, dar din camera lui n-au mai răsunat acorduri în timpul liber, din momentul în care și-a luat permisul de conducere.

Ronnie și-a înclinat capul să-i frece ridichea dintr-un unghi diferit.

— Știi că lucrez la Schuylkill Mutual, la relațiile cu clienții, iar deunăzi îmi zice șefu': „Ron, anul trecut ne-ai costat opt mii șapte sute". Nu-i vorba de salariu, ci de beneficii. Pensia, asigurarea de sănătate, rata de participare. Voi cum sunteți organizați? Dacă în ziua de azi n-ai asigurare și pensie finanțată de patron, ai încurcat-o. Oamenii se așteaptă la așa ceva și, fără asta, nici măcar nu se apucă de treabă.

— Păi, într-un fel, sunt propriul meu patron. Eu și partenerii mei...

— Dar cum stai cu pensia privată? Trebuie să aveți o pensie privată.

— Încercăm să nu ne complicăm. Când am început...

— Glumești, Ollie. Îți furi singur căciula. Schuylkill Mutual oferă un contract a-ntâia la fondul de pensii private și te-am putea băga și pe tine, de fapt, chiar te sfătuim să te bagi, pe spezele companiei, astfel încât nici un cent să nu iasă din propriul tău buzunar, ci din buzunarul companiei, iar asta înseamnă cu atât mai puțin la impozitul perceput de stat. Bieții fraieri care-și suportă singuri prima de asigurare, fără nici un ajutor din partea companiei, trăiesc în epoca de piatră. Nu-i nimic dubios în aranjamentul ăsta, noi nu facem decât să aplicăm legile pe care le-a emis guvernul. Iar el chiar *vrea* ca poporul să profite, astfel crește produsul intern brut. Știi ce vreau să zic cu pensia privată, nu-i așa? Pari cam nedumerit.

— E o chestie ca asigurările sociale.

— De-o mie de ori mai bine. Asigurările sociale nu fac decât să te jecmănească ca să aibă de profitat pleșcarii. Nu mai pupi nici un cent din ce bagi acolo. În sistemul de pensii private, până la șapte mii cinci sute nu se percepe impozit anual; tu doar îi pui deoparte

cu ajutorul nostru. De regulă sfatul nostru este... depinde de circumstanțe... câte persoane ai în întreținere?

— Două, dacă o pui la socoteală și pe nevastă-mea. Fiul meu, Billy, a terminat colegiul și acum se specializează în stomatologie în Massachusetts.

Ronnie fluieră.

— Băi, tată, ce deștept ai fost. Că te-ai oprit la o singură progenitură. Eu m-am înhămat la trei și abia în ultimii ani am simțit că ies la liman. Băiatul cel mare, Alex, s-a îndreptat spre electronică, dar cel mijlociu, Georgie, a avut de la început nevoie de școli speciale. Suferă de dislexie. Habar n-am avut că există așa ceva, dar te asigur că acum știu totul pe tema asta. Nu înțelegea absolut nimic din nici un text și nu-ți dădeai seama de treaba asta din felul cum discuta cu tine. Dădea din gură mai bine decât mine, în mod clar, dar nu poate să și vizualizeze. Vrea să fie artist, Dumnezeule mare. Din chestia asta nu ies bani, Ollie, știi asta mai bine decât mine. Însă, chiar și cu un singur copil, nu vrei să-ți moară de foame dacă vă duceți pe neașteptate tu sau buna doamnă aci de față. În ziua de azi, orice om care n-are o asigurare pe viață de cel puțin o sută-o sută cincizeci de mii de dolari pur și simplu nu-i realist. O simplă înmormântare costă patru-cinci mii.

— Mda, păi...

— Hai să revenim un pic la pensia privată. De regulă, recomandăm un raport patruzeci-șaizeci, reținem patruzeci la sută din cei șapte mii cinci sute de dolari ca asigurare pe viață, care, în general, înseamnă o poliță în valoare de aproape o sută de mii, asta, evident, dacă treci examenul medical. Fumezi?

— Din când în când.

— Ă-ă. Păi, hai să-ți dau numele unui doctor care eliberează niște certificate medicale care mulțumesc pe toată lumea.

— Cred că nevastă-mea vrea să plece, zice Ollie.

— Glumești, Foster.

— Fosnacht.

— Glumești. E sâmbătă seara, omule. Ce, vă duceți la vreun concert în seara asta?

— Nu, nevastă-mea... trebuie să se ducă la o întâlnire antinucleară mâine-dimineață la nu știu care biserică universalistă.

— Atunci, nu mă mir că s-a luat de Papă. Aud că Vaticanul și Three-Mile Island sunt mână-n mână, întreabă-l pe prietenul Harry aci de față. Ollie, iată cartea mea de vizită. Poți să-mi dai una de-a ta?

— Ăăă...

— Nu-i nimic. Știu de unde să te iau. De pe lângă cinematograful cu măciuci în buci. Trec pe la tine. Fără mișto, îți datorezi ție însuți să afli câteva din condițiile astea ca lumea. Oamenii zic întruna că economia-i la pământ, dar din punctul meu de vedere nu-i deloc la pământ, ci înfloritoare. Oamenii ne imploră să-i protejăm.

— Haide, Ron. Ollie vrea să plece, intervine Harry.

— Păi, eu nu tocmai, dar Peggy...

— Du-te. Mergi sănătos, omule.

Ronnie se ridică și-l binecuvântează cu un gest plin de neîndemânare.

— Tumneseu să pinecuvânteze Ameri-ca, rostește domol, cu un accent străin îngroșat, cu glas tare, astfel încât Peggy, care stă de vorbă cu soții Murkett, încercând să dreagă busuiocul, îi întoarce spatele.

Și ea a fost colegă de liceu cu Ronnie și știe ce jigodie nesuferită e.

— Doamne, Ronnie, îi spune Rabbit după plecarea soților Fosnacht, l-ai aburit rău de tot.

— Ei, na, răspunde Ronnie. Am vrut să văd până unde pune botul.

— Nici eu nu prea mă omor după el, îi mărturisește Harry. O tratează pe biata Peggy ca pe un gunoi.

Janice, care se consultă cu Thelma Harrison într-o chestiune, Dumnezeu știe care, probabil în legătură cu leprele lor de copii, îi aude replica, se întoarce și-i spune lui Ronnie:

— Harry i-a tras-o cu ani în urmă, de-aia nu-i place de Ollie.

Nimic nu se compară cu un pic de pileală când e vorba să deschizi vechile răni.

Ronnie izbucnește anume în râs, să le atragă atenția, și-l bate pe Harry pe genunchi.

— Ți-ai tras-o cu balabusta aia zbanghie?

Rabbit revede cu ochii minții oul masiv de sticlă, cu lacrima de aer din mijloc, din livingul bunicii Springer, se imaginează cu greutatea lui șlefuită în mână, turtindu-i lui Janice mutra încăpățânată, de tută, iar apoi pivotând să facă țăndări, dintr-o singură mișcare abilă, devla roz a lui Harrison.

— La vremea aia mi s-a părut o idee bună, recunoaște el descrucișându-și picioarele și întinzându-și-le, pregătindu-se de-o noapte albă.

După plecarea soților Fosnacht toată lumea răsuflă ușurată. Cindy chicotește întorcându-se către Webb, se agață o clipă de puloverul lui gri aspru în rochia ei arăbească, lejeră, par o pereche de îndrăgostiți dintr-o reclamă la vacanțele în străinătate.

— Pe vremea aia Janice fugise de-acasă cu grecoteiul ăsta scârbos, mare meșter la vorbe, Charlie Stavros, se justifică Harry oricui ar fi dispus să-l asculte.

— Bine, bine, zice Ronnie, nu-i nevoie să ne povestești. Am auzit cu toții povestea, e antică și de demult.

— În schimb nu-i antic și de demult, băi, scârbă chelioasă, faptul că azi a trebuit să-mi iau rămas-bun de la Charlie, fiindcă Janice și maică-sa l-au pus pe liber de la Springer Motors.

— Așa-i place lui Harry să creadă, îl contrazice Janice, dar la fel de mult și-a dorit și Charlie mișcarea asta.

Ronnie nu-i chiar așa de varză încât să nu priceapă care-i treaba. Se răsucește și se uită la Janice cu o privire lungă care, din unghiul lui Harry, se reduce mai mult la niște gene albe zbârlite.

— Ți-ai concediat iubitul? o întreabă el.

Harry toarnă gaz pe foc:

— Și asta numai pentru ca nătântocul de fiu-meu, care nici măcar n-o să-și termine studiile, deși mai are doar un an de facultate, să ocupe postul acesta pentru care nu-i mai calificat decât, decât...

— Decât a fost Harry, îi termină Janice fraza – pe vremuri nu s-ar fi obrăznicit așa, cu una-cu două – și chicotește.

Lui Harry îi vine să râdă, chiar înaintea lui Ronnie. Pula nu-i singura chestie bâtă la Harrison ăsta.

— Iată ce-mi place, zice Webb Murkett cu glasul lui răgușit, de deasupra lor. Prietenii vechi.

Stă în picioare împreună cu Cindy, le prezidează cercul în timp ce se apropie miezul nopții.

— Cu ce să vă mai servesc? Mai vreți niște bere? Ce ziceți de-o tărie cu sifon? Scotch? Un whisky irlandez? Sau preferați unul canadian cu 7Up?

Țâțele lui Cindy împung caftanul sau burnuzul ăla, sau cum i-o zice, ca vârful unui cort. Tăcerea deșertului. Luna nouă. Pregătești cămila de culcare.

— Ehhh-ei, expiră Webb cu atâta plăcere, de zici că simte efectul Greensleeves-ului băut, și ce părere ne-am făcut despre alde Fosnacht?

— N-au față, zice Thelma.

Harry tresare la auzul glasului ei, a fost atât de tăcută până acum. Dacă închizi ochii și faci pe orbul, Thelma are glasul cel mai plăcut. Se simte melancolic și moleșit acum, că invazia din lumea penibilă din afara lui Flying Eagle a fost respinsă.

— Ollie e un tembel de când îl știu, spune el, dar ea nu era chiar așa o cață. Nu-i așa, Janice?

Janice e precaută, își apără vechea prietenă.

— Dintotdeauna a avut tendința să fie cață, zice ea. Peggy niciodată nu s-a considerat o femeie atrăgătoare, de-aici i s-a tras.

— Și tu te-ai considerat, ai? o acuză Harry.

Ea se holbează la el, n-a priceput ce vrea, are fața umezită de parcă s-ar fi dat cu un pulverizator fin.

— Firește că s-a considerat, intervine Webb galant, Jan e foarte atrăgătoare, cel puțin așa ni se pare nouă, tomnaticilor de față.

Îi ocolește fotoliul și își lasă mâinile pe umerii ei, aproape de gât, așa că aceștia i se încovoaie un pic.

— A fost mult mai amabilă la plecare, cât a stat de vorbă cu mine și cu Webb. A zis că uneori se mai lasă dusă de val.

— Îmi închipui că Harry și Janice se văd cu ei destul de des, spune Ronnie. Mai vreau o bere, dacă tot ești în picioare, Webb.

— Dimpotrivă. Prietenul cel mai bun al lui Nelson e nasolul ăla de Billy, băiatul lor, de-aia au fost invitați la nuntă. Webb, poți s-aduci două?

Thelma îl întreabă pe Harry, coborându-și tonul special pentru el:

— *Ce* mai face Nelson? Ai vești de la tânărul însurățel?

— Am primit o vedere. Janice a vorbit cu ei de câteva ori la telefon. Are impresia că se plictisesc.

— N-am nici o impresie, Harry, îl întrerupe Janice. *El* mi-a spus că se plictisesc.

— Dacă te fuți pe rupte înainte de căsătorie, îmi închipui că-n luna de miere mori de plictiseală, sugerează Ronnie. Mersi, Webb.

— A zis că-i destul de rece în casă, spune Janice.

— I-o fi fost lene să care lemne din stiva de-afară, zice Harry. Mda, mersi.

Fâssssâitul cutiei deschise nu este nici pe departe la fel de satisfăcător de când i-au atașat gaica aia de metal, de protecție, să nu se înece idioții.

— Harry, ne-a zis că toată ziua arde focul în sobă.

— Arde toate lemnele ca să aibă altcineva de tăiat bușteni. E băiețelul lu' mămica.

Thelma, sătulă, probabil, de tonul soților Angstrom, ridică glasul și se lasă mult pe spate, expunându-le un gât surprinzător de lung, cu piele gălbejită.

— Apropo de frig, Webb. La iarnă pleci undeva cu Cindy?

De obicei se duc pe-o insulă din Caraibe. Într-un rând, cu ani în urmă, și soții Harrison s-au dus cu ei. Harry și Janice n-au fost niciodată.

Webb se învârte în spatele Thelmei, aducându-i cuiva o tărie diluată cu sifon.

— Am discutat despre asta, îi răspunde.

Prin ceața berii băute după coniac, lui Harry i se pare că detectează o conspirație încântătoare între gâtul ei dat pe spate și glasul lui Webb, arcuit și scăzut. Prieteni vechi, își zice el. Se îmbină ca piesele de puzzle. Webb se apleacă și se întinde peste umărul ei să-i pună în față, pe un pătrat întunecos, un pahar înalt cu un amestec slab de scotch cu sifon.

— Aș vrea să mă duc, continuă el, undeva unde au un teren de golf. Poți să obții un preț ca lumea dacă studiezi toate ofertele.

— Hai să mergem cu toții, le propune Harry. Puștiul preia conducerea salonului de luni, așa că hai să ne cărăm naibii de-aici.

— Harry, intervine Janice, nu preia nici o conducere a salonului, vorbești aiurea. Webb și Ronnie sunt șocați să te-audă vorbind așa despre propriul tău fiu.

— Nu-s șocați. Și copiii *lor* le mănâncă ficații. Vreau să merg în Caraibe, să joc golf la iarnă. Hai să evadăm puțin. Să-l rugăm pe Buddy Inglefinger să fie al patrulea. Urăsc iarna de prin părțile noastre – n-avem deloc zăpadă, nu poți să patinezi, sunt câteva luni de curată plictiseală și frig. Când eram puști, întotdeauna era zăpadă, ce s-o fi întâmplat de nu mai ninge?

— Am avut o tonă de zăpadă în '78, își amintește Webb.

— Harry, poate ar fi timpul să mergem acasă, îi spune Janice.

Gura i s-a transformat într-o fantă, fruntea îi este lucioasă sub breton.

— Nu vreau acasă. Vreau în Caraibe. Dar, mai întâi, vreau la baie. La baie, acasă, în Caraibe, în ordinea asta.

Se întreabă dacă o nevastă ca ea mai și moare de moarte bună. Brunetele astea cu păr sârmos – niciodată, uită-te la mă-sa, tot ea e la cârmă. L-a îngropat pe bietul Fred și nici c-a mai privit în urmă.

— Harry, îl previne Cindy, Webb tocmai a observat că toaleta de la parter e înfundată. Pesemne că cineva a folosit prea multă hârtie igienică.

— Peggy Gring, ea a fost, zice Harry, ridicându-se și întrebându-se de ce-i curbată mocheta care acoperă dușumeaua din perete în perete,

de-arată ca puntea unui vapor care se dezmembrează. Întâi se ia de Papă, iar apoi își bate joc de instalația sanitară.

— Folosește-o pe cea din dormitorul nostru, îl invită Webb. În capătul scărilor, ia-o la stânga, dincolo de cele două debarale cu uși furniruite.

— ... ștergându-și lacrimile... apucă Rabbit s-o audă pe Thelma Harrison spunând sec în timp ce iese.

Urcă cele două trepte mochetate cu capul plutindu-i cu mult deasupra picioarelor. Apoi merge pe un hol și urcă scările cu o mochetă de altă culoare, un gri-gălbui murdar, e mai uzată, e în partea mai veche a casei. Etajul din casa altcuiva are întotdeauna o tăcere aparte. Nopți obositoare, un cuplu ce-și murmură sieși ce are de spus. Glasurile de dedesubt se sting. S-o ia la stânga, îi spusese Webb. Uși furniruite. Se oprește și se uită înăuntru pe furiș. Haine de damă, dungi de toate culorile, mirosind a Cindy. Doboar-o în nisipul de-acolo, cine știe, îi pomenește deja de diafragma ei. Găsește baia. Toate becurile sunt aprinse. Ce risipă de energie! Marele vapor care-i America se scufundă cu toate luminile aprinse la bord. Baia asta e mai mică decât cea de la parter și mai închisă la culoare, faianța, tapetul, covorașul mițos, prosoapele și vasele de toaletă sunt toate maro, cu o tentă portocalie. Își descheie prohabul și, cu un jet de ușurare radioasă, umple unul din vasele strălucitoare din baie cu aur. Bășicile i se înmulțesc ca monedele. A scos monedele Krugerrand din sertarul noptierei și s-a dus împreună cu Janice în centru, la Brewer Trust, și le-a adăpostit în cilindrii lor micuți ca toaletele albastre din căsuțele pentru păpuși, în cutia lor de valori solidă, lunguiață, iar apoi au sărbătorit evenimentul, au ciocnit un pahar la prânzul de la Crêpe House înainte ca el să se întoarcă la salon. Fiindcă n-a fost niciodată circumcis, are tendința să rețină doi-trei stropi și își tamponează vârful cu o bucată de hârtie igienică galbenă ca lămâia, simplă, benzile desenate erau doar pentru amuzamentul oaspeților. Oare despre cine zicea Thelma că-și ștergea lacrimile? Licărirea fulgerătoare a gâtului ei lung palid, musculos, cu mușchii sternocleidomastoidieni bine dezvoltați, o fi având ea ceva cu care-l ține legat pe Harrison. Poate a vrut să spună că Peggy a înfundat toaleta cu hârtia igienică cu care și-a șters lacrimile. Ochii lui Cindy avuseseră un licăr, era prea timidă să-i placă să se încontreze cu amărâta aia de Peggy, în schimb lui i-a pomenit despre diafragma ei, Doamne sfinte, invitându-l să se gândească la ea, la ghiocul ei dulce, roșu, întunecos, oare asta să fi vrut? *O s-ajung*

și eu acolo, Harry: cu glasul ei mai înțelept și mai gutural decât și-l amintea, cu ochii umflați, sexy când pleoapele inferioare ale femeilor par pline, ușor bombate, ca păhărușele de ou, așa arătau pleoapele fiicei lui, a observat el în ziua aceea. Pretutindeni în jur sunt suprafețe care au văzut-o pe Cindy goală-pușcă. Harry își privește chipul în oglinda asta mai puțin orbitoare, cu tuburi fluorescente de fiecare parte a ei, iar buzele îi par mai puțin vinețiii, se trezește din beție pentru drumul cu mașina spre casă. Ah, dar încă-i sunt albastre spațiile din ochii lui, ce-i înconjoară punctulețul negru prin care i se arată lumea, un albastru cu alb și gri amestecat din chiciura străbunilor, acei blonzi musculoși care purtau coifuri cu coarne și făceau harcea-parcea cu ghioagele lor mamuții păroși și pe finlandezii cu ochii oblici în mijlocul zăpezilor atât de pure și de întinse, încât albeața lor strălucitoare ar fi rănit niște ochi mai închiși la culoare. Prin ochi și păr și piele, morții trăiesc în noi, deși creierele li s-au preschimbat în țărână, iar orbitele, în găuri. Pupilele i se dilată în timp ce se apleacă mai aproape de oglindă, făcând o umbră, încercând să vadă dacă, într-adevăr, există un suflet. Credea că asta vor să găsească oftalmologii când îți lipesc de ochi micul periscop fierbinte al lanternei. Nu i-au spus niciodată ce văd. Nu vede nimic în afară de culoarea lor neagră, sunt confuzi, deoarece îmbătrânesc.

Se spală pe mâini. Robinetul e marca Lavomaster, cu o singură manetă, la capătul căreia se află o bilă care aduce cu un nas de clovn sau cu un coș baban, nu-și amintește niciodată în ce parte-i apa caldă și în care apa rece, ce cusur or fi avut vechile baterii cu două robinete, care indicau clar C și R? Chiuveta e, totuși, ca lumea, cu un prag larg, cu mai multe striuri făcute să țină săpunul în loc, polițele astea pe care le au majoritatea lavoarelor azi nu țin nimic locului, sunt o imitație de marmură ieftină, își închipuie că, dacă lucrezi în industria acoperișurilor, îi cunoști pe furnizorii de instalații sanitare care încă îți pot livra marfă adevărată, deși nu-i cererea mare pe piață. Săpunul de lavandă curbat pe care-l ține în mână trebuie să-și fi pierdut inscripția ștanțată făcând clăbuci pe pielea bronzată a lui Cindy, spumegând între picioarele ei, părul ei trebuie să fie negru ca smoala acolo jos, cel puțin așa-i sunt sprâncenele: trebuie să te uiți la sprâncenele unei femei, nu la părul de pe cap, ca să-i ghicești culoarea păsăricii. Baia asta nu-i curățată lună ca baia de jos pentru oaspeți, cu un număr din *Popular Mechanics* în coșulețul împletit de lângă toaletă, prosoapele atârnate strâmb pe suporturile de plastic, un pic

umede, soții Murkett au făcut duș doar cu câteva ore înainte, pentru petrecerea asta. Lui Harry îi dă prin cap să cerceteze și dulăpiorul din baia asta, așa cum a făcut cu celălalt, dar, gândindu-se la amprente, îi observă marginea cromată și se abține. Nici nu-și șterge mâinile, de frică să nu atingă prosopul pe care l-a folosit Webb. I-a văzut trupul longilin, gălbejit, în vestiarul de la Flying Eagle. Omul are alunițe pe toată spinarea și pe umeri, probabil că nu-s contagioase, și totuși...

Nu se poate întoarce jos cu mâinile ude. Căcatul ăla de Harrison l-ar lua la mișto. *Ți-a rămas mujdeiul pe mâini, labagiule.* Rabbit rămâne un moment pe hol, ascultă cum se întețește larma, o trăncăneală ininteligibilă de glasuri vesele și în absența lui, cele ale femeilor răsună cel mai clar, au un fel de vibrație ca a melodiei pe care-o auzi câteodată la un motor dereglat, care merge în gol, un cântec atât de distinct, că te aștepți să-i auzi cuvintele. Holul de aici nu-i mochetat cu galben-gri, ci în culoarea prunei brumării, și pornește pe urmele acestei culori până în pragul dormitorului conjugal al soților Murkett. Aici i se întâmplă. Harry simte un gol în stomac, simte că-l ia cu leșin, când se gândește ce norocos e ramolitul ăsta de Webb. Patul are salteaua joasă, în stil modern, e un soi de tavă cu margini de lemn roșcat, iar cuvertura a fost trasă mai curând în grabă decât să fie aranjată cum trebuie. Oare tocmai se consumase una mică? Chiar înainte de dușul dinaintea petrecerii, de au rămas prosoapele din baie umede? În aer, deasupra patului scund, vede cu ochii minții imaginea ei, degetele ei umede și perfecte de la picioare, degețelele numai bune de supt ale căror urme le-a pândit de-atâtea ori pe dalele de la Flying Eagle, aici le saltă în sus să-și desfacă pizda, picățelele lor se amestecă cu alunițele de pe spinarea lui Webb. Îl doare, nu-i *drept* ca Webb să fie atât de norocos, nu numai să aibă o soție tânără, dar să și ducă lipsă de-o coană mare ca madam Springer perete-n perete. Oare unde or fi stând copiii soților Murkett? Harry întoarce capul și vede o ușă albă închisă la celălalt capăt al mochetei de culoarea prunei. Acolo-s. Dorm. E-n siguranță. Mocheta îi înăbușă pașii în timp ce, tăcut ca o stafie, urmează culoarea până-n dormitor. Un spațiu cavernos, interzis. Prezența unei siluete întunecate îi face inima să-i sară din piept: îl pândește un bărbat în pantaloni albaștri de costum și cămașă albă șifonată, cu manșetele suflecate și cu nodul de la cravată slăbit, care pare supraponderal și periculos. Dumnezeule mare. E chiar el, imaginea lui reflectată într-o oglindă imensă, așezată între două scrinuri asortate, din lemn înălbit de zici că are textura pudrată. Oglinda e

cu fața spre piciorul patului. Hei. Ia te uită la ăștia doi! N-a fost doar imaginația lui. Chiar și-o trag în fața oglinzii. Lui Harry rareori i se-ntâmplă să se vadă din cap până-n picioare în afară de împrejurarea când își cumpără un costum de la Kroll's sau de la croitorașul de pe Pine Street. Chiar și acolo, stai aproape de cele trei oglinzi de pe pereții cabinei de probă și nu ai senzația asta de spațiu imens în jur, așa că acum face cunoștință cu el însuși cel din partea cealaltă a camerei. Arată neîngrijit și are o mutră de infractor, de spărgător prea grăsan pentru meseria asta.

Dublată în oglindă, camera calmă păstrează puține urme din căldura vie a soților Murkett. Nu tu o piesă de lenjerie intimă dantelată, aruncată vraiște, mirosind a pizda lui Cindy. Draperiile sunt dintr-un material plin, roșu, în dungi, ca pantalonii în vânt ai unui clovn gigantic, și au și storuri din alea care umbresc camera, de-o tot bate la cap pe Janice să-și ia și ei; acum, că frunzișul rărit lasă să treacă atâta lumină printre ramurile fagului și-i cade drept în față la șapte dimineața, câștigă aproape cincizeci de mii pe an și halal ce trai are, el și Janice n-o să se organizeze niciodată. Fereastra cea mai îndepărtată, cu storul tras ca pentru un pui de somn, o fi dând spre piscină și spre perdeaua de copaci pe care în cartierul ăsta o au cu toții între case, dar Harry nu vrea să pătrundă atât de adânc în cameră, deja trădează ospitalitatea cu care a fost primit. Mâinile i s-au uscat, ar trebui să coboare. Stă lângă unul din colțurile patului, cu rama de la salteaua lui mai jos de genunchi, cu cuvertura satinată, de culoarea piersicii întinsă în grabă, iar el, mânat de instinct, amintindu-și de prezervativele pe care le ținea într-un spațiu asemănător, pășește spre noptiera din lemn de arțar și-i trage sertărașul cât poate de încetișor. Oricum era deschis vreo doi-trei centimetri. Nici urmă de diafragmă, o fi în baie. Un pix, o cutie de medicamente fără etichetă, niște cutii de chibrituri, câteva rețete împrăștiate, un carnețel cu emblema companiei de acoperișuri și un număr de telefon mâzgălit în diagonală, o unghieră, niște agrafe de birou și niște suporturi pentru mingea de golf și... bătăile inimii lui acoperă murmurul petrecerii de jos. În partea din spate a sertarului sunt dosite câteva poze Polaroid la minut, cu spatele negru. SX-70-ul cu care se împăuna Webb. Harry ridică grijuliu micul teanc, îl întoarce pe dos și studiază fotografiile una câte una. Futu-i. Ar fi trebuit să-și aducă ochelarii de citit, sunt la parter, în buzunarul hainei, trebuie să termine odată cu poveștile astea, cum că n-are nevoie de ei.

Prima fotografie, făcută în camera asta, pe cuvertura satinată, o înfățișează pe Cindy goală, întinsă pe spate, cu picioarele răscrăcărate. Are părul pubian și mai negru decât și l-a imaginat, iar din unghiul ăsta are forma unui T, cu liniuța din partea dreaptă a T-ului îndoită peste o roșeață ca o rosătură, partea de jos a curului ei nebronzat formând câte o pată mică, deschisă la culoare, de-o parte și de alta. Apropie fotografia lucioasă de veioza de pe noptieră; îi lăcrimează ochii, căci se sforțează să nu piardă nimic, nici o adâncitură, nici un fir de păr. Chipul lui Cindy, pierdut în spatele sânilor care atârnă în părți mai mult decât ar fi sperat Harry, zâmbește cu o indulgență stingheră spre aparatul de fotografiat. Are bărbia dublă, fiindcă se uită în jos într-un unghi atât de ascuțit. Picioarele îi par enorme. În poza următoare, s-a întors pe partea cealaltă, lăsând să se vadă o pereche de buci relaxate, alb-rozalii, din crăpătura lor se iește o gaură ca un ochi holbat. Următoarele două fotografii au fost făcute de altcineva, Webb cel deșirat și jenat stă așa cum Harry l-a văzut de multe ori după duș, însă fără erecția pe care și-o provoacă manual. N-are cine știe ce erecție, e sculată cam cât limba care arată ora zece, nici măcar zece, ci mai curând nouă și un pic, da' nici nu te-aștepți de la un tip sărit de cincizeci de ani să ajungă la douăspe fix, la treaba asta-s buni adolescenții plini de coșuri: Rabbit la paisprezece ani, în ora de științe sociale, un petic de soare, umbra subrațului lui Lotty Bingaman când ridica mâna ținând un creion, acea dulce presiune a țesăturii și fermoarului lipit de sângele adunat jos. Webb are oarece lungime, dar nu cine știe ce grosime la rădăcină; totuși, iată-l, pus pe șotii chiar și cu burdihanul ăla și cu picioarele slăbănoage, noduroase, și cu expresia lui nonșalantă, fără un fir de păr nelalocul lui pe chica lui ondulată. Următoarele fotografii au fost mai mult experimente, făcute la lumina zilei, storurile trebuie să fi fost toate ridicate, sfidând lumina de-afară: forme și bucăți de trup asudate, îmbârligate și cu o tentă violacee din cauza subexpunerii. Harry recunoaște într-o umflătură obrazul lui Cindy, apoi puzzle-ul se recombină, ea i-o ia în gură, coceanul ăla purpuriu e cariciul lui țintuit între buzele ei întinse, iar prim-planul pufos e părul de pe pieptul lui Webb, în timp ce face poza. În următoarea, unghiul și lumina sunt mai bune, iar imaginea e perfect focalizată pe genele negre ale unui ochi. Dincolo de vârful bronzat, lucios al nasului ei, degetele mlădii, cu încheieturile albăstrii, cu unghii scurte, țin în frâu socoteala vânoasă, își ține degetul mic în sus, de parcă ar cânta la flaut. Ce zicea Ollie despre

flaute? La următoarea poză, Webb a avut ideea să se folosească de oglindă; stă într-o parte, cu camera drept unde-ar trebui să-i fie fața, iar feţişoara scumpă a lui Cindy e înfiptă, îngenunchează în pielea goală, la scula lui de ora zece. Are profilul cârn, iar sfârcurile lungi i s-au întărit. Şmecheriile bătrânului ticălos au excitat-o pe târfuliță. Capul îi pare însă atât de mic, rotund şi viteaz, înfipt ca un măr copt în cariciul lui. Harry vrea ca în următoarea poză să vadă sperma întinsă ca pasta de dinți pe toată fața ei, ca în filmele porno, dar Webb a întors-o pe dos şi i-o trage pe la spate, cariciul i-a dispărut în curba alb-rozalie a curului ei, iar cu mâna liberă o ține ferm, cu degetul mare vârât acolo unde ar trebui să-i fie găoaza. Ţâțele ei ca nişte pere atârnă grele, iar picioarele ei par groase alături de-ale lui Webb. O să ajungă şi ea acolo. O să se-ngraşe. O să se urâțească. Se uită în oglindă şi râde. Probabil că, fiindu-i greu să-şi țină echilibrul în timp ce Webb mânuia aparatul de fotografiat, Cindy a izbucnit chiar atunci într-un râs roşu, cu gura până la urechi, ca o fată dintr-un poster, cu cariciul lui galben vârât în ea pe la spate. Lumina din cameră trebuie să fi scăzut pe înserat, deoarece pielea ambilor soți pare aurie, iar mobilierul reflectat în oglindă abia se distinge într-o umbră albăstrie, de parcă ar fi sub apă. Asta-i ultima poză; erau opt, iar un aparat ca acesta face zece. Cu câtva timp în urmă, *Consumer Reports* a scris destul de mult despre SX-70 Land Camera, dar n-a explicat ce înseamnă sigla SX. Acum Harry ştie. Simte că-l ustură ochii.

Hărmălaia de jos se mai potoleşte, probabil aşteaptă să audă un semn de viață de sus, întrebându-se ce s-o fi întâmplat cu el. Strecoară fotografiile Polaroid înapoi în sertar, cu fața în jos şi dosul negru în sus, şi încearcă să închidă sertarul lăsându-l crăpat vreo doi-trei centimetri, cum l-a găsit. Altfel, camera e neatinsă, oglinda îi va şterge instantaneu imaginea. Singurul indiciu care mai rămâne este erecția imensă, dureroasă, pe care şi-a provocat-o. Nu poate să coboare în halul ăsta; încearcă să dea uitării gura ei deschisă, ce râde când se vede futută, cine-ar fi crezut că scumpa de Cindy ar putea fi atât de obscenă? Îți trebuie ceva experiență să-ți dai seama că ceilalți băieți sunt exact ca tine, la fel de porcoşi, apoi, îți trebuie mai mult de-o viață să te obişnuieşti cu gândul că şi fetele pot ține pasul cu ei. Rabbit încearcă să alunge râsul acela, dar nu are nici un spor. Încearcă să înlocuiască ceea ce tocmai a văzut cu celelalte secrete ale lui. Cu fiică-sa. Cu aurul. Cu fiu-său, care mâine vine din Pocono să-şi revendice locul la salonul auto. Asta dă roade, socoteala i se ofileşte. Cu gândul la mohorâtul

de Nelson, Harry intră în baie și dă drumul la robinet, în caz că cineva de jos trage cu urechea, să creadă că se spală pe mâini, și între timp își desface cureaua de la pantaloni și își așază cum trebuie scula în chiloți. Îl oftică gândul că la piscină a văzut-o râzând la fel, de-o chestie spusă de el, Buddy Inglefinger sau chiar vreun caraghios care nu era din gașca lor. S-ar lăsa în genunchi în fața oricui.

În timp ce coboară treptele, capul parcă-i plutește în continuare pe-o sfoară de-un metru optzeci legată de pantofii lui uriași. Gașca din livingul lung s-a rearanjat într-un cerc mai strâns în jurul măsuței Parsons. Nu pare să mai fie un loc și pentru el. Ronnie Harrison ridică privirea.

— Dumnezeule, ce-ai făcut acolo, ți-ai luat-o la labă?

— Nu mă simt prea bine, răspunde Rabbit cu demnitate.

— Ai ochii roșii, remarcă Janice. Iar ai plâns?

Subiectul lor de conversație e prea pasionant ca să-l mai tachineze mult. Cindy nici măcar nu întoarce capul. Ceafa ei e groasă și bronzată, dulce și ermetică. Apropiindu-se cu pași spongioși pe mocheta deschisă la culoare, nesfârșită, zăbovește lângă polița șemineului, observând ceva ce i-a scăpat până atunci, două fotografii Polaroid puse la vedere, câte una cu fiecare copil al soților Murkett. Băiatul de cinci ani poartă o mănușă de baseball imensă, stă în picioare, trist, pe dalele curții interioare, iar fetița de trei ani, în aceeași după-amiază pâclos-strălucitoare de vară, înainte ca părinții lor să tragă un pui de somn, mijește ochii, schițând un zâmbet docil și prostesc spre o sursă de lumină orbitoare. Betsey poartă ambele piese ale unui bikini mititel, murdărit la joacă, iar umbra lui Webb, cu brațele ridicate la cap de parcă ar vrea s-o sperie cu niște coarne, se vede într-un colț al cadrului expus. Acestea sunt cele două fotografii care lipseau din pachetul de zece.

— Hei, Harry, ce zici de-a doua săptămână a lunii ianuarie? strigă Ronnie la el.

Discută despre o excursie în grup în Caraibe, iar femeile sunt la fel de încântate de idee ca și bărbații.

E trecut de ora unu când pornește cu Janice spre casă. Brewer Heights e un cartier cu loturi de doi acri, situat lângă autostrada spre Maiden Springs, la douăzeci de minute de Mt. Judge. Drumul șerpuiește la vale în serpentine elegante; constructorul a lăsat copacii, iar acum șase ore, când au urcat la deal, fiecare casă era luminată în spatele umbrarului de copaci nedărâmați cu buldozerul, ca reclamele

de pe fațada unui magazin universal gri, lung. Acum, toate casele, cu excepția celei a familiei Murkett, sunt cufundate în întuneric. Frunzele uscate se învolburează în farurile mașinii, se scutură din copaci bătute de vântul tomnatic, curg ca din bănițe. Anotimpul te ajunge din urmă. Cerul se vârstează, copacii încep să-și piardă frunzele. Lui Harry nu-i prea stă mintea la conversație, conduce cu grijă pe aceste străzi întortocheate numite alei și bulevarde. Stelele care licăresc printre coroanele golașe ale copacilor de pe Brewer Heights pălesc în lumina felinarelor de pe linia dreaptă a lui Maiden Springs Pike. Janice trage dintr-o țigară; Harry vede cu coada ochiului cum îi bobotește jarul, iar apoi mocnește. Ea își drege vocea și-i spune:

— Bănuiesc c-ar fi trebuit să-i iau mai mult partea lui Peggy, ținând cont că-i o prietenă veche, dar prea s-a dat în stambă, așa mi s-a părut.

— I s-a urcat la cap mișcarea de eliberare a femeilor.

— I s-a urcat în cap Ollie, poate. Știu că tot o bate gândul să-l părăsească.

— Nu-ți pare bine că, pentru noi, toate astea sunt de domeniul trecutului?

Harry vorbește răutăcios, s-o audă chinuindu-se să se lămurească dacă sunt sau nu de domeniul trecutului, dar ea îi răspunde simplu:

— Ba da.

El nu mai zice nimic. Își simte limba ca de plumb. Chiar în clipa asta, Webb o dezbracă pe Cindy. Sau ea pe el. Și se lasă în genunchi. Harry își simte limba lipită de cerul gurii ca bieții copilași care în fiecare iarnă insistă să-și lipească limba de balustradele de fier.

— Ideea ta de-a merge cu toții în excursia asta a prins, îi spune Janice.

— O să ne distrăm.

— Voi, bărbații, o să jucați golf. *Noi* ce-o să facem toată ziua?

— Faceți plajă. O să aveți ce face. Trebuie să aibă acolo și terenuri de tenis.

Călătoria asta înseamnă foarte mult pentru el, vorbește despre ea cu mare grijă. Janice iarăși îl provoacă:

— Cică statul la soare duce la cancer.

— Nu mai rapid decât fumatul.

— Thelma are o boală din cauza căreia n-ar trebui să stea deloc la soare, ar putea s-o omoare, așa mi-a zis. Mă miră că-i atât de dornică să meargă.

— Până mâine s-ar putea să se răzgândească. Nu văd cum își poate permite Harrison așa ceva, cu pușt iul ăla de la școala ajutătoare.

— Dar noi ne putem permite, mă întreb? Pe lângă povestea cu aurul.

— Firește, iubito. Aurul a săltat deja mai mult decât o să ne coste excursia. Suntem așa legați de casă. Trebuia să călătorim de ani de zile.

— N-ai vrut să mergi nicăieri doar cu mine.

— Ba am vrut, dar eram așa speriați. Și aveam la dispoziție varianta Pocono.

— Mă întreb dacă asta n-ar însemna să-i lăsăm pe Nelson și Pru singuri exact atunci.

— Nu-ți bate capul. Cum a știut să se agațe de Nelson, o să se agațe și de bebeluș până la sfârșitul lui ianuarie. Până de Sfântul Valentin.

— Pare totuși un gest egoist, insistă ea. Și-apoi, îl lăsăm pe Nelson singur la salon, cu prea multe răspunderi pe cap.

— Capătă exact ce-a vrut. Ce-o să se întâmple? Jake și Rudy o să fie prin preajmă. Manny își vede de bucata lui.

Țigara ei licărește încă o dată, apoi, cu o mișcare neîndemânatică, bâjbâită, care-l enervează de când lumea, o aruncă pe geam. Lui nu-i place să i se murdărească scrumiera de la bordul Coronei, miroase zile întregi, chiar și după ce ai golit-o. Ea oftează.

— Aș fi vrut, într-un fel, să fi mers doar noi doi, dacă chiar trebuie să mergem.

— Noi nu cunoaștem toate chichițele. Webb știe totul, a mai fost acolo, cred că merge cu mult dinainte de-a fi cu Cindy, a fost și cu celelalte neveste.

— Nu-i vorba despre Webb, recunoaște ea. El e de treabă, dar, sinceră să fiu, mi-ar fi fost mai bine fără soții Harrison.

— Am crezut că-ți place de Ronnie.

— Ție-ți place.

— Ba-l urăsc, îi mărturisește Rabbit.

— Ba-ți place, cu toată vulgaritatea lui. Îți amintește de vremurile când jucai baschet. Mă rog, nu-i vorba numai despre el. Mă îngrijorează și Thelma.

— Cum așa? E o speriată de bombe.

— Cred că-i leșinată după tine.

— N-am băgat de seamă. De unde până unde?

Ține-te departe de Cindy, ah, să nu se dea de gol. Încearcă să revadă cu ochii minții pozele alea, detaliu după detaliu, dar imaginile

se estompează deja. Ce aurii păreau trupurile lor în ultima fotografie, ziceai că-s zei.

Janice spune pe un ton surprinzător de înțepat:

— Păi, nu știu ce-ți închipui tu c-o să se întâmple acolo, dar n-o să ne ținem de prostii. Suntem prea *bătrâni*, Harry.

O camionetă cu farurile orbitoare date pe faza mare se apropie din spate periculos de mult, apoi îl depășește huruind și se-aud înjurăturile răcnite de niște puștani.

— Au ieșit bețivii la plimbare, remarcă el, să schimbe subiectul.

— Ce-ai făcut *atâta timp* sus în baie? întreabă ea.

— Am așteptat să se-ntâmple ceva ce nu s-a întâmplat, răspunde el precaut.

— Ah! Ți-a fost rău?

— Am crezut c-o să mi se facă. De la coniac. De-aia am trecut pe bere.

Cindy îl preocupă atât de mult, încât nu pricepe de ce nu pomenește Janice nimic despre ea, pesemne o face intenționat. Ce-o mai lua la muie, Dumnezeule. Iată o metodă anticoncepțională. Toată frișca aia albă pompată în gura ei, înghițită; dințișorii ei rotunzi și gingiile sănătoase, ca de bebeluș, care i se văd când râde. Cu Webb în față și cu el pe la spate, sau invers, lui Harry nu-i pasă. Ronnie cu aparatul de fotografiat. Cariciul i s-a trezit din nou, arată încă o dată ora douăsprezece în viața asta, iar volanul, în timp ce virează pe Central Street, îi mângâie prin țesătura pantalonului vârful umflat. Janice ar trebui să-i fie recunoscătoare, dacă reușește să ajungă în cameră cu erecția intactă.

Pe ea însă gândurile o poartă departe de sex, deoarece, când trec prin conurile de lumină dintre coroanele îngemănate de pe Wilbur, ea exclamă cu voce tare:

— Bietul Nelson! Părea atât de tânăr, nu-i așa, când a plecat în luna de miere cu mireasa lui...

Orașul ăsta îl cunosc atât de bine, cu fiecare curbă, fiecare hidrant, știu unde-i fiecare cutie poștală. Li se înfățișează ca un văl, au casele întunecate, merg cu farurile pe faza mică.

— Mda, îi dă el dreptate. Uneori te întrebi, se aude el continuând, cât de rău l-ai dat tu însuți peste cap pe-un copil ca ăsta.

— Am făcut și noi ce-am putut, spune Janice pe un ton din nou ferm, ce aduce cu al maică-sii. Nu suntem Dumnezeu.

— Nimeni nu-i, răspunde Rabbit, speriindu-se singur.

IV

Au fost luați ostaticii[1]. Nelson lucrează la Springer Motors de cinci săptămâni. Teresa este gravidă în luna a șaptea și e mare cât o casă, o casă în casă, freacă menta în casa lui mama-mare într-o pereche de pantaloni cu partea din față elastică și niște cămăși vechi de-ale lui tati, pe care acesta i le-a lăsat ei. Când iese din baie și merge pe coridorul de la etaj, nu trece de ea nici firicel de lumină, iar când încearcă să dea o mână de ajutor în bucătărie, scapă farfuriile pe jos. Pentru că de-acum s-au adunat deja cinci farfurii sparte, au trebuit să umble la porțelanurile fine pe care mama-mare le păstrează în vitrină, iar ultima farfurie pe care a scăpat-o era una din cele bune. Deși mama-mare nu comentează, îți dai seama după petele de roșeață care-i apar pe gât că o doare, că-i genul de lucru care contează foarte mult pentru cucoanele în vârstă, și tot pomenește de porțelanurile pe care le-a cumpărat împreună cu Fred de la Kroll's acu' cincizeci de ani, când tramvaiele urcau și coborau pe Weiser la fiecare șapte minute, iar Brewerul era căcarea lumii.

Nelson n-o suportă deloc pe Pru, fiindcă e o bășinoasă. Și, cum stă pe spate în pat, căci nu poate dormi pe burtă, mai și sforăie. Scoate un zgomot slab, dar enervant și ritmic de care poate face abstracție în timp ce stă culcat în camera din față, cu lumina felinarelor ce pătrunde prin transperante și cu huruitul mașinilor care trec pe stradă. Îi este dor de fosta lui cameră liniștită, de pe partea din spate. Se întreabă dacă Pru o fi având treaba aia de-i zic deviație de sept. Până s-o ia de nevastă, n-a remarcat că nările ei nu au aceeași mărime: una-i mai

---

1 Aluzie la criza diplomatică provocată de luarea ca ostatici a întregului personal al ambasadei SUA la Teheran în data de 4 noiembrie 1979, de către susținători islamiști ai ayatollahului Khomeini. Ostaticii au fost eliberați după 444 de zile, pe 20 ianuarie 1981.

îngustă decât cealaltă, de parcă cineva i-ar fi răsucit într-o parte năsucul pistruiat, ascuțit și coroiat pe vremea când acesta era încă moale, în copilărie, la Akron. Și tot insistă să meargă la culcare devreme, doar la o oră după cină, când circulația de afară se întețește, iar el ar da orice să plece de-acasă, să meargă la Laid-Back și să bea două-trei beri, sau fie și numai până la Superette, de pe Route 422, să mai vadă și alte fețe după claustrofobia pe care o simte frecând-o cât e ziulica de lungă la salonul auto, încercând să vândă mașini alături de taică-său, apoi se întoarce acasă și are parte de o nouă porție de taică-său, cu capul lui mare care aproape că șterge tavanul și cu vocea aia a lui tâmpă și tărăgănată cu care dă directive în stânga și-n dreapta, dacă stai să-l asculți, îl bestelește pe Nelson, îl privește atât de neliniștit, râzând scurt, cu ochi triști, *Am spus eu asta?*, când are impresia c-a spus ceva nostim. Problema lui tati e c-a trăit prea mult timp într-un harem, cu mami și mama-mare, care au făcut totul pentru el. Cum apare la orizont vreun bărbat, cu excepția lui Charlie, care se topește pe picioare, și a fraierilor cu care joacă golf, devine bădăran. Nimeni pe lume, în afară de Nelson, nu pare să observe cât de bădăran e Harry C. Angstrom, iar povara asta îl face pe Nelson să urle câteodată. Taică-său intră în cameră mare, pufos și mucalit când, de fapt, e un ucigaș, cu două cadavre la activ și cu fiu-său următorul vizat, dacă ar găsi o metodă să-l mătrășească fără să-și strice imaginea. Lui tati nu-i mai place să pară un om rău; pe vremuri, ăsta era un lucru de admirat la el, faptul că nu-i păsa cum apare în ochii celorlalți sau ce credeau vecinii despre el când, de pildă, l-a primit pe Skeeter în casă. Avea în el o brumă de încredere, rămasă de pe vremea când juca baschet sau când era răsfățatul tuturor sau așa ceva, astfel încât, din când în când, putea să le mai zică oamenilor „Hai sictir!". Scânteia aia s-a stins, n-a rămas decât un mort vânjos, ce-l apasă pe Nelson pe piept. Încearcă să-i explice situația lui Pru, ea îl ascultă, dar nu-l înțelege.

La Kent, ea era subțire și dreaptă și avea mersul grăbit, iar formidabilul ei păr roșcat, lung îi era împletit într-o coadă lucioasă când nu și-l lăsa să-i cadă pe spate, de părea călcat. Când se ducea s-o întâlnească în noua aripă de la Rockwell în jurul orei cinci, un student însetat, îi creștea inima de bucurie s-o ia și s-o ducă pe femeia asta muncitoare, cu un an mai mare decât el, de lângă mașinile de scris și dosare, și lumina rece și strălucitoare; birourile administrative păreau o porțiune din cerul adevăratei lumi a afacerilor, care atârna deasupra sălilor de seminar ca niște tuneluri prin care viermuia el toată ziua.

Pru nu era unsă cu toate alifiile, nu le avea deloc cu somitățile, cu răposații la modă, nu știa să vorbească decât despre lucruri vii, despre filme, discuri, programele TV și scandalurile de zi cu zi de la serviciu, pe care a podidit-o plânsul și cui i-a făcut avansuri vreunul din decani. Una din secretarele celelalte își futea șeful fără măcar să-i placă de el, dintr-un soi de indiferență aiurită față de viața și de trupul ei. Nelson era în culmea fericirii la gândul că Pru ar fi putut fi la fel; în Pennsylvania toată lumea trăia încorsetată, dar aici viața era mai libertină și le permitea oamenilor să se lase duși de val. Era încântat de duritatea ei firească, de felul ei de-a merge alături de el parcă întrebându-se „cui îi pasă?", mirosind a parfum, cu hainele impregnate de-o aromă mai discretă, pe sub toți copacii care erau mândria celor de la Kent, ca și toate sălile de sport din complexul Centrului Studențesc și cea mai mare rețea de autobuze din lume a unui campus universitar, toate rahaturile astea îngrămădite în încercarea de a-i face pe oameni să uite singurul motiv pentru care Universitatea de Stat Kent ar putea emite vreodată pretenții la celebritate, și anume ziua de 4 mai 1970, când membrii Gărzii Naționale au deschis focul de pe Blanket Hill. Din partea lui Nelson, n-aveau decât să-i omoare pe toți bezmeticii ăia. În '77, când a avut loc toată tevatura aia cu Orașul Corturilor[1], Nelson n-a scos nasul din dormitor. Pe atunci încă n-o cunoștea pe Pru. Într-unul din barurile de pe Water Street, ea își începea al treilea White Russian[2] și-i povestea întâmplări de groază despre cum a crescut, cu bătăi și accese de furie și îndelungatele absențe inexplicabile ale lui taică-său, apoi despre faptele greu de înțeles ale surorilor ei pe măsură ce se maturizau sexual și începeau s-o țină numai într-o petrecere. Întâmplările lui păreau anoste pe lângă ale ei. Pru îl făcea să se simtă mai bine în pielea lui. Avea senzația că mulți dintre studenții pe care-i cunoaște, inclusiv Melanie, îl iau peste picior, îl întrec la un joc pe care nu vrea să-l joace, dar Pru Lubell, această secretară, nu-i dădea senzația că ar face bășcălie de el. Se

---

1 În perioada mai-iulie 1977, zeci de protestatari au înălțat un oraș al corturilor pe locul unde se plănuia construirea unei clădiri-anexă în campusul de la Kent. Protestatarii susțineau că înălțarea respectivei construcții urmărea, de fapt, ștergerea locului unde a avut loc masacrul din 4 mai 1970, când patru studenți au murit împușcați, iar nouă au fost grav răniți în timpul unei demonstrații împotriva invadării Cambodgiei de către trupele americane.

2 Cocteil din vodcă, lichior de cafea și frișcă, servit cu gheață.

înțelegeau în multe privințe, în chestiuni esențiale. Știau că, în fond, lumea e brutală, că nu te protejează nici un tată, iar aceşti puștani care-și pierd vremea în echipe de tăntălăi musculoși sau fac pe radicalii sau se-agită cu viața de colegiu ori cu propriile lor interese sau mai știu eu ce te lasă de izbeliște într-un mod deloc plăcut. Faptul că Nelson nu vedea în toate astea decât niște aiureli îl făcea s-o trateze pe Pru cu o anumită seriozitate. Așezați față-n față la mesele de placaj din separeurile barurilor frecventate de clasa muncitoare, din nordul Akron-ului, unde mergeau cu mașina ei – ea avea mașină, o rablă de Plymouth Valiant corodată toată de sare, a cărei aripă din față fâlfâia ca un steag, iar ăsta era încă un motiv pentru care-i plăcea de ea, faptul că era dispusă să conducă un hârb atât de oribil, cumpărat cu bani munciți de ea –, Nelson își dădea seama că ea arată destul de bine. Din punct de vedere social, fata știa că el e situat pe-o treaptă superioară. Dar și ea se situa deasupra lui din punctul de vedere al condițiilor de-aici, al geografiei locale. Nu avea doar mașină, ci și un apartament, micuț, dar în întregime al ei, cu un aragaz la care-și gătea singură cina și cu o băuturică pe care i-o turna după ce punea un disc. Încă de la prima lor întâlnire, fără a pune la socoteală dățile când o frecau cu Melanie și aiuriții ei prieteni din Asociația Studenților, Pru îl adusese în blocul ei din orășelul ăsta numit Stow, presupunând, fără să facă mare caz de asta, că amândoi își doresc să și-o pună. Ea a juisat zvârcolindu-se puternic, rapid, prinzându-l ca într-o menghină și făcându-l și pe el să ejaculeze. Mai futuse și alte fete la viața lui, dar nu fusese sigur că au terminat și ele. Cu Pru era sigur. Scotea țipete și chiar se zbătea puțin, ca un pește care țâșnește spre suprafața unui lac posomorât. Pe urmă, în timp ce-i gătea ceva, se plimba de colo-colo goală, cu părul revărsându-i-se până la a șasea vertebră, deși vizavi erau o grămadă de ferestre în curtea blocului, de unde ar fi putut fi văzută. Cui îi pasă? De fapt, îi plăcea să fie privită, la lumina stroboscoapelor de pe ringul de dans, când ieșeau în unele seri, iar în intimitate îl lăsa s-o privească din fiecare unghi, îi oferea corpul neted ca al unei păpuși ale cărei brațe, picioare și cap stau cum le așezi. Recunoștința lui intensă pentru toate astea, acolo unde altul ar fi acceptat fără cine știe ce atenție, i-a sporit valoarea în ochii ei până când l-a întemnițat cu totul; era prea prețios să-i mai dea drumul vreodată.

Acum stă toată ziua și se uită la telenovelele de după-amiază cu mama-mare și, câteodată, și cu mami, la *Search for Tomorrow* de pe

Channel 10, apoi *Days of Our Lives* pe Channel 3, după care revin pe 10 pentru *The Guiding Light*. Nelson îi știe tipicul de pe vremea când nu-l lăsau să lucreze la salon. Acum Pru se bășește întruna, fiindcă bebelușul îi deplasează cumva măruntaiele, și scapă lucrurile din mână și spune că taică-său i se pare cât se poate de simpatic.

I-a povestit despre Becky. I-a povestit despre Jill. Răspunsul lui Pru:

— Dar asta a fost demult.

— Nu și pentru mine. Pentru el, da. A uitat, ca un căcat ce e, îți dai seama dintr-o privire c-a uitat. A uitat tot ce ne-a făcut. Toate mizeriile pe care i le-a făcut mamei, incredibil! Și probabil că nu știu nici jumătate din ele. E atât de plin de sine și *satisfăcut*, asta mă calcă pe nervi. Dacă aș putea să-l fac *măcar o dată* să vadă și singur ce om de căcat e, poate că m-aș liniști.

— Și ce-ai obține cu asta, Nelson? Taică-tău nu-i perfect, dar cine-i perfect pe lumea asta? El măcar își petrece nopțile acasă, ceea ce taică-meu n-a făcut niciodată.

— Se cacă împrăștiat, de-aia stă acasă. Crezi că lui nu i-ar plăcea să vâneze fofoloance în fiecare noapte? Când mă gândesc cum se mai uita la Melanie! Îți zic eu, nu iubirea nemărginită pentru mami îl ține locului. E vorba despre salon. Mami ține acum hățurile, iar asta nu datorită ei.

— Dar, scumpule, din câte-am văzut, ai tăi țin foarte mult unul la celălalt. O fi ceva la mijloc la cuplurile care rezistă timp îndelungat.

Gândul la această posibilitate îl dezgustă pe Nelson. Tapetul, cu modelul lui încâlcit de chestii care intră și ies din alte chestii, pare malefic. În copilărie îi era frică de camera din față, unde dorm acum, chiar vizavi de mormăitul înfundat scos de televizorul lui mama-mare. Mașinile care trec pe Joseph Street, pe sub crengile golașe ale arțarului, rostogolesc pe pereți caroserii cu marginile ascuțite, forme strălucitoare care se modifică rapid, ca în jocurile pe calculator care s-au răspândit peste tot acum. Când o mașină frânează la colțul străzii, un petic roșiatic brăzdează cu un tremur tapetul și o fotografie ștearsă, înrămată, cu un fermier cu țăcălie, cu o ciutură, la o fântână de piatră: fotografia asta decolorată atârnă acolo de-o veșnicie. În ochii copilului, până și fermierul părea malefic, un diavol libidinos. Acum omulețul îi pare lui Nelson doar neghiob, sentimental. Și totuși, tenta aia malefică persistă, surprinsă undeva în transparența sticlei. Pata roșiatică se cutremură și dispare într-o clipită; un motor bubuie și pneurile lasă urme pe pavaj. Du-te: furia acestei mașini nevăzute, care evadează,

preschimbându-se într-un simplu bâzâit în depărtare, îi oferă lui Nelson o satisfacție platonică.

Stă întins lângă Pru pe vechiul pat cu arcurile lăsate pe care-l împărțea cu Melanie. Gândul îi zboară la Melanie, care nu-i gravidă, e liberă, se distrează a-ntâia la Kent, se plimbă cu autobuzele din campus, asistă la cursurile de religie orientală. Pru doarme buștean, culcată într-o cămașă veche de-a lui tati, încheiată în dreptul sânilor și descheiată deasupra burții. Îi oferise niște cămăși de-ale lui, acum, că are slujba asta, a trebuit să-și cumpere niște cămăși, dar ea l-a refuzat, zicând că sunt prea mici și-o strâng. În cameră e zăpușeală. Centrala e chiar sub ei, iar căldura urcă spre ei, n-au ce face, iată, e mijlocul lunii noiembrie și ei încă se învelesc cu un cearșaf. E treaz de-a binelea și așa va rămâne ore în șir, agitat de cele întâmplate peste zi. Prietenii lui Billy se țin de capul lui, să cumpere mai multe decapotabile, și, deși au vândut Olds Delta 88 Royale-ul unui doctor, cu 3 600 de dolari, tati susține, și mai pretinde că și Manny îl susține în chestiunea asta, că, după ce scazi asigurările și regia, te trezești că nu-i cine știe ce profit.

Iar acum Mercury-ul e în service, deși tipul de la asigurări voia să-l declare fier vechi, zicea că așa ar fi cel mai simplu cu o vechitură ca asta, piesele de schimb le-ar reveni ca bonus, iar partea din față e bușită de parcă cineva ar fi făcut-o intenționat. Manny estimează că reparația o să coste cu patru-cinci sute mai mult decât apare în scripte, dar cumpărătorii nu-ți pot da mai mult decât scrie la carte că valorează mașina, iar când l-a întrebat pe Manny dacă n-ar putea s-o repare mecanicii în timpul lor liber, acesta i-a răspuns cu o mutră solemnă, cu fruntea încrețită și cu punctele negre de pe nas gata-gata să sară la tine, *Băiete, nu există timp liber, oamenii ăștia vin aici să-și câștige pâinea*, insinuând că el, fiul unui om bogat, nu-i în situația lor. Nu că tati l-ar susține în chestiunea asta, ia atitudine, vezi Doamne, puștiului i s-a dat o lecție și se bucură. Singura lecție pe care a învățat-o Nelson este că fiecare își trage spuza pe turta lui și nimeni nu-i în stare să aibă o idee originală. Las' c-o să le arate el când o să vândă Mercury-ul ăla cu vreo patru mii cinci sute sau pe-acolo, știe el o grămadă de tipi la Laid-Back pentru care suma asta e un fleac. Chestiunea iraniană o să salte și mai mult prețul benzinei, dar o să fie dată uitării, n-o să îndrăznească să-i țină pe ostatici prea mult în captivitate. Tati îi tot explică cum îi costă între trei și cinci dolari pe zi să țină o mașină pe inventar, dar el nu vede de ce, dacă mașina

stă, pur și simplu, într-o parcare ce-ți aparține, compania chiar își plătește sieși chirie, a descoperit el, ca să dea țeapă guvernului.

Lângă el, Pru începe să sforăie, cu capul cocoțat pe două perne, cu burta lucioasă ca o ciupercă din alea de care vezi prin păduri, agățate de vreun ciot putregăit. La parter, mami și tati râd în hohote, în ultimul timp sunt în al nouălea cer, mai răi ca niște copii, ies în lume mult mai mult cu gașca lor nesuferită, copiii au măcar scuza că nu prea au altceva mai bun de făcut. Se gândește la ostaticii de la Teheran, gândul ăsta-i ca o pilulă care i s-a oprit în gâtlej, ca una din vitaminele alea mari și uscate pe care Melanie i le vâra pe gât cu de-a sila, când nici nu i se ducea la vale, dar nici nu putea s-o scuipe. Trimite, dom'le, un singur elicopter negru, mare, într-o noapte fără lună, cu un comando de fețe mânjite cu funingine, sugrumă-i cu o sârmă elastică pe nenorociții ăia de arăboi radicali, *a-a-a-hr*, *gâ-â-âh*, ar trebui să vorbești în șoaptă, mai întâi femeile și copiii, și să-i scoți de-acolo. Apoi, aruncă-le o mică bombă atomică tactică peste un minaret, așa, drept carte de vizită. Sau, dacă nu, sapă un tunel cu o mașină de foraj cum ar avea James Bond. Scena aia fantastică din filmul *Moonraker*, când e aruncat din avion fără parașută și, în cădere liberă, se agață de unul din băieții răi și i-o fură pe-a lui, nu poate fi cu mult mai rău decât zborul cu deltaplanul. La lumina lunii, buricul lui Pru face o umbră minusculă, îl are proeminent, parcă i-ar fi ieșit în afară, n-a mai văzut niciodată o gravidă dezbrăcată, habar n-avea că arată atât de rău. Ca o ghiulea care-a lovit din spate și-a rămas înțepenită acolo.

Din când în când mai ies și ei în lume. Au prieteni. Billy Fosnacht s-a întors la Tufts, dar gașca de la Laid-Back se mai adună, băieții și jegurile alea de pe lângă Brewer încă ard gazul pe-acolo, lucrează în noile fabrici de produse electronice sau la vreun proiect inutil, fără cap și coadă, finanțat de stat, sau în ce-a mai rămas din magazinele din centru; în ziua de azi intri în Kroll's, unde mami și tati s-au întâlnit cu secole în urmă, treci prin pădurea aia unde înainte era piața, Weiser Square, și zici că ești pe puntea părăsită a unei nave de război imediat după bombardarea Pearl Harbor de către japonezi, vezi doar câteva vânzătoare speriate, în spatele tejghelelor cu marfa vândută la preț redus. Mami a lucrat la raionul de bomboane și alune sărate, dar acesta nu mai există. Probabil și-au dat seama, după treizeci de ani și șase persoane decedate din cauza viermilor, că nu-i o treabă igienică. Dacă n-ar fi existat însă raionul de alune, n-ar mai exista nici Nelson, sau ar exista ca altă persoană, ceea ce-i total aiurea. El și Pru

nu-i cunosc după nume pe prietenii lor, au nume ca Pam și Cayce, Jason și Scott, Dody și Lyle, Derek și Slim, și dacă te afișezi destul de des la Laid-Back te faci cu o invitație la una din petrecerile lor. Ei locuiesc în blocurile alea noi cu pereții din bârne necizelate, pătați, și cu acoperișuri înclinate abrupt, care aduc cu un șir de cabane de schi construite de mântuială pe coasta lui Mt. Pemaquid, lângă Flying Eagle, sau cu vilele alea din marile orașe, din cărămizi și ardezie, cu o grămadă de fier forjat și șemineuri, construite din banii vechilor fabrici de prelucrare a minereului în capătul de nord al Youngquistului sau dincolo de cimitirele de mașini, și care acum sunt convertite în locuințe, dacă n-au fost deja transformate în aziluri de bătrâni sau în clădiri cu birouri pentru afaceri drăgălașe cum ar fi marochinăriile, magazinele de scule și unelte pentru amatorii de bricolaj, și tineri arhitecți specializați în panourile solare și economia de energie, și tineri avocați cu părul înfoiat și mustăți de bandit, costum și cravată, care-și taxează tinerii clienți cu un onorariu de fix trei sute de dolari, indiferent dacă-i vorba de un divorț sau de radierea unui cazier pentru posesie de droguri. În aceste cartiere au răsărit ca ciupercile după ploaie magazinele cu hrană sănătoasă și restaurantele micuțe și lungi, plasate la demisol, unde se servește mâncare vegetariană sau macrobiotică sau israeliană, și librăriile cu denumiri precum Karma Paperbacks, și dughenele pline de macrameuri, țesături imprimate, cămăși de nuntă mexicane și mătase indiană, și pălăriile alea de nomazi care-i fac pe cei care le poartă să arate de parcă le-ar fi fost retezată bucata de cap unde au creierul. Vechile magazine de echipamente și utilaje, cu pereții din panouri de zgură, vând acum mobilier nefinisat, pe care îl asamblezi de unul singur, pentru apartamentele de bloc unde locuiesc la comun.

Apartamentul pe care Slim îl împarte cu Jason și Pam este la al treilea etaj al unei vechi case înalte de pe partea superioară a Locust Boulevard, la câteva străzi de liceu, spre Maiden Springs. Un bovindou mare, cu trei ferestre ce au câte patru ochiuri, dă spre inima muribundă a orașului: acolo unde odinioară o cizmă, o arahidă, un joben și o floarea-soarelui uriașă formau cu contururile lor de neon o ghirlandă de reclame luminoase deasupra lui Weiser Square, astăzi doar semnalele luminoase ale Brewer Trust, montate pe propria lui fațadă de granit, mai marchează centrul orașului: patru piloni imenși, ca patru degete albe înfipte într-o plăcintă neagră, consistentă, cu bucata neagră reprezentată de pomii plantați lângă așa-zisul mall. Din acest centru, felinarele cu sodiu de pe străzile orașului se întind cât

vezi cu ochii, într-o rețea rectilinie, care se pierde în zare, spre cotul râului, iar apoi se continuă în suburbii a căror licărire dispare la orizontul înghițit de dealuri ce se contopesc cu norii nopții. Ferestrele din bovindoul lui Slim au în partea de sus oberlihturi cu vitralii, acele flori stilizate, crâmpeie de porfiriu, gălbui și verde-lăptos care, împreună cu covrigeii, sunt mândria Brewerului. Vechile podele cu parchet de stejar au fost însă acoperite din perete în perete cu mochetă ieftină, împestrițată, roșu-gălbui, iar camerele spațioase de altădată au fost împărțite la repezeală, cu pereți de rigips. Tavanele înalte au fost coborâte, pentru economia de căldură, și au fost reconstituite din niște panouri albe, moi, asemănătoare cu planșetele de prezentare. Nelson stă pe podea, cu capul dat pe spate, cu o cutie de bere între glezne; a fumat două cuie împreună cu Pru, iar acum găurelele din tavan încearcă să-i spună ceva, unele par ascuțite, vivace și agresive ca punctele negre de pe nasul lui Manny deunăzi, apoi acest aspect se estompează și îi atrage atenția o altă zonă, de parcă o meduză de senzații intense ar traversa transparentă tavanul. Pe peretele din spatele lui e un poster imens cu Ilie Năstase zâmbind. Slim e membrul unui club de tenis de lângă Hemmigtown Mall și-l adoră pe Ilie Năstase. Năstase e îmbrobonat de sudoare, are picioarele solide ca niște stâlpi. Stâlpi păroși, noduroși. La casetofon cântă Donna Summer, e un cântec despre un telefon, volumul e dat tare. În mijlocul camerei, între Nelson și niște ferigi plantate în ghivece, plus niște plante cu frunze late cum avea mama-mare în camera de lângă sufragerie (își amintește cum stătea lângă taică-său și se uitau la ele într-o zi când s-a întâmplat ceva oribil, sub ele era o chestie enormă și găunoasă în timp ce frunzele plantelor sorbeau lumina soarelui la fel cum, de bună seamă, procedează și plantele astea mai mari, când razele soarelui pătrund pieziș pe ferestrele înalte ale bovindoului), este un spațiu, iar în acest spațiu Slim dansează unduindu-se ca un șarpe-marionetă cu un alt tip slăbănog, cu o tunsoare scurtă, pe nume Lyle. Lyle are o țeastă îngustă, scobită la spate, și poartă blugi strâmți și o cămașă cu mâneci lungi, ca un tricou de fotbal, cu o dungă verde, lată, la mijloc. Slim e poponar și, deși pe Nelson treaba asta n-ar trebui să-l deranjeze, îl deranjează. Îl mai deranjează și faptul că la petrecere au reușit să vină și câțiva negrotei șmecheri, iar fetița aia singurică, albă, cu fața cenușie și bărbie ascuțită de poloneză, din partea de sud a Brewerului, și-a scos bluza în timp ce dansa, deși n-are cine știe ce țâțe cu care să se laude, iar acum stă în bucătărie, cu țâțele încă goale, și se face mangă cu lichior Southern

Comfort amestecat cu Pepsi. La petrecerile astea, întotdeauna cineva-i la baie și borăște, fumează iarbă sau prizează prafuri albe, iar pe Nelson îl deranjează și asta. Nimic din cele de mai sus nu-l deranjează foarte tare, dar s-a săturat să fie tânăr. Ce uriașă risipă de energie. Observă că meduza de senzații intense de pe tavan care zburdă peste găuri e ca energia care trece prin biții binari ai computerului, însă gândul i se împotmolește aici. La Kent l-a preocupat informatica, dar încă de la cursul introductiv de matematici 10061 din Merrill Hall și-a dat seama că matematica nu-i de nasul lui. Pentru toți jidănașii ăia și toți coreenii cu fețele lor turtite ca farfuriile, era floare la ureche, limpede ca lumina zilei cu ce se mănâncă o funcție, n-aveai nici un punct de reper pe care să te sprijini, ci doar o idee generală că-i vorba de-o ecuație, o altă meduză, dar cum să ajungi la ea? Era mai presus de înțelegerea lui. Așa că și-a zis că la fel de bine s-ar putea întoarce acasă, să-și facă și el parte din averea familiei. Taică-său îl ținea pe genunchi în ziua aia, senzația aia de trup uriaș, cald, mirosind a tristețe de jur împrejurul lui și sub el i s-a fixat în amintire ca și raza de soare ce se înfrupta din marginea în formă de semilună a frunzei păroase de pe masa de fier cu plante verzi, asta trebuie să fi fost cam atunci când a murit Becky. Mama-mare n-are să trăiască o veșnicie, iar când ea o să dea colțul el și cu mami vor prelua conducerea salonului, și tati o să stea în față ca un om din carton în mărime naturală, unul din ăia cum vedeai pe vremuri în saloanele auto înainte de scumpirea cartonului. Negroteii ăia care o freacă la rece cu un aer de superioritate, cu stilul lor hotărât și calm de-a spune sal'tare, provocându-te să-i privești în ochi, fără să-și asume nici o răspundere, îl enervează la culme, deși cuiele pufăite până acum ar trebui să-i inducă deja o stare mălăiață. Poate i-ar prinde bine încă o bere. Apoi își amintește de berea pe care o ține între genunchi, e rece și grea, pentru că-i plină și proaspăt adusă din frigiderul lui Slim; trage o dușcă. Nelson își studiază mâna cu atenție, fiindcă și-o simte de parcă ar ține cutia cu o mitenă.

De ce n-o fi murind tati, pur și simplu? Oamenii de vârsta lui suferă de tot felul de boli. Apoi ar rămâne el cu mami. Cu mami știe că se poate înțelege.

Nu mai e așa de tânăr, a împlinit douăzeci și trei de ani, iar chestia care-l face să se simtă aiurea printre oamenii ăștia e faptul că-i însurat. Nimeni dintre cei de față nu pare căsătorit. Și nu mai e nici o gravidă, în mod clar. Treaba asta îl face să se simtă în centrul atenției, iată-l

pe tipul pe care nu l-a dus mintea mai mult. Ca s-o spună pe-a dreaptă, Pru n-a vrut să vină, voia să rămână acasă ca una din plantele alea verzi, ca mâța pe vatră în fața televizorului, să se uite la *Croazieră de lux*, iar apoi la *Trăiește-ți visul*, împreună cu biata mama-mare, care în ultimul timp s-a cam ofilit. Tata și mami stăteau acasă cu ea, dar acum, și în seara asta, au ieșit împreună cu gașca de la Flying Eagle. Ca să vezi cât de iresponsabili devin așa-zișii adulți când își închipuie că-s pe val. Mami i-a povestit totul, nebunia lor cu aurul. Poate că ar fi trebuit să se ofere să rămână acasă, cu Pru și mama-mare, la urma urmei ea e cea care face jocurile, dar Pru apucase să se dichisească la gândul că-i datorează lui Nelson un pic de viață socială, pentru că muncea din greu și era tot timpul legat de casă din pricina ei – ce ți-e și cu familiile astea, fiecare face orice pentru celălalt dintr-o obligație imaginară și mai mult se încurcă reciproc, ce încâlceală! Apoi, de-ndată ce-a ajuns aici și-a băut o dușcă, Pru, femeia nebună din Akron, a pus mâna pe hățuri, s-a hotărât să joace până la capăt rolul gravidei de umplutură, să se dea rotundă, să danseze în niște pantofi pe care nici măcar n-ar trebui să-i încalțe, pantofi cu talpă ortopedică foarte înaltă, în formă de ic, legați cu niște curelușe subțiri din plastic verde, ca șnururile pe care supraveghetorii terenurilor de joacă din Mt. Judge te puneau să le împletești ca să ai de ce să-ți agăți fluierul; își amintește că exista chiar o anumită tehnică de împletire numită fluturele, cu ajutorul căreia puteai face brelocuri, de parcă puștii ar fi avut vreodată chei pe care să le agațe de un breloc. Poate că de-a dracului se poartă așa. El însă se lasă pradă emoțiilor copleșitoare și-i face plăcere s-o privească de la distanță, prin fumul de țigară. Pru e strălucitoare, absolut strălucitoare în rochia asta verde-fosforescent fără curea, pe care și-a cumpărat-o de la un magazin nou de pe Locust, unde bătrânii pensionari sunt alungați de convertirea cartierului într-o zonă rezidențială, odată cu întoarcerea la oraș a clasei mijlocii. Mânecile largi ca niște aripi îi flutură când se învârte, iar ghiuleaua aia de stomac îi iese la înaintare săltându-i rochia în față și lăsând să i se vadă mai mult din ciorapii elastici portocalii, pe care doctorul a sfătuit-o să-i poarte ca să-și protejeze venele tinere. Pantofii cu tălpi lucioase de-abia i se târâie pe mocheta lățoasă, dar nu și-i scoate, vrând să demonstreze că poate să danseze, să-i facă și mai abitir în ciudă: trupul ei, parcă înfipt într-o frigare undeva printre omoplați, se zvârcolește în ritmul muzicii în timp ce brațele îi înalță licăriri verzi, iar fantasticul ei păr lung descrie, la nesfârșit, cercuri în aer.

Nelson nu știe să danseze, adică nu vrea să danseze, pentru că, mai nou, a dansa înseamnă să stai locului și să te lași posedat de diavolul muzicii, ceea ce presupune mai multă credință decât îi este dată lui. Nu vrea să fie luat de prost. Ei, tati însă, tati ar dansa dacă ar fi aici, la fel ca atunci când Jill era la ei, când el i s-a dăruit lui Skeeter și n-a mai privit niciodată înapoi, nici măcar după ce s-a întâmplat tot ce putea fi mai rău. Ce tâmpit e, el chiar crede că există un Dumnezeu care-i leșinat după el. Punctele din tavan nu-i permit lui Nelson să-și ridice privirea mai sus de-atâta, așa că se uită iarăși la Pru, e dureros de strălucitoare în rochia ei orbitoare, care se unduiește ca un giuvaier lichefiat, căzută în transă de la muzica de deasupra burții, care-i masivă și nu-i aparține numai ei, ci și lui, așa că și el dansează. Urăște o clipă chestia aia din el care-l împiedică să danseze, tot așa cum n-a putut să se alăture jocului sclipitor al minții care-i informatica și colegiul, în general, și n-a putut fi sportivul degajat, cu detentă, care a fost taică-său. Clipa întunecată trece, gonită de certitudinea că într-o bună zi o să le-arate el tuturor.

Un timp partenerul de dans al lui Pru a fost unul din negroteii ăia nerușinați din Brewer, ăla mai solid, în salopetă și cu cizme de cowboy, apoi Slim apare făcând o piruetă pe lângă ghivecele cu plante, împreună cu Lyle, și intră pe orbita lui Pru, care continuă să danseze indiferent dacă e cineva în fața ei sau nu, sus-jos, saltă mâinile câte un pic și dă din cap. Pare căzută în transă. Nasul coroiat îi iese în evidență din profil. Lumea îi tot atinge burta, să-i poarte noroc: își răsucesc degetele și pocnesc din ele, degetele lor îndrăznețe zăbovesc pe umflătura sacră unde își are cuibul ceva ce-i aparține și lui. Dar cum s-o ferească de atingerile lor, cum s-o protejeze și s-o păstreze curată? Ea-i prea mare, iar el ar părea un tâmpit, ei îi place mizeria, de-acolo a ieșit. Într-un rând ea l-a dus cu mașina și au trecut prin fața fostei ei case din Akron, nu l-a invitat înăuntru, ce stradă tristă, erau case cu prispa de lemn, cu frigidere vechi. Melanie ar fi fost mai bună, frate-său juca polo. Pru ar trebui să-și scoată măcar pantofii. Se și vede ridicându-se să-i spună, dar adevărul e că-i prea vărzuit să se scoale, e obligat să stea acolo tuflit între viermii pufoși din mochetă și găurile de viermi din tavan. Muzica e plină de bule de gaz care se sparg în boxe, iar vocea de strigoaică a Donnei Summer parcă-și iese din matcă și intră la loc, se dublează, jucând toate rolurile. *M-am lipit de tine, m-am lipit cu super-glue.* Bulangiul cu care a dansat Slim până acum îi oferă lui Pru un cui, iar ea suge capătul ud al țigării și

reține fumul în plămâni fără să iasă din ritmul muzicii, burta și picioarele își păstrează zvâcnirea. Nelson observă că, pentru o puștoaică provenită din mahalalele Akron-ului, Brewerul este un oraș de fraieri și le arată tuturor cum stă treaba.

O fată pe care-a observat-o mai devreme a venit la paranghelie cu o huidumă de țopârlan cu fața roșie, care chiar era îmbrăcat la sacou și cravată; acum se apropie și se așază pe jos lângă Nelson, sub Ilie Năstase, îi ia berea dintre glezne și trage o dușcă. Chipul ei rotund, zâmbitor și palid pare puțin nelalocul lui, dar e dornică să-i fie pe plac.

— Dar *tu* unde locuiești? îl întreabă ea vrând parcă să continue cu el conversația începută cu altcineva.

— În Mt. Judge? zice el, crezând că acesta-i răspunsul corect.

— Într-un apartament?

— Cu părinții și bunica.

— De ce?

Chipul amabil îi strălucește de sudoare. Și ea a tras la măsea, dar emană un calm pentru care îi este recunoscător. Își întinde picioarele lângă ale lui, în niște pantaloni albi ce par să strălucească acolo unde meduza aia stranie plutește peste ele.

— E mai ieftin, răspunde el, apoi adaugă, să mai îndulcească pastila: Ne-am gândit că n-are rost să căutăm un loc al nostru până nu se naște copilul.

— Ești însurat?

— Uite-o.

Îi face semn către Pru. Fata o soarbe din ochi.

— E minunată.

— E un fel de-a spune.

— Ce vrei să zici cu *asta*?

— Vreau să spun că mă scoate din pepeni.

— Nu pățește nimic dacă se bâțâie așa? La copil mă refer.

— Păi, i s-a spus să facă mișcare. *Tu* unde locuiești?

— Nu departe de-aici. Pe Youngquist. Apartamentul nostru-i cu mult mai mic decât ăsta. Stăm la etajul întâi, pe partea din spate, ferestrele noastre dau într-o curticică unde se-adună toate pisicile. Umblă vorba că vila noastră ar putea fi transformată în bloc de locuințe.

— Și asta-i bine sau rău?

— Bine dacă ai bani, rău dacă nu-i ai, presupun. Tocmai am început să lucrăm în oraș și zi-i... tipul meu vrea să facă o facultate după ce ne facem plinul.

— Zi-i s-o lase baltă. Am fost la facultate și-i de tot căcatul.

Buza ei de sus e un pic mai cărnoasă și îi pare rău să constate, din felul cum își ține ea gura, că a lăsat-o fără replică.

— Unde lucrezi? o întreabă.

— Sunt infirmieră la un azil de bătrâni. Mă îndoiesc că-l știi, e în Sunnyside, spre locul unde se ținea înainte bâlciul.

— Nu-i deprimant?

— Așa zice lumea, dar pe mine nu mă deranjează. Stau de vorbă cu mine, asta-și doresc mai toți, să aibă companie.

— Tu și tipul ăsta nu sunteți căsătoriți?

— Încă nu. El vrea să se mai maturizeze puțin. Cred că-i o idee bună. Poate la un moment dat o să ne răzgândim.

— Mișto. Tipa în verde de acolo a călcat pe bec și n-am avut încotro.

Nici acum nu primește nici o replică. Totuși, fata nu arată c-ar fi plictisită, așa cum i se întâmplă cu multă lume. La salon îi privește pe Jake și Rudy cum sporovăiesc cât e ziulica de lungă și-i invidiază pentru c-o fac fără să se simtă niște idioți. Chipul ăsta străin stă acolo vizavi de-al lui, calm, blajin și atent, cu ochii de un albastru mai pal decât vezi cel mai adesea, cu tenul alb și neted, cu nasul un pic în vânt și cu părul de culoarea ghimbirului prins neglijent la spate. I se văd urechile, lobii au găuri pentru cercei, dar nu și cercei. La cât e de drogat, liniile albe și pătrățoase ale urechilor ei îi par pline de viață.

— Spui că tocmai te-ai mutat în oraș, continuă Nelson conversația. De unde?

— De pe lângă Galilee. Știi pe unde vine asta?

— Mai mult sau mai puțin. În copilărie am fost acolo de câteva ori la cursele de mașini.

— Într-o seară liniștită, de-acasă de la noi, se aud motoarele. Camera mea e pe partea pistei și mereu le auzeam.

— Acolo unde stăm noi, e întotdeauna circulație intensă. Camera mea dădea în spate, dar acum stau în față.

Ce urechiușe drăgălașe, micuțe ca ale lui, deși, în rest, ea n-are nimic micuț. Pantalonii ăia de-un alb strălucitor stau să-i crape pe coapse.

— Taică-tău cu ce se ocupă? E fermier?

— Taică-meu a murit.

— Ah, îmi pare rău.

— Să nu-ți pară rău. Era grea viața, dar se descurca. Era fermier, ai dreptate, și, în plus, avea contract cu primăria pentru autobuzele școlare.

— Totuși, păcat de el.

— Am însă o mamă minunată.

— Ce-i așa minunat la ea?

În prostia lui, sună pus pe harță. Dar ei nu pare să-i pese de asta.

— Ei, e foarte înțelegătoare, și-atât. Și are simțul umorului. Am doi frați...

— Serios?

— Da, și ea n-a încercat niciodată să mă facă să simt c-ar trebui să las de la mine sau mai știu eu ce numai fiindcă sunt fată.

— Păi, de ce-ar fi făcut așa ceva?

E gelos.

— Unele mame așa ar fi făcut. Cred că fetele ar trebui să fie tăcute și istețe. Maică-mea zice că femeile obțin mai multe de la viață. Ca bărbat, dacă nu câștigi de fiecare dată, ești un nimeni.

— Grozavă mamă. Le știe pe toate.

— Și e mai grasă decât mine, și o iubesc pentru treaba asta.

Nu ești grasă, ești chiar drăguță, vrea el să-i spună, dar, în loc de asta, zice:

— Termină berea. Mai aduc una.

— Nu, mulțumesc... cum te cheamă?

— Nelson.

Ar trebui s-o întrebe și el cum o cheamă, dar i se împleticește limba în gură.

— Nelson. Nu, mulțumesc, nu voiam decât o gură. Ar trebui să mă duc să văd ce face Jamie. E în bucătărie cu una...

— Cu țâțele goale.

— Exact.

— Eu zic că tipele care au țâțe adevărate nu și le arată.

Aruncă o privire în jos. Nervurile verticale ale puloverului maroniu împletit se îndepărtează nițel unele de altele când trec peste balcoanele moi, mari de acolo. Sub ele, stofa albă a pantalonilor ei, întinsă în cute acolo unde abdomenul se unește cu coapsele într-un triunghi, are o strălucire care scoate în evidență tiparul diagonal al firelor, felul în care a fost țesut și tăiat materialul. Și mai jos, picioarele ei sunt desculțe, cu o dungă rozalie pe marginea exterioară a fiecărui deget mare, proaspătă de la rosătura pantofilor pe care i-a dat jos.

Fata roșește la această trecere în revistă a trupului ei.

— Cu ce te ocupi de când ai terminat facultatea, Nelson?

— Tai frunză la câini. Nu, de fapt, vând mașini. Nu mașini obișnuite, de doi bani, ci decapotabile deosebite, vechi, pe care nu le mai fabrică nimeni. Valoarea lor o să crească tot mai mult, *trebuie* să crească!

— Sună interesant.

— Chiar e. Dumnezeule, zilele trecute am văzut parcat în mijlocul orașului un Thunderbird alb, cu tapițerie de piele roșie, tipul încă mai avea capota coborâtă, deși s-a făcut destul de frig, îmi venea să urc în el. Arăta ca un iaht. Pe vremea când se făceau mașinile astea, nu se scârțăreau ca-n ziua de azi.

— Noi tocmai ne-am luat o Corolla. E pe numele lui Jamie, dar eu sunt cea care-o folosește, nu mai merge nici un autobuz la bâlci, iar Jamie poate să se ducă pe jos la serviciu, e la doi pași, la ăia unde se fac aparate contra gângăniilor, știi tu, sitele alea electrice cu o lumină mov, care se pun afară lângă piscine sau grătare.

— Marfă! Totuși, probabil că-i un sezon mai puțin rentabil pentru el.

— Așa ai zice, dar lucrurile nu stau chiar așa. Sunt foarte ocupați, acum produc deja pentru la anul și le livrează în tot Sudul.

— Aha!

Probabil că au discutat destul. Nu vrea să mai audă nimic despre aparatele anti-insectă ale lui Jamie.

Fata însă îi dă înainte, se simte relaxată în preajma lui, și e atât de tânără, pentru ea totul este o noutate. Nelson crede că-i cu trei-patru ani mai tânără decât el. Pru este cu peste un an mai în vârstă, iar acum asta-l enervează la culme. Și îl mai enervează și dansul ei sfidător, și sarcina ei, și toți negroteii și poponauții ăștia de care ei nu-i este teamă.

— Așa că trebuie să contribui și eu cu jumătate, îi explică fata, chiar dacă el câștigă de două ori mai mult decât mine. Părinții lui și maică-mea ne-au împrumutat avansul în părți egale, deși știu că nu avea cum să-și permită. La anul, dacă reușesc să obțin o slujbă cu jumătate de normă pe undeva, vreau să încep cursurile de asistentă medicală. Cele calificate câștigă o avere, făcând exact ce fac și eu acum, doar că ele au voie să facă și injecții.

— Dumnezeule, vrei să-ți petreci întreaga viață în preajma bolnavilor?

— Îmi place să am grijă de alții. Până să moară tata, la fermă aveam întotdeauna găini și tot felul de animale. Aveam o oiță pe care o tundeam chiar eu.

— Hm.

Nelson a fost dintotdeauna alergic la animale.

— Dansezi, Nelson? îl invită ea.

— Nu. Stau aici, beau bere și-mi plâng de milă.

Acum Pru se dă în stambă cu un portorican sau așa ceva. Manny are vreo doi care lucrează în atelierul lui. Habar n-are de ce boli suferă ăștia în copilărie, dar obrajii le arată mai rău decât ciupiți – parcă ar avea peste tot niște mici tăieturi adânci.

— Nici Jamie nu vrea să danseze.

— Invit-o pe una din puicuțe. Sau du-te și dansează de una singură, cineva o să ți se alăture.

— Îmi place să dansez. De ce-ți plângi de milă?

— Ei... taică-meu e un căcănar.

Nu știe cum de i-au ieșit pe gură vorbele astea. De vină o fi felul mișto al fetei de-a vorbi despre părinții ei. Dar, când se gândește la taică-său, ceea ce-l impresionează pe Nelson la chipul lătăreț, bonom pe care-l vede cu ochii minții este o neputință jalnică. Chipul lui taică-său se umflă ca un gros-plan defocalizat dintr-un film de război, în încăierarea din toiul bătăliei, înainte să dispară plutind. Mare, alb și neclar, ca în ziua aceea când l-a ținut în poală, când lumea s-a vădit pentru amândoi mai mult decât puteau duce.

— N-ar trebui să zici așa ceva, îl apostrofează fata și se ridică.

Picioare lungi, strălucitoare. Coapsele ei sunt tot ca poalele chiar și când e în picioare. Picioarele ei goale, cu dungi rozalii, cufundate în mocheta mițoasă atât de aproape de el mai că-l bagă-n boale de sexy ce sunt. De ce i-o fi spus asta? Îl face să se simtă vinovat și certat. Tatăl ei e mort. Îl face să simtă ca și cum și l-ar fi ucis pe-al lui. Ia mai dă-o în mă-sa. Se duce să danseze, la început timidă, pe lângă perete, apoi intră în cerc, își dă drumul. Nu vrea s-o privească și să devină invidios; se ridică cu greu să-și aducă încă o bere și să mai arunce o privire la fata din bucătărie. Ce trist, niște țâțe însingurate pe-o femeie în picioare. Punguțe umplute pe jumătate. Acest Jamie are fața și mâinile largi și jupuite, și și-a mai slăbit nodul de la cravată să-și lase gâtul de taur să respire. O altă fată îi citește-n palmă. Sunt cu toții așezați în jurul unei măsuțe de bucătărie emailate, cu puncte tocite până la negru în locurile unde se așeza vesela, ceea ce îl face

pe Nelson să-și amintească ceva. Ce anume? Unul din posterele de aici îl înfățișează pe Marlon Brando în costumul lui de piele neagră din filmul *The Wild One*. În altul apare Alice Cooper cu pleoapele verzi și unghii lungi. Frigiderul, cu rafturile lui reci pline de iaurt în cutii de carton și bere în baxuri de câte șase cutii, cu litere gotice, pare o insulă de ordine și decență în mijlocul acestei harababuri. Nelson își amintește de salonul auto cu șirurile lui de Toyota noi-nouțe și simte cum i se face stomacul ghem. Uneori, când este la salon și nu-i nici țipenie de client, simte cum îl cuprinde frica aceea din copilărie că se află la locul nepotrivit, că viața se desfășoară după niște reguli pe care nimeni nu vrea să i le explice. Revine în camera mare din față cu tavanul fals și își zice că Pru arată ridicol de bătrână pe lângă ceilalți dansatori: o fetișcană cu părul cârlionțat pe nume Dody Weinstein, care-și face ucenicia în moda pentru copii la Kroll's, și Slim, și acest Lyle cu bluza lui de fotbalist din nou împreună, iar Pam, gazda lor într-o rochie mare, largă, se bâțâie și ea, în timp ce luminile estompate ale Brewerului se pierd dincolo de bovindou, iar fata fără nume așteaptă în pantalonii ei albi să fie invitată de un băiat în timp ce stă în margine, tremurând dintr-o parte într-alta în ritmul muzicii. *O noapte într-o viață, o viață într-o noapte*. Pare un pic preocupată de impresia pe care o lasă celorlalți, dar fericită să fie aici, departe de coada vacii. Bulele negre din boxe bubuie din ce în ce mai rapid, iar nevastă-sa, cu burta ei ca o ghiulea, mai are puțin și cade lată. Se duce la Pru și o apucă de încheietura mâinii. Partenerul ei cu mutră de ucigaș mexican nici nu clipește, se îndreaptă zvârcolindu-se spre fata în pantaloni albi și o alege drept noua lui parteneră de dans. *Iubitule, în noaptea asta, iubitule, în noaptea asta*. Nelson o strânge pe Pru violent de încheietura mâinii. Ruptă de muzică, e nesigură pe picioare, iar asta îl enervează și mai tare, nevastă-sa s-a abțiguit. Soi rău, a dat-o cu mucii-n fasole special ca să-l facă de râs. Echilibrul ei fragil îl face să vrea s-o sfărâme cu totul.

— Mă *doare*, se plânge ea.

Vocea ei, infimă și aridă, ajunge la el dintr-o cutiuță suspendată în aer în dosul urechii lui. Când ea încearcă să-și elibereze încheietura, brățările ei îi ciupesc degetele, iar asta îl înfurie.

Vrea s-o scoată de-aici. O trage până afară pe hol și se uită după un perete de care s-o proptească. Găsește unul într-o cămăruță laterală; întrerupătorul de lângă umărul ei are pictat pe el o față cu gura deschisă,

iar limba se mișcă sus-jos pe închis-deschis. Își lipește fața de fața lui Pru și-i spune cu glas șuierător:

— Ascultă. Vino-ți în fire, pentru numele lui Dumnezeu. O să-ți faci rău singură dacă nu-ți vii în fire. Și ție, și bebelușului. Ce faci, vrei să-l lepezi? Calmează-te!

— Dar sunt calmă. Tu nu ești calm, Nelson.

Ochii lor sunt atât de apropiați, încât ochii ei amenință să-i înghită pe-ai lui cu verdele lor încețoșat.

— Și cine zice c-o să fie un el?

Pru îi zâmbește afectată, pieziș. Are buzele rujate cu roșu-vampir, care-i la modă și n-o prinde deloc, îi accentuează figura tăioasă ca o secure, privirea sticloasă, calmă, lipsită de viață. Are privirea aia sfidătoare, inexpresivă, a săracilor: nimic nu-i sperie.

— N-ar trebui să bei și să fumezi iarbă deloc, stăruie el, o să-i provoci malformații congenitale. Știi asta.

Îi răspunde cu glas tărăgănat:

— Nelson. Te doare drept în cur de malformațiile congenitale.

— Ce știoarfă tâmpită ești! Chiar îmi pasă. Firește că-mi pasă. Doar e copilul meu. Sau mai știi? Voi, pițipoancele din Akron, v-o trageți cu primul venit.

Sunt într-o cameră ciudată. În jur sunt păsări flamingo. Persoana care locuiește în cămăruța asta retrasă, cu vedere spre un perete de cărămidă ce desparte două curți înguste, și-a făcut în glumă o colecție de păsări flamingo. Una din satin roz-lucios împodobește cu picioarele ei negre, ridicol de lungi, spătarul canapelei, iar unele din plastic, gonflabile, cu picioarele ca niște bețe, se sprijină pe rafturile de pe pereți. Există păsări flamingo-scrumiere și căni de cafea și tablouri tridimensionale cu păsări roz, lacuri, palmieri și apusuri de soare, suveniruri din Florida. Într-unul din aceste suveniruri, un trio de păsări în șorturi și cu șepci scoțiene stau adunate pe un teren de golf din fetru verde. Unele mai mari purtau pe ciocurile lor tubulare, arcuite în jos, niște ochelari de soare din aceia flexibili ca de jeleu, cum se găsesc în prăvăliile de mărunțișuri. Sunt sute de păsări, pesemne că i le-au dăruit alți poponari, Slim o fi cel care stă aici, canapeaua n-ar fi destul de mare pentru Jason și Pam.

— E al tău, îl asigură Pru. Știi că-i al tău.

— Nu știu. În seara asta te porți ca ultima curvă.

— N-am vrut să vin, ții minte? Tu ești cel care vrea să iasă de fiecare dată.

Se pune pe plâns: expresia de pe chipul lui Pru, duritatea aia care i se trage de la Akron, cu care-l respinge, burta care i se ciocnește de-a lui, trupul ăla mare, ca de păpușă, pe care îl iubea atât de mult, cu găurile lui, cu smocurile lui, pe care ea ar fi putut foarte ușor să i-l încredințeze altcuiva și ar putea la fel de ușor să i-l ia, el nu înseamnă nimic pentru ea. Toate momentele lor de tandrețe, când urcau pe deal și se plimbau pe sub copaci, și băteau barurile de pe Water Street, și plecarea lui, când a lăsat-o acolo, în Colorado, toate astea fac un fraier din el, care se perpelea în districtul Diamond, un nimic. Nu înseamnă nimic pentru ea, așa cum n-a însemnat nici pentru Jill, doar un țânc, o gânganie căreia i se făcea pe plac, și uite ce s-a întâmplat. Iubirea îi ciuruiește tot trupul ca putregaiul, îi coboară spre genunchii spongioși ca iasca.

— Îți faci rău singură, hohotește el; lacrimile lui sporesc strălucirea verde a rochiei în zona umerilor, și totuși, cu ochii minții își vede mutra boțită la fel de clar ca și cum ar vedea-o pe un ecran de televizor.

— Ești ciudat, îi spune Pru, cu vocea acum lină ca o boare, o muzică de jazz șoptită, îndesată în urechea lui.

— Hai să plecăm din locul ăsta sinistru.

— Ce-ți tot spunea fata aia cu care ai stat de vorbă?

— Nimic. Prietenul ei face aparate anti-insecte.

— Ați discutat mult.

— Voia să danseze.

— Am văzut că mă arăți cu degetul și vă uitați la mine. Ți-e rușine că sunt gravidă.

— Ba nu. Sunt mândru.

— Pe dracu', Nelson. Te simți jenat.

— Nu mai fi așa dură. Hai s-o tăiem de-aici.

— Vezi, ce-ți spuneam, ți-e rușine cu mine. Bebelușul ăsta nu-i pentru tine decât un motiv de rușine.

— Hai, vino. Ce vrei, să-ți cad în genunchi?

— Uite ce e, Nelson. Mă simțeam cât se poate de bine dansând și deodată vii la mine și faci pe masculul feroce. Încă mă mai doare încheietura. Poate mi-ai rupt mâna.

El încearcă să-i ridice încheietura, să i-o sărute, dar ea îi opune o rezistență îndârjită: uneori ea îi pare, și la trup, și la suflet, o scândură, plată, cu aceeași textură abrazivă. Apoi îl cuprinde teama că această platitudine e chiar ea, că ea nu-i ascunde în mod intenționat vreo profunzime, ci că, de fapt, nu există nici o profunzime, că asta-i

tot ce are să-i ofere. Uneori o ia razna și nu pare să se mai poată opri. El iar o trage de mână, doar ca să-i sărute încheietura, dar ea nu vrea să vadă asta, a înfuriat-o rău de tot, e roșie la față, ascuțită și rigidă.

— Știi ce ești? îl întreabă ea. Ești un mic Napoleon. Ești un *tâmpit*, Nelson.

— Hei, nu vorbi așa.

Spațiul din jurul buzelor de vampir este tensionat, iar glasul îi devine o moară stricată, care nu se mai oprește.

— Nu te-am cunoscut cu-adevărat. Mă uit cum te porți cu ai tăi și ești foarte răzgâiat. Ești răzgâiat și ești un tiran, Nelson.

— Taci!

N-are voie să plângă din nou.

— N-am fost niciodată răzgâiat, dimpotrivă. Habar n-ai ce mi-au făcut ai mei.

— Am auzit povestea de o mie de ori și nu mi s-a părut mare brânză. Te-aștepți ca maică-ta și biata bunică-ta să aibă grijă de tine, indiferent ce faci. Te porți oribil cu taică-tău, deși el nu vrea decât să te iubească, să aibă un fiu cât de cât normal.

— N-a vrut să mă angajez la salon.

— A crezut că nu ești pregătit, și chiar nu ești. Nu ești pregătit nici să fii tată, dar asta-i greșeala mea.

— Ah, până și tu faci greșeli.

Verdele de pe ea are o culoare scârboasă, ca de arsenic fosforescent, cum ar purta o cocotă grăsană, negresă, să atragă atenția clienților pe stradă. Întoarce capul și observă că pe un birou niște păsări flamingo flexibile sunt aranjate ca și cum ar copula, una călare pe alta, iar altă pereche, în ceea ce zice el că ar fi o luare la muie, dar ciocul pleoștit strică efectul.

— Fac destule, continuă Pru, de ce n-aș face? Pe mine nu m-a învățat nimeni nimic. Îți spun o singură chestie, Nelson Angstrom. O să nasc acest copil indiferent de ce faci tu. N-ai decât să te duci dracului!

— Să mă duc dracului?

— Da.

Ea simte că trebuie să mai îndulcească pastila. Până și burta ei pare să se înmoaie lipită de-a lui, cuibărindu-se în el.

— Nu vreau să te duci dracului, dar n-ai decât. Nu te pot opri, iar tu nu mă poți opri pe mine. Suntem două persoane, chiar dacă ne-am căsătorit. Tu n-ai vrut deloc să mă iei de nevastă și se pare că eu n-ar fi trebuit să te las să mă iei.

— Și totuși, te-am luat de nevastă. Te-am luat, spune el temându-se ca mărturisirea asta să nu-i boțească iarăși fața.

— Atunci, nu te mai purta ca un tiran. M-ai terorizat să vin aici, iar acum mă terorizezi să plecăm. Îmi plac oamenii ăștia. Au simțul umorului mai dezvoltat decât cei din Ohio.

— Hai să rămânem atunci.

În cameră mai sunt și alte lucruri în afară de păsările flamingo – niște lucruri hidoase, remarcă el. Un Elvis Presley din ghips, cu niște lumânări votive la bază, în cănițe roșii. Un acvariu fără pești, dar plin de păpuși Barbie și niște chestii ca niște polipi din plastic, care, crede el, sunt fluturași cu striații menite să sporească plăcerea. Vederi prinse pe pereți cu piuneze, cu femei încadrate în triunghiuri din beteală, care fac tumbe, își arată fundul gol sau își țin sânii imenși în mâinile cu mănuși argintii, vederi din Germania, cu două imagini diferite, una nevinovată și alta obscenă, în funcție de unghiul din care te uiți la ele. De jur împrejur, camera are claritatea și varietatea unei vome care continuă să păstreze intacte boabele de mazăre și bucățelele de morcov portocaliu de la cina luată cu o oră înainte. Nu-și poate lua privirea de la lucruri.

În timp ce trece de la o oroare la alta, Pru se strecoară afară strângându-i încetișor mâna, un gest ce ar putea fi o scuză pentru tot ce și-au spus. Ce și-au spus? În bucătărie, fata cu țâțele goale a îmbrăcat un tricou pe care scrie ERA, iar Jamie și-a scos haina și cravata. Nelson se simte grozav, atât de grozav, încât nu-și mai aude nici propriile cuvinte, dar nu contează, toată lumea râde binedispusă. Într-un dormitor cufundat în întuneric, de lângă bucătărie, cineva se uită la știrile speciale de la ora unsprezece și jumătate, din Iran, vremea parcă zboară în derapajul spasmodic al distracției. Când Pru se întoarce la el și-l roagă să plece, are o paloare cadaverică, de stafie, cu rujul de pe buze ca sângele dintr-un film, decolorat în mijloc, unde i se întâlnesc buzele. Ceva din capul lui vopsește totul în albastru, iar dinții ei îi par diformi când îi spune cu glas aproape imperceptibil că și-a dat jos pantofii, cum a vrut el, iar acum nu-i mai găsește. Se trântește pe un scaun de bucătărie și își întinde picioarele portocalii, la care burta i se țuguiază ca o puță, și se pune pe râs cu cei din jur. Ce porci. În timp ce-i caută pantofii, Nelson dă în camera laterală, cu fleacuri și păsări flamingo oribile, peste fata cu pantaloni albi, care a adormit pe canapea. Cu fața destinsă, pare și mai tânără decât înainte. Își ține mâna palidă îndoită, cu palma în sus, lângă nasul cârn. Fruntea

ei bombată, calmă, discret pistruiată n-are nici un rid în somn. Doar părul îi mai păstrează acea forță profundă, de femeie, eliberat de constrângerea agrafelor, multicolor în crevasele și înălțimile firelor încâlcite. Vrea s-o acopere cu ceva, dar nu vede nici o pătură, doar prezervativele cu striații și păpușile Barbie strălucitoare în acvariul lor. Acolo unde puloverul ei roșcat, împletit, i-a alunecat în sus deasupra pantalonilor, se ițește o felie de piele albă ca laptele. Nelson se uită la ea și se întreabă. „De ce nu-ți poate fi o femeie doar prietenă, chiar și dacă faci sex cu ea? De ce trebuie să ai tot timpul de-a face cu orgoliul, să jignești doar ca să te aperi?" Uitându-se lung la porțiunea aia de piele albă ca laptele, uită de ce-a intrat în cameră. Își dă seama că îi vine să urineze.

Iar în baie, după ce vezica i s-a golit cu firicelele alea neregulate, care îi arată că a lăsat-o să se umple peste măsură, se lasă furat de o carte mare, arătoasă, așezată pe coșul cu rufe murdare, cel mai probabil e a lui Slim, e un album cu fotografii și postere din Germania nazistă, cu băieți blonzi, frumoși, aliniați pe șiruri, care cântă, cu un grăsan chipeș într-o uniformă albă, înțesată de medalii, și cu Hitler, care arată tânăr, uscățiv și impresionant, cu ochii ațintiți spre Munții Alpi. Prezența albumului în acest loc este un fel de chestie la modă, la fel ca și vederile alea poleite, care le prezintă pe femei ca fiind atât de urâte, și pare să nu existe nici o apărare împotriva urâțeniei din lumea asta, nimic care s-o apere pe fata asta adormită sau pe el. Pru și-a găsit urâțeniile alea de pantofi verzi cu talpă ortopedică și stă în bucătărie pe un scaun cu spătar, în timp ce portoricanul pe care l-a agățat, cel cu fața parcă plină de mici tăieturi de cuțit, a îngenuncheat la picioarele ei și-i prinde cataramele de la curelușele ca niște fireturi. Când se ridică, se clatină pe picioare, oare ce i-or fi dat? Se lasă îmbrăcată cu jacheta de catifea pe care o purta toamna și primăvara la Kent, de culoare roșie, așa că împreună cu rochia ei verde, lucioasă, zici că-i sărbătoarea de Crăciun venită cu șase săptămâni mai devreme, gata împodobită. Jason dansează în camera din față, unde acum Jamie și fata cu inscripția ERA pe țâțele ei jalnice încearcă și ei să intre în ritm, așa că își iau rămas-bun de la Pam și Slim, Pam o sărută pe Pru pe obraz, ca de la femeie la femeie, de parcă i-ar șopti o parolă la ureche, iar Slim își încrucișează mâinile pe piept și se înclină în stilul budist. Nelson se întreabă dacă are privirea piezișă din naștere sau i se trage de la chestiile perverse pe care le practică. Senzațiile ca o meduză

înoată peste buzele lui Slim. Ultimele fluturări de mână și zâmbete, iar apoi ușa se închide peste zgomotul petrecerii.

Ușa de la intrarea în apartament e de modă veche, masivă, din stejar galben. Pe acest palier de la etajul trei, el și Pru se trezesc izolați în ceva ce aduce cu tăcerea. Pe luminatorul din sticlă groasă de deasupra lor răpăie ploaia.

— Mai crezi că sunt un tâmpit? întreabă el.

— Nelson, de ce nu te maturizezi și tu odată?

Balustrada solidă din lemn, de pe partea dreaptă, face o amețitoare buclă dublă în jos, pe cele două șiruri de trepte de până la primul etaj. Nelson se uită în jos și vede capacele a două pubele așezate la subsol, hăt departe. Nerăbdătoare, Pru îl depășește prin stânga, sătulă de el și abia așteptând să ajungă afară, la aer, iar după aceea el își amintește cum s-a ciocnit ea cu șoldul ei lat de-al lui și furia pe care i-o provoacă ceea ce-i pare o neîndemânare intenționată, dar care-i trece dacă-i dă un ghiont în replică, un mic brânci răzbunător. Pe partea stângă a scărilor nu există balustradă, iar peretele tencuit este deteriorat de găuri lăsate de cuie în locurile de unde renovatorii au dat jos lambriurile care or fi fost înainte. Așa că, atunci când Pru, în pantofii ei cu talpă ortopedică, își scrântește glezna, nu are de ce să se țină; mormăie scurt, dar chipul palid îi rămâne impasibil, ca în zilele de altădată, când zbura cu deltaplanul, în momentul lansării. Nelson încearcă s-o apuce de jacheta de catifea, dar ea trece dincolo de raza lui de acțiune, picioarele o lasă dintr-odată; apucă să-i vadă fața plonjând pe lângă găurile lăsate de cuie în timp ce se răsucește spre perete, căutând un punct de sprijin acolo unde nu există nici unul. Se rostogolește răsucindu-se pieziș, cu capul înainte, iar marginile metalice ale treptelor îi pătrund în burtă. Totul se petrece atât de repede și, totuși, creierul lui are timp să înregistreze mai multe senzații – atingerea catifelei ce-i fâlfâie printre degete, ghiontul ei mustrător, cu șoldul, indignarea pe care i-o provoacă pantofii ei butucănoși și cei care au privat scara de-o balustradă, toate astea precis stratificate în mintea lui. Clar îi apare și peticul de portocaliu-închis al dresului cu materialul dublat între picioare, ca mijlocul unei flori verzi înmiresmate, când rochia, odată cu picioarele răscrăcărate la primul impact, îi dezvelește coapsele. Brațele ei încă încearcă să se opună alunecării, iar unul din ele îi înțepenește într-un unghi nefiresc când se oprește cam la jumătatea scării abrupte, cu un pantof desprins de picior și agățat

doar de curelușă, cu capul ascuns sub chica răvășită a părului ei frumos și toată silueta ei lungă încremenită.

Fallt's Bubbli nunner!

Ploaia răpăie pe luminator cu stropi mărunți. Muzica de la petrecere răzbate până la el prin pereți. Zgomotul produs de căderea ei trebuie să fi fost asurzitor, pentru că ușa de stejar galben se deschide imediat și lumea începe să tropăie în jur, dar singurul sunet pe care l-a auzit Nelson a fost chițcăitul scos de Pru când s-a lovit prima oară, ca o jucărie de plastic gonflabilă, călcată brusc din întâmplare.

Siroposu' este în formă maximă la spital, glumește cu asistentele și personalul medical și, în hainele lui negre, se mișcă prin lumea asta albă ca un microb fericit, o excepție de la toate regulile. Se apropie vrând parcă s-o îmbrățișeze pe bunica Springer, dar în ultima clipă se abține și îi dă una peste umăr cu un aer degajat. Lui Janice și Harry le oferă zâmbetul lui strengar, care-i dezvelește dinții mărunți; pe Nelson îl privește cu un aer ceva mai grav, dar cu ochii încă zâmbitori.

— Arată nemaipomenit, cu excepția brațului ghipsat. Chiar și așa, a avut noroc. E brațul stâng.

— E stângace, i-o întoarce Nelson.

Băiatul e morocănos și îndoit de nesomn. A fost cu ea la spital de la ora unu la trei, iar acum, la nouă și jumătate, s-a întors aici. A sunat acasă pe la unu și un sfert, dar nu i-a răspuns nimeni, o altă chestie adăugată la cei douăzeci de ani de nedreptăți. Mama-mare era acasă, dar era prea bătrână și ramolită să audă telefonul în timp ce visa, iar părinții fuseseră în oraș cu familiile Murkett și Harrison, la noul local cu program de striptease de pe Route 422, dincolo de Four Seasons, spre Pottstown, iar apoi se duseseră acasă la soții Murkett, să mai bea o dușcă. Așa că ai lui n-au aflat noutățile până când Nelson, care s-a târât în patul lui gol pe la trei și jumătate, nu s-a trezit la ora nouă. Pe drumul spre spital în Mustangul maică-sii, a susținut că n-a adormit până la primul ciripit de păsărele.

— Ce păsărele? l-a întrebat Harry. Au migrat toate în sud.

— Tati, nu mă bate la cap, vorbesc de păsările alea negre care-s chiar în fața ferestrei.

— Graurii, a intervenit Janice împăciuitoare.

— Alea nu ciripesc, cârâie, a ținut-o Harry pe-a lui. *Cârr, cârr.*

— Nu vi se pare că-i întuneric până dimineața târziu? s-a amestecat în discuție bunica Springer.

Tensiunea asta constantă dintre ginerele ei și nepot o îmbătrânește.

Nelson, cu ochii lui roșii, cu nasul înfundat și duhnind a băutura de-aseară, chiar l-a enervat pe Harry, el însuși era la fel de nedormit și mahmur. A reușit să-și înăbușe pornirea de-a striga din nou *Câr*. La spital îl întreabă pe Siroposu' cu sinceră admirație:

— Cum de-ai ajuns aici atât de repede?

N-aveți decât să faceți bășcălie, tipul ăsta chiar *are* ceva fascinant.

— Însăși doamna mi-a dat de știre, îl anunță popa vesel, făcând un pas scurt în lateral, cu care dărâmă o revistă de pe o măsuță foarte scundă, cu prea multe reviste claie peste grămadă.

Woman's Daily. Field and Stream. Firește, un spital nu s-ar abona la *Consumer Reports*. Acum câtva timp au publicat un articol ucigător despre costurile spitalizării și considerabila scumpire a unor chestii precum aspirina și pastilele pentru răceală. Siroposu' se apleacă să ridice revista și se îndreaptă de șale gâfâind ușor. Le spune:

— Evident, după ce au calmat-o pe draga de fată și i-au pus brațul în ghips și au asigurat-o că fătul pare să nu fi avut de suferit, tot a rămas îngrijorată, așa că s-a trezit la șapte dimineața și bănuia că Nelson doarme la ora aia și n-a știut pe cine să sune. Așa că s-a gândit la *mine*, urmează Siroposu' radios. Eu, firește, încă eram în brațele lui Morfeu, dar m-am adunat rapid și i-am spus că o să dau o fugă până aici între Împărtășanie și slujba de la ora zece, și iată-mă aici. *Ecce homo*. Voia să se roage împreună cu mine să nu piardă copilul, s-a rugat tot timpul, și cel puțin până acum, așa cum se spune, pare *să țină* figura!

Ochii lui negri se plimbă de la un chip la altul, sus-jos și de-a curmezișul.

— Doctorul care a primit-o a ieșit din tură la ora opt, dar sora de serviciu mi-a jurat *solemn* că, în ciuda vânătăilor cu care s-a ales mama, micuța inimioară continuă să bată la fel de puternic și nu există *nici un* semn de hemoragie vaginală sau alte chestii supărătoare. Mama Natură-i o curcă bătrână, rezistentă.

Asta i-o spune direct bunicii Springer.

— Acum *trebuie* s-o iau din loc, altminteri oițele flămânde o să se uite în sus și n-o să-și capete tainul. Orele de vizită de aici nu încep, de fapt, decât la unu după-amiază, dar sunt *sigur* că autoritățile n-o să se supere dacă băgați capul o clipă. Spuneți-le că aveți binecuvântarea mea.

Mâna i se ridică în mod reflex, vrând parcă să-i binecuvânteze, dar nu face decât să și-o lase pe mâneca hainei de blană strălucitoare a bunicii Springer.

— Dacă nu *poți* să ajungi la slujbă, stăruie el, *vino* la întrunirea de după aceea. E ședința epitropilor, în legătură cu orga cea nouă, și o să dea buzna o mulțime de scârțari. Tot anul nu pun pe tavă decât un dolar pe săptămână, dar votul lor contează la fel de mult ca și al meu sau al tău.

Se retrage cu pași grăbiți, împărțind în stânga și-n dreapta semnul V de la victorie.

Măi, să fie, băieților ăstora chiar le plac nenorocirile, cugetă Harry. Păi, e un teren pe care nu-l vrea nimeni altcineva. Spitalul St. Joseph se află în zona sărăcăcioasă, în partea nordică a centrului Brewerului, unde era și vechiul cămin al asociației YMCA înainte să fie demolat și să-i ia locul o nouă bancă cu bancomate pentru conducătorii auto și unde vechiul pod de cale ferată din lemn a fost reconstruit cu un beton care a început să crape imediat. Pe vremuri se discuta despre construirea unui tunel feroviar, însă chiar atunci s-a terminat cu trenurile, așa că problema s-a rezolvat de la sine. Aici a născut-o Janice pe Rebecca June pe vremea când surorile erau toate maici, poate or mai fi și-n ziua de azi, dar n-ai cum să-ți dai seama. Recepționera de la etajul ăsta poartă un costum cu pantaloni roz-somon. Îi conduce cu fundul ei dospit și umerii căzuți. Ușile întredeschise lasă să se vadă oameni care zac vlăguiți sub cearșafurile albe, zgâindu-se la tavanul alb, reduși deja la stadiul de stafii. Pru este într-o cameră cu patru paturi și două femei cu pijamale străvezii, de spital, se refugiază în paturile lor, luate prin surprindere de vizitatorii matinali. În al patrulea pat doarme o negresă foarte bătrână. Cât despre Pru, ea este oricum, numai adormită nu. Încă mai poartă urme șterse de la rimelul de cu o noapte înainte, dar restul arată virginal, în special ghipsul alb proaspăt de la cot la încheietură. Nelson o sărută ușurel pe buze și apoi, așezat pe singurul scaun de lângă pat, în timp ce familia mai în vârstă stă în picioare, își vâră fața în spațiul dintre marginea patului și curba făcută de șoldul lui Pru. Ce copil, gândește Harry.

— Nelson a fost extraordinar, le povestește Pru, atât de grijuliu cu mine.

Vocea îi este mai cântată și mai guturală decât și-o amintește Harry. Se întreabă dacă femeilor asta nu li se trage de la faptul că stau întinse: le schimbă unghiul corzilor vocale.

— Mda, s-a simțit rău de tot pe chestia asta, confirmă Harry. Abia azi-dimineață am auzit toată tărășenia.

Nelson își dă capul pe spate.

— Au fost la un club de *striptease*, îți vine să crezi?!

— Doamne sfinte, îi zice Harry lui Janice, cine-i șeful aici? Și ce să facem, să stăm închiși în casă și să îmbătrânim frumos?

— Nu putem să stăm decât un minut, intervine bunica Springer, trebuie să merg la biserică. Cred că n-ar da bine să mă duc doar la întrunire, cum mi-a sugerat reverendul Campbell.

— Du-te la întrunire, bunico, spune Harry, că te-au luat la ochi pentru o sumă astronomică. Orgile nu cresc în copaci.

— Biata de tine, o compătimește Janice pe Pru, cât de rău ți-ai lovit brațul?

— Ei, n-am fost foarte atentă la ce mi-a spus doctorul, zice cu glasul parcă plutindu-i, pesemne că au îndopat-o cu tranchilizante. E un os pe partea din afară, cu un nume nostim...

— Femur, îi sugerează Harry.

Ceva din toată tărășenia asta l-a băgat în priză, îl face să se simtă îndrăzneț și sfidător. Stripteuzele de astă-noapte, unele dintre ele erau destul de tinere să-i fie fiice. The Gold Cherry[1], așa se numea localul.

Nelson își dă iar capul pe spate stând cuibărit lângă Pru.

— Ăla-i la *coapsă*, tată. Vrea să zică humerus.

— Ha-ha, face Harry.

Pru pare să geamă:

— Ulna, îi anunță ea. A zis că-i doar o fractură simplă.

— Cât timp trebuie să porți ghipsul? se interesează Harry.

— A zis șase săptămâni, dacă stau cuminte.

— Îl dai jos până la Crăciun, spune Harry.

În mintea lui, anul ăsta Crăciunul e un eveniment important, fiindcă după Crăciun și Revelion vor pleca în călătoria plănuită, au hotelul aranjat, biletele de avion rezervate, aseară au trecut din nou totul în revistă, după ce s-au ațâțat cu stripteuzele.

— Biata de tine, repetă Janice.

Pru începe să cânte fără muzică, dar cuvintele îi sună de parcă le-ar cânta:

— Ah, Doamne, nu sunt supărată, mă bucur, merit să fiu pedepsită în vreun fel. Cred cu tărie – continuă să se uite fix la Janice, cu

---

1 Cireașa de aur (engl.).

o autoritate pe care n-au remarcat-o la ea până acum – că Dumnezeu îmi spune că ăsta-i prețul pe care El mi-l cere pentru faptul că n-am pierdut copilul. Sunt bucuroasă să-l plătesc, bucuroasă aș vrea să mi se rupă toate oasele, zău că nu mi-ar păsa. Doamne, când am simțit că-mi fug picioarele de sub mine și că nu-mi rămâne decât să cad pe scările alea oribile, ah, ce gânduri mi-au trecut prin cap! Tu probabil știi.

Adică Janice probabil știe ce-nseamnă să pierzi un copil. Janice scoate un fel de scheunat și se lasă atât de tare peste fata imobilizată la pat, încât Harry se crispează și o apucă de spate, să o tragă de pe ea. Simțind duritatea ghipsului lipit de sâni, Janice își arcuiește coloana vertebrală la atingerea lui; sub rochie, pielea îi pare întinsă ca o tobă și e fierbinte. Pru nu dă însă semne de durere, ci doar schițează un zâmbet, zâmbetul ei strâmb, prudent și, senină, își ține închise pleoapele cu urmele de fard albastru din noaptea trecută, acceptând cu stoicism greutatea femeii mai vârstnice prăvălite pe ea. Pru își strecoară mâna care nu-i este în ghips, s-o bată ușurel pe Janice pe spate; degetele ei se apropie de-ale lui Harry. O bate ușor, o bate, ușor, ușor. Își amintește de degetele rotunde ale lui Cindy Murkett și se minunează gândindu-se cu cât mai copilărești și mai pofticioase par decât aceste degete, osoase, deși tinere, și înroșite la încheieturi: mama lui avea mâini din astea, aspre, de ziceai c-au fost frecate. Janice nu se poate abține să nu plângă în hohote, Pru nu se poate abține să nu o bată ușor pe spate, celelalte două paciente din cameră se trezesc și nu se pot abține să nu se holbeze la ele. Asemenea momente complicate îl deranjează pe Harry. Se simte pus la punct, de vreme ce în versiunea oficială a familiei el se face vinovat de moartea copilei care a pierit de mâna lui Janice. Totuși, acum pare să se proclame adevărul că el n-a fost decât un simplu spectator. Nelson, împins într-o parte de accesul de durere al maică-sii, se îndreaptă de șale și se holbează, un biet puști frânt de oboseală. Femeile astea date naibii, care țin morțiș să-și împărtășească durerile, ar trebui să ne lase pe noi în pace. În sfârșit, Janice se îndreaptă de spate, de-atâta smiorcăială buza de sus îi e plină de muci.

Harry îi oferă batista lui.

— Mă bucur atât de mult pentru Pru, spune ea trăgându-și mucii.

— Haide, vino-ți în fire, mormăie el, luându-și înapoi batista.

Bunica Springer liniștește apele:

— Într-adevăr, pare un miracol să cazi pe treptele alea grămadă până jos și să scapi doar cu atâta. În casele vechi din Brewer, scările alea de la cucurigu erau rezervate exclusiv servitorilor.

— Nu am căzut până jos, o corectează Pru. Așa mi-am rupt brațul, m-am proptit în el. Nu-mi amintesc să mă fi durut ceva.

— A, da, intervine Harry. Nelson ne-a spus că n-ai simțit nici o durere.

— A, nu, deloc.

Cu părul întins pe toată perna de îmbrățișarea lui Janice, zici că-i în cădere prin spațiul alb și cântă:

— N-am pățit mare lucru, toți doctorii îmi spun că de vină-s pantofii ăia cu tălpi ortopedice, înalte, cu care ne fac să ne încălțăm, nu trebuia să-i port. Nu că-i o modă tâmpită? O să le dau foc, fără discuții, de îndată ce mă-ntorc acasă.

— Când o să fie asta? o întreabă bunica, mutându-și poșeta neagră dintr-o mână în alta.

E îmbrăcată ca de biserică încă dinainte de momentul când s-a trezit Nelson și a început toată tevatura asta. E o sclavă a bisericii ăleia, Dumnezeu știe cu ce se alege de pe urma ei.

— Cam într-o săptămână, așa mi-a zis, răspunde Pru. Să mă țină liniștită, știți, să fie siguri. Bebelușul. Azi-dimineață la trezire am crezut că am contracții și m-am speriat atât de rău, că l-am chemat pe Siroposu'. A fost tare cumsecade.

— Mda, bine, comentează bunica.

Harry urăște modul în care ei tot se referă la făt ca la un copil. În stadiul ăsta, mai curând e un porcușor sau un broscoi împiedicat, așa și-l imaginează. Dacă l-ar fi lepădat, oare n-ar fi trăit? Acum sunt ținuți în viață prematurii de cinci luni și, în curând, o să se creeze viața în eprubetă de la început până la sfârșit.

— Trebuie s-o ducem pe bunica la biserică, o anunță el. Nelson, tu vrei să te trezești și să vii cu noi, sau rămâi aici și dormi?

Băiatul iar și-a rezemat capul de salteaua de spital. Odinioară tot așa adormea la masa din bucătărie.

— Harry, îl dojenește Janice. Nu mai face pe durul cu toată lumea.

— Crede că ne comportăm cu toții prostește din cauza micuțului, spune Pru visătoare, tachinându-i discret.

— Nu, hei, cred că micuțul e minunat.

Se apleacă s-o sărute ca de rămas-bun deocamdată și-i vine să-i șoptească la ureche despre toți copiii pe care i-a avut, morți și vii, vizibili și invizibili, dar, în loc de asta, se îndreaptă de șale și-i spune:

— Să fii cuminte. O să ne întoarcem când o să putem sta mai mult cu tine.

— Să nu renunțați la partida de golf, spune ea.

— S-a zis cu golful. Nu te lasă să calci pe gazon după un anumit moment al anului.

— Ce vrei să fac, să plec sau să rămân? o întreabă Nelson.

— Pentru numele lui Dumnezeu, Nelson, pleacă. Lasă-mă să dorm puțin.

— Să știi că-mi pare rău dacă ți-am spus ceva aseară. Eram prăjit. Aseară când mi-au spus că-s de părere că n-o să pierzi copilul, am plâns de ușurare. Pe cuvânt.

Ar izbucni din nou în plâns, dar chipul i se mohorăște de jenă la gândul că l-au auzit toți ceilalți. De-aia iubim dezastrul, se dumirește Harry, ne pune în legătură cu sentimentul de vinovăție și ne trimite târâș înapoi la Dumnezeu. Fără sentimentul că am dat-o în bară, nu suntem cu nimic mai buni decât animalele. Să presupunem că bebelușul ar fi fost avortat exact în clipa când el se holba cum tipa aia măslinie, care-și tot rotea limba peste buze, și-a tras până la genunchi chiloțeii cu strasuri și s-a uitat strengărește la public, peste umăr, în timp ce își gâdila găoaza cu pana de struț: s-ar simți îngrozitor.

Pru pune capăt cu un gest vorbelor îngăimate de soțul ei și îngrijorării de pe fețele celorlalți.

— Mă simt *bine*. Vă iubesc nespus de mult pe toți.

Părul i se revarsă în afară în timp ce așteaptă să se cufunde în somn, în rugăciuni și mai pasionate, în fluidele visătoare ale burții învinețite. Își ridică, în semn de rămas-bun, câțiva centimetri deasupra pieptului aripa frântă, din ghips alb ca zăpada. O părăsesc în compania fostelor călugărițe și se strecoară pe coridoarele spitalului cu pași târșiți, zgomotoși în mijlocul hotărârii lor tăcute de a-și păstra certurile pentru când vor ajunge la mașină.

— O săptămână! exclamă Harry de-ndată ce pornesc cu Mustangul. Are cineva vreo idee cât de mult costă o săptămână de spitalizare în ziua de azi?

— Tati, cum poți să te gândești tot timpul numai la bani?

— Cineva trebuie s-o facă. O săptămână înseamnă o mie de dolari minimum. *Minimum*.

— Dar *ai* asigurarea de la Crucea Albastră.

— Nu, n-am și pentru nurori. Nici pentru tine, de altfel, odată ce ai făcut nouăsprezece ani.

— Păi, nu știu ce să zic, spune Nelson, dar nu-mi place că stă în salon cu toate femeile alea care vomită și gem toată noaptea. Una dintre ele era chiar negresă, n-ai remarcat?

— De unde-ai moștenit prejudecățile astea? Nu de la mine. Oricum, ăla nu-i salon, e ceea ce se numește rezervă semi-privată, replică Harry.

— Vreau ca nevasta mea să aibă o rezervă a ei, insistă Nelson.

— I-auzi! Vrei, vrei. Și cine o să plătească factura, istețule? Nu tu.

— Știu că atunci când am avut polipi intestinali, le povestește bunica Springer, Fred a ținut morțiș să am o rezervă numai a mea. Și, în plus, a obținut o cameră pe colț, care avea o priveliște minunată, pepiniera și magnoliile proaspăt înflorite.

— Cum rămâne cu salonul auto, nu beneficiază de asigurarea de grup de-acolo? se interesează Janice.

— Nu te poți bucura de beneficiile de maternitate decât după nouă luni de lucru la Springer Motors, răspunde Harry.

— N-aș zice că un braț fracturat are vreo legătură cu maternitatea, îl contrazice Nelson.

— Da, însă, dacă n-ar fi gravidă, acum ar fi pe picioare, cu fractură cu tot.

— Poate se uită Mildred să vadă ce și cum, sugerează Janice.

— Bine, aprobă el în silă. Nu știu exact ce clauze are polița noastră.

Nelson ar trebui s-o lase cum a picat, dar preferă să se aplece în față de pe bancheta din spate, astfel încât vocea parcă i se îndeasă lui Harry în ureche:

— Fără Mildred și Charlie, habar n-ai pe ce lume ești. Vreau să zic...

— Înțeleg ce vrei să spui și află că știu mai multe despre afacerile cu mașini decât ai să știi tu vreodată, ținând cont de drumul pe care ai apucat, adică, dacă nu termini odată frecangeala cu rablele alea produse la Detroit, cu motor modificat, care ne fac să pierdem o avere, și nu începi să te concentrezi pe linia noastră de afaceri.

— Nu m-ar deranja dacă ar fi vorba de Datsun-uri sau Honda, dar hai să fim serioși, tată, Toyotele...

— Franciza Toyota este afacerea pe care a lansat-o bătrânul Fred Springer, și Toyote vindem! Bessie, de ce nu-i tragi una lui ăla micu'? N-ajung până la el.

După o scurtă pauză, de pe bancheta din spate se aude vocea soacră-sii:

— Mă întrebam dacă să mă mai duc, totuși, la biserică. Știu că a pus tot sufletul în achiziționarea orgii și nu sunt prea mulți cei entuziasmați ca el. Dacă mă duc, s-ar putea să mă trezesc pusă în fruntea vreunui comitet și sunt prea bătrână pentru asta.

— Nu v-a părut simpatică Teresa? îi întreabă Janice cu voce tare. Parcă s-ar fi maturizat peste noapte.

— Mda, face Harry, iar dacă s-ar fi dat de-a dura două etaje, acum ar fi mai în vârstă decât noi toți.

— Dumnezeule, tati, exclamă Nelson, există pe lumea asta vreun om care să-ți placă și *ție*?

— Dar toată lumea îmi place, răspunde Harry. Ce nu-mi place este să fiu legat de mâini și de picioare.

Drumul de la spital spre Mt. Judge trece drept peste șinele de cale ferată, apoi imediat intră pe Locust, dincolo de Brewer High, trece prin Cityview Park, apoi, ca de obicei, face la stânga, pe lângă centrul comercial. Într-o dimineață de duminică, majoritatea celor plecați de acasă cu mașina sunt americanii în vârstă, femeile au șuvițe de păr bleu sau roz ca penele puișorilor vopsiți de Paști înainte de interzicerea acestui obicei, iar bărbații țin strâns volanul cu ambele mâini, de parcă automobilul ar putea începe să dea din copite și să ragă: cu benzina fără plumb ajunsă la unele benzinării la prețul de un dolar și treișpe cenți galonul, asta mulțumită bătrânului ayatollah, trebuie să stoarcă la maximum valoarea fiecărui strop. De fapt, filozofia populației pare să fie hai s-o consumăm cât mai avem ce consuma, iar când o să se ajungă la o situație de criză o să ne scoată Carter din rahat. Cele patru filme de la cinematografele din mall sunt BREAKING AWAY[1], STARTING OVER[2], RUNNING[3] și „10“[4]. Ar vrea să vadă „10“, știe

---

1 Film care a câștigat Premiul Oscar pentru cel mai bun scenariu original al anului 1979.

2 Film care a avut două nominalizări la Premiul Oscar pe anul 1979 la categoriile cea mai bună actriță în rol principal (Jill Clayburgh) și cea mai bună actriță în rol secundar (Candice Bergen).

3 Film cunoscut cinefililor români sub titlul *Maratonistul*, cu Michael Douglas în rolul principal.

4 Comedie romantică regizată de Blake Edwards, cu Bo Derek, Dudley Moore și Julie Andrews în rolurile principale.

din reclame că fata asta care arată ca o suedeză și-a împletit părul în codițe ca o cioroaică din Zair. O singură lume: toată lumea se fute cu toată lumea. Se gândește la toate futaiurile care au fost pe lumea asta și la toate futaiurile care vor mai fi, dar nu și pentru el, iată-l, stă în mașina asta îmbâcsită și moare cu zile, inima, pur și simplu, i se scufundă. N-o să mai fută pe nimeni câte zile o mai avea, cu excepția bietei Janice Springer, posibilitatea asta îi apare dinaintea ochilor la fel de clară și implacabilă ca drumul ăsta ce i se așterne dinainte. Simte cum i se face ghem stomacul acrit de distracția de aseară, așa cum i se întâmpla când întârzia la școală. Îi spune lui Nelson pe nepusă masă:

— Cum naiba ai lăsat-o să cadă, de ce n-ai ținut-o de mână? Și ce-*ați căutat* în oraș atât de târziu? Când maică-ta era gravidă cu tine, noi nu ne duceam *nicăieri*.

— Cel puțin nu împreună, i-o întoarce băiatul. Am auzit că mergeai într-o mulțime de locuri de unul singur.

— Nu și când a fost gravidă cu tine, stăteam seară de seară la tembelizor și ne uitam la *I Love Lucy*[1] și la toate comediile alea de familie, nu-i așa, Bessie? Și nici nu prizam iarbă.

— Iarba nu se prizează, ci se fumează. Cocaina se prizează.

Bunica Springer îi răspunde tărăgănat la întrebare:

— Ah, nu mai știu exact cum v-ați descurcat tu și cu Janice, spune ea obosită, uitându-se pe fereastră. Tinerii din ziua de azi sunt altfel.

— Că bine zici. Dai afară pe cineva să le oferi o slujbă, iar ei înjură obiectul muncii.

— E un obiect OK, dacă ții tu morțiș să fie așa, începe Nelson.

Harry îl întrerupe furios, cu gândul la biata Pru, care și-o pune cu un țânc smiorcăit, care-și vâră capul la subsuoara ei, în loc să aibă un bărbat adevărat, la Melanie, care se spetea la Crêpe House pentru toți papițoii ăia de la bănci, care iau masa în oraș, la fiică-sa cea frumușică, promițătoare, combinată cu Jamie ăla cu fața lată și roșie, la micuța de Cindy, amărâta, care trebuie să-și aștearnă un zâmbet pe față în timp ce o ia pe la spate astfel încât bătrânul Webb să se poată distra cu aparatul lui foto SX-70, la Mim, care, în toți acești ani, le-a luat-o la cioc mafioților macaronari din Nevada, la mami, care-și cufunda brațele bătrâne în clăbuci gri și șmotruia tot timpul în bucătărie până când, în cele din urmă, Parkinsonul s-a îndurat

---

1 Serial TV difuzat între anii 1951 și 1957, cu Lucille Ball în rolul titular.

de ea și a imobilizat-o în camera de la etaj, să-și tragă sufletul, la toate femeile din lume care, din câte-și dă el seama, sunt oropsite și năpăstuite ca să răsară niște mici derbedei ca ăsta.

— Hai să-ți spun eu ceva despre Toyote, îi zice el lui Nelson. Sunt asamblate de niște indivizi gălbiori, în halate albe, care muncesc într-o uzină de când se nasc și până mor și pe care îi apucă pandaliile dacă descoperă un fir de praf în sistemul de injecție al benzinei, în timp ce rablele astea fabricate la Detroit sunt asamblate alandala de cioroi cu căști la urechi, cu muzica dată la maximum, atât de vărzuiți de droguri, de nici nu știu ce deosebire există între un șurub și o piuliță, și care, pe deasupra, învață de la NAACP[1] să deteste compania pentru care lucrează. Jumătate din mașinile asamblate la uzinele Ford sunt sabotate cu bună știință, nu-mi amintesc unde am citit asta, dar nu era în *Consumer Reports*.

— Tati, ai atâtea prejudecăți! Ce-ar zice Skeeter dacă te-ar auzi?

Skeeter. Pe un ton total diferit, Harry spune:

— Skeeter a fost ucis în Philly în aprilie trecut, ți-am povestit?

— Tu tot timpul *îmi povestești*.

— Nu dau vina pe negrii de la linia de asamblare, nu zic decât că garantat fac mașini de doi bani.

Nelson e pus pe harță, stors și cu moralul la pământ, bietul copil.

— Și cine ești tu să ne critici pe mine și pe Pru că am ieșit în vizită la niște prieteni, când tu te-ai dus cu prietenii tăi să vă chiombiți la caraghioasele alea de dansatoare exotice? Cum de-ai suportat așa ceva, mami?

— N-a fost chiar atât de rău cum mi-am închipuit, răspunde Janice. Există niște limite în tot ce fac. N-a fost cu nimic mai rău decât la bâlciurile de altădată.

— Nu-i răspunde, se bagă Harry. Cine-i el să ne critice?

— Faza nostimă, continuă Janice, e că eu, Cindy și Thelma am fost de acord care-i fata cea mai bună, iar bărbații au ales o cu totul alta. Nouă ne-a plăcut o orientală înaltă, foarte grațioasă și cu simț artistic, iar *lor* le-a plăcut, mamă, bărbaților le-a plăcut o blondă scundă, fără bărbie, care nici măcar nu știa să danseze.

---

1 National Association for the Advancement of Colored People (Asociația Națională pentru Promovarea Oamenilor de Culoare), organizație civică înființată în anul 1909.

— Avea un aer aparte, le explică Harry, vreau să zic că era hotărâtă fata.

— Și a mai fost durdulia aia negricioasă, care te-a excitat. Aia cu pana.

— Cu tenul măsliniu. Și aia era drăguță. Cât despre pană, mergea și fără.

— Mama-mare nu vrea să audă toate detaliile astea scârboase, aruncă Nelson de pe bancheta din spate.

— Lui mama-mare nu-i pasă, replică Harry. Nimic n-o șochează pe Bessie Springer. Mama-mare iubește viața.

— Ah, nu știu ce să zic, spune coana mare oftând. Noi n-am avut acces la lucruri de-astea pe vremea când puteam să ne distrăm. Țin minte că, uneori, Fred aducea acasă revista *Playboy*, dar mie mi se părea mai mult penibilă, cu toate fetele alea de optsprezece ani care, de fapt, sunt niște copile, dincolo de trupurile expuse.

— Păi, cine nu-i copil? o întreabă Harry.

— Vorbește pentru tine, tati, spune Nelson.

— Potoliți-vă, am vrut să zic, insistă bunica, că te-ntrebi la ce le-au mai crescut părinții lor, când le e dat să le vadă la pielea goală, cum erau când s-au născut. Și ce-o fi în sufletul părinților ălora. Oftează: În ziua de azi e o cu totul altă lume.

— Cred că în același local, le povestește Janice, lunea e seara femeilor, cu bărbați care fac striptease. Și am auzit că tinerii ăia-s chiar speriați rău de tot, Doris Kaufmann susține că femeile întind mâna să-i înșface și încearcă să urce pe scenă după ei. Am auzit că femeile sărite de patruzeci de ani sunt cele mai apucate.

— Ce scârbos, comentează Nelson.

— Ai grijă cum vorbești, îl avertizează Harry. Maică-ta are peste patruzeci.

— *Tati!*

— Păi, eu nu m-aș purta în halul ăsta, spune ea, dar le înțeleg pe cele care ar putea proceda așa. Bănuiesc că asta depinde foarte mult de măsura în care te satisface soțul.

— *Ma-mi!* protestează băiatul.

Au înconjurat muntele și au intrat pe Central, iar ceasul electric din vitrina curățătoriei chimice arată ora zece fără trei minute. Harry strigă spre bancheta din spate:

— Se pare c-o să ajungem la timp, Bessie!

Primăria are drapelul ridicat pe catarg doar până la jumătate, asta din cauza ostaticilor. La biserică, oamenii în straie de sărbătoare înaintează spre intrare sub clopotele din tării, care îi cheamă cu limbile lor de fier, sub norii cenușii zdrențuiți de vânt pe cerul de noiembrie presărat cu argint. Când bunica coboară din Mustang, Harry îi spune:

— Ai grijă, nu ipoteca salonul auto doar pentru orga lui Siroposu'.

— Cu ce o să te-ntorci acasă, mama-mare? o întreabă Nelson.

— A, cred că o să mă ia nepotul lui Grace Stuhl, de regulă vine după ea. Dacă nu, n-o să mă omoare puțin mers pe jos.

— Vai, mamă, se împotrivește Janice, n-ai putea în veci să vii pe jos. Dă-ne un telefon când se termină ședința, în caz că nu se ivește vreo ocazie. O să fim acasă.

Acum, personalul de la club e redus la minimum; au de mâncare numai sendvișuri preambalate, iar jumătate din fileurile de pe terenurile de tenis au fost date jos și găurile de golf au fost mutate pe terenurile provizorii. Există în toate astea o tristețe care îl seacă pe Rabbit. În drum spre casă, doar cu Janice și Nelson, își amintește cum trăiau odinioară, sub același acoperiș, doar ei trei, mai tineri. Puștiul și Janice continuă să fie legați unul de altul. El a pierdut această legătură. Spune cu voce tare:

— Deci nu-ți plac Toyotele.

— Nu-i chestia de plăcut, tati, nu-i nimic de capul lor care să-ți placă ori să-ți displacă. Discutam la petrecerea de aseară cu o fată care tocmai și-a cumpărat o Corolla, dar n-am găsit alt subiect de discuție în afară de vechile mașini americane, cât de formidabile erau. La fel ca și Volvo-urile, nici ele nu mai merg, nu-i vorba aici de ceva ce poate fi controlat. Știi cum e, ca-n viață, le trece vremea.

Băiatul încearcă să poarte o conversație, să mai dreagă lucrurile; Harry nu spune nimic, își zice: Le-a trecut vremea. La stilul tău de viață haotic, cu învârteala asta în zigzag și cu toate drogurile astea, mare noroc pe tine dacă o să apuci vârsta mea.

— Mazdele, continuă Nelson. Uite, asta mi-ar plăcea să vând. Motorul rotativ e cu *mult* mai eficient decât cel cu pistonul în patru timpi. De-ndată ce-o să-i îmbunătățească etanșeitatea, o să poți reduce la jumătate consumul de benzină în țara asta.

— Atunci, du-te la Abe Chafetz și roagă-l pe el să te angajeze. Am auzit că-i pe drojdie, Mazdele au o grămadă de probleme. Manny zice că n-o să rezolve niciodată problema etanșeității.

Janice încearcă să aplaneze situația:

— Mie reclamele la Toyota de la televizor mi se par foarte inteligente și cu sclipici.

— Ooo, *reclamele* au farmec, o aprobă Nelson. Reclamele sunt minunate, dar eu de mașini vorbesc.

— Nu vă place aia nouă, cu Scrooge, îi întreabă Harry, cum măcăie și apoi se pierde în zare?

Se pune pe măcăit, iar Janice și Nelson pufnesc în râs, și cale de-o stradă, până acasă, pe Joseph Street, sub arțarii golași, în capetele lor se învălmășesc amintiri comune fericite, cu reclamele făcute automobilelor Toyota, cu bărbați și femei care țopăie, cu femei și bărbați obișnuiți, ale căror veșminte plutesc cu încetinitorul, într-o cascadă de falduri, precum straiele îngerilor, ca violența intimă a unei combinații chimice sau ca aripa mărită a unei păsări colibri dezvăluită în toată splendoarea ei, care țopăie în sus și cad, zâmbesc, iar apoi sfidează atracția gravitațională și încremenesc în aer într-un stop-cadru.

— Trebuie să plecăm de-aici, îi spune Harry cu voce răgușită lui Janice în dormitorul lor, câteva zile mai târziu, în ajunul întoarcerii lui Pru după săptămâna de spitalizare obligatorie.

S-a înnoptat, fagul acum desfrunzit și lipsit de jirul care zornăia pe crengi lasă să intre în cameră mai multă lumină de-afară decât în timpul verii. Unul sau două din ochiurile ferestrei mai apropiate de stradă, de pe partea unde doarme Rabbit, sunt imperfecte, cu porțiuni vălurite sau bule alungite, abia perceptibile peste zi, dar care noaptea se proiectează pe peretele din fund, cu umbrele lui ca niște fluturi de noapte, cu picățele, amplificări impresionante, nuanța fiecărui ochi de geam e intensificată prin extindere, astfel încât senzația de vitraliu bântuie zona de deasupra scrinului de mahon făcut de mântuială, moștenit de Janice de la familia Koerner, de lângă ușa cu patru panouri care-i izolează de restul lumii. Cei zece ani de când locuiește aici, în minutele sau orele dintre clipa când se sting veiozele de pe noptieră și clipa când reușește să adoarmă, i-au întipărit lui Harry aceste dreptunghiuri luminoase în creier ca pe niște entități prețioase, giuvaieruri difuze imprimate din aer, prezențe a căror companie o să-i lipsească dacă o să se mute din camera asta. Trebuie să se mute de-aici. Desenele abstracte proiectate de ochiurile de geam imperfecte se îngemănează cu umbrele febrile ale fagului, tremurătoare și înfrigurate în răceala de afară.

— Unde să plecăm? întreabă Janice.

— O să ne cumpărăm o casă ca tot omu', răspunde el cu glasul coborât, răgușit, de parcă bunica Springer i-ar putea auzi gândul trădător prin perete și prin bombănitul și vuietul estompat al televizorului ei când se ajunge într-un moment de criză în filmul la care se uită, apoi izbucnesc acordurile unei reclame, după care începe pregătirea unei noi crize. De partea cealaltă a Brewerului, mai aproape de salon. Drumul ăsta de zi cu zi, prin mijlocul orașului, mă bagă în draci. Și consum și benzină aiurea.

— Dar nu în Penn Villas, i se împotrivește ea. Nici că mă mai întorc vreodată în Penn Villas.

— Nici eu. Dar ce zici de Penn Park? E plin de avocați simpatici, specializați în divorțuri, și de dermatologi. Dintotdeauna am visat, încă de pe vremea când jucam baschet cu ei, să locuiesc în zona aia. Într-o casă care să aibă măcar fațada din piatră și, poate, un living pe două niveluri, să-i putem primi pe alde Murkett cum se cuvine. E aiurea să primim pe cineva aici, bunica urcă la ea în cameră după cină, dar casa e al naibii de sumbră, iar acum ne-am pricopsit și cu Nelson și echipa lui.

— Zicea că au de gând să-și ia un apartament când o să se mai așeze lucrurile.

— Cu atitudinea aia a lui, nici c-o să se așeze lucrurile vreodată. Știi bine. Aici are totul pe gratis și, cât timp va fi aici, n-o să ne simțim nasol dacă o s-o părăsim pe maică-ta. Asta-i șansa noastră.

Și-a strecurat mâna sus de tot sub cămașa ei de noapte; în dorința lui de a-și vedea visul împărtășit, îi apucă sânii, s-a obișnuit cu felul în care-i umplu palmele, sunt un pic flasci ca niște baloane dezumflate odată cu înaintarea ei în vârstă; totuși, mulțumită partidelor de tenis și înot și genelor moștenite de la bătrânul Springer, înclinate spre suplețe, se menține mai bine decât majoritatea femeilor. Sfârcurile ei se întăresc, iar cariciul lui, fără să-i acorde mare atenție, se sumețește pe furiș.

— Sau poate, continuă el cu același glas răgușit, într-una din casele alea imitație de stil Tudor, care arată ca aluatul de tartă și au acoperișurile alea foarte înclinate, ca sălașurile vrăjitoarelor. Dumnezeule, ce mândru ar fi papsi să mă vadă locuind într-una din alea.

— Ne putem permite, îl întreabă Janice, acum, când rata la ipotecă a crescut la vreo treisprezece la sută?

Își mută mâna mai jos, peste unduirile argintii netede ale abdomenului ei, spre peticul de păr care pare să se burzuluiască la atingerea

lui. Ar trebui să-i lingă chiseaua din când în când. S-o pună cu spatele pe pat, cu picioarele atârnate pe-o parte a patului, iar el să îngenuncheze și să-i molfăie pizda până termină. Așa făcea odinioară, când îi făcea curte în apartamentul celeilalte fete, cu vedere spre vechile rezervoare de benzină gri de lângă râu, îngenunchea și păștea ore întregi din zmârcul ei stufos, își freca nasul, pleoapele de minunăția ei. Orice femeie merită să i se ciufulească veverița din când în când, nu termină ca bărbații, așa că parcă ai avea îndesată în gură o stridie, oare cum suportă curvele pulă după pulă, scade numărul bolilor venerice, dar, fiind nevoite să înghită, ajung la litri de spermă pe săptămână. Pe vremuri, lui Ruth i-a făcut silă chestia asta, dar unele pizde din ziua de azi, dacă te iei după ce se scrie în revista *Oui*, lipăie frișca, una zicea că ar avea gust de șampanie. Poate că nu livingul o să fie pe două niveluri, ci biroul cu biblioteca, sau orice cameră cu două-trei trepte mochetate, cât să știi că te afli într-o casă modernă.

— Asta-i frumusețea inflației, îi șoptește seducător lui Janice. Cu cât ai datorii mai mari, cu atât o duci mai bine. Întreabă-l pe Webb. Plătești scadența în dolari devalorizați, iar Unchiul Sam îți ridică dobânda scăzându-ți impozitul. Chiar și după ce-am cumpărat monedele Krugerrand și ne-am plătit impozitele pe septembrie, tot mai avem prea mulți bani în bancă, iar în ziua de azi banii din bancă sunt pentru gogomani. Dacă i-am băga în avansul pentru o casă, i-am lăsa pe cei de la bancă să se îngrijoreze de căderea liberă a dolarului și, în același timp, ne-am alege cu o casă a cărei valoare ar crește cu zece-douăzeci la sută pe an.

Simte cum i se umezește pizda, cum i se destind labiile.

— Nu i-ar fi deloc ușor mamei, zice Janice cu glasul stins pe care-l are când face dragoste. Într-o bună zi o să ne lase nouă casa asta și știu că se așteaptă să locuim aici până atunci.

— O să trăiască încă douăzeci de ani, spune Harry, vârându-și degetul mijlociu în ea. Peste douăzeci de ani, o să fii sărită de șaizeci.

— Și lui Nelson n-o să i se pară ciudat?

— De ce? Exact asta vrea, să ies din peisaj. Îl deprim pe copil.

— Harry, nu cred că i se trage de la tine. Cred că-i doar speriat.

— De ce să fie speriat?

— De-același lucru de care și tu erai speriat la vârsta lui. De viață.

Viața. Prea multă, dar tot insuficientă. Spaima că într-o zi se va termina și spaima că ziua de mâine va fi la fel ca ziua de ieri.

— Păi, dacă avea de gând să se simtă așa, nu trebuia să vină acasă, răspunde Harry.

Își pierde erecția.

— N-a știut, spune Janice.

Simte, cu degetul încă în ea, că și mintea ei se îndepărtează de poftele trupești, îi zboară spre tărâmul trist al vieții de familie.

— N-a știut c-ai să fii atât de dur cu el. De ce te porți așa?

Futu-i mama lui de puștan, n-avea nici treisprezece ani când a încercat să i-o ia pe Jill, atunci, în Penn Villas, după ce fusese părăsit de Janice.

— El e dur cu mine, protestează Harry.

De-acum nu mai vorbește șoptit. Televizorul bunicii Springer, își încordează el auzul, încă-i deschis – scoate un fel de zvon ca un vuiet, lătrat reținut, un susur ce aduce mai puțin cu vocea umană și mai apropiat de zgomotul pe care l-ar face natura în copaci sau pe țărmul oceanului. Bunica a devenit un fan al știrilor speciale de la ora unsprezece treizeci, difuzate de canalul ABC, cu privire la situația ostaticilor, și în fiecare dimineață le povestește ultima versiune despre cum nu s-a mai întâmplat nimic. Khomeini și Carter sunt amândoi prinși în capcană de o șleahtă de puștani care ar trebui să se bărbierească și care habar n-au de nimic, vorbesc despre bătrânii care-i trimit pe tineri la război, dacă ai putea să scapi lumea de puștii ăștia idioți, planeta asta ar putea deveni un loc rațional.

— Face o mutră nemulțumită de fiecare dată când deschid gura să zic ceva. Orice încerc să-i spun la salon, se duce și face totul exact pe dos. Intră unul să cumpere automobilul ăla Mercury, decapotabilul bușit atunci de puști, și ne oferă la schimb un snowmobil. Am crezut că se ține de bancuri până zilele trecute, când observ că Mercury-ul a dispărut și văd un mic snowmobil Kawasaki galben așezat în primul rând, alături de noile mașini Tercel. Sar în sus doi metri, iar Nelson îmi zice să nu mai fiu așa încuiat, i-a făcut tipului o reducere de patru sute, iar asta o să ne facă mai multă publicitate decât dacă am fi plătit de două ori pe-atât pentru reclame, salonul auto nebun, care a acceptat la schimb un snowmobil.

Janice emite un zgomot discret care ar fi un hohot de râs dacă ar fi mai puțin obosită.

— Ăsta-i genul de afacere pe care ar fi făcut-o tăticu'.

— Iar apoi, tot fără știrea mea, a cumpărat niște decapotabile vechi de vreo zece mii de parai, care consumă douăzeci de litri la suta de

kilometri și de care n-o să aibă nimeni nevoie, ca să nu mai vorbim de distracția cu Pru, care ne costă un purcoi de bani. Asigurarea *n-o include* și pe ea.

— Șșșt. Să nu ne-audă mama.

— Chiar *vreau* să ne audă, ea-i cea care-i bagă în cap puștiului ideile astea mărețe. Aseară i-ai auzit cum puneau la cale să-și cumpere o mașină pentru el și Pru, când vechiul ei Newport stă în garaj șase zile din șapte?

Zvonul înăbușit al unor bolboroseli repetate obsesiv răzbate până la ei prin peretele tapetat, iranienii din fața ambasadei au pus de-o demonstrație special pentru camerele de luat vederi. Lui Rabbit i se contractă gâtlejul de frustrare.

— Iubito, trebuie să plec de-aici.

— Mai zi-mi despre casă, îl îndeamnă Janice luându-l de mână și punându-i-o înapoi pe păsărică. Câte camere ar avea?

El începe s-o maseze, trecându-și degetul de-a lungul crăpăturii, întâi pe un fald, apoi pe celălalt, apoi, cu o mângâiere grijulie, pe mijloc, căutându-i lindicul, zbenghiul. Flocii lui Cindy îi păruseră mai închiși la culoare decât ai lui Janice, mai puțin cârlionțați, însuflețiți, poate, cu reflexe luminoase ascuțite cum are blana vechiului palton al bunicii Springer.

— N-am avea nevoie de prea multe dormitoare, îi spune el, ne-ajunge unul mare pentru noi doi, cu o oglindă mare, în care să te poți vedea din pat...

— O oglindă! De unde ți-a venit ideea cu oglinda?

— Acum toată lumea are oglinzi. Te uiți cum faci dragoste.

— Aoleu, Harry, n-aș putea.

— Ba eu cred că ai putea. Și apoi, cel puțin încă un dormitor, în caz că maică-ta va trebui să se mute la noi, sau în caz că o să avem musafiri, dar nu lipit de-al nostru, cu cel puțin o baie între ele, să nu-i auzim televizorul, iar la parter o bucătărie utilată modern, inclusiv cu un blender...

— Mi-e teamă de ele. Doris Kaufmann zice că în primele trei săptămâni tot ce-a băgat în el i-a ieșit terci. Într-o seară i-a ieșit un terci roz, iar în seara următoare unul verde, cică asta a fost singura diferență.

— O să înveți să-l folosești, fredonează el, desenând cercuri pe pieptul ei, cercuri care se lărgesc să-i mângâie sânii și fofoloanca, apoi se micșorează, să-i răsfețe buricul, care seamănă cu găoaza târfei măslinii

de pe Route 422, au manuale cu instrucțiuni de folosire. Și o să ne luăm un frigider care face automat cuburi de gheață și un cuptor din alea încastrate în perete la înălțimea capului, să nu trebuiască să te apleci. Am rezerve în privința cuptorului cu microunde, am citit undeva că îți prăjesc creierii chiar dacă stai în camera de alături...

Umedă, e-atât de umedă pizda ei, că-l înfioară, parcă ar atinge un limax ascuns sub o frunză din grădină. Cariciul îi zvâcnește atât de violent, încât îl doare.

— ... și livingul mare cu planșeul la demisol și cu lumini de jur împrejur, unde să putem face petreceri.

— Pentru cine să facem petrecerile astea?

Vocea ei se pierde în pernă ca rămășițele unei fețe de mumie, atât e de firavă.

— Ei...

Mâna lui continuă să alunece în cercuri, purtând tușeul umed către sfârcurile ei, împodobindu-l întâi pe unul, apoi pe celălalt, ca pe niște crengi din bradul de Crăciun, cu beteală.

— ...pentru toată lumea. Pentru Doris Kaufmann și toate lesbienele care joacă tenis la Flying Eagle, pentru Cindy Murkett și amicul ei de încredere Buddy Inglefinger, pentru toate fetele alea simpatice de la clubul de striptease, care-și pun la bătaie curul apetisant pentru o Americă mai bună, pentru toți masculii feroce din service-ul și departamentul de piese de schimb de la Springer Motors...

Janice chicotește și, în același timp, se aude cum se trântește la parter ușa de la intrare. După ce a vizitat-o pe Pru, Nelson se duce la barul care odinioară se numea Phoenix și taie frunză la câini cu adunătura aia de ciudați care-o freacă acolo. Pe Harry libertatea asta îl bagă în boale: puștiul a fost scutit toată săptămâna de treburile casnice pentru a o vizita pe Pru, dar asta nu înseamnă să se și matolească în timpul ăsta. Dacă l-a zguduit chiar așa de tare căzătura ei, s-ar cuveni să-și petreacă timpul în chip folositor, în semn de recunoștință sau penitență sau mă rog. Pașii lui de la parter sună zici că-s ai unui om beat, o succesiune de bufnituri, bum, bum, traversează livingul printre canapea și fotoliul rabatabil, pe lângă piciorul scării, de se-aude cum zăngănesc porțelanurile din vitrină, și intră în bucătărie să mai bea o bere. Harry începe să gâfâie numai când se gândește la mutra aia ursuză și bulversată care soarbe spuma din încă o cutie: bea și crapă în el numai așa, de-al naibii. Simte lângă el trupul mamei băiatului, cum ascultă atentă pașii de la parter și-i ia în mână cariciul; dintr-un

reflex expert, degetele ei îi mulg pielea pulii. În timp ce jos pașii târșiți îl poartă pe Nelson înapoi în living, spre fotoliul rabatabil Barcalounger, Harry se înfige tare, ca în curul pipiței măslinii, în bucșa mâinii conjugale a lui Janice și iuțește ritmul în care îi trasează hipnotic cercuri rapide și plăcute peste concavitatea înfrigurată a pântecului ei, dându-i asigurări cu glasul lui răgușit despre casa pe care și-o dorește:

— O să-ți placă. O să-ți placă.

În timp ce merg împreună spre Brewer în vechiul Chrysler bleumarin, impozant, al bunicii Springer, Nelson îi spune lui Pru:

— Să vezi ce fază. A convins-o pe mami să-și cumpere o casă. Până acum au vizionat vreo șase, așa mi-a spus. Toate-i par prea mari, dar tati zice c-ar trebui să învețe să gândească pe picior mare. Cred că începe s-o ia razna.

— Stau și mă-ntreb, zice Pru cu vocea pierită, în ce măsură are asta legătură cu mutarea noastră acolo.

Ea voise să-și găsească ei un apartament undeva în cartierul lui Slim, Jason și Pam, și nu putea înțelege dorința lui Nelson de-a locui cu bunică-sa.

Simte cum îl apucă furia într-un reflex de apărare:

— Nu pricep de ce fac treaba asta, orice tată cât de cât normal s-ar bucura să ne aibă lângă el. E loc destul, iar mama-mare n-ar trebui să locuiască singură.

— Poate că-i un lucru firesc, își dă cu presupusul nevastă-sa, ca un cuplu de vârsta lor să aibă un loc numai al lor.

— Ce-i firesc? Să lași bătrânele să moară în singurătate?

— Păi, acum suntem noi acolo.

— Asta numai temporar.

— Așa am crezut la început, Nelson, dar acum nu cred că vrei să mai avem un locșor al nostru. Te-ai plictisi de mine, dacă am fi doar noi doi, tu și cu mine.

— Urăsc apartamentele și blocurile făcute de mântuială.

— Nu-i nimic, eu una nu mă plâng. Acum mă simt ca acasă acolo. Îmi place bunica ta.

— Urăsc vechile blocuri îngrămădite în centru, renovate cu mici magazine la modă, pentru poponari și cupluri interrasiale drogate. Îmi amintesc de Kent. M-am întors aici să scap de toate chestiile astea false. Unul ca Slim, care se poartă atât de nonconformist, prizează cocaină, ia mescalină și toate alea, știi ce meserie are? E conțopist,

face facturi la lumină și curent electric pe districtul Diamond, bagă facturile în plicuri, iar dacă o ține tot așa, în zece ani o să ajungă conțopist-șef. Ce zici de așa meserie?

— Nu se dă drept revoluționar, îi plac hainele frumoase, băieții, și-atâta tot.

— Oamenii ar trebui să fie *consecvenți*, spune Nelson, nu-i *corect* să profiți de pe urma societății și, în același timp, să-ți râzi de ea. Unul din motivele pentru care te-am preferat pe tine lui Melanie a fost acela că ea era băgată până-n gât în chestii radicale și am crezut că tu nu ești.

— N-am știut, zice Pru cu vocea și mai pierită, că am concurat cu Melanie pentru tine. Cât de mult sex *s-a consumat* între voi doi astă-vară?

Nelson se uită drept înainte, îi pare rău că mărturisirea lui i-a adus aici. Brewerul este deja decorat cu luminițe de Crăciun, roșii și verzi, și cu beteală tremurătoare, care pare uscată și veștejită deasupra străzilor fără pic de zăpadă; aranjamentul e o copie palidă a sărbătorilor splendide pe care și le amintește din copilărie, când aveau energie din belșug și vandalism mai puțin. Pe-atunci, fiecare felinar era împodobit cu o cunună uriașă de conifer autentic, tăiată de pe dealurile din jur, și un Moș Crăciun aievea, surâzător într-o sanie alb-argintie, trasă de un șir de opt reni cu ochi sticloși, cu o blană care părea adevărată, era suspendat pe cablurile întinse de la al doilea etaj al magazinului Kroll's până pe acoperișul tutungeriei care odinioară era vizavi. Vitrinele imense din centru, de dincolo de Fourth până spre Seventh, erau decorate cu soldați de lemn și cămile și Craii de la Răsărit și cu țevi de orgă aurii presărate cu nori din vată de sticlă, iar seara trotuarele erau ticsite de cumpărători și colindele se revărsau din magazinele încălzite în aerul care te înțepa ca un brad de Crăciun, și era imposibil să nu crezi că undeva, în întunericul de dincolo de oraș, se naște pruncul Isus. Acum totul era de-a dreptul jalnic. Bugetul primăriei fusese diminuat drastic și jumătate din magazinele din centru erau în ruină.

— Hai, spune-mi, insistă Pru, știu că a fost ceva între voi.

— De unde știi?

— Știu.

El se hotărăște să iasă la atac: dă-le nas tinerelor neveste și o să te încalece cu totul.

— Nu știi nimic, o contrazice el, știi doar cum să te agăți de chestia aia blestemată din burta ta, la *asta* zău că te pricepi. Și încă cum.

Acum se uită ea drept înainte, eșarfa de la mâna ei e o ceață albă în marginea câmpului său vizual. Izbucnirile de lumină festivă în întunericul de decembrie îi înțeapă ochii. N-are decât să facă pe martira cât o vrea. Tu încerci să-i spui adevărul, iar asta îți aduce numai necazuri.

Vechea mașină a lui mama-mare pare mătăsoasă, dar lentă în mâinile lui: ce de metal băgau în ele, până și torpedoul e căptușit cu metal. Când Pru tace ca acum, simte cum i se ridică în gâtlej un soi de gust, gustul nedreptății. Nu el a rugat-o să conceapă copilul ăsta, nimeni n-a rugat-o, iar acum, c-a luat-o de nevastă, îndrăznește să i se plângă că nu-i ia un apartament al ei, dă-le un deget și-ți vor lua toată mâna. Femeile astea! Sunt ca niște găuri, bagi în ele o chestie după alta și niciodată nu-i destul. Îți vâri toată viața, iar la urmă de tot ele își afișează zâmbetul ăla abia schițat, strâmb și trist, și le pare rău că n-ai fost în stare să realizezi mai multe. S-a băgat deja destul de adânc și n-o să-l facă să se bage și mai adânc de-atâta. Uneori, când o privește din spate, nu-i vine să creadă cât de balabustă s-a făcut. Are șoldurile cât casa, se pregătește să fete nu o micuță ființă rozalie, ci un rinocer alb, cu pielea solzoasă, care are de-a face cu Nelson tot atât cât și cu omul tărcat din lună. Asta-ți fac pizdele când natura ia frâiele în mână: o iau razna.

Gustul ce i-a năvălit în gâtlej e prea puternic, nu se poate abține să nu vorbească:

— Apropo de futaiuri, cum rămâne cu *noi*?

— Nu cred c-ar trebui s-o facem într-un stadiu atât de avansat al sarcinii. Și oricum, mă simt tare urâtă.

— Urâtă sau nu, ești a mea. Ești propriu-zis a mea.

— Am o somnolență, nici n-ai idee. Dar ai dreptate. Hai să facem ceva diseară. Hai să ne întoarcem acasă devreme. Dacă ne invită careva la ei acasă după Laid-Back, hai să nu ne ducem.

— Vezi, dacă am avea un apartament, așa cum vrei tu cu disperare să avem, ar trebui să le întoarcem invitațiile. La mama-mare acasă scapi măcar de grija asta.

— Acolo chiar că n-am nici o grijă, spune ea cu un oftat.

Asta ce-o fi vrând să-nsemne? Că n-ar trebui s-o scoată în oraș seara: acum e însurat, muncește, n-ar trebui să se mai distreze deloc. Nelson își urăște serviciul. În fiecare zi lucrătoare se trezește de dimineață

cu un ghem în stomac, de parcă el ar fi cel care are ceva înlăuntrul lui, rinocerul ăla alb. Decapotabilele alea nevândute se bleojdesc la el în fiecare zi, iar Jake și Rudy nu-și mai revin după ce el a acceptat micuțul Kawasaki, de parcă intenționat i-ar fi jucat o farsă-monstru lui taică-său, când, de fapt, nici prin cap nu i-a trecut așa ceva. Tipul îl rugase atât de stăruitor, iar Nelson era nerăbdător să scape de Mercury, de fiecare dată când dădea cu ochii de el îi amintea de cât de batjocoritor fusese tati, nici măcar nu voise să stea de vorbă cu el, n-a fost *drept*, se văzuse nevoit să bușească cele două mașini ca să-i șteargă de pe mutră rânjetul ăla care parcă-i spunea probabil-că-glumești.

La salon se simte ca pe-o scenă pe care încă nu și-a învățat rolul. De vină or fi chestiile pe care le consumă. Prea multă cocaină îți prăjește septul nazal și, mai nou, se spune că iarba chiar duce la putrezirea celulelor nervoase, canabisul se depozitează în țesutul adipos și te tâmpește de cap luni de zile. Toți băieții ăștia ajunși la vârsta adolescenței au sâni ca de fete, fiindcă au fost nevoiți să reprime ceva la vârsta de treisprezece ani; în ultimul timp, Nelson a început să aibă halucinații, deși stă drept, cu ochii larg deschiși, vede oameni care au găuri acolo unde ar trebui să le fie nasul, asta din cauza consumului exagerat de cocaină, sau pe Pru întinsă pe patul de spital cu puiul ăla de rinocer cu ochii roz, de vină o fi ghipsul de pe brațul ei, care s-a murdărit și se sfarmă pe margini, cu tifonul de sub ghips deșirat. Și tati. Pe zi ce trece-i tot mai malac, nu mai aleargă deloc, îi strălucește pielea de parcă ar absorbi prin toți porii mâncarea din aer.

Una din cărțile lui Nelson din copilărie, cu coperte cartonate, lucioase și cu cotorul negru ca banda izolatoare, avea un desen cu un uriaș cu o moacă de bidon turtit, de culoare verde, cu fire de păr care i se iteau ici-colo, și care zâmbea – asta strica totul, faptul că uriașul rânjea cu buzele lui cărnoase și dinții ăia rari de uriaș, și se uita într-o peșteră unde doi copii, eroii povestirii, un băiețel și o fetiță, probabil frate și soră, stăteau ghemuiți, două siluete în penumbră, nu li se vede decât ceafa, iar ei sunt *tu*, atenți, hăituiți, prea speriați ca să facă vreo mișcare sau să respire, iar fața lătăreață, de bidon turtit, voioasă, astupă gura însorită a peșterii. Mai nou, așa îl percepe pe taică-său: el, Nelson, e într-un tunel, iar chipul lui taică-său astupă capătul tunelului, pe unde ar putea ieși afară la soare. Babacul nici măcar nu-și dă seama ce-i face, i-o servește cu zâmbetul lui abia schițat, plin de regrete, cu un gest scurt, de refuz, când se întoarce pe călcâie și pleacă de lângă el dezamăgit, da, chiar așa, l-a dezamăgit pe taică-său,

el ar trebui să fie altceva decât este, iar acum, la salon, toată lumea, nu numai Jake și Rudy, ci și Manny și mecanicii lui mânjiți din cap până-n picioare cu unsoare, albi doar pe pielea din jurul ochilor, se zgâiesc, văd și ei: el nu-i ca taică-său, n-are înălțimea lui și nici aruncarea la coș pe care o poate executa Harry Angstrom. Și n-are nici un martor în tot universul, ci doar el, Nelson, e singurul care îl declară pe taică-său vinovat, un curvar, un laș și un ucigaș, iar când încearcă să proclame acest adevăr nu se întâmplă nimic, lumea râde de el și el amuțește cu gura deschisă. Uriașul se uită înăuntru și zâmbește, iar Nelson se trage înapoi, tot mai adânc, în tunel. Asta-i place la Laid-Back, sentimentul de tunel protector pe care i-l dă, și fumul, pileala, cuiele trecute din mână în mână pe sub mese, și acceptarea de către toți a faptului că se află împreună în tunelul plin de fum, șobolani, luzări, cui îi pasă, nu trebuie să fii atent la ce spun ceilalți, fiindcă, oricum, nimeni n-are de gând să cumpere o Toyota, o poliță de asigurare ori altceva. De ce nu se inventează o societate în care să li se dea oamenilor tot ce au nevoie și să facă fiecare ce vrea? Tati ar spune că sună grozav, dar așa își duc viața animalele.

— Eu tot cred că i-ai tras-o lui Melanie, zice Pru cu vocea ei pierită, plată, de pisică de mahala.

O ține una și bună pe-a ei.

Fără să frâneze, Nelson virează cu Chryslerul cel mare spre locul unde parcul neîngrijit blochează drumul spre Weiser Street. Pe Pine Street s-a introdus sens unic și trebuie să intre pe ea din partea cealaltă, pentru ca Pru să nu aibă prea mult de mers pe jos.

— Da, și? o întreabă el. Nu eram încă luați, așa că ce mai contează?

— Nu contează din cauza *ta*, știm cu toții că nu ierți nimic din ce îți cade-n mână, în lăcomia ta. Contează fiindcă era *prietena* mea. Am avut încredere în ea. Am avut încredere în voi amândoi.

— Pentru numele lui Dumnezeu, nu te mai smiorcăi atâta.

— Nu mă smiorcăi.

El însă o și vede cum o să stea lângă el, în separeu, bosumflată, fără să scoată un cuvânt, fără să asculte nimic în afară de loviturile de picioruțe din burta ei, iar brațul pus în ghips o va face să pară și mai caraghioasă, cu burta mare, cu eșarfă și tot tacâmul, iar imaginea asta îl face să-i fie nițel milă de ea, asta numai până când își zice că ăsta-i felul lui de-a avea grijă de ea, o scoate cu el când o grămadă de alți tipi n-ar proceda astfel.

— Hei, îi declară el morocănos, te iubesc.

— Și eu te iubesc, Nelson, îi răspunde ea, săltându-și din poală mâna liberă atunci când el își ia de pe volan una din mâini, să i-o strângă ușurel.

Ce ciudat, cu cât i se îngroașă mijlocul, cu atât îi par mai subțiri și mai uscate mâinile și fața.

— Plecăm după două beri, îi promite el.

Poate o să fie acolo fata cu pantaloni albi. Vine și ea câteodată împreună cu hojmalăul ăla de Jamie, iar Nelson își dă seama că ea este cea care îl trage pe el după ea; ea este cea căreia îi place aici, nu el.

Cu noua lui denumire, Laid-Back este atât de în vogă, încât e greu de găsit un loc de parcare pe Pine; vrea s-o scutească pe Pru măcar de-o plimbare lungă prin frig, deși doctorul spune că mișcarea îi face bine. Lui nu-i place deloc frigul. În copilărie iubise luna decembrie fiindcă, spre sfârșitul ei, venea Crăciunul și era atât de încântat de toate lucrurile de pe lumea asta cu care se putea căpătui, că nu observa niciodată cum se lasă întunericul și frigul, din ce în ce mai apăsător. Iar acum tati o duce pe mami în călătoria asta de lux pe-o insulă, împreună cu alte cupluri împuțite, să stea cu burta la soare în timp ce el, Nelson, dârdâie de frig și ține steagul sus la salon; nu-i drept. Fata nu poartă mereu pantaloni albi; ultima oară când a întâlnit-o era îmbrăcată cu o fustă modernă, cu șliț adânc într-o parte. Zărește un loc de parcare liber, atât cât să-ncapă și el, în fața clădirii lungi și scunde din cărămidă care odinioară găzduia Verity Press, între un vechi Ford Fairlane bicolor și o Honda break maro metalizat. Când parchezi într-un spațiu strâmt, șmecheria e să-ți vâri bara de protecție din spate drept în farurile mașinii deja parcate și să nu rămâi prea departe de bordură, fiindcă în cazul ăsta n-o mai așezi în veci cum trebuie. Și să nu-ți fie frică să te bagi strâns pe stânga, fiindcă întotdeauna ai mai mult loc decât îți imaginezi. Trage atât de aproape de Fairlane, că Pru exclamă speriată:

— Nelson!

— Îl văd, îl *văd*, taci din gură și lasă-mă să mă concentrez.

De la volanul îmbrăcat în velur al Chryslerului masiv – cu o rată a servodirecției cu care ai putea manevra și un vas de croazieră – intenționează să introducă mașina la locul ei cu îndemânarea unui patinator care frânează pe gheață. Dumnezeule, costumele patinatoarelor artistice sunt sexy, li se ridică marginea fustițelor când patinează cu curul înapoi și, își aduce el aminte, căznindu-se să vadă farurile mici, din față, ale Hondei, montate cam jos, cum fusta cu șliț i-a dezgolit

fetei coapsa lungă și strălucitoare, în toată splendoarea ei, înainte să și-o aranjeze pe scaunul de la bar și să-i arunce un zâmbet scurt, timid, cum că l-a recunoscut. Chryslerul greoi al lui mama-mare alunecă în marșarier și el îi anticipează cu atâta siguranță mișcarea ideală, fluentă, încât nici nu aude scrâșnetul discret al metalului frecat de metal până ce nu zgârie mașina pe jumătate din lungime, iar Pru scheaună, Doamne Dumnezeule, de parcă ar sta să nască în clipa asta.

Webb Murkett susține că deocamdată aurul nu poate urca mai mult decât a făcut-o până acum: omul de rând din America i-a prins gustul și când omul de rând se pune pe treabă s-a zis cu banii câștigați din investiții inspirate. Cu argintul, altfel stă treaba: frații Hunt din Texas cumpără argint pe piața la termen în valoare de milioane de dolari pe zi, iar niște granguri ca ei or fi știind care-i treaba. Harry se hotărăște să-și preschimbe aurul în argint.

Janice oricum avea de gând să vină în oraș pentru niște cumpărături de Crăciun, așa că se întâlnește cu ea la Crêpe House (căruia ea continuă să-i zică Johnny Frye's) să ia masa de prânz împreună, iar după aceea se pot duce la Brewer Trust cu cheia de la caseta de valori, să-și ia cele treizeci de monede Krugerrand cumpărate de Harry acum trei luni, cu 11 314,20 dolari. În separeul pus la dispoziție de bancă pentru a stabili o legătură intimă cu caseta de valori, scoate de sub polițele de asigurări și obligațiunile emise de statul american cei doi cilindri albăstrii ca toaletele din căsuțele pentru păpuși, îi pune în mâinile lui Janice, câte unul în fiecare mână, și zâmbește când citește pe chipul ei surprinderea reînnoită, provocată de forța și greutatea aurului. Apoi, ca doi cetățeni de vază, care au mai urcat o treaptă, ies din Brewer Trust printre coloanele masive de granit ale clădirii, la lumina firavă, de decembrie, și traversează parcul împădurit, în care fântânile arteziene sunt secate, iar băncile de ciment sunt pictate toate cu nume de tineri, coboară în partea de est a Weiserului, trecând pe lângă două străzi cu magazine ce vând sporadic marfă de Crăciun. Niște micuțe portoricane subnutrite sunt singurele care intră și ies grăbite din magazinele cu prețuri reduse, și niște copii care ar trebui să fie la școală, și pensionarii cu ochi împăienjeniți de oboseală, în hanorace matlasate slinoase și cu pălării de vânătoare, cu fălcile nebărbierite căzute; fabricile i-au stors de vlagă pe moșnegii ăștia și pe urmă le-au tras un șut în cur.

Beteala cununilor atârnate de felinarele de aluminiu zbârnâie, se aude cum tremură de fiecare dată când Harry trece pe lângă câte un stâlp. Aur, aur, îi fredonează inima, îi simte greutatea echilibrată în cele două buzunare adânci ale paltonului, se leagănă în ritmul pașilor lui mari. Janice zorește alături de el cu pași mai mici și rapizi, o femeie bine făcută, îngrijită, căreia îi ține cald un cojoc de oaie lung până la cizme, strânge la piept mai multe pachete al căror ambalaj foșnește în bătaia vântului care agită și beteala. Se vede pe sine lângă ea în oglinda pătată și zgâriată de la intrarea într-un magazin de încălțăminte: el e înalt, neadus de spate, alb la față, ea e scundă și negricioasă, tropăie lângă el în cizme de piele maro-roșcat, strânse pe gleznă, cu tocuri înalte, astfel încât îi ies hotărâte de sub cojoc, cu o eleganță a siluetei care dă lumii de știre, la fel de clar ca și paltonul lui negru, pufos, și pălăria irlandeză că-i un barosan, că amândoi sunt niște barosani, că, în timp ce înaintează pe jos, zâmbetele lor își pot permite să ignore privirile furișe, tăioase, inexpresive, care-i vizează pe stradă, iar apoi sunt lăsate în pământ.

Fiscal Alternatives, cu jaluzelele lor lungi și subțiri, se află în cvartalul următor, într-o zonă care odinioară avea o reputație proastă, dar, odată cu decăderea generală a centrului, acum nu-i mai rea decât celelalte. Înăuntru, fata platinată și cu unghii lungi îi zâmbește în semn că l-a recunoscut și-i oferă lui Janice un scaun de plastic luat din sala de așteptare. După un telefon dat la unul din etajele superioare, face niște calcule cu ajutorul minicalculatorului și îi anunță, în timp ce stau încotoșmănați pe scaune, în colțul biroului ei, că prețul aurului a ajuns la aproape cinci sute de dolari uncia azi-dimineață, dar acum nu le poate oferi mai mult de 488,75 dolari pe monedă, ceea ce înseamnă – degetele ei dansează pe taste fără să se încurce în unghiile lungi; afișajul gri le dă răspunsul impasibil, magnetic, în cifre tremurătoare – 14.662,50 dolari. Harry calculează în gând că a câștigat o mie pe lună cu aurul lui și o întreabă cât argint poate cumpăra cu banii ăștia. Tânăra îi aruncă o privire scurtă pe sub gene, zici că-i o manichiuristă care nu s-a hotărât dacă să-i spună sau nu că oferă și ședințe de masaj în camera din spate. Lângă el, Janice tocmai și-a aprins o țigară al cărei fum se înalță peste birou și poluează relația pe care au stabilit-o între ei Harry și această ispită platinată.

Fata îi explică:

— Nu lucrăm cu lingouri de argint. Ne ocupăm cu argint doar în formă de dolari de dinainte de '65, pe care îi vindem la valoarea metalului topit.

— Valoarea metalului topit? se minunează Harry.

Își imaginase un lingou frumușel care să stea în cutia de valori comod ca un pistol în tocul lui.

Vânzătoarea este răbdătoare, are ceva atrăgător în imparțialitatea pe care o afișează. Ceva din greutatea mătăsoasă a metalelor prețioase s-a lipit de ea.

— Știți, dolarii de argint ieșiți din uz – descrie un cerc cu arătătorul ascuțit ca un pumnal și cu degetul mare – pe care Monetăria Statului i-a emis până acum cincisprezece ani. Fiecare are zero virgulă șaptezeci și cinci uncii de argint[1]. Azi la amiază argintul se vindea cu – se uită pe o coală de hârtie de pe birou, de lângă telefonul cu discul de culoarea vaniliei – 23,55 dolari uncia, ceea ce înseamnă că fiecare monedă, neluând în calcul valoarea de colecție, face – calculează din nou – 17,66 dolari. Dar unele monede sunt cam uzate, așa că v-aș putea oferi o cotație mai mică dacă dumneavoastră și soția vă hotărâți să cumpărați.

— E vorba despre monede vechi? se interesează Janice pe tonul tăios moștenit de la bunica Springer.

— Unele-s vechi, altele nu, răspunde fata cu calm. Le cumpărăm la gramaj de la colecționari care le-au selecționat pentru valoarea lor de colecție.

Nu-i ce își imaginase Harry, dar Webb se jurase că argintul a ajuns afacerea zilei.

— Și câte putem cumpăra cu banii luați pe aur?

Urmează un calcul febril: 14 662,50 s-ar converti în numărul magic 888. Opt sute optzeci și opt de dolari de argint, fiecare cotat la 16,50 dolari, inclusiv comisionul și taxele de vânzare aplicate de Statul Pennsylvania. Pentru Rabbit, opt sute optzeci și opt sună ca o grămadă de nimicuri, de parcă ar fi niște chibrituri. Se uită la Janice.

— Tu ce zici, scumpi?

— Harry, nu știu ce să zic. E investiția ta.

— Dar sunt banii noștri.

— N-ai vrea să păstrăm aurul, pur și simplu?

---

1 Aproximativ 27 de grame.

— Webb zice că valoarea argintului s-ar putea dubla dacă nu-i eliberează pe ostatici.

Janice se întoarce către fată:

— Mă întrebam și eu, dacă am găsi o casă la care să plătim un avans, cât de repede am putea transforma în bani argintul ăsta?

Blonda i se adresează lui Janice cu un plus de respect, pe un ton mai blând, ca de la femeie la femeie.

— Foarte repede, mult mai repede decât obiectele de colecție sau pământul. Fiscal Alternatives garantează răscumpărarea oricăror valori vândute. Pe monedele de azi, dacă le-ați aduce înapoi, v-am da – își consultă din nou hârtiile de pe birou – treisprezece cincizeci pe bucată.

— Deci am pierde trei dolari înmulțiți cu opt sute optzeci și opt, zice Harry.

Palmele încep să-i transpire, poate că paltonu-i de vină. Scoate și el un mic profit pe lumea asta și, imediat, lumea începe să umble cu strâmbe, să ți-l umfle. Ce n-ar da să aibă iar aurul. Era atât de frumos, cu cerbulețul acela delicat de pe revers.

— Ei, dar după cum merge argintul, spune fata, făcând o scurtă pauză cât să îndepărteze o scamă imperceptibilă din colțul gurii, ați putea recupera suma asta într-o săptămână. Eu zic că faceți o afacere bună.

— Mda, dar, după cum spuneați, dacă se rezolvă situația din Iran? se interesează Harry îngrijorat. N-o să explodeze balonul de săpun?

— Metalele prețioase nu sunt un balon de săpun. Metalele prețioase sunt garanția supremă. Eu una cred că nu atât Iranul, cât ocuparea Marii Moschei[1] a făcut ca arabii să-și bage banii în aur. Când saudiții au probleme, atunci *chiar* că se schimbă situația.

Ei, se schimbă situația.

— Bine, acceptă el, haideți s-o facem. O să cumpărăm argintul.

Blonda platinată pare un pic surprinsă, în ciuda reclamei reușite pe care a făcut-o argintului; urmează o lungă agitație la telefon, pentru găsirea unui număr atât de mare de monede. Într-un târziu, un băiat căruia ea îi zice Lyle aduce un sac de pânză gri, în care-ai putea căra o brumă de efecte poștale. Se clatină de efort și icnește de-a dreptul

---

1 Aluzie la acțiunea teroristă din data de 20 noiembrie 1979, când cinci sute de fanatici religioși au ocupat Marea Moschee din Mecca, declanșând un conflict armat care a durat două săptămâni și s-a soldat cu sute de morți în rândurile fanaticilor, ale ostaticilor și ale armatei saudite.

când ridică sacul și-l depune pe birou, dar e cam plăpând de felul lui, cu o vagă alură de poponar, poate din cauza tunsorii lui scurte. Ce ciudat, cum s-a întors lumea pe dos: acum bărbații normali își lasă părul să crească, iar poponarii și punkiștii poartă părul tuns periuță. Harry se întreabă care-o mai fi moda în rândurile pușcașilor marini, probabil că-și lasă plete. Acest Lyle pleacă, după ce se uită suspicios la Harry, cu ochii mijiți, de parcă acesta ar fi cumpărat nu numai ședința de masaj, ci și un număr cu țoalele din piele neagră și biciul.

La început, Harry și Janice își închipuie că numai fata platinată și cu tenul aproape perfect are voie să atingă monedele. Ea împinge hârțoagele într-o parte a biroului și se chinuiește să ridice un colț al sacului. Din sac se revarsă dolarii.

— La naiba!

Își suge o unghie.

— Mă puteți ajuta să număr, dacă doriți.

Își scot paltoanele și se apucă de treabă, aranjându-i în fișicuri de câte zece. Tot biroul e plin de monede de argint, sunt sute de Miss Liberty, unele subțiate de uzură, altele la fel de dodoloațe ca și cum tocmai ar fi ieșit din monetărie. Manevrarea unei asemenea bogății palpabile de profiluri, sloganuri și acvile o face pe Janice să chicotească, iar Harry înțelege ce vrea să spună cu asta: asta se cheamă porcăială. Opulența. Grămăjoarele se înmulțesc și sunt aranjate în rânduri de zece ori zece. În final, din sac iese la iveală și ultima monedă, împreună cu o scamă căreia fata îi trage un bobârnac. Fără să zâmbească, ea își flutură mâna cu unghii roșii peste fișicurile ei.

— Eu am trei sute nouăzeci.

Harry își bate ușurel fișicurile și raportează:

— Două sute patruzeci.

— Două sute cincizeci și opt, zice și Janice.

L-a întrecut. E mândru de ea. Se poate angaja casieriță dacă el moare subit.

Este consultat calculatorul: 888.

— Cât se poate de corect, exclamă fata, la fel de surprinsă ca și ei.

Completează actele și-i înapoiază lui Harry restul, două monede de douăzeci și cinci de cenți și o bancnotă de zece dolari. El se întreabă dacă n-ar trebui să-i lase bacșiș. Monedele încap în trei cutii de carton de dimensiunea unor cărămizi groase. Harry le aranjează una peste alta, iar când încearcă să le ridice pe toate trei odată Janice și fata pufnesc amândouă în râs văzând ce față face.

— Dumnezeule, exclamă el. Cât cântăresc?

Blonda platinată își face de lucru la calculator.

— Dacă socotim că fiecare are cel puțin o uncie de argint, ajungem la un total de șaptezeci și patru de livre[1]. O livră are doar douăsprezece uncii la cântărirea metalelor prețioase.

El se întoarce către Janice.

— Duci tu una.

Ea ridică o cutie și este rândul lui să râdă de expresia de pe chipul ei, i se fac ochii cât cepele.

— Nu pot, se plânge ea.

— Trebuie, insistă el. Numai până la bancă. Haide, trebuie să mă-ntorc la salon. La ce mai joci tenis, dacă n-ai pic de mușchi?

E mândru de meciurile ei de tenis; joacă teatru pentru blondă, face pe barosanul excentric din Penn Park.

— Poate vă însoțește Lyle, le sugerează ea.

Rabbit nu vrea să fie văzut pe stradă cu poponarul ăla.

— Ne descurcăm noi. Lui Janice îi zice: Închipuie-ți că ești gravidă. Haide. Să mergem. Iar fetei îi spune: O să revină după pachete.

Saltă două cutii și deschide ușa cu umărul, obligând-o pe Janice să-l urmeze. Afară, în lumina rece a soarelui și în vânticelul de pe Weiser Street, încearcă să nu se schimonosească, și nici să nu le întoarcă privirea curioșilor care se uită întrebător la cele două cutii pe care le cară ținându-le cu atâta înverșunare la nivelul prohabului.

Un negru cu o căciulă albastră tricotată, cu ochii injectați ca niște biluțe roșii aruncate în sucul de portocale, se oprește pe trotuar și face un pas împleticit spre Harry.

— Hei, amice, nu v'ei s-ajuți un pretenar?

Negrii ăștia au ceva cu Harry, tot timpul sunt cu ochii pe el. Se răsucește să mascheze argintul cu corpul, iar greutatea balansată îl face să se clatine pe picioare și-l silește să facă un pas. Clintindu-se din loc, nu îndrăznește să se uite în spate, să vadă dacă Janice îl urmează. Oprindu-se însă pe bordură, lângă un contor de parcare îndoit, o aude răsuflând greoi și o simte cum se chinuie să țină pasul cu el.

— Și cojocul e greu, zice ea gâfâind.

— Hai să traversăm, propune el.

---

1 Nu e vorba de livra tradițională de 453 de grame, ci de livra folosită la cântărirea metalelor prețioase, echivalentă cu 373 de grame. Șaptezeci și patru de livre de argint înseamnă 27,600 kilograme.

— La mijlocul străzii?

— Nu mă mai contrazice, mormăie el, simțindu-l în ceafă pe negrul buimac.

Coboară de pe bordură, obligând un autobuz să pună frână cu un șuierat asurzitor. În mijlocul străzii, unde linia albă continuă e mai ștearsă din cauza asfaltului topit de astă-vară, o așteaptă pe Janice să-l ajungă din urmă. Fata i-a dat ei sacul de corespondență, să ducă în el a treia cutie cu arginți, dar în loc să și-l treacă peste umăr Janice îl cară ca pe un copil, ținându-și brațul stâng îndoit.

— Cum merge treaba? o întreabă el.

— Mă descurc. Nu te opri, Harry.

Ajung pe trotuarul de vizavi. Dugheana de alune nu numai că-i ticsită cu reviste porno pe dinăuntru, dar expune și pe un stand de-afară o marfă bogată. Tineri musculoși cu corpurile unse cu ulei pozează câte unul sau în perechi sub titluri ca TOBOȘARUL și NUDUL. Un japonez într-un costum cu vestă în dungi subțiri și cu melon gri iese elegant pe stradă, ținând împăturite la subraț un *New York Times* și un *Wall Street Journal.* Cum de-a ajuns japonezul în Brewer? În timp ce se închide ușa, mirosul alunelor calde, prăjite ca pe vremuri la circ, ajunge până pe trotuarul înghețat. Harry îi spune lui Janice:

— Am putea băga toate trei cutiile în sac și mi l-aș putea trece peste umăr. Știi, ca Moș Crăciun. Ho, ho, ho!

În timp ce discută așa, există riscul să se trezească înconjurați de-o mică liotă de copii ai străzii, oacheși, cu fețele ciupite de vărsat, amestecați cu niște bețivani zdrențăroși, înțoliți ca de iarnă. Harry apucă și mai strâns cele două cutii. Janice o strânge la piept pe cea de-a treia și-i spune:

— Hai s-o luăm pe-aici. Banca-i colea, la colțul următor.

E roșie la față, pișcată de ger, are ochii mijiți și lăcrămoși, iar gura întredeschisă arată cât e de hotărâtă.

— Mai avem o stradă și jumătate în toată regula, o corectează el.

Trec deci pe lângă Compania de Tapete Brewer, cu sulurile de prezentare întărite ca niște lințolii în vitrinele prăfuite, lasă-n urmă Blimline's Sandwiches, Manderbach Birotică Angro și o prăvălie îngustă, plină de cutii plate, numită Hobby Heaven, tutungeria cu uriașa ei firmă ruginită Y-B, și ferestrele cu zăbrele de fier ornamentate ale vechiului Conrad Weiser Oyster House, care acum promite cu litere roșii, disperate, inscripționate pe ușile negre *Distracții pe viu*, traversează Fourth Street când, într-un târziu, semaforul arată verde, trec

pe lângă lunga fațadă a blocului de sticlă al lui Acme, despre care se aude că o să dea faliment la sfârșitul anului, pe lângă Cosmeticele Hollywood și Covoare Imperial și Piese de Schimb și Accesorii Auto Zenith, cu mirosul lor dulceag, sinterizat, de anvelope noi și cu vitrina cu țevi de eșapament cromate, trec, soț și soție, în timp ce vântul se întețește și dalele sclipitoare ale trotuarului devin mai mari.

Povara pătrată din mâinile lui Harry a devenit o chestie ostilă, îi frige palmele, i se ciocnește de prohab. Acum, când aproape că s-ar bucura să fie jefuit, simte că ceilalți oameni din partea de vest a străzii se feresc de ei, de parcă ar fi amenințători, distorsionați în niște forme chinuite de câmpurile de forțe ale cutiilor lor solide. Trebuie s-o aștepte pe Janice să-l ajungă din urmă la tot pasul, în timp ce povara pe care o cară el, de două ori mai grea decât a ei, îi rupe brațele. Beteala înfășurată în jurul felinarelor de aluminiu vibrează furios. Simte cum transpiră pe spinare sub paltonul lui scump, iar gulerul cămășii i se tot zvântă până ajunge să-l taie lipicios și rece. În răstimpul cât o așteaptă, se uită înainte pe Weiser, spre înălțimea mov-maronie a lui Mt. Judge; în ochii lui de copil, Dumnezeu se odihnise pe povârnișul acestui munte, iar acum își imaginează cum trebuie să arate el și Janice văzuți de sus, de la înălțimea aia, cu ochii lui Dumnezeu: ca două furnicuțe care încearcă să iasă din chiuveta de la baie.

Trec pe lângă un magazin foto care face reclamă la filmele Agfa, pe lângă Hexerei Boutique, cu manechinele lui care-și expun sânii fără sfârcuri prin bluzele transparente și vestele din zale aurii, pe lângă Rexall's, cu vibratoarele pastel printre cadourile de Crăciun propuse cumpărătorilor în vitrinele ornate cu vată și confetti, pe lângă Crêpe House, cu perechile care iau masa de prânz, pe lângă faimosul magazin de trabucuri salvat prin declararea lui drept monument istoric și un magazin nou, numit PedalEase, specializat în încălțăminte sportivă pentru bărbați și femei, pentru jogging, tenis și chiar tenis la perete și squash, practicat în ziua de azi de cuplurile tinere sau perechile de tineri necăsătoriți, dacă ar fi să ne luăm după manechinele imense din carton expuse în vitrină. Părul ca mierea al fetei îmbrăcate în fibre sintetice se saltă vaporos când lovește râzând o minge, cu picioarele în pantofi ușori. Apoi, în sfârșit, se zărește prima din cele patru coloane masive, de granit, ale clădirii Brewer Trust. Harry își reazemă spinarea chinuită de coloana romană și o așteaptă pe Janice să-l ajungă din urmă. Dacă o jefuiește careva în acest moment, o să piardă o treime din 14 652 de dolari, adică aproape 5 000 de dolari, însă în

clipa de față riscul pare să se fi diminuat. Ceva mai încolo, vede scris cu spray de vopsea pe spătarul uneia din băncile de beton din parculeț sloganul SKEETER TRĂIEȘTE. Dacă s-ar putea apropia, s-ar asigura că asta scrie, dar nu se poate mișca. Janice răsare lângă el. Roșie la față, arată ca maică-sa.

— Hai să nu stăm aici, gâfâie ea.

Până și circumferința coloanei îi pare o distanță uriașă când o urmează pe Janice, care intră înaintea lui pe ușa turnantă.

În imensul depozit de valori răsună colindele de Crăciun. Bolta lui, în cruce înaltă, este albastră în fiecare anotimp, cu stele aurii plasate la distanțe egale una de alta. Când Harry depune cele două cutii pe unul din rafturile pentru scris cecuri, are senzația că trupul eliberat de povară i se înalță spre acest cer artificial. Casierița, o doamnă în sacou și pantaloni lila, zâmbește uimită văzând că s-au întors atât de curând la cutia lor de valori. Aceasta este un cub mai îngust, constată ei, decât cutiile pline cu dolari de argint așezate lângă alta. Cu inimile încă bătându-le nebunește și cu mâinile încă chinuite de dureri, Harry și Janice își dau cu greu seama de nepotrivire, după ce ușa din sticlă jivrată îi izolează în separeul lor. Harry măsoară de mai multe ori lățimea unuia din capacele de hârtie și o compară cu lărgimea cutiei de tablă până să tragă concluzia:

— Avem nevoie de o cutie mai mare.

Janice e trimisă înapoi în bancă, să o solicite. Taică-său fusese prieten la cataramă cu directorul. La întoarcere îi aduce vestea că în ultimul timp a fost o cerere mare de cutii de valori, că tot ceea ce poate face banca e să-i pună și pe Angstromi pe o listă de așteptare. Directorul pe care îl cunoștea tati a ieșit la pensie. Cel de-acum lui Janice i-a părut foarte tânăr, deși n-a fost tocmai nepoliticos. Harry izbucnește în râs.

— Păi, nu putem să le vindem înapoi blondutei de-acolo, am pierde o avere. N-am putea să vârâm totul în sac și să-l îndesăm înăuntru?

Înghesuiți în separeu, se tot ciocnesc unul de celălalt, iar lui i se pare că simte la ea, pentru prima oară, îndoiala în legătură cu felul în care s-au orientat în această nouă lume măcinată de inflație; sau poate că îndoiala pe care-o simte plutind în aer o emană chiar el. Nu mai există însă cale de întoarcere. Se apucă să mute dolarii de argint din cutii în sac. Când argintul zornăie prea tare, Janice se crispează și spune:

— Șșșt!

— Ce-i? Cine ne-aude?

— Cei de dincolo. Casierii.

— Ce le pasă lor?

— Îmi pasă mie, spune Janice. Simt că mă înăbuș aici.

Își dă jos cojocul și, în absența unui cârlig de care să-l agațe, îl lasă să cadă grămadă pe podea. Își scoate și el paltonul negru și îl aruncă peste cojoc. Broboanele de sudoare îi fac părul și mai cârlionțat. Bretonul dat pe spate lasă să i se vadă fruntea înaltă și lucioasă, care-i trăsătura ei atât de definitorie, de-acum și de-acum douăzeci de ani, că o sărută și-i simte gustul sărat. Se întreabă dacă și-a tras-o cineva vreodată în separeurile astea și își imaginează că depozitul de valori ar fi un loc nimerit, una din casierițele tinerele, ferchezuite, cu un băbălău libidinos, un funcționar de la departamentul ipoteci, să pună încuietoarea cu ceas până dimineața și să-și facă de cap. Janice bagă fișicurile de monede în sacul gri, aspru, pe șest, să nu mai zornăie.

— E atât de jenant, se plânge ea, dacă intră una din doamnele alea?

Se văicărește de parcă argintul ar fi o persoană în pielea goală; și, nu pentru prima oară în douăzeci și trei de ani, el simte o nemărturisită pornire s-o iubească, așa cum e prinsă cu el în spațiile strâmte pe care i le oferă viața. Ia un dolar de argint și i-l strecoară pe sub gulerul bluzei de in, în sutien. După cum a prevăzut, ea chițcăie simțindu-i răceala și încearcă să-și înăbușe chițcăitul. O iubește și mai mult când o vede cum își descheie un nasture de la bluză și caută încruntată moneda în sutien; bătrân cum e, încă îl excită priveliștea femeilor care-și fac de lucru cu lenjeria lor intimă. Să le dăm cârligul de care au nevoie să se-agațe.

După un timp, ea îl anunță:

— Pur și simplu, *nu* încape.

Oricât l-ar îndesa și l-ar aranja, abia dacă încap jumătate din monedele vârâte în sac. Polițele lor de asigurare și obligațiunile de economii, certificatul de naștere al lui Nelson și actele de ipotecă păstrate o vecie, de la casa din Penn Villas care-a ars – toate hârțoagele puse bine ca dovadă a trecerii lor printr-o economie și o anumită perioadă legală –, sunt scoase și rearanjate fără nici un rezultat. Pânza groasă a sacului, tendința monedelor libere să se strângă morman într-o grămadă, forma lungă și subțire a cutiei de valori gri le anulează eforturile în timp ce se opintesc umăr la umăr, ba trag, ba împing, ca niște chirurgi confruntați cu un caz disperat. Cele opt sute optzeci și opt de monede tot scapă din gura sacului, cad pe podea și se rostogolesc în colțurile

separeului. După ce au îndesat cantitatea maximă cu putință în cutie, de ajung să i se bombeze marginile de tinichea, tot le-au mai rămas trei sute de dolari de argint, pe care Harry îi bagă în mai multe buzunare ale paltonului său.

Când ies din cabină, casierița prietenoasă în costumul ei lila se oferă să ia cutia burdușită din mâinile lui.

— E cam grea, o previne el. Mai bine lăsați-mă pe mine.

Femeia își arcuiește sprâncenele; se dă bătută și îl conduce în depozitul de valori. Intră pe-o ușă masivă, cu marginile strălucitoare, într-o încăpere cu pereții căptușiți cu mici dreptunghiuri din oțel brunat și cu podeaua de un alb ca ceara. Nu-i un loc ca lumea unde să ți-o pui, s-a înșelat. Îl lasă să-și strecoare cutia de valori lunguiață în dreptunghiul gol. Odihnească-se în pace. Harry e ud leoarcă de transpirație, îndoit de efort. Se îndreaptă de șale și își cere scuze:

— Îmi pare rău că am încărcat-o cu atâtea aiureli.

— Vai, n-aveți de ce, îl liniștește doamna în lila. În ziua de azi, multă lume... la câte spargeri avem...

— Ce ne facem dacă se dă o spargere aici? glumește el.

Nu-i deloc nostim.

— Ei... *n-au cum.*

Ieșind din bancă, constată că s-a făcut după-amiază târziu, iar umbrele clădirilor întunecă strălucirea betelii. Janice îi lovește în joacă unul din buzunare, să-l audă zornăind.

— Ce-ai de gând să faci cu restul?

— O să-i dau de pomană la săraci. A naibii cățea blondă, e ultima oară când mai cumpăr ceva de la ea.

În timp ce transpirația i se usucă pe față, simte cum îl pișcă frigul. Mai mulți tipi pe care-i cunoaște de la Rotary ies din Crêpe House, par abțiguiți după masa de prânz, iar el îi salută din mers. Dumnezeu știe ce s-o fi întâmplând la salon fără el. Copilu' ar fi în stare să accepte la schimb și patine cu rotile.

— Ai putea să-i pui în seiful de la salon, propune Janice. Ar încăpea într-una din astea.

Îi dă una din cutiile de carton goale.

— Le-ar fura Nelson, zice el. De-acum știe și el combinația.

— Harry! Nu-mi vine să cred c-ai spus asta.

— Ai idee cât o să ne coste zgârietura aia de pe Chryslerul maică-tii? Pe puțin opt sute de parai nenorociți. Trebuie să fi fost drogat. Se vede de la o poștă că biata Pru s-a simțit umilită. Mă-ntreb cât o să mai

lase să coacă buba până să-i vină mintea la cap și să ceară divorțul. Și o să ne coste și asta.

Paltonul încărcat rău de tot îi trage umerii în jos. Trotuarul îi pare acum un avion în picaj, tot anul se prăbușește în gol, cu pierdere după pierdere. Argintul îi este împrăștiat, ca beteala. Cutia o să i se rupă, femeia de serviciu o să-i mănânce monedele. Totu-i, oricum, un jeg. Trista minciună gogonată servită copiilor, care-i Crăciunul, întinează Weiserul de la un capăt la celălalt, iar prin beznă întrezărește adevărul: să fii bogat înseamnă să fii jefuit, să fii bogat înseamnă, de fapt, să fii sărac.

Janice îl readuce cu picioarele pe pământ, spunându-i:

— Harry, te rog. Încetează să iei totul în tragic. Pru îl iubește pe Nelson, iar el o iubește pe ea. N-o să divorțeze.

— Nu la asta mă gândeam. Mă gândeam că o să scadă prețul argintului.

— Ei, și ce ne pasă nouă? Oricum, totul nu-i decât un joc de noroc.

Trăiască fraiera, încă mai încearcă. Fiica bătrânului Fred Springer, marele barosan local. Uite c-a ajuns într-un coșciug tapițat cu satin. Pe vremuri obișnuiau să îngroape aurul și să bage cadavrele în fantele din perete.

— Merg pe jos cu tine până la mașină, îl anunță Janice pe un ton de soție îngrijorată. Trebuie să-mi iau bagajele de la cățeaua aia, cum îi zici tu. Apropo, cât de mult ți-ai dori-o la așternut?

Încearcă să găsească un subiect care să-i placă lui.

— Mai deloc, mărturisește el. De fapt, de-a dreptul înspăimântător de puțin. Ai văzut ce unghii are? *Hârrșști.*

În săptămâna dintre Crăciun și Anul Nou vânzările de mașini merg slab de tot; oamenii se simt strâmtorați după Crăciun, iar cu iarna care bate la ușă, cu polei și sare pe drumuri și cu riscul producerii de tamponări, preferă să rămână cu jafurile pe care le au. Să rezistăm până la primăvară, ăsta-i mottoul. Cel puțin snowmobilul a fost mutat în spate, unde nu-l vede nimeni, în loc să stea în față ca un fel de văr al acestor micuțe Tercel cu tracțiune pe față. De unde le-or inventa numele astea? Aduce cu Edsel[1]. Chiar și Toyota are prea multe o-uri, îi face pe oameni să se gândească la un yoyo. Nici Datsun și Honda

1 Model produs de compania Ford în anii 1958-1960, care s-a dovedit a fi unul din marile eșecuri ale industriei auto americane.

nu știi de unde provin. Datsun-ul ar putea fi nemțesc, după sonoritatea lui, data, rat-tat-tat, răsare soarele. Nici la Chuck Wagon de pe Route 111 nu merg deloc afacerile, acum, că-i prea frig să mănânci afară sau în mașină, doar dacă nu lași motorul pornit, în fiecare iarnă mor oameni care fac treaba asta, în timp ce încearcă să și-o tragă. Și totuși, se adună cantități incredibile de ambalaje de sendvișuri și pahare de carton de milkshake, care zboară în jurul salonului auto, odată cu praful. În decembrie e un alt fel de praf, mai gri, mai granulat decât colbul verii, de vină o fi aerul rece, e mai greu, după cum aerul rece conține mai puțină apă, de-aia te trezești dimineața cu ferestrele exterioare aburite. Când te gândești la toate problemele astea. Rugina. Putregaiul. Motoarele care nu pornesc dimineața dacă nu scoți capacul distribuitorului și nu ștergi firele. Fără condens, lumea ar putea dăinui la infinit. Pe Lună, de exemplu, nu sunt deloc probleme. Și nici pe Marte, așa se pare. De Revelion, Buddy Inglefinger organizează o petrecere, pesemne s-a temut că ochii care nu se văd se uită, i-a fost teamă că se îndepărtează de gașcă, a prins de veste că pun la cale excursia aceea pe insule fără să-l invite și pe el. Se întreabă cine o să fie amfitrioana, văicăreața aia cu pieptul plat și părul negru, lins, care are o aiureală de magazin în Brewer, sau fata dinaintea ei, cea cu spuzeala aia între coapse și chiar și între sâni, vizibilă când stătea în costum de baie, cum o chema *oare*? Ginger. Georgene. El și Janice vor să treacă pe-acolo doar așa, din politețe, după o anumită vârstă știi că la o petrecere nu se întâmplă mare lucru, și să plece imediat după miezul nopții. Apoi încă șase zile și, *țuști*, spre insule. Doar ei șase. Micuța Cindy pe nisipul de-acolo. Are nevoie de-o pauză, îl dărâmă ritmul ăsta. Dacă vinzi mai puțin de-o mașină pe zi în afacerea asta, fără a pune la socoteală duminicile, ai încurcat-o. Toată tăblăria asta se prăfuiește și ruginește, cromul se pătează. Metalul se corodează. Prețul argintului a scăzut cu doi dolari uncia imediat după ce l-a cumpărat de la târfa aia.

Nelson vine din atelier, unde s-a cârâit cu Manny în legătură cu reparațiile la Chrysler, puștiul voia o reducere de preț pe baza ratei de asigurare de 18,50 dolari, iar Manny i-a explicat la nesfârșit, ca unui tâmpit, că, dacă-i face rabat în calitatea lui de angajat, treaba asta se va reflecta în balanța de la sfârșitul lunii și-i va afecta pe toți la prima de sfârșit de an. Se apropie de taică-său și rămâne la fereastră.

Harry nu se poate obișnui cu puștiul pus la costum, chestia asta îl face să pară, cumva, și mai scund, ca unul din piticii ăia în frac,

care fac pe maeștrii de ceremonii, iar cu părul lăsat acum ceva mai lung și înfoiat de föhnul lui Pru după fiecare duș Nellie pare un tip mărunțel, cu privire de om rău, pe care Harry nu l-a cunoscut până acum. Când era mic, Janice zicea că are urechile lui Harry, cu o încreștitură în vârful lobului, de parcă i l-ar fi compostat unul din controlorii de modă veche, dar lobii lui Nelson sunt elegant acoperiți cu șuvițe de păr moale, iar Harry nu s-a ostenit să-și mai studieze propriii lobi de când, pe la vârsta de patruzeci de ani, a rupt-o cu vanitatea aia adolescentină de genul uite-cine-s-eu! Acum se bărbierește cât de repede poate și nici că se mai uită în oglindă. Își amintește că Ruth avea niște urechiușe drăgălașe, turtite. Janice se bronzează atât de tare pe partea de sus a urechilor, că se trezește cu o boltă de punctulețe închise la culoare. Lobii lui taică-său ajunseseră lungi ca ai unui chinezoi înainte să moară. La lumina ce se revarsă prin vitrină Harry observă că Nelson are un coș de toată frumusețea, numai bun de stors, în pliul de deasupra nării. Razele piezișe ale soarelui fac ca, în această perioadă a anului, tot praful așternut pe fereastra vitrinei să pară gros ca o foiță de aur, atât de joasă e orbita fiecărei zile. Puștiul încearcă să fie prietenos. Hai, relaxează-te.

— Ai stat până la sfârșit la meciul celor de la 76ers? îl întreabă Harry.

— Nțțț.

— Tipul ăla, Gervin, care joacă la San Antonio, a fost grozav, nu-i așa? Am auzit azi-dimineață la radio că a înscris patruzeci și șase de puncte.

— Eu zic că baschetu-i o aiureală.

— S-a schimbat mult față de cum era pe vremea mea, recunoaște Rabbit. Arbitrii fluierau pași măcar din când în când; acum, Dumnezeule, traversează juma' de teren ca să înscrie de sub panou.

— Mie-mi place hocheiul, spune Nelson.

— Știu că-ți place. Când se transmite la televizor un meci al afurisiților ălora de la Flyers, n-ai unde să te-ascunzi în casă de urletele lor. Maimuțoii ăia din tribune nu se duc la meci decât să vadă cum se pune de-o cafteală și cum zboară dinții din gură. Sânge pe gheață, asta-i atracția principală.

Conversația nu merge în direcția care trebuie. Încearcă un alt subiect.

— Ce zici de rusnacii ăia din Afganistan? Ce mai cadou și-au oferit de Crăciun!

— E o tâmpenie, răspunde Nelson. Vreau să zic, prea s-a băşicat Carter. Nu-i cu nimic mai rău decât ce-am făcut noi în Vietnam, nu-i nici măcar la fel de rău, fiindcă măcar e la doi paşi de ei şi au avut acolo, ani de zile, un guvern-marionetă.

— Şi guvernele-marionetă zici că-s OK, ai?

— Păi, *toată* lumea are aşa ceva. Avem guverne-marionetă în toată America de Sud.

— Pun pariu că asta-i o veste bombă pentru hispanici.

— Cel puţin ruşii, tati, o *fac* pe bune când au de gând s-o facă. Noi *încercăm* s-o facem şi-apoi totul se împotmoleşte în politică. Nu mai suntem în stare să facem *nimic*.

— Păi, da, cu tineri care vorbesc ca tine chiar că nu putem face nimic, îi spune Harry lui fiu-său. Cum te-ai simţi dacă ar trebui să mergi şi să lupţi în Afganistan?

Băiatul chicoteşte.

— Tată, sunt om însurat. Şi-n plus, am depăşit cu mult vârsta de recrutare.

Să fie cu putinţă una ca asta? Harry nu se simte prea bătrân ca să lupte şi în februarie face patruzeci şi şapte de ani. I-a părut întotdeauna rău că nu l-au trimis în Coreea în timpul serviciului militar, deşi la vremea aceea a fost destul de fericit să stea la căldurică în Texas. Acolo aveau un fel ciudat, direct de-a privi lumea: bani, pileală şi gagici, atât şi nimic mai mult. Acesta-i adevărul. Care-i vorba lui Mim? Dumnezeu n-a ajuns în Vest, a murit pe drum.

— Vrei să zici că te-ai însurat ca să scapi de următorul război?

— N-o să mai fie un alt război. Carter o să facă tărăboi, dar o să sfârşească prin a-i lăsa în voia lor, aşa cum îi lasă pe iranieni să păstreze ostaticii. De fapt, Billy Fosnacht zicea că singura noastră şansă să-i aducem pe ostatici înapoi ar fi ca Rusia să invadeze Iranul. Atunci ne-ar da ostaticii şi ne-ar vinde petrol, pentru că au nevoie de grâul nostru.

— Billy Fosnacht... s-a întors acasă gogomanul ăla?

— E în vacanţă.

— Fără supărare, Nelson, dar cum poţi să-l înghiţi pe nesăratul ăla?

— E prietenul meu. Dar ştiu de ce nu-l înghiţi.

— De ce, mă rog? îl întreabă Harry, simţind cum i se iuţesc bătăile inimii la ceea ce pare să devină o confruntare.

Întorcându-se spre tatăl său lângă vitrina acoperită cu praf auriu, chipul băiatului pare zbârcit de ură, de ură și teamă c-o să fie pocnit pentru ce-i zice:

— Fiindcă Billy a fost acolo în noaptea când i-ai tras-o maică-sii, în timp ce Skeeter îi dădea foc lui Jill acolo unde ar fi trebuit să fim noi, s-o protejăm.

Noaptea aia. Au trecut zece ani de-atunci și tot îi roade cugetul copilului, vie ca un vierme care-i afectează creșterea.

— Încă te mai frământă chestia asta, nu-i așa? îl întreabă Rabbit blajin.

Băiatul nu-l aude, are ochii cufundați în orbite, cufundați de parcă niște degete mari au apăsat prea adânc în argilă, încercând să îndepărteze un cocoloș de prisos.

— Ai lăsat-o pe Jill să moară.

— N-am lăsat-o, și nici Skeeter n-a lăsat-o. Nu știm cine-a dat foc la casă, dar n-am făcut-o noi. Au fost vecinii, ideea lor de ce înseamnă ospitalitatea arătată unor nou-veniți. Trebuie să uiți ce-a fost, copile. Maică-ta și cu mine am uitat.

— Știu.

De la distanță se aude răpăitul estompat al mașinii de scris electrice a lui Mildred Kroust, un cuplu în hanorace maronii se plimbă prin salon uitându-se la etichetele cu prețuri lipite în interiorul parbrizului, băiatul are privirea fixă, parcă năucit de sunetul vocii lui taică-său, care încearcă să răzbată până la el.

— Hai să îngropăm trecutul, continuă Harry, trebuie să trăiești în prezent. Lui Jill îi era scris să-și urmeze calea pe care-a apucat-o, indiferent ce-am fi făcut noi. Când am văzut-o prima oară, avea deja sărutul morții întipărit pe frunte.

— Știu că așa-ți place să crezi.

— Nu pot să cred altceva. Când o să ajungi la vârsta mea, o să-nțelegi. La vârsta mea, dacă ai căra în cârcă toate nenorocirile pe care le-ai văzut la viața ta, nu te-ai mai da jos din pat.

Un licăr nedeslușit, o fracțiune de secundă în care simte că băiatul chiar îl ascultă, îl încurajează pe Harry să-și coboare glasul, să fie mai cald:

— De-ndată ce-o să apară bebelușul tău, îi spune el, o să fii foarte ocupat. O să vezi mai clar lucrurile.

— Vrei să știi ceva? îl întreabă Nelson în pripă, pe un ton plat, privind parcă prin el cu însuflețire, cu niște ochi cărora lumina piezișă le-a răpit orice urmă de culoare.

— Ce? îl întreabă Harry cu inima cât un purice.

— Când Pru a căzut atunci pe scări, nu sunt sigur dacă nu cumva eu i-am făcut vânt. Nu-mi amintesc.

Harry râde speriat:

— Dar bine-nțeles că nu i-ai făcut vânt. De ce să-i fi făcut una ca asta?

— Fiindcă sunt la fel de nebun ca tine.

— Nici unul din noi nu-i nebun. Doar uneori ne încearcă un sentiment de frustrare.

— Serios?

Se pare că puștiul îi e recunoscător pentru această informație.

— Desigur. Și oricum, toată lumea a supraviețuit. Când trebuie să se nască ea sau el?

Puștiul emană o frică atât de densă, încât Harry nu vrea să mai continue discuția cu el. Când se gândește la ochii lui, care timp de-o clipă au părut transparenți, fără pic de căprui...

Nelson, din nou ursuz, își apleacă privirea.

— Au calculat că peste vreo trei săptămâni.

— Minunat. O să ne întoarcem cu mult înainte. Uite ce, Nelson, poate că n-am făcut totul bine la viața mea. Știu că n-am făcut. Dar nici n-am comis cel mai mare păcat. Nu m-am lăsat doborât și n-am murit.

— Cine zice că ăsta-i cel mai mare păcat?

— Toată lumea. Biserica, guvernul. E împotriva firii să te dai bătut, trebuie să mergi înainte. Asta-i problema cu tine. Nu mergi înainte. N-ai ce să cauți aici, să vinzi rablele lui tata-mare Springer. Trebuie să *ieși* în lumea largă, să înveți ceva.

Arată cu mâna spre apus, dincolo de West Brewer.

— Să zbori cu deltaplanul, să mânuiești un calculator sau mai știu eu ce.

Vorbește prea mult și închide portița care, vreme de o secundă, s-a deschis în rezistența pe care i-o opune Nelson.

— Tu nu mă vrei aici, îl acuză Nelson.

— Vreau să fii într-un loc unde ești fericit, iar locul acela nu-i aici. N-am vrut să-ți spun nimic, dar m-am uitat peste registre cu Mildred și nu-s deloc formidabile. De când ai venit tu și a plecat Charlie,

vânzările angro au scăzut cu aproape unsprezece la sută față de aceeași perioadă a anului trecut – noiembrie-decembrie.

Băiatului i se umezesc ochii.

— Dar îmi dau tot *interesul*, tati. Încerc să fiu și prietenos, și puțin agresiv, și toate alea când intră cineva.

— Știu, Nelson, știu.

— Nu pot să ies și să-i *bag cu de-a sila* înăuntru.

— Ai dreptate. Uită ce-am spus. Atuul lui Charlie era că avea relații. Am trăit în districtul ăsta toată viața, cu excepția celor doi ani petrecuți în armată, și tot n-am atâtea relații.

— Eu cunosc *o grămadă* de oameni de vârsta mea, protestează Nelson.

— Mda, zice Harry, cunoşti genul de oameni care-ți vând decapotabilele uzate la un preț exorbitant, iar Charlie cunoaşte genul de oameni care chiar intră şi cumpără o mașină. Nu-l miră deloc; nu-s surprinşi nici el, nici ei. I s-o fi trăgând de la faptul că-i grec, nu știu. Orice-ar spune lumea despre noi doi, băiete, nu suntem greci.

Gluma nu-i ajută la nimic; băiatul se simte rănit în amorul propriu mai adânc decât a vrut Harry.

— Nu cred că-s de vină eu, zice Nelson. Economia-i de vină.

Circulația pe Route 111 se intensifică; lumea se îndreaptă spre casă prin întuneric. Harry poate să plece şi el; Nelson rămâne la datorie până la opt. Urcă-te în Corona şi dă drumul la radioul cu patru difuzoare, să afli cum merge argintul. Diii, Argintule! îşi zice Harry cu un glas care lui îi sună înţelept, aproape la fel de înţelept ca al lui Webb Murkett:

— Mda, păi treaba asta îşi are chițibuşurile ei. Chestia cu petrolul îi loveşte pe japonezi mai rău decât pe noi, iar ce-i loveşte pe ei nouă ar trebui să ne facă bine. Yenul s-a prăbuşit, mașinile astea costă mai puțin în dolari reali decât au costat anul trecut şi-ar trebui ca asta să se reflecte în vânzările noastre.

Harry nu-şi poate scoate din minte privirea lui Cindy din fotografie: un fel de bucurie nerăbdătoare, înfiorată, de parcă s-ar fi aflat în nacela unui balon care tocmai se desprinde de sol.

— Cifrele, e concluzia tăioasă adresată lui Nelson. Cifrele nu mint şi nu iartă.

Harry şi Janice se hotărâseră să-i dea bunicii Springer vestea pe care o ţinuseră secretă aproape o săptămână în prima zi a Anului Nou. Amânarea asta se datorase spaimei lor de reacția pe care ar putea-o

avea bătrâna doamnă la primirea veștii, plus încercării de a-i da o tentă solemnă, dorinței lor de a arăta respectul cuvenit legăturilor sacre ale familiei, prin anunțarea rupturii într-o zi semnificativă, prima dintr-un nou deceniu. Totuși, acum, că a sosit și ziua asta, sunt mahmuri și epuizați după ce-au stat la Buddy Inglefinger până la trei. Plecarea tardivă le-a întârziat-o pe deasupra și tărăboiul care s-a iscat pe alee din cauza unui blocaj – mașina cu care venise în vizită din Maryland vărul Thelmei Harrison n-a vrut să mai pornească din loc. Au urmat o grămadă de țipete șprițuite și tentative eșuate de a-i fi în vreun fel de ajutor aprinzând farurile din față, până s-au găsit cablurile și Volvo-ul lui Ronnie a fost pus bot în bot cu Nova vărului, iar toată lumea și-a îndreptat fasciculul lanternelor spre acumulatori, să se asigure că Ronnie face legăturile ca lumea și nu arde bateriile. Harry a văzut la viața lui cabluri care s-au topit de-a dreptul în împrejurări asemănătoare. O femeie pe care de-abia dacă o știa avea o gură destul de mare să-și vâre lanterna în ea, așa încât obrajii să-i licărească aidoma unei veioze. Buddy și noua lui prietenă, o girafă de un metru optzeci și șase exaltată, numai piele și os, cu părul cârlionțat și cu trei copii dintr-o căsătorie destrămată, preparaseră un fel de punci din suc de ananas, rom și coniac, iar gustul de ananas îi persistă în gură și la amiază. Colac peste pupăză, după ce că-l doare capul, Nelson și Pru, care astă-noapte au stat acasă cu mama-mare și s-au uitat în direct la o transmisie din Times Square cu fratele lui Guy Lombardo[1], acum, că Guy Lombardo nu mai e, ocupă livingul și se uită la Parada Festivalului Cotton Bowl din Texas, așa că el și Janice trebuie s-o ia pe bunica Springer în bucătărie, să aibă și ei puțină intimitate. Un miros stătut, de hoit, strică acest început de deceniu. În timp ce se așază la masa din bucătărie să discute, Harry are sentimentul că au mai făcut deja asta și urmăresc o reluare.

Janice, cu ochii încercănați de oboseală, se întoarce spre năucul de el și-i spune:

— Harry, începe tu.

— Eu?

— Doamne Dumnezeule, despre ce-o fi vorba? întreabă bunica, prefăcându-se că-i supărată, dar mulțumită de ceremonial, de felul

---

1 Gaetano Alberto Lombardo (1902-1977), violonist și dirijor canadian.

cum i-au atins discret coatele și cum au condus-o aici. Vă purtați de parcă Janice ar fi gravidă, dar știu că și-a legat trompele.

— Mi le-am cauterizat, precizează Janice cu glasul coborât, îndurerată.

— Bessie, începe Harry, știi că de-o vreme căutăm o casă.

Aerul jucăuș dispare de pe chipul bătrânei doamne ca tras de un elastic. Pielea din colțurile buzelor ei coborâte este brăzdată și răsbrăzdată, observă dintr-odată Harry, de riduri fine, uscate. În mintea lui, soacră-sa a rămas la fel ca atunci când a văzut-o întâia dată, în învelișul ei de piele; dar, fără să bage de seamă, pielea i s-a fleșcăit și s-a crăpat precum chitul de la fereastra unui beci, a dobândit aspectul unei hârtii boțite și apoi netezite la loc. Simte gustul de ananas. Simte în stomac un ghem mic și negru de greață, care crește de parcă s-ar apropia rapid de spațiul imens și arid al tăcerii ei aspre, întrebătoare.

— Ăăă, se vede nevoit să continue înghițind în sec, credem c-am găsit una care-i pe placul nostru. Una micuță, din piatră, cu etaj, în Penn Park. Agentul imobiliar spune că-i posibil să fi fost căsuța unui grădinar pe care cineva a vândut-o când proprietățile au fost dezmembrate și apoi a fost lărgită cu o bucătărie mai bună. E pe-o alee pe care se intră din Franklin Drive, în spatele unor case mai mari; e un locșor mai intim, mai retras.

— E la doar douăzeci de minute de-aici, mamă.

Harry nu se poate stăpâni să nu studieze atent, la lumina rece a bucătăriei, pielea bătrânei doamne. Viața întunecată a venelor de sub ea, care-i dădea aspectul acela negricios, îmbujorat pe care l-a moștenit Janice, e acum acoperită de un fel de praf cu niște fire gri delicate, riduri gravate pe porțiunea intens luminată a obrazului dinspre el, ca niște șiruri după șiruri de scriere indescifrabilă zgrepțănate adânc pe o faleză argiloasă îndepărtată. Se simte falnic, buimac, și bietele lui cuvinte amărâte străbat cale lungă, o depărtare teribilă în timp ce bunica își ascultă nemișcată osânda ce o așteaptă.

— Practic, e în vecini, o încurajează el, și are trei dormitoare la etaj, vreau să spun că are o cămăruță folosită de copiii care au locuit acolo drept cameră de joacă, dar două dormitoare adevărate, și am fi bucuroși să te găzduim oricând, dacă s-ar ajunge la asta, oricât ar fi nevoie.

Simte că a și făcut o gafă: deja a instalat-o pe bătrâna doamnă în casa lor, îi și aude mormăitul televizorului de cealaltă parte a peretelui.

Janice intervine:

— Serios, mamă, mi se pare normal pentru noi doi, la vârsta noastră.

— Dar a trebuit să duc muncă de lămurire cu ea, bunico; a fost ideea mea. Când tu și Fred ați fost atât de cumsecade și ne-ați primit la voi în casă după ce ne-am împăcat, nu m-am gândit o clipă c-o să fie pentru totdeauna. Am luat-o mai mult ca pe-o soluție temporară, până când ne punem și noi pe picioare.

Acum își dă seama că ce-i plăcuse, de fapt, la acest aranjament a fost că el i-ar fi ușurat, la o adică, abandonarea lui Janice: putea, pur și simplu, să iasă pe strada cu felinare și s-o lase la părinții ei. Dar n-a părăsit-o, iar acum nu mai poate. Ea-i averea lui.

Ea încearcă să mai îmbuneze tăcerea maică-sii:

— E, pe deasupra, și o investiție, mamă. Fiecare pereche de cunoștințe stă la casa ei, până și burlacul ăsta de la petrecerea de ieri, și o droaie de bărbați care câștigă mai puțin decât Harry. La inflația asta, proprietățile imobiliare sunt singurul lucru în care merită să-ți plasezi banii, dacă ai.

Bunica Springer vorbește într-un târziu, pe un ton tot mai ridicat, care îi scapă de sub control.

— O să aveți casa asta când o să mă săvârșesc, dacă ați aștepta un pic. De ce nu puteți să mai așteptați puțin?

— Mamă, nu cobi. Nu vrem să așteptăm casa *ta*; eu și cu Harry dorim să avem casa noastră *acum*.

Janice își aprinde o țigară și trebuie să-și sprijine cotul de tăblia mesei, să nu-i tremure mâna cu chibritul.

Harry o asigură pe bătrâna doamnă:

— Bessie, ai să trăiești o veșnicie.

Dar, văzând ce se-ntâmplă cu pielea ei, știe că nu-i adevărat.

Făcând brusc ochii mari, ea îl întreabă:

— Și atunci, ce-o să se-ntâmple cu casa asta?

Rabbit aproape că izbucnește în râs, așa de copilărească îi pare expresia bătrânei doamne, combinată cu glasul ei pițigăiat.

— O să fie bine, o liniștește el. Pe vremea când se construiau case din astea, erau făcute să dureze. Nu ca șandramalele înjghebate în ziua de azi.

— Fred dintotdeauna a dorit ca Janice să moștenească această casă, declară bunica Springer cu ochii din nou îngustați, uitându-se undeva între capetele lui Harry și Janice. Pentru protecția ei.

De data asta Janice e cea care izbucnește în râs:

— Mamă, mă simt cât se poate de protejată. Doar ți-am povestit cum e cu aurul și argintul.

— Dacă vă jucați cu banii așa, sigur o să-i pierdeți, comentează bunica. Nu vreau să plec din casa asta, s-o văd vândută la licitație vreunui jidan din Brewer. Știți, au început să se mute în zona asta, acum, că negrii și portoricanii au împânzit partea de nord a orașului.

— Ei, haide, Bessie, zice Harry, ce-ți pasă ție? Cum ziceam, mai ai în față ani lungi de trăit, iar când te-ai dus, te-ai dus. Împacă-te cu gândul ăsta, trebuie să lași în grija altora unele lucruri, să-și bată ei capul cu ele. Așa zice Biblia, o zice pe fiecare pagină. Fii împăcată; Dumnezeu știe cel mai bine ce și cum.

O vede pe Janice strâmbându-se, i se pare că vorbește prea mult.

— Mamă, ne-am putea întoarce aici...

— Când o să moară hoașca bătrână. De ce nu mi-ați spus că prezența mea-i chiar așa mare povară? Am încercat să stau în camera mea cât mai mult cu putință. Mergeam la bucătărie doar când mi se părea că nimeni n-are de gând să gătească...

— Mamă, termină. Ai fost o drăguță. Te iubim amândoi.

— Grace Stuhl m-ar fi primit la ea, s-a oferit de multe ori. Deși casa ei nu-i nici pe jumătate cât asta și are scara aia cu trepte multe la intrare, zice ea fornăind atât de tare, de zici că-i un strigăt de ajutor.

Nelson răcnește din living:

— Mama-mare, când luăm prânzul?

Janice prinde ideea din zbor:

— Vezi, mamă, ai uitat de Nelson. El o să fie aici, împreună cu *familia* lui.

Bătrâna doamnă fornăie din nou, cu o mină mai puțin tragică, și răspunde cu buzele țuguiate și cu privirea pierdută pe sub pleoapele înroșite.

— Poate că da, poate că nu. Nu te poți bizui pe tineri.

— Aici ai nimerit-o, îi dă Harry dreptate. Nu vor să lupte și nu vor să învețe, stau pe cur și se droghează.

Nelson intră în bucătărie ținând în mână un ziar, ediția de azi a *Standard*-ului din Brewer. Pare și el o dată vesel, după o noapte bună de somn. Are ziarul deschis la un test despre personalitățile anilor '70 și-i întreabă:

— Pe câți dintre tipii ăștia îi puteți identifica? Renée Richards, Stephen Weed, Megan Marshack, Marjoe Gortner, Greta Rideout, Spider Sabich, D.B. Cooper. Eu am știut șase din șapte. Pru, doar patru.

— Renée Richards a fost iubitul lui Patty Hearst, începe Rabbit.

Nelson observă fața căzută a bunică-sii și întreabă:

— Ce se-ntâmplă aici?

— Îți explicăm mai târziu, dragule, răspunde Janice.

— Maică-ta și cu mine ne-am găsit o casă în care o să ne mutăm.

Nelson se holbează de la un părinte la celălalt și s-ar părea că-i gata să urle, după felul cum se albește sub urechi, dar nu face decât să le spună cu glasul coborât:

— Băi, ce bulangii sunteți. Niște bulangii nenorociți. Mă fut în bafta voastră. Mami, tati, mă fut în bafta voastră!

Și se întoarce în living, unde vacarmul tobelor și al tromboanelor se amestecă cu mormăitul vorbelor neauzite, pe care le schimbă cu Pru în tunelul tânărului lor mariaj. Băiatul se speriase. Se simțise abandonat. Lucrurile încep să-i scape de sub control. Rabbit cunoaște acest sentiment. Cu toate neînțelegerile dintre ei, există și momente în care inima lui și-a lui Nelson ar putea fi capetele opuse ale unei scurte țevi din oțel, atât de bine știe ce simte puștiul. Totuși, doar pentru că ți-e frică să fii singur, nu înseamnă că trebuie să stai cu mâinile-n sân și să fii un păcălici, cum zicea Mim.

Janice și maică-sa se țin de mână, amândouă au șiroaie de lacrimi pe chip. Când Janice plânge, figura i se schimonosește, redevine copila urâtă de altădată. Maică-sa se smiorcăie ca pentru sine:

— Of, of, știam că v-ați pus pe căutat, dar nu mi-am închipuit c-o să mergeți până la capăt și chiar o să cumpărați una, când o aveți pe asta pe gratis. N-am putea aranja cumva lucrurile astfel încât să vă răzgândiți sau măcar să mă lăsați să mă obișnuiesc mai întâi cu gândul? Problema e că-s prea bătrână, prea bătrână să iau pe umerii mei așa o răspundere. Băiatul, în felul lui, are intenții bune, dar, deocamdată, e dus cu sorcova, iar fata, nu știu ce să zic despre ea. Vrea să le facă pe toate, dar nu sunt sigură că-i în stare. Sinceră să fiu, aștept cu groază venirea bebelușului. Tot încerc să-mi amintesc cum a fost cu voi și Nelson și nu pot. Îmi amintesc că laptele n-a mers chiar cum trebuia, iar pe chestia asta doctorul a fost atât de mitocan cu tine, că Fred a trebuit să pună piciorul în prag.

Janice încuviințează dând din cap, dă din cap, lacrimile îi fac să strălucească aripile nasului, tendoanele gâtului i se văd la fiecare hohot.

— Poate așteptăm, deși am promis că semnăm hârtiile, dacă simți că e cazul. Măcar până se naște copilul.

Cele două se leagănă într-un anumit ritm, cu mâinile încleștate pe masă, cu capetele atingându-li-se.

— Fă ce trebuie pentru fericirea ta, o îndeamnă bunica Springer, cei rămași în urmă o să se descurce. Mai mult decât să mă răpună n-are ce să-mi facă și poate că asta ar fi o binecuvântare.

Cu asta o face praf pe Janice: cu fața buhăită și lichefiată, cu pungile de sub ochi îngălbenite de vinovăție, Janice trece de partea maică-sii, renunță la casă și-i imploră iertarea:

— Mamă, noi credeam, Harry era sigur, că o să te simți mai puțin singură cu...

— Cu o belea ca Nelson în casă?

Dură hoașca bătrână! Harry ar face mai bine să pună piciorul în prag înainte ca Janice să dea naibii totul. Simte cum i se încordează gâtlejul.

— Uite ce e, Bessie. Tu ai vrut să stea aici, acum îl ai la tine în casă.

E liber! Macadamul rămâne în urmă sub roți, un vechi fort maroniu se zărește o clipă, în timp ce se înalță de pe pistă, sub marginea rotundă, nituită, a unei aripi uriașe, rezervoarele de benzină din South Philadelphia se fac tot mai mici, ajung niște pătrățele albe. Roțile bufnesc la închiderea trenului de aterizare, iar fotonii cruzi strălucesc pe masa încremenită de aluminiu de lângă hublou. Ascensiunea rapidă a avionului le îngheață sângele în vine; mâna lui Janice transpiră într-a lui. L-a rugat să stea el pe scaunul de la fereastră, să nu fie nevoită să se uite afară. Dedesubt sunt smârcuri de un bronz pal amestecat cu albastrul apei sărate. Harry se minunează de platformele industriale de dincolo de Delaware: acoperișuri plate, așternute cu pietriș, mari cât o parcare și parcări încrustate cu capote strălucitoare de automobile, ca dușumelele băilor placate cu pietre prețioase. Iar cimitirele de mașini reflectă o strălucire aproape la fel de intensă. Semnalul NU FUMAȚI! se stinge. În spatele soților Angstrom încep să se-audă sporovăind cuplurile Murkett și Harrison. Au luat cu toții una mică la unul din barurile aeroportului, deși nu era decât unsprezece dimineața. Harry a mai zburat cu avionul, când a mers în Texas, cu armata, și la conferințele vânzătorilor de automobile, ținute la Cleveland și Albany: niciodată în culmea fericirii, în vacanță, ca acum, spre răsărit, spre soare.

Cât de repede, cât de silențios înghite avionul 747 milele minuscule de sub ei! Lumina orbitoare a soarelui însoțește avionul peste

lacuri și râuri, făcând fuzelajul să sclipească mărunt. Până acum iarna a fost neobișnuit de blândă, parcă anume, să-i facă în ciudă ayatollahului; pe terenurile de golf, porțiunile din jurul găurilor par discuri și ovale însuflețite printre boabele albe ale gropilor de nisip, iar pe pajiște zărește niște puncte mișcătoare, oamenii care joacă. De la distanța asta, terenurile de tenis par niște piese de domino, cinematografele în aer liber au o formă de evantai, iar terenurile de baseball aduc cu niște bancnote zdrențuite. Mașinile înaintează foarte încet și cu o desăvârșire ciudată, de parcă drumurile ar fi dotate cu șine. Casele din zona Camden sunt răzlețe, binevoind să le dezvăluie ba un câmp arat, ba un domeniu cu un conac cu turle, și cu ochiul de apă al piscinei ascunse între copaci alburii. Apoi, într-un minut, în timp ce continuă să urce, Harry se trezește deasupra covorului întunecos al lui Jersey Pines[1], brăzdat de drumuri galbene și petice de teren excavat, dar cu o bună parte încă intactă, cu filoane mai palide de copaci desfrunziți înșirate pe culmi, urmând cursurile de apă printre coniferele mai închise la culoare, nuanțele competiției de pe pământ fiind percepute atât de clar de ochiul aflat în tării. Janice își ia mâna din mâna lui și dă semne că și-ar fi învins spaima.

— Ce vezi? îl întreabă ea.

— Coasta.

E adevărat, dintr-un salt tăcut, motoarele i-au propulsat la marginea oceanului de copaci și au așternut sub ei o limbă nisipoasă, separată de continent printr-o fâșie de apă sclipitoare și întesată la modul precar cu stațiuni liniare, proiectate de niște constructori care, spre deosebire de Harry, n-au văzut cât de ușor i-ar fi oceanului strălucitor să dea o dată din umăr și să inunde și să șteargă de pe fața pământului orice urmă lăsată de oameni. Acolo unde marea se izbește de nisipul alb, un jabou de valuri se încrețește încetișor, ca un șarpe dantelat pironit locului. Apoi cursa îi poartă peste Atlantic la o altitudine de la care nu se mai zărește nici un talaz în emisfera albăstrie de dedesubt, iar imensitatea se preschimbă în neant. Întreaga lume se reduce la acest avion, cu vuietul zelos al motoarelor de-afară și cu murmurul petrecăreț și clinchetele lui dinăuntru.

O stewardesă șic le aduce prânzul sigilat pe o tavă de plastic deschisă la culoare. Deși are un strat gros de fard pe față, când se apleacă

---

1 Rezervație naturală de ținuturi împădurite din statul New Jersey, de 4 500 de kilometri pătrați.

zâmbind să-l întrebe ce preferă să bea, lui Harry i se pare că observă pe chipul ei urmele voalate ale unei nopți agitate. Și-o trag la fiecare popas, a citit el în *Club* sau *Oui*, au câte un iubit în fiecare oraș, douăzeci-treizeci de bărbați, femeile astea sunt marinarii legendari ai zilelor noastre. Încă de la aeroport e uimit de toți semenii lui: coridoarele mochetate păreau ticsite de ciudați, de oameni de dimensiuni ușchite, cu haine pe măsură, fete cu fața de-o paloare cadaverică și cu ochelari imenși și-un păr cârlionțat să umpli cu el o baniță, negroteii se învârteau mândri nevoie mare în niște haine de blană lungi ș-n costume de catifea cu pantalonii strâmți în talie, un lungan palid avea turban și vestă lungă, iar un pitic, o bonetă scoțiană, o femeie era atât de obeză, că nu încăpea pe scaunele din plastic din sala de așteptare și a trebuit să stea în picioare, sprijinindu-se într-un baston din aluminiu cu trei picioare. Viața din afara Brewerului e țipătoare, nebună. Toți erau niște clovni costumați. Rabbit și cei cinci tovarăși de drum erau și ei costumați, cu haine de vară subțiri pe sub paltoane. Cindy Murkett poartă sandale cu toc, fără ciorapi; Thelma Harrison păşeşte discret în tenișii și ciorapi de lână. Râd cu toții întruna, cu râsul ăla parșiv, a la districtul Diamond. Lui Harry nu-i displace să se lase dus puțin de val, dar nu vrea să piardă nimic din culorile din jurul lui, din revelația că în afara Brewerului există o planetă unde nu domnește rutina. În asemenea momente de aventură, trupul îi freamătă nerăbdător, cele cinci ferestre deschise către lume nu-i sunt de ajuns să absoarbă lumea întreagă. Inima îi tresaltă de bucurie. Dumnezeu, care la vârsta mijlocie a ajuns pentru Harry să însemne tot atât cât o stafidă pierdută sub bancheta mașinii, este dintr-odată iarăși nemaipomenit, pretutindeni, ca o boare ce împrăștie splendoare. E liber: și morții, și cei vii, deopotrivă, au rămas la nouă kilometri dedesubt, în pâcla care a șters pământul ca pe-o răsuflare ce-a aburit oglinda.

Harry întoarce capul de la hubloul dublu al avionului, cu foile dintr-o substanță moale, fumurie, care parcă a fost zgâriată, iar și iar, pe orizontală de un roi de meteoriți. Janice răsfoiește revista companiei aeriene.

— Cum crezi c-o să se descurce?

— Cine?

— Maică-ta, Nelson și Pru, cine altcineva?

Ea dă o pagină lucioasă. Are buzele exact ca maică-sa, de parcă tocmai ar fi pronunțat un adevăr sumbru, pe care n-au de gând să-l retracteze.

— Îmi închipui că mai bine decât cu noi pe capul lor.

— Ți-au spus ceva de casă?

Harry și Janice au semnat actele în urmă cu două zile, într-o marți. Cu o zi înainte, luni, șapte ianuarie, își vânduseră argintul la Fiscal Alternatives. Metalul, a cărui valoare a săltat brusc în urma panicii provocate pe piață, după evenimentele din Afganistan, de către marii deținători de petrodolari, a fost cotat în ziua aceea la 36,70 dolari uncia, ceea ce a făcut ca fiecare monedă de argint, cumpărată cu 16,50 dolari, inclusiv comisionul de vânzare, să valoreze 23,37 dolari, conform calculelor făcute de tânăra platinată. Janice, care nu degeaba a lucrat, din când în când, în toți acești ani la salonul lui taică-său, a întors minicalculatorul către ea și, după câteva tastări, a remarcat politicoasă că, dacă argintul e cotat la 36,70 dolari uncia, atunci șaptezeci și cinci la sută din asta ar da o valoare topită de 27,52 dolari. Păi, o contră tânăra, doar nu vă așteptați ca Fiscal Alternatives să vândă la mai puțin de valoarea topită și să nu răscumpere tot la mai puțin. Era mai puțin dichisită decât data trecută; acea imperfecțiune minusculă din colțul gurii luase proporții, ajungând ceva ce a trebuit acoperit cu un mic leucoplast rotund. Dar, după ce a telefonat la un birou din spate, camuflat de mai mult decât o jaluzea subțire, a recunoscut că ar putea merge până la 24 de dolari în cap. Înmulțit cu 888, face 21 312 sau un profit de 6 660 de dolari în mai puțin de-o lună. Harry a vrut să păstreze ca amintire opt dintre monedele vechi mai arătoase, iar asta le-a diminuat cecul la 21 120 de dolari, oricum, un număr mai magic. Și-au scos bunurile împovărătoare din cutia de valori de la Brewer Trust și din seiful de la Springer Motors, având grijă ca de data aceasta să reducă la minimum hamalâcul, așa că au parcat pe Weiser Street, paralel cu o mașină parcată lângă trotuar. A doua zi, în timp ce argintul scădea la 31,75 de dolari uncia, au semnat, la același Brewer Trust, o ipotecă pe douăzeci de ani în valoare de 62 400 de dolari, cu o dobândă de 13,5 la sută, cu 1,5 la sută sub dobânda preferențială curentă, cu un comision de 1 la sută la o rată de 624 de dolari și o clauză de renegociere după trei ani. Căsuța din piatră, pe vremuri locuința unui grădinar din Penn Park, îi costa 78 000 de dolari. Janice a vrut să achite un avans de 25 000 de dolari, dar Harry i-a atras atenția că pe timp de inflație e bine să ai datorii, că dobânda la ipotecă se scade din impozitul pe venit și că obligațiunile cu scadență la șase luni, în valoare de minimum 10 000 de dolari, au în ziua de azi o dobândă de aproape 12 la sută. Așa că au

optat pentru un risc minim de 20 la sută, respectiv 15 600 de dolari, pe care banca, ținând cont de creditul excelent de care se bucură domnul Angstrom și familia sa în sânul comunității, l-a acceptat cu plăcere. Când au ieșit între stâlpii monumentali, clipind mărunt din ochi la lumina zilei de iarnă, Janice și Harry erau proprietarii unei case, iar peste două zile urmau să-și ia zborul spre vară. Ani în șir nu se-ntâmplă nimic; apoi se întâmplă toate deodată. Apa fierbe, cactusul înflorește, cancerul își face simțită prezența.

— Mama pare resemnată, îi răspunde Janice. Mi-a spus o poveste lungă despre părinții ei, care erau mai bine văzuți, știi tu, în district decât familia Springer, și cum s-au oferit să-i găzduiască pe ea și pe tăticu' pe vremea când încă era student la contabilitate, iar el le-a răspuns: nu, dacă nu poate să-i ofere neveste-sii un acoperiș deasupra capului, n-ar fi trebuit să se-nsoare cu ea.

— Ar trebui să-i povestească și lui Nelson chestia asta.

— Nu m-aș da prea tare la Nelson în perioada asta. Îl roade ceva.

— Nu eu mă dau la el, el se dă la mine. M-a dat de-a dreptul afară din casă.

— Poate că l-a speriat plecarea noastră. Faptul că are atâtea răspunderi a făcut să pară totul mai real.

— Era și timpul să se trezească odată și copilul ăsta. Ce crezi că înțelege biata Pru din toate astea?

Janice oftează, oftatul i se pierde în șușoteala enormă din jur. Din fantele mici și teșite de deasupra lor iese sâsâind oxigen. Harry vrea să audă că Pru îl urăște pe Nelson, că-i pare rău că l-a luat de bărbat, că tatăl l-a făcut pe fiu să pară grețos.

— Ei, nu sunt sigură că știe ce să mai creadă, răspunde Janice. Mai stăm de vorbă din când în când, iar ea știe că Nelson e nefericit, dar încă are încredere în el. Adevărul e că Teresa și-a dorit atât de mult să scape de-ai ei, din Ohio, că acum nu-și mai poate permite să fie prea mofturoasă în privința oamenilor peste care a dat.

— Continuă să pilească lichior de mentă.

— E un pic nesăbuită, dar la vârsta ei așa-s toate fetele. Îți închipui că, orice s-ar întâmpla, o să te descurci; că n-o să te ia dracu'.

El o înghiontește în cot în semn de alinare, să-i arate că n-a uitat. A luat-o dracu' acum douăzeci de ani. Vina pe care o împart pe din două se odihnește în poala lor ca aceste centuri de siguranță, îi ține legați, îi roade doar când încearcă să se miște.

— Hei, voi doi, porumbeilor, se revarsă asupra lor glasul sonor, găunos, al lui Ronnie Harrison; se uită la ei de sus, din spatele scaunelor lor, cu răsuflarea duhnindu-i a pileală. Mai stați și cu noi, că de giugiulit puteți să vă giugiuliți acasă.

În restul celor trei ore zumzăitoare ale zborului se distrează împreună cu ceilalți patru, fac schimb de locuri, se plimbă pe culoar, mișună de colo-colo în interiorul spațios al 747-lui, de parcă ar fi în livingul lunguieț al lui Webb Murkett. Mai bagă niscai băuturi pe conductă și deapănă amintiri despre timpul petrecut împreună, de parcă, de-ndată ce s-ar înstăpâni tăcerea și uitarea, balonul de săpun al acestei aventuri comune s-ar sparge și toți șase s-ar rostogoli în hăul care înconjoară și susține fuzelajul trepidant al avionului. În haosul ăsta, Cindy pare amabilă, dar parcă-i de pe altă lume, o soră mai tânără, sau un pasager oarecare aruncat de-a valma în atmosfera lor de vacanță. Se apleacă în față cât poate pe scaunul rabatabil de lângă hublou, să nu piardă nici o poantă veselă. E greu de crezut că forma ei exterioară, înveșmântată într-un costum negru pretențios, cu o eșarfă albă, lejeră, care-i amintește lui Harry de George Washington, are locuri secrete, cute și blăniță și membrane umede, unde poate fi băgată o diafragmă, și că accesul în aceste locuri e scopul călătoriei lui și destinația lui certă.

Avionul își începe coborârea; stomacul i se face ghem; vocea omnipotentă, cu accent texan, a pilotului le spune să se întoarcă la locurile lor și să se pregătească de aterizare. Harry o întreabă pe Janice, acum, că-i mai relaxată după atâta pileală, dacă n-ar vrea să stea pe scaunul de la fereastră, dar ea îl refuză. Nu, nu îndrăznește să se uite afară deloc până ce nu aterizează. Prin peticul lui de plexiglas zgâriat vede o mare turcoaz, lăptoasă, împestrițată de umbre purpurii-verzui de dedesubt, niște insulițe sub apă. O singură barcă cu pânze. Apoi un braț neregulat de pământ stâncos într-o mânecă de plajă albă. Căsuțe cu acoperișuri ondulate, roșii, se înalță spre el. Roțile avionului scot un geamăt, coboară și își iau poziția de aterizare. Abia dacă ating solul mlăștinos. Îi trece prin minte să se roage, dar gândurile i se risipesc. Janice îi strânge oasele mâinii mai-mai să i le sfarme. Trec într-o clipită pe lângă o casă cu giruetă, un buldozer părăsit, niște copaci fără crengi – palmieri: urmează un bufnet scurt, un viraj strâns, un șuier zgomotos și un muget de motoare date înapoi, o încordare violentă. Se oprește, motoarele își încetinesc turația, sunt pe pământ, și în câmpul lor vizual apare clădirea joasă, roz a unei aerogări, în timp ce Boeingul

747 se apropie de punctul terminus al călătoriei. Pasagerii încep să se miște, dintr-odată nădușiți, își iau la subraț hainele de iarnă și bâjbâie după ochelarii de soare în drum spre ieșire. Din capul scărilor argintii până jos pe macadam, aerul tropical, atât de cald, umed și indulgent, compus parcă din niște cerculețe, îl izbește pe Rabbit în față ca pulverizat dintr-un atomizor. Ronnie Harrison distruge însă farmecul acestui moment, exclamând în gura mare în spatele lui:

— Mamă, e mai mișto și decât o luare la muie.

Și, mai rău și decât faptul că Ronnie i-a spurcat cu vorbele lui momentul acesta atât de prețios, al primului contact cu o altă lume, e faptul că femeile izbucnesc în râs, fiindcă e clar că voise să-l audă și ele. Muta de Janice râde și ea. Iar stewardesa, cu sulimanurile înrourate de căldura de lângă ușa unde a rămas cu o mină afectată, spunându-le la revedere, la revedere, schițează un zâmbet lubric.

Râsul lui Cindy răsună tinerește, acoperindu-le pe celelalte, și este urmat îndeaproape de glasul ei tărăgănat:

— Ronnie.

În ciuda dezgustului, Rabbit se excită la amintirea fotografiilor Polaroid vârâte într-un sertar.

Pe măsură ce trec zilele de vacanță, Cindy capătă aceeași nuanță maroniu-acaju pe care o are vara la piscina de la Flying Eagle și iese cu apa scurgându-i-se pe trup din marea verzuie-albastră a Caraibelor, în același bikini cu șnur negru, doar că pe piele îi sclipește sarea. Thelma Harrison se arde rău în prima zi și are niște dureri legate de boala aia care o supără când și când. Își petrece ziua a doua numai în bungalow-ul lor, în timp ce Ronnie intră și iese din apă și supervizează aducerea băuturilor de la barul construit pe nisip numai din stuf. Niște negrese în vârstă se plimbă de colo-colo pe plajă, oferind spre vânzare mărgele, scoici și haine de vară, iar în dimineața celei de-a treia zile Thelma cumpără de la una din ele o pălărie de paie cu boruri largi și o rochie de plajă roz, și astfel, acoperită complet, cu cremă anti-ultraviolete pe față și cu un prosop pe vârfurile picioarelor, stă și citește la umbra arborilor de struguri[1]. La umbra pălăriei, fața îi pare pământie, îngustă și răutăcioasă când îi aruncă o privire scurtă lui Harry, care stă întins la soare. În afară de ea, el se bronzează cel mai greu, dar e hotărât să țină pasul cu gașca. Durerea provocată de

---

1 Arborele tropical *Coccoloba uvifera*, cu fructe albăstrui, asemănătoare cu strugurii.

arsuri îl face să-și amintească cu nostalgie de febra musculară pe care o avea după ce se istovea făcând sport. În apă înoată câinește, în secret îi e frică de rechini.

Bărbații petrec fiecare dimineață pe terenul de golf din capătul stațiunii, merg cu mașinuțe cu baldachin pe traseele de joc pârjolite, amplasate printre jungle mărăcinoase din care nu mai poți recupera nimic; într-adevăr, dacă te apuci să cauți mingi de golf pierdute, riști să calci într-o groapă adâncă. Insula este formată din corali, e plină de grote. Seara au program de divertisment, care se repetă într-un ciclu săptămânal rigid. Au ajuns într-o joi, în seara curselor de crabi, în seara următoare au asistat la executarea unui dans limbo, iar în următoarea, într-o sâmbătă, au dansat chiar ei după tam-tamul unei trupe de percuționiști care cânta la butoaie. În fiecare seară au muzică de dans, lângă piscina olimpică, sub stelele care aici par mai aproape de pământ și atârnă pe cer oarecum amenințător, ca schijele încremenite ale unei explozii înghețate. Unele constelații sunt ciudate; Webb Murkett, care se pricepe la stele din anii petrecuți în Marina Militară – s-a înrolat în '45, când avea optsprezece ani, și a traversat Pacificul pe un portavion taman când se sfârșea războiul –, le arată Crucea Sudului și o formă neclară, fantomatică pe cer, despre care zice că-i o cu totul altă galaxie; cu toții observă că aici Constelația Plugarului se sprijină pe mâner, cu totul altfel decât se vede din Pennsylvania.

Ah, micuța Cindy, mai rumenă cu fiecare nouă cină, parcă imploră să fie iubită. Se vede asta de la o poștă în dinții ei, se albesc pe zi ce trece, în felul cum culege în fiecare seară o floare de oleandru din boschetul din fața bungalow-ului lor și cum o poartă în părul pufos de cât înoată, și în nuanța tuciurie a degetelor de la picioare, care-i face unghiile să pară pale ca niște petale. Poartă pe pielea oacheșă rochii albe, care strălucesc de la depărtare, de pe cealaltă parte a piscinei – seara luminată de dedesubt, de zici c-a înghițit luna –, când se întoarce de la toaleta doamnelor, din spatele barului din bambus. Pe deasupra, mai susține că se îngrașă: piña-coladele astea și daiquiri-urile de banane și punciurile cu rom, toate caloriile astea, câtă neobrăzare! Totuși, nu refuză nici o băutură; nici unul dintre ei nu refuză. De la Bloody Mary-urile care-i fortifică pe jucătorii de golf pentru diminețile petrecute pe teren până la ultimul rând de Stinger de după miezul nopții, beau cu toții într-o veselie.

— Harry, cum o să arate nota noastră de plată la final? se întreabă Janice. Faci cinste la nesfârșit.

— Stai liniștită, răspunde el. Mai bine îi cheltuiesc decât să-i văd înghițiți de inflație. Ai auzit ce-a spus Webb, că dolarul de acum valorează exact jumătate din cel de-acu' zece ani, din 1970? Așa că ăștia sunt dolari de cincizeci de cenți; stai liniștită.

În mintea lui, merită să cheltuiască, asta face parte din campania lui nobilă, prin care urmărește să se culce cu Cindy înainte de terminarea celor șapte zile de vacanță. Simte apropierea acestui moment, pentru fiecare din ei, pereții dintre ei se subțiază, de-acum știe exact când urmează să-și dreagă Webb glasul sau cum o să-și aprindă țigara, privirile furișe și tăcerea degajată erodează oră de oră constrângerile, sub soare și sub stele își întind cele șase trupuri pe șezlongurile de plastic, care sunt peste tot. Mâinile li se ating când își dau unii altora băuturi, chibrituri și loțiune de bronzat, năvălesc unii în bungalow-urile celorlalți; într-adevăr, Rabbit a văzut-o, din întâmplare, pe Thelma Harrison în curul gol când a vrut să le înapoieze Solarcaine-ul într-o după-amiază. Stătea întinsă pe pat, lăsându-și pielea arsă să respire, și s-a repezit spre ușa băii când i-a auzit vocea în prag, dar nu îndeajuns de repede. I-a văzut în fugă crăpătura dintre buci, pe toată lungimea ei pământie, macră, și i-a dat crema solară lui Ronnie, el însuși gol, fără vreun comentariu sau vreo scuză, cât era ziulica de lungă stăteau cu toții pe jumătate goi în fața celorlalți, cu excepția Thelmei, care se ghemuia sub arborele de struguri: Janice îl unge bine pe Webb cu Coppertone în pliurile ce-i brăzdează ceafa roșie, mătărânga lui Ronnie i se mulează pe partea din față a slipului său obscen, minuscul, în stil european, scumpa de Cindy își dezleagă o bretea neagră pentru a se bronza uniform pe spate și lasă să i se vadă un sân întreg, cu sfârc cu tot, când se întinde după punciul de pe tava adusă de picolo. Cioroii de pe-aici sunt mai mătăsoși decât negroteii americani, mai negri, iar trupurile li se mișcă într-un ritm mai molcom. Spre ora patru, când umbra arborelui de struguri se întinde ca niște degete noduroase pe nisip, când bărbații au fețele înroșite de soare, în ciuda baldachinelor de pe mașinuțele de golf, se mută de pe plajă (foșnetul palmierilor îl calcă pe nervi pe Harry; noaptea are tot timpul impresia că plouă, dar nici vorbă de-așa ceva) în zona umbroasă de lângă bazinul olimpic, acolo unde niște băștinași tinerei în sacouri albe de ospătari se învârt printre ei luându-le comenzile la băuturi, iar bila albă incandescentă a soarelui coboară încetișor, spre orizont,

în mare, contopindu-se cu ea la ora șase fix, împroșcând parcă într-o doară niște nuanțe purpurii și rozalii. Buimac, cu o durere voluptuoasă, Harry se holbează la felul în care, atunci când Cindy își schimbă poziția pe șezlong, bretelele îi mușcă din grăsimea delicioasă, din laterală, lăsându-i urme ca roțile de mașină în noroi. Thelma stă printre ei vigilentă, înfășurată în cearșafuri, Webb zumzăie de zor, iar Ronnie își face niște prieteni noi la barul din bambus. Nu-i dă pace vânzătorul din el, nu trebuie să-și piardă antrenamentul. Glasul îi răsună acoperind murmurul din jur, zici că-i un copil singur la părinți, îmbuibat și plictisit, plonjează și își omoară timpul până la cină. Janice, oricât de mult ar iubi-o câteodată, aici se poartă ca paraziții, bruiază orice semnal pe care i l-ar putea transmite Cindy lui Harry; din fericire, Webb se ocupă de ea, vorbindu-i ca de la un mic grande al Brewerului la altul, despre inepuizabilul subiect al banilor.

— Îți închipui că paisprezece la sută e un procent catastrofal, dar în Israel trăiesc cu o sută unsprezece la sută, un televizor color îi costă o mie opt sute de dolari. În Argentina e o sută cincizeci la sută pe an, crede-mă, nu fac mișto de tine. La Tokyo o jumătate de kil de mușchi de vită costă douăzeci de dolari, iar în Arabia Saudită un pachet de țigări ajunge la cinci parai. Cinci dolari pachetul. Ai putea crede că o ducem rău, dar consumatorul american încă face afacerea cea mai bună cu putință din toate națiunile industrializate.

Janice e numai urechi și-l tapează de țigări. De astă-vară și până acum, părul i-a crescut destul de lung să și-l poată ține prins la spate într-o coadă de cal scurtă. Stă la picioarele lui și bate apa din piscină cu tălpile. Părul de pe picioarele lungi, ciolănoase ale lui Webb e spiralat ca dungile de pe stâlpul rotitor, alb-roșu, cu care-și fac reclamă frizerii, iar fața ridată, bronzată, are culoarea lemnului de pin lăcuit. Harry își dă seama că la fel asculta și tâmpeniile debitate de taică-său, și-i place ideea.

Până duminică seara se plictisesc deja de rutina din stațiune și comandă un taxi care să-i ducă în partea cealaltă a insulei, la cazinou. În întunericul care s-a lăsat trec prin satele cu copii negri invizibili până când le văd lucind albul ochilor la marginea drumului. Farurile taxiului le dezvăluie dintr-odată o turmă de capre la trap, fiecare târâște câte un căpăstru. Ușile deschise ale unor căsuțe din prefabricate, cu obloane, le dezvăluie că ele sunt, de fapt, taverne, cu rafturile pline până la refuz de sticle și cu un grup de cheflii în picioare. Dintr-o biserică veche, din piatră, se zărește lumina lumânărilor pe ferestrele

ascuțite, fără geam, iar tânguirea unui vers dintr-un imn se pierde în goană. Taxiul, un Pontiac model '69 cu o mulțime de păpuși voodoo pe bord, merge ca un bolid, pe banda greșită, pentru că odinioară aici a fost o colonie engleză. Formele de trunchi de con ale fabricilor de zahăr închise se proiectează pe bolta plină de stele amintindu-și trecutul, toți sclavii răposați, în timp ce Janice și Thelma și Cindy sporovăiesc în bezna tot mai adâncă despre cei pe care i-au lăsat la Brewer, despre cea mai nouă prietenă îngrozitoare a lui Buddy Inglefinger, atât de înaltă și cu atâția copii, Buddy e născut să fie victimă, și despre imposibila aia de Peggy Fosnacht, despre care umblă vorba c-ar fi foarte ofuscată că n-au fost invitați și ea cu Ollie în această excursie în Caraibe, deși toată lumea știe că nu și-ar permite niciodată așa ceva.

Cazinoul e într-o altă stațiune estivală, mai mare decât a lor. Promenadele de scânduri ies spre larg deasupra stratului de corali iluminat. Există lumi în lumi, își zice Harry. Niște viețuitoare care aduc cu pungi sparte de tăiței se unduiesc în sus în supa auriu-verzuie. A venit aici să-și limpezească gândurile. S-a lăsat prins de blackjack și, în încercarea de a-și recupera pierderile dublând o dată și încă o dată suma pariată, a schimbat cecuri de călătorie în valoare de trei sute de dolari, apoi, spre uluirea prietenilor săi, i-a pierdut pe toți. Ei bine, asta înseamnă mai puțin de jumătate din profitul scos din vânzarea unei Tercel, mai puțin decât cei trei la sută din cât l-au costat năzbâtiile lui Nelson. Totuși, Harry simte cum îi zvâcnește sângele în cap, se simte zdruncinat și umilit. Crupierul negru nici măcar nu și-a ridicat privirea când, rămas lefter, s-a retras de la masa cu postav colorat strident. Pășește pe scândurile pontonului spre orizontul negru, în timp ce aerul tropical îi alină fața dogoritoare cu sărutări microscopice, rotunde. Își imaginează că ar putea merge pe jos până-n America de Sud, unde este și Paraguayul; se gândește cu drag la terenul ăla cu buruieni înalte, din spatele părții asfaltate a parcării, și la ferma de care întotdeauna s-a apropiat ca un spion, prin gardul viu ce a crescut peste zidul de gresie surpat. Acum iarba din livadă o fi culcată la pământ și albită de iarnă, iar din casa singuratică, din vale, s-or fi înălțând fuioare de fum. O altă lume.

Cindy apare lângă el din senin, respiră în ritmul supei marine. Harry se teme c-a sosit clipa cea mare când nu-i deloc pregătit, dar ea îi zice sec, pe un ton compătimitor:

— Webb zice că întotdeauna trebuie să-ți stabilești o limită înainte să te așezi la masa de joc, ca să nu te lași dus de val.

— Nu m-am lăsat dus de val, îi spune Harry. Aveam o teorie.

Poate ea își dă seama că pierderea suferită i-a adus o compensație, iar compensația este chiar ea. Un șal alb croșetat îi pune în valoare brațele arămii; cu floarea aia la ureche pare frivolă. Cum ar fi dacă și-ar lipi fața lunguiață, masivă, de rotunjimile ei ferme ca mărul, de obraji, frunte și vârful nasului, și de crăpăturile ei vioaie și micuțe, dătătoare de viață, de gura cu buze lungi și ochii ei negri, care au un licăr poznaș, ca de copil? Supă marină. Li s-ar potrivi, oare, fețele? Ea îi aruncă o ocheadă, să-i prindă privirea, iar el și-o ferește, se uită la luna tropicală, care aici stă pe boltă într-un unghi cum nu vezi în Pennsylvania. Ca din greșeală, cu ochii încă ațintiți spre mare, își trece buricele degetelor peste brațul ei. După duminica petrecută la soare, pare să fi înmagazinat în ea o căldură electrică. Algele lovesc pilonii pontonului, un val se sparge și se rostogolește spre plajă, a sosit momentul să-și prindă prada în gheare. Îl împiedică însă ceva prea dur în protuberanțele de pe chipul ei, deși îi zâmbește frivol și-și îndreaptă chipul în sus, de parcă ar vrea să-i fie mai ușor să-și strecoare gura sub nasul ei.

Deodată se aude un tropăit de pași, iar Webb și Janice, aproape alergând, părând să se țină de mână la lumina amețitoare, amestecată, a lunii, a reflectoarelor subacvatice și a cazinoului strălucitor din spatele lor, își dau drumul la mână, străbat pontonul și îi anunță surescitați că, înăuntru, Ronnie Harrison a încins masa la zaruri.

— Hai să vezi, Harry, exclamă Janice. A câștigat cel puțin opt sute de parai.

— Al naibii Ronnie, face Cindy, pe un ton de reproș copilăros, sec, iar luminile cazinoului licăresc prin fusta ei lungă în timp ce se zorește către ele, i se văd picioarele sub curul mare, întunecat.

Revin în stațiune după ora două. Ronnie a lungit-o prea mult la masa de zaruri și a sfârșit prin a câștiga doar câțiva dolari. El și Janice adorm pe lungul drum de întoarcere, în timp ce Thelma stă încordată în poala lui Rabbit, iar Webb și Cindy stau în față lângă șofer. Webb îi pune întrebări legate de insulă, iar omul îi răspunde într-o limbă sictirită, bolborosită, care de-abia aduce cu engleza. La intrarea în stațiune îi întâmpină un paznic în uniformă, care le deschide poarta. Aici totul este păzit, furturile s-au înmulțit, hoții și chiar și ucigașii vin valuri-valuri din inima întunecată a insulei să se scoată cu oaspeții bogați de pe litoral. La bungalow-urile turiștilor se ajunge pe niște cărări din blocuri de beton vopsite în verde, așternute pe nisip, sub

foșnetul palmierilor, printre tufișurile cu flori pipernicite, care dimineața atrag păsările-colibri. În timp ce bărbații se sfătuiesc pentru ce oră să amâne golful de a doua zi, cele trei femei șușotesc ceva mai încolo, pe aleea de beton, în punctul din care pornesc cărările separate spre bungalow-urile lor. Janice, Cindy și Thelma chicotesc și aruncă ocheade înspre ei, ocheade ce zburătăcesc ca niște păsărele în noaptea caldă, poleită de lună. Șalul lui Cindy licărește ca spuma pe talazuri. Dar până la urmă, după ce fac să răsune crângul de palmieri de strigătele lor de „Noapte bună, noapte bună", fiecare nevastă se îndreaptă spre propriul bungalow cu soțul ei. Rabbit o fute pe Janice cuprins de-o oftică totală și adoarme cu speranța că dimineața va veni cât mai târziu.

Aceasta vine însă la timp, ia forma fasciculelor de lumină solară pe care fereastra de ventilație din tavan le aruncă pe podeaua cu dale hexagonale, în timp ce niște păsărele galbene despre care există și un cântec urmăresc trecerea tăvilor zăngănitoare cu micul dejun adus pe cărările betonate. De cum se ridică în picioare, parcă nu-i chiar atât de rău. Trupul uman a evoluat ca să se adapteze la condiții vitrege. Ca de obicei, de când e aici, înoată puțin și prudent, în largul plajei pustii, unde paharele de plastic din seara trecută sunt încă înfipte în nisip. Este unicul moment din zi și din noapte când Harry este singur-singurel, dacă nu punem la socoteală cuplurile vârstnice, cu neveste care au nevoie de un braț de sprijin să poată înainta pe nisip, care-s și ele amatoare de înot la prima oră. Între două valuri blânde, marea pare de culoarea miezului de pepene galben, de un verde palid. În timp ce face pluta pe spate, îi zărește pe drumurile care străbat dealurile abrupte, neîngrijite, ce mărginesc golful, pe cei pentru care insula asta nu-i distracție, pe negrii în zdrențe viu colorate, care se duc la muncă, unele femei cară pe creștet boccele sau chiar găleți. Chiar așa. Vocile lor au o prospețime matinală, ca și clipocitul, plescăitul și sâsâitul apei călduțe, sărate, care se furișează și-apoi se retrage de la picioarele lui. Nisipul alb este spongios și plin de găuri prin care respiră crabii. N-a mai văzut niciodată un nisip atât de alb, corali măcinați, fini ca zahărul. Soarele dimineții îi mângâie blând umerii sensibili. Asta se cheamă sănătate. Apoi fata ce le aduce tava cu micul dejun ajunge la ușa lor – bungalow-ul lor are numărul 9 – și Janice în halatul ei de baie flaușat deschide ușa cu ventilație și strigă „Harry!" spre plajă, unde bătrânul cioroi bețivan în pantaloni kaki adună deja algele și paharele de plastic, iar petrecerea, vânătoarea, începe din nou.

Azi, la golf, nu-i deloc în formă, când e obosit are tendința să exagereze cu balansul și să lovească din încheieturile mâinilor, în loc să lase brațele să-și facă treaba. Ține încheietura îndoită, nu lăsa să se piardă balansul. Nu te legăna pe vârfurile picioarelor, imaginează-ți că ai nasul lipit de un geam. Gândește-te la șinele de cale ferată. Lovește drept. Azi sugestiile astea nu-i sunt de prea mare ajutor; pare să aibă parte de-o risipă inutilă de trudă matinală printre aripile flămânde ale junglei de corali, pe porțiunile de gazon din jurul găurilor la fel de accidentate ca suprafața unei pături matlasate, deși e de-a dreptul o minune până și simplul fapt că există cât de cât aceste porțiuni de gazon la cât de puternic dogorește soarele. Are boală pe Webb Murkett, care azi bagă toate mingile de pe o rază de șase metri de gaură. Ce i-o fi trebuind băbălăului ăstuia sfrijit să se bucure numai el de pizduța aia fantastică și în plus să câștige, pe deasupra, și pariul triplu pe terenul de golf? Lui Harry îi este dor de Buddy Inglefinger, să aibă și el cui să-i fie superior. Când se apleacă să lovească mingea, părul rar și fruntea înaltă, cheală a lui Ronnie arată ca un ou roz, descojit. Se hâțână ca un maimuțoi, tot părul din cap i s-a mutat pe brațe. Oare cum de-l suportă Thelma? Ce ți-e și cu femeile astea, rabdă orice, firește, de dragul unui făcăleț baban. Harry nu-și poate lua gândul de la cei trei sute de dolari aruncați pe fereastră aseară, pentru care taică-său ar fi muncit pe brânci șase săptămâni. Bietul papsi, n-a mai apucat să vadă cum se duc banii de râpă.

Lucrurile se mai îndreaptă, totuși, după-amiază, după vreo două piña colada și un sendviș cu salată de crab. Se hotărăsc să închirieze trei iole și aranjează să iasă în larg împreună cu Cindy. El n-a mai navigat niciodată, așa că ea stă în apă până la țâțe și își face de lucru cu cârma, în timp ce el stă neajutorat cu sarturile care ridică vela triunghiulară dungată, care lui nu-i pare destul de ferm prinsă, ci fâlfâie aiurea în timp ce țevile de aluminiu se freacă una de alta. Toată chestia asta pare șubredă. Ți se dă un fel de perniță de cauciuc negru, s-o prinzi la brâu, iar Cindy arată chiar drăguță, cu tunsoarea aia scurtă, băiețoasă, ca una din polițistele de la televizor sau ca o femeie-scafandru. Până acum n-a observat cât de negre și groase îi sunt sprâncenele; se apropie una de alta și mai că se ating până ce, în sfârșit, deblochează cârma. Apoi, cu un icnet, sare în barcă, cade pe burtă, de i se turtesc țâțele, cu părțile nebronzate albe ca o tabletă de Maalox, iar cu picioarele bate apa să-și urce la bord curul cu desăvârșire negru și strălucitor, prea e femeie pentru bărcuța asta, se hâțână ca naiba. O trage de braț,

iar stâlpul de aluminiu de la baza velei basculează și-l lovește în moalele capului. Rău de tot. Rămâne năuc. Ea a apucat sartul din mâna lui fără să dea drumul la eche și strigă de mai multe ori, până pricepe ce vrea să-i zică:

— Derivorul! Derivorul!

Bucata asta de lemn lungă, ascuțită de sub piciorul lui ar trebui să intre în fanta aia. O scoate de sub el și o vâră unde trebuie. În loc să-l felicite, Cindy exclamă:

— Căca-m-aș!

Micuța iolă din fibre de sticlă înaintează paralel cu plaja, unde niște gură-cască s-au adunat în apă, în semicerc, să-i privească, iar fiecare val îi aduce tot mai aproape de ei. Apoi vântul le umflă pânza și le-o întinde, catargul de aluminiu pârâie și pornesc spre larg, legănându-se pe valurile care se rostogolesc spre dreapta, unde se termină golful.

Odată ce te-ai pornit, nu simți cât de repede te deplasezi, apa nu are puncte de reper. Harry stă în față, ghemuit, să nu-l mai pocnească ghiul în cap. Așezată în poziție yoga, cu pernița de cauciuc rigid și cu fâșia de slip ce de-abia îi acoperă pubisul cum stă cu picioarele răscrăcărate, Cindy manevrează echea și, pentru prima oară, zâmbește:

— Harry, nu-i nevoie să te ții tot timpul de derivor, nu trebuie până nu ajungem pe plajă.

Plaja, palmierii, bungalow-urile au acum dimensiunea unei cărți poștale.

— N-am ieșit prea-n larg?

Ea zâmbește din nou.

— N-am ieșit departe.

Cârma îi pune mâinile la încercare, iola se înclină. Apa de aici nu mai are verdele palid al unui pepene galben, ci e verde ca fierea, neagră acolo unde adâncimea e mai mare.

— N-am ieșit departe, repetă el.

— Uită-te acolo.

Zărește o pânză doar cu puțin mai mare decât coama unui val.

— Uite-i pe Webb și Thelma. Sunt mult mai departe decât noi.

— Ești sigură că ei sunt?

Lui Cindy i se face milă de el.

— O să intrăm în voltă când ne apropiem de rocile alea. Știi ce-nseamnă asta, Harry?

— Nu tocmai.

— Schimbăm direcția. Ghiul o să se balanseze, așa că ai grijă la cap.

— Crezi că pe-aici sunt rechini?

Totuși, își spune în sinea lui, există un fel de intimitate, sunt doar ei doi, aceiași stropi le ating pielea și lui, și ei, zgomotul vântului și al apei le acoperă pe celelalte, rotunjimea umărului ei strălucește ca metalul în razele soarelui alb, puternic, care îl face să-și amintească de soarele sub care a crescut el ca fiind portocaliu și puhav.

— Ai văzut *Fălci II*? îl întreabă ea la rândul ei.

— N-ai impresia că-n ziua de azi totul se rezumă la continuări? întreabă el. De parcă oamenii nu ar mai avea idei.

Se simte atât de copleșit de oboseală și pofte îndelung ținute în frâu, încât puțin îi pasă de viață în mijlocul elementelor violent răzvrătite. Până și scânteierea soarelui pe valuri îi pare crudă, o răutate ce purcede direct din Rai, ca și fotonii care se izbeau de aripile avionului ce cobora din tării.

— Intrăm în voltă, îl anunță Cindy.

Se lasă în jos și ghiul nu-l mai nimerește. Observă aici, în larg, o altă pânză – Ronnie și Janice, care se-ndreaptă spre linia orizontului. Ea pare să fie la pupa, la cârmă. Când o fi învățat? Poate în vreo tabără de vară. Trebuie să fii bogătan de la bun început ca să te bucuri din plin de viață.

— Acum, Harry, treci tu la cârmă. Nu-i deloc complicat. Bucata aia de pânză din vârful catargului se numește semnalizator. Te anunță din ce direcție bate vântul. Și încă ceva, uită-te la valuri. Trebuie să ții vela la un anumit unghi față de vânt. Altfel, marginea din față a velei începe să fâlfâie. Asta se numește vânt de la prova. Adică te îndrepți direct spre vânt și atunci trebuie să virezi. Împingi echea cât mai departe de tine și de pânză. Ai să simți mișcarea, îți spun eu. Tensiunea dintre eche și parâmă… e ca un fel de foarfecă. E distracție curată. Haide, Harry, n-o să se-ntâmple nimic. Hai să facem schimb de locuri.

Reușesc manevra, în timp ce iola se hâțână ca un hamac sub greutatea lor. Un nor mic acoperă soarele, întunecând apa, apoi, cu părere de rău, îi redă strălucirea soarelui. Harry apucă echea și bâjbâie cu ea până ce simte cum îmblânzește vântul. Apoi, așa cum zice ea, e distracție curată: pânza și echea se smucesc, briza invizibilă a mării îi împinge, iar distanțele nu mai sunt nici pe departe atât de mari și imposibile din clipa în care preiei controlul.

— Te descurci bine, îl laudă Cindy.

Din felul cum stă așezată, cu picioarele încrucișate, privind înainte, el vede partea de jos a celor cinci degete de la un picior gol, pielea

albăstrie, subțire de aici, plină de cute, degețelul cel mic și scump îndoit spre degetul de alături, de parcă ar încerca să se ascundă. Are încredere în el. Îl iubește. Acum, că a învățat cum se face, îndrăznește să încline iola și să tragă de parâma care controlează vela mare din ce în ce mai tare, așa că valurile îi plesnesc și simte cum îi ard palmele. Pământul se apropie vertiginos, în salturi, sunt aproape în siguranță, când, încercând să se îndrepte spre locul unde Janice și Ronnie au tras la mal cu iola lor, destinde un pic pânza, iar vântul o umflă din plin de la pupa; prova se afundă într-un resac violent. Coca se rotește greoi în jurul axului și se înclină; el și Cindy n-au de ales, alunecă împreună în apă, agățați în parâme. Vede cum deasupra capului i se închide o semiopacitate cu striuri. Aer, își zice înnebunit și se împinge la suprafață într-o umbră neașteptată, a iolei care se hâțână răsturnată pe-o parte deasupra lor. Cindy este în apă lângă el. Gâfâind, vrând să-și ceară scuze, se agață o clipă de ea. Atingerea ei e ca a unui rechin, alunecoasă și abrazivă. Colacii lor din cauciuc spongios se ciocnesc sub apă. Fiecare fir din sprâncene îi lucește în lumina ciudată de aici, printre valuri umbrite, în tăcerea vântului care s-a domolit, se aude doar plescăitul molcom al apei pe coca scobită. Ea se strâmbă la el, îl împinge la o parte, trage adânc aer în piept și dispare sub ambarcațiune. Încearcă s-o urmeze, dar colacul îl trage impetuos la suprafață. O aude bombănind și plescăind de partea cealaltă a chilei răsturnate, la început trage de ea, apoi stă în picioare pe derivor până ce iola revine la poziția normală, de sub ea țâșnesc perle mari de apă când pânza dungată trece peste soare. Harry se cațără în ea și Cindy o duce cu îndemânare până la țărm.

Episodul e de-a dreptul penibil, dar pe plajă râd cu toții de el, iar în mintea lui indulgentă cu sine îmbrățișarea lor subacvatică s-a zvântat rapid, transformându-se într-un gest tandru și promițător. Alunecarea a două piei, picioarele ei fluturând între ale lui. Cele câteva fire negre din locul unde aproape că i se întâlnesc sprâncenele ei. Flocii pe care și i-a expus șezând în poziție yoga. Se adună toate astea.

În stațiune, masa de prânz este servită lângă piscină sau adusă pe tavă la plajă, dar cina este o chestie mai ceremonioasă, se servește într-un pavilion uriaș, ai cărui căpriori sunt acoperiți de frunze de palmier stufoase, lungi de metri întregi, și care în capăt, lângă ușile ce dau în bucătărie, are un șanț cu cărbuni de grătar, cu flăcări înalte, ce trosnesc, așa că umbrele dansează pe pereții din stuf și măști cioplite, făcând să scânteieze fețele tuciurii, transpirate ale ajutoarelor

de bucătari. Bucătarul-șef este un belgian slăbănog, care tot timpul stă la bar între orele de masă, cu o față bolnăvicioasă, sau, dacă nu, se conversează pe un ton plângăreț cu una dintre băștinașele elegante, școlite, șefa de la recepție. Lunea este seara bufetului cu fripturi la grătar, un cântăreț de calypso cântă în timpul mesei, iar apoi au dans pe ritmuri de marimba electronică; totuși, toți cei șase turiști veniți din districtul Diamond sunt de acord că-s rupți de oboseală după noaptea petrecută la cazinou și se vor duce la culcare devreme. După ce era să se înece în brațele lui Cindy, Harry a adormit pe plajă, apoi s-a dus să tragă un pui de somn în bungalow. În timp ce dormea, o furtună tropicală neașteptată, violentă, a bătut darabana vreo zece minute pe acoperișul lui de tablă. Când s-a trezit, ploaia trecuse, soarele apunea într-o fâșie portocalie, la gura golfului, iar prietenii lui o țineau tot într-o paranghelie la bar de la aversa de-acum o oră. Se pune ceva la cale. Cele trei femei au chipul foarte catifelat la lumina lumânărilor așezate într-un micuț felinar de vânt roșu, reticular, printre florile pipernicite, care se vor ofili până să termine ei masa. Se tot ating una pe alta, aici înfrățirea lor e mai puternică și mai emoțională. În seara asta, Cindy poartă un hibiscus galben în păr, iar chestia aia arabă îi e descheiată de la jumătatea fustei până jos. Își întinde de mai multe ori mâna dincolo de paharul și mâinile subțirele, maronii ale lui Webb, așa cum par în contrast cu fața de masă, și o atinge pe Janice pe încheietură, rememorând:

— Negrișorul ăla fercheș de la bar, azi i-am spus că-s venită cu soțul meu, iar el a ridicat din umeri, de parcă asta n-ar fi avut nici o importanță!

Webb pare înțelept, lasă ideile celorlalți să circule liber, iar Ronnie e adormit și buhăit, dar încă plin de vervă, în stilul lui îndârjit, de coordonator de joc. Harry și Ronnie au fost coechipieri în echipa de baschet a liceului din Mt. Judge și Rabbit a avut nu o dată senzația că, deși el era vedeta, lui Marc Tothero, antrenorul, îi plăcea mai mult de Ronnie, fiindcă nu se dădea niciodată bătut și punea mai mult osul la treabă sub panouri. Lumea e călăuzită cu efort. Părerea lui Rabbit cu privire la mersul lucrurilor era că, dacă ceva nu se întâmplă de la sine, nici nu merită să te agiți. Și totuși, Cindy asta. Un bărbat ar putea ucide pentru o bucățică bună ca ea. Trage-i-o și mori ca un păianjen mascul. Cântărețul de calypso vine la masa lor și le interpretează un cântec lung, porcos, despre Bambusul baban. Harry nu înțelege toate aluziile, dar soțiile chicotesc la fiecare vers. Cântărețul zâmbește,

la fel și cântecul, dar ochii injectați îi sclipesc ca ai unei șopârle încremenite pe un perete, iar țeasta, când se apleacă peste chitară, îi pare din pâslă gri. Un număr desuet. O artă muribundă. Harry nu știe dacă trebuie să-i dea un bacșiș sau doar să-l aplaude. Îl aplaudă și, cu iuțeala unei limbi de șopârlă, întinde mâna să apuce bancnota pe care, lăsându-se pe spate, i-o oferă Webb. Bătrânul cântăreț se mută la masa următoare și începe melodia cu Spate-n spate și Burtă-n burtă. Cindy chicotește, o atinge pe Janice pe antebraț și-i spune:

— Pun pariu că toți cei din Brewer o să creadă că am făcut schimb de parteneri pe-aici.

— În cazul ăsta, poate c-ar trebui s-o facem, zice Ronnie, neizbutind să-și înăbușe un râgâit de oboseală.

Cu glasul ei răgușit, de femeie matură, care i se trage de la țigări și vârstă, dar care-l surprinde pe Harry de fiecare dată când îl aude, Janice îl întreabă domol pe Webb, care este așezat lângă ea:

— Webb, tu ce zici de chestia asta?

Vulpoiul bătrân știe că are de dat la schimb o comoară și nu se grăbește cu răspunsul, ci se trage un pic în sus pe scaun, să-și elibereze un colț al sacoului pe care stătea, un fel de sacou albastru-închis, cu nasturi de alamă în formă de cârmă, și își scoate pachetul de Marlboro Lights din buzunarul lateral. Lui Rabbit inima îi bate atât de tare, încât nu face decât să se holbeze la masa pe care oasele, coastele și vertebrele însângerate, de la grătar, așteaptă să fie debarasate. Webb răspunde cu glasul tărăgănat:

— Păi, după două căsătorii despre care-mi închipui că nu vi s-au părut foarte reușite și după unele chestii pe care le-am văzut și făcut înainte, după și între ele, trebuie să recunosc că un mic schimb ca-ntre prieteni nu mi se pare o idee chiar atât de rea, dacă se face cu afecțiune și respect. Respectul e aici cuvântul-cheie. Fiecare parte implicată, subliniez, fiecare parte, trebuie să-și dea consimțământul și ar trebui să fie de la sine înțeles că, orice s-ar întâmpla, n-o să continue dincolo de această ocazie specială. Legăturile secrete, iată ce distruge căsniciile. Atunci când oamenilor li se aprinde pofta de aventură.

N-are pic de spirit de aventură, regele sulelor imortalizate pe poze Polaroid. Lui Harry îi dogoresc obrajii. De vină or fi mirodeniile din sosul de la fripturi sau lungimea predicii lui Webb, sau o îmbujorare în semn de recunoștință pentru soții Murkett, care pun la cale povestea asta. Se și vede cu fața proptită între coapsele lui Cindy, încearcă să-și imagineze păsărica aia neagră ca un snop de sprâncene arcuite,

pufoase, netezite și încălzite până emană un parfum de femeie de la statul în chiloți, înconjurată de porțiunile albe pe care slipul a trebuit să le acopere din decență. O să-și treacă limba peste crăpătura ei, picioarele ei se vor îndepărta cu aceeași alunecare imponderabilă pe care a simțit-o azi în apă, jos și înăuntru și alături, lângă nasul lui va fi curul ei formidabil, drăgălaș, pe care l-a urmărit de mii de ori tresăltând în timp ce se usca după ce înota în piscina de la Flying Eagle, sub umbra verde a vegetației luxuriante de pe Mt. Pemaquid. Și țâțele, ah, cum o să se lase în jos când o să se aplece ascultătoare. Se întâmplă ceva în pantalonii lui, ca și cu stamina uneia din florile astea pleoștite de pe fața de masă, căreia îi vibrează umbra la lumina pâlpâitoare a lumânării.

— Acolo, se știe, interpretează cântărețul la o altă masă, -s nopți de veselie, iar soarele strălucește zilnic pe creasta mun-te-lui.

Niște mâini negre apar și debarasează îndemânatice masa de oasele brune, apoi le distribuie desertul. Le oferă un tort cu alune care lui Harry îi place la nebunie, deși nu are nimic caraibian în el, probabil că-i adus cu avionul din Fort Lauderdale.

Thelma poartă un fel de top transparent, prin care i se vede sutienul de culoare ciocolatie, se uită la semidistanță întocmai ca o învățătoare ce le vorbește copiilor pe deasupra capetelor și spune:

— ...pură curiozitate feminină. E o chestiune aproape deloc dezbătută în toate articolele astea despre sexualitatea femeii, dar cred că mai degrabă despre asta-i vorba cu stripperii ăștia decât despre vreo dorință reală a femeilor de-a se culca cu băieții. Sunt și ele curioase să vadă cum le arată penisurile. Îmi închipui că sunt *foarte* diferite unul de altul.

— Asta simți și tu? o întreabă Harry pe Janice. Curiozitate?

Ea își coboară privirea spre felinarul de vânt cu caneluri.

— Firește, murmură ea.

— Ah, eu nu-s curioasă, afirmă Cindy, nu mă interesează forma. Nu cred că sunt curioasă. Chiar nu sunt.

— Ești foarte tânără, zice Thelma.

— Am treizeci de ani, protestează ea. Nu-nseamnă că-s la deplina maturitate sexuală?

Harry încearcă să se dea de partea ei, de parcă ar vrea să reia lipeala din apă.

— Sunt urâte ca naiba. Așa-s majoritatea caricelor pe care le-am văzut.

— Tu nu le vezi cum arată în erecție, remarcă Thelma cu seninătate.

— Slavă Domnului, exclamă el șocat, și nu pentru prima dată, de gașca asta vulgară în care se învârte – de vulgaritatea umană, în general.

— Și totuși, pe-al lui și-l iubește, zice Janice, păstrând tonul acela degajat și neafectat, parcă de-a dreptul științific pe care l-au adoptat cu toții în pavilionul tăcut.

Cântărețul și-a terminat programul. Lumea de la celelalte mese pleacă, se mută la măsuțele din jurul ringului de dans de lângă piscină.

— Nu-l iubesc, o contrazice în șoaptă. Mă-nsoțește tot timpul.

— Face parte din tine, îi spune Cindy liniștită.

— Nu-i vorba doar de sule, precizează Thelma, bărbatul luat în totalitate trebuie să fie cel care te excită. Felul lui de-a se purta. Vocea lui, felul lui de-a râde. Dar îmi închipui că la asta se reduce totul.

Sulele. Așa să fie, oare? Renunță la subiectul delicat, căci tocmai li se aduc desertul și cafeaua. Revitalizați de mâncare și conversație, hotărăsc, până la urmă, să se așeze la un pahar de Stinger și să se uite un timp la lumea de pe ringul de dans, sub stelele care în seara asta lui Harry îi par rubinele unui ceas ce se mișcă cu o încetineală înnebunitoare, măsurând minutele care-l separă de clipa când se va cufunda în Cindy, de parcă o stea ar urma să cadă sfârâind în piscina olimpică. Odată, în copilărie, într-o nu știu care vară, pe un câmp îndepărtat, cineva, pesemne că maică-sa, deși nu-și amintește inflexiunile glasului ei, i-a spus că, dacă privești seara cerul și între timp numeri până la o sută, nu se poate să nu vezi o stea căzătoare, căci, de fapt, sunt lucruri obișnuite. Dar, deși acum se lasă pe spate, trăgându-se de lângă Stinger, de lângă măsuța de sticlă și de lângă murmurul consolator, conspirativ, al prietenilor săi până ce începe să-l doară gâtul, toate stelele de deasupra lui rămân neclintite, la locul lor. Glasul hârâit al lui Webb Murkett mormăie:

— Ei bine, copilași, ca ăl mai bătrân dintre toți, îmi revendic privilegiul de-a vă anunța că sunt obosit și vreau să mă duc la culcare.

În clipa când își întoarce capul și de la cer, Harry zărește în colțul ochiului, strălucitoare și efemeră ca flacăra unui chibrit, o stea căzătoare, se scufundă în oceanul de cerneală. Femeile se ridică și își aranjează fustele. După o deliberare de câteva note în vibrato, ce se sting rapid, marimbele încep să cânte „Send in the Clowns“[1]. Hărmălaia tânguitoare se pierde în spatele lor în timp ce pornesc pe marginea

1 Melodie de Stephen Sondheim.

piscinei și trec de recepție, unde directorul buhăit, alcoolic, al stațiunii încearcă să ia legătura prin telefon cu New Yorkul, apoi traversează piațeta hotelului, cu sensul giratoriu și cu bordurile ei de corali văruite, și coboară spre zona cu alei betonate între tufele cu flori adormite. Foșnetul palmierilor de deasupra lor se amplifică pe măsură ce muzica se stinge-n depărtare. Murmurul valurilor se aude tot mai distinct. În răspântia luminată de razele lunii, unde se separă cele trei cărări, își urează emoționați noapte bună, dar nimeni nu se clintește din loc; apoi, o mână de femeie se întinde gingaș și apucă încheietura unui bărbat care nu-i soțul ei. Celelalte îi urmează exemplul. Nimeni nu se uită în ochii celuilalt, partenerii sunt separați și trași pe cărările ce duc spre bungalow-urile femeilor cu un simplu gest tăcut și sfios. Harry o aude pe Cindy chicotind ceva mai încolo, pentru că nu mâna ei este cea care îl trage cu o blândețe plină de hotărâre, ci a Thelmei.

Ea îl simte trăgându-se înapoi și, tăcută, îl apucă și mai strâns. El vede că un grup de turiști a adus pe plajă un felinar de vânt și băuturi; felinarul și țigările lor licăresc roșietice în întuneric, în timp ce, în spatele lor, apa mării se întinde albicioasă ca laptele dincolo de silueta neagră a unui velier ancorat în golf, sub semiluna culcată pe spate. Thelma îi dă drumul, să-și caute în poșeta cu strasuri cheile de la bungalow.

— Pe Cindy o poți avea mâine seară, îi șoptește ea. Am discutat treaba asta.

— OK, minunat, îngaimă el fără convingere, sperând că n-o jignește.

Asta înseamnă, își face el socoteala, că Cindy l-a vrut pe porcul ăla de Harrison, iar Janice s-a ales cu Webb. Își închipuia că Janice va fi obligată să-l ia pe Ronnie și îi părea rău de ea, doar că, după cât de obosit arăta, avea să adoarmă în curând, iar Webb și Thelma, credea el, vor merge împreună, ca doi gălbejiți subțiri ce sunt. Thelma închide ușa bungalow-ului în urma lor și aprinde lumina cu abajur din paie, în formă de glob, de deasupra patului.

— Ei bine, se interesează el, bărbații din seara asta reprezintă prima opțiune pentru voi, doamnelor, sau ați bifat o a doua opțiune ca să nu apară conflicte?

— Lasă la o parte spiritul ăsta de concurență, Harry. Aici e vorba de împărtășirea unor sentimente gingașe, doar ai auzit ce-a zis Webb. Ne-am înțeles din capul locului să nu continuăm nimic din ce se

va întâmpla aici în Brewer. E singura aiureală care se va întâmpla, chiar de-ar fi să ne omoare.

Rămâne în picioare, în mijlocul rogojinii de pe jos, cu un aer aproape sfidător, o femeie cu chipul îngust, palid, pe care abia dacă o cunoaște. Nu numai nasul îi este roz din cauza arsurii, dar și niște porțiuni de sub ochi: parcă ar avea un fluture pe față. Harry presupune că ar trebui s-o sărute, dar ea îi blochează pasul înainte continuând ferm:

— O să-ți spun, totuși, un singur lucru, Harry Angstrom. Tu ești prima *mea* opțiune.

— Serios?

— Firește. Te ador. Te *ador*.

— Pe mine?

— Nu ți-ai dat seama până acum?

În loc să recunoască acest lucru, stă ca prostu'.

— Futu-i, face Thelma. Janice și-a dat seama. De ce crezi că nu ne-a invitat la nunta lui Nelson?

Se întoarce cu spatele la el și începe să-și scoată cerceii în fața oglinzii care, la fel ca și cea din bungalow-ul lui și al lui Janice, are o ramă din fâșii de bambus împletite. Carpeta atârnată aici reprezintă un apus de soare tropical cu un palmier în prim-plan, în locul vânzătoarei de fructe negrese și grăsane din camera lor, dar carpeta a fost confecționată de același artizan. Valizele sunt ale familiei Harrison, ca și hainele atârnate pe țeava vopsită ce ține loc de șifonier. Thelma îl întreabă:

— Ai ceva împotrivă să folosești periuța de dinți a lui Ronnie? La mine mai durează, ar fi bine să intri tu primul la baie.

În baie Harry observă că Ronnie folosește crema de ras Gillette Foamy în tub de spray, în genul celor care consumă ozonul, de-o să ni se prăjească urmașii de vii. Și noul tip de lamă de ras, cu un singur tăiș îngust, care intră și iese cu un clic în reclamele de la televizor. Harry nu-i vede rostul, e o altă risipă de materie, el folosește tot un aparat de ras ruginit, cu tăișul dublu, pe care l-a cumpărat cu 1,99 dolari acum vreo șapte ani, și se săpunește cu un vechi pămătuf, imitație de păr de bursuc, frecat de orice săpun se-ntâmplă să aibă la îndemână. S-a bărbierit înainte de cină, după ce-a tras un pui de somn, așa că acum nu mai e cazul să se radă. În plus, soții Harrison folosesc Crest cu clorofilă, într-unul din tuburile alea gigantice care se îndoaie și curg de fiecare dată când cumpără și el cu Janice unul, încercând să economisească niște bănuți. Se întreabă ce s-o fi întâmplat cu Ipana

și ce-or fi scris cu câteva numere în urmă cei de la *Consumer Reports* despre pastele de dinți, probabil au dat câștig de cauză bicarbonatului de sodiu, pe care erau obligați să-l folosească el și Mim, căci mami avea o teorie a ei în legătură cu aromele artificiale din pasta de dinți, care contribuie la formarea tartrului. Problema cu consumul de bunuri e că tipul din vecini pare să se descurce întotdeauna mai bine decât tine. Până și consumabilele din baia soților Harrison îl umplu de invidie. Știarsă cum e, Thelma și-a adus o trusă impresionantă de medicamente, produse cosmetice, plus o cremă solară numită Eclipse, plus Solarcaine. Și vaselină, dintr-un motiv sau altul. Are Tampax într-o cutie mai mare decât cumpără vreodată Janice. Și o grămadă de analgezice, diferite tipuri de aspirină, și Darvon, și mai multe pilule în sticluțe eliberate pe rețetă decât și-ar fi închipuit. Oamenii întotdeauna-s puțin mai bolnavi decât crezi. Harry se întreabă dacă ar trebui să-și lase udul așezat ca fetele, s-o scutească pe Thelma de șopotitul scârbos al jetului, dar respinge ideea, de vreme ce ea e cea care vrea să i-o tragă. Șușuitul zgomotos pare să nu se mai termine, ce jenant, după cât au băut la cină. Apoi se așază pe colac oricum, să tragă câteva vânturi. Prea multe scoici. Parcă simte în nări mirosul crabului de ieri și, după ce se ridică, duce un deget la fund, să vadă dacă pute. Își dă seama că pute. Mai bine ar folosi o cârpă de baie. Se întreabă care dintre ele o fi a lui Ronnie, cea albastră sau cea maro. O alege pe cea maro și se freacă bine de la brâu în jos, pe părțile care contează. Se pregătește de bal. Clătește bine cârpa, indiferent a cui o fi, să nu-i rămână duhoarea impregnată în ea.

Întorcându-se în cameră, o găsește pe Thelma în lenjeria ei intimă, într-un sutien ciocolatiu și chiloți negri. Nu se aștepta la asta, după cum nu se aștepta nici să se simtă atât de ațâțat. Sânii femeilor sunt ciudați: unii par mai mari sub îmbrăcăminte, alții, mai mici. Ai Thelmei se înscriu în a doua categorie: are sutienul căptușit cu ingeniozitate. Întregul ei corp de femeie sărită de patruzeci de ani și-a păstrat acea fiabilitate neutră, elegantă cu care te surprind surorile medicale și învățătoarele dincolo de înfățișarea lor sobră. Râde și își întinde brațele ca o dansatoare exotică.

— Iată-mă! Pari șocat. Ești așa de rușinos, Harry – e unul din lucrurile pe care le ador la tine. Mă-ntorc în cinci minute. Încearcă să n-adormi.

Isteț din partea ei. Cu restanțele la somn pe care le au cu toții aici, cu pileala continuă și cu trauma de azi din apă – a intrat cu capul

sub apă și imensitatea aia fără fund, verde ca fierea i-a tras picioarele în jos –, se simțea istovit. Începe să se dezbrace și nu știe când să se oprească. Între soț și soție, în decursul anilor se rezolvă o grămadă de detalii care, în compania unei femei străine, iarăși îți dau bătaie de cap. Oare Thelmei i-ar plăcea să-l găsească gol sub pled? Sau pe pat? Lui i s-ar părea nepoliticos să fie mai dezbrăcat decât ea când o să iasă din baie. În același timp, cu lumina asta cu abajur de paie, care se leagănă atât de strălucitoare deasupra patului, nu vrea ca ea să aibă impresia, văzându-l întins acolo cu toate celea la vedere, că se crede bun de pozat în vreun poster de la mijlocul revistei *Playgirl*. Știe că ar avea burtă și dacă ar da jos cinșpe kile. Rămas în chiloți, se apropie de biroul din bambus și aprinde veioza de pe el, al cărei suport de lemn ieftin e decorat cu scoici lipite. Își scoate chiloții. Elasticul s-a slăbit, singura marcă mai bună este Jockey, dar magazinele alea cu marfă cu preț redus din Brewer nu au așa ceva, pretutindeni calitatea e pe cale de dispariție. Stinge lumina de deasupra patului și se întinde în penumbră, cu totul, peste cuvertură, așa cum e, așa cum a fost și cum va fi înainte ca antreprenorii de pompe funebre să-l îmbrace pentru ultima oară, fără măcar o verighetă care să-i mai atenueze din goliciune; când s-a însurat cu Janice, bărbații nu trebuiau să poarte neapărat verighetă. Închide ochii, să și-i odihnească o clipă în golul acela roșu, de sub pleoape. Trebuie să treacă și peste asta, poate că nu vrea decât să stea de vorbă cu el. Așa va fi oarecum odihnit pentru noaptea următoare. Se apropie... Alunecarea din apă...

Thelma a ieșit din baie cu ceea ce lui îi sună în urechi ca zăngănitul provocat de un cutremur. Își ține lenjeria intimă în față și, cu spatele la el, își pune chiloții în grămada de rufe murdare pe care soții Harrison o țin lângă birou, în spatele coșului de gunoi din paie, iar sutienul, încă destul de curat, îl așază împăturit în sertar. E a doua oară în timpul acestui sejur, își zice el picotind, c-o vede-n curul gol. Când se întoarce spre el, trupul ei eclipsează lampa de pe birou, iar partea din față rămâne toată în umbră; înaintează timid, de parcă ar intra în apă. Sânii i se balansează în față când se apleacă să aprindă lumina pe care a stins-o el. Se așază pe marginea patului.

Are cariciul încă adormit. I-l ia în mână.

— Nu ești tăiat împrejur.

— Nu, în ziua aia, nu știu de ce, nu făceau chestia asta în spital. Sau poate maică-mea o fi avut vreo teorie, nu știu. N-am întrebat-o niciodată. Îmi pare rău.

— E adorabil. Ca o bonețică.

Așezată pe marginea patului, mai suplă în pielea goală decât cum și-o amintește că arăta îmbrăcată, Thelma se apleacă și-i ia cariciul în gură. La lumina lămpii, trupul îi pare o combinație de petice ușor bronzate amestecate cu rozul cojit și cu nuanța galbenă, naturală, a pielii ei. Burta i se încrețește în pliuri netede, ca un maldăr de ziare, iar dosul palmei, în timp ce îl ține de rădăcina cariciului cu două degete, îi este brăzdat de o fulgerare difuză de vene albastre. Are însă răsuflarea fierbinte și umedă, iar felul în care, la lumina lămpii, câte un fir de păr alb îi șerpuiește prin masa de păr castaniu, mat, de parcă ar fi pârlit, îi stârnește dorința de-a întinde mâna să-i mângâie capul sau să-i atingă adâncitura ritmică ce-i apare în falcă. Se teme însă să nu întrerupă senzațiile pe care i le oferă ea. Thelma ridică rapid o mână, să-și dea părul peste urechi, de parcă ar vrea să-l lase să vadă mai bine.

— Minunat, murmură el.

I se îngroașă și i se lungește, dar ea continuă să-și împingă buzele în jos, către degetele cu care-i ține rădăcina. Se face comodă răschirându-și picioarele; între picioarele ei, dintre care unul îi atârnă pieziș peste marginea patului, vede cum dintre perișorii mai delicați și mai roșiatici decât ar fi visat el vreodată se ițește un șnur alb, scurt. Spre deosebire de păsărica lui Janice sau a lui Cindy, așa cum îi apar lui în imaginație, a Thelmei nu-i opacă; este un puf transparent așternut peste labiile vineții, care cu șnurul lor alb, ca o limbuță, par atât de prăpădite și lipsite de apărare, încât lui Harry mai că-i vine să plângă. Și ea mai are puțin și plânge, probabil din cauza efortului de-a nu vomita. Se trage înapoi și se uită lung la ochiul holbat al gămăliei lui umflate, belite. Îi trage boneta la loc și gângurește ațâțător:

— Ah, ce fețișoară serioasă.

Îl sărută ușurel o dată, de două ori, șfichiuindu-l cu limba, apoi reîncepe mișcarea de du-te-vino, până i se taie răsuflarea.

— Dumnezeule, oftează ea, de-atâta amar de timp îmi doresc să fac asta. Termină. Fă bulbuci, Harry. Împroașcă-mă în gură și peste față.

Vocea îi este răgușită și înnebunită și, în tot timpul cât vorbește, Thelma nu-și ia privirea de la micuța crăpătură unde acum a apărut o singură lacrimă tulbure. I-o linge.

— Chiar îți plac de mai mult timp? o întreabă el timid.

— De ani de zile, răspunde ea. De ani întregi. Și nu ți-ai dat seama niciodată. Căcănarule. Stai tot timpul sub papucul lui Janice

și oftezi după fraiera de Cindy. Ei bine, acum știi unde-i Cindy. I-o trage bărbatu-meu. El n-a vrut, zicea că mai curând s-ar culca cu mine.

Pufnește de necaz și dezgust de sine, după care iarăși se repede cu gura pe el, iar în senzația dulce-chinuitoare care-l invadează când și-o simte împinsă spre gâtlejul ei, se întreabă dacă ar trebui să-i accepte invitația.

— Așteaptă, spune Harry. Mai întâi n-ar trebui să fac și eu ceva pentru tine? Dacă termin, s-a zis cu totul.

— Dacă termini, o să termini încă o dată.

— Nu la vârsta mea. N-aș prea crede.

— La vârsta ta. Tot timpul vorbești despre vârsta ta.

Thelma își odihnește fața pe burta lui și-l privește, pentru prima oară jucăușă, derutantă, cu ochii în unghi de nouăzeci de grade față de-ai lui. Nu i-a observat niciodată culoarea ochilor: au culoarea aceea nedefinită, numită căprui, dar care, la lumina puternică din tavan, radioși de-atâta cântat la flautul cu gușă, au căpătat o paloare roșiatică, o transluciditate de animal neînzestrat cu rațiune.

— Sunt prea excitată să pot termina, îi mărturisește ea. Și oricum, Harry, sunt la ciclu și sângerez puternic din două în două luni. Mi-e frică să aflu de ce, iar în lunile dintre aceste sângerări abundente am niște crampe îngrozitoare și aproape nici un semn la menstruație.

— Consultă un medic, îi sugerează el.

— Mă duc tot timpul la doctori, nu m-ajută cu nimic. Sunt pe ducă, știai asta, nu-i așa?

— Pe ducă?

— Ei, poate exagerez puțin. Nimeni nu știe cât mai am de trăit și, de fapt, asta depinde, în mare măsură, și de mine. Singurul lucru pe care n-ar trebui să-l fac absolut deloc e să stau la soare. A fost o nebunie din partea mea să vin aici, Ronnie a încercat să-mi scoată din cap chestia asta.

— Și de ce-ai venit?

— Ghicește. Îți spun eu, sunt nebună, Harry. Trebuia să mi te scot din minte.

Pare că-i gata să suspine din nou a necaz și dezgust, dar își înalță privirea să-i privească sugiucul. Toată discuția asta despre moarte l-a pleoștit pe jumătate.

— Ai lupus? întreabă el.

— Îhî, răspunde Thelma. Uite, vezi erupția?

Își dă părul pe spate din ambele părți.

— De toată frumusețea, nu-i așa? Asta pentru că vineri am făcut prostia să stau la soare. Mi-am dorit atât de mult să fiu la fel ca voi ceilalți, să nu fiu o invalidă. Sâmbătă m-am simțit ca naiba. Te dor încheieturile, pe dinăuntru nu-ți funcționează nimic. Ronnie s-a oferit să mă ducă acasă pentru o injecție cu cortizon.

— Se poartă foarte frumos cu tine.

— Mă iubește.

Cariciul i s-a îmbățoșat din nou, iar ea se apleacă spre el.

— Thelma.

Astă-seară e prima oară când îi spune pe nume.

— Lasă-mă să-ți fac și eu ceva. Avem drepturi egale și toate celea.

— Doar n-o să dai cu limba în balta aia de sânge.

— Atunci, lasă-mă să-ți ling chestiile astea dulci.

Sfârcurile ei nu-s grunjoase ca ale lui Janice, ci desăvârșite ca buricele degețelelor unui prunc. De vreme ce acum el e cel care-i face cinste, își ia libertatea să întindă mâna și să stingă lumina de deasupra patului. În întuneric, erupțiile ei dispar și îi vede zâmbetul când își schimbă poziția, să fie servită. Stă cu picioarele încrucișate, cum stătea Cindy în iolă, femeile-s sexul flexibil, își pune o pernă în poală, pentru capul lui. Ea îi bagă un deget în gură și se joacă, în același timp, cu sfârcul ei și cu limba lui. Trupul îi este străbătut de un tremur ca al unui aparat de radio nu tocmai bine închis. Mâna lui îi dibuiește curul, adânciturile fierbinți; pielea Thelmei are suprafața sticloasă acolo unde a lui Janice e ca șmirghelul fin, fin de tot. Cariciul lui, ațâțat discret de unghiile ei, și-a revenit spectaculos.

— Harry, îi șoptește ea la ureche, vreau să fac pentru tine ceva pentru care să nu mă uiți niciodată, ceva ce n-ai mai făcut cu nimeni. Îmi închipui că ți-au mai supt-o și altele și le-ai ejaculat în gură.

El clatină din cap în semn că nu, întinzându-i sânul.

— Câte gagici ai futut în cur?

El dă drumul sfârcului.

— Nici una. Niciodată.

— Nici pe Janice?

— Dumnezeule, nu! Nu ne-am gândit niciodată.

— Harry! Îți râzi de mine?

Ce drăguță e, cu desuetul „îți râzi de mine". Asta i se trage de la discuțiile cu plozii de clasa a treia.

— Nu, sincer. Am crezut că numai poponarii... Tu și cu Ronnie vă...?

— Tot timpul. Adică, destul de des. Îi place la nebunie.

— Dar ție?

— Își are farmecul lui.

— Dar nu te doare? Vreau să zic, o are babană.

— La început, da. Folosește vaselină. O aduc pe-a noastră.

— Thelma, așteaptă. O să fiu oare la înălțime?

Ea râde scurt.

— Ești la înălțime.

Ea se strecoară în baie și, în lipsa ei, el rămâne cu toroipanul vârtos. Se întoarce și i-l unge din belșug, cu o atingere rece, expertă. Harry se înfioară. Thelma se întinde cu spatele la el, se ghemuiește de parcă ar urma să fie proiectată dintr-un tun și întinde mâna la spate, să-l călăuzească:

— Ușurel.

Pare că nu vrea să intre, dar, dintr-odată, îi intră. Îi ajunge la nări mirosul medicinal de vaselină mânjită. Strânsoarea este intensă la bază, dar mai încolo, unde pizda e toată numai aspirație catifelată și mângâiere, nu simte nimic: e un gol, o simplă cutie neagră, un sipet de pustiu perfect. Se află în golul acela, dincolo de cercul strâmt al sfincterelor.

— Pot să termin? întreabă el.

— Te rog.

Glasul ei sună leșinat și frânt. Are șira spinării și omoplații încordați.

Nu-i ia decât câteva împunsături, în timp ce cu o mână îi freacă țeasta, iar cu cealaltă îi ține șoldul pe loc. Oare unde-o să ajungă sperma lui? Nicăieri; o să se amestece cu căcatul ei. Cu scumpul căcat al scumpei Thelma. Rămân întinși, tăcuți și încă înfipți, până ce cariciul i se face mic și i se prelinge din ea.

— Mulțumesc, spune el. N-am să uit asta niciodată.

— Promiți?

— Mă simt jenat. Pentru tine ce înseamnă?

— Mă face să mă simt plină de tine. Mă face să mă simt futută-n cur... De adorabilul Harry Angstrom.

— Thelma, recunoaște el, nu-mi vine să cred că ești atât de îndrăgostită de mine. Ce-am făcut să merit asta?

— Exiști și-atâta tot. Îmi luminezi viața. N-ai remarcat niciodată, la petreceri sau la club, că întotdeauna sunt alături de tine?

— Păi, nu tocmai. N-au fost chiar așa de multe prilejuri. Vreau să zic, te vedem împreună cu Ronnie...

— Janice și Cindy au remarcat. Ele știau că pe tine te vreau.

— Ăăă... știi, nu că aș vrea să profit, dar ce anume te excită la mine?

— Ah, iubitule, totul. Înălțimea ta și felul tău de-a te mișca, de parcă ai fi un slăbănog de douăzeci și cinci de ani. Faptul că nu te așezi niciodată nicăieri înainte să te asiguri că există o cale de scăpare. Zâmbetul tău timid, scurt, ca al unui băiețel de la o petrecere la care derbedeii l-ar putea desființa în secunda următoare. Simțul umorului. Ai atâta *încredere* în oameni – în Webb, de exemplu, iei de bune toate vorbele lui, când nimeni altcineva nu-i dă nici o atenție, și în Janice, ești atât de mândru de ea, că ești de-a dreptul înduioșător. Nu că ar fi ceva de capul ei. Doris Kaufmann ne spunea că până și felul cum joacă tenis, zău...

— Păi, mă bucur că se distrează și ea cu ceva, a avut parte de-o viață searbădă.

— Vezi? Ești îngrozitor de generos. Ești atât de recunoscător să te afli oriunde, clubul ăla de prost gust și casa aia hidoasă a lui Cindy îți par raiul pe pământ. E minunat. Ești atât de fericit să trăiești.

— Păi, vreau să zic, dacă ne gândim la alternativă...

— Mă omori. Te iubesc *atât de mult* pentru asta. Și mâinile tale. Ți-am iubit dintotdeauna mâinile.

S-a săltat în capul oaselor pe marginea patului, îi apucă mâna stângă, care-i atârnă relaxată, și-i sărută buricul fiecărui deget.

— Și acum cariciul tău, cu bonețica lui. Ah, Harry, nu-mi pasă dacă de la călătoria asta o să mi se tragă moartea, cu noaptea asta, meritată.

Golul ăla din ea. Nu-și poate lua gândul de la ce i-a fost dat să descopere, pustiul ăla văzut de mielu' cu o nară. În umbră, în timp ce lumina albăstrie și umedă a lunii și foșnetul palmierilor se preling prin fanta de ventilație de lângă pat, i se destăinuie de parcă s-ar ruga lui Dumnezeu, îi vorbește despre sine cum n-a mai vorbit cu nimeni pe lumea asta: despre Nelson și despre dintele pe care acesta îl are împotriva lui, despre fiica lui, despre fiica al cărei tată bănuiește că ar fi, ajunsă la maturitate și care habar n-are de existența lui. Îndrăznește să i se destăinuie Thelmei, fiindcă l-a lăsat s-o fută-n cur ca o dovadă a iubirii ce i-o poartă, minunea că-i el însuși, el, și nu altcineva, și vechea lui bănuială, care acum se topește în criza energetică, că exista ceva ce aștepta să fie descoperit de el, că el se află aici pe pământ cu un anumit scop.

— Ce drăguț din partea ta să crezi asta, îl laudă Thelma. Asta te face... – găsește cu greu cuvântul – ...radios. Și trist.

Îi dă câteva sfaturi în unele privințe. Ea crede că ar trebui s-o caute pe Ruth și s-o întrebe de la obraz dacă aia-i fiică-sa și, dacă da, să afle dacă o poate ajuta în vreun fel. În privința lui Nelson, ea crede că problema copilului ar putea izvorî chiar din problema lui Harry; dacă el însuși nu s-ar simți vinovat de moartea lui Jill și, înainte de asta, de moartea Rebeccăi, s-ar simți mai puțin amenințat și de Nelson, n-ar avea dureri de cap și ar fi amabil cu el.

— Nu uita, îi spune ea, e și el un tânăr cum ai fost și tu odată, își caută drumul în viață.

— Dar nu-mi seamănă! protestează Harry, ajuns, în sfârșit, într-o companie în care întreaga monstruozitate a acestui adevăr, marea înstrăinare, îi va fi înțeleasă. Nu-i decât un afurisit de Springer mititel, din cap până-n picioare.

Thelma crede că seamănă cu el mai mult decât își dă el seama. Faptul că vrea să învețe să zboare cu deltaplanul – nu s-a recunoscut pe sine în chestia asta? Și treaba ailaltă, cu două fete odată. Nu cumva e puțin gelos pe Nelson?

— Dar eu nu mi-am dorit niciodată să i-o pun lui Melanie, mărturisește el. Cu atât mai puțin lui Pru. Amândouă sunt parcă picate de pe-o altă planetă.

Desigur, îi dă Thelma dreptate.

— N-ar trebui să vrei să le fuți. Îți sunt ca niște fiice. Și nici pe Cindy. *Pe mine* ar trebui să-ți dorești să mă fuți. Eu sunt generația ta, Harry. Eu te *înțeleg*. Pentru fetele alea, nu ești decât un sac de ani și de bani.

Apoi, îndepărtându-se în discuția lor de constelația vieții lui, ea îi descrie mariajul cu Ronnie, incertitudinile și grijile care se ascund sub masca de fanfaron a acestuia, despre care ea știe că Harry n-o poate suferi.

— El niciodată n-a fost o vedetă ca tine, nici măcar o secundă n-a avut parte de gloria ta.

L-a cunoscut când avea aproape treizeci de ani, când se întreba dacă nu cumva o să moară în situația de învățătoare fată bătrână. Având vârsta pe care o avea, cu ceva experiență la bărbați, și fiind înzestrată cu harul de-a ști să lase de la ea, au amuzat-o năstrușniciile lui. La primul lor mic dejun din luna de miere s-a masturbat în ouăle jumări și i-au mâncat sperma prăjită cu ouăle. Dacă-i suporți latura asta, despre Ronnie s-ar putea spune că-i foarte loial și docil. Nu-l interesează alte femei, știe sigur asta, o chestie de-a dreptul ciudată, dacă

ne gândim la firea bărbaților. Este un tată perfect. Când era un neica nimeni la Schuylkill Mutual, a slăbit zece kile din cauza nopților nedormite și a grijilor. Abia în anii din urmă s-a mai împlinit la loc. Când ea a fost diagnosticată cu lupus, pe el vestea l-a zdruncinat, într-un fel, mai mult decât pe ea.

— Pentru o femeie trecută de patruzeci de ani, Harry, când ai avut copii... Dacă vreun nazist sau mai știu eu cine ar veni la mine și ar fi să ne salte pe mine sau pe micul Georgie, să zicem – el e cel care ar avea nevoie de cel mai mult ajutor, așa că el îmi vine în minte –, nu mi-ar fi greu să iau o hotărâre. Lui Ronnie cred că i-ar fi greu. Să mă piardă. El crede că nu multe femei ar accepta să facă ceea ce fac eu pentru el. Îmi închipui că se-nșală, dar așa crede el.

Și recunoaște că-i place de pula lui. Dar ceea ce Harry, ca bărbat, probabil că nu-și dă seama e faptul că o pulă mare ca a lui Ronnie nu-și schimbă prea mult dimensiunea când e erectă, ci doar unghiul. Nu se transformă dintr-un bebeluș somnoros, cu bonețică, într-un soldat înalt, aprig, ca a lui. Între timp, ea i-a înălțat din nou stindardul, jucându-se cu scula lui în timp ce vorbește, în timp ce noaptea de dincolo de fereastra cu ventilație s-a cufundat într-o tăcere deplină, ultimul strigăt de bețivan și ultimele acorduri ale muzicii s-au stins de mult, nu se mai aude nimic în afară de freamătul neîncetat al mării și țârâitul ascuțit al greierilor de aici. Plin de bunăvoință, se oferă s-o fută prin perdeaua de sânge, dar ea îl refuză cu o spaimă aproape virginală, așa că el se întreabă dacă nu cumva, la adăpostul scuzei cu abundența menstruației, vrea să-și păstreze partea asta ferită de el, ruptă de dragostea și nerușinarea ei, partea neîntinată a mariajului ei. Îi explică:

— Când mi-am dat seama că mă-ndrăgostesc de tine, am fost atât de *supărată* pe mine, vreau să spun că nu aveam *nimic* de oferit. Apoi am ajuns să-nțeleg că-n relația mea cu Ronnie o fi lipsind ceva, sau că asta se poate întâmpla în viața oricui, așa că am încercat să accept situația și chiar să mă bucur de ea în secret, doar uitându-mă la tine. Mica mea flagelare.

Încă n-a sărutat-o pe gură, dar acum, fiindcă i-a dibuit reținerea asta vinovată de-a se lăsa, pur și simplu, futută, o face. Știe cum e să ai sentimente de vinovăție. Dacă stă să se gândească, are buzele răcoroase și uscate. Dacă tot nu-l lasă în pizdă, ca un compromis, o masturbează stând așezat pe fața ei; e bucuros că i-a dat prin minte să se spele unde s-a spălat. Limba ei îl tatonează în zona aia, iar degetele ei, așa

de răcoroase deasupra degetelor lui de parcă ar mai avea pe ele un strat subțire de vaselină, le ghidează pe ale lui când găsesc, pierd și regăsesc punctulețul cu capișon care este *ea*. Ajunge la orgasm înăbușindu-și țipătul scurt și-și arcuiește spinarea astfel încât întunecimea din centrul siluetei ei palide, catifelate și necunoscute se ridică flămândă dinaintea lui, ca un nor cu gură, un pește care se înalță în zbor din apă. După ce-și trage sufletul, îi întoarce favoarea și, împreună cu el, privește cum lichidul alb țâșnește în sus și apoi i se prăbușește în fire cleioase pe mână. Se freacă cu frișca lui pe față; lucește ca o cremă de protecție solară. Acalmia de afară începe să se lumineze, frunzele-s răcoroase în aerul blând. Îmbătat de oboseală și goliciune, o imploră să-i spună ce-ar putea face el pentru ea, ceva ce n-a făcut niciodată cu Ronnie. Ea intră în cadă și-l pune să urineze pe ea.

— E fierbinte! exclamă ea.

Jetul lui bate darabana pe pielea ei pământie desenând modelele pe care bărbații și băieții le trasează în zăpadă. Fac schimb de locuri, Thelma se crăcănează penibil și se trezește râzând de propria neputință, căutându-și jetul potrivit în labirintul măruntaielor ei femeiești. În timp ce așteaptă, vede proeminența masculină pe care o are zmârcul ei, dar când, în sfârșit, își dă drumul la jet, acesta îi șiroiește pe de lături; își dă seama că femeile n-au *țintă*. Iar pretenția ei, cum c-ar fi fierbinte, i se pare exagerată; aduce mai mult cu cafeaua sau ceaiul lăsat să se răcească prea mult pe marginea biroului, care trebuie apoi băut din câteva înghițituri, cam așa-i de călduț. După ce încearcă împreună să-și alunge cu dușul mirosul ca de amoniac al urinei de pe piele, Thelma și Harry adorm printre dungile zorilor ce se strecoară prin fereastra de ventilație. Dorm de parcă au dinaintea lor nu doar câteva ceasuri de somn, ci un întreg mariaj de intimitate consfințită până la moarte.

Ușa e zgâlțâită cu sălbăticie.

— Thelma, Harry, *noi* suntem.

Thelma își pune un halat, să deschidă ușa, iar Rabbit se ascunde sub pleduri și privește pe furiș. Îi zărește pe Webb și Ronnie în incandescența unei zile noi. Webb arată superb într-o cămașă movulie, cu un model imitație de piele de aligator și pantaloni de golf bleu, din stofă ecosez. Ronnie e în ținuta de la cină, de-aseară, și trebuie să intre. Thelma închide ușa și se ascunde în baie, în timp ce Harry se îmbracă în costumul boțit, de-aseară, fără să se mai obosească să-și

pună cravata. I se pare că încă miroase a urină. Aleargă la bungalow-ul lui, să-și pună echipamentul de golf. Fete de culoare pline de viață, urmărite de păsări galbene, duc tăvile cu micul dejun, scoțând clinchete pe cărările betonate. Janice este în baie, în cadă.

— Te simți bine? strigă el.

— La fel de bine ca tine, îi strigă ea ca răspuns, fără să iasă.

În drum spre ușă, Harry înfulecă un croasant simplu și bea câteva înghițituri de cafea fierbinte. Florile portocalii și purpurii, prizărite, de lângă ușă, îi dau dureri de cap. Webb și Ronnie îl așteaptă la intersecția cărărilor verzi betonate. În timpul partidei de golf, cei trei bărbați schimbă multe vorbe de duh, dar aproape nici o privire. Când se întorc de pe teren în jurul orei unu, Janice stă la marginea piscinei olimpice în costumul de in alb-gălbui pe care l-a purtat în avion la venire. Inul se șifonează îngrozitor.

— Harry, a sunat mama. Trebuie să plecăm acasă.

— Glumești. De ce?

E rupt de oboseală și după-amiază ar fi vrut să tragă un pui de somn zdravăn, să fie în formă pentru la noapte. În plus, prepuțul îi era carne vie după gimnastica de dormitor de noaptea trecută și simțea o ușoară iritare de fiecare dată când i se scula cu gândul la Cindy, sperând că vaginul ei n-o să-l frece prea tare. Jocul lui de golf, întrețesut cu amintirea vie a posteriorului Thelmei și cu conștiința acută că și cei doi parteneri gravi de joc sunt bântuiți de amintiri asemănătoare, i-a ieșit misterios de bine, balansul parcă i-ar fi fost eliberat de impurități, asta până când l-a ajuns oboseala la gaura numărul cincisprezece, unde a ratat trei lovituri de-a lungul unui șanț înalt, expediind mingile în terenul mingilor pierdute, plin de cactuși, corali și arbuști țepoși.

— Ce s-a-ntâmplat? Copilul?

— Nu, răspunde Janice, iar din faptul că imediat se și pune pe plâns, își dă seama că toată dimineața a plâns aici, la soare. E vorba despre *Nelson*. A fugit de-acasă.

— Serios? Stai să mă așez.

Chelnerului negru, care se apropie de măsuța lor din sticlă, așezată sub umbrela cu franjuri, îi comandă:

— O piña colada, Jeff. Mai bine adu două. Janice?

Ea dă din cap a încuviințare, năucă, deși are deja un pahar gol dinaintea ei. Harry se uită în jur, la chipurile prietenilor lor.

— Jeff, adu șase, de fapt.

A ajuns să știe cum stă treaba pe aici. Celelalte persoane din jurul piscinei sunt palide, de-abia coborâte din avion.

Cindy tocmai a ieșit din piscină, cu umerii negri-albăstrii, slipul ei în formă de scutec i se lipește de fund. Trage de țesătură, să-și acopere marginea albicioasă a pielii de deasupra și de dedesubt. Se îngrașă pe zi ce trece. Mai bine te-ai grăbi, își spune el sieși. Dar e prea târziu. Când se întoarce cu fața la el, să-și steargă spinarea cu o contorsionare care aproape lasă să i se vadă un sân din cupa triunghiulară a sutienului, chipul îi este solemn. Ea și Thelma au ascultat deja povestea lui Janice. Thelma stă la masă în rochia până la glezne, de un roz prăfos ca și nasul ei, pe care a cumpărat-o de aici, odată cu pălăria de pai cu borurile largi. Ochelarii de soare maro, mari, pe care i-a adus de acasă, cu o nuanță mai închisă în partea de sus a lentilei, îi maschează expresia. Harry se așază pe scaunul de lângă ea. Îi atinge, din greșeală, genunchiul; ea și-l retrage imediat.

Janice îi povestește cu lacrimi în ochi:

— S-a certat cu Pru sâmbătă seara, voia să meargă la o petrecere în Brewer cu tipul ăla, Slim, iar Pru i-a zis că prea-i gravidă și n-are curajul să dea iarăși ochii cu scările alea, iar el s-a dus singur, zice ea înghițind în sec. Și nu s-a mai întors.

Glasul îi este răgușit din cauza lacrimilor sărate înghițite. Cu scrâșnete care-l zgârie pe Harry pe creieri, Webb și Ronnie își trag scaunele la masa lor, în cercul strâmt al umbrei. Când Jeff le aduce băuturile, Janice își întrerupe povestea îngrozitoare, iar Ronnie negociază meniul de prânz. La fel ca și soția lui, are ochelari de soare. Webb nu are, se bazează pe sprâncenele stufoase și pe încrețiturile ochilor lui insensibili, cu care o fixează pe Janice ca un babac bătrân, bășinos.

Ea are obrajii fleașcă, mânjiți de mâzga nenorocirii, iar Harry simte nevoia s-o iubească pentru urâțenia ei.

— Ți-am zis eu că pușt iul e-un nemernic, îi spune el.

Se simte răzbunat. Și, de fapt, ușurat.

— Nu s-a-ntors, miorlăie ea, uitându-se numai la el, nu și la Webb, cu expresia ei năclăită, pierdută, îndărătnică, pe care și-o amintește atât de bine de la începuturile relației lor, înainte de-a fi devenit o arogantă. Iar mama n-a vrut să ne de-deranjeze în vacanță și P-Pru a crezut că are și el nevoie să se răcorească puțin și s-a prefăcut că nu-i îngrijorată. Dar duminică, după ce s-a dus la biserică cu mama, l-a sunat pe Slim, care i-a zis că Nelson nici nu a apărut la petrecere.

— A plecat cu mașina? întreabă Harry.

— Cu Corona ta.

— La naiba.

— Pentru mine doar ouă jumări, îi comandă Ronnie chelneriței care s-a apropiat. Pufoase. Înțelegi? Nu prea prăjite.

De data asta, Rabbit încearcă anume să atingă genunchiul Thelmei pe sub masă, dar nu dă de el. Ca și Janice, a devenit o sursă de paraziți. Chelnerița e lângă umărul lui și se întreabă dacă să mai riște cu un alt sendviș cu salată de crab sau să fie prudent și să comande un sendviș cu șuncă, salată verde și roșii. Janice, pe care mișcarea descrisă de soare pe boltă o scoate din umbră, cască niște ochi și-o gură mare, de zici că acuși o să înceapă să țipe:

— Harry, *n-ai cum* să iei masa de prânz, *trebuie* să te îmbraci, s-o întindem de-aici! Ți-am împachetat totul, în afară de costumul gri. Recepționera a vorbit la telefon pentru noi aproape o oră, a încercat să ne ia locuri pentru Philadelphia, dar în perioada asta e imposibil. Nici măcar pentru New York n-a găsit nimic. Ne-a rezervat două locuri la un avion mic, care zboară la San Juan, și o cameră la hotelul aeroportului, să prindem un avion spre continent mâine la prima oră. Spre Atlanta și-apoi la Philadelphia.

— De ce să nu ne folosim rezervările de joi? Ce mare brânză facem dacă ajungem cu o zi mai devreme?

— Le-am anulat. Harry, n-ai vorbit cu mama. I s-a pus piticul, n-am auzit-o niciodată vorbind așa, știi că întotdeauna vorbește cu noimă. Am sunat-o s-o anunț că ajungem miercuri și mi-a zis că nu se crede în stare să șofeze prin Philadelphia, să ne întâmpine la aeroport. A izbucnit în lacrimi și mi-a zis că-i prea bătrână.

— Anulate.

S-a dus naibii totul.

— Vrei să zici că-n seara asta nu putem rămâne aici din cauza lui Nelson?

— Termină-ți povestirea, Jan, o îndeamnă Webb.

Mai nou îi zice Jan? Dintr-odată Harry simte că-i urăște pe oamenii care par să *știe*; ăștia ne-ascund faptul că nu-i nimic de știut. Suntem cu toții plini de-o beznă desăvârșită.

Janice iarăși înghite în sec și vorbește fonfăit, calmată de glasul lui Webb.

— N-am nimic de terminat. Nu s-a întors acasă nici duminică, nici luni, și nici unul din prietenii lor din Brewer nu l-a văzut, iar mama, în cele din urmă, n-a mai rezistat și ne-a sunat azi-dimineață,

deși Pru a insistat să nu ne deranjeze, că-i bărbatul ei și-și asumă răspunderea.

— Biata copilă. Ai zis bine, credea că poate face minuni. Nu *vreau* să plec de-aici mai devreme de astă-seară, o anunță el.

— Atunci, rămâi, zice Janice. Eu plec.

Harry se uită la Webb, doar-doar o primi un ajutor din partea lui, dar nu se alege decât cu o grimasă înțeleaptă și nefolositoare, de nu-i-treaba-mea. Se uită la Cindy, dar ea se uită fix în paharul de piña colada, cu genele neclintite.

— Tot nu-nțeleg ce-i cu graba asta. Doar n-a murit nimeni.

— Încă nu, spune Janice. Vrei să se-ajungă și la asta?

Simte o strângere de inimă.

— Futu-i mama mă-sii, exclamă el și, ridicându-se, dă cu fruntea în marginea franjurată a umbrelei. Când ziceai că decolează avionul de San Juan?

Janice fonfăie simțindu-se de data aceasta vinovată:

— Nu mai devreme de trei.

— Bine.

Oftează. Într-un fel, e o ușurare.

— Mă duc să mă schimb și să aduc valizele. Ați putea măcar să-mi comandați un hamburger? Cindy. Thel. Ne mai vedem.

Cele două doamne se lasă sărutate, Thelma formal pe buze, iar Cindy pe obrajii fermi ca mărul, rumeniți de soare.

Timp de douăzeci și patru de ore, cât ține călătoria lor de întoarcere, Janice plânge întruna. Trec cu taxiul pe lângă vechile fabrici de zahăr, prin turmele de capre și răzlețele orășele populate de negri, și prin aerul ce pare să le trimită bezele; călătoresc patruzeci de minute cu avionul bimotor, cu elice, spre Puerto Rico, deasupra apei de un verde-deschis, sub a cărei suprafață scânteietoare stau la pândă recifurile îngropate și cârdurile de rechini; fac un popas la San Juan, unde cu toții sunt hispanofoni neaoși; urmează o lungă noapte buimacă, de somn agitat, într-un hotel foarte asemănător cu motelul de pe Route 422, unde a stat doamna Lubell cu atât de mult timp în urmă; iar dimineața au două locuri într-un avion cu reacție cu destinația Atlanta, iar apoi Philly: în tot acest răstimp Janice stă lângă el cu obrajii lucioși, privirea în gol, cu genele umezite de micuțe globuri de rouă. E ca și cum toată durerea pe care a simțit-o la nunta lui Nelson a ajuns acum, în sfârșit, în zona lui Janice, iar el e calm și gol pe dinăuntru,

și la fel de rece ca vidul suspendat sub zborul convulsiv al avionului. O întreabă:

— E vorba doar de Nelson?

Ea clatină din cap atât de smucit, că-i saltă marginea bretonului.

— De toate, izbucnește ea, cu glas atât de tare, încât el se teme să nu se întoarcă spre ei capetele abia vizibile pe locurile din față.

— Schimbul de parteneri? continuă el pe un ton blând.

Ea dă din cap a încuviințare, de data asta mai puțin smucit, și își mușcă buza de jos de zici că are gură de broască țestoasă, ca mai-că-sa câteodată.

— Cum *a fost* Webb?

— Drăguț. Întotdeauna a fost drăguț cu mine. L-a respectat pe tăticu'.

Lacrimile încep să-i șiroiască din nou. Trage adânc aer în piept, să se liniștească puțin.

— Mi-a părut nespus de rău de tine, că te-ai ales cu Thelma, când tu ți-o doreai din suflet pe Cindy.

Gândul ăsta o face să plângă și mai tare.

El o bate ușurel pe mâinile împreunate în poală, în jurul unui șervețel umed.

— Uite ce-i, sunt sigur că Nelson n-a pățit nimic, oriunde-ar fi.

— Se... – pare să se sufoce, o stewardesă se uită la ea când trece prin dreptul ei, chestia asta-i stânjenitoare – *urăște* pe sine, Harry.

El încearcă să-și dea seama dacă o fi adevărat. Ricanează:

— Ei bine, cu siguranță mi-a tras-o. Noaptea trecută trebuia să am întâlnirea mea de vis.

Janice fornăie și-și șterge fiecare nară cu șervețelul.

— Webb zice că nu-i așa de formidabilă pe cât pare. Mi-a vorbit mult despre primele lui două neveste.

Sub ei, prin ovalul de plexiglas zgâriat, se vede Sudul, câmpii cu forme neregulate și păduri maro, uscate, mai multe păduri decât s-ar fi așteptat. Odată visase să ajungă în Sud, să-și odihnească sufletul răvășit în mijlocul bumbacului de-acolo, iar acum, iată-l colea, sub el, ca panta pestriță a unui deal înalt pe care se cațără încet, cu câmpii, păduri și orașe, meandre și guri de vărsare ale râurilor, cu asfaltul străzilor care mușcă din verdeață, America în dizgrație, stearpă, plângându-și ostaticii. Zboară prea sus ca să poată distinge contururile terenurilor de golf. Aici se poate juca toată iarna, fără nici un fel de probleme. Motoarele gigantice care-i poartă în zbor țiuie. Adoarme. Ultimul

lucru pe care-l vede este Janice, care privește în gol, trează de-a binelea, cu ochii umflați de lacrimi. O visează pe Pru, căreia i se rupe apa în timp ce el încearcă să-i aranjeze mădularele, așa că-i prea multă apă, intră în panică. Își schimbă poziția, iar asta îl trezește din somn. Avionul și-a început coborârea. Îi vine în minte noaptea petrecută cu Thelma, iar substanța acestor gânduri nu-i pare deloc diferită de vis. Doar Janice e reală, cu mânecile ei de pânză catastrofal boțite și linia ternă a maxilarului ei, cu capul căzut parcă dintr-un grumaz fracturat. A adormit având în poală aceeași revistă pe care a citit-o și la dus. Coboară trecând peste Maryland și Delaware, unde caii zburdă și cârmuiesc cei din neamul Du Pont. Bogătane cu bubecși pe post de sâni, cu cizme negre, înalte, se întorc de la vânătoare. Când trec pe lângă majordom și intră în sălile lungi, cu mese din marmură, pocnesc din cravașă. Sunt femei pe care el unul n-o să le fută niciodată. S-a ajuns cât de mult a putut. În timp ce avionul coboară, posibilitatea de-a avea o astfel de femeie dispare odată cu atâtea alte posibilități. Nici un fulg de zăpadă nu pudrează pământul bocnă de dedesubt, acoperișurile, câmpiile și drumurile pe care mașinile înaintează ca niște mașinuțe cu cheie în niște caneluri invizibile. Totuși, cei din aceste mașini gonesc și se simt liberi. Fluviul sclipește ca o foiță de oțel, avionul se înclină alarmant de mult, aerul care sâsâie deasupra lui în fantele de ventilație ar putea fi ultimul lucru pe care-l mai aude, Janice e trează și încordată la maximum. *Iartă-mă.* Fortul Mifflin răsare gigantic chiar sub roțile lor, au o viteză uriașă. *Te rog, Doamne.* Janice îi spune ceva la ureche, dar bufnetul roților îi acoperă glasul. Au atins solul și gonesc pe pistă. Îi strânge mâna umedă, pe care nici nu și-a dat seama că o ținea într-a lui.

— Ce-ai spus? o întreabă.

— Că te iubesc.

— Aa, da? Păi, și eu te iubesc. M-am distrat bine în vacanță. Sunt satisfăcut.

Pe drumul lung către aerogara lor, îl întreabă sfioasă:

— A fost Thelma mai bună decât mine?

E prea recunoscător ca să se înjosească cu o minciună.

— În anumite privințe, da. Dar Webb?

Ea nu mai contenește cu datul din cap, de parcă ar vrea să-și stoarcă și ultima lacrimă din ochi. Răspunde el pentru ea:

— Ticălosul a fost grozav.

Ea își sprijină capul de umărul lui.

— De ce crezi că mă usuc de plâns?

Șocat, recunoaște:

— Am crezut că din cauza lui Nelson.

Janice mai fornăie o dată, atât de tare, încât un bărbat care s-a sculat deja de pe loc și-și aranjează o căciulă rusească de blană peste chelia arsă de soare se holbează o clipă la ea.

— În mare parte, da, mărturisește ea.

Își strâng din nou mâinile, ca doi conspiratori.

La capătul mai multor kilometri de mers pe coridoarele aeroportului, o zăresc pe bunica Springer ținându-se deoparte de grupul celor veniți să-i întâmpine pe pasageri. În perspectiva futuristă a acestei aerogări, pare împuținată la trup și cocârjată, poartă paltonul care-i pe locul doi între hainele ei bune, nu blana de nurcă, ci paltonul din stofă neagră, cu guler de vulpe argintie și o pălăriuță fără boruri, de culoarea cireșei, cu o fundă de plasă la spate, care ar merge în Brewer, dar pare caraghioasă aici, printre cowboy și puștanii zvelți, de sex incert, cu chica vopsită în culori pastelate, în stilul punk, și puicuțele negre al căror păr este coafat într-o imitație a urechilor tridimensionale ale lui Mickey Mouse. Când o îmbrățișează, Rabbit simte cât de mult a intrat la apă bătrâna doamnă, odinioară teroarea tinereții lui. Înfățișarea de altădată, când ziceai că-i împăiată cu mândria și potențiala indignare a familiei Koerner, i-a dispărut, lăsându-i tenul să cadă în falduri cadaverice de-a valma. Ochii îi sunt înconjurați de cearcăne adânci, gălbejite, iar gâtul zbârcit îi pare o ruină cumplită.

Arde de nerăbdare să le povestească, se dă cu un pas înapoi, își face loc, pentru ca vocea ei să aibă impactul dorit.

— Bebelușul s-a născut astă-noapte. E o fetiță de trei kilograme și-un pic. N-am pus geană pe geană, am dus-o la spital, apoi am așteptat să mă sune doctorul.

Glasul îi tremură mustrător. Muzica de ambient a aeroportului, o melodie izvorâtă de pe strunele mai multor viori sincronizate, îi acompaniază anunțul într-un ritm atât de triumfător, încât Harry și Janice simt nevoia să-și înăbușe zâmbetele, nu îndrăznesc nici măcar să se apropie de ea în buluceala și aglomerația din jur, bătrâna doamnă e atât de copilăroasă, nesigură în încercarea ei de-a se concentra asupra mesajului pe care vrea să-l transmită.

— Și-apoi, tot drumul pe autostrada cu taxă am tot fost claxonată de camioane, claxonau cu sirenele alea pe care le au pentru ceață. De parcă m-aș fi putut duce în altă parte, că doar nu era să ies cu Chryslerul de pe drum, le povestește Bessie. Mare minune că nu m-au omorât,

după Conshohocken, pe autostrada-expres. În viața mea n-am văzut așa aglomerație în trafic, deși spre amiază am crezut că o să se mai liniștească. În plus, semnele de circulație nu-s deloc clare, nici măcar pentru cei cu vederea bună. Cât a ținut drumul de-a lungul fluviului, m-am tot rugat la Fred și, sincer, cred că el m-a condus până aici, singură n-aș fi ajuns.

Din atitudinea ei reiese clar că niciodată n-o să mai încerce așa ceva. Janice și Harry o găsesc în punctul terminus al ultimului mare efort pe care l-a depus la viața ei. De-acum înainte, e-n mâinile lor.

V

Totuși, bunica Springer n-a fost depășită de evenimente chiar până într-atât încât să nu-i dea prin minte să-l sune pe Charlie Stavros și să-l convingă să se-ntoarcă la salon. În decembrie, starea maică-sii s-a agravat – toată partea stângă îi este amorțită, așa că-i este frică să umble chiar și cu bastonul – și, după cum a anticipat Charlie, verișoara lui, Gloria, s-a întors la Norristown și la bărbatu-său, deși Charlie nu crede c-o să reziste împreună nici măcar un an, așa că a fost destul de prins cu treburi. De data asta, Harry este cel care se întoarce la lucru bronzat. Îi strânge mâna lui Charlie, o prinde cu două mâini, e-atât de fericit să-l vadă din nou la Springer Motors. Reprezentantul de vânzări grec nu arată prea grozav: vizitele în Florida l-au făcut alb ca varul. E palid. Când îl vezi așa, zici că dacă i-ai înțepa pielea ar curge din el o zeamă cenușie. Stă adus de spate, își protejează pieptul, de parcă ar fi fumat toată viața trei pachete de țigări pe zi, deși, ca majoritatea mediteraneenilor, n-a avut niciodată apucături sinucigașe cum întâlnești la europenii nordici sau la negri. Cu o săptămână în urmă, Harry nu l-ar fi întâmpinat cu atâta entuziasm, dar de când a futut-o în cur pe Thelma se simte mai liber, mai îndrăgostit de lume ca niciodată.

— Bătrâne *mastoras*, arăți minunat, îl minte el plin de exuberanță.

— M-am simțit la viața mea și mai bine de-atât, îi mărturisește Charlie. Slavă Domnului că n-a venit încă iarna.

Prin geamul de la vitrină, Harry vede un peisaj fără pic de zăpadă sau frunze, colbul tuturor anotimpurilor, învolburat, se amestecă cu gunoaiele și hârtiile de la Chuck Wagon, purtate de vânt peste Route 111. La salon au pus un nou afiș: ERA COROLLA. *Toyota = economie maximă.*

— E-al naibii de deprimant, îi povestește Charlie, s-o văd pe *manna mou* cu un picior în groapă. Se dă jos din pat doar cât să se ducă la baie și-mi tot zice c-ar trebui să mă-nsor.

— Poate-i un sfat bun.

— Păi, i-am bătut un apropo Gloriei și, probabil, asta a speriat-o și-a făcut-o să se-ntoarcă la bărbatu-său. Tipul ăla e un om de căcat. O să se întoarcă.

— Nu ți-e vară?

— Cu-atât mai bine. O fâșneață. Înaltă cam de-un metru cincizeci, cu atașul un pic cam mare, nu îndeajuns de stilată pentru tine, bătrâne. Dar drăguță. Ar trebui s-o vezi cum dansează. N-am mai fost de ani de zile la serile de sâmbătă ale Societății Elene, ea m-a convins să mergem. Mi-a făcut plăcere s-o văd transpirând.

— Și zici că se-ntoarce?

— Mda, dar nu pentru mine. Eu am pierdut trenul ăsta. Adaugă: Am pierdut multe trenuri.

— Cine n-a pierdut?

Charlie molfăie o scobitoare, ținând-o pe mijlocul buzei de jos. Lui Harry nu-i place să-l privească cu atenție; a ajuns unul din băbălăii ăia din Brewer care intră în tutungerii, joacă zece dolari la loto și o freacă la rece printre rafturile cu reviste, doar-doar o să intre în vorbă cu cineva.

— Ei, ai prins tu câteva, îndrăznește el să-i spună lui Harry.

— Aș, ascultă-mă, Charlie. Sunt la pământ. Mi-a dispărut băiatul și am o casă nouă fără pic de mobilă în ea.

Totuși, faptele astea, spețele astea de pustiu și noi posibilități mai curând îl pasionează și-l încântă.

— O să apară el, îl liniștește Charlie. Se mai răcorește și el puțin.

— Așa zice și Pru. Dacă stau să mă gândesc, e de un calm ieșit din comun. Aseară ne-am dus la spital după ce ne-am întors de la mare și, Doamne, s-o vezi ce fericită e pe chestia cu bebelușul. Ai crede că-i prima femeie din istoria lumii căreia îi reușește figura. Cred că s-a temut că n-o să iasă normal după căzătura aia de-acum câtva timp.

— Mai curând s-o fi temut pentru sine. Pentru fetele ca ea, lovite la greu de soartă, nașterea unui copil e singurul mod prin care-și pot dovedi că sunt și ele ființe umane. Ce nume vor să-i dea?

— Nu vrea să-i dea numele maică-sii. Vrea s-o cheme ca pe bunica, Rebecca. Dar așteaptă s-audă vești de la Nelson, fiindcă, știi, ăsta a fost și numele soră-sii. Știi tu, fetița care n-a avut zile.

— Îhî, face înțelegător Charlie.

Nume de rău augur. Țăcănitul mașinii de scris a lui Mildred Kroust se așterne peste tăcerea lor. În atelierul de reparații, unul din băieții lui Manny bocănește într-o bucată de metal încăpățânată.

— Și ce-ai de gând să faci cu casa? întreabă Charlie.

— Ne mutăm, așa vrea Janice. M-a surprins felul în care a vorbit cu maică-sa. Chiar în mașină, în drum spre casă. I-a zis că-i bine-venită dacă vrea să se mute cu noi, dar nu vede de ce n-ar putea să aibă și ea casa ei, ca alte femei de vârsta ei, iar, de vreme ce Pru și copilul vor rămâne, evident, locului, nu vrea să se simtă înghesuită în propria casă. Adică, de Bessie.

— Hm, era și timpul ca Janice să stea și ea pe picioarele ei. Stau și mă-ntreb cu cine-o fi stat de vorbă.

Cu Webb Murkett, îi trece prin minte lui Harry, într-o noapte tropicală de amor; dar lucrurile merg întotdeauna mai bine între el și Charlie când nu aprofundează prea mult subiectul Janice.

— Problema cu casa e că n-avem deloc mobilă. Și, futu-i, totul costă o avere. O simplă saltea și o ramă cu arcuri de oțel pe care s-o pui te costă șase sute de dolari, iar dacă adaugi și-o tăblie la căpătâi te costă încă șase sute de dolari. Covoarele! Trei-patru mii covorașul oriental, și toate vin din Iran și Afganistan. Vânzătorul mi-a zis că sunt o investiție mai bună decât aurul.

— Aurul merge destul de binișor, comentează Charlie.

— Mai bine decât noi, nu? Ai apucat să te uiți la catastife?

— Au arătat și mai bine de-atât, recunoaște Charlie. Dar nu există lucru pe care să nu-l lecuiască un pic de inflație în plus. Marți a venit un cuplu de tinerei, în prima zi de după telefonul primit de la Bessie, și au cumpărat o decapotabilă Corvette adusă de Nelson. Ziceau că vor o decapotabilă și s-au gândit că miezul iernii ar fi momentul cel mai potrivit să cumpere una. Fără vreo mașină la schimb, nu-i interesa cât costă, au plătit cu cec, un cec obișnuit, de cont curent. De unde or avea atâția bani? Nici unul din ei nu avea mai mult de douăzeci și cinci de ani. A doua zi, adică ieri, a venit un puști într-o camionetă GMC și mi-a zis c-a auzit c-avem un snowmobil de vânzare. Ne-a luat ceva timp până am dat de el în spate, dar când l-am găsit i-au strălucit ochii de bucurie, așa că la început i-am cerut o mie două sute și l-am dat pe nouă sute șaptezeci și cinci. I-am zis că n-avem zăpadă, iar el mi-a răspuns că nu-i nimic, se mută în Vermont, să aștepte acolo holocaustul nuclear. Cică Three-Mile Island l-a băgat în boală rău de tot. Ai observat vreodată că Jimmy Carter nu poa' să pronunțe „nuclear"? Zice „nucliar".

— Chiar ne-ai scăpat de snowmobilul ăla? Nu-mi vine să cred.

— Oamenii nu mai au chef să facă economii. Marii producători de petrol au dus de râpă capitalismul. Ce le-a făcut țarul rușilor, asta ne fac ei nouă.

Azi Harry n-are timp să discute despre economie. Se scuză:

— Charlie, teoretic, până la sfârșitul săptămânii sunt încă în vacanță, mă întâlnesc cu Janice în oraș. Avem de făcut o mie și unu de lucruri în legătură cu nenorocita asta de casă a ei.

Charlie dă din cap a încuviințare.

— Șterge-o. Am și eu de făcut una-alta. De un singur lucru nu poate fi acuzat Nelson, c-ar fi maniac cu ordinea.

Strigă după Harry, în timp ce acesta se duce pe coridor, să-și ia pălăria și paltonul:

— Transmite-i bunicuței salutări din partea mea!

Adică lui Janice, își dă seama Harry într-un târziu.

Se ascunde în biroul său, unde pe perete are noul calendar al companiei pe anul 1980, cu fotografia ce înfățișează Fujiyama. Își notează în sinea lui, nu pentru prima oară, că ar trebui să facă ceva cu vechile decupaje din ziare, care atârnă afară pe paravanul de carton presat, prea s-au îngălbenit și a auzit de un procedeu prin care pozele vechi se fotografiază să arate albe, ca noi, și pot fi mărite cât de mult. N-au decât să i le facă uriașe, e-o cheltuială de firmă. Ia de pe cuierul masiv, din lemn de stejar, cu patru piciorușe curbate, care a fost al bătrânului Springer, cojocul primit în dar de la Janice, de Crăciun, și pălăria cu borul îngust, din piele întoarsă, care se asortează cu el. La vârsta lui n-ai cum să nu porți pălărie. Vitamina C ajută și ea. După aia urmează Geritol-ul. Speră că nu i-a tăiat-o prea scurt lui Charlie, dar conversația de azi i s-a părut un pic deprimantă, tipul a ajuns într-o fundătură și se transformă pe zi ce trece într-un arțăgos. Marii producători de petrol nu știu nici ei mai multe decât micii producători. Cu toate astea, de la înălțimea la care se află Harry acum, oricine i-ar putea părea insignifiant și arțăgos. A decolat; zboară sus de tot, spre o insulă din viața lui. Scoate un tub de bomboane Life Savers cu aromă de rom din sertarul de stânga-sus al biroului, să-și împrospăteze respirația în caz că va fi sărutat, și iese prin spatele salonului. Umblă grijuliu la zăvor: o cât de mică pată de unsoare pe cojoc și nu mai iese în veci.

Văzându-se cu Corona furată de Nelson, Harry și-a alocat o Celica Supra mov, o „Toyota ultimul răcnet", cu bordul capitonat, vitezometru

electric, stereo AM/FM/MPX cu circuite integrate, cu patru boxe, de ultimă generație, un ceas digital extrem de precis, cu cristale de cuarț, transmisie automată, reglaj al vitezei, suspensii controlate computerizat, frâne cu discuri de zece inchi pe toate roțile, și farurile cu faza mare cu halogen. Adoră mașina asta care merge ca unsă. Corona, cu toate calitățile ei demne de încredere, era un gândăcel greoi, în timp ce șoimul ăsta mov e de-a dreptul charismatic. Ce ochi au mai căscat negroteii din partea de jos a Weiserului ieri după-amiază, când s-a dus cu ea acasă. După ce, împreună cu Janice, a dus-o pe bunica înapoi pe Joseph, la nr. 89, cu Chryslerul (pe care, de fapt, nici lui Harry nu i-a fost așa de ușor să-l conducă după o săptămână de plimbări cu taxiul pe partea greșită a șoselei), au culcat-o și au venit în oraș cu Mustangul, cu Janice în mare vervă după ce și-a susținut punctul de vedere în legătură cu casa, la magazinul de mobilă Schaechner, unde au studiat paturile și scaunele urâte și măsuțele Parsons cum au soții Murkett, doar că nu la fel de șic ca a lor, cu tăblia fără pătrate hașurate. N-au fost în stare să ia nici o decizie; când magazinul era pe cale să se închidă, ea l-a dus cu mașina la salonul auto, să-și aleagă și el o mașină. Și-a ales modelul acesta, cu prețul din cinci cifre. De sub firmele de neon cu JIMBO's *Friendly* LOUNGE și LIVE ENTERTAINMENT și ADULT ADULT ADULT, negroteii făceau ochii cât cepele la apariția lui în frumusețea aia mov; chiar s-a temut că vreunul dintre cei care leneveau în frig s-ar putea apropia în fugă când oprește la semafor, să-i zgârie capota cu o șurubelniță sau să-i facă praf parbrizul cu un ciocan, doar ca să se răzbune pe ei pentru viața pe care o duc. În partea asta a orașului, scrie cu vopsea-spray pe mai multe ziduri SKEETER TRĂIEȘTE, dar nu se spune și unde anume.

L-a mințit pe Charlie. Nu se întâlnește cu Janice decât la unu și jumătate, iar acum ceasul cu cuarț din Supra arată abia ora 11:17. Pornește spre Galilee. Dă drumul la radio, iar sunetul îi pare și mai punk, mai bogat, mai stufos, cu mai multe straturi sonore decât cel din radioul vechii Corona. Deși caută pe scală de la stânga la dreapta și înapoi, nu găsește nici o Donna Summer, a dispărut odată cu anii șaptezeci. În locul ei, un tip cântă imnuri și stoarce cuvântul „Isus" până-l face să picure. Iar genul de acompaniament mătăsos, cu armonii vocale mixte, și-l amintește de pe discurile de vinil din anii de liceu: tonomatele în care se vedea cum se schimbă discurile și materialul lucios, foșnitor, muselină sau cum i-o fi zis, în care se îmbrăcau fetele când mergeau la dans, purtând buchețelul de flori primit de

la tine. Florile se striveau pe măsură ce se încingea dansul, iar dintre sânii pudrați se înălța parfumul fetelor în timp ce trupurile li se înfierbântau strânse-n brațe de partener după partener, în lumina violetă a sălii de sport cufundate în penumbră, de sus atârnau panglici de hârtie creponată, iar coșurile de baschet erau împodobite cu flori de hârtie, și toate trupurile înfierbântate se ciocneau ușurel, anticipând răceala ce le aștepta în mașinile parcate afară, luminițele care pâlpâiau pe tabloul de bord, dogoarea trupurilor aburea interiorul parbrizului, muselina era smucită și mototolită, degetele reci bâjbâiau și își croiau drum prin sacouri, pantaloni și chiloți, hainele deveneau o serie de tuneluri, trupul lui Mary Ann se cuibărea în brațele lui, spațiul dintre picioarele ei era atât de diferit și blând, înmiresmat și ferit, o lume aparte. Iar acum urmează știrile de la și jumătate. Tânăra cu voce înțeleaptă a dispărut de mult de la postul ăsta de radio local, Harry se întreabă unde-o fi ajuns până acum, o fi dansatoare la bară sau secretara vicepreședintelui de la Sunflower Beer. Vocea noului crainic aduce cu a lui Billy Fosnacht, parcă are prune-n gură. Președintele Carter a declarat că el unul se pronunță în favoarea boicotării Olimpiadei de la Moscova din 1980. Reacțiile sportivilor sunt împărțite. Premierul indian Indira Gandhi și-a retractat poziția aparent pro-sovietică de ieri, în chestiunea Afganistanului. În campania electorală aglomerată, Philip Crane, congresman de Illinois, a etichetat drept „prostească" propunerea senatorului de Massachusetts Edward Kennedy de a transforma centrala nucleară ce-ar urma să fie construită la Seabrook, în statul New Hampshire, în termocentrală pe cărbuni. În Japonia, fostul membru al formației Beatles Paul McCartney a fost reținut de poliție, fiind acuzat de deținerea a 250 de grame de marijuana. În Elveția, oamenii de știință au reușit să determine producerea de către o bacterie a proteinei umane deficitare interferon, un agent antiviral a cărui obținere artificială ar putea fi începutul unei ere la fel de benefice pentru omenire ca și descoperirea penicilinei. Între timp, dacă plombele vă costă mai mult, asta-i din cauză că azi prețul aurului a atins în New York City cota de douăzeci și cinci de dolari optzeci gramul. Futu-i! L-a vândut prea devreme. Face o înmulțire în gând, douăzeci și patru de mii înseamnă aproape zece miare în plus la paișpe mii șase sute, numai de și l-ar fi păstrat, lua-l-ar toți dracii pe Webb Murkett cu argintul lui cu tot. Iar echipa 76ers își continuă seria victoriilor, învingând aseară pe Portland Trail Blazers cu 121 la 110, aseară la Sala Spectrum. Bieții Eagles, li s-a curmat suferința, Jaworski a făcut-o

de oaie[1]. Iar acum, în continuarea programului nostru „Muzică aleasă pentru lume aleasă", iată cântecul tradițional „Mântuitorule, veghează asupra mea". Harry închide radioul și își continuă drumul în acompaniamentul silențios al motorului.

Acum știe pe unde s-o ia. Dincolo de panoul gigantic cu un amish, care arată cu degetul spre peștera naturală, prin orășelul îngust, cu reclama magazinului Purina, cu hrană pentru câini, un han vechi și o bancă nouă, și stâlpi de priponit caii, și un garaj de tractoare. Miriștea se ițește palidă, i s-a șters auriul verii. Iazul cu rațe are malurile înghețate, dar în mijloc a rămas un cerc larg de apă neagră, atât de blândă-i iarna asta. Încetinește în dreptul cutiilor poștale ale familiilor Blankenbiller și Muth și cotește pe aleea unde-i cutia poștală inscripționată BYER. Are nervii încordați la maximum, așa că nu-i scapă nimic, pietrele care se arată din cele două benzi roșcate, bătătorite, care formează vechiul drum, marginea tivită cu buruieni uscate, cu fiecare din ele păstrându-și forma dăruită de viața ei verde în vara ce-a dispărut fără urmă, vopseaua cojită a autobuzului școlar, de culoarea dovleacului, o grapă ruginită, un chioșc minuscul ce acoperă un izvoraș, văruit cu ani în urmă, apoi acareturile prăpădite ale fermei, pătulul, șura și casa de piatră, abordate dintr-un nou unghi, pentru prima oară privite din față. Intră cu Celica în zona cu pământ bătătorit unde a văzut o dată parcată Corolla; de cum scoate cheia din contact și coboară din mașină, zărește culmea pe care a stat la pândă, o lizieră îndepărtată, țepoasă, de cireși negri și lauri, de-abia vizibilă printre merii din livadă, mai îndepărtată decât i se păruse, sunt șanse mari să nu-l fi văzut nimeni. Ce nebunie! Fugi!

Dar, la fel ca și în cazul morții, există un moment pe care trebuie să-l depășești, o felie de timp mai transparentă decât geamul unei vitrine; se află dinaintea lui și el face pasul, adunându-și curajul din golul plin de dragoste pe care i l-a încredințat Thelma. În cojoc, cu pălăriuța caraghioasă, ca de pitic, și cu costumul de lână cu vestă, cu dungi subțiri, cumpărat chiar în noiembrie de la croitorul lui Webb de pe Pine Street, înaintează pe pământul unde odinioară dalele acum acoperite de noroi formau o alee. E frig, o zi în care s-ar putea să ningă, o zi ce-i pare găunoasă. Deși se apropie ora amiezii, nu-i nici

---

1 Aluzie la finala Super Bowl a campionatului de fotbal american, disputată la 26 ianuarie 1980: echipa Oakland Raiders a învins cu 27-10 Philadelphia Eagles, în rândurile căreia a evoluat Ron Jaworski.

urmă de soare, nici măcar o pată argintie nu trădează locul soarelui pe cerul ca o burtă dungată de nori gri, joși. În dreapta apare un șopron maroniu, înalt, cu lemne de foc. În cealaltă direcție, dincolo de orizont, un ferăstrău electric scoate un muget înfundat. Nici n-apucă să-și scoată mănușa și să bată la ușa pe care vopseaua de un verde otrăvitor se coșcovește în foițe lungi, arcuite, când câinele îi și aude pașii pe treptele de piatră și se apucă să latre violent.

Harry speră că stăpânu-i plecat și câinele-i singur. Afară nu-i nici o mașină sau camionetă, însă ar putea fi parcată în șură sau în garajul destul de nou, din BCA, cu un acoperiș din fibre de sticlă ondulat. Înăuntru nu vede să ardă nici o lumină, totuși, nu-i decât amiaza, deși ziua e mohorâtă și se întunecă din ce în ce mai tare. Se uită lung la ușă și își vede imaginea reflectată, cu pălăria lui deschisă la culoare cu tot, într-o altă ușă, destul de asemănătoare cu aceasta, cu două ochiuri de geam înalte, situată mai încolo, la distanța dictată de grosimea peretelui de piatră. Dincolo de ochiurile de geam vechi, un hol cu o zdreanță de covor în dungi se pierde în adâncimi neluminate. În timp ce-și mijește ochii să vadă mai departe, nasul și mâna fără mănușă îl înțeapă de frig. E pe cale să facă stânga-mprejur și să se întoarcă la mașina încălzită, când din casă apare în fugă o siluetă spumegând de furie. Collie-ul cu blana neagră sare și se izbește de mai multe ori, bezmetic, de ușa interioară, încercând să muște sticla, cu dințișorii ăia urâți din față pe care-i au câinii, inumani, și cu buza neagră, despicată, și gingiile roz murdare. Harry încremenește locului ca fermecat. Nu zărește silueta vânjoasă ce apare în spatele lui Fritzie până când o mână nu zgâlțâie încuietoarea ușii din interior.

Cealaltă mână a grăsanei îl ține pe câine de zgardă; Harry o ajută deschizând el ușa verde din exterior. Fritzie îi recunoaște mirosul și se oprește din lătrat. Iar Rabbit o recunoaște, îngropată în riduri și osânză, dar cu ochii ei bine cunoscuți, strălucind de vioiciune, pe Ruth. Așa că, în mijlocul unui dat din coadă năvalnic și în scâncetele acelei nevoi câinești disperate de-a recupera un vechi prieten, cei doi foști iubiți se confruntă unul cu altul. Acum douăzeci de ani a trăit cu femeia asta din martie până-n iunie. După opt ani a întâlnit-o timp de un minut la Kroll's, iar ea l-a cruțat de niscai ocări, și acum au trecut peste ei doisprezece ani ce nu i-au cruțat deloc. Părul ei, care odinioară avea tenta murdară, aprinsă a ghimbirului, acum a devenit tern, ajungând gris-fer, și e strâns la spate într-un coc cum au femeile menonite. Poartă o salopetă largă din pânză de blugi și o cămașă bărbătească roșie sub un pulover negru, cu coatele tocite și

cu fire de păr de câine și rumeguș agățate în împletitura unsuroasă. Și totuși, e ea, Ruth. Buza de sus încă îi e ușor proeminentă, de parcă ar fi ușor bășicată, iar ochii albaștri, imperturbabili în orbitele lor pătrățoase, îl privesc cu aceeași ostilitate care îi dă fiori.

— Ce vrei? îl întreabă ea.

Are glasul răgușit de parcă ar fi răcită.

— Sunt Harry Angstrom.

— Asta văd și eu. Ce cauți aici?

— Mă întrebam dacă n-am putea sta puțin de vorbă. Aș vrea să te-ntreb ceva.

— Nu, nu putem sta puțin de vorbă. Pleacă.

I-a și dat drumul câinelui, iar Fritzie îl adulmecă la glezne și între picioare, și se zvârcolește dornică să sară pe el, să-i împărtășească din bucuria greu de ținut în frâu zăvorâtă în țeasta ei îngustă, în spatele ochilor bulbucați. Ochiul lovit încă arată rău.

— Bravo, Fritzie, îi spune Harry. Jos. Jos.

Lui Ruth îi vine să râdă, cu hohotele ei cristaline, ca mărunțișul aruncat pe-o tejghea.

— Rabbit, mare figură mai ești. De unde știi cum o cheamă?

— V-am auzit odată pe toți cum o strigați. Am mai fost aici de vreo câteva ori, am stat în spatele copacilor de-acolo, dar n-am avut curajul să mă apropii. Ce prostie, nu-i așa?

Ea râde din nou, ceva mai puțin cristalin, de parcă s-ar amuza cu adevărat. Deși glasul i s-a dogit, iar silueta i s-a dublat și pe chip i-a apărut un puf care include și câteva fire negre pe obraji și deasupra colțurilor gurii, iat-o, într-adevăr, pe Ruth, un nor prin care a trecut viața lui, iar acum s-a materializat din nou. E încă înaltă, în comparație cu Janice, în comparație cu toate femeile din viața lui, cu excepția lui Mim și a maică-sii. Dintotdeauna a fost trupeșă; în prima noapte, când a ridicat-o în brațe, i-a spus în glumă că asta l-ar putea termina, avea o robustețe care-i părea respingătoare și ceva ce-l atrăgea, aerul că-i pusă pe șotii, în lumea strâmtă și-n intervalul de timp scurt cât au fost împreună.

— Deci ți-a fost frică de noi, remarcă ea.

Se apleacă un pic, să-l întrebe pe câine:

— Fritzie, îl lăsăm să intre o clipă?

Faptul că acestuia îi place de el, scânteierea vagă a unei amintiri câinești punându-i coada în mișcare, înclină balanța.

Holul dinăuntru categoric miroase a trecut, așa cum miros aceste vechi case de la țară. Merele din beci, scorțișoara folosită la gătit,

amestecul de ghips vechi și lipici de tapet, toate astea îi sunt străine. Într-un colț al holului, pe un ziar întins pe jos, sunt niște cizme pline de noroi, iar el observă că Ruth e în ciorapi – niște ciorapi gri, groși, bărbătești, de lucru, dar pașii ei silențioși sunt oricum sexy, deși e imensă. Îl conduce la dreapta, într-un salonaș cu un covoraș oval împletit din cârpe și un scaun pliant din lemn amestecate cu restul mobilierului. Singura piesă modernă este televizorul cu ecranul lui dreptunghiular, impresionant, pe moment stins. În căminul din plăci de gresie arde mocnit un focușor de lemne. Harry se uită la pantofi înainte să pășească pe covorul din zdrențe, să se asigure că nu lasă urme de noroi. Își scoate pălărioara cochetă din piele de oaie.

Parcă regretând deja că l-a invitat înăuntru, Ruth se așază pe marginea scaunului ei, un balansoar cu fundul de trestie împletită, înclinându-l înainte, astfel încât genunchii ei aproape că ating podeaua, iar mâna îi poate ajunge lejer până la gâtul lui Fritzie, s-o scarpine și s-o facă să stea locului. Harry își închipuie că trebuie să se așeze vizavi, pe-o canapea de piele neagră crăpată, sub două portrete de studio în culoare sepia, deprimante, care trebuie să fie vechi de cel puțin un secol, în rame sculptate asortate, înfățișând un tip bărbos și pe nevastă-sa cu rochia încheiată la nasturi până-n gât, amândoi ajunși de mult oale și ulcele. Dar, până să se așeze, zărește în partea cealaltă a camerei, la lumina unei ferestre pe al cărei pervaz sunt înghesuite ghivece de violete africane și plantele alea cu frunze late, pe care oamenii le dăruiesc de Ziua Mamei, un set de fotografii mai apropiate de zilele noastre, instantanee color înșirate pe un raft al bibliotecii cu șiruri întregi de romane polițiste și de dragoste pe care le citea și se pare că încă le mai citește Ruth. În lunile petrecute alături de ea îl durea s-o vadă retrăgându-se într-unul din romanele alea de suspans de doi bani cu acțiunea plasată în Anglia sau în Los Angeles, deși îl avea pe el, amantul viu, în carne și oase. Se apropie de bibliotecă și o vede, mai tânără, dar deja corpolentă, fotografiată la un colț al acestei case în brațele unui bărbat mai în vârstă, mai înalt și mai voinic decât ea: ăsta trebuie să fi fost Byer. Un malac de fermier sfios, într-o ținută de sărbătoare prost asortată, mijindu-și ochii în soare cu o expresie asemănătoare cu a celor din portretele vechi, mari, schițând un zâmbet nostalgic în încercarea de a-i face pe plac aparatului de fotografiat. Ruth pare amuzată, cu părul strâns în sus și încă de culoarea ghimbirului, amuzată că reprezintă un premiu pentru bărbatul ăsta protector. O clipă, scurtă și strălucitoare cât clicul unui obturator foto, Rabbit e gelos pe viețile de care au avut parte alții: pe acest cuplu de oameni

simpli, trupeși, de la țară care pozează lângă colțul cu tencuiala maro sărită, pe pământul care, judecând după verdele intens al ierbii, sugerează că era luna martie sau aprilie. Farmecele naturii. Mai sunt și alte fotografii color, înfățișând adolescenți frumos pieptănați și zâmbitori, în rame din acelea de carton presat în care se pun fotografiile de liceu. Până să se uite la ele ca lumea, Ruth îl și repede:

— Cine ți-a dat voie să te uiți la alea? Încetează.

— E familia ta.

— Aici ai nimerit-o. Familia mea, nu a ta.

El însă nu se poate desprinde de imaginile în culori strălucitoare, date de blitz, cu acești copii. Ei nu se uită la el, ci dincolo de urechea lui dreaptă, fiecare pozat din același unghi de fotograful care făcea turul școlilor în luna mai a fiecărui an. Un băiat și o fată de aproximativ aceeași vârstă – în fotografia mai mare – și apoi, într-un format mai mic, un băiat mai tânăr, cu părul mai închis la culoare și mai lung, pieptănat cu cărare pe partea cealaltă decât fratele său. Toți cu ochi albaștri.

— Doi băieți și o fată, remarcă Harry. Care-i mai mare?

— Ce mama naibii îți pasă ție? Dumnezeule, am uitat ce ticălos băgăreț și nesuferit ești. Egoist până la loc comanda, din leagăn până-n mormânt.

— Eu cred că fata-i cea mai mare. Când ai născut-o și când te-ai măritat cu tipul ăsta în vârstă? Apropo, cum de suporți să stai aici, la coada vacii?

— Iaca, suport bine mersi. E mai mult decât mi-a oferit vreodată altcineva.

— Pe-atunci nu aveam de oferit nimănui mare lucru.

— Dar de atunci te-ai descurcat de minune. Ești îmbrăcat ca un papanache.

— Iar tu ești îmbrăcată ca un salahor.

— Tocmai am tăiat niște lemne.

— Lucrezi c-un fierăstrău electric? Doamne, nu ți-e frică să nu-ți tai un deget?

— Nu, nu mi-e frică. Mașina pe care i-ai vândut-o lui Jamie merge strună, în caz că ai venit să te interesezi.

— De când știi că lucrez la Springer Motors?

— Ei, dintotdeauna. Și-apoi, a scris și-n ziare când a murit Springer.

— Tu ai trecut pe lângă noi cu mașina aia veche în ziua când s-a însurat Nelson?

— Tot ce se poate, răspunde Ruth, lăsându-se pe spate, așa că balansoarul se înclină în partea cealaltă.

Fritzie s-a întins să doarmă. Focul din vatră sfârâie.

— Mai trecem prin Mt. Judge din când în când. Trăim într-o țară liberă, nu?

— Ce rost are să faci o aiureală ca asta?

Îl iubește.

— Nu spun c-aș fi făcut ceva. De unde era să știu eu că Nelson se-nsoară exact atunci?

— Ai citit în ziare.

Își dă seama că are de gând să-l chinuiască.

— Ruth, fata. E-a mea. Ea e copilașul pe care spuneai că nu-l poți chiureta, așa că ai născut-o și apoi ți l-ai găsit pe mocofanul ăsta bătrân de fermier, care-a fost bucuros să pună mâna pe-așa o bucățică bună, și i-ai turnat încă doi copii până s-o mierlească.

— Nu fi mârlan. Nu faci decât să-mi dovedești ce fraieră am fost să te accept în preajma mea. Ești domnul Vești-Proaste, pe cuvânt. Nu știi să spui decât eu, eu, eu și dă-mi, dă-mi, dă-mi. Când *am avut* ceva să-ți dăruiesc, ți-am dăruit, chiar dacă știam că n-o să capăt nimic în schimb. Acum, mulțumesc lui Dumnezeu, n-am nimic de dăruit.

Face un gest sleit spre cămăruța mobilată ca vai de ea. În toți acești ani, glasul ei a căpătat tonul tărăgănat al celor de la țară, calmul încăpățânat cu care cei de la țară le ascund celor de la oraș ceea ce vor ei să afle.

— Spune-mi adevărul, o imploră el.

— Tocmai ți l-am spus.

— Despre fată.

— E mai mică decât băiatul cel mare. Scott, Annabelle și apoi Morris, în '66. El a apărut cu mare întârziere. Pe 6 iunie 1966. O dată cu patru de șase.

— Nu mai trage de timp, Ruth, trebuie să mă-ntorc la Brewer. Și nu mă minți. Îți lăcrimează ochii când minți.

— Îmi lăcrimează ochii pentru că nu suportă priveliștea ta. Un veritabil șmecheraș de Brewer. Un negustor. Genul de persoană pe care îl urai, îți amintești? Și umflat, pe deasupra. Când te-am cunoscut, măcar aveai siluetă.

Râde, îl amuză înțepătura ei; noaptea petrecută cu Thelma îl face să suporte mai ușor insultele.

— *Tu*, face el, tu-mi zici *mie* că-s gras?

— Da. Și cum de ești așa roșu?

— Sunt bronzat. Tocmai ne-am întors de pe-o insulă, din vacanță.

— Ah, Dumnezeule, de pe-o insulă. Am crezut că mai ai puțin și dă damblaua-n tine.

— Când a dat colțul moșu'? Ce i-ai făcut, l-ai futut până și-a dat duhul?

Ea îl pironește un timp cu privirea.

— Ar fi mai bine să pleci.

— În curând, îi promite el.

— Frank a murit în august '76, de cancer. La colon. Nici măcar n-a apucat să iasă la pensie. Când l-am întâlnit, era mai tânăr decât suntem noi acum.

— Bine, scuze. Uite ce, nu mă mai lua la trei păzește. Zi-mi de fiica noastră.

— *Nu-i* fata noastră, Harry. Chiar *am făcut* avort. Mi l-au aranjat părinții cu un doctor din Pottsville. L-a făcut chiar în cabinetul lui, iar cam la un an după aceea o fată a murit din cauza complicațiilor și l-au băgat la închisoare. Acum fetele nu trebuie decât să se ducă la spital.

— Și se așteaptă să le plătească cheltuielile contribuabilii, comentează Harry.

— Apoi, m-am angajat ca bucătăreasă în tura de zi într-un restaurant undeva spre Stogey's Quarry, la est de aici, iar verișoara lui Frank era pe-atunci șefă de sală, și lucrurile s-au întâmplat destul de repede. L-am avut pe Scott spre sfârșitul lui 1960, tocmai a împlinit nouăsprezece ani luna trecută, e unul din copiii născuți de Crăciun, care au mereu de pierdut la capitolul cadouri.

— Și pe fată când ai născut-o? Pe Annabelle.

— În anul următor. Se grăbea să-și întemeieze o familie. Maică-sa nu-l lăsase să se-nsoare cât a trăit, sau, cel puțin, el dădea vina pe ea.

— Minți. Am văzut-o pe fată. E mai mare decât zici tu.

— Are op'șpe ani. Vrei să le vezi certificatele de naștere?

Își dă seama că-i un bluf, dar răspunde:

— Nu.

Glasul ei se mai domolește.

— Da' cum de ți s-a pus pata pe fată? De ce nu susții c-ar fi al tău băiatul?

— Am un băiat. Am destule – îl ia gura pe dinainte – necazuri. Întreabă brusc: Și unde sunt *ei*? Băieții tăi?

— Ce-ți pasă?

— Ei, doar voiam să știu de ce nu-s aici, să te ajute la fermă.

— Morris e la școală. Se-ntoarce cu autobuzul după ora trei. Scott are o slujbă în Maryland, lucrează la o seră. Le-am spus amândurora, și lui, și lui Annie: „Plecați de-aici. Pentru mine, locul ăsta a fost o ascunzătoare bună, dar vouă, tinerilor, n-are ce să vă ofere". Când ea și Jamie Nunemacher mi-au povestit că plănuiesc să se mute împreună în Brewer, n-am putut să le zic „Nu", deși ai lui s-au dat de ceasul morții să-i împiedice. Am avut o întrunire în cadru lărgit, le-am spus că așa procedează tinerii din ziua de azi, trăiesc împreună. Și nu-i așa că bine fac? Ei mă știu, oricum, de curvă bătrână, da' mi se rupe-n paișpe de ce cred ei. Vecinii ne lasă în pace, iar noi nu-i deranjăm. Frank și bătrânul Blankenbiller n-au vorbit timp de cinșpe ani, încă de când el a început să-mi facă curte.

Își dă seama că a luat-o pe arătură și-i spune:

— Annabelle n-o să rămână pe veci cu băiatul ăla. E simpatic, dar...

— Ai dreptate, se bagă Rabbit de parcă i-ar fi cerut părerea.

Își dă seama că Ruth e singură și are chef de vorbă, iar asta nu-i pică bine. Se foiește pe canapeaua veche. Arcurile pârâie. Afară, vântul și-a schimbat direcția și creează un curent descendent care umple camera de fumul limbilor de foc jilave.

Aruncă o privire scurtă spre cuplul decedat din ramele ca niște sicrie cioplite, de deasupra lui, și-i mărturisește:

— Chiar și pe vremea când era sănătos, Frank trebuia să se ocupe și de afacerea cu autobuzele ca s-o scoatem la capăt. Acum dau în arendă lanurile și încerc să nu le las pradă bălăriilor. Bălăriile și facturile de carburanți ne omoară.

Și așa și e. Camera asta-i atât de rece, că nici nu s-a gândit să-și scoată cojocul gros.

— Da, păi, oftează el, e greu.

Fritzie, trezită de cine știe ce turnură a visului ei, care o făcea să dea în somn din lăbuțe, se saltă în picioare și se furișează spre el, vrând parcă să-l latre, dar nu face decât să se trântească din nou pe covor și să se încolăcească încrezătoare la picioarele lui. Harry își întinde brațul lung și ia fotografia fiică-sii de pe raft. Ruth nu i se împotrivește. Studiază chipul palid, luminat de bliț, din rama de carton maroniu: pe un fundal ciudat, bleu-vărgat ca o imitație de cer, fata privește undeva dincolo de el. Capul, rotund și lustruit ca un fruct de retușul iscusit, mătăsos al fotografiei, în loc să-și dezvăluie secretele, devine și mai enigmatic, o formă la fel de ciudată ca acele viețuitoare marine luminate puternic sub promenada de scânduri de la cazinou. Gura-i

a lui Ruth, are acea buză de sus pe care i-a remarcat-o la salonul auto. Iar în jurul ochilor are aspectul acela colțuros, deși fruntea îi este mai rotundă decât a lui Ruth, iar părul, periat până la o strălucire fotogenică, e mai puțin îndărătnic. Se uită la ureche, să vadă dacă are lobul crestat, ca Nelson; ar trebui să-i ridice însă părul în sus. Are nasul atât de delicat și micuț, nările i se zăresc de sub vârful un pic în vânt, de zici că partea inferioară a feței îi este rotundă, încă infantilă. Tenul ei are o candoare și ochii ei o lumină înghețată moștenite parcă de la suedezii din lumea lor de zăpezi; a zărit-o în oglinda din baia soților Murkett. Sângele lui. Harry se trezește retrăind alături de Annabelle momentul când ei i-a venit rândul, în coada gălăgioasă de la școală, să intre în colțul drapat al sălii de sport și, orbită fără veste, să pozeze pentru posteritate, pentru albumul de sfârșit de an al școlii, pentru prieten și pentru mama, pentru însuși timpul care-și vede nepăsător de drum: ți se ivește ocazia să-și lipești fața de-un spațiu gol și, cu gândurile potrivite, să devii o vedetă.

— Seamănă cu mine.

Ruth izbucnește în râs.

— Ți se pare.

— Nu glumesc. Când a venit la salon atunci, prima oară, ceva mi-a sărit în ochi – poate picioarele ei, nu știu. Alea nu le-a moștenit de la tine.

Picioarele ei fuseseră groase, răsucite ca o flacără albă când umbla goală prin camera lor.

— Ei bine, și Frank a avut picioare. Până să se lase pe tânjală, a fost înalt și deșirat. Avea peste un metru optzeci și cinci când stătea drept. Probabil că-s o fraieră picată-n cur după bărbații înalți. Totuși, nici unul dintre băieți nu i-a moștenit înălțimea.

— Mda, nici Nelson n-a moștenit-o pe-a mea. E o gâgâlice ca maică-sa.

— Încă mai ești cu Janice. Odinioară o făceai toantă, îi amintește Ruth.

Se împacă ușor cu această situație, se lasă pe spate în balansoar și se leagănă, picioarele încălțate cu ciorapi ba i se ridică pe vârfuri, ba se lasă pe călcâie, apoi iar se ridică pe vârfuri.

— De ce să-ți povestesc totul despre viața mea când tu nu-mi zici absolut nimic despre a ta?

— E destul de obișnuită, răspunde el. Nu fi rea cu mine pentru c-am rămas cu Janice.

— Ah, Doamne, nu-i vorba de-asta. Pur și simplu, îmi pare rău pentru ea.

— Îi ești soră, zice el zâmbind.

Femeile sunt toate surori între ele, așa ni se spune acum.

Pe fața lui Ruth, grăsimea s-a depus nu cu linguriță, ci cu toptanul; când își ridică capul, zici că are orbitele scobite în niște rame osoase. O anumită doză de ghidușie iertătoare i-a mai atenuat privirea tăioasă.

— Annie a fost fascinată de tine, îi povestește ea. M-a întrebat de mai multe ori dacă am auzit vreodată de tine, de acest erou al baschetului. I-am răspuns că am învățat la licee diferite. A fost dezamăgită că n-ai fost de față când s-a dus împreună cu Jamie să ridice, în sfârșit, mașina. Jamie voia o Fiesta.

— Deci crezi că Jamie nu-i o soluție pentru ea?

— Deocamdată, nu. L-ai văzut și tu. E un tip banal.

— Sper că n-o să...

— Apuce pe drumul meu? Nu, o să fie bine. În ziua de azi nu mai există curve, doar tinere sănătoase. Am crescut-o foarte inocentă. De fapt, dintotdeauna am simțit că și *eu însămi* sunt inocentă.

— Așa suntem cu toții, Ruth.

Ei îi place când el îi pronunță numele, ar trebui să fie atent în privința asta. Pune fotografia înapoi și o studiază, așezată la locul ei, pe Annabelle între frații ei.

— Ce zici de niște bani, întreabă el, încercând să pară degajat. I-ar fi de folos niște bani? Ți i-aș putea da ție, știi, să nu pice din senin. Dacă vrea să-și continue studiile, de pildă.

S-a îmbujorat tot, iar tăcerea lui Ruth nu-i ușurează situația. Balansoarul nu se mai leagănă.

— Cred că asta se cheamă plată întârziată, zice ea într-un târziu.

— Nu-s pentru tine, ar fi pentru ea. Nu pot să-i dau o grămadă. Vreau să zic, nu-s chiar atât de bogat. Dar dacă două-trei mii ar însemna ceva...

Își lasă fraza neterminată, așteptându-se să fie întrerupt. Nu se poate uita la ea, la fața aia străină, expandată. Când îi răspunde în cele din urmă, glasul ei are ceva din răgușeala sfidătoare și încrezătoare cu care îi vorbea cu secole-n urmă în pat.

— Stai liniștit. Nu trebuie să-ți faci griji, n-am de gând să accept. Dacă o fi să ajung la ananghie, pot oricând să vând o bucată de pământ de lângă drum. Cinci mii pogonu', ăsta-i prețul pe la noi. Oricum, Rabbit, crede-mă, nu-i a ta.

— Bine, Ruth, dacă zici tu.

În ușurarea pe care o simte, se ridică în picioare.

Se ridică și ea, iar faptul că s-au ridicat împreună face ca spiritele lor să simtă cum li se împuținează trupurile umflate. Tânărul și tânăra care au trăit împreună ilicit la etajul unu pe Summer Street, vizavi de o uriașă biserică din calcar, sunt din nou față în față, rupți de restul lumii, și, ca și înainte, camera îi aparține ei.

— Uite ce, zice ea cu glas șuierător, radioasă, după cum i se pare lui, cu chipu-i schimonosit strălucitor, nu ți-aș da satisfacția să recunosc că fata aia-i a ta nici dacă-n joc ar fi un milion de dolari. Eu am crescut-o. Noi două ne-am zbătut aici din greu, și tu unde pizda mă-tii ai fost? M-ai întâlnit o dată la Kroll's și n-a mai urmat nimic. Eu am știut unde ești în toți acești ani, iar pe tine te-a durut în cur de soarta mea și a copilului meu, și de *toate*.

— Erai măritată, zice el blajin.

Copilul meu: e ceva ciudat aici.

— Să știi că da, i-o întoarce ea grăbită. Cu un bărbat mai bun decât ai să fii tu vreodată, oricâtă bășcălie ai face. Copiii au avut un tată minunat și ei știu asta. Când a murit, ne-am continuat viața ca și cum el s-ar fi aflat pe mai departe aici, atât de puternic a fost. Habar n-am ce naiba se-ntâmplă cu viața ta meschină de-acolo, din Mt. Judge...

— Ne mutăm, o anunță el. În Penn Park.

— Super! Ai nimerit-o bine, acolo ți-e locul, între fițoșii ăia. Trebuia să o fi părăsit pe toanta ta acum douăzeci de ani pentru binele ei și-al tău, dar n-ai făcut-o, așa că acum n-ai decât să dormi cum ți-ai așternut; fă ce vrei, dar *las-o pe Annie a mea în pace*. E *înfiorător*, Harry. Când mă gândesc că ți-o închipui ca fiind fiica ta, e ca și cum ai mânji-o din cap până-n picioare cu rahat.

El oftează zgomotos, pe nas.

— Ți-e limba numai miere, cum o știam, îi zice.

Ea se jenează; părul cărunt i s-a răzlețit, și-l presează cu podul palmelor, de parcă ar încerca să-și strivească ceva din cutia craniană.

— N-ar trebui să spun așa ceva, dar e înspăimântător, vii aici cu țoalele tale elegante și emiți pretenții asupra fiicei mele. Mă faci să mă-ntreb, dacă n-aș fi făcut avortul, dacă nu le-aș fi făcut voia alor mei, totul ar fi fost altfel, iar noi am fi putut *avea* o fiică acum. Dar tu...

— Știu. Ai procedat cum trebuie.

Simte că ea se luptă să-și înăbușe impulsul de a-l atinge, de-a se agăța de el, de-a se lăsa strivită în brațele lui neîndemânatice, ca pe vremuri. El caută un ultim subiect de discuție.

– Și ce-ai să te faci când Morris o să crească și-o să plece de-acasă? o întreabă el stingher.

Își amintește de pălărie și o ridică, ciupind-o cu trei degete.

— Nu știu. Am s-o mai duc o vreme. Orice s-ar întâmpla, prețul pământului n-o să scadă. În fiecare an trăit aici am avut bani în bancă.

El oftează din nou pe nas.

— Bine, dacă-i pe-așa. Fug. Sincer, nu vrei s-o ajut deloc pe fată?

— Bine-nțeles că nu. Gândește-te și tu. Să presupunem că *este* a ta. În clipa de față, mai mult am zăpăci-o.

El clipește. Să fi recunoscut?

— Nu m-am priceput niciodată să despic firu-n patru.

Ruth zâmbește cu privirea ațintită în podea. Adâncitura pătrată de deasupra pometelui ei, văzută așa, de sus, a fost unul din primele lucruri pe care le-a observat la ea. Butucănoasă și dură, dar, într-un fel, și blândă. O altă inimă de om, care i-a spus că-i un iepuraș uriaș, afară, lângă contoarele de parcare, în lumina de neon, când s-au cunoscut. Pe-atunci, trenurile încă treceau prin centrul Brewerului.

— Bărbații nu trebuie să se priceapă, zice ea. Ei nu rămân însărcinați.

Câinele a început să se agite în clipa când s-au ridicat amândoi în picioare, iar Ruth s-a înfierbântat și a vorbit mai tare. Acum Fritzie îi conduce afară din cameră și rămâne în așteptare, dând din coadă curioasă, cu botul în ușa crăpată, care dă spre afară. Ruth deschide ambele uși destul de larg să poată ieși animalul, dar nu și Harry.

— Bei o cafea? îl invită ea.

Și-a dat întâlnire cu Janice la ora unu, la Schaechner's.

— Ah, Dumnezeule, îți mulțumesc, dar trebuie să mă întorc la lucru.

— Ai venit până aici doar pentru Annabelle? Nu vrei să afli nimic despre mine?

— Dar *am aflat* destule despre tine, nu?

— Nu vrei să afli dacă am sau nu un iubit sau dacă m-am gândit vreodată la tine?

— Mda, păi, sunt sigur c-ar fi interesant. Din câte-mi dau seama, te-ai descurcat de minune. Frank, Morris și... cum îl cheamă pe celălalt?

— Scott.

— Corect. Bașca tot pământul ăsta. Îmi pare rău, știi, că te-am lăsat de izbeliște în încurcătura aia de-atunci.

— Păi, zice Ruth, cu glas tărăgănat, cumpănindu-și vorba în felul în care își imaginează el că vorbea fostul ei soț, eu zic că singuri ne băgăm în toate încurcăturile.

Acum nu-i pare doar grasă și căruntă, ci și nedumerită: cu paie pe pulover, cu păr pe obraji. Un monstru hirsut, însingurat. Arde de nerăbdare să iasă pe ușa aia dublă în aerul iernatic, unde nu crește nimic. Odinioară a fugit de ea spunându-i: *Mă întorc într-o clipă*, dar acum nu mai are nici măcar pretextul ăsta. Amândoi știu ceva ce oamenii n-ar trebui să știe niciodată, știu că nu se vor mai întâlni niciodată. Observă pe mâna ei stângă, cu care strânge clanța, un inel de aur subțire înecat în grăsimea unui deget. Inima îi bate să-i sară din piept, e prins în capcană.

Ea se îndură de el.

— Ai grijă, Rabbit, îi spune. Am glumit în legătură cu ținuta ta, arăți bine.

Harry își înclină capul, dând parcă s-o sărute pe obraz, dar ea îi spune:

— Nu.

Până să facă un pas dincolo de pridvorul de beton, umbra ei s-a și făcut nevăzută în spatele geamului negru al ușii duble. Griul zilei e mai intens, producând câțiva fulgi de zăpadă uscați, care nu înseamnă mai nimic și care plutesc imponderabili, precum cenușa. Fritzie îl însoțește spre Celica mov, strălucitoare, și se vede silit s-o împiedice să-i sară pe bancheta din spate.

De-ndată ce pornește și iese de pe alee, trecând pe lângă cutiile poștale inscripționate BLANKENBILLER și MUTH, Harry ia o bomboniță Life Saver și se întreabă dacă n-ar fi trebuit să-i ceară certificatele de naștere când a încercat să-l blufeze. Dar dacă Frank a mai avut o nevastă, iar Scott e copilul lui din acea căsătorie? Dacă fata-i așa tânără, cum afirmă Ruth, n-ar trebui să fie încă la liceu? Dar nu. Las-o baltă. Treacă de la el. Dumnezeu nu vrea să aibă o fiică.

Așteptându-l în camera încălzită în neștire de la Schaechner's, înconjurată de mobilier de lux, nou, Janice pare delicată și prosperă și, cu bronzul ei din Caraibe, mai tânără de patruzeci și trei de ani. Când o sărută pe buze, ea remarcă:

— Mmm... Miroși a rom. Ce-mi ascunzi?

— Ceapa de la prânz.

Își înfundă nasul mai aproape de reverul lui.

— Miroși a fum.

— Ăăă, Manny m-a servit cu un trabuc.

Ea nu dă mai deloc atenție minciunilor lui, are răsuflarea tăiată și e electrizată de știrile pe care are să i le dea.

— Harry, Melanie a sunat-o pe mama din Ohio. Nelson e la ea. Totu-i în regulă.

În timp ce Janice îi dă înainte, Rabbit o vede cum i se mișcă gura, cum îi tremură bretonul, cum ba face ochii mari, ba și-i îngustează, cum își face de lucru cu degetele trăgând emoționată de șiragul de perle ce-i iese de sub reverele hainei, dar nu poate urmări sensul exact al spuselor ei, fiindcă își amintește că, atunci când și-a aplecat fața apropiindu-și-o de chipul bătrânei Ruth la lumina ușii de la intrare, a zărit ceva strălucitor pe pielea obosită de sub ochii ei, și fiindcă îl obsedează gândul idiot, pe care se pare că ar trebui să-l îmbutelieze și să-l vândă, că lacrimile ne rămân întotdeauna tinere, că apa sărată rămâne, cum zicea ea, la fel, de când ne naștem până când murim.

Micuța casă din piatră pe care Harry și Janice au cumpărat-o cu 78 000 de dolari, plătind un avans de 15 600 de dolari, se află pe un sfert de pogon de teren plin de tufișuri, în capătul unei fundături pavate cu macadam, în spatele a două specimene mai mari ce printre localnici ilustrează Penn Park-ul pretențios: o imitație înaltă de stil Tudor, cu frontoane în spirală, acoperișuri din țiglă roșie și cărămizi de clincher ce ies în afară în unghiuri aiurite, line, și un fel de prezbiteriu neocolonialist din cărămizi subțiri, de culoarea galben-pal a limonadei, cu o verandă închisă, cu pereți de sticlă, iar de partea cealaltă cu un șir de ferestre în stilul palladian[1], unde Harry presupune că trebuie să fie sufrageria. A ieșit să-și inspecteze proprietatea în căutarea unui petic însorit unde să poată fi săpată o grădină la primăvară. Locul din spatele casei bunicii Springer, de pe Joseph Street, era prea umbros. Găsește un colț care ar merge dacă taie câteva din crengile stejarului din vecini. În general, pământul din suburbia asta cu vechime, năpădită de vegetație, este bine umbrit; peluza lui e pe jumătate acoperită cu mușchi pe care iarna asta blândă i-a uscat, dar care încă se văd și și-au păstrat elasticitatea. Găsește și un mic havuz din ciment, cu fundul vopsit în albastru, secat și plin de ace de pin. Cineva a înfipt cândva scoici în cimentul ud de pe marginea lui înclinată. Te alegi cu o grămadă de chestii când cumperi o casă. Clanțe, pervazuri, calorifere. Toate sunt ale lui. Dacă ar fi pește, ar putea înota în havuz la sosirea primăverii. Încearcă să vadă cu ochii minții clipa când cineva, c-o fi fost bărbat, femeie sau copil, sau poate toți trei,

1 Stil neoclasic inspirat de arhitectul Renașterii italiene Andrea Palladio (1508-1580).

a montat aceste scoici aici, în umbra văratică a copacilor ceva mai puțin înalți decât cei ce se înalță acum deasupra. Lumina slabă a iernii se așterne peste tot în curtea lui împestrițată de umbrele crenguțelor desfrunzite. Stând aici, i se pare că percepe straturile succesive ale grijii manifestate de fiecare fost proprietar. Casa a fost construită în deceniul de criză, dar scrupulos în care s-a născut și Harry. Din carierele îndepărtate, nordice, ale districtului Diamond a fost extrasă dolomita gri plăcută ochiului, finisată și tăiată în blocuri de oameni care au trudit conștiincios să iasă treaba bine. Iar mai târziu, după război, unul din proprietari a spart zidul din spate și i-a adăugat o aripă din scânduri și cărămizi pe care s-a prins iasca. Vopseaua se cojește de pe scândurile de sub ferestrele Andersen ale încăperii care acum este bucătăria lui Janice. Harry își notează în minte să tundă crengile care se freacă de casă, să-i mai reducă din umezeală. Într-adevăr, sunt mai mulți copaci care ar putea fi transformați în lemne de foc, dar până la primăvară, când o să înmugurească, nu poate ști sigur care trebuie tăiat. Casa are două cămine, unul în livingul spațios, lung, iar celălalt, conectat la același coș, în cămăruța din spate, pe care Harry și-o închipuie ca fiind un bârlog. Bârlogul lui.

S-au mutat ieri, sâmbătă. Pru urma să iasă din spital cu bebelușul și, dacă ei n-o să mai fie acolo, o să se poată instala în dormitorul lor din Joseph Street, cu baie separată, departe de stradă. În plus, s-au gândit că harababura asta i-ar putea distrage atenția mamei lui Janice de la evadarea lor. Webb Murkett și ceilalți s-au întors joi seara din Caraibe, conform planului, iar sâmbătă de dimineață Webb a adus unul din camioanele de la firma lui de construcții, cu scări extensibile prinse cu funii de ambele părți, și i-a ajutat să se mute. Ofticosul de Ronnie Harrison a spus că trebuie să se ducă la birou, să se ocupe de hârțogăraia care s-a adunat în timpul vacanței; vineri seara lucrase până la miezul nopții. Buddy Inglefinger a venit însă cu Webb și celor trei bărbați mutarea familiei Angstrom nu le-a luat mai mult de două ore. N-aveau prea multă mobilă pe care s-o poată numi a lor, mai mult țoale, plus scrinul de mahon al lui Janice, câteva cutii de carton cu ustensile de bucătărie salvate din fosta lor casă, care a ars în 1969. Au lăsat în urmă toate lucrurile lui Nelson. Una dintre linguristele din vecini a ieșit pe verandă și le-a făcut cu mâna în semn de rămas-bun; vasăzică veștile circulă în cartier chiar și atunci când oamenii nu sunt în relații de prietenie. Harry dorise dintotdeauna să le întrebe cum și de ce-i așa. Înțelege cum e să nu-ți placă bărbații, nici el nu se omoară după ei, dar ce te face să-ți placă mai

mult femeile, dacă ești femeie? În special femeile care bocănesc tot timpul cu ciocanul, exact ca bărbații.

Joi după-amiază a cumpărat împreună cu Janice, de la Schaechner's, un televizor color nou, marca Sony (lui Rabbit nu-i place deloc să mai bage bani în buzunarele japonezilor, dar știe din *Consumer Reports* că în domeniul ăsta sunt de neegalat din punctul de vedere al calității), și au aranjat să le fie livrat vineri, și două fotolii roz-argintiu masive, capitonate (și-a dorit dintotdeauna un fotoliu cu spătar înalt, nu-i place să simtă cum îl trage curentul la ceafă, sunt cazuri de oameni care au murit din cauză că au stat cu ceafa în curent), plus o saltea dublă, cu cadru metalic, cu arcuri, fără tăblie la cap. Împreună cu Webb și Buddy, cară acest pat la etaj, în camera din spate, cu tavanul ușor înclinat, dar cu suficient spațiu de-o oglindă, dacă o să vrea să-și pună, pe peretele gol de lângă ușa șifonierului, iar fotoliile și televizorul nu merg în living, care-i prea mare ca să se gândească de la început la mobilarea lui, ci în camera de alături, mult mai confortabilă, adică în bârlog. Și-a dorit dintotdeauna un bârlog, o cameră care să fie greu accesibilă altora. Ce-i place, în mod special, la camera asta micuță, în afară de șemineu și de rafturile încastrate în perete, unde-și pot așeza fie cărțile, fie bibelourile și porțelanurile maică-sii după ce-o să moară, cu băuturi alcoolice în servanta de dedesubt și loc chiar și pentru un mini-frigider, când o să aibă timp și de el, sunt mocheta care se întinde din perete-n perete, într-un amestec de verde și portocaliu ce-i amintește de pompoanele majoretelor, și ferestrele înalte, ale căror cercevele se deschid și se închid cu o cremonă în formă de manivelă și care au ochiuri de geam romboidale montate în cadre de plumb, așa cum vezi în cărțile cu basme. Se gândește că în camera asta s-ar putea apuca de citit cărți, în loc de reviste și ziare, și s-ar putea apuca să-nvețe ceva istorie, de exemplu. La intrarea în bârlog trebuie să cobori o treaptă, o treaptă de la nivelul dușumelei din lemn a livingului, iar această mică diferență de nivel îi sugerează perspectiva multor schimbări și statorniciri acum posibile în viața lui, la fel ca mlădițele noi care apar pe trunchiul unui copac hăcuit.

Fundătura lor pornește din eleganta stradă Franklin Drive; Franklin Drive numărul 14 ½ e adresa lor, iar fundătura nici măcar n-are un nume. Ar trebui s-o numească Angstrom Way. Webb a sugerat Angstrom Alley, dar Harry e sătul de aleile din anii petrecuți în Mt. Judge și nu-i place deloc faptul că Webb și-a băgat nasul în treaba asta. Întâi te pune să-ți vinzi aurul prea devreme, pe urmă i-o trage neveste-tii, iar acum face mișto și de casa ta. Harry n-a locuit niciodată la un număr

așa de mic ca 14 ½. Dar poștașul, cu jeepul lui roșu-alb-albastru, știe unde să-i găsească. Deja au și primit corespondență pe-adresa de-aici: fluturași ce fac reclamă la RESIDENT cât au fost în Caraibe, iar sâmbătă pe la unu și jumătate, după plecarea lui Webb și Buddy, în timp ce Janice și Harry aranjau în bucătărie lingurile și tigăile de care uitaseră cu totul, clapeta de la cutia de scrisori a țăcănit și pe podeaua goală a antreului au apărut o carte poștală și un plic alb. Plicul, obișnuit, lung, gata timbrat, unul din alea pe care le găsești la poștă, nu avea adresa expeditorului și pe ștampilă scria Brewer. Îi era adresat doar DLUI HARRY ANGSTROM cu același scris înclinat, cu majuscule, de pe plicul cu decupajul despre Skeeter expediat în aprilie trecut. Tăietura din acest plic nou era foarte mică și aceeași mână sigură care scrisese adresa adăugase cu pixul, cu o pedanterie profesorală, pe marginea de sus: *Din Principalele evenimente ale anului trecut, din „Golf Magazine"*. Iar articolul zicea:

O PĂSĂRICĂ SCUMPĂ

Doctorul Sherman Thomas s-a trezit jumulit de bani după ce a ucis un exemplar din varietatea de gâște canadiene la Clubul Congressional. Pentru gestul său, tribunalul l-a amendat cu 500 de dolari.

Janice s-a căznit să râdă citind textul alături de el, acolo, în holul gol-goluț, de unde, pe sub un arc alb, se intra în livingul lung.

S-a uitat la ea cu un aer vinovat și a fost de acord cu gândul ei nerostit: „Thelma".

Ea se împurpurase. Cu o clipă în urmă îi apucase sentimentalismul din cauza unui vechi mixer care, băgat în priză după zece ani petrecuți în podul bunicii Springer, se pusese pe tors. Acum izbucni:

— N-o să ne lase niciodată în pace. Niciodată.

— Thelma? Ba o să ne lase, așa ne-a fost înțelegerea. Mi-a dat clar de-nțeles treaba asta. Tu nu i-ai dat lui Webb?

— Ba da, bine-nțeles că da, însă promisiunile nu-nseamnă nimic pentru o femeie îndrăgostită.

— Pentru cine? Tu de Webb?

— Nu, măi, gogomanule. Thelma de tine.

— Mi-a spus că-l iubește pe Ronnie. Deși nu-nțeleg cum de-i în stare.

— El e cel care-i pune pâinea pe masă. Tu ești bărbatul la care visează. Tu chiar o scoți din minți.

— Pari mirată, îi reproșă el.

— Ei, nu vreau să zic că tu *nu* m-ai înnebuni și pe mine, văd și eu ce vede ea, doar că...

Îi întoarse spatele să-și ascundă lacrimile. Oriunde se uita, nu vedea decât femei înlăcrimate...

— ...se *amestecă* în viața noastră. Când mă gândesc că ea a fost cea care-a trimis chestia aia atunci demult, când mă gândesc că e cu ochii pe noi tot timpul, că așteaptă momentul potrivit să ne-nhațe... Sunt oameni răi, Harry. Nu vreau să-l mai văd niciodată pe vreunul.

— Ei, hai.

Fu nevoit s-o îmbrățișeze acolo, în holul pustiu. Îi place acum, când se tulbură și se încruntă toată, cu răsuflarea fierbinte și parcă sacadată de durere; atunci îi pare în cea mai mare măsură a lui, cheia de boltă a bogăției lui. Odinioară, când ea s-a purtat așa, s-a lăsat contaminat de frica ei și a fugit; dar acum, la vârsta mijlocie, îi este clar că n-o să mai fugă niciodată, că-i în stare să-i râdă-n nas, ca uneia ce este premiul lui încăpățânat.

— Sunt exact ca noi. Aia a fost în vacanță. În viața de zi cu zi sunt cât se poate de corecți.

Janice i-a răspuns pe un ton vehement:

— M-am *înfuriat*, auzi la ea, să cocheteze cu tine atât de curând. N-o să ne mai lase niciodată în pace, niciodată, acum, că avem casa noastră. Cât am stat la mama, eram protejați.

Asta așa-i, soții Harrison și soții Murkett, și Buddy Inglefinger și noua lui prietenă înaltă, cu părul acum împletit în codițe cu mărgele, cum avea femeia din *„10“*, au fost aici aseară, în prima seară a soților Angstrom în noua lor locuință, au venit încărcați cu sticle de șampanie și coniac și au stat până pe la două, așa că duminica îi pare acră și vinovată. Harry încă nu și-a făcut tabieturi în casa asta; fără tabieturi și fără mobila veche a bunicii Springer, care să vegheze asupra lui, viața i se scurge fără opreliști în toate direcțiile și se pare că, în orice direcție ar lua-o, va urma o prăbușire.

Tot sâmbătă, poștașul le-a adus și-o ilustrată expediată de Nelson.

Bună mami & tati –
Semestrul de primăvară începe pe 28, așa că sunt în formă maximă. Am nevoie de un cec de 1 087 de dolari (397 taxa școlară, 90 taxa generală, 600

taxa suplimentară pentru studenții din afara statului Ohio) plus cheltuieli de întreținere. 2 000-2 500 de dolari ar trb. să-mi ajungă. Vă sun când vă puneți telefon. Salutări de la Melanie.

Cu drag, Nelson

Pe cealaltă parte a ilustratei se vedea o clădire modernă din cărămidă, care avea un acoperiș cu un fel de șipci uriașe, ca niște canale de evacuare a aerului fierbinte, prezentată drept Decanatul, Universitatea de Stat Kent.

— Și cu Pru cum rămâne? Băiatu-i tată și nu pare să aibă habar.

— Ba are. Dar nu poate să le facă pe toate deodată. I-a zis lui Pru la telefon că se-ntoarce acasă de-ndată ce se-nscrie, să-și vadă copilul și să ne dea înapoi mașina cu care a plecat. Deși, la o adică, Harry, i-am putea-o lăsa lui deocamdată.

— Aia-i Corona *mea*!

— Face exact ce-ai vrut, s-a întors la facultate. Pru îl înțelege.

— Înțelege că s-a legat la cap cu un ratat irecuperabil, a zis Harry fără să se amărască din cale afară de mult.

Deocamdată puștiul nu mai reprezenta o amenințare pentru el. Acum el era stăpânul.

Iar azi e duminica finalei la fotbal american. Janice încearcă să-l scoale, ca să meargă la biserică, ea o va lua cu mașina pe maică-sa, dar el e prea mahmur și vrea să se întoarcă în marsupiul cald al unui vis, un vis cu o fată, o femeie tânără, o necunoscută cu părul închis la culoare, s-au întâlnit la o petrecere și stau împreună într-o mică baie, nu vorbesc, dar există o legătură între ei, de parcă tocmai au făcut sex sau sunt pe cale să facă sex, sex la modul foarte sigur și lejer, dar nu se întâmplă chiar în clipa aceea, podeaua cu multe dale micuțe, pătrate, e înclinată sub ei, iar spațiul restrâns al băii se strânge căuș în jurul lor întocmai ca micuțul vas din crom în jurul flăcării de la bricheta perpetuă de la vechea tutungerie din centru, simte extazul unei noi relații, ar vrea să continue la nesfârșit, dar s-a trezit și nu se mai poate întoarce la el. Dormitorul acesta, cu tavanul lui strălucitor înclinat, e ciudat. Trebuie să pună draperii cât de curând. O fi Janice în stare să se ocupe de-asta? Biata tembelă, niciodată n-a avut mare lucru de făcut. Își pregătește micul dejun, atât cât se poate pregăti dintr-o portocală găsită în frigiderul aproape gol, plus niște alune sărate rămase de la petrecerea de aseară, plus o ceașcă de ness cu apă fierbinte de la robinet. Și casa asta, la fel ca a lui Webb, are robinete

din acelea cu un singur mâner ca o pulă zveltă înțepată-n vârf de-o albină. Frigiderul a fost inclus în prețul casei și, unul din lucrurile care l-au determinat să-l cumpere, are o mașină automată de făcut cuburi, care produce cu ghiotura cuburi în formă de semilună. Deși vechiul Mixmaster e funcțional, n-a uitat de promisiunea pe care i-a făcut-o lui Janice, să-i cumpere un robot multifuncțional Cuisinart. Faptul că ei îi este atât de greu să pună o mâncare ca lumea pe masă o fi având de-a face cu bucătăria de modă veche a bunicii Springer. Se plimbă precaut prin casa lui, în culmea fericirii când dă cu ochii de caloriferele din fontă, de cremonele din alamă, de plăcile micuțe, octogonale, stilate, ale faianței din baie și de ușile cu mânere rotunde; aceste mici detalii ale proprietății cumpărate îi sar în ochi prin strălucirea lor în absența mobilierului și, în curând, vor trece neobservate pe măsură ce se vor înmulți zilele petrecute aici. Acum sunt nude și imaculate.

La etaj, într-o debara înclinată, pesemne alături de fostul dormitor al unui băiat – pereții-s înțepați rău de tot, au zeci de găuri de piuneze și-s paradiți cu bucăți de bandă adezivă folosite la prinderea posterelor – găsește teancuri întregi de reviste *Playboy* și *Penthouse* din anii șaptezeci. Aduce de-afară, de lângă scara bucătăriei, de sub contorul de lumină care se învârte domol, una din pubelele de plastic verde mari pe care le-a cumpărat ieri împreună cu Janice de la Shur Valu; dar, până să arunce vreun exemplar, Rabbit răsfoiește fiecare revistă, căutând posterul fiecărei luni, al fiecărui an, vede cum pozele sunt tot mai puțin retușate, iar părul pubian, care la început se ivește pe furiș, erupe îndrăzneț, iar aceste tinere, desăvârșite ca o caroserie de automobil, își dau jos neglijeurile ce le acopereau și se rostogolesc pe canapelele lor tapițate cu piele de leopard astfel încât ochii abonaților să se poată înfrupta, în sfârșit, cu toată rușinea și comoara lor. Lună după lună, de la un anotimp la altul, o forță invizibilă le silește cu blândețe să-și desfacă tot mai larg coapsele fără de cusur până când, în jurul numerelor ce aniversează bicentenarul SUA, se ajunge la triumful constituțional al zambilicii larg deschise, iar fetele nurlii, cu priviri cutezătoare, provenite din Texas, Hawaii sau Dakota de Sud expun în fața blițurilor și a lentilelor foto o crăpătură rozé, verticală, ce pare să-ți întoarcă privirea, dintr-o lume subterană puternic vascularizată, prea puțin drăgălașă, e o divulgare împinsă la extrem, ce acționează, totuși, ca o stavilă, îngrădind accesul la secretul de dincolo, dinăuntru, refuzat privirii pe când lumina iernii e tot mai slabă în fereastra tăcută. Afară, o veveriță stă la pândă, cu spinarea gri arcuită, cu ochii negri ageri. Natura-i omniprezentă, observă Harry. Copacul

acesta, atât de aproape de casă, e, după socoteala lui, un cireș, are scoarța inelată. Veverița, ea însăși spionată, se face nevăzută. Bucșită cu teancul de reviste, pubela-i aproape prea grea s-o poată ridica. O tonă de pizde. O târâie până la parter. Janice se întoarce acasă după două. A luat masa împreună cu maică-sa, Pru și bebelușa.

— Toată lumea părea fericită, îi povestește ea, inclusiv bebe.

— Are și bebe un nume?

— Pru l-a întrebat pe Nelson cum îi place Rebecca, iar el a zis un nu categoric. Acum se gândește la Judith. Așa o cheamă pe maică-sa. Le-am zis s-o lase baltă cu Janice, nu mi-a plăcut nici mie cine știe ce.

— Credeam c-o urăște pe mă-sa.

— N-o urăște, dar n-o prea respectă. Pe taică-său îl urăște. Cică a vorbit de câteva ori cu ea la telefon și a fost, cum să-i zic, foarte împăciuitor.

— A, minunat. Mai știi, poate dă o fugă și ne dă o mână de ajutor la salon. Ne poate face instalația de încălzire. Ce zice Pru despre cum a dat Nelson bir cu fugiții chiar înainte să nască?

Janice își scoate pălăria, o beretă liliachie, pufoasă, împletită cu ochiuri mari, pe care o poartă iarna și care, cu cojocul de oaie pe ea, o face să arate ca un băiețel tuciuriu, un soldățel plecat la război. Părul i se zbârlește de la electricitatea statică. N-are unde să-și pună pălăria în livingul gol, așa că o aruncă pe un pervaz alb.

— Păi, îi povestește ea, e chiar interesantă. Deocamdată zice că-i bucuroasă că nu-i aici, ar avea încă o grijă pe cap. În general, crede că el trebuia să facă asta, să nu se mai cace atâta pe el – chiar așa a zis. Cred că știe că ea e cea care l-a provocat. De-ndată ce-și ia diploma, își închipuie ea, o să se simtă mai în apele lui. Nu pare deloc îngrijorată că l-ar putea pierde pentru totdeauna sau ceva de genul ăsta.

— Hm! Oare ce-ar trebui să faci ca să fii învinuit de ceva în ziua de azi?

— Sunt foarte toleranți unul cu celălalt, îi explică Janice, și cred că asta-i foarte drăguț.

Janice urcă la etaj, iar Harry o urmează îndeaproape, de teamă să n-o piardă în noutatea vastă a casei lor.

— Are de gând să se ducă la el și să locuiască într-un apartament sau ce-o să facă?

— Crede că, dacă s-ar duce acolo cu copilul, Nelson ar intra în panică. Și, firește, pentru mama ar fi mult mai bine să rămână locului.

— Dar Pru nu-i deloc ofticată pe Melanie?

— Nu, zice că Melanie o să-l supravegheze în locul ei. Ei nu le au deloc cu gelozia, ca noi, dacă e să le dăm crezare.

— Dacă.

— Apropo.

Janice își leapădă haina pe pat și se apleacă, cu fundul în sus, să-și desfacă fermoarul de la cizme.

— Thelma a lăsat un mesaj la mama, voia să știe dacă nu cumva am vrea să mergem la ei la o cină ușoară și să ne uităm împreună la Super Bowl[1]. Cred c-au fost invitați și soții Murkett.

— Și ce i-ai răspuns?

— Am refuzat. Stai liniștit, am fost destul de amabilă. I-am zis că mama și Pru o să vină la noi, să vadă meciul la Sony-ul nostru nou-nouț. Și ăsta-i adevărul. Le-am invitat.

Cu picioarele doar în ciorapi, se ridică și-și pune mâinile în șold, pe costumul negru de biserică, vrând parcă să-l provoace să-i spună sincer că, mai curând, ar prefera să fie împreună cu gașca aia haioasă decât să stea acasă cu familia lui.

— Bine, zice el. N-am prea văzut...

— Ah, și mai am o chestie de-a dreptul tristă. Mama a aflat de la Grace Stuhl, care, pare-se, ar fi prietenă bună cu mătușa lui Peggy Fosnacht. Cât am fost noi plecați în vacanță, Peggy s-a dus la doctorul ei, la un control, și așa, peste noapte, a internat-o și i s-a rezecat un sân.

— Dumnezeule!

Sânul pe care i l-a supt. Biata Peggy. Dumnezeu i-a dat un bobârnac cu unghia. Până la urmă, viața-i prea mare pentru noi.

— I-au spus, firește, că i-au scos totul, dar așa spun întotdeauna.

— În ultimul timp, chiar părea să se îndrepte spre un dezastru.

— Avea un comportament grotesc. Ar trebui s-o sun, dar nu azi.

Janice se schimbă într-o salopetă, să deretice prin casă. Spune că foștii proprietari au lăsat casa jegoasă, dar lui nu i se pare deloc așa, cu excepția revistelor *Playboy*. Ea n-a fost niciodată obsedată de curățenie, oriunde au locuit până acum. Lumina iernii, neoprită de perdele, ricoșează de pe dușumelele neacoperite și de pe pereții goi, dând lenjeriei intime o nuanță argintie și, timp de o secundă, umerii și brațele ei au vioiciunea unui pește ce țâșnește din apă, înainte să-i dispară într-o cămașă veche de-a lui și într-un pulover mâncat de molii. În spatele ei este noul lor pat, nefăcut, pe care încă nu și-au pus-o, aseară au fost

---

1 Finala campionatului nord-american de fotbal american.

prea beți și istoviți. De fapt, nu și-au mai pus-o din noaptea aia, de pe insulă. El o întreabă iritat ce se aude cu prânzul *lui*.

— Ah, n-ai găsit nimic în frigider? întreabă ea.

— Nu era decât o portocală, am mâncat-o la micul dejun.

— Am cumpărat ouă și șuncă feliată, dar îmi închipui că Buddy și... cum o cheamă...

— Valerie.

— Nu că avea o coafură ușchită? Ce crezi, se droghează? ...au ras tot ce-aveam în omleta pe care și-au făcut-o după miezul nopții. Pofta de mâncare necontrolată nu-i un semn că se droghează? Știu că a mai rămas niște brânză, Harry. N-ai putea să reziști cu niște brânză și biscuiți până mai târziu, când ies să cumpăr ceva pentru mama? Nu știu ce-i deschis duminica pe-aici. N-o să mă duc de fiecare dată până la Mt. Judge Superette, să consum atâta benzină.

— Așa-i, aprobă el.

Se satură cu brânză și biscuiți și un Schiltz rămas din cele trei baxuri de șase cutii aduse de Ronnie și Thelma. Webb și Cindy au adus coniacul și șampania. Toată după-amiaza o ajută pe Janice la curățenie. Șterge ferestrele cu Windex și lustruiește mobila în timp ce ea spală cu mopul pe jos și freacă până și chiuvetele din bucătărie și baie. Au o baie și la parter, dar el nu știe unde ar putea găsi hârtie igienică imprimată cu benzi desenate. Janice a adus cu Mustangul mașina de lustruit podele a maică-sii și niște ceară, iar el o întinde pe podeaua lungă, deschisă la culoare, a livingului, a lui e fiecare spirală din fibra de lemn și fiecare cui un pic ieșit în afară, și fiecare urmă veche lăsată de vreun toc din cauciuc, a lui e casa. În timp ce întinde ceara cu mișcări energice, lui Rabbit i se învârtesc în minte aceleași gânduri, la fel de tâmpite ca și mintea omului care execută o muncă fizică. Aseară se tot întreba dacă celelalte două cupluri au mers mai departe și-au făcut din nou schimb de parteneri, Ronnie și Cindy și-or fi pus-o a doua oară după plecarea lui și-a lui Janice și *s-or fi distrat* pe cinste, ca și cum ei patru ar forma nucleul intim al găștii, iar soții Angstrom și bietul Buddy, cu nesătula de Valerie ar fi niște pulifrici sau niște cetățeni din Lumea a Treia. Thelma s-a abțiguit bine de tot, pielea pământie îi strălucea, iar asta i-a amintit de vaselină, totuși, când i-a mulțumit că i-a trimis decupajul despre păsărica scumpă, s-a holbat la el, apoi la Ronnie și din nou la el, de parcă ar fi fost bătut în cap. Bănuiește c-o să iasă la iveală totul, tot ce s-a întâmplat acolo după plecarea lor, oamenii nu-s în stare să țină un secret, dar suferă la gândul că Thelma l-a lăsat pe Webb să-i facă tot ce-au făcut împreună sau că Cindy și-a dorit

cu adevărat să și-o pună din nou cu Ronnie și și-a săltat sânii mari cu o mână maternă, astfel încât nemernicul ăla, gură-bogată ăla să-i sugă și apoi să povestească la toată lumea, Harrison ăla cu chelia lui de bebeluș. Secretele nu-și au rostul, cu toții vom fi morți destul de curând, deja suntem niște supraviețuitori, peste tot vezi doar puștani, ei dau tonul, ei știu cel mai bine ce se-ntâmplă. De când a revăzut-o pe Ruth, se simte ca amputat, s-a stins o lume-ntreagă percepută pe jumătate, privită cu coada ochiului. Janice și mașina de lustruit podele zumzăie și bocănesc în spatele lui, iar felul cum i se învârt rotițele creierului îi amintește de un articol pe care l-a citit anul trecut într-un ziar sau în revista *Time* despre teoria unui profesor de la Princeton cum că în Antichitate zeii le vorbeau muritorilor direct, prin emisfera stângă... sau să fi fost emisfera dreaptă a creierului, oamenii erau ca niște roboți cu radiouri în cap, care le spuneau tot ce-au de făcut, apoi, cam prin epoca grecilor antici sau a asirienilor, praful s-a ales de acest sistem, bateriile erau prea slabe ca să mai facă auzite ordinele, deși mai există ecouri plăpânde, de-aia mergem la biserică, iar cu toți cioroii și cu toți poponarii ăștia pe patine cu rotile, cu căști tranzistorizate pe urechi, ne întoarcem la vremurile alea. De felul în care noaptea, cu puțin înainte să adoarmă, aude clar vocea lui mami parcă șoptindu-i dintr-un colț al camerei, *Hassy*, un nume la fel de mort ca și băiatul cu-acest nume. Poate că morții sunt zei, cu siguranță au o bunăvoință a lor în felul în care-ți acordă spațiu mai mult. Martorii sunt cei pe care-i pierzi odată cu înaintarea în vârstă, cei care te-au urmărit de la începuturi și cărora le-a păsat de tine, cei care ți-au făcut galerie. Mami, papsi, bătrânul Springer, micuța Becky, draga de Jill (poate că visul ăla era legat de perioada când a primit-o în casă pe nepusă masă, doar că ea n-avea părul negru, visul, ah, a fost atât de intens, nimic nu se compară cu o relație nouă), Skeeter, domnul Abendroth, Frank Byer, Mamie Eisenhower – nu demult, John Wayne, Lyndon B. Johnson, JFK, Skylab, gâsca. Iar mama lui Charlie și Peggy Fosnacht sunt cu un picior în groapă. Și fiica lui, Annabelle Byer, s-a stins cu lumea întreagă la care trăgea cu coada ochiului, ca planetele întregi distruse în *Războiul stelelor*. Se pare că, cu cât cunoști mai mulți morți, cu atât mai mulți vii există pe care nu-i cunoști: poate că Dumnezeu există în univers ca și sarea în ocean, îi dă un gust. N-a înțeles niciodată de ce nu pot bea oamenii apa sărată. Nu poate fi mai rea decât un amestec de Cola cu chipsuri.

O aude pe Janice în spatele lui ciocnind neîndemânatică mașina de lustruit de scândurile dușumelei la fiecare atingere și-și dă seama

de ce-s atât de harnici, încearcă să-și învingă panica aici, în casa asta unde n-au ce căuta, atât de departe de Joseph Street. Pierduți în spațiu. Cam asta trebuie să simtă sufletele când se trezesc în trupul unui bebeluș, atât de departe de Rai: nu numai spaimă, de izbucnesc în plâns, ci și vinovăție, vinovăție. Au de umplut o gaură imensă. O să cheltuiască un purcoi de bani să mobileze toate camerele astea când înainte aveau totul pe gratis: s-a ruinat singur. Și plata ipotecii: 62 400 de dolari cu 13,5 la sută face să fie aproape 8 500 numai dobânda, câte 700 de dolari pe lună în următorii douăzeci de ani adăugați la suma de plată până ce împlinește șaizeci și șase de ani. Ce-a spus Ruth despre fiul ei cel mic, 6.6.'66? Ce ciudat, numerele nu mint, dar îți joacă feste. Șaptezeci de ani, speranța de viață, ehe, câte lucruri n-o să mai apuce să facă: s-o pună pe Cindy să se întindă ca o parașută din *Penthouse* pe o blană de leopard, iar apoi să se așeze în fața ei în patru labe și să-i tragă o clanță, o clanță, o clanță.

Aseară Buddy s-a întors către el atât de beat, încât avea lentilele aburite la ochelarii lui cu ramă argintie și i-a spus că știe că-i o nebunie, știe ce zic oamenii despre ea, că-i prea înaltă, că are trei copii și alte alea, dar Valerie este exact ce-i trebuie lui. Ea este aleasa, Harry. I-a spus asta cu lacrimi în ochi. Vestea-bombă de la Flying Eagle e că Doris Kaufmann are de gând să se mărite din nou cu un tip pe care Rabbit îl cunoaște vag, unul, Don Eberhardt, care a făcut avere cumpărând proprietăți în centru într-un moment când nu le voia nimeni, înainte de criza benzinei. Viața e dulce, așa se spune.

La ora cinci, când termină curățenia, lumina încă zăbovește în ferestre, pe pervazurile albe, în această perioadă a anului zilele se lungesc contrar așteptărilor. Planetele își urmează cursul indiferent de ce-am face noi. În holul proaspăt ceruit, lângă piciorul scării, o atinge pe Janice sub bărbie, acolo unde carnea îi e moale, dar nu tocmai grețoasă, și-i propune un pui de somn, dar ea îi dă o sărutare caldă și versată, competența îi anulează căldura, și-i răspunde:

— Harry, e o idee minunată, dar habar n-am când o să pice, din cauză că mama voia să se întindă puțin, chiar îmi pare slăbită, și-apoi mai e și ora de supt a bebelușului, iar eu încă n-am făcut cumpărăturile. N-a început finala?

— Începe la șase, că se joacă pe Coasta de Vest. La patru juma' e un meci în deschidere, dar e o aiureală. Voiam să mă uit la Open-ul de golf din Phoenix, de la două juma', da' pe tine te-a apucat nebuneala asta cu făcutul curățeniei numai fiindcă vine maică-ta.

— Trebuia să-mi spui. Mă descurcam și singură.

În timp ce ea pleacă cu Mustangul, el urcă la etaj, căci la parter n-are unde să se întindă. Speră să revadă veverița, dar animalul a dispărut. Credea că veveriţele hibernează, dar poate că iarna asta-i prea blândă. Își ține mâinile deasupra unui calorifer, care-i al lui, și, cu mândrie și satisfacție, simte căldura pe care o emană acesta. Se întinde pe noul lor pat, peste cuvertura amish pe care au adus-o din Mt. Judge, și adoarme aproape instantaneu. Visează că el și Charlie au necazuri la firmă, s-au pierdut niște hârtii foarte importante, cu cifre, iar în locul mașinilor noi, în salonul auto nu sunt decât cratere pline de asperități pe podeaua de ciment, migălos pictate cu dungi și stele. Se trezește în clipa când își dă seama că-i speriat de concurență. Se-aude o altă explozie, înăbușită: Janice a închis ușa de la intrare. E trecut de șase.

— A trebuit să mă duc până aproape de terenul de baseball, de-abia acolo am găsit un MinitMart deschis. N-aveau nimic proaspăt, evident, dar am luat patru cine chinezești congelate, cu niște poze promițătoare pe ambalaj.

— Nu-s porcării din alea pline de chimicale? Doar n-ai de gând să otrăvești laptele lui Pru.

— Și ție ți-am cumpărat o grămadă de salam bolognez, ouă, caș-caval și biscuiți, așa că nu te mai văicări atâta.

Somnulețul, care la trezire l-a făcut să se simtă de parcă cineva l-ar fi plesnit peste față cu un mănunchi de rufe ude, începe să i se dizolve în oase și-l înveselește. Întunericul a șters adâncimea bulbucată a zilei. Ferestrele, cu ramele lor, arată ca niște plăci fotografice. Thelma și Nelson dau târcoale pe-afară, așteaptă momentul când o să se mute înăuntru. Janice a făcut cumpărături de treizeci de dolari la MinitMart și, în timp ce ea le bagă în frigiderul imaculat, el observă într-un colț alte două beri care le-au scăpat nehaliților de-aseară. I-a cumpărat chiar și o cutie cu nuci sărate de 1,29 dolari, să aibă ce ronțăi la meci. În prima jumătate a jocului, echipele preiau pe rând conducerea. Speră ca Steelers să piardă, are boală pe ei pentru ce le-au făcut celor de la Eagles și, în orice caz, nu-i plac granzii. Ține cu cei de la Rams tot așa cum ține cu rebelii afgani contra mașinăriei de război sovietice.

În pauză, o mulțime de fete în rochii colorate și băieți cu moace de poponari, în jachete tărcate dansează în timp ce aproximativ o mie de alămuri californiene imită orchestrele de altădată cu un sunet de trompetă strident, fals. Puștanii ăștia încearcă să danseze în ritmuri de jazz, dar n-au grație, nu știu să se lase pe călcâie timp de-o notă, după care să execute pirueta. În schimb se scălâmbăie ca pe muzică disco. Apoi, o pralină cu o coafură de paj à la surorile Andrews cântă

„Sentimental Journey", însă îi lipsește ardoarea lui Doris Day din anii '40, anii de război, de unde atâta ardoare? Nu-i război. Copiii ăștia-s născuți, îți vine să crezi, cel mai devreme în jurul anului 1960 și, ce-i mai grav, sunt deja maturi din punct de vedere sexual. La chemarea „Toată lumea, în tren!", se-apucă să șerpuiască în ceea ce ar trebui să fie Chattanaooga Choo-choo, iar apoi scot acolo, în California însorită, niște foi sclipitoare, ca de staniol, care ar trebui să fie panouri solare. „Energia-s oamenii", cântă ei. „Oamenii-s energia!" Cui îi trebuie Khomeini și petrolul lui? Cui îi trebuie Afganistanul? Dă-i în mă-sa pe rusnaci. Dă-i în mă-sa și pe japonezi, dacă-i pe-așa. Ne vom descurca și singuri, de la o mare strălucitoare până la alta.

Obosit de-atâta singurătate în bârlogul lui, cu alți o sută de milioane de fraieri care se uită la același lucru, Harry se duce la bucătărie să-și aducă a doua bere. Janice șade la o masă pliantă, din alea bune la cărți, de care maică-sa cu mare greutate s-a despărțit, dându-le-o sub formă de împrumut, deși de jucat nu joacă decât în Pocono.

— Unde ne sunt musafirele? o întreabă el.

Janice șade și păzește semipreparatele chinezești băgate la cuptor, citind între timp un exemplar din *House Beautiful* pe care l-o fi cumpărat la MinitMart.

— Pesemne c-au adormit. Noaptea stau treze ore-n șir, într-un fel e-o binecuvântare, Harry, că nu mai locuim acolo.

El își îndreaptă buzele după ce-a dat de amăreala berii. Grâne ce-o iau razna. Bărbații își iubesc otrava.

— Ei bine, cred că locuind doar cu tine în casa asta o să-mi rezolv și problema greutății excedentare. N-o să primesc niciodată de mâncare.

— Ba ai să primești, îl asigură ea dând o pagină lucioasă.

Gelos pe revistă, pe dragostea pe care simte că și ea începe s-o aibă pentru această casă, se plânge:

— E ca și cum ai aștepta să-ți cadă o țiglă-n cap.

Ea îi aruncă o privire sumbră, nu tocmai ostilă.

— Cred că ți-au căzut destule-n ultimul timp, cât să-ți ajungă pe zece ani.

Tonul ei îl face să presupună că face aluzie la Thelma, dar în clipa asta numai la ea nu-i stă mintea.

Musafirele ajung abia pe la începutul reprizei a patra, exact după ce Bradshaw, disperat, i-a aruncat o bombă lui Stallworth; jucătorul aflat la primire și fundașul înaintează împreună, iar papagalul ăla norocos prinde mingea ca la circ. Rabbit încă presimte că Rams o să câștige meciul. Janice îi anunță cu glas tare sosirea bunicii și-a lui

Pru. Bunica Springer turuie ca o moară stricată în antreu, în timp ce-și scoate blana de nurcă, povestește cum au traversat Brewerul, unde abia dacă a văzut vreo mașină circulând, probabil, crede ea, din cauza meciului. O învață pe Pru să conducă Chryslerul, iar Pru s-a descurcat de minune de-ndată ce s-au prins cum trebuie tras scaunul mai în spate: până acum nu și-a dat seama ce picioare lungi are Pru. Pru, care strânge la piept o bocceluță de culoare rozalie, s-o ferească de ger, pare obosită și trasă la față, dar mai dichisită, ca un pat cu așternutul frumos netezit.

— Am fi sosit mai devreme, dar îi scriam lui Nelson și-am vrut să termin scrisoarea, se scuză ea.

— Sunt îngrijorată, continuă bunica, pe vremuri se spunea că nu-i bine să duci copilul în vizită înainte de botez.

— Hai, mamă, face Janice; arde de nerăbdare să-i arate maică-sii că a făcut curat și o duce la etaj, deși acolo singurele lumini sunt becurile de 40 de wați din aplicele neocoloniale prinse pe pereți, dintre care multe au ars și n-au mai fost înlocuite de foștii proprietari.

În timp ce se așază din nou pe unul din fotoliile roz-argintii, să vadă meciul, Harry o aude pe coana mare târșindu-și picioarele bolnave drept deasupra lui în timp ce inspectează casa și caută camera în care s-ar putea vedea nevoită să se mute într-o bună zi. Își închipuie că Pru a urcat cu ele, dar pașii amestecați ce răsună-n tavan nu-s chiar așa de numeroși, iar Teresa coboară agale treapta ce duce în bârlogul lui și îi pune în poală ceea ce și așteaptă. Micuța vizitatoare lunguiață, înfofolită, bebelușa, își arată profilul bâjbâind în tremurul colorat al televizorului Sony, cusătura minusculă, fără împunsături de ac, a pleoapei închise cade pieziș, buzele îi sunt țuguiate sub năsucul învârtejit, cu un aer de suav dispreț, știe că-i bună. I se simte feminitatea în rotunjimea craniului, asta se vede încă din prima zi. Ea a trecut prin atâtea ca să fie acum aici, în poala lui, în mâinile lui, ca o prezență reală ce nu trage mai deloc la cântar, dar e vie. Ostatica Fortunei, dorința inimii, o nepoțică. A lui. Încă un cui în sicriul lui. Al lui.

La preţul de vânzare se adaugă 2%,
reprezentând valoarea
timbrului literar ce se virează
Uniunii Scriitorilor din România,
cont nr. RO44 RNCB 5101 0000 0171 0001,
B.C.R. Unirea, Bucureşti.

Tehnoredactor
MANUELA MĂXINEANU

DTP
FLORINA VASILIU
CARMEN PETRESCU

Corector
GEORGETA-ANCA IONESCU

Apărut 2010
BUCUREŞTI – ROMÂNIA

Lucrare executată la C.N.I „CORESI" S.A.

Rabbit e bogat, al treilea volum al tetralogiei care îl are drept protagonist pe Harry Angstrom, a fost distins în 1982 cu Premiul Pulitzer și National Book Award.

La zece ani după evenimentele tragice din *Întoarcerea lui Rabbit*, existența lui Harry Angstrom nu mai are nimic precar. Este director de vânzări la Springer Motors, reprezentanța Toyota moștenită de la socrul lui. Poate că America se duce de râpă, dar viața lui Rabbit a intrat pe făgașul lin al rutinelor suburbiei prospere. Asta până când fiul lui, Nelson, se întoarce acasă, abandonând facultatea, iar trecutul și viitorul amenință în egală măsură echilibrul lui Rabbit, silit să-și rescrie istoria personală.

„O carte superbă. De ani buni n-am mai citit un asemenea roman."
John Cheever

„Fără îndoială, este cea mai bună carte a lui Updike. Amuzantă, necruțătoare și inteligentă."
The Boston Globe

„Forța acestui roman rezidă în senzația că universul apasă mereu asupra destinelor noastre, asemenea unui cer mohorât și fără speranță. Dureros și copleșitor."
Norman Mailer

„O realizare splendidă!"
The New York Times

ISBN 978-973-689-367-4